Dziennik Urzędowy L 435
Unii Europejskiej

Wydanie polskie **Legislacja**

Rocznik 64

6 grudnia 2021

Spis treści

I *Akty ustawodawcze*

ROZPORZĄDZENIA

★ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013** 1

★ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013** 187

★ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2117 z dnia 2 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina i (UE) nr 228/2013 ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej** 262

PL

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/2115

z dnia 2 grudnia 2021 r.

ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 42 i art. 43 ust. 2,

uwzględniając Akt przystąpienia z 1979 r., w szczególności pkt 6 dołączonego do niego protokołu nr 4 dotyczącego bawełny,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ([1]),

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([2]),

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ([3]),

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ([4]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Komunikat Komisji z dnia 29 listopada 2017 r. zatytułowany „Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności" określa wyzwania, cele i kierunki przyszłej wspólnej polityki rolnej (WPR) po 2020 r. Cele te obejmują wyraźniejsze ukierunkowanie WPR na rezultaty i na rynek, przyspieszenie modernizacji i pogłębienie zrównoważoności – w tym pod względem gospodarczym, społecznym oraz w zakresie środowiska i klimatu – obszarów rolnych, leśnych i wiejskich, oraz pomoc w zmniejszeniu związanych z prawodawstwem Unii obciążeń administracyjnych dla beneficjentów.

(2) W celu podjęcia kwestii globalnego wymiaru i wpływu WPR Komisja powinna zapewnić spójność z unijną polityką zewnętrzną w innych obszarach i spójność z zewnętrznymi instrumentami unijnymi, w szczególności w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju i w dziedzinie handlu. Zobowiązanie Unii do zachowania spójności polityki na rzecz rozwoju wymaga uwzględnienia celów i zasad rozwoju przy nakreślaniu polityki.

([1]) Dz.U. C 41 z 1.2.2019, s. 1.
([2]) Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 214.
([3]) Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 173.
([4]) Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 23 listopada 2021 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 2 grudnia 2021 r.

(3) Ponieważ należy udoskonalić sposób, w jaki WPR odpowiada na wyzwania i możliwości pojawiające się na poziomie międzynarodowym, unijnym, krajowym, regionalnym, lokalnym oraz na poziomie gospodarstw, konieczne jest usprawnienie zarządzania WPR, a także poprawienie realizacji celów Unii i istotne zmniejszenie obciążeń administracyjnych. WPR powinna opierać się na realizacji celów (zwanej dalej „modelem realizacji"). Unia powinna zatem określić podstawowe parametry polityki, takie jak cele WPR i ich podstawowe wymogi, natomiast odpowiedzialność za sposób realizacji celów i celów końcowych powinna w większym stopniu spoczywać na państwach członkowskich. Udoskonalenie pomocniczości pozwala na lepsze uwzględnianie lokalnych warunków i potrzeb oraz szczególnego charakteru działalności rolniczej, który wynika ze struktury społecznej rolnictwa oraz różnic strukturalnych i naturalnych między poszczególnymi regionami rolniczymi, poprzez takie dostosowywanie wsparcia, aby maksymalnie zwiększyć jego wkład w osiągnięcie celów Unii.

(4) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne zasady finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zasady te zostały ustanowione w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 (zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym") ([5]) i określają w szczególności procedurę uchwalania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrolę odpowiedzialności podmiotów upoważnionych do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE obejmują również ogólny system warunkowości służący ochronie budżetu Unii,

(5) Przepisy dotyczące środków łączących skuteczność funduszy unijnych z należytym zarządzaniem gospodarczym, dotyczące rozwoju terytorialnego i widoczności wsparcia z funduszy unijnych, określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 ([6]), powinny mieć również zastosowanie do wsparcia rozwoju obszarów wiejskich na mocy niniejszego rozporządzenia, aby zapewnić spójność z odnośnymi funduszami unijnymi w odniesieniu do tych aspektów.

(6) Synergie między EFRROW a programem „Horyzont Europa", ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 ([7]) powinny zachęcić do jak najlepszego wykorzystania w ramach EFRROW wyników działalności badawczej i innowacyjnej, a w szczególności rezultatów projektów finansowanych ze środków programu „Horyzont Europa" oraz europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa (EPI), co zwiększy innowacyjność w sektorze rolnictwa i na obszarach wiejskich.

(7) Z uwagi na znaczenie przeciwdziałania radykalnej utracie różnorodności biologicznej wsparcie na podstawie niniejszego rozporządzenia powinno przyczynić się do uwzględnienia działań na rzecz różnorodności biologicznej w politykach Unii oraz do zrealizowania ambicji przeznaczenia 7,5 % rocznych wydatków w ramach wieloletnich ram finansowych (WRF) na cele dotyczące różnorodności biologicznej w 2024 r. oraz 10 % rocznych wydatków w ramach WRF na cele dotyczące różnorodności biologicznej w latach 2026 i 2027.

(8) Należy pozwolić państwom członkowskim na elastyczność w określaniu niektórych definicji i warunków w swoich planach strategicznych WPR. Aby zapewnić równe warunki działania, należy jednak ustanowić na poziomie unijnym pewne ramy określające niezbędne wspólne elementy, które należy uwzględnić w wyżej wspomnianych definicjach i warunkach (zwanych dalej „definicjami ramowymi").

(9) Aby zwiększyć rolę rolnictwa w dostarczaniu dóbr publicznych, konieczne jest ustanowienie odpowiedniej ramowej definicji działalności rolniczej. Ponadto, aby zapewnić, by Unia mogła wypełnić swoje międzynarodowe zobowiązania dotyczące wsparcia wewnętrznego określone w Porozumieniu w sprawie rolnictwa WTO, a w szczególności aby podstawowe wsparcie dochodów do celów zrównoważoności i związane z nim typy interwencji były nadal zgłaszane jako wsparcie kategorii zielonej, które nie powoduje zakłóceń handlu ani zmian w produkcji, lub też czyni to najwyżej w minimalnym stopniu, w ramowej definicji „działalności rolniczej" należy uwzględnić zarówno wytwa-

([5]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

([6]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

([7]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa" oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).

rzanie produktów rolnych, jak i utrzymywanie użytków rolnych, pozostawiając rolnikom wybór między tymi dwoma rodzajami działalności. Aby dostosować się do warunków lokalnych państwa członkowskie powinny określić obowiązujące definicje „działalności rolniczej" oraz odpowiednie warunki w swoich planach strategicznych WPR.

(10) Aby zachować istotny, wspólny dla całej Unii element zapewniający porównywalność między decyzjami państw członkowskich, nie ograniczając przy tym jednak tych państw w realizacji celów Unii, należy ustanowić ramową definicję terminu „użytek rolny". Powiązane ramowe definicje terminów „grunty orne", „uprawy trwałe" i „trwałe użytki zielone" należy sformułować ogólnie, tak aby umożliwić państwom członkowskim ich doprecyzowanie zgodnie z lokalnymi warunkami.

(11) Ramową definicję terminu „grunty orne" należy sformułować w taki sposób, aby umożliwiała ona państwom członkowskim uwzględnienie różnych form produkcji oraz aby wprowadzała wymóg włączenia obszarów gruntów ugorowanych w celu zapewnienia oddzielenia interwencji od wielkości produkcji.

(12) W ramowej definicji terminu „uprawy trwałe" należy uwzględnić obszary rzeczywiście wykorzystywane do celów produkcyjnych oraz obszary nieprodukcyjne, a także szkółki i zagajniki o krótkiej rotacji, które mają zdefiniować państwa członkowskie.

(13) Ramową definicję terminu „trwałe użytki zielone" należy sformułować w taki sposób, aby w przypadkach, w których przeważają trawy i inne zielne rośliny pastewne, nie wykluczała ona innych gatunków, które mogą nadawać się do wypasu. Powinna ona także umożliwiać państwom członkowskim określenie dalszych kryteriów i włączenie gatunków innych niż trawy lub inne zielne rośliny pastewne, które nadają się do produkcji paszy, niezależnie od tego, czy rzeczywiście stosuje się je do celów produkcji. Może to obejmować gatunki roślin, których części, takie jak liście, kwiaty, łodygi lub owoce, mogą się nadawać do wypasu bezpośrednio lub gdy opadną na ziemię. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość decydowania o ewentualnym ograniczeniu uwzględnienia gruntów, na których trawy i inne zielne rośliny pastewne nie są roślinnością przeważającą lub nie występują na obszarach wypasu, w tym do gruntów stanowiących część utrwalonych praktyk lokalnych.

(14) Ramowe definicje „użytków rolnych" powinny zapewniać uwzględnianie w nich przez państwa członkowskie systemów rolno-leśnych, w których drzewa są uprawiane na działkach rolnych, na których prowadzona jest działalność rolnicza, w celu poprawy zrównoważonego użytkowania gruntów.

(15) Aby prawo gwarantowało wypłacanie wsparcia na użytek rolny, który znajduje się w dyspozycji rolnika, i na którym prowadzona jest działalność rolnicza, należy ustanowić definicję ramową terminu „kwalifikujący się hektar" zawierającą najważniejsze elementy. W szczególności państwa członkowskie powinny ustanowić warunki pozwalające na ustalenie, czy grunty znajdują się w dyspozycji rolnika. Ze względu na prawdopodobieństwo okazjonalnego i tymczasowego wykorzystywania gruntów rolnych do działalności niezwiązanej bezpośrednio z rolnictwem oraz potencjał niektórych rodzajów działalności pozarolniczej w zakresie dywersyfikacji dochodów gospodarstw rolnych, państwa członkowskie powinny ustanowić odpowiednie warunki, aby użytki rolne wykorzystywane także do działalności pozarolniczej uznawać za kwalifikujące się hektary.

(16) Ze względu na wysoki poziom ambicji WPR w zakresie ochrony środowiska nie należy zmniejszać kwalifikującego się obszaru w wyniku wdrożenia określonych zasad warunkowości oraz schematów na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt (zwanych dalej „ekoschematami") w ramach płatności bezpośrednich. Użytki rolne nie powinny przestawać kwalifikować się do płatności bezpośrednich, jeżeli są na nich uprawiane produkty nierolne w wyniku użytkowania torfowisk w ramach schematów unijnych albo krajowych, które przyczyniają się do osiągnięcia co najmniej jednego celu Unii związanego ze środowiskiem lub klimatem. Ponadto użytki rolne powinny nadal kwalifikować się do płatności bezpośrednich, jeżeli podlegają niektórym wymogom unijnym dotyczącym ochrony środowiska lub gdy są zalesione w ramach środków rozwoju obszarów wiejskich, w tym zalesione w ramach programów krajowych zgodnych z odnośnymi przepisami, lub gdy są to obszary objęte niektórymi zobowiązaniami dotyczącymi odłogowania.

(17) Ponadto, biorąc pod uwagę potrzebę uproszczenia, państwa członkowskie powinny mieć możliwość decydowania, że elementy krajobrazu, które nie utrudniają w istotny sposób prowadzenia działalności rolniczej na działce, pozostają częścią kwalifikującego się obszaru. Przy obliczaniu kwalifikującego się obszaru trwałych użytków zielonych, państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania uproszczonej metodyki przy odliczaniu powierzchni zajmowanych przez niekwalifikujące się elementy.

(18) W odniesieniu do obszarów wykorzystywanych do produkcji konopi, w celu ochrony zdrowia publicznego i zapewnienia spójności z innymi przepisami, wykorzystywanie odmian nasion konopi o zawartości tetrahydrokanabinolu poniżej 0,3 % powinno być zawarte w definicji kwalifikującego się hektara.

(19) W celu dalszej poprawy realizacji celów WPR wsparcie dochodu należy ukierunkować na rolników aktywnych zawodowo. Aby zapewnić wspólne podejście na poziomie unijnym, należy ustanowić ramową definicję terminu „rolnik aktywny zawodowo" zawierającą najważniejsze elementy. W swoich planach strategicznych WPR państwa członkowskie powinny na podstawie obiektywnych warunków określić, których rolników uznaje się za rolników aktywnych zawodowo. Aby zmniejszyć obciążenia administracyjne, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznawania płatności bezpośrednich małym gospodarstwom, które również przyczyniają się do witalności obszarów wiejskich, oraz ustanawiania negatywnego wykazu rodzajów działalności pozarolniczej, w porównaniu z którymi działalność rolnicza jest zazwyczaj marginalna. Wykaz negatywny nie powinien być jedynym sposobem określenia definicji, lecz powinien być wykorzystywany jako narzędzie uzupełniające pomagające w identyfikacji takiej działalności pozarolniczej, bez uszczerbku dla możliwości udowodnienia przez zainteresowane osoby, że spełniają kryteria definicji rolnika aktywnego zawodowo. Aby zapewnić lepsze dochody, wzmocnić strukturę społeczno-ekonomiczną obszarów wiejskich lub osiągnąć związane z tym cele, definicja rolnika aktywnego zawodowo nie powinna wykluczać przyznania wsparcia rolnikom prowadzącym działalność rolniczą i nierolniczą lub prowadzącym działalność rolniczą w niepełnym wymiarze godzin, którzy oprócz działalności rolniczej prowadzą również działalność pozarolniczą.

(20) Aby w ramach realizacji celu wymiany pokoleń zapewnić spójność między rodzajami interwencji w formie płatności bezpośrednich a rodzajami interwencji związanymi z rozwojem obszarów wiejskich, należy ustanowić na poziomie unijnym ramową definicję terminu „młody rolnik" zawierającą najważniejsze elementy.

(21) Aby w ramach realizacji celu ułatwiania rozwoju działalności gospodarczej na obszarach wiejskich zapewnić spójność między rodzajami interwencji w formie płatności bezpośrednich a rodzajami interwencji związanymi z rozwojem obszarów wiejskich, należy ustanowić na poziomie unijnym ramową definicję terminu „nowy rolnik" zawierającą wspólne elementy.

(22) Aby skonkretyzować cele WPR określone w art. 39 TFUE oraz zapewnić, by Unia w odpowiedni sposób odpowiadała na stojące przed nią najnowsze wyzwania, należy określić zestaw celów ogólnych odzwierciedlających kierunki wyznaczone w komunikacie Komisji pt. „Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności". Na poziomie Unii należy doprecyzować zestaw celów szczegółowych, które powinny być stosowane przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR, z uwzględnieniem faktu, że w państwach członkowskich rolnictwo stanowi sektor ściśle powiązany z gospodarką w ujęciu ogólnym. Zachowując równowagę między różnymi aspektami zrównoważonego rozwoju zgodnie z oceną skutków, te cele szczegółowe powinny umożliwić przełożenie celów ogólnych WPR na bardziej konkretne priorytety z uwzględnieniem odpowiedniego prawodawstwa Unii, w szczególności w odniesieniu do klimatu, energii i środowiska.

(23) Bardziej inteligentna, nowoczesna i zrównoważona WPR musi wykorzystywać badania naukowe i innowacje, aby mogła wspierać wielofunkcyjność unijnych systemów rolnictwa, leśnictwa i produkcji żywności poprzez inwestowanie w rozwój technologiczny i cyfryzację, a także usprawnianie absorpcji i skutecznego zastosowania technologii, w szczególności technologii cyfrowych oraz poprawę dostępu do bezstronnej, rzetelnej, odpowiedniej i nowej wiedzy oraz jej zwiększone upowszechnianie.

(24) Unia musi dążyć do nowoczesnego, konkurencyjnego, odpornego i zróżnicowanego sektora rolnictwa, czerpiącego korzyści z wysokiej jakości produkcji i zasobooszczędności oraz zapewniającego długoterminowe bezpieczeństwo żywnościowe w ramach konkurencyjnego i produktywnego sektora rolno-spożywczego, chroniąc jednocześnie model gospodarstwa rodzinnego.

(25) Aby wspierać godziwe dochody gospodarstw rolnych i odporność sektora rolnictwa w całej Unii w celu zwiększenia długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego, istnieje potrzeba poprawy pozycji rolników w łańcuchu wartości, w szczególności poprzez zachęcanie do form współpracy, które angażują rolników i przynoszą im korzyści, a także poprzez promowanie krótkich łańcuchów dostaw i poprawę przejrzystości rynku.

(26) Unia musi lepiej reagować na potrzeby społeczne w zakresie żywności i zdrowia, w tym żywności wysokiej jakości, bezpiecznej, bogatej w składniki odżywcze i produkowanej w zrównoważony sposób. Aby poczynić postępy w tym kierunku konieczne będzie promowanie konkretnych zrównoważonych praktyk rolniczych, takich jak rolnictwo ekologiczne, integrowana ochrona roślin, agroekologia, agroleśnictwo lub rolnictwo precyzyjne. Należy również stymulować działania promujące wyższy poziom dobrostanu zwierząt oraz inicjatywy na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

(27) Model realizacji nie powinien prowadzić do sytuacji, w której będziemy mieli do czynienia z 27 różnymi krajowymi politykami rolnymi, co będzie groziło utratą wspólnego charakteru WPR i zagrozi rynkowi wewnętrznemu. Państwa członkowskie powinny jednak zachować pewien stopień elastyczności w obrębie solidnych wspólnych ram regulacyjnych. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem wyznaczać cele Unii i ustalić rodzaje interwencji, a także wspólne wymogi unijne mające zastosowanie do państw członkowskich, zapewniając tym samym wspólny charakter WPR. Państwa członkowskie powinny być odpowiedzialne za przełożenie tych unijnych ram regulacyjnych na rozwiązania dotyczące wsparcia mające zastosowanie do beneficjentów przy wykorzystaniu zwiększonego poziomu elastyczności. W tym kontekście państwa członkowskie powinny działać zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i ogólnymi zasadami prawa Unii oraz zapewnić, by ramy prawne przyznawania wsparcia unijnego beneficjentom opierały się na krajowych planach strategicznych WPR i były zgodne z zasadami i wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu i rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 ([8]). Powinny one również wdrażać swoje plany strategiczne WPR zatwierdzone przez Komisję.

(28) Płatności bezpośrednie są nadal istotnym elementem służącym zagwarantowaniu rolnikom sprawiedliwego wsparcia dochodów, by wspierać inteligentny i odporny sektor rolnictwa. Aby zwiększyć korzyści rynkowe dla rolników, konieczne są także inwestycje w restrukturyzację gospodarstw, modernizację, innowacje, dywersyfikację i absorpcję nowych praktyk i technologii.

(29) W kontekście wyraźniejszego zorientowania WPR na rynek, jak określono w komunikacie Komisji pt. „Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności", ekspozycja na działanie sił rynkowych, zmiana klimatu i związana z nią częstotliwość i nasilenie ekstremalnych zdarzeń pogodowych, a także kryzysy sanitarne i fitosanitarne mogą wiązać się z ryzykiem zmienności cen i większą presją na dochody, w szczególności w przypadku producentów pierwotnych. W związku z tym, chociaż to rolnicy ponoszą ostatecznie odpowiedzialność za kształtowanie strategii dotyczących swoich gospodarstw oraz za poprawę odporności swoich gospodarstw, należy ustanowić solidne ramy zapewniające odpowiednie zarządzanie ryzykiem.

(30) W kontekście przyszłości unijnego rolnictwa i leśnictwa bardzo wysoki priorytet ma wspieranie i ulepszanie ochrony środowiska i działań na rzecz klimatu oraz przyczynianie się do osiągnięcia unijnych celów dotyczących środowiska i klimatu. WPR powinna przyczyniać się zarówno do ograniczania negatywnego wpływu na środowisko i klimat, w tym na różnorodność biologiczną, oraz do większego dostarczania środowiskowych dóbr publicznych – na wszystkich rodzajach gruntów rolnych i leśnych (w tym na obszarach o wysokiej wartości przyrodniczej) oraz na obszarach wiejskich w ujęciu ogólnym. Struktura WPR powinna zatem odzwierciedlać większe ambicje względem tych celów. Powinna obejmować elementy, które wspierają lub w inny sposób pobudzają szeroki zakres działań służących realizacji celów – w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich w ujęciu ogólnym.

(31) Najlepsza kombinacja rodzajów działań służących osiągnięciu tych celów będzie różna w poszczególnych państwach członkowskich. Równolegle z potrzebą zwiększenia wysiłków w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, duże znaczenie dla łagodzenia zmiany klimatu ma zarówno redukcja emisji gazów cieplarnianych, jak i zwiększenie sekwestracji węgla. Produkcja i wykorzystanie energii wspierane w ramach WPR powinny dotyczyć energii, która wyraźnie wykazuje cechy zrównoważoności, w tym w odniesieniu do gazów cieplarnianych. W kwestii gospodarowania zasobami naturalnymi, szczególnie pomocne może być zmniejszenie zależności od substancji chemicznych, takich jak nawozy sztuczne i pestycydy, w tym w odniesieniu do ochrony różnorodności biologicznej, w przypadku której w wielu częściach Unii istnieje pilna potrzeba w odpowiednim czasie zmniejszenia uzależnienia od pestycydów oraz podjęcia działań mających na celu powstrzymanie i odwrócenie spadku liczebności owadów zapylających.

([8]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 (zob. s. 187 niniejszego Dziennika Urzędowego).

(32) Ponieważ wiele obszarów wiejskich w Unii cierpi na problemy strukturalne, takie jak brak atrakcyjnych możliwości zatrudnienia, niedobór wykwalifikowanej siły roboczej, niedoinwestowanie sektora sieci szerokopasmowych, infrastruktury cyfrowej i innej oraz podstawowych usług, a także odpływ młodzieży, zasadnicze znaczenie ma wzmocnienie struktury społeczno-ekonomicznej na tych obszarach, zgodnie z deklaracją Cork 2.0. „Lepsze życie na obszarach wiejskich", w szczególności poprzez tworzenie miejsc pracy i wymianę pokoleń, wprowadzenie na obszarach wiejskich programu Komisji w zakresie zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, wspieranie włączenia społecznego, pomoc młodym ludziom, wymianę pokoleń i rozwój „inteligentnych wsi" w rejonach wiejskich w całej Unii Europejskiej, oraz przez przyczynienie się do łagodzenia zjawiska wyludniania się.

(33) Równość kobiet i mężczyzn jest podstawową zasadą Unii, a uwzględnianie aspektu płci jest ważnym narzędziem służącym włączeniu tej zasady do WPR. Należy zatem poświęcić szczególną uwagę promowaniu udziału kobiet w rozwoju społeczno-ekonomicznym obszarów wiejskich, kładąc specjalny nacisk na rolnictwo i wspierając kluczową rolę kobiet. Państwa członkowskie powinny być zobowiązane do oceny sytuacji kobiet w rolnictwie i do podejmowania wyzwań w swoich planach strategicznych WPR. Zasady równości płci powinny stanowić integralną część przygotowania, realizacji i oceny ewaluacji w ramach WPR. Ponadto państwa członkowskie powinny również umacniać swoje zdolności w zakresie uwzględniania aspektu płci i gromadzenia danych zdezagregowanych według płci.

(34) W celu ustabilizowania i zdywersyfikowania gospodarki wiejskiej należy wspierać rozwój, tworzenie i stabilność przedsiębiorstw prowadzących działalność pozarolniczą. Jak wskazano w komunikacie pt. „Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności", nowe łańcuchy wartości na obszarach wiejskich, takie jak energia ze źródeł odnawialnych, rozwijająca się biogospodarka, gospodarka o obiegu zamkniętym i ekoturystyka, mogą oferować duże możliwości w zakresie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia na tych obszarach przy jednoczesnej ochronie zasobów naturalnych. W tym kontekście kluczową rolę w zapewnieniu dostępu do finansowania oraz we wzmacnianiu zdolności gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw do rozwoju mogą odegrać instrumenty finansowe oraz wykorzystanie gwarancji UE w ramach InvestEU, ustanowionego na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 ([9]). Obszary wiejskie mają potencjał, jeśli chodzi o możliwości zatrudniania legalnie przebywających obywateli państw trzecich oraz wspieranie ich integracji społecznej i ekonomicznej, zwłaszcza w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

(35) WPR powinna nadal zapewniać bezpieczeństwo żywnościowe, które należy rozumieć jako stały dostęp do wystarczającej ilości bezpiecznej i bogatej w składniki odżywcze żywności. Ponadto powinna ona przyczyniać się do poprawy reagowania unijnego rolnictwa na nowe potrzeby społeczne w zakresie żywności i zdrowia, w tym dotyczące zrównoważonej produkcji rolnej, zdrowszego odżywiania, dobrostanu zwierząt, oraz ograniczenia marnowania żywności. WPR powinna nadal promować produkcję o szczególnych i cennych cechach, wspierając rolników w aktywnym dostosowywaniu produkcji do sygnałów płynących z rynku i oczekiwań konsumentów.

(36) Z uwagi na zakres reform, które są niezbędne do osiągnięcia zamierzonych celów i zareagowania na zgłoszone obawy, należy ustanowić nowe ramy prawne w postaci jednego rozporządzenia regulującego wsparcie Unii finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i zastępującego ustalenia określone obecnie w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 ([10]) oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ([11]).

(37) W niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić przepisy mające zastosowanie do unijnego wsparcia finansowanego ze środków EFRG i EFRROW i przyznawanego w formie rodzajów interwencji określonych w planach strategicznych WPR sporządzonych przez państwa członkowskie i zatwierdzonych przez Komisję.

(38) Aby Unia mogła wywiązać się ze swoich międzynarodowych zobowiązań dotyczących wsparcia wewnętrznego, określonych w Porozumieniu w sprawie rolnictwa WTO, niektóre rodzaje interwencji przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu powinny być nadal zgłaszane jako wsparcie kategorii zielonej, które nie powoduje zakłóceń handlu ani zmian w produkcji, lub co najwyżej czyni to w minimalnym stopniu, lub jako wsparcie kategorii niebieskiej w ramach programów ograniczania produkcji, a zatem jest wyłączone z zobowiązań redukcyjnych. Chociaż prze-

([9]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

([10]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487).

([11]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 608).

pisy niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do takich rodzajów interwencji są już zgodne z wymogami w zakresie kategorii zielonej określonymi w załączniku 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO lub wymogami w zakresie kategorii niebieskiej określonymi w art. 6 ust. 5 Porozumienia, należy zapewnić, aby interwencje zaplanowane przez państwa członkowskie w planach strategicznych WPR dla tych rodzajów interwencji były nadal zgodne z tymi wymogami. W szczególności płatność specyficzna w odniesieniu do bawełny na podstawie niniejszego rozporządzenia powinna nadal być zaprojektowana tak, by pozostawać w zgodności z postanowieniami dotyczącymi kategorii niebieskiej.

(39) Należy zapewnić, aby interwencje, w tym wsparcie dochodów związane z produkcją, były zgodne z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii. Obejmuje to wymogi protokołu ustaleń między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie nasion oleistych w ramach GATT ([12]), odpowiednio do zmian w oddzielnym obszarze bazowym Unii dla nasion oleistych, wynikających ze zmian w składzie Unii.

(40) Informacje i ocena realizacji celów WPR w oparciu o wdrażanie planów strategicznych WPR zostaną uwzględnione w regularnych ocenach Komisji dotyczących spójności polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju, ustanowionych na podstawie Agendy na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030.

(41) Bazując na wcześniejszym systemie zasady wzajemnej zgodności wdrożonym do 2022 r., system nowej warunkowości uzależnia otrzymanie pełnego wsparcia z WPR od zapewnienia przez rolników i innych beneficjentów zgodności z podstawowymi normami dotyczącymi środowiska, zmiany klimatu, zdrowia publicznego, zdrowia roślin i dobrostanu zwierząt. Podstawowe normy obejmują – w uproszczonej formie – wykaz wymogów podstawowych w zakresie zarządzania oraz norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska. Te podstawowe normy powinny lepiej uwzględniać wyzwania związane ze środowiskiem i zmianą klimatu oraz nową zieloną strukturę WPR, zapewniając tym samym wyższy poziom ambicji w zakresie ochrony środowiska i klimatu, określonych w komunikacie Komisji pt. „Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności" i w WRF na lata 2021–2027, ustanowionych rozporządzeniem Rady (UE, Euratom) 2020/2093 ([13]).

(42) Warunkowość ma na celu przyczynienie się do rozwoju zrównoważonego rolnictwa poprzez zwiększenie świadomości beneficjentów co do potrzeby przestrzegania tych podstawowych norm. Ma ona również na celu większe dostosowanie WPR do oczekiwań społecznych poprzez poprawę spójności WPR z celami w dziedzinie środowiska, zdrowia publicznego, zdrowia roślin oraz dobrostanu zwierząt. Warunkowość powinna stać się integralną częścią zielonej struktury WPR i jednym z elementów tworzących podstawy dla bardziej ambitnych zobowiązań związanych z ochroną środowiska i klimatu. Powinna być też kompleksowo stosowana w całej Unii. Państwa członkowskie powinny zapewnić stosowanie proporcjonalnych, skutecznych i odstraszających kar zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/2116 w odniesieniu do rolników i innych beneficjentów, którzy nie spełniają tych wymogów.

(43) Ramy norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska mają na celu przyczynienie się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, stawiania czoła wyzwaniom związanym z wodą, przyczynienie się do ochrony gleby i poprawy jej jakości oraz ochrony różnorodności biologicznej i poprawy jej jakości. Powyższe ramy należy udoskonalić, w szczególności uwzględniając praktyki określone do 2022 r. w ramach zazieleniania płatności bezpośrednich, a także łagodzenie zmiany klimatu oraz potrzebę poprawy zrównoważoności gospodarstw rolnych i ich przyczyniania się do różnorodności biologicznej. Uznaje się, że każda norma dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska przyczynia się do realizacji wielu celów. W celu wdrożenia przedmiotowych ram państwa członkowskie powinny określić normę krajową w odniesieniu do każdej normy ustanowionej na szczeblu unijnym, uwzględniając szczególne cechy danego obszaru, w tym warunki glebowe i klimatyczne, istniejące warunki gospodarki rolnej, praktyki rolnicze, wielkość gospodarstw i strukturę gospodarstw rolnych, użytkowanie gruntów oraz specyfikę regionów najbardziej oddalonych. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia innych krajowych norm w odniesieniu do głównych celów norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska celem osiągania lepszych wyników dotyczących środowiska i klimatu w ramach norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska. Biorąc pod uwagę istniejące praktyki w ramach systemu rolnictwa ekologicznego, w przypadku rolników ekologicznych nie powinno się nakładać żadnego dodatkowego wymogu dotyczącego zmianowania upraw. Ponadto, państwa członkowskie powinny mieć możliwość rozważenia wprowadzenia pewnych wyjątków od norm dotyczących zmianowania upraw i przeznaczania minimalnego odsetka gruntów ornych na poprawę różnorodności biologicznej w celu uniknięcia nadmiernego obciążenia mniejszych gospodarstw rolnych lub wyłączenia niektórych gospodarstw rolnych, które spełniają już cel norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, gdyż są pokryte w znacznym stopniu użytkami zielonymi, gruntami ugorowanymi lub roślinami strączkowymi. Należy również przewidzieć wyjątek dla wymogu różnorodności biologicznej dotyczący minimalnego odsetka gruntów ornych w przypadku państw członkowskich w przeważającym stopniu zalesionych.

([12]) Dz.U. L 147 z 18.6.1993, s. 26.

([13]) Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433I z 22.12.2020, s. 11).

(44) Państwa członkowskie muszą w pełni wdrożyć wymogi podstawowe w zakresie zarządzania, aby zaczęły one obowiązywać na poziomie gospodarstw i zapewniały równe traktowanie rolników. W celu zagwarantowania spójności przepisów dotyczących warunkowości podczas zwiększania zrównoważonego charakteru polityki, wymogi podstawowe w zakresie zarządzania powinny obejmować główne akty prawne Unii w dziedzinie środowiska, zdrowia publicznego, zdrowia roślin oraz dobrostanu zwierząt, wdrożone na poziomie krajowym, które nakładają na rolników indywidualnych i innych beneficjentów ściśle określone obowiązki, w tym obowiązki wynikające z dyrektywy Rady 92/43/EWG ([14]) i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE ([15]) lub dyrektywy Rady 91/676/EWG ([16]). W nawiązaniu do wspólnego oświadczenia złożonego przez Parlament Europejski i Radę, załączonego do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 ([17]), odpowiednie przepisy dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([18]) i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE ([19]) powinny zostać włączone w zakres warunkowości w formie wymogów podstawowych w zakresie zarządzania oraz powinno się odpowiednio dostosować wykaz norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska.

(45) Aby przyczynić się do rozwoju zrównoważonego społecznie rolnictwa poprzez lepszą wiedzę beneficjentów wsparcia w ramach WPR na temat norm zatrudnienia i norm społecznych, należy wprowadzić nowy mechanizm uwzględniający kwestie społeczne.

(46) Taki mechanizm powinien łączyć pełne otrzymywanie w ramach WPR płatności bezpośrednich, a także płatności z tytułu zobowiązań środowiskowych, klimatycznych i innych zobowiązań w dziedzinie zarządzania, płatności dotyczących ograniczeń naturalnych lub innych szczególnych ograniczeń oraz płatności dotyczących niedogodności szczególne dla danego obszaru wynikające z niektórych obowiązkowych wymogów z przestrzeganiem przez rolników i innych beneficjentów podstawowych norm dotyczących warunków pracy i zatrudnienia pracowników gospodarstwa oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności określonymi normami na mocy dyrektywy Rady 89/391/EWG ([20]) oraz dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/104/WE ([21]) i (UE) 2019/1152 ([22]). Do 2025 r. Komisja powinna ocenić wykonalność włączenia art. 7 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 ([23]) oraz, w stosownym przypadku, powinna zaproponować odpowiednie przepisy.

(47) Państwa członkowskie powinny zapewnić stosowanie proporcjonalnych, skutecznych i odstraszających kar zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/2116 w stosunku do rolników i innych beneficjentów, którzy nie spełniają tych wymogów. Ze względu na zasadę niezawisłości sędziowskiej nie jest możliwe nałożenie na systemy sądowe szczególnych wymogów dotyczących sposobu wydawania orzeczeń i wyroków skazujących, innych niż wymogi przewidziane w przepisach, na których opierają się te orzeczenia i /wyroki skazujące.

(48) Przy ustanawianiu mechanizmu warunkowości społecznej, w celu poszanowania prawa państw członkowskich do określania podstawowych zasad ich systemów socjalnych i systemów pracy należy odpowiednio uwzględnić zróżnicowane ramy krajowe. W związku z tym należy rozważyć wybór przez państwa członkowskie metod egzekwowania, rokowań zbiorowych i roli partnerów społecznych, w tym, w stosownych przypadkach, we wdrażaniu dyrektyw w dziedzinie społecznej i zatrudnienia. Należy przestrzegać krajowych modeli rynku pracy i autonomii partnerów

([14]) Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

([15]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

([16]) Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1).

([17]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

([18]) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

([19]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 71).

([20]) Dyrektywa Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz.U. L 183 z 29.6.1989, s. 1).

([21]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/104/WE z dnia 16 września 2009 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny użytkowania sprzętu roboczego przez pracowników podczas pracy (druga dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.U. L 260 z 3.10.2009, s. 5).

([22]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1152 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 105).

([23]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii (Dz.U. L 141 z 27.5.2011, s. 1).

społecznych. Niniejsze rozporządzenie nie powinno nakładać żadnych obowiązków na partnerów społecznych ani na państwa członkowskie w odniesieniu do egzekwowania lub kontroli w obszarach, za które zgodnie z krajowymi modelami rynku pracy odpowiedzialni są partnerzy społeczni.

(49) Ze względu na złożoność tworzenia na szczeblu krajowym systemów zachowujących autonomię i specyfikę systemów krajowych, państwa członkowskie powinny mieć możliwość podjęcia decyzji o wdrożeniu warunkowości społecznej w późniejszym terminie, ale w żadnym wypadku nie później niż 1 stycznia 2025 r.

(50) Aby usprawnić zrównoważone zarządzanie i ogólne wyniki gospodarstw rolnych i podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarach wiejskich, państwa członkowskie powinny zapewnić usługi doradcze dla rolników dostosowane do różnych typów produkcji, obejmujące aspekty gospodarcze, środowiskowe i społeczne, a także określające niezbędne działania usprawniające na poziomie gospodarstwa przewidziane w planach strategicznych WPR, w tym w zakresie cyfryzacji. Dzięki usługom doradczym rolnicy i inni beneficjenci wsparcia w ramach WPR powinni zyskać większą świadomość związku między prowadzeniem gospodarstwa i gospodarowaniem gruntami z jednej strony a niektórymi normami, wymogami i informacjami, w tym dotyczącymi środowiska i klimatu, z drugiej strony. Wykaz takich norm, wymogów i informacji obejmuje normy odnoszące się do rolników i innych beneficjentów WPR, w tym spółdzielni, lub dla nich istotne określone w planie strategicznym WPR, a także normy, wymogi i informacje wynikające z przepisów dotyczących wody i zrównoważonego stosowania pestycydów, gospodarki składnikami odżywczymi, jak również dotyczące inicjatyw w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. Powinno być również dostępne doradztwo w zakresie zarządzania ryzykiem oraz wspierania innowacji w zakresie przygotowywania i wdrażania wyłaniających się projektów grup operacyjnych EPI, przy jednoczesnym uchwyceniu i wykorzystaniu oddolnych innowacyjnych pomysłów. W celu poprawy jakości i skuteczności doradztwa państwa członkowskie powinny włączyć wszystkich publicznych i prywatnych doradców świadczących usługi doradcze i sieci takich doradców do systemów wiedzy i innowacji w dziedzinie rolnictwa („AKIS"), aby móc dostarczać aktualnych informacji technologicznych i naukowych opracowanych w ramach badań naukowych i innowacji.

(51) Aby wspierać realizację celów zarówno agronomicznych, jak i środowiskowych przez gospodarstwa rolne, informacje na temat gospodarowania składnikami odżywczymi ze szczególnym uwzględnieniem azotu i fosforanu, które to składniki odżywcze mogą stanowić szczególne wyzwanie z punktu widzenia ochrony środowiska i w związku z tym zasługują na szczególną uwagę, powinny być przekazywane indywidualnym rolnikom za pomocą specjalnego elektronicznego narzędzia dotyczącego zrównoważonego gospodarowania składnikami odżywczymi, udostępnianego przez państwa członkowskie. Narzędzie dotyczące zrównoważonego gospodarowania składnikami odżywczymi powinno zapewniać wsparcie w podejmowaniu decyzji w gospodarstwach rolnych. Aby zapewnić równe warunki działania dla rolników w całej Unii, Komisja powinna mieć możliwość wsparcia państw członkowskich w opracowywaniu narzędzia dotyczącego zrównoważonego gospodarowania składnikami odżywczymi.

(52) Aby lepiej informować rolników i doradzać im w zakresie ich obowiązków wobec pracowników w ramach społecznego wymiaru WPR, usługi doradcze dla rolników powinny obejmować informacje o wymogach dotyczących przekazywania na piśmie informacji, o których mowa w art. 4 dyrektywy (UE) 2019/1152, oraz o normach bezpieczeństwa i higieny pracy mających zastosowanie do gospodarstw rolnych.

(53) Aby zapewnić bardziej sprawiedliwy podział wsparcia dochodu, państwa członkowskie powinny mieć możliwość do określenia limitu lub zmniejszania kwot płatności bezpośrednich powyżej określonego pułapu, a uzyskaną kwotę należy wykorzystać do celów płatności bezpośrednich niezwiązanych z wielkością produkcji, w tym w pierwszej kolejności jako uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów do celów zrównoważoności, albo przesunąć ją do EFRROW. Aby uniknąć negatywnego wpływu na miejsca pracy, przy stosowaniu tego mechanizmu państwa członkowskie powinny mieć możliwość uwzględniania kwestii zatrudnienia.

(54) Aby uniknąć nadmiernego obciążenia administracyjnego spowodowanego zarządzaniem licznymi płatnościami w małych kwotach oraz aby zapewnić skuteczny wkład wsparcia w realizację celów WPR, do których przyczyniają się płatności bezpośrednie, państwa członkowskie powinny określić w swoich planach strategicznych WPR wymogi dotyczące minimalnego obszaru lub minimalnej kwoty wsparcia uprawniających do otrzymywania płatności bezpośrednich. W przypadku gdy państwa członkowskie podejmą decyzję o przyznaniu wsparcia dochodów związanego z produkcją zwierzęcą, płatną na zwierzę, powinny zawsze ustalać próg w postaci kwoty minimalnej, aby nie pozbawiać wsparcia rolników, którzy kwalifikują się do jego otrzymania, ale których obszar jest poniżej progu. Ze względu na bardzo specyficzną strukturę rolniczą na mniejszych wyspach Morza Egejskiego Grecja powinna mieć możliwość decydowania, czy w tym obszarze należy stosować jakikolwiek minimalny próg.

(55) Biorąc pod uwagę znaczenie udziału rolników w narzędziach zarządzania ryzykiem, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przeznaczania pewnego odsetka płatności bezpośrednich na wsparcie wkładów rolników na rzecz takich narzędzi.

(56) Aby zagwarantować minimalny poziom wsparcia dochodów z działalności rolniczej dla wszystkich rolników aktywnych zawodowo oraz aby zachować zgodność z celem dotyczącym zapewniania odpowiedniego poziomu życia ludności wiejskiej określonym w art. 39 ust. 1 lit. b) TFUE, należy ustanowić roczną płatność obszarową niezwiązaną z wielkością produkcji, należącą do rodzaju interwencji „podstawowe wsparcie dochodów do celów zrównoważoności". Aby lepiej ukierunkować to wsparcie, powinno być możliwe zróżnicowanie kwot płatności dla różnych grup terytoriów w oparciu o warunki społeczno-ekonomiczne lub agronomiczne, lub zmniejszenie ich przy uwzględnieniu innych interwencji. W celu uniknięcia zaburzeń w dochodach rolników, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wdrożenia podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności w oparciu o uprawnienia do płatności. W takim przypadku wartość uprawnień do płatności przed jakąkolwiek dalszą konwergencją powinna być proporcjonalna do ich wartości określonej w ramach systemów płatności podstawowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1307/2013, z uwzględnieniem także płatności z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska. Państwa członkowskie powinny osiągnąć większą konwergencję, aby kontynuować stopniowe odchodzenie od wcześniejszych wartości.

(57) Przyznając bezpośrednie płatności niezwiązane z wielkością produkcji w oparciu o system uprawnień do płatności, państwa członkowskie powinny nadal zarządzać rezerwą krajową lub rezerwami krajowymi w podziale na grupy terytoriów. Rezerwy te należy wykorzystywać w pierwszej kolejności na rzecz młodych rolników i nowych rolników. Aby zagwarantować sprawne funkcjonowanie systemu, konieczne jest również ustanowienie przepisów dotyczących wykorzystywania i przekazywania uprawnień do płatności.

(58) Podstawą rolnictwa Unii pozostają małe gospodarstwa, które odgrywają bardzo istotną rolę we wspieraniu zatrudnienia na obszarach wiejskich i przyczyniają się do rozwoju terytorialnego. Aby promować bardziej zrównoważony podział wsparcia i zmniejszyć obciążenia administracyjne dla beneficjentów otrzymujących niewielkie kwoty, państwa członkowskie powinny mieć możliwość opracowania specjalnej interwencji dla małych gospodarstw zastępującej inne interwencje w formie płatności bezpośrednich. Aby zapewnić lepszej ukierunkowanie tego wsparcia, powinna istnieć możliwość zróżnicowania płatności. Aby umożliwić małym gospodarstwom wybór systemu najlepiej odpowiadającego ich potrzebom, udział rolników w interwencji powinien być opcjonalny.

(59) Ze względu na uznaną potrzebę promowania bardziej zrównoważonego podziału wsparcia dla małych i średnich gospodarstw w widoczny i wymierny sposób państwa członkowskie powinny wdrożyć uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów do celów zrównoważoności oraz przeznaczyć na takie wsparcie co najmniej 10 % puli płatności bezpośrednich. Aby umożliwić lepsze ukierunkowanie tego wsparcia uzupełniającego oraz z uwagi na różnice w strukturze gospodarstw w Unii, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wypłacania różnych kwot wsparcia uzupełniającego w zależności od zakresu, w jakim mieści się powierzchnia gospodarstw mierzona w hektarach, a także zróżnicowania wsparcia na poziomie regionalnym lub według tych samych grup terytoriów, jakie określono w ich planach strategicznych WPR dla podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności.

(60) Do obowiązków państw członkowskich należy zapewnienie ukierunkowanej dystrybucji płatności bezpośrednich oraz zwiększenie wsparcia dochodu dla tych, którzy tego najbardziej potrzebują. Do realizacji tego celu mogą skutecznie przyczynić się różne instrumenty dostępne dla państw członkowskich, w tym ograniczenia i degresywność a także interwencje, takie jak uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów do celów zrównoważoności i płatności dla małych gospodarstw. Przegląd działań państw członkowskich w tym zakresie powinien zostać przedstawiony w planie strategicznym WPR. W zależności od potrzeb w zakresie sprawiedliwszego podziału płatności bezpośrednich, w tym potrzeb opartych na konkretnej strukturze gospodarstw, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyboru między stosowaniem obowiązkowej płatności redystrybucyjnej i odpowiadającej jej minimalnej wartości procentowej, a stosowaniem innych odpowiednich środków, w tym płatności redystrybucyjnej o niższym odsetku.

(61) Zakładanie i rozwój nowej działalności gospodarczej w sektorze rolnictwa przez młodych rolników wymaga znacznych środków finansowych i stanowi element, który należy rozważyć przy planowaniu strategii interwencji odnośnie do przydziału środków i ukierunkowywania płatności bezpośrednich. Rozwój ten jest kluczowy dla konkurencyjności sektora rolnictwa w Unii i w związku z tym państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia uzupełniającego wsparcia dochodów dla młodych rolników. Taki rodzaj interwencji powinien zapewniać młodym rolnikom dodatkowe wsparcie dochodu po rozpoczęciu działalności. Na podstawie oceny potrzeb państwa członkowskie powinny mieć możliwość podjęcia decyzji w sprawie metody obliczania płatności: na hektar lub w formie płatności ryczałtowej, ewentualnie ograniczonej do maksymalnej liczby hektarów. Ponieważ powinna ona obejmować jedynie początkowy okres działalności gospodarczej, płatność taka powinna być przyznawana jedynie przez maksymalny okres po złożeniu wniosku o przyznanie pomocy i wkrótce po rozpoczęciu działalności. W przypadku gdy okres płatności wykracza poza 2027 r., państwa członkowskie powinny zapewnić, aby nie powstały żadne uzasadnione oczekiwania beneficjentów w odniesieniu do okresu po tym roku.

(62) WPR powinna zapewnić osiąganie przez państwa członkowskie lepszych wyników dotyczących środowiska poprzez poszanowanie lokalnych potrzeb i faktycznej sytuacji rolników. W swoich planach strategicznych WPR państwa członkowskie powinny wprowadzić, w ramach płatności bezpośrednich, ekoschematy, które są dobrowolne dla rolników i które powinny być w pełni skoordynowane z innymi odpowiednimi interwencjami. Państwa członkowskie powinny je określić jako płatność przyznawaną w charakterze zachęty do dostarczania dóbr publicznych lub wynagrodzenia za dostarczanie dóbr publicznych poprzez stosowanie praktyk rolniczych korzystnych dla środowiska i klimatu albo jako rekompensatę za stosowanie takich praktyk. W obu przypadkach powinny one mieć na celu lepszą realizację celów WPR związanych ze środowiskiem i klimatem, a zatem być opracowane w taki sposób, aby wychodziły poza obowiązkowe wymogi, które przewidziano już w systemie warunkowości.

(63) Aby zapewnić efektywność, ekoschematy powinny zasadniczo obejmować co najmniej dwa obszary działań na rzecz klimatu, środowiska, dobrostanu zwierząt i walki z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe. W tym samym celu, podczas gdy rekompensata powinna opierać się na poniesionych kosztach, utraconych dochodach i kosztach transakcyjnych wynikających z podejmowanych praktyk rolniczych, przy uwzględnieniu celów określonych w ramach ekoschematów, płatności dodatkowe w stosunku do podstawowego wsparcia dochodu muszą odzwierciedlać poziom ambicji podejmowanych praktyk. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia ekoschematów dotyczących praktyk rolniczych stosowanych przez rolników na obszarach rolnych, w szczególności działalności rolniczej, ale także niektórych praktyk, wykraczających poza działalność rolniczą. Te praktyki mogą obejmować ulepszone zarządzanie pastwiskami trwałymi i elementami krajobrazu, nawadnianie, użytkowanie torfowisk oraz rolnictwo ekologiczne.

(64) Rolnictwo ekologiczne, regulowane rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 ([24]), jest systemem rolniczym, który może znacząco przyczynić się do osiągnięcia wielu celów szczegółowych WPR; zwłaszcza jej celów szczegółowych dotyczących środowiska i klimatu. Ze względu na pozytywny wpływ rolnictwa ekologicznego na środowisko i klimat, państwa członkowskie powinny mieć w szczególności możliwość brania pod uwagę rolnictwa ekologicznego przy ustanawianiu ekoschematów dotyczących praktyk rolniczych i ocenić w tym kontekście poziom wsparcia potrzebnego dla gruntów rolnych zarządzanych w ramach systemu rolnictwa ekologicznego.

(65) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia ekoschematów jako „programów podstawowych", które stanowią dla rolników warunek uczestnictwa w podjęciu bardziej ambitnych zobowiązań związanych ze środowiskiem, klimatem i dobrostanem zwierząt w ramach rozwoju obszarów wiejskich oraz bardziej zaawansowanych ekoschematów. W celu zapewnienia uproszczenia, państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia zaawansowanych ekoschematów. Państwa członkowskie powinny mieć również możliwość ustanowienia ekoschematów wspierających praktyki w zakresie dobrostanu zwierząt i oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

(66) Aby zapewnić rolnikom równe warunki działania, należy określić maksymalny przydział środków na wsparcie dochodów związane z produkcją w ramach płatności bezpośrednich, którego państwa członkowskie mogą udzielać w celu zwiększania konkurencyjności, zrównoważoności lub podnoszenia jakości w niektórych sektorach i rodzajach produkcji, które są szczególnie istotne z przyczyn społecznych, ekonomicznych lub środowiskowych i napotykają na pewne trudności. Opracowując te interwencje, państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę ich potencjalny wpływ na rynek wewnętrzny.

(67) Ponieważ powszechnie uznaje się, że produkcja roślin wysokobiałkowych napotyka poważne trudności w Unii, nie ma potrzeby wykazywania takich trudności w przypadku interwencji wsparcia dochodów związanego z produkcją ukierunkowanych na te uprawy. Należy również pozwolić państwom członkowskim na wykorzystywanie dodatkowej części swoich pułapów finansowych przeznaczonych na płatności bezpośrednie do przyznawania wsparcia dochodów związanego z produkcją konkretnie na wsparcie z tytułu produkcji roślin wysokobiałkowych, aby zmniejszyć unijny deficyt w tym sektorze. Ponadto państwa członkowskie powinny móc wspierać mieszanki roślin strączkowych i traw w ramach wsparcia dochodów związanego z produkcją, o ile rośliny strączkowe przeważają w mieszance.

(68) Zgodnie z celami określonymi w protokole nr 4 w sprawie bawełny załączonym do Aktu przystąpienia z 1979 r. należy kontynuować „płatność specyficzną" na kwalifikujący się hektar związaną z uprawą bawełny, a także wsparcie na rzecz organizacji międzybranżowych w regionach produkcji bawełny. Ponieważ jednak przydział budżetowy na bawełnę jest ustalony i nie można go wykorzystać do innych celów oraz z uwagi na fakt, że ta płatność specyficzna ma podstawę prawną w Traktatach, płatności w odniesieniu do bawełny nie powinny stanowić części interwencji zatwierdzonych w planie strategicznym WPR i nie powinny podlegać rozliczeniu z realizacji celów ani przeglądowi realizacji celów. Należy zatem ustanowić odpowiednie przepisy szczegółowe oraz odstępstwa od niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia (UE) 2021/2116. W celu zachowania spójności należy uczynić to w niniejszym rozporządzeniu.

([24]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 1).

(69) Aby przyczynić się do realizacji celów WPR i wzmocnić synergie z innymi instrumentami WPR, konieczne są rodzaje interwencji w niektórych sektorach. Zgodnie z modelem realizacji minimalne wymogi dotyczące treści i celów takich rodzajów interwencji w niektórych sektorach powinny zostać ustanowione na poziomie unijnym, aby zapewnić równe szanse na rynku wewnętrznym i zapobiec powstaniu sytuacji nierównej i niesprawiedliwej konkurencji. Państwa członkowskie powinny uzasadnić włączenie takich rodzajów interwencji do swoich planów strategicznych WPR i zapewnić spójność z innymi interwencjami na poziomie sektorowym. Szeroko rozumiane rodzaje interwencji, które należy ustanowić na poziomie unijnym, powinny zostać ustanowione dla sektorów owoców i warzyw, wina, produktów pszczelich, oliwy z oliwek i oliwek stołowych oraz chmielu i innych sektorów spośród tych, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ([25]), i sektorów obejmujących produkty, które zostaną wymienione w załączniku do niniejszego rozporządzenia i w przypadku których uznano, że ustanowienie specyficznych interwencji będzie miało korzystny wpływ na osiągnięcie niektórych lub wszystkich celów ogólnych i szczegółowych WPR wyznaczonych w niniejszym rozporządzeniu. W szczególności, biorąc pod uwagę deficyt Unii w zakresie białek roślinnych i korzyści dla środowiska płynące z ich produkcji, rośliny strączkowe należy włączyć do produktów wymienionych w tym załączniku, przy jednoczesnym przestrzeganiu obowiązującej UE listy koncesyjnej WTO dotyczącej nasion oleistych, a korzyści te należy promować między innymi za pośrednictwem usług doradczych dla rolników.

(70) Krajowe pule środków finansowych lub inne ograniczenia w postaci górnych limitów są konieczne do utrzymania specyfiki interwencji i ułatwienia programowania interwencji dotyczących produktów pszczelich, wina, oliwy z oliwek i oliwek stołowych, chmielu i innych sektorów zdefiniowanych w niniejszym rozporządzeniu. Jednak nadal aby nie utrudniać realizacji celów rodzajów interwencji w sektorze owoców i warzyw, zgodnie z obecnym podejściem nie powinny mieć zastosowania ograniczenia finansowe. W przypadku gdy państwa członkowskie wprowadzą w swoich planach strategicznych WPR wsparcie dla rodzajów interwencji w innych sektorach, odpowiedni przydział finansowy należy odliczyć od przydziałów w formie płatności bezpośrednich danego państwa członkowskiego, aby zachować neutralność finansową. Jeżeli państwo członkowskie zdecyduje się nie wdrażać szczególnych interwencji w odniesieniu do sektora chmielu lub sektora oliwy z oliwek i sektora oliwek stołowych, odpowiednie przydziały środków dla tego państwa członkowskiego należy udostępnić jako dodatkowe przydziały środków na rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich.

(71) Zasady odnoszące się do interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich określane są na szczeblu unijnym, szczególnie w zakresie podstawowych wymogów dotyczących stosowania przez państwa członkowskie kryteriów wyboru. Państwa członkowskie powinny jednak mieć duży margines swobody, jeśli chodzi o określanie konkretnych warunków zgodnie z własnymi potrzebami. Rodzaje interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich obejmują płatności z tytułu zobowiązań środowiskowych, klimatycznych i innych zobowiązań w dziedzinie zarządzania, które państwa członkowskie powinny wspierać na całym swoim terytorium zgodnie ze swoimi szczególnymi potrzebami krajowymi, regionalnymi lub lokalnymi. Państwa członkowskie powinny przyznawać płatności rolnikom i innym zarządcom gruntu, którzy dobrowolnie podejmują zobowiązania w dziedzinie zarządzania przyczyniające się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz do ochrony i poprawy stanu środowiska naturalnego, w tym jakości i ilości wody, jakości powietrza, gleby, bioróżnorodności i usług ekosystemowych, w tym dobrowolne zobowiązania w ramach sieci Natura 2000 oraz w celu wsparcia dla różnorodności genetycznej. Wsparcie w ramach płatności z tytułu zobowiązań w dziedzinie zarządzania można również przyznawać w formie podejść kierowanych lokalnie, zintegrowanych lub opierających się na współpracy oraz w formie interwencji zorientowanych na rezultaty.

(72) Wsparcie z tytułu zobowiązań w dziedzinie zarządzania może w szczególności obejmować premie dla rolnictwa ekologicznego na utrzymywanie gruntów ekologicznych lub konwersję na grunty ekologiczne. Państwa członkowskie powinny – na podstawie dogłębnej analizy sektora produkcji ekologicznej i przy uwzględnieniu celów, które zamierzają osiągnąć w odniesieniu do produkcji ekologicznej – uwzględnić rolnictwo ekologiczne w ramach zobowiązań w dziedzinie zarządzania zgodnie ze swoimi szczególnymi potrzebami terytorialnymi, przydzielić wsparcie na zwiększenie udziału gruntów rolnych zarządzanych w ramach systemu rolnictwa ekologicznego oraz dopilnować, by przydzielone budżety odpowiadały oczekiwanemu wzrostowi produkcji ekologicznej. Wsparcie zobowiązań w dziedzinie zarządzania mogłoby także obejmować płatności z tytułu innych rodzajów interwencji wspierających systemy produkcji przyjazne dla środowiska, takie jak agroekologia, uprawa konserwująca i integrowana produkcja; usługi leśno-środowiskowe i klimatyczne oraz ochrona lasów; premie z tytułu lasów i zakładania systemów rolno-leśnych; dobrostan zwierząt; zachowanie oraz zrównoważone wykorzystanie i rozwój zasobów genetycznych, w szczególności za pomocą tradycyjnych metod hodowli. W ramach tego rodzaju interwencji państwa członkowskie powinny mieć możliwość opracowywania innych systemów w zależności od swoich potrzeb. Ten rodzaj płatności powinien pokrywać wyłącznie dodatkowe koszty i utracone dochody będące rezultatem zobowiązań przekraczających wartość bazową obowiązkowych norm i wymogów ustanowionych w prawie unijnym i krajowym, jak również warunkowości, zgodnie z planem strategicznym WPR. Powinno być możliwe podejmowanie zobowiązań związanych z tym rodzajem interwencji na ustalony wcześniej roczny lub wieloletni okres, przy czym w należycie uzasadnionych przypadkach okres ten może przekraczać siedem lat.

([25]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

(73) Interwencje w zakresie leśnictwa powinny przyczyniać się do realizacji komunikatu Komisji z dnia 16 lipca 2021 r. zatytułowanego „Nowa strategia leśna UE 2030" oraz, w stosownych przypadkach, do szerszego wykorzystywania systemów rolno-leśnych. Powinny one być oparte na krajowych lub regionalnych programach leśnych państw członkowskich lub równoważnych instrumentach, które należy opracowywać na podstawie zobowiązań wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 ([26]) oraz zobowiązań podjętych przez uczestników konferencji ministerialnych w sprawie ochrony lasów w Europie. Interwencje powinny opierać się na zrównoważonych planach urządzenia lasu lub równoważnych instrumentach, które w należyty sposób uwzględniają skuteczne składowanie i sekwestrację węgla z atmosfery, a jednocześnie zwiększają ochronę bioróżnorodności i mogą obejmować rozwój obszarów leśnych i zrównoważoną gospodarkę leśną, w tym zalesianie gruntów, zapobieganie pożarom oraz tworzenie i odnawianie systemów rolno-leśnych; ochronę, odtwarzanie i poprawę stanu zasobów leśnych, z uwzględnieniem potrzeb adaptacyjnych; inwestycje służące zagwarantowaniu i poprawie ochrony lasu i jego odporności, a także świadczenia usług w zakresie ekosystemów leśnych i klimatu oraz środki i inwestycje wspierające odnawialne źródła energii oraz biogospodarkę.

(74) Aby zapewnić godziwy dochód i odporność sektora rolnictwa na całym terytorium Unii, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznania wsparcia rolnikom prowadzącym działalność w miejscach, gdzie występują ograniczenia naturalne lub inne ograniczenia szczególne dla danego obszaru, w tym na obszarach górskich i wyspiarskich. Jeżeli chodzi o płatności w miejscach, gdzie występują ograniczenia naturalne lub inne szczególne ograniczenia dla danego obszaru, należy nadal stosować wyznaczenie obszarów dokonane na podstawie art. 32 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.

(75) Aby WPR wnosiła zwiększoną unijną wartość dodaną dla środowiska i w celu wzmocnienia synergii tej polityki z finansowaniem inwestycji w środowisko i różnorodność biologiczną, konieczne jest utrzymanie odrębnego środka mającego na celu rekompensowanie beneficjentom niedogodności związanych z wdrażaniem sieci Natura 2000 zgodnie z dyrektywą 92/43/EWG i dyrektywą 2000/60/WE. W związku z tym należy w dalszym ciągu przyznawać wsparcie rolnikom i posiadaczom lasów, by pomóc im przezwyciężyć szczególne niedogodności wynikające z wdrażania dyrektyw 92/43/EWG i 2009/147/WE oraz aby przyczynić się do skutecznego zarządzania obszarami Natura 2000. Należy również udostępniać rolnikom wsparcie, aby pomóc im w przezwyciężaniu niedogodności na obszarach znajdujących się w dorzeczach, wynikających z wdrażania dyrektywy 2000/60/WE. Wsparcie powinno być powiązane z określonymi wymogami opisanymi w planach strategicznych WPR, wykraczającymi poza odnośne obowiązkowe normy i wymogi. Państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby płatności dla rolników nie prowadziły do podwójnego finansowania równolegle do środków ekoschematów, a by plany strategiczne WPR pozostawiały wystarczającą elastyczność, by ułatwiać komplementarność różnych rodzajów interwencji. Opracowując plany strategiczne WPR, państwa członkowskie powinny ponadto uwzględniać szczególne potrzeby obszarów Natura 2000.

(76) Cele WPR należy również realizować poprzez wspieranie inwestycji produkcyjnych i nieprodukcyjnych, w gospodarstwach, jak i poza terenem gospodarstw. Tego rodzaju inwestycje mogą dotyczyć m.in. infrastruktury związanej z rozwojem, modernizacją lub przystosowaniem się do zmiany klimatu rolnictwa i leśnictwa, w tym dostępem do gruntów rolnych i leśnych, scalaniem i poprawą gruntów oraz dostawami i oszczędzaniem energii i wody. Mogą również obejmować inwestycje w przywrócenie potencjału rolnego lub leśnego w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, w tym pożarów, burz, powodzi, pojawu agrofagów i chorób. Aby skuteczniej zapewnić spójność planów strategicznych WPR z celami Unii, a także równe warunki działania w państwach członkowskich, w niniejszym rozporządzeniu należy ująć wykaz negatywny tematów inwestycji. Państwa członkowskie powinny jak najlepiej wykorzystywać dostępne środki na inwestycje poprzez dostosowanie wsparcia inwestycji do odpowiednich przepisów unijnych w dziedzinie środowiska i dobrostanu zwierząt.

(77) Młodzi rolnicy muszą w szczególności modernizować swoje gospodarstwa, aby stały się one rentowne w perspektywie długoterminowej. W pierwszych latach prowadzenia działalności często jednak doświadczają problemu niskich obrotów. Ważne jest zatem, aby państwa członkowskie ułatwiały i traktowały priorytetowo interwencje dotyczące inwestycji realizowanych przez młodych rolników. W tym celu państwa członkowskie powinny mieć możliwość określenia w swoich planach strategicznych WPR wyższe poziomy wsparcia i inne preferencyjne warunki dla inwestycji w gospodarstwa rolne młodych rolników. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość udzielania większego wsparcia inwestycyjnego małym gospodarstwom.

([26]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 oraz decyzję nr 529/2013/UE (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 1).

(78) Udzielając wsparcia inwestycyjnego, państwa członkowskie powinny szczególnie uwzględniać przekrojowy cel modernizacji rolnictwa i obszarów wiejskich przez sprzyjanie rozwojowi wiedzy, innowacji i cyfryzacji oraz ich upowszechnianie w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie do ich wykorzystywania. W zamieszczonym w planach strategicznych WPR opisie wkładu tych planów w przekrojowy cel ogólny należy uwzględnić wsparcie na rzecz inwestycji we wprowadzanie technologii cyfrowych w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich, takich jak inwestycje w rolnictwo precyzyjne, inteligentne wsie, przedsiębiorstwa wiejskie i infrastrukturę technologii informacyjno-komunikacyjnych.

(79) Uwzględniając cel Unii, jakim jest dobry stan jednolitych części wód, oraz potrzebę dostosowania inwestycji do tego celu, ważne jest ustanowienie przepisów dotyczących wsparcia modernizacji i rozwoju infrastruktury nawadniającej, tak aby wykorzystanie wody w rolnictwie nie zagrażało temu celowi.

(80) Mając na uwadze konieczność wyeliminowania luk inwestycyjnych w unijnym sektorze rolnictwa i usprawnienia dostępu do finansowania dla grup priorytetowych, w szczególności dla młodych rolników i nowych rolników o wyższym profilu ryzyka, należy zachęcać do korzystania z gwarancji UE w ramach InvestEU oraz do łączenia dotacji z instrumentami finansowymi. Ponieważ korzystanie z instrumentów finansowych w państwach członkowskich jest mocno zróżnicowane ze względu na różnice dotyczące dostępu do finansowania, rozwoju sektora bankowego, obecności kapitału wysokiego ryzyka oraz obeznania administracji publicznych i potencjalnych beneficjentów z instrumentami finansowymi, państwa członkowskie powinny ustanowić w planach strategicznych WPR odpowiednie cele końcowe, beneficjentów i warunki preferencyjne, a także inne możliwe zasady kwalifikowalności.

(81) Młodzi rolnicy, nowi rolnicy i inne nowe podmioty wciąż napotykają znaczne przeszkody dotyczące dostępu do gruntów, wysokich cen lub dostępu do kredytów. Ich przedsiębiorstwa są w większym stopniu zagrożone zmiennością cen zarówno w odniesieniu do nakładów, jak i produkcji, a oni sami mają duże potrzeby w zakresie szkolenia z umiejętności w dziedzinie przedsiębiorczości, zapobiegania ryzyku i ryzyku zarządzania. Istotne jest zatem, aby kontynuować udzielanie wsparcia na rozpoczęcie działalności nowych przedsiębiorstw i nowych gospodarstw rolnych. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość określania w swoich planach strategicznych WPR preferencyjne warunki dotyczące instrumentów finansowych dla młodych rolników, nowych rolników i innych nowych podmiotów. Należy zwiększyć maksymalną kwotę pomocy na rozpoczynanie działalności przez młodych rolników i na zakładanie przedsiębiorstw wiejskich do 100 000 EUR, z której można skorzystać również za pośrednictwem instrumentów finansowych lub w połączeniu z taką formą wsparcia.

(82) W świetle potrzeby zapewnienia odpowiednich narzędzi zarządzania ryzykiem wsparcie, które ma pomóc rolnikom w zarządzaniu ryzykiem związanym z produkcją i utratą dochodów, powinno zostać utrzymane i rozszerzone w ramach EFRROW. W szczególności powinno zostać zachowane wsparcie na rzecz składek ubezpieczeniowych i funduszy wspólnego inwestowania, w tym narzędzie stabilizacji dochodów, ale należy również udostępnić wsparcie na rzecz innych narzędzi zarządzania ryzykiem. Ponadto wszystkie rodzaje narzędzi zarządzania ryzykiem powinny obejmować ryzyko związane z produkcją lub utratą dochodów, przy czym powinno być możliwe ich ukierunkowanie na potrzebujące ich sektory rolnictwa lub obszary terytorialne. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość korzystania z uproszczeń proceduralnych, takich jak poleganie na wskaźnikach do obliczenia produkcji i dochodu rolnika, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej możliwości dostosowania narzędzi do indywidualnych wyników rolników i unikania nadmiernej rekompensaty strat.

(83) Wsparcie powinno umożliwiać ustanowienie i wdrożenie współpracy między co najmniej dwoma podmiotami, aby zrealizować cele WPR. Powinno być możliwe, aby takie wsparcie obejmowało wszystkie aspekty takiej współpracy, takie jak: tworzenie systemów jakości oraz odnośne działania informacyjne i promocyjne dla takich systemów jakości; wspólne działania na rzecz środowiska i klimatu; promowanie krótkich łańcuchów dostaw i rynków lokalnych; projekty pilotażowe; projekty grup operacyjnych EPI, lokalne projekty rozwojowe, inteligentne wsie, stowarzyszenia kupujących i kółka rolnicze; partnerstwa gospodarstw rolnych; plany urządzenia lasu; sieci i klastry; rolnictwo społeczne; rolnictwo wspierane przez społeczność lokalną; działania wchodzące w zakres inicjatywy LEADER; oraz ustanawianie grup producentów i organizacji producentów, a także innych form współpracy uznanej za niezbędną do realizacji celów szczegółowych WPR.

(84) Ważne jest wspieranie przygotowania niektórych rodzajów współpracy, w szczególności w odniesieniu do grup operacyjnych EPI, grup działania LEADER oraz strategii inteligentnych wsi.

(85) Komunikat pt. „Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności" odnosi się do dzielenia się wiedzą i skoncentrowania się na innowacjach jako do przekrojowego celu nowej WPR. W ramach WPR należy dalej wspierać interaktywny model innowacji, dzięki któremu podmioty prowadzą ściślejszą współpracę, aby jak najlepiej wykorzystać uzupełniającą wiedzę w celu rozpowszechniania rozwiązań, które można zastosować w praktyce. Należy wzmocnić świadczenie usług doradczych dla rolników w ramach systemu wiedzy i innowacji w dziedzinie rolnictwa (AKIS). W planie strategicznym WPR powinny znaleźć się informacje na temat metod współpracy podmiotów świadczących usługi doradcze, naukowców i krajowej sieci WPR. Każde państwo członkowskie lub, w stosownych przypadkach, region w celu wzmocnienia AKIS i zgodnie ze swoim strategicznym podejściem w ramach swojego AKIS, powinno mieć możliwość finansowania niektórych działań mających na celu wymianę wiedzy i innowacje, a także ułatwianie rolnikom opracowywania strategii na poziomie gospodarstwa w celu zwiększenia odporności ich gospodarstw, z wykorzystaniem rodzajów interwencji, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu. Ponadto każde państwo członkowskie powinno ustanowić strategię rozwoju technologii cyfrowych i wykorzystania tych technologii w celu zademonstrowania, w jaki sposób będzie pobudzana cyfryzacja w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

(86) Należy kontynuować finansowanie ze środków EFRG rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich i rodzajów interwencji w niektórych sektorach, podczas gdy EFRROW powinien nadal służyć jako źródło finansowania rodzajów interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich. Przepisy dotyczące zarządzania finansowego WPR należy określić oddzielnie w odniesieniu do obu funduszy i do działań wspieranych przez każdy z nich, uwzględniając fakt, że nowy model realizacji pozwala państwom członkowskim na większą elastyczność i zwiększa zakres pomocniczości w realizacji ich celów. Rodzaje interwencji na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny obejmować okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2027 r.

(87) Wsparcie na rzecz płatności bezpośrednich w ramach planów strategicznych WPR należy przyznawać w ramach przydziałów krajowych ustalonych w niniejszym rozporządzeniu. Te przydziały krajowe powinny odzwierciedlać fakt kontynuowania zmian, które polegają na stopniowym zwiększaniu przydziałów dla państw członkowskich o najniższym poziomie wsparcia na hektar, aby zniwelować 50 % różnicy między poziomem najniższego wsparcia a 90 % średniej unijnej. Aby uwzględnić mechanizm zmniejszania płatności i wykorzystywania uzyskanych kwot w państwie członkowskim, należy zezwolić na to, aby w planie strategicznym WPR danego państwa członkowskiego całkowite orientacyjne przydziały finansowe na rok były większe niż przydział krajowy.

(88) Aby ułatwić zarządzanie środkami finansowymi EFRROW, należy ustalić jednolitą wielkość wkładu dla wsparcia z EFRROW w odniesieniu do wydatków publicznych w państwach członkowskich. W odniesieniu do niektórych rodzajów operacji należy ustalić szczególne wielkości wkładu, aby uwzględnić ich szczególne znaczenie lub charakter. Aby złagodzić szczególne ograniczenia wynikające z poziomu ich rozwoju, oddalenia lub ich odizolowania, należy ustalić odpowiednią wielkość wkładu EFRROW dla regionów słabiej rozwiniętych, regionów najbardziej oddalonych i, mniejszych wysp Morza Egejskiego oraz regionów w okresie przejściowym.

(89) Należy ustalić obiektywne kryteria kategoryzacji regionów i obszarów na szczeblu Unii do celów udzielania wsparcia z EFRROW. W tym celu identyfikacja regionów i obszarów na poziomie Unii powinna opierać się na wspólnym systemie klasyfikacji regionów ustanowionym rozporządzeniem (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady ([27]). Aby zapewnić adekwatność wsparcia, należy wykorzystywać najnowsze klasyfikacje i dane, w szczególności w celu podjęcia działań w odniesieniu do regionów słabiej rozwiniętych i dysproporcji międzyregionalnych w ramach państwa członkowskiego.

(90) Ze środków EFRROW nie należy wspierać inwestycji, które szkodziłyby środowisku naturalnemu. W związku z tym konieczne jest wprowadzenie w niniejszym rozporządzeniu przepisów dotyczących wykluczenia. W szczególności ze środków EFRROW nie należy finansować inwestycji w nawadnianie, które nie przyczyniają się do osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu danej jednolitej części wód lub jednolitych części wód, ani nie należy finansować inwestycji w zalesianie, które nie są spójne z celami związanymi ze środowiskiem i klimatem, zgodnymi z zasadami zrównoważonej gospodarki leśnej.

([27]) Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1).

(91) W celu zapewnienia odpowiedniego finansowania niektórych priorytetów należy określić zasady dotyczące minimalnych i maksymalnych przydziałów finansowych dla tych priorytetów. Przed jakimkolwiek przesunięciem środków na interwencje ukierunkowane na wymianę pokoleń państwa członkowskie powinny zarezerwować co najmniej kwotę odpowiadającą 3 % ich rocznej puli płatności bezpośrednich. Takie interwencje mogą obejmować zwiększone wsparcie dochodu i wsparcie z tytułu rozpoczęcia działalności. Biorąc pod uwagę znaczenie wsparcia inwestycyjnego dla młodych rolników, aby zapewnić rentowność ich gospodarstw w perspektywie długoterminowej i zwiększyć atrakcyjność sektora, część wydatków na interwencje inwestycyjne o wyższym poziomie wsparcia dla młodych rolników może również zostać zaliczona na poczet minimalnej kwoty, która ma zostać zarezerwowana na wkład w realizację celu szczegółowego polegającego na przyciąganiu i wspieraniu młodych rolników i nowych rolników oraz ułatwianiu rozwoju zrównoważonej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich.

(92) Aby zapewnić dostępność wystarczających środków finansowych w ramach WPR na realizację celów związanych ze środowiskiem, klimatem i dobrostanem zwierząt zgodnie z priorytetami Unii, na te cele należy zarezerwować pewną część wsparcia z EFRROW, w tym inwestycji, oraz płatności bezpośrednich. Biorąc pod uwagę fakt, że programy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt są wprowadzane po raz pierwszy w ramach płatności bezpośrednich, należy przyznać pewną elastyczność w zakresie planowania i wdrażania, w szczególności w ciągu pierwszych dwóch lat, aby umożliwić państwom członkowskim i rolnikom zdobycie doświadczenia oraz zapewnić sprawne i skuteczne wdrażanie, uwzględniając również poziom ambicji w zakresie środowiska i klimatu w ramach EFRROW. Aby zapewnić zgodność z ogólnymi ambicjami w zakresie środowiska i klimatu, taka elastyczność powinna być określona i podlegać kompensacji w określonych granicach.

(93) Podejście LEADER do rozwoju lokalnego udowodniło swoją skuteczność we wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich poprzez pełne uwzględnienie wielosektorowych potrzeb w zakresie endogenicznego rozwoju obszarów wiejskich z zastosowaniem podejścia oddolnego. Z tego względu należy kontynuować stosowanie podejścia LEADER w przyszłości, przy czym podejście to powinno pozostać obowiązkowe i obejmować minimalny przydział środków z EFRROW.

(94) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie z zobowiązaniami Unii dotyczącymi realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, WPR powinna przyczynić się do uwzględnienia działań na rzecz klimatu w politykach Unii oraz do osiągnięcia celu końcowego, jakim jest przeznaczanie 30 % wydatków z budżetu Unii na realizację celów związanych z klimatem. W odniesieniu do działań realizowanych w ramach WPR oczekuje się, że 40 % całkowitej puli środków finansowych WPR będzie przyczyniać się do realizacji celów klimatycznych. Odpowiednie działania powinny zostać określone w trakcie przygotowania i realizacji planów strategicznych WPR oraz zostać poddane ponownej ocenie w kontekście odpowiednich ewaluacji i przeglądów.

(95) W przypadku gdy kwoty jednostkowe nie są oparte na rzeczywistych kosztach lub utraconych dochodach, państwa członkowskie powinny ustalić odpowiedni poziom wsparcia w oparciu o ocenę ich potrzeb. Odpowiednią kwotę jednostkową może stanowić zakres odpowiednich kwot jednostkowych, a nie pojedyncza jednolita lub średnia kwota jednostkowa. Zatem państwa członkowskie powinny mieć również możliwość określenia w swoich planach strategicznych WPR uzasadnionej maksymalnej lub minimalnej kwoty jednostkowej dla niektórych interwencji, bez uszczerbku dla przepisów dotyczących poziomu płatności z tytułu odnośnych interwencji.

(96) Przekazanie państwom członkowskim odpowiedzialności za ocenę potrzeb i osiągnięcie celów końcowych idzie w parze z większą elastycznością w łączeniu rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich, rodzajów interwencji w pewnych sektorach oraz rodzajów interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich. Powinien to ułatwić pewien stopień elastyczności w dostosowywaniu odpowiednich krajowych przydziałów środków finansowych. Dlatego w przypadku gdy państwa członkowskie szacują, że pula wstępnie przydzielonych środków jest zbyt niska w stosunku do wszystkich planowanych środków, uzasadniona jest pewna doza elastyczności; należy unikać znacznych wahań poziomu rocznego bezpośredniego wsparcia dochodów w stosunku do kwot dostępnych na potrzeby wieloletnich interwencji w ramach EFRROW.

(97) Aby zwiększyć unijną wartość dodaną i utrzymać dobrze funkcjonujący rynek wewnętrzny produktów rolnych oraz dążyć do realizacji celów ogólnych i szczegółowych WPR, państwa członkowskie nie powinny podejmować decyzji na podstawie niniejszego rozporządzenia w izolacji, lecz w ramach zorganizowanego procesu, który powinien znaleźć odzwierciedlenie w planie strategicznym WPR. W odgórnych przepisach unijnych należy określić ogólnounijne cele WPR, główne rodzaje interwencji, ramy realizacji celów oraz strukturę zarządzania. Celem takiego podziału zadań jest zagwarantowanie, aby zainwestowane środki finansowe w pełni odpowiadały osiąganym rezultatom.

(98) W celu zapewnienia wyraźnego strategicznego charakteru planów strategicznych WPR oraz ułatwienia powiązań z innymi politykami Unii, a w szczególności z ustalonymi długoterminowymi celami krajowymi wynikającymi z prawodawstwa Unii lub umów międzynarodowych, np. dotyczącymi zmiany klimatu, lasów, różnorodności biologicznej i wody, każde państwo członkowskie powinno posiadać jeden plan strategiczny WPR uwzględniający jego przepisy konstytucyjne i instytucjonalne. W stosownych przypadkach plan strategiczny WPR może obejmować interwencje regionalne.

(99) W trakcie opracowywania planów strategicznych WPR państwa członkowskie powinny przeanalizować swoją specyficzną sytuację i potrzeby, wyznaczyć cele końcowe związane z realizacją celów WPR i opracować interwencje, które pozwolą na osiągnięcie tych celów końcowych i równocześnie będą dostosowane do szczególnych warunków krajowych i regionalnych, w tym warunków w regionach najbardziej oddalonych. Proces ten powinien wzmocnić zasadę pomocniczości we wspólnych unijnych ramach, przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z ogólnymi zasadami prawa Unii i celami WPR. W związku z tym należy ustanowić przepisy dotyczące struktury i treści planów strategicznych WPR.

(100) Aby zapewnić odpowiednie ustalenie celów końcowych przez państwa członkowskie oraz odpowiednią formę interwencji, umożliwiającą maksymalizację ich wkładu w realizację celów WPR, konieczne jest oparcie strategii planów strategicznych WPR na wcześniejszej analizie warunków lokalnych i ocenie potrzeb w odniesieniu do celów WPR. Ważne jest również zapewnienie, aby plany strategiczne WPR mogły odpowiednio odzwierciedlać zmiany istniejących w państwach członkowskich warunków, struktur (zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych) i sytuacji na rynku i aby można je było z czasem dostosować w celu odzwierciedlenia tych zmian.

(101) Opracowując plany strategiczne WPR, należy dążyć do zapewnienia jak największej spójności między różnorodnymi narzędziami WPR, ponieważ powinny one obejmować rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich, rodzaje interwencji w pewnych sektorach oraz rodzaje interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich. W planach tych należy również zagwarantować i zademonstrować odpowiednie dostosowanie wyborów dokonanych przez państwa członkowskie do priorytetów i celów Unii i adekwatność tych wyborów. W tym kontekście plany strategiczne WPR powinny zawierać przegląd i wyjaśnienie narzędzi zapewniających sprawiedliwszą dystrybucję oraz skuteczniejsze i efektywniejsze ukierunkowanie wsparcia dochodów. W związku z tym powinny one zawierać zorientowaną na rezultaty strategię interwencji zbudowaną wokół celów szczegółowych WPR, w tym związane z tymi celami ilościowe cele końcowe. Aby umożliwić ich monitorowanie w skali rocznej, wyżej wspomniane cele końcowe powinny się opierać na wskaźnikach rezultatu.

(102) Strategia interwencji powinna również podkreślać zarówno wzajemną komplementarność różnych narzędzi WPR, jak i komplementarność tych narzędzi z pozostałymi politykami Unii. W szczególności każdy plan strategiczny WPR powinien uwzględniać odpowiednie przepisy dotyczące ochrony środowiska i klimatu, a opracowane na podstawie tych przepisów plany krajowe należy opisać w ramach analizy bieżącej sytuacji (zwanej dalej „analizą SWOT"). Należy sporządzić wykaz aktów prawnych, do których w szczególności należy się odnieść w planie strategicznym WPR.

(103) Ze względu na fakt, że państwom członkowskim należy przyznać elastyczność w odniesieniu do możliwości przekazania, w oparciu o strukturę krajową, części zadań związanych z projektowaniem i wdrażaniem ich planów strategicznych WPR na poziom regionalny, w celu ułatwienia koordynacji w podejmowaniu problemów ogólnokrajowych przez regiony, plany strategiczne WPR powinny zawierać opis powiązań między interwencjami krajowymi a regionalnymi.

(104) Ponieważ plany strategiczne WPR powinny umożliwiać Komisji realizację powierzonego jej zadania zarządzania budżetem Unii oraz gwarantować państwom członkowskim pewność prawa w odniesieniu do niektórych elementów planu strategicznego WPR, plany strategiczne WPR powinny zawierać szczegółowy opis poszczególnych interwencji, w tym warunki kwalifikowalności, przydziały budżetowe, planowane produkty oraz koszty jednostkowe. Aby przedstawić przegląd wszystkich aspektów budżetowych z podziałem na poszczególne interwencje, konieczny jest plan finansowy oraz plan dotyczący celów końcowych.

(105) W celu zapewnienia niezwłocznego rozpoczęcia i efektywnej realizacji planów strategicznych WPR, warunkiem otrzymania wsparcia z EFRG i z EFRROW powinno być istnienie należytych ramowych warunków administracyjnych. W każdym planie strategicznym WPR należy zatem określić wszystkie struktury zarządzania i koordynacji tego planu, w tym systemy kontroli i kar, oraz strukturę monitorowania i sprawozdawczości.

(106) Ze względu na znaczenie celu szczegółowego dotyczącego modernizacji obszarów rolniczych i wiejskich oraz jego przekrojowy charakter, państwa członkowskie powinny uwzględnić w swoich planach strategicznych WPR specjalny opis wkładu, jaki takie plany strategiczne WPR wniosą w realizację tego celu, w tym ich wkładu w transformację cyfrową.

(107) W świetle obaw dotyczących obciążenia administracyjnego związanego z zarządzaniem dzielonym, szczególną uwagę w planach strategicznych WPR należy poświęcić uproszczeniu.

(108) Ze względu na fakt, że nie jest właściwe, aby Komisja zatwierdzała informacje, które można uznać za dotyczące ogólnego kontekstu lub informacji historycznej lub które wchodzą w zakres kompetencji państw członkowskich, niektóre informacje należy przedstawić w załącznikach do planu strategicznego WPR.

(109) Zgodnie z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego na rzecz lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. ([28]) zachodzi potrzeba ewaluacji funduszy unijnych w oparciu o informacje zgromadzone w kontekście konkretnych wymogów dotyczących monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich. Wymogi te mogą, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki służące jako podstawa ewaluacji rzeczywistego oddziaływania funduszy.

(110) Zatwierdzenie planu strategicznego WPR przez Komisję stanowi zasadniczy krok na drodze do zapewnienia, aby polityka była wdrażana zgodnie ze wspólnymi celami. Zgodnie z zasadą pomocniczości Komisja powinna zapewnić państwom członkowskim odpowiednie wytyczne dotyczące przedstawiania spójnej i ambitnej logiki interwencji.

(111) Należy zapewnić możliwość programowania planów strategicznych WPR i dokonywania ich przeglądów, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

(112) Za zarządzanie każdym planem strategicznym WPR i za jego wdrażanie powinna być odpowiedzialna krajowa instytucja zarządzająca, która powinna być także głównym punktem kontaktowym dla Komisji. Jednak w przypadku gdy aspekty związane z polityką rozwoju obszarów wiejskich są regulowane na szczeblu regionalnym, państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia regionalnych organów zarządzających. Organy zarządzające powinny mieć możliwość delegowania części swoich obowiązków, zachowując jednocześnie odpowiedzialność za efektywność i prawidłowość zarządzania oraz zapewniając spójność i konsekwencję planu strategicznego WPR oraz koordynację między krajową instytucją zarządzającą a regionalnymi organami zarządzającymi. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w ramach zarządzania ich planami strategicznymi WPR i ich wdrażania, interesy finansowe Unii były chronione, zgodnie z rozporządzeniem finansowym i rozporządzeniem (UE) 2021/2116.

(113) Odpowiedzialność za monitorowanie planów strategicznych WPR powinna być podzielona między krajową instytucję zarządzającą a ustanowiony w tym celu krajowy komitet monitorujący. Krajowy komitet monitorujący powinien być odpowiedzialny za monitorowanie skuteczności wdrażania planów strategicznych WPR. W tym celu należy określić obowiązki tego komitetu. W przypadku gdy plan strategiczny WPR zawiera elementy ustalane przez regiony, państwa członkowskie i zainteresowane regiony powinny mieć możliwość powoływania i tworzenia regionalnych komitetów monitorujących. W takim przypadku należy doprecyzować zasady dotyczące koordynacji z krajowym komitetem monitorującym.

(114) EFRROW powinien wspierać – udzielając pomocy technicznej, z inicjatywy Komisji – działania związane z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) 2021/2116. Pomocy technicznej można również udzielać, z inicjatywy państw członkowskich, do celów realizacji zadań niezbędnych do skutecznego zarządzania wsparciem i jego wdrażania w związku z planem strategicznym WPR. Zwiększenie pomocy technicznej udzielanej z inicjatywy państw członkowskich jest możliwe jedynie w przypadku państw członkowskich, których przydział środków z EFRROW nie przekracza 1,1 mld EUR. Wsparcie z EFRROW na pomoc techniczną powinno uwzględniać budowanie większych zdolności administracyjnych w odniesieniu do nowych systemów zarządzania i kontroli w państwach członkowskich.

([28]) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

(115) W sytuacji gdy państwa członkowskie dysponują o wiele większą elastycznością przy jednoczesnym zwiększeniu zakresu pomocniczości w odniesieniu do opracowywania interwencji, by osiągnąć wspólne cele, kluczowym narzędziem realizowania polityki i sterowania nią oraz propagowania zaangażowania stron, dzielenia się wiedzą i budowania zdolności państw członkowskich i innych podmiotów, są sieci. Zakres działań służących tworzeniu sieci kontaktów zostanie rozszerzony z rozwoju obszarów wiejskich na oba filary WPR. Pojedyncza sieć WPR na szczeblu Unii powinna zapewniać lepszą koordynację działań służących tworzeniu sieci kontaktów na szczeblu unijnym oraz na szczeblach krajowym i regionalnym. Europejskie i krajowe sieci WPR powinny zastąpić obecną Europejską Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz sieć EPI–AGRI na szczeblu Unii, a także krajowe sieci obszarów wiejskich. Europejska sieć WPR powinna w miarę możliwości przyczyniać się do działań krajowych sieci WPR. Sieci powinny zapewniać platformę służącą propagowaniu intensywniejszej wymiany wiedzy, aby usprawnić wdrażanie planów strategicznych WPR i wykorzystać rezultaty i wartość dodaną polityki na szczeblu Unii, w tym programu „Horyzont Europa" i prowadzonych w jego ramach projektów obejmujących wiele podmiotów. W kontekście wyżej wspomnianej intensywniejszej wymiany wiedzy i innowacji EPI, wspierane przez europejskie i krajowe sieci WPR, powinno ułatwiać wdrażanie interaktywnego modelu innowacji zgodnie z metodyką określoną w niniejszym rozporządzeniu.

(116) Każdy plan strategiczny WPR powinien podlegać regularnemu monitorowaniu pod kątem wdrażania i postępów w realizacji wyznaczonych celów końcowych. Należy ustanowić ramy realizacji celów, monitorowania i ewaluacji WPR, które będą służyły wykazywaniu postępów i ocenie wpływu wdrażania polityki i jej skuteczności.

(117) Ukierunkowanie na rezultaty wynikające z modelu realizacji wymaga silnych ram realizacji celów, szczególnie z uwagi na fakt, że plany strategiczne WPR przyczyniają się do realizacji szeroko zakrojonych celów ogólnych innych polityk w ramach zarządzania dzielonego. W przypadku polityki zorientowanej na realizację celów konieczne jest przeprowadzanie rocznej i wieloletniej oceny na podstawie wybranych produktów oraz wskaźników rezultatu i oddziaływania, określonych w ramach realizacji celów, monitorowania i ewaluacji. W tym celu należy wybrać ograniczony i ukierunkowany zestaw wskaźników, który pozwoli na możliwie dokładne stwierdzenie, czy wspierana interwencja przyczynia się do osiągnięcia wyznaczonych celów. Powinno być możliwe, by wskaźniki odnoszące się do celów szczegółowych związanych ze środowiskiem i klimatem obejmowały interwencje, które przyczyniają się do wypełnienia zobowiązań wynikających z odpowiednich aktów ustawodawczych Unii.

(118) Częścią ram realizacji celów, monitorowania i ewaluacji powinno być monitorowanie przez państwa członkowskie osiągniętych postępów oraz przekazywanie przez nie Komisji rocznych sprawozdań na ten temat. Na podstawie informacji przekazywanych przez państwa członkowskie Komisja powinna informować o postępach w osiąganiu celów szczegółowych przez cały okres planu strategicznego WPR, używając w tym celu podstawowego zestawu wskaźników.

(119) Należy wdrożyć mechanizmy podejmowania działań w celu ochrony interesów finansowych Unii w przypadku gdy wdrażanie planu strategicznego WPR znacznie odbiega od wytyczonych celów końcowych. Komisja powinna mieć możliwość poproszenia państw członkowskich mogą być zatem poproszone o przedłożenie planów działania w przypadku znaczącego i nieuzasadnionego niskiego poziomu realizacji celów. Może to prowadzić do zawieszenia, a ostatecznie – w przypadku nieosiągnięcia planowanych rezultatów – zmniejszenia unijnego finansowania.

(120) Zgodnie z zasadą zarządzania dzielonego państwa członkowskie, w stosownych przypadkach zapewniając zaangażowanie regionów w opracowywanie planu ewaluacji oraz w monitorowanie i interwencji regionalnych w ramach planu strategicznego WPR, powinny być odpowiedzialne za ewaluację swoich planów strategicznych WPR, natomiast Komisja powinna być odpowiedzialna za syntezy na poziomie Unii ewaluacji *ex ante*, ewaluacji śródokresowych i za przeprowadzanie ewaluacji *ex post* państw członkowskich.

(121) Aby zapewnić kompleksową i rzeczową ewaluację WPR na poziomie Unii, Komisja powinna opierać się na wskaźnikach kontekstu i oddziaływania. Wskaźniki te powinny opierać się przede wszystkim na ustalonych źródłach danych. Komisja i państwa członkowskie powinny współpracować w celu zapewnienia i dalszej poprawy wiarygodności danych potrzebnych do celów wskaźników kontekstu i oddziaływania.

(122) Oceniając proponowane plany strategiczne WPR Komisja powinna ocenić spójność i wkład proponowanych planów strategicznych WPR w unijne przepisy i zobowiązania dotyczące środowiska i klimatu, a w szczególności w realizację celów Unii na 2030 r. określonych w komunikacie Komisji z dnia 20 maja 2020 r. zatytułowanym „Strategia »od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego" („strategia »od pola do stołu«") oraz w komunikacie Komisji z dnia 20 maja 2020 r. zatytułowanym „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności na okres do 2030 r.: przywracanie przyrody do naszego życia" („unijna strategia na rzecz bioróżnorodności").

(123) Państwa członkowskie powinny być zobowiązane do wykazania, za pośrednictwem swoich planów strategicznych WPR, wyższego ogólnego poziomu ambicji niż w przeszłości w odniesieniu do celów szczegółowych WPR związanych ze środowiskiem i klimatem. Takie ambicje należy uznać za obejmujące wiele elementów związanych m.in. ze wskaźnikami oddziaływania, celami końcowymi wyznaczonymi w stosunku do wskaźników rezultatu, planowaniem interwencji, zamierzonym wdrażaniem systemu warunkowości oraz planowaniem finansowym. Państwa członkowskie powinny być zobowiązane do wyjaśnienia w swoich planach strategicznych WPR, w jaki sposób wykazują wymagany wyższy ogólny poziom ambicji, odnosząc się do tych różnych odpowiednich elementów. Wyjaśnienie to powinno obejmować krajowe wkłady w realizację celów Unii na 2030 r. określonych w strategii „od pola do stołu" oraz w unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności.

(124) Komisja powinna sporządzić sprawozdanie podsumowujące plany strategiczne WPR państw członkowskich, aby ocenić wspólne wysiłki i zbiorcze ambicje państw członkowskich na rzecz realizacji celów szczegółowych WPR na początku okresu wdrażania, z uwzględnieniem unijnych celów na 2030 r. określonych w strategii „od pola do stołu" i unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności.

(125) Komisja powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w celu oceny funkcjonowania nowego modelu realizacji w państwach członkowskich oraz połączonego wkładu interwencji określonych w ramach planów strategicznych państw członkowskich w realizację zobowiązań Unii związanych ze środowiskiem i klimatem, w szczególności tych wynikających z Europejskiego Zielonego Ładu.

(126) Do wsparcia rodzajów interwencji na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny mieć zastosowanie art. 107, 108 i 109 TFUE. Niemniej jednak, ze względu na szczególny charakter sektora rolnictwa, wspomniane postanowienia TFUE nie powinny mieć zastosowania do rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich i rodzajów interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich w odniesieniu do operacji wchodzących w zakres stosowania art. 42 TFUE, które są przeprowadzane na podstawie niniejszego rozporządzenia i zgodnie z nim, ani do płatności dokonywanych przez państwa członkowskie, mających stanowić dodatkowe krajowe finansowanie rodzajów interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, którym przyznano wsparcie unijne i które wchodzą w zakres stosowania art. 42 TFUE.

(127) Aby uniknąć nagłego i znacznego spadku wsparcia w niektórych sektorach państw członkowskich, które przyznały przejściowe wsparcie krajowe w latach 2015–2022, te państwa członkowskie powinny mieć możliwość dalszego przyznawania takiego wsparcia pod pewnymi warunkami i ograniczeniami. Biorąc pod uwagę przejściowy charakter tego wsparcia, należy kontynuować jego stopniowe wycofywanie poprzez stopniowe zmniejszanie, w ujęciu rocznym, sektorowych pul środków finansowych przeznaczonych na tę pomoc.

(128) Dane osobowe zgromadzone do celów stosowania jakichkolwiek przepisów określonych w niniejszym rozporządzeniu należy przetwarzać w sposób zgodny z tymi celami. Dane te powinny być również zanonimizowane w przypadku przetwarzania do celów monitorowania i ewaluacji, oraz chronione zgodnie z prawem unijnym dotyczącym ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz swobodnego przepływu takich danych, w szczególności z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ([29]) oraz z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 ([30]). Osoby, których dane dotyczą, należy poinformować o takim przetwarzaniu oraz o ich prawach w odniesieniu do ochrony danych.

(129) Na potrzeby stosowania niniejszego rozporządzenia, a także w celu monitorowania i analizowania uprawnień finansowych oraz administrowania nimi niezbędne są powiadomienia od państw członkowskich.

(130) W celu uzupełnienia lub zmiany niektórych, innych niż istotne, elementów niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lep-

([29]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

([30]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

szego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(131) W celu zapewnienia pewności prawa, ochrony praw rolników i zapewnienia równych warunków między państwami członkowskimi w odniesieniu do wspólnych wymagań i wskaźników należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania określonych aktów w odniesieniu do dostosowania wspólnych wskaźników dotyczących produktu, rezultatu, oddziaływania i wskaźników kontekstowych celem rozwiązania problemów technicznych z ich wdrożeniem i przepisów w odniesieniu do współczynnika dotyczącego normy 1 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska.

(132) Aby zagwarantować pewność prawa, ochronę praw rolników oraz sprawne, spójne i efektywne funkcjonowanie rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania określonych aktów w odniesieniu do przepisów uzależniających przyznanie płatności od wykorzystania kwalifikowanego materiału siewnego niektórych odmian konopi oraz ustanawiających procedurę określania odmian konopi i weryfikacji zawartości tetrahydrokannabinolu; przepisów ustanawiających zharmonizowaną podstawę obliczania zmniejszenia płatności w ramach ograniczania i degresywności; środków mających zapobiegać odczuwaniu przez beneficjentów wsparcia dochodów związanego z produkcją strukturalnych zakłóceń równowagi na rynku w danym sektorze, w tym decyzji, że takie wsparcie może być nadal wypłacane do 2027 r. na podstawie jednostek produkcyjnych, w odniesieniu do których zostało ono przyznane we wcześniejszym okresie odniesienia; przepisów i warunków dotyczących zatwierdzania gruntów i odmian do celów płatności specyficznej w odniesieniu do bawełny oraz przepisów w zakresie warunków przyznawania tej płatności oraz dotyczących jej wymogów kwalifikowalności i praktyk agronomicznych, przepisów w odniesieniu do kryteriów zatwierdzania organizacji międzybranżowych oraz przepisów regulujących skutki, gdy zatwierdzona organizacja międzybranżowa nie spełnia tych kryteriów i obowiązków mających zastosowanie do producentów.

(133) Aby rodzaje interwencji w niektórych sektorach przyczyniały się do realizacji celów WPR i aby wzmocnić synergie z innymi instrumentami WPR oraz zapewnić równe warunki działania na rynku wewnętrznym i uniknąć nierównej lub nieuczciwej konkurencji, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania określonych aktów w odniesieniu do przepisów dotyczących właściwego funkcjonowania rodzajów interwencji w niektórych sektorach, rodzaju wydatków, które mają zostać pokryte, a w szczególności kosztów administracyjnych i kosztów personelu, podstawy obliczania unijnej pomocy finansowej, w tym okresów odniesienia i wartości sprzedanej produkcji oraz stopnia zorganizowania producentów w pewnych regionach i maksymalnego poziomu unijnej pomocy finansowej w przypadku pewnych interwencji na rzecz zapobiegania kryzysowi rynkowemu i zarządzania ryzykiem w pewnych sektorach; przepisów dotyczących określania pułapu wydatków na ponowne sadzenie sadów, gajów oliwnych lub winnic; przepisów, na podstawie których producenci mają wycofywać produkty uboczne produkcji wina, i dotyczących wyjątków od tego obowiązku mających na celu uniknięcie dodatkowego obciążenia administracyjnego, przepisów dotyczących dobrowolnej certyfikacji destylarni i przepisów dotyczących różnych form wsparcia i minimalnej trwałości wspieranych inwestycji w niektórych sektorach, a także łączenia finansowania niektórych interwencji w sektorze wina. W szczególności w celu zapewnienia wydajnego i skutecznego wykorzystania unijnych środków finansowych na interwencje w sektorze pszczelarskim, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania określonych aktów w odniesieniu do dodatkowych wymogów w zakresie obowiązku powiadamiania oraz w odniesieniu do ustanowienia minimalnego wkładu Unii na rzecz wydatków na wdrożenie tych rodzajów interwencji.

(134) Aby zagwarantować pewność prawa oraz osiąganie celów interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania określonych aktów w odniesieniu do wsparcia dla zobowiązań w dziedzinie zarządzania dotyczących zasobów genetycznych i dobrostanu zwierząt i w dziedzinie systemów jakości.

(135) W celu uwzględnienia przyszłych zmian w przydziałach środków państw członkowskich lub celem rozwiązania problemów państw członkowskich we wdrażaniu ich planów strategicznych WPR należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania niektórych aktów w odniesieniu do przydziału środków dla państw członkowskich na rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich, modyfikacji zastosowanych wyrównań w celu wsparcia w oparciu o ich wkład polityki w realizację celów dotyczących zmiany klimatu oraz w odniesieniu do przepisów dotyczących treści planu strategicznego WPR.

(136) Aby ułatwić przejście od ustaleń określonych w rozporządzeniach (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 do ustaleń określonych w niniejszym rozporządzeniu, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania określonych aktów w odniesieniu do środków w zakresie ochrony wszelkich nabytych praw i uzasadnionych oczekiwań beneficjentów.

(137) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia oraz zapobieżenia nieuczciwej konkurencji lub dyskryminacji wśród rolników należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do: ustalania obszarów odniesienia do celów wsparcia z tytułu produkcji nasion oleistych; zasad zatwierdzania gruntów i odmian do celów płatności specyficznej w odniesieniu do bawełny i związanych z nią powiadomień; obliczania zmniejszenia płatności w przypadku gdy kwalifikujący się obszar bawełny przekroczy powierzchnię obszaru bazowego; unijnej pomocy finansowej na destylację produktów ubocznych powstających podczas produkcji wina; zasad dotyczących przedstawiania elementów, które należy uwzględnić w planie strategicznym WPR; jednolitych warunków stosowania wymogów dotyczących informowania i promocji w zakresie możliwości oferowanych przez plan strategiczny WPR; określenia struktury organizacyjnej i funkcjonowania europejskiej sieci WPR; zasad dotyczących ram realizacji celów, monitorowania i ewaluacji; sposobu prezentacji treści rocznych sprawozdań z realizacji celów; zasad dotyczących informacji, które mają być przekazywane przez państwa członkowskie na potrzeby oceny realizacji celów przez Komisję; przepisów dotyczących potrzebnych danych i synergii między potencjalnymi źródłami danych, oraz przepisów dotyczących funkcjonowania systemu umożliwiającego bezpieczną wymianę danych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania między Komisją a państwami członkowskimi. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ([31]).

(138) W świetle faktu, że wskaźniki do celów monitorowania, ewaluacji i rocznej sprawozdawczości z realizacji celów zostały już określone w załączniku I, przyjęcie innych wskaźników do celów monitorowania i ewaluacji WPR powinno zostać poddane dodatkowej kontroli przez państwa członkowskie. Podobnie przekazanie Komisji przez państwa członkowskie wymaganych dodatkowych informacji do celów monitorowania i ewaluacji WPR powinno być uzależnione od pozytywnej opinii Komitetu ds. Wspólnej Polityki Rolnej. W związku z tym Komisja nie powinna mieć możliwości nakładania na państwa członkowskie obowiązku dostarczania dodatkowych wskaźników i informacji na temat wdrażania WPR na potrzeby monitorowania i ewaluacji WPR, jeżeli Komitet ds. Wspólnej Polityki Rolnej nie stwierdzi większości kwalifikowanej za odnośnym wnioskiem Komisji lub przeciwko niemu, a zatem nie może wyrazić opinii.

(139) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do przyjmowania aktów wykonawczych bez stosowania rozporządzenia (UE) nr 182/2011 przy zatwierdzaniu planów strategicznych WPR i ich zmian.

(140) W przypadkach uzasadnionych szczególnie pilną potrzebą wynikającą z konieczności rozwiązania szczególnych problemów przy jednoczesnym zachowaniu ciągłości systemu płatności bezpośrednich z uwagi na nadzwyczajne okoliczności, Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie. Ponadto w celu rozwiązania pilnych problemów w co najmniej jednym z państw członkowskich, przy jednoczesnym zapewnieniu ciągłości systemu płatności bezpośrednich, Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie, jeżeli, w należycie uzasadnionych przypadkach, nadzwyczajne okoliczności mają wpływ na przyznanie wsparcia oraz zagrażają skutecznemu wykonaniu płatności w ramach systemów wsparcia wymienionych w niniejszym rozporządzeniu.

(141) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013 ([32]) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 229/2013 ([33]) powinny pozostać poza zakresem niniejszego rozporządzenia, chyba że znajduje się w nim wyraźne do nich odniesienie.

([31]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

([32]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013 z dnia 13 marca 2013 r. ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 247/2006 (Dz.U. L 78 z 20.3.2013, s. 23).

([33]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 229/2013 z dnia 13 marca 2013 r. ustanawiające szczególne środki dotyczące rolnictwa dla mniejszych wysp Morza Egejskiego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1405/2006 (Dz.U. L 78 z 20.3.2013, s. 41).

(142) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie ze względu na różnice między poszczególnymi obszarami wiejskimi i ograniczone środki finansowe państw członkowskich, natomiast możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii dzięki wieloletniej gwarancji finansowania unijnego i skoncentrowaniu się na wyraźnie określonych priorytetach, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(143) Należy zatem uchylić rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

(144) W celu zapewnienia sprawnego wdrożenia przewidzianych środków oraz z uwagi na pilną potrzebę, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA, MAJĄCE ZASTOSOWANIE PRZEPISY I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące:

a) celów ogólnych i szczegółowych, jakie mają być realizowane za pomocą unijnego wsparcia finansowanego z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR), oraz powiązanych z nimi wskaźników;

b) rodzajów interwencji i wspólnych wymogów obowiązujących państwa członkowskie w zakresie realizacji tych celów, jak też powiązanych z nimi uzgodnień finansowych;

c) planów strategicznych WPR, które są sporządzane przez państwa członkowskie, i które ustanawiają cele końcowe, określają warunki interwencji i przydzielają zasoby finansowe, zgodnie z celami szczegółowymi i zidentyfikowanymi potrzebami;

d) koordynacji i zarządzania oraz monitorowania, sprawozdawczości i ewaluacji.

2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do unijnego wsparcia finansowanego z EFRG i EFRROW na rzecz interwencji wymienionych w planach strategicznych WPR sporządzanych przez państwa członkowskie i zatwierdzanych przez Komisję, obejmujących okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. („okres realizacji planu strategicznego WPR").

Artykuł 2

Przepisy mające zastosowanie

1. Do wsparcia udzielanego na podstawie niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie rozporządzenie (UE) 2021/2116 oraz przepisy przyjęte na podstawie tego rozporządzenia.

2. Do wsparcia finansowanego z EFRROW na podstawie niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie art. 19, tytuł III rozdział II – z wyjątkiem art. 28 akapit pierwszy lit. c) – oraz art. 46 i 48 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1) „rolnik" oznacza osobę fizyczną lub prawną bądź grupę osób fizycznych lub prawnych, bez względu na status prawny takiej grupy i jej członków w świetle prawa krajowego, których gospodarstwo jest położone na obszarze objętym zakresem terytorialnym stosowania Traktatów, określonym w art. 52 Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 349 i 355 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), oraz które prowadzą działalność rolniczą określoną przez państwa członkowskie zgodnie z art. 4 ust. 2 niniejszego rozporządzenia;

2) „gospodarstwo" oznacza wszystkie składniki wykorzystywane do działalności rolniczej i zarządzane przez rolnika, znajdujące się na terytorium tego samego państwa członkowskiego;

3) „interwencja" oznacza instrument wsparcia opatrzony zestawem warunków kwalifikujących, określony przez państwo członkowskie w jego planach strategicznych WPR w oparciu o rodzaj interwencji, jak przewidziano w niniejszym rozporządzeniu;

4) „operacja" oznacza:

   a) projekt, umowę, działanie lub grupę projektów lub działań wybrane w ramach danego planu strategicznego WPR;

   b) w kontekście instrumentów finansowych: łączne kwalifikowalne wydatki publiczne przyznane na rzecz danego instrumentu finansowego oraz późniejsze wsparcie finansowe świadczone z tego instrumentu finansowego na rzecz ostatecznych odbiorców;

5) „wydatki publiczne" oznaczają każdy wkład w finansowanie operacji, którego źródłem jest budżet krajowych, regionalnych lub lokalnych organów publicznych, budżet Unii udostępniony EFRG i EFRROW, budżet podmiotów prawa publicznego lub budżet związków organów publicznych lub podmiotów prawa publicznego;

6) „cele pośrednie" oznaczają pośrednie uprzednio ustalone wartości – określone przez państwa członkowskie w ramach ich strategii interwencji, o których to strategiach mowa w art. 107 ust. 1 lit. b) – dotyczące danego roku budżetowego, które mają zostać osiągnięte w określonym momencie okresu wdrażania planu strategicznego WPR w celu zapewnienia właściwego tempa postępów w odniesieniu do wskaźników rezultatu;

7) „cele końcowe" oznaczają uprzednio ustalone wartości – określone przez państwa członkowskie w ramach ich strategii interwencji, o których to strategiach mowa w art. 107 ust. 1 lit. b) – które mają zostać osiągnięte na koniec danego okresu wdrażania planu strategicznego WPR w odniesieniu do wskaźników rezultatu;

8) „regiony najbardziej oddalone" oznaczają regiony najbardziej oddalone w rozumieniu art. 349 TFUE;

9) „AKIS" („system wiedzy i innowacji w rolnictwie" – Agricultural Knowledge and Innovation System) oznacza przepływ informacji o praktykach organizacyjnych oraz wiedzy zachodzący między osobami, organizacjami i instytucjami, które wykorzystują i rozwijają wiedzę na potrzeby rolnictwa oraz powiązanych dziedzin;

10) „mniejsze wyspy Morza Egejskiego" oznaczają mniejsze wyspy Morza Egejskiego określone w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 229/2013;

11) „fundusz ubezpieczeń wzajemnych" oznacza akredytowany przez państwo członkowskie zgodnie z prawem krajowym tego państwa system, który umożliwia stowarzyszonym rolnikom ubezpieczanie się i za pomocą którego stowarzyszonym rolnikom, którzy ponoszą straty gospodarcze, wypłacane są rekompensaty;

12) „regiony słabiej rozwinięte" oznaczają regiony słabiej rozwinięte w rozumieniu art. 108 ust. 2, lit. a) akapit pierwszy rozporządzenia (UE) 2021/1060;

13) „beneficjent" w przypadku rodzajów interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, o których to interwencjach mowa w art. 69 oznacza:

   a) podmiot prawa publicznego lub podmiot prawa prywatnego, podmiot posiadający osobowość prawną lub jej nieposiadający, osobę fizyczną lub grupę osób fizycznych lub prawnych odpowiedzialne za samo inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie operacji;

   b) w kontekście programów pomocy państwa: przedsiębiorstwo, które otrzymuje pomoc;

c) w kontekście instrumentów finansowych: jednostkę, która wdraża fundusz zarządzający lub – w przypadku gdy nie istnieje struktura funduszu zarządzającego – jednostkę, która wdraża fundusz szczegółowy, lub – w przypadkach gdy instrumentem finansowym zarządza instytucja zarządzająca, o której mowa w art. 123 (zwana dalej „instytucją zarządzającą") – instytucję zarządzającą;

14) „poziom dofinansowania" oznacza wielkość wydatków publicznych na daną operację, w kontekście instrumentów finansowych odnosi się on do ekwiwalentu dotacji brutto wsparcia zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 20 rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 ([34]);

15) „LEADER" oznacza rozwój lokalny kierowany przez społeczność, o którym mowa w art.31 rozporządzenia (UE) 2021/1060;

16) „jednostka pośrednicząca" oznacza każdy podmiot prawa publicznego lub podmiot prawa prywatnego, w tym jednostki regionalne lub lokalne, jednostki ds. rozwoju regionalnego lub organizacje pozarządowe, za których działalność ponosi odpowiedzialność krajowa lub regionalna instytucja zarządzająca lub które wykonują obowiązki w imieniu takiej instytucji lub takiego organu;

17) „rok budżetowy" oznacza rolniczy rok budżetowy zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/2116.

Artykuł 4

Definicje i warunki, które należy zapewnić w planach strategicznych WPR

1. Państwa członkowskie określają w swoich planach strategicznych WPR definicje „działalności rolniczej", „użytków rolnych", „kwalifikującego się hektara", „rolnika aktywnego zawodowo", „młodego rolnika" i „nowego rolnika", jak również odpowiednie warunki zgodnie z niniejszym artykułem.

2. „Działalność rolniczą" definiuje się w taki sposób, aby oznaczała działalność umożliwiającą przyczynianie się do dostarczania dóbr prywatnych i publicznych poprzez co najmniej jedno z poniższych działań:

a) wytwarzanie produktów rolnych obejmujące działania takie jak chów zwierząt lub uprawa, w tym w drodze użytkowania torfowisk – przy czym produkty rolne oznaczają produkty wymienione w załączniku I do TFUE, z wyjątkiem produktów rybołówstwa – a także bawełnę i zagajniki o krótkiej rotacji;

b) utrzymywanie użytków rolnych w stanie, dzięki któremu nadają się one do wypasu lub uprawy, bez konieczności podejmowania działań przygotowawczych wykraczających poza użycie zwykłych metod rolniczych i zwykłego sprzętu rolniczego.

3. „Użytek rolny" definiuje się w taki sposób, aby oznaczał użytek, w którego skład wchodzą grunty orne, uprawy trwałe i trwałe użytki zielone, również w przypadku gdy stanowią one systemy rolno-leśne na danym obszarze. Państwa członkowskie doprecyzowują terminy „grunty orne", „uprawy trwałe" i „trwałe użytki zielone" z zachowaniem następujących elementów:

a) „grunty orne" oznaczają grunty uprawiane w celu produkcji roślinnej lub obszary dostępne do produkcji roślinnej, ale ugorowane; ponadto obejmują one – w okresie, w którym ma zastosowanie dane zobowiązanie – grunty uprawiane w celu produkcji roślinnej lub obszary dostępne do produkcji roślinnej, ale ugorowane, które są odłogowane zgodnie z art. 31 lub 70 bądź z normą 8 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska wymienioną w załączniku III do niniejszego rozporządzenia lub z art. 22, 23 lub 24 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 ([35]), lub art. 39 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 ([36]), lub art. 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 ([37]);

b) „uprawy trwałe" oznaczają uprawy niepodlegające zmianowaniu upraw, inne niż trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe, które zajmują grunty przez okres pięciu lat lub dłużej i dają powtarzające się plony, w tym szkółki i zagajniki o krótkiej rotacji;

([34]) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 193 z 1.7.2014, s. 1).

([35]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) oraz zmieniające i uchylające niektóre rozporządzenia (Dz.U. L 160 z 26.6.1999, s. 80).

([36]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz.U. L 277 z 21.10.2005, s. 1).

([37]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487).

c) „trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe" (zwane łącznie „trwałymi użytkami zielonymi") oznaczają grunty, które są wykorzystywane do uprawy traw lub innych zielnych roślin pastewnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych) i które nie były objęte zmianowaniem upraw danego gospodarstwa przez okres co najmniej pięciu lat, oraz – w przypadku gdy państwa członkowskie tak postanowią – nie były zaorane, uprawiane, ani ponownie obsiane innymi rodzajami traw lub innymi zielnymi roślinami pastewnymi przez okres co najmniej pięciu lat. Mogą one obejmować inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które nadają się do wypasu, a także – w przypadku gdy państwa członkowskie tak postanowią – inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które służą do wytwarzania paszy dla zwierząt, pod warunkiem że zachowano przewagę traw i innych zielnych roślin pastewnych.

Państwa członkowskie mogą również postanowić, że następujące rodzaje gruntów uznaje się za trwałe użytki zielone:

(i) grunty, na których występuje dowolny gatunek, o którym mowa w niniejszej literze i stanowiący element utrwalonych praktyk lokalnych, w przypadku gdy trawy i inne zielne rośliny pastewne tradycyjnie nie przeważają lub nie występują na obszarach wypasu;

(ii) grunty, na których występuje dowolny gatunek, o którym mowa w niniejszej literze, w przypadku gdy trawy i inne zielne rośliny pastewne nie przeważają lub nie występują na obszarach wypasu.

4. Do celów rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich „kwalifikujący się hektar" definiuje się w taki sposób, aby obejmował obszary znajdujące się w dyspozycji rolnika i zawierał:

a) wszelkie użytki rolne danego gospodarstwa, które w trakcie roku, na który wnioskuje się o wsparcie, są wykorzystywane do prowadzenia działalności rolniczej lub – w przypadku gdy te użytki rolne wykorzystywane są także do prowadzenia działalności pozarolniczej – są w przeważającej mierze wykorzystywane do prowadzenia działalności rolniczej; w przypadkach należycie uzasadnionych względami środowiskowymi, związanymi z różnorodnością biologiczną oraz klimatycznymi, państwa członkowskie mogą postanowić, że kwalifikujące się hektary obejmują również pewne obszary wykorzystywane do działalności rolniczej tylko co drugi rok;

b) wszelkie obszary należące do gospodarstwa:

(i) na których występują elementy krajobrazu podlegające obowiązkowi zachowania zgodnie z normą 8 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska wymienioną w załączniku III;

(ii) wykorzystywane do osiągnięcia minimalnego udziału powierzchni gruntów ornych przeznaczonych na obszary i elementy nieprodukcyjne, w tym grunty ugorowane, zgodnie z normą 8 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, wymienioną w załączniku III; lub

(iii) które w okresie, w którym ma zastosowanie odnośne zobowiązanie rolnika, zostały ustanowione lub są utrzymywane w wyniku jednego z ekoschematów, o których mowa w art. 31.

Jeżeli państwa członkowskie tak postanowią, „kwalifikujący się hektar" może obejmować inne elementy krajobrazu, pod warunkiem że elementy te nie są przeważające i nie utrudniają w istotny sposób prowadzenia działalności rolniczej ze względu na zajmowaną przez siebie powierzchnię na działce rolnej. Stosując tę zasadę, państwa członkowskie mogą określić maksymalny odsetek powierzchni działki rolnej, na którym mogą występować te elementy krajobrazu.

Jeśli chodzi o trwałe użytki zielone, na których występują rozproszone niekwalifikujące się elementy, państwa członkowskie mogą postanowić, że do ustalania powierzchni obszarów uznawanych za kwalifikujące się stosowane będą stałe współczynniki zmniejszenia;

c) wszelkie obszary należące do gospodarstwa, które dały prawo do płatności na podstawie tytułu III rozdział II sekcja 2 podsekcja 2 niniejszego rozporządzenia lub na mocy systemu płatności podstawowej lub systemu jednolitej płatności obszarowej ustanowionych w tytule III rozporządzenia (UE) nr 1307/2013 i które nie są „kwalifikującym się hektarem" określonym przez państwa członkowskie na podstawie lit. a) i b) niniejszego ustępu:

(i) w wyniku zastosowania do tego obszaru dyrektywy 92/43/EWG, 2009/147/WE lub 2000/60/WE;

(ii) w wyniku interwencji obszarowych określonych w niniejszym rozporządzeniu i objętych systemem zintegrowanym, o którym mowa w art. 65 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116, umożliwiającym wytwarzanie produktów niewymienionych w załączniku I do TFUE w drodze użytkowania torfowisk lub w ramach krajowych programów na rzecz różnorodności biologicznej lub redukcji gazów cieplarnianych, których warunki są zgodne z interwencjami obszarowymi, o ile te interwencje i krajowe programy przyczyniają się do osiągnięcia co najmniej jednego z celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) niniejszego rozporządzenia;

(iii) w okresie, w którym ma zastosowanie zobowiązanie danego rolnika w zakresie zalesiania zgodnie z art. 31 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999, art. 43 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, art. 22 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 lub art. 70 lub art. 73 niniejszego rozporządzenia, lub w ramach krajowego programu, którego warunki są zgodne z art. 43 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 lub art. 22 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 lub art. 70 lub art. 73 niniejszego rozporządzenia;

(iv) w okresie, w którym ma zastosowanie zobowiązanie danego rolnika skutkujące odłogowaniem danego obszaru, zgodnie z art. 22, 23 i 24 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999, art. 39 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, art. 28 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 lub art. 70 niniejszego rozporządzenia.

Obszary wykorzystywane do produkcji konopi stanowią kwalifikujące się hektary tylko wtedy, gdy stosowane odmiany zawierają maksymalnie 0,3 % tetrahydrokannabinolu;

5. „Rolnika aktywnego zawodowo" definiuje się w taki sposób, aby zagwarantować, że wsparcie będzie przyznawane wyłącznie osobom fizycznym lub prawnym bądź grupom osób fizycznych lub prawnych prowadzącym działalność rolniczą na co najmniej minimalnym poziomie, przy czym niekoniecznie ze wsparcia należy wykluczyć rolników prowadzących działalność rolniczą i nierolniczą lub rolników prowadzących działalność rolniczą w niepełnym wymiarze godzin.

Określając, kto jest „rolnikiem aktywnym zawodowo", państwa członkowskie stosują obiektywne i niedyskryminujące kryteria, takie jak: badanie dochodów, nakłady pracy w gospodarstwie, przedmiot działalności przedsiębiorstwa oraz włączenie działalności rolniczej tych osób do rejestrów krajowych lub regionalnych. Kryteria takie mogą zostać wprowadzone w jednej lub kilku formach wybranych przez państwa członkowskie, w tym w formie wykazu negatywnego wykluczającego uznanie rolnika za rolnika aktywnego zawodowo. Jeżeli państwa członkowskie uznają za rolników aktywnych zawodowo tych rolników, którzy w poprzednim roku nie otrzymali płatności bezpośrednich przekraczających określoną kwotę, kwota ta nie może być wyższa niż 5 000 EUR.

6. „Młodego rolnika" definiuje się w taki sposób, aby uwzględnić:

a) górną granicę wieku mieszczącą się w przedziale 35–40 lat

b) warunek bycia „kierującym gospodarstwem";

c) odpowiednie wyszkolenie lub umiejętności, wymagane zgodnie z ustaleniami państw członkowskich.

7. „Nowego rolnika" definiuje się w taki sposób, aby termin ten odnosił się do rolnika innego niż młody rolnik i niż „kierujący gospodarstwem" po raz pierwszy. Państwa członkowskie określają inne obiektywne i niedyskryminujące wymogi dotyczące odpowiedniego wyszkolenia i odpowiednich umiejętności.

8. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 152 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy uzależniające przyznanie płatności od wykorzystania kwalifikowanego materiału siewnego określonych odmian konopi oraz od stosowania procedury określania odmian konopi, jak również od weryfikacji zawartości w nich tetrahydrokannabinolu, o której mowa w ust. 4 akapit drugi niniejszego artykułu, w celu ochrony zdrowia publicznego.

TYTUŁ II

CELE I WSKAŹNIKI

Artykuł 5

Cele ogólne

Zgodnie z celami WPR określonymi w art. 39 TFUE, w związku z celem polegającym na utrzymaniu funkcjonowania rynku wewnętrznego i równych warunków działania dla rolników w Unii oraz w związku z zasadą pomocniczości, wsparcie z EFRG i EFRROW służy dalszej poprawie zrównoważonego rozwoju rolnictwa, żywności i obszarów wiejskich oraz przyczynia się do osiągnięcia poniższych celów ogólnych w dziedzinie, gospodarki, środowiska i kwestii społecznych, co będzie stanowić wkład w realizację Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030:

a) wspieranie inteligentnego, konkurencyjnego, odpornego i zróżnicowanego sektora rolnictwa zapewniającego długoterminowe bezpieczeństwo żywnościowe;

b) wspieranie i wzmacnianie ochrony środowiska, w tym różnorodności biologicznej, oraz działań w dziedzinie klimatu oraz przyczynianie się do realizacji unijnych celów związanych ze środowiskiem i klimatem, w tym zobowiązań Unii wynikających z porozumienia paryskiego;

c) umacnianie struktury społeczno-ekonomicznej obszarów wiejskich.

Artykuł 6

Cele szczegółowe

1. Cele ogólne osiąga się, realizując następujące cele szczegółowe:

a) wspieranie godziwych dochodów gospodarstw i odporności sektora rolnictwa w całej Unii w celu zwiększenia długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego oraz różnorodności w rolnictwie, a także zapewnienia zrównoważoności ekonomicznej produkcji rolnej w Unii;

b) zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację;

c) poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości;

d) przyczynianie się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, w tym poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych i zwiększenie sekwestracji węgla, a także promowanie zrównoważonej energii;

e) wspieranie zrównoważonego rozwoju zasobów naturalnych, takich jak woda, gleba i powietrze, i wydajnego gospodarowania nimi, w tym poprzez ograniczanie uzależnienia od środków chemicznych;

f) przyczynianie się do powstrzymania utraty różnorodności biologicznej i odwrócenia tego procesu, wzmacnianie usług ekosystemowych oraz ochrona siedlisk i krajobrazu;

g) przyciąganie i utrzymanie młodych rolników i nowych rolników oraz ułatwianie rozwoju zrównoważonej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich;

h) promowanie zatrudnienia, wzrostu, równości płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonego leśnictwa;

i) poprawa reagowania rolnictwa Unii na potrzeby społeczne dotyczące żywności i zdrowia, w tym w zakresie żywności wysokiej jakości, bezpiecznej, bogatej w składniki odżywcze i produkowanej w zrównoważony sposób, w zakresie zmniejszenia marnowania żywności, zwiększenia dobrostanu zwierząt i zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

2. Cele określone w ust. 1 są uzupełniane i powiązane z przekrojowym celem polegającym na modernizacji rolnictwa i obszarów wiejskich poprzez sprzyjanie rozwojowi wiedzy, innowacji i cyfryzacji oraz ich upowszechnianie w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie rolników do ich wykorzystywania, poprzez ułatwienie dostępu do badań, innowacji, wymiany wiedzy i szkoleń.

3. Dążąc do realizacji celów szczegółowych określonych w ust. 1 i 2 państwa członkowskie podejmują – przy wsparciu Komisji – stosowne środki służące ograniczeniu obciążenia administracyjnego i zapewnieniu uproszczenia wdrażania WPR.

Artykuł 7

Wskaźniki

1. Realizacja celów, o których mowa w art. 5 i art. 6 ust. 1 i 2, jest oceniana na podstawie wspólnych wskaźników dotyczących produktu, rezultatu, oddziaływania i wskaźników kontekstowych przedstawionych w załączniku I. Te wspólne wskaźniki obejmują:

a) wskaźniki produktu odnoszące się do produktów wytworzonych w ramach wspieranych interwencji;

b) wskaźniki rezultatu odnoszące się do konkretnych celów szczegółowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 2, stosowane do ustalenia w planach strategicznych WPR ilościowych celów pośrednich i celów końcowych w odniesieniu do tych celów szczegółowych oraz do oceny postępów w osiąganiu tych celów końcowych. Wskaźniki odnoszące się do celów szczegółowych związanych ze środowiskiem i klimatem mogą obejmować interwencje, które przyczyniają się do wypełnienia zobowiązań wynikających z aktów ustawodawczych Unii wymienionych w załączniku XIII;

c) wskaźniki oddziaływania odnoszące się do celów określonych w art. 5 i art. 6 ust. 1 i 2 i stosowane w kontekście planów strategicznych WPR oraz w kontekście WPR;

d) wskaźniki kontekstowe, o których mowa w art. 115 ust. 2 i które wymieniono w załączniku I.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 152 aktów delegowanych zmieniających załącznik I w celu skorygowania wspólnych wskaźników produktu, rezultatu, oddziaływania i wskaźników kontekstowych. Te akty delegowane są ściśle ograniczone do rozwiązywania technicznych problemów doświadczanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do stosowania tych wskaźników.

TYTUŁ III

WSPÓLNE WYMOGI I RODZAJE INTERWENCJI

ROZDZIAŁ I

WSPÓLNE WYMOGI

Sekcja 1

Zasady ogólne

Artykuł 8

Podejście strategiczne

Państwa członkowskie realizują cele przedstawione w tytule II poprzez określenie interwencji na podstawie rodzajów interwencji określonych w rozdziałach II, III i IV niniejszego tytułu zgodnie z ocenami własnych potrzeb oraz ze wspólnymi wymogami przedstawionymi w niniejszym rozdziale.

Artykuł 9

Zasady ogólne

Państwa członkowskie projektują interwencje wynikające z planów strategicznych WPR i normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, o których mowa w art. 13, zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i ogólnymi zasadami prawa Unii.

Państwa członkowskie zapewniają, aby interwencje i normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, o których mowa w art. 13, były kształtowane na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, były spójne z należytym funkcjonowaniem rynku wewnętrznego i nie powodowały zakłóceń konkurencji.

Państwa członkowskie ustanawiają ramy prawne regulujące przyznawanie unijnego wsparcia rolnikom i innym beneficjentom zgodnie z planami strategicznymi WPR zatwierdzonymi przez Komisję zgodnie z art. 118 i 119 niniejszego rozporządzenia oraz z zasadami i wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu i w rozporządzeniu (UE) 2021/2116. Państwa członkowskie wdrażają plany strategiczne WPR zatwierdzone przez Komisję.

Artykuł 10

Wsparcie krajowe w ramach WTO

Państwa członkowskie projektują interwencje na podstawie rodzajów interwencji wymienionych w załączniku II do niniejszego rozporządzenia, w tym definicje i warunki określone w art. 4, w taki sposób, aby spełniały one kryteria załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO.

W szczególności podstawowe wsparcie dochodów do celów zrównoważoności, uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów do celów zrównoważoności, uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników oraz programy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt muszą spełniać kryteria określone w punktach załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO wskazanych w załączniku II do niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do wspomnianych interwencji. W odniesieniu do innych interwencji punkty załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO wskazane w załączniku II do niniejszego rozporządzenia mają charakter orientacyjny i interwencje te mogą zamiast tego być zgodne z postanowieniami innego punktu załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO, jeżeli jest to doprecyzowane i wyjaśnione w danym planie strategicznym WPR.

Artykuł 11

Wdrożenie protokołu ustaleń w sprawie nasion oleistych

1. W przypadku gdy państwa członkowskie przewidują interwencje obszarowe inne niż te, które są zgodne z postanowieniami załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO, w tym wsparcie dochodów związane z produkcją na mocy tytułu III rozdział II sekcja 3 podsekcja 1 niniejszego rozporządzenia, oraz jeżeli interwencje te dotyczą niektórych lub wszystkich nasion oleistych, o których mowa w załączniku do protokołu ustaleń między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie nasion oleistych w ramach GATT, całkowity obszar objęty wsparciem na podstawie planowanych produktów włączony do planów strategicznych WPR odnośnych państw członkowskich nie może przekraczać maksymalnego obszaru objętego wsparciem dla całej Unii do celów zapewnienia zgodności z jej zobowiązaniami międzynarodowymi.

2. Do dnia 8 czerwca 2022 r. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustalające dla każdego państwa członkowskiego orientacyjny obszar odniesienia objęty wsparciem, obliczony na podstawie udziału każdego z państw członkowskich w średniej powierzchni upraw w Unii w okresie od 2016 do 2020 r. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 153 ust. 2.

3. Każde państwo członkowskie, które zamierza przyznać wsparcie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, określa w projekcie swojego planu strategicznego WPR, o którym mowa w art. 118 ust. 1, odnośne planowane produkty wyrażone w hektarach.

Jeżeli w powiadomieniach od państw członkowskich o wszystkich planowanych produktach wielkość maksymalnego obszaru objętego wsparciem dla całej Unii, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu zostanie przekroczona, Komisja oblicza dla każdego państwa członkowskiego, które zgłosiło nadwyżkę w stosunku do swojego obszaru odniesienia, współczynnik zmniejszenia, proporcjonalny do nadwyżki w stosunku do planowanych produktów tak, aby utrzymać maksymalny obszar objęty wsparciem w całej Unii. Każde państwo członkowskie, którego to dotyczy jest informowane o tym współczynniku zmniejszenia w uwagach Komisji do planu strategicznego WPR zgodnie z art. 118 ust. 3. Współczynnik zmniejszenia dla każdego państwa członkowskiego ustala się w decyzji wykonawczej, o której mowa w art. 118 ust. 6, którą Komisja zatwierdza ten plan strategiczny WPR.

Po upływie terminu, o którym mowa w art. 118 ust. 1, państwa członkowskie nie zmieniają z własnej inicjatywy swojego obszaru objętego wsparciem.

4. Jeżeli państwo członkowskie zamierza zwiększyć swoje planowane produkty, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, określonych w jego planie strategicznym WPR, zatwierdzone przez Komisję w planach strategicznych WPR, powiadamia Komisję o skorygowanych planowanych produktach w drodze wniosku o zmianę swoich planów strategicznych WPR zgodnie z art. 119 przed dniem 1 stycznia roku poprzedzającego dany rok składania wniosków.

5. W stosownych przypadkach, w celu uniknięcia przekroczenia wielkości maksymalnego obszaru objętego wsparciem w całej Unii, o którym mowa w ust. 1, Komisja określa współczynniki zmniejszenia lub dokonuje korekty istniejących współczynników zmniejszenia, w przypadku gdy współczynniki te zostały ustalone zgodnie z ust. 3 akapit drugi, w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich, które przekroczyły wielkość swojego obszaru odniesienia objętego wsparciem w swoich planach strategicznych WPR.

Komisja informuje zainteresowane państwa członkowskie o współczynnikach zmniejszenia do dnia 31 stycznia roku poprzedzającego dany rok składania wniosków.

Każde państwo członkowskie, którego to dotyczy, przedstawia odpowiedni wniosek o zmianę swojego planu strategicznego WPR wraz ze współczynnikiem zmniejszenia, o którym mowa w akapicie drugim, do dnia 31 marca roku poprzedzającego dany rok składania wniosków. Współczynnik zmniejszenia dla tego państwa członkowskiego ustalany jest w decyzji wykonawczej, o której mowa w art. 119 ust. 10, którą Komisja zatwierdza zmianę tego planu strategicznego WPR.

6. W odniesieniu do nasion oleistych objętych protokołem ustaleń, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, państwa członkowskie informują Komisję w rocznych sprawozdaniach z realizacji celów, o których to sprawozdaniach mowa w art. 134, o łącznej liczbie hektarów, za które faktycznie wypłacono wsparcie.

7. Państwa członkowskie wyłączają uprawę nasion słonecznika konfekcyjnego z wszelkich interwencji obszarowych, o których mowa w ust. 1.

Sekcja 2

Warunkowość

Artykuł 12

Zasada i zakres stosowania

1. Państwa członkowskie włączają do swoich planów strategicznych WPR system warunkowości, zgodnie z którym nakłada się kary administracyjne na rolników i innych beneficjentów, którzy otrzymują płatności bezpośrednie na podstawie rozdziału II lub płatności roczne na podstawie art. 70, 71 i 72, jeśli nie spełniają oni wymogów podstawowych w zakresie zarządzania określonych w prawie Unii lub norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska określonych w planie strategicznym WPR i wymienionych w załączniku III, w odniesieniu do następujących obszarów szczegółowych:

a) klimat i środowisko, w tym woda, gleba i różnorodność biologiczna ekosystemów;

b) zdrowie publiczne i zdrowie roślin;

c) dobrostan zwierząt.

2. Plany strategiczne WPR obejmują przepisy dotyczące skutecznego i proporcjonalnego systemu kar administracyjnych. Te przepisy są zgodne w szczególności z wymogami określonymi w tytule IV rozdział IV rozporządzenia (UE) 2021/2116.

3. Akty prawne, o których mowa w załączniku III, dotyczące wymogów podstawowych w zakresie zarządzania, stosuje się w wersji mającej zastosowanie oraz – w przypadku dyrektyw – w wersji wdrożonej przez państwa członkowskie.

4. Do celów niniejszej sekcji „wymóg podstawowy w zakresie zarządzania" oznacza każdy wymóg podstawowy w zakresie zarządzania wynikający z prawa Unii, wymienionego w załączniku III, w ramach danego aktu prawnego, różny co do istoty od wszelkich innych wymogów zawartych w tym samym akcie.

Artykuł 13

Obowiązki państw członkowskich w odniesieniu do dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie użytki rolne, łącznie z gruntami, które nie są już wykorzystywane do celów produkcyjnych, były utrzymywane w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska. Państwa członkowskie ustalają na szczeblu krajowym lub regionalnym minimalne normy dla rolników i innych beneficjentów w odniesieniu do każdej normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska wymienionej w załączniku III, zgodnie z głównymi celami tych norm, o których mowa w tym załączniku. Ustalając swoje normy, państwa członkowskie uwzględniają, w stosownych przypadkach, cechy szczególne danych obszarów, włączając w to warunki glebowe i klimatyczne, istniejące systemy rolnicze, takie jak praktyki rolnicze, wielkość gospodarstw i strukturę gospodarstw, użytkowanie gruntów oraz specyfikę regionów najbardziej oddalonych.

2. W odniesieniu do głównych celów określonych w załączniku III państwa członkowskie mogą ustalić normy dodatkowe w stosunku do norm określonych w tym załączniku dotyczących tych głównych celów. Takie normy dodatkowe są niedyskryminacyjne i proporcjonalne i odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom.

Państwa członkowskie nie ustalają minimalnych norm dla głównych celów innych niż główne cele określone w załączniku III.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 152 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy zapewniające równe warunki działania w odniesieniu do współczynnika dotyczącego normy 1 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska.

Sekcja 3

Warunkowość społeczna

Artykuł 14

Zasada i zakres stosowania

1. Państwa członkowskie wskażą w swoich planach strategicznych WPR zasadę, zgodnie z którą najpóźniej od dnia 1 stycznia 2025 r. nakłada się kary administracyjne na rolników i innych beneficjentów otrzymujących płatności bezpośrednie na podstawie rozdziału II lub roczne płatności na podstawie art. 70, 71 i 72, jeśli nie spełniają oni wymogów dotyczących obowiązujących warunków pracy i zatrudnienia lub obowiązków pracodawcy wynikających z aktów prawnych, o których mowa w załączniku IV.

2. Podczas włączania do swoich planów strategicznych WPR systemu kar administracyjnych, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie – zgodnie ze swoimi przepisami instytucjonalnymi – konsultują się z odpowiednimi krajowymi partnerami społecznymi reprezentującymi kadrę zarządzającą i pracowników z sektora rolnictwa i w pełni szanują ich autonomię oraz ich prawo do negocjowania i zawierania porozumień zbiorowych. Taki system kar administracyjnych nie ma wpływu na prawa i obowiązki partnerów społecznych w przypadku gdy zgodnie z krajowymi ramami prawnymi i ramami dotyczącymi rokowań zbiorowych są oni odpowiedzialni za wdrażanie lub egzekwowanie aktów prawnych, o których mowa w załączniku IV.

3. Plany strategiczne WPR obejmują przepisy dotyczące skutecznego i proporcjonalnego systemu kar administracyjnych. Przepisy te są zgodne z odpowiednimi wymogami określonymi w tytule IV rozdział V rozporządzenia (UE) 2021/2116.

4. Akty prawne, o których mowa w załączniku IV, zawierające przepisy objęte systemem kar administracyjnych, o którym mowa w ust. 1, stosuje się w wersji mającej zastosowanie oraz wdrożonej przez państwa członkowskie.

Sekcja 4

Usługi doradcze dla rolników

Artykuł 15

Usługi doradcze dla rolników

1. Państwa członkowskie włączają do swoich planów strategicznych WPR system świadczenia usług doradczych dla rolników i innych beneficjentów wsparcia w ramach WPR w zakresie gospodarowania gruntami oraz prowadzenia gospodarstwa (zwany dalej „usługami doradczymi dla rolników"). Państwa członkowskie mogą opierać się na istniejących systemach.

2. Usługi doradcze dla rolników – świadczone z uwzględnieniem istniejących praktyk rolniczych – obejmują wymiar gospodarczy, środowiskowy i społeczny oraz dostarczają aktualnej wiedzy technologicznej i naukowej opierającej się na wynikach opracowanych badań naukowych i projektów innowacyjnych, w tym w odniesieniu do dostarczania dóbr publicznych.

W ramach usług doradczych dla rolników oferowana jest stosowna pomoc w całym cyklu rozwoju gospodarstwa, w tym w zakresie rozpoczynania działalności po raz pierwszy, konwersji systemów produkcji w odpowiedzi na potrzeby konsumentów, innowacyjnych praktyk, technik rolniczych służących zwiększaniu odporności na zmianę klimatu, w tym agroleśnictwa i agroekologii, poprawy dobrostanu zwierząt oraz w razie konieczności norm bezpieczeństwa i wsparcia społecznego.

Usługi doradcze dla rolników są zintegrowane z powiązanymi między sobą usługami świadczonymi przez podmioty świadczące usługi doradcze dla rolników, przez naukowców, organizacje rolników i inne odpowiednie zainteresowane strony tworzące AKIS.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby udzielane doradztwo było bezstronne oraz aby doradcy świadczący usługi doradcze byli odpowiednio wykwalifikowani i stosownie przeszkoleni i nie pozostawali w konflikcie interesów.

4. Usługi doradcze dla rolników są dostosowane do różnych rodzajów produkcji i gospodarstw i obejmują co najmniej:

a) wszystkie wymogi, warunki i zobowiązania w dziedzinie zarządzania mające zastosowanie do rolników i innych beneficjentów i ustanowione w planie strategicznym WPR, w tym wymogi i normy związane z warunkowością i warunki interwencji, jak również informacje na temat instrumentów finansowych i biznesplanów określonych w ramach planu strategicznego WPR;

b) wymogi ustanowione przez państwa członkowskie do celów wdrażania dyrektywy 92/43/EWG, dyrektywy 2000/60/WE, art. 55 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 ([38]), dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE ([39]), dyrektywy 2009/128/WE, dyrektywy 2009/247/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 ([40]), rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 ([41]) i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 ([42]);

c) praktyki rolnicze zapobiegające rozwojowi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, jak określono w komunikacie Komisji z dnia 29 czerwca 2017 r. zatytułowanym „Europejski plan działania «Jedno zdrowie» na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe";

d) zapobieganie ryzyku i zarządzanie ryzykiem;

e) wsparcie innowacji, w szczególności w zakresie przygotowania i realizacji projektów grup operacyjnych EPI, o którym mowa w art. 127 ust. 3;

f) technologie cyfrowe w rolnictwie i na obszarach wiejskich, o których mowa w art. 114 lit. b);

g) zrównoważone gospodarowanie składnikami odżywczymi, w tym stosowanie najpóźniej od 2024 r. narzędzia dotyczącego zrównoważonego gospodarowania składnikami odżywczymi, którym jest każda aplikacja cyfrowa, zapewniająca co najmniej:

   (i) bilans głównych składników odżywczych w skali pola;

   (ii) wymogi prawne dotyczące składników odżywczych;

   (iii) dane dotyczące gleby oparte na dostępnych informacjach i analizach;

   (iv) dane ze zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli (ZSZiK) istotne dla gospodarowania składnikami odżywczymi;

h) warunki zatrudnienia, obowiązki pracodawców, bezpieczeństwo i higienę pracy oraz wsparcie społeczne w społecznościach rolniczych.

([38]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1).

([39]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy (Dz.U. L 152 z 11.6.2008, s. 1).

([40]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt") (Dz.U. L 84 z 31.3.2016, s. 1).

([41]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE (Dz.U. L 317 z 23.11.2016, s. 4).

([42]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylenia dyrektywy 2001/81/WE (Dz.U. L 344 z 17.12.2016, s. 1).

ROZDZIAŁ II

RODZAJE INTERWENCJI W FORMIE PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH

Sekcja 1

Rodzaje interwencji, zmniejszanie płatności i wymogi minimalne

Artykuł 16

Rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich

1. Rodzaje interwencji, o których mowa w niniejszym rozdziale, mogą mieć formę płatności bezpośrednich niezwiązanych i związanych z produkcją.

2. Wyróżnia się następujące płatności bezpośrednie niezwiązane z produkcją:

a) podstawowe wsparcie dochodów do celów zrównoważoności;

b) uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów do celów zrównoważoności;

c) uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników;

d) schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt.

3. Wyróżnia się następujące płatności bezpośrednie związane z produkcją:

a) wsparcie dochodów związane z produkcją;

b) płatność specyficzna w odniesieniu do bawełny.

Artykuł 17

Ograniczanie i degresywność płatności

1. Państwa członkowskie mogą ograniczyć kwotę podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, która w danym roku kalendarzowym może zostać przyznana rolnikowi. Państwa członkowskie, które postanowią wprowadzić ograniczenia, zmniejszają o 100 % kwotę przekraczającą 100 000 EUR.

2. Państwa członkowskie mogą zmniejszyć, maksymalnie o 85 % kwotę podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, która ma zostać przyznana rolnikowi za dany rok kalendarzowy i która przekracza 60 000 EUR.

Państwa członkowskie mogą ustalić dodatkowe transze powyżej 60 000 EUR i określić procentowe wartości zmniejszenia dla tych dodatkowych transz. Zapewniają one, aby zmniejszenie w każdej transzy było równe lub wyższe od zmniejszenia w poprzedniej transzy.

3. Przed zastosowaniem ust. 1 lub 2 państwa członkowskie mogą odjąć od kwoty podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, która ma zostać przyznana rolnikowi w danym roku kalendarzowym:

a) wszystkie wynagrodzenia związane z działalnością rolniczą zadeklarowane przez rolnika, w tym podatki i składki na ubezpieczenie społeczne związane z zatrudnieniem;

b) równoważny koszt stałej pracy nieodpłatnej związanej z działalnością rolniczą i wykonywanej przez osoby pracujące w danym gospodarstwie, które nie otrzymują wynagrodzenia lub otrzymują za wykonane usługi niższe wynagrodzenie niż kwota płacona normalnie za takie usługi, lecz odnoszą korzyści w związku z wynikiem gospodarczym danego gospodarstwa rolnego;

c) element kosztu pracy w kosztach umów związanych z działalnością rolniczą zadeklarowanych przez rolnika.

W celu obliczenia kwot, o których mowa w ust. 1 lit. a), państwa członkowskie stosują koszty wynagrodzeń faktycznie poniesione przez rolnika. W należycie uzasadnionych przypadkach rolnicy mogą zwrócić się o zastosowanie kosztów standardowych, które zostaną określone przez zainteresowane państwo członkowskie zgodnie z metodą, która ma zostać doprecyzowana w jego planie strategicznym WPR w oparciu o średnie standardowe wynagrodzenie związane z działalnością rolniczą na poziomie krajowym lub regionalnym pomnożone przez liczbę rocznych jednostek roboczych zadeklarowanych przez danego rolnika.

W celu obliczenia kwot, o których mowa w ust. 1 lit. b), państwa członkowskie stosują koszty standardowe, które mają zostać określone przez zainteresowane państwo członkowskie zgodnie z metodą, która ma zostać doprecyzowana w jego planie strategicznym WPR w oparciu o średnie standardowe wynagrodzenie związane z działalnością rolniczą na poziomie krajowym lub regionalnym pomnożone przez liczbę rocznych jednostek roboczych zadeklarowanych przez danego rolnika.

4. W przypadku osoby prawnej lub grupy osób fizycznych lub prawnych państwa członkowskie mogą stosować zmniejszenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, na poziomie członków tych osób prawnych lub grup, w przypadku gdy prawo krajowe przewiduje dla indywidualnych członków prawa i obowiązki porównywalne do praw i obowiązków rolników indywidualnych mających status kierujących gospodarstwem, w szczególności w zakresie ich statusu ekonomicznego, społecznego i podatkowego, pod warunkiem że przyczyniają się oni do wzmocnienia struktur rolnych danych osób prawnych lub danych grup.

5. Szacunkowa kwota wynikająca ze zmniejszenia płatności jest wykorzystywana przede wszystkim jako wkład w finansowanie uzupełniającego redystrybucyjnego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, jeżeli jest to ustanowione w odpowiednim planie strategicznym WPR, a w dalszej kolejności w finansowanie innych interwencji należących do płatności bezpośrednich niezwiązanych z produkcją.

Państwa członkowskie mogą również wykorzystać całą tę kwotę lub jej część do finansowania rodzajów interwencji w ramach EFRROW, określonych w rozdziale IV, w drodze przesunięcia. Takie przesunięcie do EFRROW jest częścią zestawień finansowych planu strategicznego WPR i może zostać poddane przeglądowi w 2025 r. zgodnie z art. 103 Maksymalne limity przesunięć środków z EFRG do EFRROW ustanowione na podstawie tego artykułu nie mają zastosowania do tego przesunięcia.

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 152 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie o przepisy ustanawiające zharmonizowaną podstawę obliczania zmniejszenia płatności określonego w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, aby przewidzieć szczegółowe zasady rozdziału środków finansowych wśród rolników.

Artykuł 18

Wymogi minimalne

1. Państwa członkowskie ustalają obszar minimalny i nie przyznają płatności bezpośrednich rolnikom aktywnym zawodowo, których kwalifikujący się obszar gospodarstwa, w odniesieniu do którego wystąpiono z wnioskiem o płatności bezpośrednie, jest mniejszy niż ten obszar minimalny.

Alternatywnie państwa członkowskie mogą ustalić kwotę minimalną płatności bezpośrednich, która może zostać wypłacona rolnikowi.

2. W przypadku gdy państwo członkowskie postanowiło ustalić obszar minimalny, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy, dodatkowo ustala ono także kwotę minimalną, o której mowa w ust. 1 akapit drugi, dla tych rolników, którzy otrzymują wsparcie powiązane z produkcją zwierzęcą płatne na zwierzę w formie płatności bezpośrednich i posiadają mniej hektarów niż ten obszar minimalny.

Ustalając obszar minimalny lub kwotę minimalną, państwa członkowskie dążą do zapewnienia, aby płatności bezpośrednie były przyznawane rolnikom aktywnym zawodowo tylko wtedy, gdy:

a) zarządzanie odnośnymi płatnościami nie pociąga za sobą nadmiernego obciążenia administracyjnego; oraz

b) odnośne kwoty skutecznie przyczyniają się do osiągnięcia celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1, realizacji których służą płatności bezpośrednie.

3. Grecja może postanowić o niestosowaniu niniejszego artykułu do mniejszych wysp Morza Egejskiego.

Artykuł 19

Wkład w narzędzia zarządzania ryzykiem

Bez uszczerbku dla art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116 państwo członkowskie może postanowić o przeznaczeniu do 3 % płatności bezpośrednich, które zostaną wypłacone rolnikowi, na wkład tego rolnika w narzędzia zarządzania ryzykiem.

Państwa członkowskie, które postanowią skorzystać z tego przepisu, stosują go do wszystkich rolników otrzymujących płatności bezpośrednie w danym roku.

Sekcja 2

Płatności bezpośrednie niezwiązane z produkcją

Podsekcja 1

Przepisy ogólne

Artykuł 20

Ogólne wymogi, jakie należy spełnić, aby otrzymać płatności bezpośrednie niezwiązane z produkcją

Państwa członkowskie przyznają rolnikom aktywnym zawodowo płatności bezpośrednie niezwiązane z produkcją na warunkach określonych w niniejszej sekcji i doprecyzowanych w planach strategicznych WPR państw członkowskich.

Podsekcja 2

Podstawowe wsparcie dochodów do celów zrównoważoności

Artykuł 21

Zasady ogólne

1. Państwa członkowskie przewidują udzielanie podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności („podstawowe wsparcie dochodów") na warunkach określonych w niniejszej podsekcji i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR.

2. Państwa członkowskie przewidują udzielanie podstawowego wsparcia dochodów w formie rocznej niezwiązanej z produkcją płatności na kwalifikujący się hektar.

3. Bez uszczerbku dla art. 23–27 przyznaje się podstawowe wsparcie dochodów do każdego kwalifikującego się hektara zadeklarowanego przez rolnika aktywnego zawodowo.

Artykuł 22

Kwota wsparcia na hektar

1. O ile państwa członkowskie nie postanowią o przyznaniu podstawowego wsparcia dochodów na podstawie uprawnień do płatności, o których mowa w art. 23, wsparcie wypłaca się jako jednolitą kwotę na hektar.

2. Państwa członkowskie mogą postanowić o zróżnicowaniu kwoty podstawowego wsparcia dochodów na hektar dla różnych grup terytoriów cechujących się podobnymi warunkami społeczno-ekonomicznymi lub agronomicznymi, w tym tradycyjnymi, określonymi przez państwa członkowskie formami rolnictwa, takimi jak tradycyjny ekstensywny wypas na pastwiskach alpejskich. Zgodnie z art. 109 ust. 2 lit. d) kwota podstawowego wsparcia dochodów na hektar może zostać zmniejszona po uwzględnieniu wsparcia w ramach innych interwencji przewidzianych w danym planie strategicznym WPR.

Artykuł 23

Uprawnienia do płatności

1. Państwa członkowskie, które zastosowały system płatności podstawowej ustanowiony w tytule III rozdział I sekcja 1 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, mogą postanowić o przyznaniu podstawowego wsparcia dochodów na podstawie uprawnień do płatności zgodnie z art. 24–27 niniejszego rozporządzenia.

2. W przypadku gdy państwa członkowskie, które zastosowały system płatności podstawowej ustanowiony w tytule III rozdział I sekcja 1 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, postanowiły o zaprzestaniu przyznawania podstawowego wsparcia dochodów na podstawie uprawnień do płatności, uprawnienia do płatności przyznane na podstawie tego rozporządzenia wygasają z dniem 31 grudnia roku poprzedzającego rok, od którego ma być stosowana ta decyzja państw członkowskich.

Artykuł 24

Wartość uprawnień do płatności oraz ujednolicanie

1. Państwa członkowskie określają wartość jednostkową uprawnień do płatności przed ujednoliceniem zgodnie z niniejszym artykułem poprzez dostosowanie wartości uprawnień do płatności proporcjonalnie do ich wartości ustalonej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do roku składania wniosków 2022 i powiązanych płatności z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska przewidzianych w tytule III rozdział III tego rozporządzenia w odniesieniu do roku składania wniosków 2022.

2. Państwa członkowskie mogą postanowić o zróżnicowaniu wartości uprawnień do płatności zgodnie z art. 22 ust. 2.

3. Najpóźniej do roku składania wniosków 2026 każde państwo członkowskie wyznacza maksymalny poziom wartości poszczególnych uprawnień do płatności w odniesieniu do danego państwa członkowskiego lub każdej grupy terytoriów, o której mowa w art. 22 ust. 2.

4. W przypadku gdy wartość uprawnień do płatności określona zgodnie z ust. 1 nie jest jednolita w obrębie państwa członkowskiego lub grupy terytoriów, o której mowa w art. 22 ust. 2, zainteresowane państwo członkowskie zapewnia ujednolicenie wartości uprawnień do płatności do jednakowej wartości jednostkowej najpóźniej do roku składania wniosków 2026.

5. Do celów ust. 4 każde państwo członkowskie zapewnia, aby najpóźniej w roku składania wniosków 2026 wszystkie uprawnienia do płatności miały wartość odpowiadającą co najmniej 85 % średniej planowanej kwoty jednostkowej, o której mowa w art. 102 ust. 1, podstawowego wsparcia dochodów w roku składania wniosków 2026, określonej w jego planie strategicznym WPR w odniesieniu do danego państwa członkowskiego lub grupy terytoriów, o której mowa w art. 22 ust. 2.

6. Państwa członkowskie finansują zwiększenie wartości uprawnień do płatności wymagane do zapewnienia zgodności z ust. 4 i 5 niniejszego artykułu, wykorzystując wszelkie ewentualne kwoty, które stają się dostępne dzięki zastosowaniu ust. 3 niniejszego artykułu oraz, w razie potrzeby, zmniejszając różnicę między wartością jednostkową uprawnień do płatności określoną zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu a planowaną kwotą jednostkową, o której mowa w art. 102 ust. 1, podstawowego wsparcia dochodów w roku składania wniosków 2026, określoną w planie strategicznym WPR w odniesieniu do danego państwa członkowskiego lub grupy terytoriów, o której mowa w art. 22 ust. 2.

Państwa członkowskie mogą postanowić o zastosowaniu takiego zmniejszenia do całości lub części uprawnień do płatności, o wartości określonej zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu i przekraczającej planowaną kwotę jednostkową, o której mowa w art. 102 ust. 1, podstawowego wsparcia dochodów w roku składania wniosków 2026, określoną w jego planie strategicznym WPR w odniesieniu do danego państwa członkowskiego lub grupy terytoriów, o której mowa w art. 22 ust. 2.

7. Zmniejszenia, o których mowa w ust. 6, muszą być oparte na obiektywnych i niedyskryminujących kryteriach. Bez uszczerbku dla wartości minimalnej ustanowionej zgodnie z ust. 5, kryteria te mogą obejmować ustalenie maksymalnego obniżenia, które nie może być niższe 30 %.

8. Państwa członkowskie zapewniają, aby korekta wartości uprawnień do płatności zgodnie z ust. 3–7 rozpoczęła się w roku 2023.

Artykuł 25

Aktywacja uprawnień do płatności

1. Państwa członkowskie, które postanowiły o przyznaniu wsparcia na podstawie uprawnień do płatności, przyznają podstawowe wsparcie dochodów rolnikom aktywnym zawodowo posiadającym uprawnienia do płatności na własność lub w formie dzierżawy po aktywacji tych uprawnień do płatności. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów aktywacji uprawnień do płatności rolnik aktywny zawodowo deklarował kwalifikujące się hektary powiązane z każdym uprawnieniem do płatności.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby uprawnienia do płatności, w tym w przypadku faktycznego lub przewidywanego dziedziczenia, były aktywowane jedynie w państwie członkowskim lub w obrębie grupy terytoriów, o której mowa w art. 22 ust. 2, gdzie zostały przyznane.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby aktywowane uprawnienia do płatności dawały prawo do płatności na podstawie kwoty w nich określonej.

Artykuł 26

Rezerwy na uprawnienia do płatności

1. Każde państwo członkowskie, które postanawia o przyznaniu podstawowego wsparcia dochodów na podstawie uprawnień do płatności, prowadzi rezerwę krajową.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu, w przypadku gdy państwo członkowskie postanowi zróżnicować podstawowe wsparcie dochodów zgodnie z art. 22 ust. 2, może podjąć decyzję o ustanowieniu rezerwy dla każdej grupy terytoriów, o której mowa w tym artykule.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby uprawnienia do płatności z rezerwy były przyznawane tylko rolnikom aktywnym zawodowo.

4. Państwa członkowskie wykorzystują swoje rezerwy w pierwszej kolejności do przyznawania uprawnień do płatności następującym rolnikom:

a) młodym rolnikom, którzy po raz pierwszy założyli nowe gospodarstwo;

b) nowym rolnikom.

5. państwo członkowskie przyznaje uprawnienia do płatności lub zwiększa wartość istniejących uprawnień do płatności przyznawanych rolnikom aktywnym zawodowo uprawnionym na mocy prawomocnego orzeczenia sądu lub prawomocnego aktu administracyjnego wydanego przez właściwy organ tego państwa członkowskiego. Zapewnia ono, aby rolnicy aktywni zawodowo otrzymywali uprawnienia do płatności w liczbie i o wartości określonych w takim orzeczeniu lub takim akcie w terminie ustalonym przez to państwo członkowskie.

6. W przypadku gdy rezerwa nie wystarczy na pokrycie uprawnień do płatności przyznanych zgodnie z ust. 4 i 5, państwa członkowskie zapewniają, aby była ona uzupełniana przez liniowe zmniejszenie wartości wszystkich uprawnień do płatności.

7. Państwa członkowskie mogą ustalić dodatkowe przepisy dotyczące wykorzystywania rezerwy, w tym dotyczące dodatkowych kategorii rolników, którzy mają otrzymać środki z rezerwy, o ile środki otrzymały grupy priorytetowe wskazane w ust. 4 i 5, i dotyczące przypadków, które mogłyby spowodować uzupełnienie rezerwy. Gdy rezerwa zostaje uzupełniona przez liniowe zmniejszenie wartości uprawnień do płatności, takie liniowe zmniejszenie ma zastosowanie do wszystkich uprawnień do płatności na poziomie krajowym lub, jeżeli państwa członkowskie stosują odstępstwo przewidziane w ust. 2, na poziomie stosownej grupy terytoriów, o której mowa w art. 22 ust. 2.

8. Państwa członkowskie ustalają wartość nowych uprawnień do płatności przyznanych z rezerwy na poziomie krajowej średniej wartości uprawnień do płatności w roku przydziału lub na poziomie średniej wartości uprawnień do płatności dla każdej grupy terytoriów, o której mowa w art. 22 ust. 2, w roku przydziału.

9. Państwa członkowskie mogą postanowić o zwiększeniu wartości istniejących uprawnień do płatności do poziomu krajowej średniej wartości w roku przydziału lub do poziomu średniej wartości dla każdej grupy terytoriów, o której mowa w art. 22 ust. 2.

Artykuł 27

Przekazywanie uprawnień do płatności

1. Z wyjątkiem przypadku przekazania w drodze faktycznego lub przewidywanego dziedziczenia, uprawnienia do płatności są przekazywane wyłącznie rolnikowi aktywnemu zawodowo prowadzącemu działalność w tym samym państwie członkowskim.

2. W przypadku gdy państwa członkowskie postanowią o zróżnicowaniu podstawowego wsparcia dochodów zgodnie z art. 22 ust. 2, uprawnienia do płatności zostają przeniesione wyłącznie w obrębie grupy terytoriów, dla której zostały przyznane.

Artykuł 28

Płatności dla małych gospodarstw

Państwa członkowskie mogą przyznawać małym gospodarstwom, określonym przez państwa członkowskie, płatność ryczałtową lub kwoty na hektar zastępujące płatności bezpośrednie na podstawie niniejszej sekcji i sekcji 3 niniejszego rozdziału. Państwa członkowskie projektują w planie strategicznym WPR odpowiednią interwencję jako interwencję opcjonalną dla tych gospodarstw.

Roczna płatność dla każdego gospodarstwa nie przekracza 1 250 EUR.

Państwa członkowskie mogą ustalić inne płatności ryczałtowe lub kwoty na hektar powiązane z różnymi progami obszarowymi.

Podsekcja 3

Uzupełniające wsparcie dochodów

Artykuł 29

Uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów do celów zrównoważoności

1. Państwa członkowskie zapewniają uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodu do celów zrównoważoności („redystrybucyjne wsparcie dochodów") na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu lub od art. 98 państwa członkowskie mogą realizować potrzebę redystrybucji wsparcia dochodów za pomocą innych instrumentów i interwencji finansowanych z EFRG, dążąc do celu, jakim jest sprawiedliwsza dystrybucja oraz skuteczniejsze i efektywniejsze ukierunkowanie wsparcia dochodów, pod warunkiem że mogą wykazać w swoich planach strategicznych WPR, że taka potrzeba jest wystarczająco zaspokajana.

2. Państwa członkowskie zapewniają redystrybucję płatności bezpośrednich od większych do mniejszych lub średnich gospodarstw przez udzielenie redystrybucyjnego wsparcia dochodów w formie płatności rocznej niezwiązanej z produkcją na kwalifikujący się hektar dla rolników uprawnionych do płatności w ramach podstawowego wsparcia dochodów, o którym mowa w art. 21.

3. Państwa członkowskie ustalają na poziomie krajowym lub regionalnym, który to poziom mogą stanowić grupy terytoriów określone w art. 22 ust. 2, kwotę na hektar lub różne kwoty dla różnych przedziałów hektarowych, jak również maksymalną liczbę hektarów na rolnika, z tytułu których jest wypłacane redystrybucyjne wsparcie dochodów.

4. Zaplanowana na dany rok składania wniosków kwota przypadająca na hektar nie przekracza średniej krajowej kwoty płatności bezpośrednich na hektar dla tego roku składania wniosków.

5. Średnią krajową kwotę płatności bezpośrednich na hektar definiuje się jako stosunek pułapu krajowego dla płatności bezpośrednich na dany rok składania wniosków, ustanowionego w załączniku V, do całkowitych planowanych produktów, wyrażonych w liczbie hektarów, w odniesieniu do podstawowego wsparcia dochodów w tym roku składania wniosków.

6. W przypadku osoby prawnej lub grupy osób fizycznych lub prawnych państwa członkowskie mogą stosować maksymalną liczbę hektarów, o której mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, na poziomie członków tych osób prawnych lub grup, w przypadku gdy prawo krajowe przewiduje dla indywidualnych członków prawa i obowiązki porównywalne do praw i obowiązków rolników indywidualnych mających status kierujących gospodarstwem, w szczególności w zakresie ich statusu gospodarczego, społecznego i podatkowego, pod warunkiem że przyczynili się oni do umocnienia struktur rolnych tych osób prawnych lub tych grup.

W przypadku rolników należących do grupy stowarzyszonych podmiotów prawnych, zgodnie z warunkami określonymi przez państwa członkowskie, państwa członkowskie mogą stosować maksymalną liczbę hektarów, o której mowa w ust. 3, na poziomie tej grupy na warunkach przez nie określonych.

Artykuł 30

Uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników

1. Państwa członkowskie mogą przyznawać uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników określone zgodnie z kryteriami ustanowionymi w art. 4 ust. 6, na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR.

2. W ramach swoich zobowiązań polegających na przyciąganiu młodych rolników zgodnie z celem określonym w art. 6 ust. 1 lit. g) oraz na przeznaczeniu na ten cel zgodnie z art. 95 co najmniej kwoty określonej w załączniku XII, państwa członkowskie mogą udzielać uzupełniającego wsparcia dochodów dla młodych rolników, którzy w nieodległym czasie po raz pierwszy podjęli działalność i którzy są uprawnieni do płatności w ramach podstawowego wsparcia dochodów, o którym mowa w art. 21.

Państwa członkowskie mogą zdecydować o przyznaniu wsparcia na podstawie niniejszego artykułu rolnikom, którzy otrzymali wsparcie na podstawie art. 50 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, na pozostałą część okresu, o którym mowa w ust. 5 tego artykułu.

3. Uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników przyznaje się na maksymalny okres pięciu lat, począwszy od pierwszego roku, w którym złożono wniosek o płatność dla młodych rolników, z zastrzeżeniem warunków, które zostaną określone w ramach prawnych WPR mających zastosowanie do okresu po 2027 r., jeżeli okres pięciu lat wykracza poza 2027 r. Państwa członkowskie zapewniają, aby nie powstały żadne oczekiwania prawne beneficjentów w odniesieniu do okresu po 2027 r.

Wsparcie to przyjmuje formę albo rocznej płatności niezwiązanej z wielkością produkcji na kwalifikujący się hektar albo płatności ryczałtowej na młodego rolnika.

Państwa członkowskie mogą zdecydować o przyznaniu wsparcia na podstawie niniejszego artykułu do określonej maksymalnej liczby hektarów na młodego rolnika.

4. W przypadku osoby prawnej lub grupy osób fizycznych lub prawnych, takich jak grupa rolników, organizacje producentów lub spółdzielnie, państwa członkowskie mogą stosować maksymalną liczbę hektarów, o której mowa w ust. 3, na poziomie członków tych osób prawnych lub grup:

a) którzy spełniają definicję i warunki dotyczące „młodego rolnika" określone zgodnie z art. 4 ust. 6; oraz

b) gdy prawo krajowe przewiduje dla indywidualnych członków prawa i obowiązki porównywalne do praw i obowiązków rolników indywidualnych mających status kierujących gospodarstwem, w szczególności w zakresie ich statusu ekonomicznego, społecznego i podatkowego, pod warunkiem że przyczyniają się oni do wzmocnienia struktur rolnych tych osób prawnych lub tych grup.

Podsekcja 4

Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt

Artykuł 31

Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt

1. Państwa członkowskie ustanawiają dobrowolne schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt (zwane dalej „ekoschematami") oraz zapewniają im wsparcie na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR.

2. Państwa członkowskie udzielają wsparcia na mocy niniejszego artykułu rolnikom aktywnym zawodowo lub grupom rolników aktywnych zawodowo, którzy zobowiązują się do przestrzegania praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt oraz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

3. Państwa członkowskie ustanawiają wykaz praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt oraz zwalczających oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe, o których mowa w ust. 2. Praktyki te są zaprojektowane tak, aby spełniały jeden lub większą liczbę celów szczegółowych, określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) oraz, w odniesieniu do poprawy dobrostanu zwierząt oraz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, art. 6 ust. 1 lit. i);

4. Każdy ekoschemat powinien zasadniczo obejmować co najmniej dwa następujące obszary działań na rzecz klimatu, środowiska, dobrostanu zwierząt i zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe:

a) łagodzenie zmiany klimatu, w tym ograniczenie emisji gazów cieplarnianych pochodzących z praktyk rolniczych, a także utrzymanie istniejących rezerwuarów węgla i zwiększenie sekwestracji węgla;

b) przystosowanie się do zmiany klimatu, w tym działania na rzecz zwiększenia odporności systemów produkcji żywności oraz różnorodności zwierząt i roślin w celu zwiększenia odporności na choroby i zmianę klimatu;

c) ochrona lub poprawa jakości wody i zmniejszenie presji na zasoby wodne;

d) zapobieganie degradacji gleby, odtwarzanie gleby, poprawa żyzności gleby i gospodarowania składnikami odżywczymi [oraz fauny i flory gleby];

e) ochrona różnorodności biologicznej, zachowanie lub odtworzenie siedlisk lub gatunków, w tym zachowanie i tworzenie elementów krajobrazu lub obszarów nieprodukcyjnych;

f) działania na rzecz zrównoważonego i ograniczonego stosowania pestycydów, w szczególności pestycydów stwarzających zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub środowiska;

g) działania na rzecz poprawy dobrostanu zwierząt lub zwalczania odporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

5. Na podstawie niniejszego artykułu państwa członkowskie zapewniają wyłącznie płatności z tytułu zobowiązań, które:

a) wykraczają poza odnośne wymogi podstawowe w zakresie zarządzania i normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska ustanowione zgodnie z rozdziałem I sekcja 2;

b) wykraczają poza odpowiednie minimalne wymogi dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin, dobrostanu zwierząt, jak również inne odpowiednie obowiązkowe wymogi ustanowione na mocy prawa krajowego i prawa Unii;

c) wykraczają poza warunki ustanowione w zakresie utrzymywania użytków rolnych zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b);

d) różnią się od zobowiązań, w odniesieniu do których przyznaje się płatności na podstawie art. 70.

W odniesieniu do zobowiązań, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), w przypadku gdy prawo krajowe nakłada nowe wymogi, które wykraczają poza odpowiednie minimalne wymogi określone w prawie Unii, wsparcie na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z tymi wymogami może zostać przyznane na okres nie dłuższy niż 24 miesiące od dnia, w którym stały się one obowiązkowe dla gospodarstwa.

6. Zgodnie z ust. 5 państwa członkowskie mogą, do celów opisu zobowiązań, które mają zostać wypełnione przez beneficjenta ekoschematów, o których mowa w niniejszym artykule, oprzeć się na jednym wymogu lub normie lub większej liczbie wymogów i norm ustanowionych na mocy rozdziału I sekcja 2, pod warunkiem że obowiązki wynikające z ekoschematów wykraczają poza odpowiednie wymogi podstawowe w zakresie zarządzania oraz minimalne normy w zakresie dobrej kultury rolnej gruntów zgodnej z ochroną środowiska ustanowione przez państwa członkowskie na mocy rozdziału I sekcja 2.

Bez uszczerbku dla art. 87 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116, rolników aktywnych zawodowo lub grupy rolników aktywnych zawodowo uczestniczących w ekoschematach ustanowionych zgodnie z akapitem pierwszym uznaje się za spełniających odpowiednie wymogi i normy, o których mowa w załączniku III, pod warunkiem że spełniają oni zobowiązania w ramach danego ekoschematu.

Państwa członkowskie, które ustanawiają ekoschematy zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu, mogą zapewnić, aby ich systemy zarządzania i kontroli nie powielały kontroli, w przypadku gdy te same wymogi i normy mają zastosowanie zarówno w ramach tych ekoschematów, jak i obowiązków określonych w załączniku III.

7. Wsparcie dla konkretnego ekoschematu ma formę płatności rocznej do wszystkich kwalifikujących się hektarów objętych zobowiązaniami. Płatności przydzielane są jako:

a) płatności dodatkowe w stosunku do podstawowego wsparcia dochodów określonego w podsekcji 2; lub

b) płatności stanowiące rekompensatę dla rolników aktywnych zawodowo lub grup rolników aktywnych zawodowo za całość lub część poniesionych dodatkowych kosztów i utraconych dochodów w wyniku podjętych zobowiązań, obliczane zgodnie z art. 82 i uwzględniające cele końcowe w zakresie ekoschematów; płatności te mogą również pokrywać koszty transakcji.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego płatności przyznane zgodnie z lit. b) tego akapitu z tytułu zobowiązań dotyczących dobrostanu zwierząt, zobowiązań dotyczących zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz, w należycie uzasadnionych przypadkach, zobowiązań z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu mogą również przybrać formę rocznej płatności na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza.

8. Państwa członkowskie wykazują, w jaki sposób praktyki rolnicze realizowane w ramach ekoschematów odpowiadają potrzebom, o których mowa w art. 108, oraz w jaki sposób przyczyniają się one do struktury środowiskowej i klimatycznej, o której mowa w art. 109 ust. 2 lit. a), oraz do dobrostanu zwierząt i zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. Wykorzystują one system oceny lub system punktacji lub inną odpowiednią metodykę, aby zapewnić skuteczność i efektywność ekoschematów w realizacji wyznaczonych celów końcowych. Przy ustalaniu poziomu płatności z tytułu różnych zobowiązań w ramach ekoschematów na mocy ust. 7 akapit pierwszy lit. a) niniejszego artykułu państwa członkowskie uwzględniają poziom zrównoważoności i ambicji każdego ekoschematu w oparciu o obiektywne i przejrzyste kryteria.

9. Państwa członkowskie zapewniają, aby interwencje objęte zakresem niniejszego artykułu były zgodne z interwencjami na podstawie art. 70.

Sekcja 3

Płatności bezpośrednie związane z produkcją

Podsekcja 1

Wsparcie dochodów związane z produkcją

Artykuł 32

Zasady ogólne

1. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie dochodów związane z produkcją rolnikom aktywnym zawodowo na warunkach określonych w niniejszej podsekcji i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR.

2. Interwencje państw członkowskich stanowią pomoc dla wspieranych sektorów i rodzajów produkcji lub konkretnych typów rolniczych wymienionych w art. 33, mającą na celu pokonanie napotykanych trudności poprzez zwiększenie ich konkurencyjności, zrównoważonego charakteru lub poprawę ich jakości. Państwa członkowskie nie są zobowiązane do wykazywania napotykanych trudności w odniesieniu do roślin wysokobiałkowych.

3. Wsparcie dochodów związane z produkcją ma formę płatności rocznej na hektar lub za zwierzę.

Artykuł 33

Zakres stosowania

Wsparcie dochodów związane z produkcją można przyznawać jedynie następującym sektorom i rodzajom produkcji lub konkretnym typom rolniczym w ich ramach, jeśli są one istotne ze względów społeczno-ekonomicznych lub środowiskowych:

a) zboża,

b) nasiona oleiste, z wyjątkiem nasion słonecznika konfekcyjnego zgodnie z art. 11 ust. 7,

c) rośliny wysokobiałkowe, w tym rośliny strączkowe oraz mieszanki roślin strączkowych i traw, pod warunkiem że rośliny strączkowe przeważają w mieszance,

d) len;

e) konopie;

f) ryż;

g) orzechy;

h) ziemniaki skrobiowe;

i) mleko i przetwory mleczne;

j) nasiona;

k) mięso baranie i kozie;

l) wołowina i cielęcina;

m) oliwa z oliwek i oliwki stołowe;

n) jedwabniki;

o) susz paszowy;

p) chmiel;

q) buraki cukrowe, trzcina cukrowa i korzenie cykorii;

r) owoce i warzywa;

s) zagajniki o krótkiej rotacji.

Artykuł 34

Kwalifikowalność

1. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie dochodów związane z produkcją w formie płatności na hektar wyłącznie w odniesieniu do obszarów, które określiły jako kwalifikujące się hektary.

2. W przypadku gdy wsparcie dochodów związane z produkcją dotyczy bydła lub owiec i kóz, jako warunki kwalifikowalności do otrzymania wsparcia państwa członkowskie ustanawiają wymogi w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt zgodnie z częścią IV, tytuł I, rozdział 2 sekcja 1 rozporządzenia (UE) 2016/429. Jednakże, bez uszczerbku dla innych mających zastosowanie warunków kwalifikowalności, bydło lub owce i kozy są uznane za kwalifikujące się do wsparcia, po warunkiem że wymogi dotyczące identyfikacji i rejestracji są spełnione w terminie określonym przez państwa członkowskie na dany rok składania wniosków.

Artykuł 35

Przekazanie uprawnień w przypadku strukturalnych zakłóceń równowagi na rynku w danym sektorze

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 152 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o środki chroniące beneficjentów wsparcia dochodów związanego z produkcją przed skutkami strukturalnych zakłóceń równowagi na rynku w danym sektorze. Te akty delegowane mogą zezwalać państwom członkowskim na decydowanie, aby wsparcie dochodów związane z produkcją mogło być nadal wypłacane do 2027 r. na podstawie jednostek produkcyjnych, w odniesieniu do których wsparcie przyznano we wcześniejszym okresie odniesienia.

Podsekcja 2

Płatność specyficzna w odniesieniu do bawełny

Artykuł 36

Zakres stosowania

Bułgaria, Grecja, Hiszpania i Portugalia przyznają płatność specyficzną w odniesieniu do bawełny rolnikom aktywnym zawodowo produkującym bawełnę objętą kodem CN 5201 00 na warunkach określonych w niniejszej podsekcji.

Artykuł 37

Zasady ogólne

1. Płatność specyficzna w odniesieniu do bawełny jest przyznawana na hektar kwalifikowalnego obszaru uprawy bawełny. Obszar jest kwalifikowalny, jeśli znajduje się na gruntach rolnych zatwierdzonych przez państwo członkowskie do produkcji bawełny, jest obsiany odmianami zatwierdzonymi przez państwo członkowskie i rzeczywiście zbierane są z niego plony w normalnych warunkach wzrostu.

2. Płatność specyficzna w odniesieniu do bawełny jest wypłacana w odniesieniu do bawełny o dobrej, należytej i przyjętej w handlu jakości.

3. Bułgaria, Grecja, Hiszpania i Portugalia, zatwierdzają grunty i odmiany, o których mowa w ust. 1, zgodnie z wszelkimi przepisami i warunkami przyjętymi na mocy ust. 5.

4. W odniesieniu do interwencji objętych niniejszą podsekcją:

a) kwalifikowalność poniesionych wydatków określa się na podstawie art. 37 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/2116;

b) do celów art. 12 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116, opinia, którą mają przedstawić jednostki certyfikujące, obejmuje jego lit. a), b) i d), jak również deklarację zarządczą.

5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 152 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy i warunki dotyczące zatwierdzania gruntów i odmian do celów płatności specyficznej w odniesieniu do bawełny.

6. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące procedury zatwierdzania gruntów i odmian do celów płatności specyficznej w odniesieniu do bawełny oraz powiadamiania producentów w związku z tym zatwierdzaniem. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 153 ust. 2.

Artykuł 38

Obszary bazowe, stałe wielkości plonów i kwoty referencyjne

1. Ustanawia się następujące krajowe obszary bazowe:

— Bułgaria: 3 342 ha,

— Grecja: 250 000 ha,

— Hiszpania: 48 000 ha,

— Portugalia: 360 ha.

2. Ustanawia się następujące stałe wielkości plonów w okresie referencyjnym:

— Bułgaria: 1,2 t/ha,

— Grecja: 3,2 t/ha,

— Hiszpania: 3,5 t/ha,

— Portugalia: 2,2 t/ha.

3. Kwotę płatności specyficznej na hektar obszaru kwalifikowalnego oblicza się przez pomnożenie wielkości plonów ustanowionej w ust. 2 przez następujące kwoty referencyjne:

— Bułgaria: 636,13 EUR,

— Grecja: 229,37 EUR,

— Hiszpania: 354,73 EUR,

— Portugalia: 223,32 EUR.

4. Jeżeli w danym roku powierzchnia obszaru kwalifikowalnego uprawy bawełny w danym państwie członkowskim przekracza powierzchnię obszaru bazowego ustanowioną w ust. 1, kwotę, o której mowa w ust. 3, dla tego państwa członkowskiego zmniejsza się proporcjonalnie do wielkości, o jaką przekroczono obszar bazowy.

5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 152 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące warunków przyznawania płatności specyficznej w odniesieniu do bawełny, wymogów kwalifikowalności i praktyk agronomicznych.

6. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące obliczania zmniejszenia przewidzianego w ust. 4. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 153 ust. 2.

Artykuł 39

Zatwierdzone organizacje międzybranżowe

1. Do celów niniejszej podsekcji „zatwierdzona organizacja międzybranżowa" oznacza podmiot prawny, który zrzesza rolników produkujących bawełnę i co najmniej jeden podmiot zajmujący się odziarnianiem bawełny, oraz prowadzi taką działalność, jak:

a) pomoc w lepszej koordynacji sposobu wprowadzania bawełny do obrotu, w szczególności poprzez badania naukowe i badania rynku;

b) sporządzanie znormalizowanych formularzy umów zgodnych z przepisami unijnymi;

c) ukierunkowywanie produkcji na produkty lepiej dostosowane do potrzeb rynkowych i popytu konsumentów, szczególnie w odniesieniu do jakości i ochrony konsumentów;

d) aktualizacja metod i środków mających na celu poprawę jakości produktów;

e) opracowywanie strategii marketingowych w zakresie promowania bawełny za pośrednictwem systemów certyfikacji jakości.

2. Państwo członkowskie, na którego terytorium mają siedzibę podmioty zajmujące się odziarnianiem bawełny, zatwierdza organizacje międzybranżowe spełniające wszelkie kryteria ustanowione zgodnie z ust. 3.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 152 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące:

a) kryteriów zatwierdzania organizacji międzybranżowych;

b) obowiązków producentów;

c) konsekwencji w przypadku gdy zatwierdzona organizacja międzybranżowa nie spełnia kryteriów, o których mowa w lit. a).

Artykuł 40

Przyznawanie płatności

1. Płatność specyficzna w odniesieniu do bawełny przyznawana jest rolnikom na hektary, które kwalifikują się zgodnie z art. 38.

2. W przypadku rolników, którzy są członkami zatwierdzonej organizacji międzybranżowej, płatność specyficzna w odniesieniu do bawełny na hektary, które kwalifikują się w ramach obszaru bazowego określonego w art. 38 ust. 1, zostaje zwiększona o 2 EUR.

Artykuł 41

Odstępstwa

1. Art. 101 i 1052 oraz tytuł VII, z wyjątkiem rozdziału III nie mają zastosowania do płatności specyficznej w odniesieniu do bawełny ustanowionej w niniejszej podsekcji.

2. Płatność specyficzna w odniesieniu do bawełny nie jest uwzględniana w żadnej z sekcji planu strategicznego WPR, o których mowa w art. 108–114, z wyjątkiem art. 112 ust. 2 lit. a), odnoszącej się do planu finansowego.

3. Art. 55 ust. 1 akapit drugi i trzeci rozporządzenia (UE) 2021/2116 nie ma zastosowania do interwencji, o których mowa w niniejszej podsekcji.

ROZDZIAŁ III

RODZAJE INTERWENCJI W NIEKTÓRYCH SEKTORACH

Sekcja 1

Przepisy ogólne

Artykuł 42

Zakres stosowania

W niniejszym rozdziale ustanawia się przepisy dotyczące rodzajów interwencji:

a) w sektorze owoców i warzyw, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. i) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;

b) w sektorze produktów pszczelich, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. v) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 (zwanym dalej „sektorem pszczelarskim");

c) w sektorze wina, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. l) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;

d) w sektorze chmielu, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. f) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;

e) w sektorze oliwy z oliwek i oliwek stołowych, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. g) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;

f) w innych sektorach określonych w art. 1 ust. 2 lit. a)–h), k), m), o)–t) i w) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 oraz w sektorach obejmujących produkty wymienione w załączniku VI do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 43

Obowiązkowe i nieobowiązkowe rodzaje interwencji

1. Rodzaje interwencji w sektorze owoców i warzyw, o których mowa w art. 42 lit. a), są obowiązkowe dla państw członkowskich posiadających w tym sektorze organizacje producentów uznane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

W przypadku gdy państwo członkowskie nieposiadające uznanych organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw w momencie przedłożenia swojego planu strategicznego WPR uznaje w okresie planu strategicznego WPR organizację producentów w tym sektorze na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, to państwo to składa wniosek o zmianę planu strategicznego WPR zgodnie z art. 119 w celu uwzględnienia interwencji w sektorze owoców i warzyw.

2. Rodzaje interwencji w sektorze pszczelarskim, o których mowa w art. 42 lit. b), są obowiązkowe dla wszystkich państw członkowskich.

3. Rodzaje interwencji w sektorze wina, o których mowa w art. 42 lit. c), są obowiązkowe dla państw członkowskich wymienionych w załączniku VII.

4. Państwa członkowskie mogą zdecydować w swoich planach strategicznych WPR o wdrażaniu rodzajów interwencji, o których mowa w art. 42 lit. d), e) i f).

5. Niemcy mogą wdrożyć rodzaje interwencji, o których mowa w art. 42 lit. f), w sektorze chmielu tylko jeśli zdecydują w swoim planie strategicznym WPR, że nie będą wdrażać rodzajów interwencji, o których mowa w art. 42 lit. d).

6. Grecja, Francja i Włochy mogą wdrożyć rodzaje interwencji, o których mowa w art. 42 lit. f), w sektorze oliwy z oliwek i oliwek stołowych, tylko jeśli zdecydują one w swoich planach strategicznych WPR, że nie będą wdrażać rodzajów interwencji, o których mowa w art. 42 lit. e).

Artykuł 44

Formy wsparcia

1. W sektorach, o których mowa w art. 42, wsparcie może przyjmować następujące formy:

a) zwrot kosztów kwalifikowalnych rzeczywiście poniesionych przez beneficjenta;

b) koszty jednostkowe;

c) płatności ryczałtowe;

d) finansowanie według stawek ryczałtowych.

2. Kwoty dotyczące form wsparcia, o których mowa w ust. 1 lit. b), c) i d), ustala się w jeden z następujących sposobów:

a) za pomocą rzetelnej, sprawiedliwej i weryfikowalnej metody obliczeń w oparciu o:

   (i) dane statystyczne, inne obiektywne informacje lub ocenę ekspercką;

   (ii) zweryfikowane dane historyczne beneficjentów; lub

   (iii) zastosowanie zwyczajowej praktyki księgowania kosztów beneficjentów;

b) za pomocą projektów budżetu sporządzanych oddzielnie dla każdego przypadku i uzgadnianych *ex ante* przez jednostkę wybierającą daną operację – w przypadku interwencji w sektorach wina i pszczelarstwa – lub organ zatwierdzający programy operacyjne, o których mowa w art. 50 – w przypadku interwencji w innych kwalifikujących się sektorach;

c) zgodnie z przepisami dotyczącymi stosowania odpowiednich kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych i stawek ryczałtowych mających zastosowanie w ramach polityk Unii w odniesieniu do podobnego rodzaju interwencji;

d) zgodnie z przepisami dotyczącymi stosowania odpowiednich kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych i stawek ryczałtowych mających zastosowanie w ramach programów wsparcia finansowanych w całości przez państwo członkowskie w odniesieniu do podobnego rodzaju interwencji.

Artykuł 45

Przekazane uprawnienia dotyczące dodatkowych wymogów odnoszących się do rodzajów interwencji

Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 152 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie o wymogi dodatkowe w stosunku do określonych w niniejszym rozdziale, w odniesieniu do:

a) zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodzajów interwencji określonych w niniejszym rozdziale, zwłaszcza w celu unikania zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym;

b) rodzaju wydatków objętych interwencjami zawartymi w niniejszym rozdziale, w tym, w drodze odstępstwa od art. 22 rozporządzenia (UE) 2021/2116, kwalifikowalności kosztów administracyjnych i osobowych organizacji producentów lub innych beneficjentów podczas realizacji tych interwencji;

c) podstaw obliczania unijnej pomocy finansowej, o której mowa w niniejszym rozdziale, w tym okresów odniesienia i obliczania wartości produkcji sprzedanej, a także obliczania stopnia zorganizowania producentów do celów krajowej pomocy finansowej, o której mowa w art. 53;

d) maksymalnego poziomu unijnej pomocy finansowej na rodzaje interwencji, o których mowa w art. 47 ust. 2 lit. a), c), f), g), h) oraz i), oraz na rodzaje interwencji, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. c), d) oraz l), w tym stawki za pakowanie i transport produktów wycofanych w celu bezpłatnej dystrybucji i kosztów przetwarzania przed dostawą do tego celu;

e) przepisów dotyczących ustalania pułapu wydatków i pomiaru obszaru kwalifikowalnego do celów rodzajów interwencji, o których mowa w art. 47 ust. 2 lit. d) i art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. a);

f) przepisów, na mocy których producenci mają wycofywać produkty uboczne produkcji wina, przepisów dotyczących wyjątków od tego obowiązku mających na celu uniknięcie dodatkowego obciążenia administracyjnego oraz przepisów dotyczących dobrowolnej certyfikacji destylarni.

g) warunków dotyczących stosowania form wsparcia wymienionych w art. 44 ust. 1.

h) przepisów dotyczących minimalnego wymogu trwałości w odniesieniu do inwestycji produkcyjnych i nieprodukcyjnych wspieranych przez interwencje zawarte w niniejszym rozdziale;

i) przepisów dotyczących łączenia finansowania inwestycji zgodnie z art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. b) i promocji zgodnie z art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. k).

Artykuł 46

Cele w odniesieniu do sektora owoców i warzyw, sektora chmielu, sektora oliwy z oliwek i oliwek stołowych oraz pozostałych sektorów, o których mowa w art. 42 lit. f)

W odniesieniu do sektorów, o których mowa w art. 42 lit. a), d), e) i f), należy realizować następujące cele:

a) planowanie i organizacja produkcji, dostosowanie produkcji do popytu, zwłaszcza w odniesieniu do jakości i ilości, optymalizacja kosztów produkcji i zwrotów z inwestycji oraz stabilizowanie cen producenta; cele te odnoszą się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. a), b), c) oraz i);

b) koncentracja podaży i wprowadzania do obrotu produktów, w tym za pomocą marketingu bezpośredniego; cele te odnoszą się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. a), b) i c);

c) poprawa średnio- i długoterminowej konkurencyjności, zwłaszcza w drodze modernizacji; cele te odnoszą się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. c);

d) badania i rozwój w zakresie zrównoważonych metod produkcji, m.in. odporności na agrofagi, odporności na choroby zwierząt oraz, łagodzenia i adaptacji do zmiany klimatu, innowacyjnych praktyk i technik produkcji zwiększających konkurencyjność gospodarczą i wspierających rozwój rynków; cele te odnoszą się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. a), b), c) oraz i);

e) promocja, rozwój i wdrażanie:

   (i) metod i technik produkcji przyjaznych dla środowiska naturalnego;

   (ii) praktyk produkcyjnych odpornych na agrofagi i choroby;

   (iii) norm w zakresie zdrowia i dobrostanu zwierząt wykraczających poza minimalne wymogi ustanowione na mocy prawa unijnego i prawa krajowego;

   (iv) zmniejszania ilości odpadów i racjonalnego środowiskowo wykorzystania produktów ubocznych i gospodarowania nimi, w tym ich ponownego wykorzystania i odzysku;

   (v) ochrony i poprawy różnorodności biologicznej oraz zrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych, w szczególności ochrony wody, gleby i powietrza.

   Cele te odnoszą się do celów szczegółowych, określonych w art. 6 ust. 1 lit. e), f) oraz i);

f) przyczynianie się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, jak określono w art. 6 ust. 1 lit. d);

g) podwyższanie wartości handlowej i jakości produktów, w tym poprawa jakości produktów i tworzenie produktów mających chronioną nazwę pochodzenia lub chronione oznaczenie geograficzne lub objętych unijnymi lub krajowymi systemami jakości uznawanymi przez państwa członkowskie; cele te odnoszą się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. b);

h) promocja i marketing produktów; cele te odnoszą się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. b), c) oraz i);

i) zwiększenie konsumpcji produktów sektora owoców i warzyw, świeżych lub przetworzonych; cel ten odnosi się do celu szczegółowego określonego w art. 6 ust. 1 lit. i);

j) zapobieganie sytuacjom kryzysowym i zarządzanie ryzykiem w celu unikania kryzysów i radzenia sobie z zakłóceniami na rynkach danego sektora; cele te odnoszą się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. a), b) i c);

k) poprawa warunków zatrudnienia i egzekwowanie obowiązków pracodawcy, a także wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z dyrektywami 89/391/EWG, 2009/104/WE i (UE) 2019/1152.

Artykuł 47

Rodzaje interwencji w sektorze owoców i warzyw, sektorze chmielu, sektorze oliwy z oliwek i oliwek stołowych oraz w pozostałych sektorach, o których mowa w art. 42 lit. f)

1. W odniesieniu do każdego z celów wybranych spośród tych, o których mowa w art. 46 lit. a)–i) i k), państwa członkowskie wybierają w swoich planach strategicznych WPR jeden lub większą liczbę spośród następujących rodzajów interwencji w sektorach, o których mowa w art. 42 lit. a), d), e) i f):

a) inwestycje w aktywa materialne i niematerialne, badania, eksperymentalne i innowacyjne metody produkcji oraz inne działania w następujących dziedzinach:

   (i) ochrona gleby, w tym zwiększanie zasobów węgla w glebie i poprawa struktury gleby, a także ograniczanie ilości zanieczyszczeń;

   (ii) poprawa wykorzystania zasobów wodnych i należyta gospodarka wodna, w tym oszczędności wody, jej ochrona i poprawa odwadniania;

   (iii) zapobieganie szkodom powodowanym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi oraz promowanie tworzenia i wykorzystywania odmian, ras i praktyk zarządzania dostosowanych do zmieniających się warunków klimatycznych;

   (iv) zwiększanie oszczędności energii, efektywności energetycznej oraz wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych;

   (v) opakowania ekologiczne – wyłącznie w dziedzinie badań i produkcji eksperymentalnej;

   (vi) bioasekuracja, zdrowie i dobrostan zwierząt;

   (vii) zmniejszanie emisji i ilości odpadów oraz lepsze wykorzystywanie produktów ubocznych, w tym ich ponowne wykorzystywanie i odzysk, oraz gospodarowanie odpadami;

   (viii) poprawa odporności na agrofagi i zmniejszenie ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów i skutków stosowania pestycydów, w tym wdrożenie technik integrowanej ochrony roślin;

   (ix) poprawa odporności na choroby zwierząt i ograniczenie stosowania leków weterynaryjnych, w tym antybiotyków;

   (x) tworzenie i utrzymywanie siedlisk sprzyjających różnorodności biologicznej;

   (xi) poprawa jakości produktów;

   (xii) poprawa zasobów genetycznych;

   (xiii) poprawa warunków zatrudnienia i egzekwowanie obowiązków pracodawcy, a także wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z dyrektywami 89/391/EWG, 2009/104/WE i (UE) 2019/1152;

b) usługi doradcze i pomoc techniczna, w szczególności w zakresie zrównoważonych technik zwalczania agrofagów i chorób, zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin i środków ochrony zdrowia zwierząt oraz przystosowywania się do zmiany klimatu i jej łagodzenia, warunków zatrudnienia, obowiązków pracodawców oraz w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;

c) szkolenia, w tym coaching i wymiana najlepszych praktyk, w szczególności w zakresie zrównoważonych technik zwalczania agrofagów i chorób, zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin i środków ochrony zdrowia zwierząt, przystosowywania się do zmiany klimatu i jej łagodzenia, a także korzystania ze zorganizowanych platform handlowych oraz giełd towarowych na rynku gotówkowym i terminowym;

d) produkcja ekologiczna lub integrowana;

e) działania służące zwiększeniu zrównoważonego charakteru i efektywności transportu oraz przechowywania produktów;

f) promocja, komunikacja i marketing, w tym działania i działalność ukierunkowane w szczególności na zwiększenie wiedzy konsumentów o unijnych systemach jakości i znaczeniu zdrowego odżywiania się, a także na dywersyfikację i konsolidację rynków;

g) wdrażanie unijnych i krajowych systemów jakości;

h) wdrażanie systemów identyfikowalności i certyfikacji, w szczególności monitorowania jakości produktów sprzedawanych konsumentom końcowym;

i) działania na rzecz łagodzenia i przystosowywania się do zmiany klimatu.

2. W odniesieniu do celu, o którym mowa w art. 46 lit. j)–i), państwa członkowskie wybierają w swoich planach strategicznych WPR jeden lub większą liczbę spośród następujących rodzajów interwencji w sektorach, o których mowa w art. 42 lit. a), d), e) i f):

a) zakładanie funduszy wzajemnych, wnoszenie środków do tych funduszy i ich uzupełnianie przez organizacje producentów i zrzeszenia organizacji producentów uznane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 lub na podstawie art. 67 ust. 7 niniejszego rozporządzenia;

b) inwestycje w aktywa materialne i niematerialne, umożliwiające wydajniejsze zarządzanie wielkością produkcji wprowadzaną do obrotu, w tym w zbiorowe przechowywanie;

c) zbiorowe przechowywanie produktów wytworzonych przez organizację producentów lub przez jej członków, w tym w razie potrzeby zbiorowe przetwarzanie produktów w celu ułatwienia ich przechowywania;

d) ponowne sadzenie sadów lub gajów oliwnych tam, gdzie jest to konieczne po obowiązkowym ich karczowaniu ze względów zdrowotnych lub fitosanitarnych na polecenie właściwego organu państwa członkowskiego lub w celu przystosowania się do zmiany klimatu;

e) odtwarzanie stad zwierząt hodowlanych po obowiązkowym uboju ze względów sanitarnych lub w wyniku strat spowodowanych klęskami żywiołowymi;

f) wycofanie z rynku z przeznaczeniem na bezpłatną dystrybucję lub inne przeznaczenia, w tym w razie potrzeby przetwarzanie produktów w celu ułatwienia ich wycofania z obrotu;

g) zielone zbiory polegające na całkowitym zebraniu na danym obszarze niedojrzałych, nienadających się do sprzedaży produktów, które przed rozpoczęciem zielonych zbiorów nie zostały uszkodzone ze względów klimatycznych, z powodu chorób lub z innych powodów;

h) niezbieranie plonów polegające na zakończeniu bieżącego cyklu produkcyjnego na danym obszarze, gdy produkt jest dobrze rozwinięty oraz ma dobrą, należytą i przyjętą w handlu jakość, z wyłączeniem zniszczenia produktów w wyniku zjawisk klimatycznych lub chorób;

i) ubezpieczanie zbiorów i produkcji przyczyniające się do zabezpieczenia dochodów producentów w przypadku strat w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych, chorób lub inwazji agrofagów, przy zapewnieniu, aby beneficjenci podejmowali niezbędne działania zapobiegające ryzyku;

j) coaching innych organizacji producentów i zrzeszeń organizacji producentów uznanych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 lub na podstawie art. 67 ust. 7 niniejszego rozporządzenia lub coaching producentów indywidualnych;

k) wdrażanie wymogów sanitarnych i fitosanitarnych państw trzecich na terytorium Unii i zarządzanie tymi wymogami w celu ułatwienia dostępu do rynków państw trzecich;

l) działania komunikacyjne służące zwiększaniu wiedzy i informowaniu konsumentów.

Artykuł 48

Planowanie, sprawozdawczość i rozliczenie z realizacji celów na poziomie programu operacyjnego

Art. 7 ust. 1 lit. a), art. 102, art. 111 lit. g) i h), art. 112 ust. 3, lit. b) i art. 134 mają zastosowanie do rodzajów interwencji w sektorach, o których mowa w art. 42 lit. a), d), e) i f), na poziomie programów operacyjnych, a nie na poziomie interwencji. Planowanie, sprawozdawczość i rozliczenie z realizacji celów w odniesieniu do tych rodzajów interwencji przeprowadza się również na poziomie programów operacyjnych.

Sekcja 2

Sektor owoców i warzyw

Artykuł 49

Cele w sektorze owoców i warzyw

W sektorze owoców i warzyw, o którym mowa w art. 42 lit. a), państwa członkowskie realizują jeden lub większą liczbę celów określonych w art. 46. Cele określone w art. 46 lit. g), h), i) i k) obejmują produkty w postaci świeżej lub przetworzonej, natomiast cele określone w innych literach tego artykułu obejmują tylko produkty w postaci świeżej.

Państwa członkowskie zapewniają, by interwencje odpowiadały rodzajom interwencji wybranym zgodnie z art. 47.

Artykuł 50

Programy operacyjne

1. Cele, o których mowa w art. 46, oraz interwencje w sektorze owoców i warzyw określone przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR realizowane są za pomocą zatwierdzonych programów operacyjnych organizacji producentów lub zrzeszeń organizacji producentów uznanych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, lub obu, na warunkach ustanowionych w niniejszym artykule.

2. Programy operacyjne trwają minimalnie trzy lata, a maksymalnie siedem lat.

3. Programy operacyjne realizują co najmniej cele, o których mowa w art. 46 lit. b), e) i f).

4. W odniesieniu do każdego z wybranych celów opisuje się w programach operacyjnych interwencje wybrane spośród interwencji określonych przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR.

5. Organizacje producentów lub zrzeszenia organizacji producentów uznane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, przedkładają państwom członkowskim do zatwierdzenia programy operacyjne, a jeśli zostaną one zatwierdzone, wdrażają te programy.

6. Programy operacyjne zrzeszeń organizacji producentów nie obejmują tych samych interwencji co programy operacyjne ich organizacji członkowskich. Państwa członkowskie rozpatrują programy operacyjne zrzeszeń organizacji producentów wraz z programami operacyjnymi ich organizacji członkowskich.

W tym celu państwa członkowskie zapewniają, aby:

a) interwencje w ramach programów operacyjnych zrzeszenia organizacji producentów były w całości finansowane – bez uszczerbku dla art. 51 ust. 1 lit. b) – ze składek organizacji członkowskich tego zrzeszenia, a te środki finansowe pochodziły z funduszy operacyjnych tych organizacji członkowskich;

b) interwencje i przeznaczone na nie środki finansowe były określone w programach operacyjnych poszczególnych organizacji członkowskich.

c) nie dochodziło do podwójnego finansowania.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby, dla każdego programu operacyjnego:

a) co najmniej 15 % wydatków przeznaczane było na interwencje związane z celami, o których mowa w art. 46 lit. e) i f);

b) program operacyjny obejmował co najmniej trzy działania związane z celami, o których mowa w art. 46 lit. e) oraz f);.

c) co najmniej 2 % wydatków przeznaczane było na interwencje związane z celem, o którym mowa w art. 46 lit. d); oraz

d) wydatki na interwencje w ramach rodzajów interwencji, o których mowa w art. 47 ust. 2 lit. f), g) i h) nie przekraczały jednej trzeciej łącznych wydatków.

W przypadku gdy co najmniej 80 % członków danej organizacji producentów podlega jednemu lub większej liczbie jednakowych zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych lub w zakresie rolnictwa ekologicznego przewidzianych w rozdziale IV, każde z tych zobowiązań liczy się jako jedno działanie z minimalnej liczby trzech działań, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b).

8. Programy operacyjne mogą określać proponowane działania w celu zapewnienia pracownikom sektora sprawiedliwych i bezpiecznych warunków pracy.

Artykuł 51

Fundusze operacyjne

1. Organizacje producentów działające w sektorze owoców i warzyw lub zrzeszenia takich organizacji producentów mogą tworzyć fundusze operacyjne. Fundusz operacyjny jest finansowany:

a) ze składek pochodzących od:

(i) członków organizacji producentów lub samej organizacji producentów; lub

(ii) zrzeszeń organizacji producentów, za pośrednictwem członków tego zrzeszenia;

b) z unijnej pomocy finansowej, która może zostać przyznana organizacjom producentów lub ich zrzeszeniom, jeśli te organizacje lub zrzeszenia przedłożą program operacyjny.

2. Fundusze operacyjne wykorzystywane są wyłącznie do finansowania programów operacyjnych zatwierdzonych przez państwa członkowskie.

Artykuł 52

Unijna pomoc finansowa dla sektora owoców i warzyw

1. Pomoc finansowa Unii jest równa faktycznie wpłaconej kwocie składek, o których mowa w art. 51 ust. 1 lit. a), i jest ograniczona do 50 % faktycznie poniesionych wydatków.

2. Unijna pomoc finansowa jest ograniczona do:

a) 4,1 % wartości produkcji sprzedanej przez każdą organizację producentów;

b) 4,5 % wartości produkcji sprzedanej przez każde zrzeszenie organizacji producentów;

c) 5 % wartości produkcji sprzedanej przez każdą międzynarodową organizację producentów lub przez każde międzynarodowe zrzeszenie organizacji producentów.

Te limity mogą zostać podwyższone o 0,5 punktu procentowego, o ile kwota przekraczająca odpowiedni odsetek określony w akapicie pierwszym jest wykorzystywana wyłącznie na jedną interwencję lub kilka interwencji związanych z realizacją celów, o których mowa w art. 46 lit. d), e), f), h), i) oraz j). W przypadku zrzeszeń organizacji producentów, w tym zrzeszeń międzynarodowych, interwencje te mogą być wdrażane przez zrzeszenie w imieniu jego członków.

3. Na wniosek organizacji producentów lub zrzeszenia organizacji producentów limit 50 %, przewidziany w ust. 1, podwyższa się do 60 % w odniesieniu do programu operacyjnego lub jego części, jeśli ma zastosowanie co najmniej jeden z następujących warunków:

a) międzynarodowe organizacje producentów wdrażają w dwóch lub większej liczbie państw członkowskich interwencje związane z celami, o których mowa w art. 46 lit. b), e) i f);

b) co najmniej jedna organizacja producentów lub co najmniej jedno zrzeszenie organizacji producentów są zaangażowane w interwencje realizowane międzybranżowo;

c) program operacyjny obejmuje wyłącznie wsparcie specjalne produkcji produktów ekologicznych objętych rozporządzeniem (UE) 2018/848;

d) organizacja producentów lub zrzeszenie organizacji producentów uznane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 po raz pierwszy wdrażają program operacyjny;

e) organizacje producentów wprowadzają do obrotu mniej niż 20 % owoców i warzyw produkowanych w danym państwie członkowskim;

f) organizacja producentów działa w jednym z regionów najbardziej oddalonych;

g) program operacyjny obejmuje interwencje związane z celami, o których mowa w art. 46 lit. d), e), f), i) oraz j);

h) uznana organizacja producentów, która powstała w wyniku połączenia dwóch lub więcej uznanych organizacji producentów, po raz pierwszy wdraża program operacyjny.

4. Limit 50% przewidziany w ust. 1 zwiększa się do 80% dla wydatków powiązanych z celem, o którym mowa w art. 46 lit. d), jeśli wydatki te obejmują co najmniej 5% wydatków w ramach danego programu operacyjnego.

5. Limit 50% przewidziany w ust. 1 zwiększa się do 80% dla wydatków powiązanych z celami, o którym mowa w art. 46 lit. e) i f), jeśli wydatki te pokrywają co najmniej 20% wydatków w ramach danego programu operacyjnego.

6. Limit 50 %, przewidziany w ust. 1, podwyższa się do 100 % w następujących przypadkach:

a) wycofania z rynku owoców i warzyw, których ilość nie przekracza 5 % wielkości produkcji sprzedanej przez każdą organizację producentów oraz których zbywanie odbywa się w drodze:

   (i) bezpłatnej dystrybucji wśród organizacji i fundacji charytatywnych, zatwierdzonych w tym zakresie przez państwa członkowskie, do wykorzystania w ich działalności na rzecz pomocy osobom, których prawo do otrzymywania pomocy społecznej jest uznane w prawie krajowym, w szczególności w związku z tym, że osoby te nie posiadają niezbędnych środków utrzymania;

   (ii) bezpłatnej dystrybucji w zakładach karnych, szkołach i instytucjach szkolnictwa publicznego, placówkach, o których mowa w art. 22 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, na obozach wypoczynkowych dla dzieci oraz w szpitalach i domach spokojnej starości wyznaczonych przez państwa członkowskie, które podejmują wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby dystrybuowane w ten sposób ilości produktów stanowiły uzupełnienie ilości zwykle kupowanych przez placówki tego rodzaju;

b) działań związanych z coachingiem innych organizacji producentów uznanych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, pod warunkiem że organizacje te są z regionów państw członkowskich, o których mowa w art. 53 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, lub producentów indywidualnych.

Artykuł 53

Krajowa pomoc finansowa

1. W regionach państw członkowskich, w których stopień zorganizowania producentów w sektorze owoców i warzyw jest znacząco niższy od średniej unijnej, państwa członkowskie mogą przyznawać organizacjom producentów uznanych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 krajową pomoc finansową wynoszącą maksymalnie 80 % składek, o których mowa w art. 51 ust. 1 lit. a) niniejszego rozporządzenia, oraz do 10 % wartości produkcji sprzedanej przez każdą taką organizację producentów. Krajowa pomoc finansowa stanowi uzupełnienie funduszu operacyjnego.

2. Stopień zorganizowania producentów w regionie państwa członkowskiego uznaje się za znacząco niższy od średniej unijnej w przypadku, gdy średni stopień zorganizowania jest mniejszy niż 20 % przez trzy kolejne lata poprzedzające wdrożenie programu operacyjnego. Stopień zorganizowania oblicza się jako wartość produkcji owoców i warzyw uzyskanej w danym regionie i sprzedanej przez organizacje producentów i zrzeszenia organizacji producentów uznane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, podzieloną przez całkowitą wartość produkcji owoców i warzyw uzyskanej w tym regionie.

3. Państwa członkowskie, które przyznają krajową pomoc finansową zgodnie z ust. 1, informują Komisję o regionach spełniających kryteria, o których mowa w ust. 2, oraz o krajowej pomocy finansowej przyznanej organizacjom producentów w tych regionach.

Sekcja 3

Sektor pszczelarski

Artykuł 54

Cele w sektorze pszczelarskim

W sektorze pszczelarskim państwa członkowskie realizują co najmniej jeden z odpowiednich celów szczegółowych, określonych w art. 6 ust. 1.

Artykuł 55

Rodzaje interwencji w sektorze pszczelarskim oraz unijna pomoc finansowa

1. W planach strategicznych WPR państwa członkowskie w odniesieniu do każdego wybranego celu szczegółowego określonego w art. 6 ust. 1 wybierają jeden lub większą liczbę spośród następujących rodzajów interwencji w sektorze pszczelarskim:

a) usługi doradcze, pomoc techniczna, szkolenia, informacje i wymiana najlepszych praktyk, w tym poprzez tworzenie sieci kontaktów, dla pszczelarzy i organizacji pszczelarzy;

b) inwestycje w zasoby materialne i niematerialne, jak również inne działania, w tym na rzecz:

   (i) zwalczania inwazji pasożytów i chorób pszczół, w szczególności warrozy;

   (ii) zapobiegania szkodom powodowanym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi oraz promowania opracowywania i korzystania z praktyk zarządzania dostosowanych do zmieniających się warunków klimatycznych;

   (iii) zasiedlania uli w Unii, w tym hodowli pszczół;

   (iv) racjonalizacji sezonowego przenoszenia uli;

c) działania wspierające laboratoria przeprowadzające analizy produktów pszczelich, strat pszczół lub spadków produktywności oraz substancji potencjalnie toksycznych dla pszczół;

d) działania mające na celu zachowanie lub zwiększenie obecnej liczby uli w Unii, w tym hodowla pszczół;

e) współpraca z wyspecjalizowanymi jednostkami w zakresie wdrażania programów badawczych w dziedzinie pszczelarstwa i produktów pszczelich;

f) promocja, komunikacja i marketing, w tym działania i działalność w zakresie monitorowania rynku ukierunkowane w szczególności na zwiększenie wiedzy konsumentów o jakości produktów pszczelarskich;

g) działania służące poprawie jakości produktów.

2. Państwa członkowskie uzasadniają w planach strategicznych WPR swój wybór celów szczegółowych i rodzajów interwencji. Państwa członkowskie określają interwencje w obrębie wybranych rodzajów interwencji.

3. Państwa członkowskie określają w swoich planach strategicznych WPR środki finansowe przeznaczone przez nie na wybrane w planach strategicznych WPR rodzaje interwencji.

4. Państwa członkowskie zapewniają co najmniej takie same kwoty finansowania jak unijna pomoc finansowa, którą wykorzystują na podstawie art. 88 ust. 2 na wspieranie rodzajów interwencji, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

5. Całkowita kwota pomocy finansowej udzielonej przez Unię i państwa członkowskie nie przekracza wydatków poniesionych przez beneficjenta.

6. Przy opracowywaniu planów strategicznych WPR państwa członkowskie współpracują z przedstawicielami organizacji pszczelarskich.

7. Państwa członkowskie co roku powiadamiają Komisję o liczbie uli znajdujących się na ich terytorium.

Artykuł 56

Dodatkowe uprawnienia delegowane dla rodzajów interwencji w sektorze pszczelarskim

Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 152 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie o wymogi dodatkowe w stosunku do określonych w niniejszej sekcji, w odniesieniu do:

a) określonego w art. 55 ust. 7 obowiązku corocznego powiadamiania Komisji przez państwa członkowskie o liczbie uli na ich terytorium;

b) definicji ula i metod obliczania liczby uli;

c) minimalnego wkładu Unii w wydatki związane z wdrażaniem rodzajów interwencji oraz konkretnych interwencji, o których mowa w art. 55.

Sekcja 4

Sektor wina

Artykuł 57

Cele w sektorze wina

W sektorze wina państwa członkowskie, o których mowa w art. 88 ust. 1, realizują co najmniej jeden z następujących celów:

a) poprawa stabilności ekonomicznej i konkurencyjności unijnych producentów wina; cel ten odnosi się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. a), b), c) i h);

b) przyczynianie się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej oraz wnoszenie wkładu w usprawnienie zrównoważonego charakteru systemów produkcji i zmniejszenie wpływu unijnego sektora wina na środowisko, w tym przez wspieranie plantatorów winorośli w zmniejszaniu stopnia wykorzystania środków produkcji rolnej i wdrażaniu bardziej zrównoważonych pod względem środowiska metod i praktyk uprawy; cele te odnoszą się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d–f) oraz i);

c) poprawa warunków zatrudnienia i egzekwowanie obowiązków pracodawcy, a także wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z dyrektywami 89/391/EWG, 2009/104/WE i (UE) 2019/1152;

d) poprawa wyników unijnych przedsiębiorstw winiarskich oraz ich lepsze dostosowanie do popytu na rynku, a także zwiększenie ich długoterminowej konkurencyjności w odniesieniu do produkcji i wprowadzania do obrotu produktów sektora wina, w tym oszczędności energii, ogólnej efektywności energetycznej oraz zrównoważonych procesów; cele te odnoszą się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. a)–e), g) oraz h);

e) przyczynianie się do przywrócenia równowagi między podażą a popytem na unijnym rynku wina w celu zapobieżenia kryzysom rynkowym; cele te odnoszą się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. a);

f) przyczynianie się do ochrony dochodów unijnych producentów, w przypadku gdy ponoszą straty w następstwie klęsk żywiołowych i niekorzystnych zjawisk klimatycznych oraz straty spowodowane przez zwierzęta, choroby lub inwazje agrofagów; cel ten odnosi się do celu szczegółowego określonego w art. 6 ust. 1 lit. a);

g) zwiększenie zbywalności i konkurencyjności unijnych produktów sektora wina, w szczególności przez rozwój innowacyjnych produktów, procesów i technologii oraz przez podnoszenie wartości na każdym etapie łańcucha dostaw; cel ten może obejmować element transferu wiedzy oraz odnosi się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. a), b), c), e) oraz i);

h) podtrzymanie wykorzystywania produktów ubocznych produkcji wina do celów przemysłowych i energetycznych, aby zapewnić dobrej jakości wina z Unii, a jednocześnie ochrony środowiska naturalnego; cel ten odnosi się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d) i e);

i) przyczynianie się do zwiększenia wiedzy konsumentów o odpowiedzialnej konsumpcji wina oraz o unijnych systemach jakości w odniesieniu do wina; cel ten odnosi się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. b) oraz i);

j) zwiększenie konkurencyjności unijnych produktów sektora wina w państwach trzecich, w tym otwieranie i dywersyfikacja rynków wina; cel ten odnosi się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. b) i h);

k) przyczynianie się do zwiększenia odporności producentów na wahania rynkowe; cel ten odnosi się do celu szczegółowego określonych w art. 6 ust. 1 lit. a).

Artykuł 58

Rodzaje interwencji w sektorze wina

1. W odniesieniu do każdego celu wybranego spośród celów określonych w art. 57 państwa członkowskie, o których mowa w art. 88 ust. 1, wybierają w swoich planach strategicznych WPR jeden lub większą liczbę spośród następujących rodzajów interwencji:

a) restrukturyzacja i przekształcanie winnic, co jest procesem obejmującym co najmniej jedno z następujących działań:

   (i) konwersję odmian, również poprzez szczepienie, w tym w celu poprawy jakości lub zrównoważoności środowiskowej, w celu przystosowania się do zmiany klimatu lub zwiększenia różnorodności genetycznej;

   (ii) przeniesienie winnic;

   (iii) ponowne sadzenie winnic w przypadku gdy jest to konieczne po obowiązkowym ich karczowaniu ze względów zdrowotnych lub fitosanitarnych z polecenia właściwego organu państwa członkowskiego;

   (iv) poprawę technik zarządzania winnicą, w szczególności wprowadzenie zaawansowanych systemów zrównoważonej produkcji, w tym ograniczenie stosowania pestycydów, ale z wyłączeniem zwykłej odnowy winnic polegającej na ponownym sadzeniu tej samej odmiany winorośli zgodnie z tym samym systemem uprawy winorośli, kiedy winorośl musi dobiegać końca naturalnego cyklu życia;

b) inwestycje w zasoby materialne i niematerialne w systemach uprawy winorośli, z wyjątkiem operacji dotyczących rodzaju interwencji przewidzianego w lit. a), w obiekty przetwórcze i infrastrukturę do produkcji wina, jak również w struktury i narzędzia sprzedaży;

c) zielone zbiory oznaczające całkowite zniszczenie lub usunięcie jeszcze niedojrzałych kiści winogron i zredukowanie w ten sposób do zera plonów z danego obszaru, z wyłączeniem niezbierania plonów polegającego na pozostawieniu winogron o jakości handlowej na krzewach pod koniec normalnego cyklu produkcyjnego;

d) ubezpieczenie zbiorów od utraty dochodów spowodowanych: niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęski żywiołowej, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi, zniszczeniami spowodowanymi przez zwierzęta, chorobami roślin lub inwazjami agrofagów;

e) inwestycje materialne i niematerialne w innowacje polegające na opracowywaniu innowacyjnych produktów – w tym produktów ubocznych produkcji wina, innowacyjnych procesów i technologii produktów sektora wina, oraz cyfryzacji tych procesów i technologii, a także inne inwestycje podnoszące wartość na każdym etapie łańcucha dostaw, włączając w to wymianę wiedzy oraz przyczynianie się do przystosowywania się do zmiany klimatu;

f) usługi doradcze, w szczególności dotyczące warunków zatrudnienia, obowiązków pracodawców oraz bezpieczeństwa i higieny pracy;

g) destylacja produktów ubocznych produkcji wina przeprowadzona zgodnie z ograniczeniami określonymi w sekcji D część II załącznika VIII do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;

h) działania informacyjne dotyczące win unijnych prowadzone w państwach członkowskich w celu zachęcania do odpowiedzialnej konsumpcji wina lub promowania unijnych systemów jakości obejmujących nazwy pochodzenia i oznaczenia geograficzne;

i) działania podejmowane przez organizacje międzybranżowe uznane przez państwa członkowskie w sektorze wina zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013 mające na celu zwiększenie renomy winnic w Unii poprzez promowanie turystyki winiarskiej w regionach produkcyjnych;

j) działania podejmowane przez organizacje międzybranżowe uznane przez państwa członkowskie w sektorze wina zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013 mające na celu poprawę znajomości rynku;

k) promocja i komunikacja w państwach trzecich obejmująca co najmniej jedno z następujących działań lub jeden z następujących rodzajów działalności mających na celu poprawę konkurencyjności sektora wina oraz otwieranie, dywersyfikację i wzmacnianie rynków:

   (i) działania PR, promocyjne lub reklamowe, w szczególności podkreślające wysoki standard produktów unijnych, zwłaszcza pod względem jakości, bezpieczeństwa żywności i ochrony środowiska;

   (ii) uczestnictwo w imprezach, targach lub wystawach o randze międzynarodowej;

   (iii) kampanie informacyjne, w szczególności dotyczące unijnych systemów jakości obejmujących nazwy pochodzenia, oznaczenia geograficzne i produkcję ekologiczną;

   (iv) badania nowych lub istniejących rynków, koniecznych do rozszerzenia i wzmocnienia rynków zbytu;

   (v) badania w celu ewaluacji wyników działań informacyjnych i promocyjnych;

   (vi) przygotowanie dokumentacji technicznej, w tym badań laboratoryjnych i ocen, dotyczącej praktyk enologicznych oraz przepisów fitosanitarnych i dotyczących higieny, jak również innych wymogów obowiązujących w państwach trzecich w odniesieniu do przywozu produktów sektora wina, w celu zapobiegania ograniczeniom w dostępie lub umożliwienia dostępu do rynków państw trzecich.

l) tymczasowa i degresywna pomoc przeznaczona na pokrycie kosztów administracyjnych zakładania funduszy ubezpieczeń wzajemnych;

m) inwestycje w zasoby materialne i niematerialne mające na celu zwiększenie zrównoważonego charakteru produkcji wina poprzez:

   (i) poprawę wykorzystania wody i gospodarki wodnej;

   (ii) konwersja na produkcję ekologiczną;

   (iii) wprowadzenie zintegrowanych technik produkcji;

   (iv) zakup sprzętu do precyzyjnych lub cyfrowych metod produkcji;

   (v) przyczynianie się do ochrony gleby i zwiększania sekwestracji węgla w glebie;

   (vi) tworzenie lub zachowywanie siedlisk sprzyjających różnorodności biologicznej lub zachowanie krajobrazu, w tym ochrona jego cech historycznych; lub

   (vii) ograniczenie wytwarzania odpadów i poprawa gospodarowania nimi.

Akapit pierwszy lit. k) stosuje się wyłącznie do win opatrzonych chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym lub win, na których podana jest nazwa odmiany winorośli. Działania promocyjne i komunikacyjne mające na celu konsolidację rynków zbytu oraz działalność w tym zakresie są ograniczone do maksymalnego, niepodlegającego przedłużeniu okresu trzech lat i dotyczą wyłącznie unijnych systemów jakości obejmujących nazwy pochodzenia i oznaczenia geograficzne;

2. Państwa członkowskie, o których mowa w art. 88 ust. 1, w planach strategicznych WPR uzasadniają swój wybór celów i rodzajów interwencji w sektorze wina. Państwa członkowskie wyszczególniają interwencje w obrębie wybranych rodzajów interwencji.

Państwa członkowskie, które wybrały rodzaje interwencji przewidziane w ust. 1 akapit pierwszy lit. k) niniejszego artykułu, ustanawiają przepisy szczegółowe dotyczące działań informacyjnych i promocyjnych i takich rodzajów działalności, w szczególności w odniesieniu do ich maksymalnego czasu trwania.

3. Oprócz wymogów określonych w tytule V państwa członkowskie, o których mowa w art. 88 ust. 1, określają w swoich planach strategicznych WPR harmonogram wdrażania wybranych rodzajów interwencji, poszczególne interwencje i ogólne zestawienie finansowe przedstawiające zasoby, które należy uruchomić, oraz przewidywany przydział zasobów na wybrane rodzaje interwencji oraz na poszczególne interwencje, zgodnie z przydziałem środków określonym w załączniku VII.

Artykuł 59

Unijna pomoc finansowa dla sektora wina

1. Unijna pomoc finansowa na restrukturyzację i przekształcanie winnic, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), nie przekracza 50 % rzeczywistych kosztów restrukturyzacji i przekształcenia winnic lub 75 % rzeczywistych kosztów restrukturyzacji i przekształcenia winnic w regionach słabiej rozwiniętych.

Jednak ta pomoc finansowa może, w przypadku stromych zboczy i tarasów w strefach, w których nachylenie przekracza 40 %, wynosić do 60 % faktycznych kosztów restrukturyzacji i przekształcenia winnic lub do 80 % faktycznych kosztów restrukturyzacji i przekształcenia winnic w regionach słabiej rozwiniętych.

Pomoc może być udzielana wyłącznie w formie rekompensaty dla producentów za utratę dochodów spowodowaną wdrażaniem interwencji, a także wkładu w koszty restrukturyzacji i przekształcenia. Rekompensata dla producentów za utratę dochodów spowodowaną wdrażaniem interwencji może obejmować do 100 % odnośnej utraty i przyjąć jedną z następujących form:

a) zgoda na współistnienie starych i nowych winorośli przez określony maksymalny okres nie dłuższy niż trzy lata;

b) rekompensata finansowa za maksymalny okres nieprzekraczający trzech lat.

2. Unijna pomoc finansowa na inwestycje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. b), nie przekracza:

a) 50 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach słabiej rozwiniętych;

b) 40 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach innych niż regiony słabiej rozwinięte;

c) 75 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach najbardziej oddalonych;

d) 65 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji na mniejszych wyspach Morza Egejskiego.

Maksymalna stawka unijnej pomocy finansowej określonej w akapicie pierwszym, jest przyznawana tylko mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE ([43]). Można ją jednak przyznawać wszystkim przedsiębiorstwom z regionów najbardziej oddalonych i mniejszych wysp Morza Egejskiego.

W przypadku przedsiębiorstw, które nie są objęte art. 2 pkt 1 załącznika do zalecenia 2003/361/WE, zatrudniają mniej niż 750 pracowników lub których roczny obrót nie przekracza 200 mln EUR, maksymalne poziomy unijnej pomocy finansowej określone w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zmniejsza się o połowę.

([43]) Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

Unijnej pomocy finansowej nie przyznaje się przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu komunikatu Komisji zatytułowanego: „Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji".

3. Unijna pomoc finansowa na zielone zbiory, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. c), nie może przekroczyć 50 % sumy bezpośrednich kosztów zniszczenia lub usunięcia kiści winogron i związanej z tym zniszczeniem lub usunięciem utraty dochodów.

4. Unijna pomoc finansowa na interwencje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. i), j) i m), nie przekracza 50 % kosztów bezpośrednich lub kwalifikowalnych.

5. Unijna pomoc finansowa na ubezpieczenie zbiorów, o którym mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. d), nie przekracza:

a) 80 % kosztów składek ubezpieczeniowych opłaconych przez producentów tytułem ubezpieczenia od strat powstałych w wyniku niekorzystnych zjawisk klimatycznych porównywalnych do klęski żywiołowej;

b) 50 % kosztów składek ubezpieczeniowych opłaconych przez producentów tytułem ubezpieczenia:

   (i) od strat, o których mowa w lit. a), oraz strat spowodowanych innymi niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi;

   (ii) od strat spowodowanych przez zwierzęta, choroby roślin lub inwazje agrofagów.

Unijna pomoc finansowa na ubezpieczenie zbiorów może być przyznana w sytuacji, gdy odnośne wypłaty z ubezpieczenia nie kompensują więcej niż 100 % utraconych przez producentów dochodów, przy uwzględnieniu wszelkich ewentualnych rekompensat, jakie producenci mogli uzyskać w ramach innych programów wsparcia związanych z ubezpieczonym ryzykiem. Umowy ubezpieczenia muszą wymagać od beneficjentów przyjęcia niezbędnych środków zapobiegania ryzyku.

6. Unijna pomoc finansowa na innowacje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. e), nie przekracza:

a) 50 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach słabiej rozwiniętych;

b) 40 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach innych niż regiony słabiej rozwinięte;

c) 80 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach najbardziej oddalonych;

d) 65 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji na mniejszych wyspach Morza Egejskiego.

Maksymalna stawka unijnej pomocy finansowej określonej w akapicie pierwszym, jest przyznawana tylko mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom w rozumieniu zalecenia 2003/361/WE; można ją jednak przyznawać wszystkim przedsiębiorstwom z regionów najbardziej oddalonych i mniejszych wysp Morza Egejskiego.

W przypadku przedsiębiorstw, które nie są objęte art. 2 pkt 1 załącznika do zalecenia 2003/361/WE, zatrudniają mniej niż 750 pracowników lub których roczny obrót nie przekracza 200 mln EUR, maksymalne poziomy unijnej pomocy finansowej określone w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zmniejsza się o połowę.

7. Unijna pomoc finansowa na działania informacyjne i promocję, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. h) i k), nie przekracza 50 % wydatków kwalifikowalnych.

Ponadto państwa członkowskie, o których mowa w art. 88 ust. 1, mogą przyznać krajowe płatności w wysokości do 30% wydatków kwalifikowalnych, ale unijna pomoc finansowa i płatności państw członkowskich nie mogą łącznie przekraczać 80% wydatków kwalifikowalnych.

8. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustalające unijną pomoc finansową na destylację produktów ubocznych produkcji wina, o której mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. g), zgodnie z przepisami szczegółowymi określonymi w art. 60 ust. 3. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 153 ust. 2.

Artykuł 60

Przepisy szczegółowe dotyczące unijnej pomocy finansowej dla sektora wina

1. Państwa członkowskie, o których mowa w art. 88 ust. 1, zapewniają, aby unijna pomoc finansowa na ubezpieczenie zbiorów nie zakłócała konkurencji na rynku ubezpieczeń.

2. Państwa członkowskie, o których mowa w art. 88 ust. 1, ustanawiają oparty na obiektywnych kryteriach system wykluczający możliwość wypłaty indywidualnym producentom rekompensaty za zielone zbiory przekraczającej limit określony w art. 59 ust. 3.

3. Kwotę unijnej pomocy na destylację produktów ubocznych produkcji wina, o której mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. g), ustala się w odniesieniu do procentowej zawartości i liczby hektolitrów wyprodukowanego alkoholu. Nie wypłaca się żadnej unijnej pomocy finansowej w odniesieniu do zawartości alkoholu w produktach ubocznych przeznaczonych do destylacji, która przekracza 10 % zawartości alkoholu w wyprodukowanym winie.

Państwa członkowskie, o których mowa w art. 88 ust. 1, zapewniają, aby unijna pomoc finansowa na destylację produktów ubocznych produkcji wina była wypłacana destylarniom przetwarzającym produkty uboczne wyrobu wina dostarczone w celu destylacji z przeznaczeniem na produkcję surowego spirytusu o minimalnej zawartości alkoholu wynoszącej 92 %.

Unijna pomoc finansowa obejmuje płatność ryczałtową przeznaczoną na zrekompensowanie kosztów zbiórki produktów ubocznych produkcji wina. Kwota ta jest przekazywana przez destylarnię producentowi w przypadkach gdy to on ponosi odpowiednie koszty.

Państwa członkowskie, o których mowa w art. 88 ust. 1, zapewniają, aby alkohol będący wynikiem destylacji produktów ubocznych produkcji wina, na którą przyznano unijną pomoc finansową, był stosowany wyłącznie do celów przemysłowych lub energetycznych, które nie zakłócają konkurencji.

4. Państwa członkowskie, o których mowa w art. 88 ust. 1, zapewniają w swoich planach strategicznych WPR, aby przeznaczono co najmniej 5 % wydatków i przyjęto co najmniej jedno działanie z myślą o osiągnięciu celów w zakresie ochrony środowiska, przystosowania się do zmiany klimatu, poprawy zrównoważoności systemów i procesów produkcji, zmniejszenia wpływu unijnego sektora wina na środowisko, oszczędności energii i poprawy ogólnej efektywności energetycznej w sektorze wina, zgodnie z celami określonymi w art. 57 lit. b), d) i h).

Sekcja 5

Sektor chmielu

Artykuł 61

Cele i rodzaje interwencji w sektorze chmielu

1. Niemcy dążą w sektorze chmielu do jednego lub większej liczby celów przedstawionych w art. 46 lit. a)–h), j) i k).

2. Niemcy w swoim planie strategicznym WPR wybierają co najmniej jeden z rodzajów interwencji, o których mowa w art. 47, aby realizować wybrane cele określone w ust. 1niniejszego artykułu. Niemcy określają interwencje w obrębie wybranych rodzajów interwencji. Niemcy uzasadniają w swoim planie strategicznym WPR wybór celów, rodzajów interwencji oraz interwencji służących realizacji tych celów.

3. Interwencje określone przez Niemcy, są wdrażane przez zatwierdzone programy operacyjne organizacji producentów lub ich zrzeszeń uznane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013.

4. Programy operacyjne, o których mowa w ust. 3, spełniają warunki ustanowione w art. 50 ust. 2, 4, 5, 6 i 8.

5. Niemcy zapewniają, aby pomoc finansowa Unii dla każdej organizacji producentów lub zrzeszeń organizacji producentów na podstawie niniejszego artykułu dotycząca rodzajów interwencji, o których mowa w art. 47 ust. 2 lit. f), g) i h), nie przekraczała, średnio w ciągu trzech kolejnych lat, jednej trzeciej całkowitej pomocy finansowej Unii otrzymanej na ich odpowiednie programy operacyjne w tym samym okresie.

Artykuł 62

Unijna pomoc finansowa

1. W ramach przydziału finansowego określonego w art. 88 ust. 3 Niemcy przydzielają maksymalną unijną pomoc finansową organizacjom producentów lub ich zrzeszeniom realizującym programy operacyjne, o których mowa w art. 61 ust. 3, proporcjonalnie do liczby hektarów upraw chmielu reprezentowanych przez każdą organizację producentów.

2. W ramach maksymalnych kwot przydzielonych każdej organizacji producentów lub zrzeszeniu organizacji producentów zgodnie z ust. 1 unijna pomoc finansowa na programy operacyjne, o których mowa w art. 61, jest ograniczona do 50 % rzeczywistych wydatków poniesionych na rodzaje interwencji, o których mowa w tym artykule. Pozostałą część wydatków ponosi organizacja producentów lub zrzeszenie korzystające z pomocy finansowej Unii.

Unijna pomoc finansowa jest wypłacana funduszom operacyjnym utworzonym przez organizacje producentów lub ich zrzeszenia uznane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 realizujące programy operacyjne. W tym celu stosuje się odpowiednio art. 51 niniejszego rozporządzenia.

3. Limit 50 %, przewidziany w ust. 2, podwyższa się do 100 % w przypadku:

a) rodzajów interwencji związanych z celem lub większą liczbą celów, o których mowa w art. 46 lit. d), e), f) oraz h);

b) interwencji w zakresie zbiorowego przechowywania, usług doradczych, pomocy technicznej, szkoleń i wymiany najlepszych praktyk związanych z jednym lub oboma celami, o których mowa w art. 46 lit. a) oraz j).

Sekcja 6

Sektor oliwy z oliwek i oliwek stołowych

Artykuł 63

Cele w sektorze oliwy z oliwek i oliwek stołowych

W sektorze oliwy z oliwek i oliwek stołowych Grecja, Francja i Włochy realizują jeden lub większą liczbę celów określonych w art. 46 lit. a)–h), j) i k).

Artykuł 64

Rodzaje interwencji w sektorze oliwy z oliwek i oliwek stołowych

1. Aby osiągnąć cele, o których mowa w art. 63, Grecja, Francja i Włochy wybierają w swoich planach strategicznych WPR co najmniej jeden z rodzajów interwencji, o których mowa w art. 47. Państwa członkowskie określają interwencje w obrębie wybranych rodzajów interwencji.

2. Interwencje określone przez Grecję, Francję i Włochy są realizowane za pośrednictwem zatwierdzonych programów operacyjnych organizacji producentów lub zrzeszeń organizacji producentów uznanych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. W tym celu stosuje się odpowiednio art. 50 ust. 2, 4, 5, 6 i 8 oraz art. 51 niniejszego rozporządzenia, bez uszczerbku dla art. 65 ust. 3.

Artykuł 65

Unijna pomoc finansowa

1. Unijna pomoc finansowa na pokrycie kosztów kwalifikowalnych nie może przekroczyć:

a) 75 % rzeczywiście poniesionych wydatków w odniesieniu do interwencji związanych z celem, o którym mowa w art. 46 lit. a)–f), h) i k);

b) 75 % rzeczywiście poniesionych wydatków w odniesieniu do inwestycji w aktywa trwałe oraz 50 % w odniesieniu do innych interwencji związanych z celem, o którym mowa w art. 46 lit. g);

c) 50 % rzeczywiście poniesionych wydatków w odniesieniu do interwencji związanych z celem, o którym mowa w art. 46 lit. j);

d) 75 % rzeczywiście poniesionych wydatków w odniesieniu do rodzajów interwencji, o których mowa w art. 47 ust. 1 lit. f) i h), jeżeli program operacyjny jest wdrażany w co najmniej trzech państwach trzecich lub państwach członkowskich niebędących producentami przez organizacje producentów lub zrzeszenia organizacji producentów z co najmniej dwóch państw członkowskich będących producentami lub 50 %, jeśli ten warunek nie jest spełniony.

2. Unijna pomoc finansowa jest ograniczona do 30 % wartości produkcji sprzedanej przez każdą organizację producentów lub zrzeszenie organizacji producentów w 2023 r. i 2024 r., 15 % – w 2025 r. i 2026 r. oraz 10 % – od 2027 r.

3. Grecja, Francja i Włochy mogą zapewniać finansowanie uzupełniające funduszy operacyjnych, o których mowa w art. 51, do wysokości 50 % kosztów niepokrytych z unijnej pomocy finansowej.

4. Grecja, Francja i Włochy zapewniają, aby wydatki na rodzaje interwencji, o których mowa w art. 47 ust. 1 lit. f), g) i h) nie przekraczały jednej trzeciej całkowitych wydatków w ramach każdego programu operacyjnego, jak określono w ich planach strategicznych WPR.

Sekcja 7

Inne sektory

Artykuł 66

Cele w innych sektorach

Państwa członkowskie mogą wybrać w planach strategicznych WPR te spośród sektorów, o których mowa w art. 42 lit. f), w których będą wdrażały rodzaje interwencji ustanowione w art. 47. Dla każdego wybranego przez siebie sektora państwa członkowskie realizują co najmniej jeden z celów określonych w art. 46 lit. a)–h), j) i k). Państwa członkowskie uzasadniają swój wybór sektorów i celów.

Artykuł 67

Rodzaje interwencji w innych sektorach

1. W odniesieniu do każdego sektora wybranego zgodnie z art. 66 państwa członkowskie wybierają co najmniej jeden rodzaj interwencji, o których mowa w art. 47 i które mają być wdrażane za pośrednictwem zatwierdzonych programów operacyjnych sporządzonych przez:

a) organizacje producentów i ich zrzeszenia, uznane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 lub na podstawie ust. 7 niniejszego artykułu; lub

b) spółdzielnie, jak również inne formy współpracy między producentami ustanowione z inicjatywy producentów i przez nich kontrolowane, które zostały wskazane przez właściwy organ państwa członkowskiego jako grupy producentów, przy czym interwencje wdrażane będą przez okres przejściowy do czterech lat od rozpoczęcia zatwierdzonego programu operacyjnego, kończący się najpóźniej w dniu 31 grudnia 2027 r.

2. Państwa członkowskie ustanawiają kryteria uznawania danych grup za grupy producentów oraz określają rodzaje działalności i cele grup producentów, o których mowa w ust. 1 lit. b), tak by te grupy producentów mogły spełniać warunki uznawania ich za organizacje producentów na podstawie art. 152–154 lub art. 161 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 lub na podstawie ust. 7 niniejszego artykułu.

3. Grupy producentów, o których mowa w ust. 1 lit. b), poza programem operacyjnym sporządzają i przedkładają plan dochodzenia do uznania, tak aby w okresie przejściowym, o którym mowa w tej literze, spełnić wymogi ustanowione w art. 152–154 lub art. 161 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 lub ust. 7 niniejszego artykułu do celów uznania ich za organizacje producentów.

Plan dochodzenia do uznania określa rodzaje działalności i cele końcowe, tak by zapewnić postępy w dochodzeniu do uzyskania takiego uznania.

Wsparcie przyznane grupie producentów, która do końca okresu przejściowego nie zostanie uznana za organizację producentów, podlega zwrotowi.

4. Państwa członkowskie uzasadniają swój wybór rodzajów interwencji, o którym mowa w ust. 1.

Państwa członkowskie, które podejmują decyzję o wdrożeniu rodzajów interwencji przewidzianych w niniejszej sekcji w odniesieniu do produktów wymienionych w załączniku VI, określają dla każdego wybranego sektora wykaz produktów, które on obejmuje.

5. Rodzaje interwencji, o których mowa w art. 47 ust. 2 lit. c) oraz f)–i), nie mają zastosowania do bawełny, nasion rzepaku i rzepiku, nasion słonecznika i nasion soi uwzględnionych w załączniku VI.

6. Programy operacyjne, o których mowa w ust. 1, spełniają warunki ustanowione w art. 50 ust. 2, 4, 5, 6 i 8.

7. Państwa członkowskie, które zdecydują się na wdrożenie rodzajów interwencji, o których mowa w art. 42 lit. f), w sektorze bawełny, uznają organizacje producentów i zrzeszenia takich organizacji producentów zgodnie z wymogami i przy wykorzystaniu procedur ustanowionych w art. 152 ust. 1 i art. 153–156 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Do celów niniejszej sekcji grupy producentów bawełny i federacje takich grup producentów uznane przez państwa członkowskie zgodnie z protokołem nr 4 do Aktu przystąpienia Republiki Greckiej z 1979 r. przed rozpoczęciem stosowania niniejszego rozporządzenia uznaje się odpowiednio za organizacje producentów lub zrzeszenia organizacji producentów.

8. Państwa członkowskie zapewniają, by wydatki na rodzaje interwencji, o których mowa w art. 47 ust. 2 lit. f), g) i h), nie przekraczały jednej trzeciej całkowitych wydatków w ramach każdego programu operacyjnego, jak określono w ich planach strategicznych WPR.

Artykuł 68

Unijna pomoc finansowa

1. Unijna pomoc finansowa jest ograniczona do 50 % rzeczywiście poniesionych wydatków na rodzaje interwencji, o których mowa w art. 67. Pozostałą część wydatków ponoszą beneficjenci.

Unijna pomoc finansowa jest wypłacana funduszom operacyjnym utworzonym przez organizacje producentów lub ich zrzeszenia uznane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 lub art. 67 ust. 7 niniejszego rozporządzenia lub przez grupy producentów, o których mowa w art. 67 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia. Do tego celu stosuje się odpowiednio art. 51 i art. 52 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

2. Pułap wynoszący 50 % przewidziany w ust. 1 zwiększa się do 60 % dla organizacji producentów lub zrzeszeń organizacji producentów uznanych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 lub art. 67 ust. 7 niniejszego rozporządzenia– przez pierwszych pięć lat następujących po roku, w którym zostały one uznane.

3. Unijna pomoc finansowa jest ograniczona do 6 % wartości produkcji sprzedanej przez:

a) każdą organizację producentów lub zrzeszenie organizacji producentów, o których mowa w art. 67 ust. 1 lit. a), lub

b) każdą grupę producentów, o której mowa w art. 67 ust. 1 lit. b).

ROZDZIAŁ IV

RODZAJE INTERWENCJI ZWIĄZANYCH Z ROZWOJEM OBSZARÓW WIEJSKICH

Sekcja 1

Rodzaje interwencji

Artykuł 69

Rodzaje interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich

Rodzaje interwencji wdrażane na podstawie niniejszego rozdziału polegają na płatnościach lub wsparciu ze względu na:

a) zobowiązania związane ze środowiskiem, klimatem i inne zobowiązania w dziedzinie zarządzania;

b) obszary z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami;

c) obszary z szczególnymi niedogodnościami wynikającymi z niektórych obowiązkowych wymogów;

d) inwestycje, w tym inwestycje w nawadnianie;

e) rozpoczynanie działalności przez młodych rolników oraz nowych rolników i zakładanie przedsiębiorstw wiejskich;

f) narzędzia zarządzania ryzykiem;

g) współpracę;

h) wymianę wiedzy i upowszechnianie informacji.

Artykuł 70

Zobowiązania związane ze środowiskiem, klimatem i inne zobowiązania w dziedzinie zarządzania

1. Państwa członkowskie uwzględniają wśród interwencji przewidzianych w swoich planach strategicznych WPR zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne i mogą w nich uwzględnić inne zobowiązania w dziedzinie zarządzania. Płatności na te zobowiązania przyznawane są na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w planach strategicznych WPR.

2. Państwa członkowskie przyznają płatności wyłącznie rolnikom lub innym beneficjentom, którzy dobrowolnie podejmują zobowiązania w dziedzinie zarządzania, uznawane za korzystne dla osiągnięcia jednego lub większej liczby celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2.

3. Na podstawie niniejszego artykułu państwa członkowskie zapewniają wyłącznie płatności z tytułu zobowiązań, które:

a) wykraczają poza odnośne wymogi podstawowe w zakresie zarządzania i normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska ustanowione zgodnie z rozdziałem I sekcja 2;

b) wykraczają poza odnośne minimalne wymogi dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin dobrostanu zwierząt, jak również inne odnośne obowiązkowe wymogi ustanowione na mocy prawa krajowego i prawa Unii; wymóg ten nie ma zastosowania do zobowiązań związanych z systemami rolno-leśnymi i utrzymaniem obszarów zalesionych;

c) wykraczają poza warunki ustanowione w zakresie utrzymywania użytków rolnych zgodnie z art. 4 ust. 2;

d) różnią się od zobowiązań, w odniesieniu do których przyznaje się płatności na podstawie art. 31.

W odniesieniu do zobowiązań, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), w przypadku gdy prawo krajowe nakłada nowe wymogi, które wykraczają poza odpowiednie minimalne wymogi określone w prawie Unii, wsparcie może zostać przyznane na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z tymi wymogami na okres nie dłuższy niż 24 miesiące od dnia, w którym stały się one obowiązkowe dla gospodarstwa.

4. Państwa członkowskie ustalają płatności, które mają być dokonane, na podstawie poniesionych dodatkowych kosztów i dochodów utraconych w wyniku podjętych zobowiązań, z uwzględnieniem wyznaczonych celów końcowych. Płatności te przyznawane są corocznie i mogą również pokrywać koszty transakcyjne. W należycie uzasadnionych przypadkach państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie w formie płatności jednorazowej na jednostkę.

5. Państwa członkowskie mogą promować i wspierać systemy zbiorowe i systemy płatności oparte na rezultatach w celu zachęcania rolników lub innych beneficjentów do znaczącej poprawy jakości środowiska na większą skalę lub w wymierny sposób.

6. Zobowiązania podejmowane są na okres od pięciu do siedmiu lat.

Jednak państwa członkowskie mogą określić w swoich planach strategicznych WPR:

a) dłuższy okres w odniesieniu do określonych rodzajów zobowiązań, w tym przez przedłużenie czasu na ich realizację o rok po zakończeniu okresu początkowego, jeśli taki dłuższy okres jest konieczny do osiągnięcia lub utrzymania oczekiwanych korzyści dla środowiska lub dobrostanu zwierząt;

b) krótszy okres wynoszący co najmniej jeden rok w odniesieniu do zobowiązań dotyczących dobrostanu zwierząt, zobowiązań dotyczących zachowania oraz zrównoważonego wykorzystania i rozwoju zasobów genetycznych, konwersji na rolnictwo ekologiczne, nowych zobowiązań podejmowanych bezpośrednio po wypełnieniu zobowiązania w okresie początkowym lub w innych należycie uzasadnionych przypadkach.

7. Państwa członkowskie zapewniają, by w odniesieniu do operacji wdrażanych w ramach rodzaju interwencji, o którym mowa w niniejszym artykule, przewidziano klauzulę przeglądową, aby zapewnić ich dostosowanie w wyniku zmian odpowiednich obowiązkowych norm, wymogów lub obowiązków, o których mowa w ust. 3, poza zakres których muszą wykroczyć te zobowiązania, lub w celu zapewnienia zgodności z akapitem pierwszym lit. d) w tym samym ustępie. Jeżeli beneficjent nie zaakceptuje takiego dostosowania, zobowiązanie traci ważność, a w odniesieniu do okresu, w którym zobowiązanie było ważne, nie wymaga się zwrotu płatności na podstawie niniejszego artykułu.

Państwa członkowskie zapewniają również, by w odniesieniu do operacji wdrażanych w ramach rodzaju interwencji, o którym mowa w niniejszym artykule, które wykraczają poza okres planu strategicznego WPR, przewidziano klauzulę przeglądową w celu umożliwienia ich dostosowania do ram prawnych mających zastosowanie w kolejnym okresie.

8. W przypadku gdy wsparcie na podstawie niniejszego artykułu jest przyznawane na zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne lub zobowiązania do konwersji lub utrzymania praktyk i metod rolnictwa ekologicznego określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/848, państwa członkowskie ustanawiają płatność na hektar. W przypadku innych zobowiązań państwa członkowskie mogą stosować jednostki inne niż hektary. W należycie uzasadnionych przypadkach państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na podstawie niniejszego artykułu w formie płatności ryczałtowej.

9. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby przeprowadzające operacje w ramach tego rodzaju interwencji miały dostęp do odpowiedniej wiedzy i informacji wymaganych do realizacji takich operacji oraz aby, w celu udzielenia pomocy rolnikom zobowiązującym się do zmiany systemu produkcji, zapewniono odpowiednie szkolenie osobom potrzebującym go, a także dostęp do wiedzy eksperckiej.

10. Państwa członkowskie zapewniają, aby interwencje objęte zakresem niniejszego artykułu były zgodne z interwencjami na podstawie art. 31.

Artykuł 71

Obszary z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami

1. Państwa członkowskie mogą przyznawać płatności z tytułu ograniczeń naturalnych lub innych szczególnych ograniczeń dla danego obszaru na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR, aby przyczynić się do osiągnięcia jednego lub większej liczby celów szczegółowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 2.

2. Płatności na podstawie niniejszego artykułu są przyznawane rolnikom aktywnym zawodowo w odniesieniu do obszarów wyznaczonych zgodnie z art. 32 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.

3. Państwa członkowskie mogą przeprowadzić procedurę zawężenia wyboru zgodnie z warunkami przewidzianymi w art. 32 ust. 3 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.

4. Państwa członkowskie mogą przyznawać płatności na podstawie niniejszego artykułu wyłącznie w celu rekompensowania beneficjentom na danym obszarze całości lub części dodatkowych kosztów i utraconych dochodów związanych z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami dla danego obszaru.

5. Dodatkowe koszty i utracone dochody, o których mowa w ust. 4, oblicza się w odniesieniu do ograniczeń naturalnych lub innych szczególnych ograniczeń dla danego obszaru przez porównanie z obszarami, które nie charakteryzują się ograniczeniami naturalnymi ani inne szczególnymi ograniczeniami dla danego obszaru.

6. Płatności na podstawie niniejszego artykułu przyznaje się corocznie na hektar użytków rolnych.

Artykuł 72

Obszary ze szczególnymi niedogodnościami wynikającymi z niektórych obowiązkowych wymogów

1. Aby przyczynić się do osiągnięcia jednego lub większej liczby celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2, państwa członkowskie mogą przyznawać na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR płatności z tytułu niedogodności szczególnych dla danego obszaru powstałych z uwagi na wymogi wynikające z wdrożenia dyrektyw 92/43/EWG, 2009/147/WE lub 2000/60/WE.

2. Płatności na podstawie niniejszego artykułu przyznaje się rolnikom, posiadaczom lasów i ich stowarzyszeniom, a także innym osobom gospodarującym gruntami.

3. Przy określaniu obszarów, na których występują niedogodności, państwa członkowskie mogą uwzględnić jeden z następujących obszarów lub większą ich liczbę:

a) obszary rolne i leśne sieci Natura 2000 wyznaczone zgodnie z dyrektywami 92/43/EWG i 2009/147/WE;

b) inne wyznaczone obszary ochrony środowiska, na których mają zastosowanie środowiskowe ograniczenia działalności rolnej lub leśnej, przyczyniające się do wdrożenia art. 10 dyrektywy 92/43/EWG, pod warunkiem że obszary te nie przekraczają 5 % powierzchni wyznaczonych obszarów Natura 2000 objętych terytorialnym zakresem stosowania każdego planu strategicznego WPR;

c) użytki rolne włączone do planów gospodarowania wodami w dorzeczu na podstawie dyrektywy 2000/600/WE.

4. Państwa członkowskie mogą przyznawać płatności na podstawie niniejszego artykułu wyłącznie w celu rekompensowania beneficjentom całości lub części dodatkowych kosztów i utraconych dochodów związanych z niedogodnościami szczególnymi dla danego obszaru, łącznie z kosztami transakcyjnymi.

5. Dodatkowe koszty i utracone dochody, o których mowa w ust. 4, oblicza się w następujący sposób:

a) w odniesieniu do ograniczeń wynikających z dyrektyw 92/43/EWG i 2009/147/WE – w związku z niedogodnościami wynikającymi z wymogów wykraczających poza odpowiednie normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska ustanowione zgodnie z niniejszym tytułem rozdział I sekcja 2, jak również wykraczających poza warunki ustanowione w zakresie utrzymania użytków rolnych zgodnie z art. 4 ust. 2 niniejszego rozporządzenia;

b) w odniesieniu do ograniczeń wynikających z dyrektywy 2000/60/WE – w związku z niedogodnościami wynikającymi z wymogów wykraczających poza odpowiednie wymogi podstawowe w zakresie zarządzania, z wyjątkiem wymogu podstawowego w zakresie zarządzania SMR 1 wymienionego w załączniku III do niniejszego rozporządzenia, i norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska ustanowionych na podstawie rozdziału I sekcja 2 niniejszego tytułu, jak również wymogów wykraczających poza warunki ustanowione w zakresie utrzymania użytków rolnych zgodnie z art. 4 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

6. Płatności na podstawie niniejszego artykułu przyznaje się corocznie na hektar.

Artykuł 73

Inwestycje

1. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na inwestycje na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR.

2. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na podstawie niniejszego artykułu wyłącznie na te inwestycje w aktywa materialne i niematerialne, które przyczyniają się do osiągnięcia jednego lub większej liczby celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2.

W przypadku gospodarstw przekraczających pewną określoną wielkość, ustalaną przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR, wsparcie dla sektora leśnictwa uzależnione jest od przedstawienia stosownych informacji z planu urządzenia lasu lub równoważnego instrumentu zgodnie ze zrównoważoną gospodarką leśną, zdefiniowaną w Ogólnych wytycznych trwale zrównoważonego zagospodarowania lasów w Europie, przyjętych podczas drugiej konferencji ministerialnej w sprawie ochrony lasów w Europie odbywającej się w Helsinkach w dniach 16–17 czerwca 1993 r.

3. Państwa członkowskie ustanawiają wykaz niekwalifikowalnych inwestycji i kategorii wydatków obejmujący co najmniej następujące elementy:

a) zakup praw do produkcji rolnej;

b) zakup uprawnień do płatności;

c) zakup gruntów za kwotę przekraczającą 10 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych dla danej operacji, z wyjątkiem zakupu gruntów w celu ochrony środowiska i zachowania gleb zasobnych w węgiel lub zakupu gruntów przez młodych rolników z zastosowaniem instrumentów finansowych; w przypadku instrumentów finansowych, pułap ten stosuje się do kwalifikowalnych wydatków publicznych wypłacanych ostatecznemu odbiorcy lub – w przypadku gwarancji – do kwoty pożyczki bazowej;

d) zakup zwierząt, oraz zakup roślin jednorocznych i ich sadzenie, w celu innym niż:

   (i) przywracanie potencjału rolnego lub leśnego w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof;

   (ii) ochrona zwierząt gospodarskich przed dużymi drapieżnikami lub wykorzystywaniem ich w leśnictwie zamiast maszyn;

   (iii) hodowla ras zagrożonych zdefiniowanych w art. 2 pkt 24 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 ([44]), w ramach zobowiązań, o których mowa w art. 70; lub

   (iv) zachowanie odmian roślin zagrożonych erozją genetyczną, w ramach zobowiązań, o których mowa w art. 70;

e) odsetki od zadłużenia, z wyjątkiem dotacji udzielonych w formie dotacji na spłatę odsetek lub dotacji na opłaty gwarancyjne;

f) inwestycje w infrastrukturę wielkoskalową, określone przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR, które nie są częścią strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność określonych w art. 32 rozporządzenia (UE) 2021/1060, z wyjątkiem sieci szerokopasmowych i działań zapobiegawczych w związku z powodziami lub ochroną wybrzeża mających na celu ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof;

g) inwestycje w zalesianie, które nie są spójne z celami związanymi ze środowiskiem i klimatem zgodnymi z zasadami zrównoważonej gospodarki leśnej, określonymi w ogólnoeuropejskich wytycznych dotyczących zalesiania i ponownego zalesiania.

Akapit pierwszy lit. a), b), d) i f) nie mają zastosowania, jeżeli wsparcie udzielane jest w postaci instrumentów finansowych.

([44]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i mieszańców świni, handlu nimi i wprowadzania ich na terytorium Unii oraz handlu ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu i jego wprowadzania na terytorium Unii oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 652/2014, dyrektywy Rady 89/608/EWG i 90/425/EWG i uchylające niektóre akty w dziedzinie hodowli zwierząt („rozporządzenie w sprawie hodowli zwierząt") (Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 66).

4. Państwa członkowskie ograniczają wsparcie do jednego lub większej liczby poziomów nieprzekraczających 65 % kosztów kwalifikowalnych.

Maksymalne poziomy wsparcia można zwiększyć:

a) do 80 % w przypadku następujących inwestycji:

(i) inwestycje związane z co najmniej jednym z celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) oraz, w odniesieniu do dobrostanu zwierząt, określonych w art. 6 ust. 1 lit. i);

(ii) inwestycje dokonywane przez młodych rolników, którzy spełniają warunki przewidziane przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR zgodnie z art. 4 ust. 6;

(iii) inwestycje w regionach najbardziej oddalonych oraz na mniejszych wyspach Morza Egejskiego;

b) do 85 % w przypadku inwestycji w małe gospodarstwa, zgodnie z warunkami określonymi przez państwa członkowskie;

c) do 100 % w przypadku następujących inwestycji:

(i) zalesianie, tworzenie i odnawianie systemów rolno-leśnych, scalanie gruntów w leśnictwie i inwestycje nieprodukcyjne związane z co najmniej jednym z celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f), w tym inwestycje nieprodukcyjne mające na celu ochronę zwierząt gospodarskich i upraw przed szkodami powodowanymi przez dzikie zwierzęta;

(ii) inwestycje w podstawowe usługi na obszarach wiejskich i infrastrukturę w rolnictwie i leśnictwie, zgodnie z warunkami określonymi przez państwa członkowskie;

(iii) inwestycje w przywrócenie potencjału rolnego lub leśnego w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof oraz inwestycje w odpowiednie działania zapobiegawcze, jak również inwestycje w utrzymanie dobrej kondycji lasów;

(iv) inwestycje nieprodukcyjne wspierane w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanych przez społeczność, określonych w art. 32 rozporządzenia (UE) 2021/1060 oraz projektów grup operacyjnych EPI, o których mowa w art. 127 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.

5. W przypadku gdy z prawa Unii wynika konieczność nałożenia na rolników nowych wymogów, wsparcie na inwestycje mające na celu spełnienie tych wymogów może być przyznawane przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące, licząc od dnia, w którym stają się one obowiązkowe dla danego gospodarstwa.

Artykuł 74

Inwestycje w nawadnianie

1. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na inwestycje w nawadnianie na nowych i istniejących obszarach nawadnianych, pod warunkiem że spełnione są warunki określone w art. 73 i w niniejszym artykule.

2. Inwestycje w nawadnianie są wspierane tylko wtedy, gdy dane państwo członkowskie przesłało Komisji plan gospodarowania wodami w dorzeczu, jak określono w dyrektywie 2000/60/WE dla całego obszaru, w którym ma być dokonana inwestycja, a także dla wszelkich innych obszarów, w których inwestycja może mieć wpływ na środowisko. Działania wchodzące w życie w ramach planu gospodarowania wodami w dorzeczu zgodnie z art. 11 tej dyrektywy, które mają znaczenie dla sektora rolnictwa, określa się w odpowiednim programie działań.

3. W ramach inwestycji jest lub ma zostać zainstalowany system pomiaru wody umożliwiający mierzenie zużycia wody na poziomie wspieranej inwestycji.

4. Państwa członkowskie mogą przyznać wsparcie na inwestycje w poprawę istniejącej instalacji nawadniającej lub elementu infrastruktury nawadniającej tylko wtedy, gdy:

a) jest oceniana *ex ante* jako oferująca potencjalne oszczędności wody odzwierciedlające parametry techniczne istniejącej instalacji lub infrastruktury;

b) inwestycja ma wpływ na jednolite części wód podziemnych lub wód powierzchniowych, których stan ze względu na ilość wody został w odpowiednim planie gospodarowania wodami w dorzeczu określony jako mniej niż dobry z przyczyn związanych z ilością wody, skutecznie ogranicza zużycie wody, przyczyniając się do osiągnięcia dobrego stanu tych jednolitych części wód, jak określono w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2000/60/WE.

Państwa członkowskie ustalają wartości procentowe potencjalnych oszczędności wody i efektywnego ograniczenia zużycia wody jako warunek kwalifikowalności w swoich planach strategicznych WPR zgodnie z art. 111 lit. d). Takie oszczędności wody odzwierciedlają potrzeby określone w planach gospodarowania wodami w dorzeczu wynikających z dyrektywy 2000/60/WE, wymienione w załączniku XIII do tego rozporządzenia.

Żaden z warunków określonych w niniejszym ustępie nie ma zastosowania do inwestycji w istniejącą instalację, która wpływa jedynie na efektywność energetyczną, lub do inwestycji w utworzenie zbiornika, lub do inwestycji w wykorzystywanie odzyskanej wody, która nie wpływa na jednolitą część wód podziemnych lub wód powierzchniowych.

5. Państwa członkowskie mogą przyznać wsparcie na inwestycje w wykorzystanie odzyskanej wody jako alternatywnego źródła zaopatrzenia w wodę tylko wtedy, gdy dostarczanie i wykorzystywanie takiej wody jest zgodne z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/741 ([45]).

6. Państwa członkowskie mogą przyznać wsparcie na inwestycje, które doprowadzą do powiększenia netto nawadnianego obszaru, mające wpływ na daną jednolitą część wód podziemnych lub wód powierzchniowych, tylko jeśli:

a) stan jednolitej części wód w odniesieniu do ilości wody nie został określony jako mniej niż dobry w odpowiednim planie gospodarowania wodami w dorzeczu; oraz

b) analiza oddziaływania na środowisko pokazuje, że inwestycja nie będzie miała znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko; ta analiza oddziaływania na środowisko jest przeprowadzana albo zatwierdzana przez właściwy organ i może również dotyczyć grupy gospodarstw.

7. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na inwestycje w tworzenie lub rozbudowę zbiornika do celów nawadniania wyłącznie, jeżeli nie prowadzi to do znaczącego negatywnego wpływu na środowisko.

8. Państwa członkowskie ograniczają dofinansowanie do jednego lub większej liczby poziomów nieprzekraczających:

a) 80 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w nawadnianie dokonanych na terenie gospodarstwa zgodnie z ust. 4;

b) 100 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku inwestycji w infrastrukturę poza terenem gospodarstwa przeznaczoną do nawadniania w rolnictwie;

c) 65 % kosztów kwalifikowalnych w przypadku innych inwestycji w zakresie nawadniania na terenie gospodarstwa.

Artykuł 75

Rozpoczynanie działalności przez młodych rolników i nowych rolników oraz zakładanie przedsiębiorstw wiejskich

1. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na rozpoczynanie działalności przez młodych rolników i zakładanie przedsiębiorstw wiejskich, w tym rozpoczynanie działalności przez nowych rolników, na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR, aby przyczynić się do osiągnięcia jednego lub większej liczby celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2.

2. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na podstawie niniejszego artykułu wyłącznie w celu udzielania pomocy na:

a) rozpoczynanie działalności przez młodych rolników, którzy spełniają warunki przewidziane przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR zgodnie z art. 4 ust. 6;

b) zakładanie przedsiębiorstw wiejskich związanych z rolnictwem lub leśnictwem, w tym rozpoczynanie działalności przez nowych rolników, lub dywersyfikację dochodów gospodarstw domowych rolników poprzez rozwijanie działalności pozarolniczej;

c) zakładanie przedsiębiorstw prowadzących działalność pozarolniczą na obszarach wiejskich związaną ze strategiami rozwoju lokalnego kierowanymi przez społeczność, określone w art. 32 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

3. Państwa członkowskie określają warunki dotyczące składania i zawartości biznesplanu, które beneficjenci muszą przedstawić, aby otrzymać wsparcie na podstawie niniejszego artykułu.

4. Państwa członkowskie przyznają wsparcie w formie płatności ryczałtowych lub instrumentów finansowych lub połączenia obu tych środków. Wsparcie ogranicza się do maksymalnej kwoty pomocy w wysokości 100 000 EUR i można je zróżnicować zgodnie z obiektywnymi kryteriami.

([45]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/741 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody (Dz.U. L 177 z 5.6.2020, s. 32).

Art. 76

Narzędzia zarządzania ryzykiem

1. Państwa członkowskie mogą przyznać wsparcie na narzędzia zarządzania ryzykiem na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR.

2. Wsparcie na podstawie niniejszego artykułu może być przyznawane w celu promowania narzędzi zarządzania ryzykiem, które pomagają rolnikom aktywnym zawodowo w zarządzaniu ryzykiem związanym z produkcją i ryzykiem utraty dochodów w ich działalności rolniczej, będącym poza ich kontrolą, i przyczyniają się do osiągnięcia przynajmniej jednego z celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2.

3. Państwa członkowskie, zgodnie ze swoją oceną potrzeb, mogą udzielać wsparcia różnym rodzajom narzędzi zarządzania ryzykiem, w tym narzędziom stabilizacji dochodów, w szczególności:

a) wkładom finansowym na rzecz składek w ramach systemów ubezpieczeń;

b) wkładom finansowym na rzecz funduszy ubezpieczeń wzajemnych, w tym z przeznaczeniem na koszty administracyjne utworzenia.

4. Zapewniając wsparcie, o którym mowa w ust. 3, państwa członkowskie ustanawiają następujące warunki kwalifikowalności:

a) rodzaje i zakres kwalifikowalnych narzędzi zarządzania ryzykiem;

b) metodę obliczania strat i czynniki uruchamiające rekompensatę;

c) przepisy dotyczące tworzenia funduszy ubezpieczeń wzajemnych oraz, w stosownych przypadkach, innych kwalifikowalnych narzędzi zarządzania ryzykiem i zarządzania nimi.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie było przyznawane wyłącznie na pokrycie strat, których wartość przekracza próg co najmniej 20 % średniej produkcji rocznej lub średniego rocznego dochodu rolnika z poprzednich trzech lat, lub średniej z trzech lat obliczonej na podstawie pięciu wcześniejszych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej. Sektorowe narzędzia zarządzania ryzykiem dotyczącym produkcji obliczają straty na poziomie gospodarstwa lub na poziomie działalności gospodarstwa w odnośnym sektorze.

Państwa członkowskie mogą udzielać wsparcia w formie finansowania samodzielnego kapitału obrotowego w ramach instrumentów finansowych, o których mowa w art. 80 ust. 3, w celu rekompensaty strat, o których mowa w akapicie pierwszym tego ustępu, rolnikom, którzy nie uczestniczą w narzędziu zarządzania ryzykiem.

6. Państwa członkowskie ograniczają dofinansowanie do jednego lub większej liczby poziomów nieprzekraczających 70 % kosztów kwalifikowalnych.

Niniejszego ustępu nie stosuje się w odniesieniu do wkładów, o których mowa w art. 19.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby nie wystąpiła jakakolwiek nadwyżka rekompensaty wynikająca z połączenia interwencji na podstawie niniejszego artykułu z innymi publicznymi lub prywatnymi systemami zarządzania ryzykiem.

Artykuł 77

Współpraca

1. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na cele współpracy na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR w celu:

a) przygotowania i wdrożenia projektów grup operacyjnych EPI, o których mowa w art. 127 ust. 3;

b) przygotowania i wdrożenia inicjatywy LEADER;

c) promowania i wspierania systemów jakości uznawanych przez Unię lub przez państwa członkowskie i ich stosowania przez rolników;

d) wspierania grup producentów, organizacji producentów lub organizacji międzybranżowych;

e) przygotowania i wdrożenia strategii inteligentnych wsi określonych przez państwa członkowskie;

f) wspierania innych formy współpracy.

2. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na podstawie niniejszego artykułu wyłącznie w celu promowania nowych form współpracy, w tym już istniejących, w przypadku rozpoczęcia nowego działania. Współpraca ta obejmuje co najmniej dwa podmioty i przyczynia się do osiągnięcia co najmniej jednego celu szczegółowego określonego w art. 6 ust. 1 i 2.

3. Państwa członkowskie mogą pokrywać na podstawie niniejszego artykułu koszty związane ze wszystkimi aspektami współpracy.

4. Państwa członkowskie mogą na mocy niniejszego artykułu przyznawać wsparcie w postaci ogólnej kwoty pokrywającej koszty współpracy i koszty wdrożonych operacji lub mogą pokryć jedynie koszty współpracy i wykorzystać do wdrożenia operacji zasoby finansowe z innych rodzajów interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, lub z innych krajowych lub unijnych instrumentów wsparcia, aby pokryć koszty wdrożenia operacji.

W przypadku gdy wsparcie jest wypłacane jako kwota ogólna, państwa członkowskie zapewniają, aby wdrażana operacja była zgodna z odpowiednimi przepisami i wymogami określonymi w art. 70–76 i 78.

W przypadku inicjatywy LEADER, w drodze odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu:

a) wsparcie na wszystkie koszty kwalifikujące się do wsparcia przygotowawczego na podstawie art. 34 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060 oraz na wdrożenie wybranych strategii na podstawie lit. b) i c) tego ustępu przyznaje się wyłącznie w postaci ogólnej kwoty, o której mowa w niniejszym artykule; oraz

b) państwa członkowskie zapewniają, aby wdrażane operacje, które obejmują inwestycje, były zgodne z odpowiednimi przepisami i wymogami unijnymi w ramach rodzaju interwencji w odniesieniu do inwestycji określonych w art. 73 niniejszego rozporządzenia.

5. Państwa członkowskie nie udzielają wsparcia na podstawie niniejszego artykułu na współpracę, w którą zaangażowane są wyłącznie jednostki badawcze.

6. W przypadku współpracy w kontekście dziedziczenia gospodarstw, w szczególności w zakresie wymiany pokoleń na poziomie gospodarstw, państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie wyłącznie rolnikom, którzy osiągnęli wiek emerytalny, lub osiągną wiek emerytalny przed końcem operacji, zgodnie z warunkami określonymi przez dane państwo członkowskie w jego prawie krajowym.

7. Państwa członkowskie ograniczają wsparcie do maksymalnie siedmiu lat. Warunek ten nie ma zastosowania do inicjatywy LEADER i – w odpowiednio uzasadnionych przypadkach – zbiorowych działań w dziedzinie środowiska i klimatu, niezbędnych do osiągnięcia celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f).

8. Państwa członkowskie ograniczają wsparcie na:

a) działania informacyjne i promocyjne w zakresie systemów jakości do jednego lub większej liczby poziomów nieprzekraczających 70 % kosztów kwalifikowalnych,

b) tworzenie grup producentów, organizacji producentów lub organizacji międzybranżowych do 10 % wartości rocznej sprzedanej produkcji grupy lub organizacji, do maksymalnej kwoty 100 000 EUR rocznie; wsparcie to jest degresywne i ograniczone do pierwszych pięciu lat po uznaniu.

Artykuł 78

Wymiana wiedzy i upowszechnianie informacji

1. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na rzecz wymiany wiedzy i upowszechniania informacji na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR w celu przyczynienia się do realizacji co najmniej jednego z celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2, przy jednoczesnym szczególnym ukierunkowaniu na ochronę przyrody, środowiska i klimatu, w tym na działania w zakresie edukacji i podnoszenia wiedzy w dziedzinie środowiska oraz na rozwój przedsiębiorczości i społeczności wiejskich.

2. Wsparcie na podstawie niniejszego artykułu może pokrywać koszty wszelkich stosownych działań zmierzających do wspierania innowacji, szkoleń i doradztwa oraz innych form wymiany wiedzy i upowszechniania informacji, w tym poprzez sporządzanie i uaktualnianie planów i analiz z myślą o wymianie wiedzy i upowszechnianiu informacji. Takie działania muszą przyczyniać się do osiągnięcia co najmniej jednego z celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2.

3. Wsparcia usługi doradczych przydziela się jedynie w odniesieniu do usług doradczych zgodnych z art. 15 ust. 3.

4. W przypadku rozpoczynania usług doradczych państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie w formie ustalonej kwoty w maksymalnej wysokości 200 000 EUR. Zapewniają one, aby wsparcie było ograniczone w czasie.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby działania wspierane w ramach tego rodzaju interwencji opierały się na opisie systemu AKIS przewidzianym w ich planach strategicznych WPR zgodnie z art. 114 lit. a) ppkt (i), i były z nim spójne.

Sekcja 2

Elementy mające zastosowanie do różnych rodzajów interwencji

Artykuł 79

Wybór operacji

1. Po konsultacji z komitetem monitorującym, o którym mowa w art. 124 (zwanym dalej „komitetem monitorującym", krajowa instytucja zarządzająca, w stosownych przypadkach, regionalne organy zarządzające – lub wyznaczone jednostki pośredniczące określają kryteria wyboru interwencji w odniesieniu do następujących rodzajów interwencji: inwestycje, rozpoczynanie działalności przez młodych rolników i nowych rolników oraz zakładanie przedsiębiorstw wiejskich, współpraca, wymiana wiedzy i upowszechnianie informacji. Celem kryteriów wyboru jest zapewnienie równego traktowania wnioskodawców, lepszego wykorzystania zasobów finansowych i ukierunkowania wsparcia zgodnie z celem interwencji.

Państwa członkowskie mogą zdecydować o niestosowaniu kryteriów wyboru w odniesieniu do interwencji inwestycyjnych wyraźnie ukierunkowanych na cele środowiskowe lub przeprowadzanych w związku z odbudową ekosystemów.

Na zasadzie odstępstwa od przepisów akapitu pierwszego, w należycie uzasadnionych przypadkach można ustanowić inną metodę wyboru po zasięgnięciu opinii komitetu monitorującego.

2. Odpowiedzialność instytucji zarządzających lub wyznaczonych jednostek pośredniczących określona w ust. 1pozostaje bez uszczerbku dla zadań lokalnych grup działania, o których mowa w art. 33 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

3. Ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli wsparcie udzielane jest w postaci instrumentów finansowych.

4. Państwa członkowskie mogą zadecydować o niestosowaniu kryteriów wyboru, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do operacji, które otrzymały certyfikat „pieczęci doskonałości" w ramach programu „Horyzont 2020" ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 ([46]), w ramach programu „Horyzont Europa" lub w ramach Programu działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE), ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/783 ([47]), pod warunkiem że te operacje są zgodne z planem strategicznym WPR.

5. Całość lub część operacji może być wdrażana poza terytorium danego zainteresowanego państwa członkowskiego, w tym poza terytorium Unii, pod warunkiem że operacja przyczynia się do realizacji celów planu strategicznego WPR.

([46]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020" – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

([47]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/783 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające Program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) i uchylające rozporządzenie (UE) nr 1293/2013 (Dz.U. L 172 z 17.5.2021, s. 53).

Artykuł 80

Przepisy szczegółowe dotyczące instrumentów finansowych

1. Wsparcia w postaci instrumentów finansowych, o których mowa w art. 58 rozporządzenia (UE) 2021/1060 można udzielić w ramach rodzajów interwencji, o których mowa w art. 73–78 niniejszego rozporządzenia.

2. W przypadku gdy wsparcie przyznawane jest w formie instrumentów finansowych, zastosowanie mają definicje „instrumentu finansowego", „produktu finansowego", „ostatecznego odbiorcy", „funduszu zarządzającego", „funduszu szczegółowego", „efektu dźwigni", „współczynnika mnożnikowego", „kosztów zarządzania" i „opłat za zarządzanie" ustanowione w art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 oraz przepisy tytułu V rozdział II sekcja II tego rozporządzenia.

Ponadto stosuje się przepisy ust. 3, 4 i 5 niniejszego artykułu.

3. Zgodnie z art. 58 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 kapitał obrotowy, w tym samodzielny kapitał obrotowy, może być wydatkiem kwalifikowalnym na mocy art. 73, 74, 76, 77 i 78 niniejszego rozporządzenia, jeżeli przyczynia się do osiągnięcia co najmniej jednego celu szczegółowego związanego z daną interwencją. Wsparcie na finansowanie samodzielnego kapitału obrotowego na mocy któregokolwiek z tych artykułów może być udzielane bez wymogu, aby ostateczny odbiorca otrzymywał wsparcie na inne wydatki na mocy tego samego artykułu.

W przypadku działań objętych zakresem stosowania art. 42 TFUE całkowita kwota wsparcia z tytułu kapitału obrotowego udzielonego ostatecznemu odbiorcy nie przekracza ekwiwalentu dotacji brutto wynoszącego 200 000 EUR w okresie trzech lat obrotowych.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 73, 74, 76, 77 i 78 poziomy wsparcia określone w tych artykułach nie mają zastosowania do finansowania samodzielnego kapitału obrotowego.

5. Wydatki kwalifikowalne w ramach instrumentu finansowego stanowi łączna kwota poniesionych kwalifikowalnych wydatków publicznych, z wyłączeniem dodatkowego finansowania krajowego, o którym mowa w art. 115 ust. 5, lub, w przypadku gwarancji – przeznaczona na umowy gwarancyjne z instrumentu finansowego w okresie kwalifikowalności. Kwota ta odpowiada:

a) płatnościom na rzecz ostatecznych odbiorców, w przypadku pożyczek, inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych;

b) zasobom zaangażowanym w ramach umów gwarancyjnych, zaległych lub takich, których termin zapadalności już upłynął, w celu pokrycia ewentualnych strat, wynikających z żądania wypłaty środków z gwarancji, obliczonych na podstawie współczynnika mnożnikowego ustanowionego na potrzeby odpowiednich potwierdzonych gwarancją nowych wypłaconych pożyczek lub inwestycji kapitałowych na rzecz ostatecznych odbiorców;

c) płatnościom dla lub na rzecz ostatecznych odbiorców, w przypadku gdy instrumenty finansowe łączone są z innymi wkładami Unii w ramach pojedynczej operacji instrumentu finansowego zgodnie z art. 58 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060;

d) płatnościom z tytułu opłat za zarządzanie i zwrotom kosztów zarządzania poniesionych przez podmioty wdrażające instrument finansowy.

W przypadku gdy instrument finansowy jest wdrażany w trakcie kolejnych okresów programowania, można udzielić wsparcia ostatecznym odbiorcom lub na ich rzecz, obejmującego m.in. koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie, w oparciu o ustalenia zawarte w ramach poprzedniego okresu programowania, pod warunkiem że takie wsparcie jest zgodne z zasadami kwalifikowalności obowiązującymi w kolejnym okresie programowania. W takich przypadkach kwalifikowalność wydatków przedstawionych w deklaracjach wydatków jest określana zgodnie z zasadami danego okresu programowania.

Do celów akapitu pierwszego lit. b) jeżeli podmiot korzystający z gwarancji nie wypłacił ostatecznym odbiorcom planowanej kwoty w odniesieniu do nowych pożyczek, inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych zgodnie ze współczynnikiem mnożnikowym, wydatki kwalifikowalne pomniejsza się proporcjonalnie. Współczynnik mnożnikowy można zmienić, w przypadku gdy jest to uzasadnione późniejszymi zmianami warunków rynkowych. Taka zmiana nie ma mocy wstecznej.

Do celów niniejszego ustępu akapit pierwszy lit. d) opłaty za zarządzanie są oparte na realizacji celów. W przypadku gdy podmioty wdrażające fundusz powierniczy wybierane są w drodze bezpośredniego udzielenia zamówienia zgodnie z art. 59 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060, kwota kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie wypłacana tym podmiotom, którą można zadeklarować jako wydatki kwalifikowalne, nie przekracza progu wynoszącego 5 % łącznej kwoty kwalifikowalnych wydatków publicznych wypłaconej ostatecznym odbiorcom w formie pożyczek lub przeznaczonej na umowy gwarancyjne oraz do 7 % łącznej kwoty kwalifikowalnych wydatków publicznych wypłaconej ostatecznym odbiorcom w formie inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych.

W przypadku gdy podmioty wdrażające fundusz szczegółowy wybierane są w drodze bezpośredniego udzielenia zamówienia zgodnie z art. 59 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060, kwota kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie wypłacana tym podmiotom, którą można zadeklarować jako wydatki kwalifikowalne, nie przekracza progu wynoszącego do 7 % łącznej kwoty kwalifikowalnych wydatków publicznych wypłaconej ostatecznym odbiorcom w formie pożyczek lub przeznaczonej na umowy gwarancyjne oraz do 15 % łącznej kwoty kwalifikowalnych wydatków publicznych wypłaconej ostatecznym odbiorcom w formie inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych.

Do celów akapitu pierwszego lit. d), w przypadku gdy podmioty wdrażające fundusz powierniczy lub fundusze szczegółowe są wybierane w drodze procedury przetargowej zgodnie z mającym zastosowanie prawem, kwota kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie jest ustalana w umowie o finansowaniu i odzwierciedla wynik procedury przetargowej.

W przypadku gdy opłaty manipulacyjne lub dowolna ich część są pobierane od ostatecznych odbiorców, nie mogą one być deklarowane jako wydatki kwalifikowalne.

Artykuł 81

Korzystanie z EFRROW za pośrednictwem InvestEU

1. Państwa członkowskie mogą przydzielić w projekcie planu strategicznego WPR, o którym mowa w art. 118, lub we wniosku o zmianę planu strategicznego WPR, o którym mowa w art. 119, kwotę w wysokości do 3 % początkowej całkowitej alokacji z EFRROW **i** na dany plan strategiczny WPR, na wkład do InvestEU do przekazania poprzez gwarancje UE i na rzecz Centrum Doradztwa InvestEU. Plan strategiczny WPR zawiera uzasadnienie wykorzystania InvestEU i jego wkładu w osiągnięcie co najmniej jednego z celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2 oraz wybranych w ramach tego planu strategicznego WPR.

Kwota wniesiona do InvestEU jest wdrażana zgodnie z przepisami ustanowionymi w rozporządzeniu (UE) 2021/523.

2. Państwa członkowskie określają łączną kwotę wkładu na każdy rok. W odniesieniu do wniosków o zmianę planu strategicznego WPR można wskazywać wyłącznie zasoby przyszłych lat.

3. Kwota, o której mowa w ust. 1 jest wykorzystywana do tworzenia rezerw na część gwarancji UE w ramach modułu państw członkowskich i na rzecz Centrum Doradztwa InvestEU, po zawarciu umowy o przyznanie wkładu, o której mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/523. Zobowiązania budżetowe Unii w odniesieniu do każdej umowy o przyznanie wkładu mogą być zaciągane przez Komisję w ratach rocznych w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.

4. W przypadku gdy umowa o przyznanie wkładu, o której mowa w art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/523 na kwotę, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przydzieloną w planie strategicznym WPR, nie została zawarta w terminie czterech miesięcy od decyzji Komisji zatwierdzającej dany plan strategiczny WPR, o której mowa w art. 118 niniejszego rozporządzenia, odpowiadająca jej kwota zostaje przeniesiona w planie strategicznym WPR po zatwierdzeniu wniosku o zmianę złożonego przez państwo członkowskie zgodnie z art. 119 niniejszego rozporządzenia.

Umowa o przyznanie wkładu na kwotę, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przydzieloną we wniosku o zmianę planu strategicznego WPR przedłożonym zgodnie z art. 119 niniejszego rozporządzenia, zostaje zawarta jednocześnie z przyjęciem decyzji wykonawczej Komisji zatwierdzającej tę zmianę planu strategicznego WPR.

5. Jeśli umowa w sprawie gwarancji, o której mowa w art. 10 ust. 4, akapit drugi rozporządzenia (UE) 2021/523, nie zostanie zawarta w terminie dziewięciu miesięcy od daty zatwierdzenia umowy o przyznanie wkładu, umowa o przyznanie wkładu jest rozwiązywana lub też przedłużana za porozumieniem stron.

W przypadku zakończenia udziału danego państwa członkowskiego w InvestEU odnośne kwoty wpłacone do wspólnego funduszu rezerw jako rezerwa zostają odzyskane jako wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego, a państwo członkowskie składa wniosek o zmianę planu strategicznego WPR, by wykorzystać kwoty odzyskane i kwoty przyznane na przyszłe lata kalendarzowe, zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

Zakończenie lub zmiana umowy o przyznanie wkładu następuje jednocześnie z przyjęciem decyzji wykonawczej Komisji zatwierdzającej zmianę planu strategicznego WPR oraz najpóźniej do dnia 31 grudnia 2026 r.

6. Jeśli umowa w sprawie gwarancji, o której mowa w art. 10 ust. 4, akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2021/523, nie zostanie należycie wykonana w terminie uzgodnionym w umowie o przyznanie wkładu, ale nieprzekraczającym czterech lat od daty podpisania umowy w sprawie gwarancji, umowa o przyznanie wkładu jest zmieniana. Państwo członkowskie może wystąpić z wnioskiem o to, by kwoty wniesione do gwarancji UE na mocy ust. 1 niniejszego artykułu i pokryte zobowiązaniem w umowie w sprawie gwarancji, lecz nieobejmujące potwierdzonych gwarancją pożyczek, inwestycji kapitałowych ani innych instrumentów obarczonych ryzykiem, były traktowane zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu.

7. Zasoby wygenerowane przez kwoty wniesione do gwarancji UE lub zasoby związane z takimi kwotami udostępnia się państwu członkowskiemu, zgodnie z art. 10 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/523 i wykorzystuje na potrzeby wsparcia w ramach tego samego celu lub celów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w formie instrumentów finansowych lub gwarancji budżetowych.

8. Termin automatycznego umorzenia przewidziany w art. 34 rozporządzenia (UE) 2021/2116 w odniesieniu do kwot, które mają być ponownie wykorzystane w planie strategicznym WPR zgodnie z ust. 4, 5 i 6 niniejszego artykułu, rozpoczyna się w roku, w którym zaciągane są odnośne zobowiązania budżetowe.

Artykuł 82

Adekwatność i dokładność obliczeń płatności

Jeśli płatności przyznaje się na podstawie dodatkowych kosztów i utraconych dochodów zgodnie z art. 70, 71 i 72, państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie obliczenia były adekwatne i dokładne oraz dokonane z wyprzedzeniem na podstawie rzetelnej, sprawiedliwej i weryfikowalnej metody. W tym celu jednostki funkcjonalnie niezależne od organów odpowiedzialnych za realizację planu strategicznego WPR oraz posiadające odpowiednią wiedzę fachową przeprowadzają obliczenia lub potwierdzają adekwatność i dokładność obliczeń.

Artykuł 83

Formy dotacji

1. Bez uszczerbku dla art. 70, 71, 72 i 75, dotacje przyznane na podstawie niniejszego rozdziału mogą przyjmować następujące formy:

a) zwrot kosztów kwalifikowalnych rzeczywiście poniesionych przez beneficjenta;

b) koszty jednostkowe;

c) płatności ryczałtowe;

d) finansowanie według stawek ryczałtowych.

2. Kwoty dotyczące form dotacji, o których mowa w ust. 1 lit. b), c) i d), ustala się w jeden z następujących sposobów:

a) za pomocą rzetelnej, sprawiedliwej i możliwej do zweryfikowania metody obliczeń w oparciu o:

   (i) dane statystyczne, inne obiektywne informacje lub ocenę ekspercką;

(ii) zweryfikowane dane historyczne poszczególnych beneficjentów; lub

(iii) zastosowanie zwyczajowej praktyki księgowania kosztów poszczególnych beneficjentów;

b) za pomocą projektów budżetu sporządzanych oddzielnie dla każdego przypadku i uzgadnianych *ex ante* przez jednostkę dokonującą wyboru danej operacji;

c) zgodnie z przepisami dotyczącymi stosowania odpowiednich kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych i stawek ryczałtowych mających zastosowanie w ramach polityk Unii w odniesieniu do podobnego rodzaju operacji;

d) zgodnie z przepisami dotyczącymi stosowania odpowiednich kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych i stawek ryczałtowych mających zastosowanie w ramach systemów dotacji finansowanych w całości przez państwo członkowskie w odniesieniu do podobnego rodzaju operacji.

3. Państwa członkowskie mogą udzielać beneficjentom dotacji warunkowych, które podlegają pełnemu lub częściowemu zwrotowi, zgodnie z dokumentem określającym warunki wsparcia i zgodnie z następującymi warunkami:

a) beneficjent dokonuje zwrotów na warunkach uzgodnionych przez instytucję zarządzającą i beneficjenta;

b) państwa członkowskie ponownie wykorzystują zasoby zwrócone przez beneficjenta na ten sam cel szczegółowy planu strategicznego WPR do dnia 31 grudnia 2029 r. w formie dotacji warunkowych, w formie instrumentu finansowego albo w innej formie wsparcia. Informacje o zwróconych kwotach i ich ponownym wykorzystaniu są zamieszczane w ostatnim rocznym sprawozdaniu z wykonania;

c) państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia przechowywania zasobów na odrębnych rachunkach lub pod odpowiednimi kodami księgowymi;

d) zasoby unijne zwrócone przez beneficjentów w dowolnym czasie, ale niewykorzystane ponownie do dnia 31 grudnia 2029 r., są zwracane do budżetu Unii zgodnie z art. 34 rozporządzenia (UE) 2021/2116.

Artykuł 84

Przekazane uprawnienia dotyczące dodatkowych wymogów odnoszących się do rodzajów interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich

Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 152 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie o wymogi dodatkowe w stosunku do określonych w niniejszym rozdziale, dotyczące warunków przyznawania wsparcia z tytułu:

a) zobowiązań w dziedzinie zarządzania, o których mowa w art. 70, dotyczących zasobów genetycznych i dobrostanu zwierząt;

b) systemów jakości, o których mowa w art. 77, w odniesieniu do specyfiki produktu końcowego, dostępu do systemu, weryfikacji wiążących specyfikacji produktu, przejrzystości systemu i identyfikowalności produktów, a także uznawania przez państwa członkowskie dobrowolnych systemów certyfikacji.

TYTUŁ IV

PRZEPISY FINANSOWE

Artykuł 85

Wydatki w ramach EFRG i EFRROW

1. Z EFRG finansowane są rodzaje interwencji związanych z:

a) płatnościami bezpośrednimi określonymi w art. 16;

b) interwencjami w niektórych sektorach określonymi w tytule III rozdział III.

2. Z EFRROW finansuje się rodzaje interwencji, o których mowa w tytule III rozdział IV, oraz pomoc techniczną z inicjatywy państw członkowskich, o której mowa w art. 94.

Artykuł 86

Kwalifikowalność wydatków

1. Wydatki kwalifikują się:

a) do wkładu z EFRG od dnia 1 stycznia roku następującego po roku zatwierdzenia planu strategicznego WPR przez Komisję;

b) do wkładu z EFRROW od dnia przedłożenia planu strategicznego WPR, lecz nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2023 r.

2. Wydatki, które stają się kwalifikowalne w wyniku zmiany planu strategicznego WPR, kwalifikują się do wkładu z EFRG po zatwierdzeniu tej zmiany przez Komisję i od dnia wejścia w życie tej zmiany ustalonej przez dane państwa członkowskie zgodnie z art. 119 ust. 8.

3. Wydatki, które stają się kwalifikowalne w wyniku zmiany planu strategicznego WPR, kwalifikują się do wkładu z EFRROW od dnia przedłożenia Komisji wniosku o zmianę, lub od dnia zgłoszenia modyfikacji, o której mowa w art. 119 ust. 9.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu oraz od ust. 4 akapit drugi, plan strategiczny WPR może stanowić, że w przypadku środków nadzwyczajnych związanych z klęskami żywiołowymi, katastrofami lub niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi lub ze znaczną i nagłą zmianą warunków społeczno-ekonomicznych danego państwa członkowskiego lub regionu, kwalifikowalność wydatków finansowanych z EFRROW związanych ze zmianami planu strategicznego WPR może rozpocząć się od dnia wystąpienia tego zdarzenia.

4. Wydatki kwalifikują się do wkładu z EFRROW, jeżeli zostały poniesione przez beneficjenta i zapłacone do dnia 31 grudnia 2029 r. Ponadto wydatki kwalifikują się do otrzymania wkładu z EFRROW tylko wtedy, gdy odnośna pomoc została rzeczywiście wypłacona przez agencję płatniczą do dnia 31 grudnia 2029 r.

Państwa członkowskie ustalają datę początkową kwalifikowalności kosztów poniesionych przez beneficjenta. Data ta nie może przypadać przed dniem 1 stycznia 2023 r.

Operacje nie kwalifikują się do otrzymania wsparcia, jeśli zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed skierowaniem wniosku o wsparcie do instytucji zarządzającej, niezależnie od tego, czy dokonano wszystkich powiązanych płatności.

Jednakże operacje związane z czyszczeniem wczesnym w okresie uprawy i czyszczeniem młodników zgodnie z zasadami zrównoważonej gospodarki leśnej i służące realizacji co najmniej jednego z celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f), określonych przez państwo członkowskie, mogą kwalifikować się do wsparcia nawet, jeżeli zostały fizycznie ukończone przed złożeniem wniosku o wsparcie do instytucji zarządzającej.

5. Wkłady niepieniężne i koszty amortyzacji mogą się kwalifikować do wsparcia w ramach EFRROW, z zastrzeżeniem warunków określonych przez państwa członkowskie.

Artykuł 87

Przydziały środków na rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich

1. Bez uszczerbku dla art. 17 rozporządzenia (UE) 2021/2116, łączna kwota na rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich, którą można przyznać w danym państwie członkowskim na podstawie tytułu III rozdział II niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do danego roku kalendarzowego, nie może przekraczać przydziału środków tego państwa członkowskiego określonego w załączniku V.

Bez uszczerbku dla art. 17 rozporządzenia (UE) 2021/2116, maksymalna kwota, którą można przyznać w danym państwie członkowskim w roku kalendarzowym na podstawie tytułu III rozdział II sekcja 3 podsekcja 2 niniejszego rozporządzenia i przed zastosowaniem art. 17 niniejszego rozporządzenia, nie może przekraczać przydziału środków tego państwa członkowskiego, który określono w załączniku VIII.

Do celów art. 96, 97 i 98 w załączniku IX określono przydział środków państwa członkowskiego określony w załączniku V w załączniku V, po odliczeniu kwot określonych w załączniku VIII i przed wszelkimi przesunięciami na podstawie art. 17.

2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 152 aktów delegowanych zmieniających przydziały państw członkowskich określone w załącznikach V i IX w celu uwzględnienia zmian całkowitych maksymalnych kwot płatności bezpośrednich, które mogą zostać przyznane, w tym przesunięć, o których mowa w art. 17 i 103, przesunięć przydziału środków, o których mowa w art. 88 ust. 5, i wszelkich odliczeń, potrzebnych do sfinansowania rodzajów interwencji w pozostałych sektorach, o których mowa w art. 88 ust. 6.

Jednak przy dostosowaniu załącznika IX nie bierze się pod uwagę żadnych przesunięć zgodnie z art. 17.

3. Kwota orientacyjnych przydziałów środków, o których mowa w art. 101, w podziale na interwencje w odniesieniu do rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich określonych w art. 16, które mają zostać przyznane w państwie członkowskim w odniesieniu do danego roku kalendarzowego, może przekroczyć przydział środków tego państwa członkowskiego określony w załączniku V o szacunkową kwotę zmniejszenia płatności uwzględnioną w planie strategicznym WPR zgodnie z art. 112 ust. 3 lit. a) akapit drugi.

Artykuł 88

Przydziały środków na określone rodzaje interwencji w niektórych sektorach

1. Unijna pomoc finansowa na rodzaje interwencji w sektorze wina jest przydzielana państwom członkowskim zgodnie z załącznikiem VII.

2. Unijna pomoc finansowa na rodzaje interwencji w sektorze pszczelarskim jest przydzielana państwom członkowskim zgodnie z załącznikiem X.

3. Unijna pomoc finansowa na rodzaje interwencji w sektorze chmielu przydzielona Niemcom wynosi 2 188 000 EUR na rok budżetowy.

4. Unijna pomoc finansowa na rodzaje interwencji w sektorze oliwy z oliwek i oliwek stołowych na rok budżetowy jest przydzielana w następujący sposób:

a) 10 666 000 EUR dla Grecji;

b) 554 000 EUR dla Francji; oraz

c) 34 590 000 EUR dla Włoch.

5. Odnośne państwa członkowskie mogą zdecydować w swoich planach strategicznych WPR o przesunięciu łącznych przydziałów środków, o których to przydziałach mowa w ust. 3 i 4, do swoich przydziałów na płatności bezpośrednie. Decyzja ta nie podlega zmianie.

Przydziały środków państw członkowskich przesunięte do przydziałów na płatności bezpośrednie stają się niedostępne do wykorzystania na rodzaje interwencji, o których mowa w ust. 3 i 4.

6. Państwa członkowskie mogą zdecydować w swoich planach strategicznych WPR o wykorzystaniu do 3 % swoich przydziałów środków na płatności bezpośrednie określonych w załączniku V, po odliczeniu w stosownych przypadkach przydzielonych środków w odniesieniu do bawełny, określonych w załączniku VIII, na rodzaje interwencji w pozostałych sektorach, o których mowa w tytule III rozdział III sekcja 7.

Państwa członkowskie mogą postanowić o zwiększeniu do maksymalnie 5 % wartości procentowej, o której mowa w akapicie pierwszym. W takim przypadku kwotę odpowiadającą temu zwiększeniu odlicza się od maksymalnej kwoty określonej w art. 96 ust. 1, 2 lub 5 i nie jest już ona dostępna dla przydziału środków na określone tam rodzaje interwencji na rzecz wsparcia dochodów związanego z produkcją, o którym mowa w tytule III rozdział II sekcja 3 podsekcja 1.

Kwotę odpowiadającą wartości procentowej przydziałów środków państw członkowskich na płatności bezpośrednie, o których mowa w akapitach pierwszym i drugim niniejszego ustępu, i wykorzystaną na rodzaje interwencji w innych sektorach za określony rok budżetowy uznaje się za przydziały środków państw członkowskich za rok budżetowy, dla rodzajów interwencji w innych sektorach.

7. W 2025 r. państwa członkowskie mogą zmienić swoje decyzje, o których mowa w ust. 6, w ramach wniosków o zmianę swoich planów strategicznych WPR sporządzonych zgodnie z art. 119.

8. Kwoty określone w zatwierdzonym planie strategicznym WPR, wynikające z zastosowania ust. 6 i 7, są wiążące w odnośnym państwie członkowskim.

Artykuł 89

Przydziały środków na rodzaje interwencji związane z rozwojem obszarów wiejskich

1. Całkowita kwota unijnego wsparcia na rodzaje interwencji związane z rozwojem obszarów wiejskich zgodnie z niniejszym rozporządzeniem na okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. wynosi 60 544 439 600 EUR w cenach bieżących zgodnie z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2021–2027, określonymi w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2020/2093.

2. 0,25 % zasobów, o których mowa w ust. 1, przeznacza się na finansowanie realizowanej z inicjatywy Komisji działalności w zakresie pomocy technicznej, o której mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) 2021/2116, w tym europejskiej sieci WPR, o której mowa w art. 126 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, EPI, o którym mowa w art. 127 niniejszego rozporządzenia. Działalność ta może dotyczyć poprzednich okresów programowania i kolejnych okresów obowiązywania planów strategicznych WPR.

3. Podział kwoty, o której mowa w ust. 1, na poszczególne lata według państw członkowskich, po odliczeniu kwoty, o której mowa w ust. 2, przedstawiony jest w załączniku XI.

4. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 152 aktów delegowanych zmieniających załącznik XI w celu zmiany podziału na poszczególne lata według państw członkowskich, w celu: uwzględnienia istotnych zmian, w tym przesunięć, o których mowa w art. 17 i 103, dokonania dostosowań technicznych bez zmiany ogólnych przydziałów środków lub uwzględnienia wszelkich innych zmian przewidzianych w aktach ustawodawczych po przyjęciu niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 90

Wkład EFRROW

W decyzji wykonawczej Komisji zatwierdzającej plan strategiczny WPR zgodnie z art. 118 ust. 6 ustala się maksymalny wkład z EFRROW w ten plan. Wkład EFRROW oblicza się na podstawie kwoty kwalifikowalnych wydatków publicznych z wyłączeniem dodatkowego finansowania krajowego, o którym mowa w art. 115 ust. 5.

Artykuł 91

Stawki wkładu EFRROW

1. W planach strategicznych WPR ustala się na poziomie regionalnym lub krajowym jednolitą stawkę wkładu EFRROW mającą zastosowanie do wszystkich interwencji.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, maksymalna stawka wkładu EFRROW wynosi:

a) 85 % kwalifikowalnych wydatków publicznych w regionach słabiej rozwiniętych;

b) 80 % kwalifikowalnych wydatków publicznych w regionach najbardziej oddalonych, oraz na mniejszych wyspach Morza Egejskiego;

c) 60 % kwalifikowalnych wydatków publicznych w regionach w okresie przejściowym w rozumieniu art. 108 ust. 2 lit. akapit pierwszy lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/1060;

d) 43 % kwalifikowalnych wydatków publicznych w pozostałych regionach.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2 maksymalna stawka wkładu EFRROW, jeżeli stawka określona w planie strategicznym WPR zgodnie z ust. 2 jest niższa, wynosi:

a) 65 % kwalifikowalnych wydatków publicznych na płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami na podstawie art. 71;

b) 80 % kwalifikowalnych wydatków publicznych na płatności na podstawie art. 70, płatności na podstawie art. 72, na wsparcie inwestycji nieprodukcyjnych, o których mowa w art. 73 niniejszego rozporządzenia, wsparcie na rzecz projektów grup operacyjnych EPI europejskiego partnerstwa innowacyjnego na podstawie art. 77 ust. 1 lit. a); oraz na rzecz inicjatywy LEADER, na podstawie art. 77 ust. 1 lit b);

c) 100 % kwalifikowalnych wydatków publicznych w przypadku operacji dofinansowywanych ze środków przeniesionych do EFRROW zgodnie z art. 17 i 103.

4. Minimalny poziom wkładu z EFRROW wynosi 20 % kwalifikowalnych wydatków publicznych.

5. Kwalifikowalne wydatki publiczne, o których mowa w ust. 2, 3 i 4, nie obejmują dodatkowego finansowania krajowego, o którym mowa w art. 115 ust. 5.

Artykuł 92

Minimalne przydziały środków na projekt LEADER

1. Co najmniej 5 % określonego w załączniku XI całkowitego wkładu EFRROW w plan strategiczny WPR rezerwuje się na projekt LEADER.

2. W całym okresie realizacji planu strategicznego WPR całkowite wydatki EFRROW na rozwój obszarów wiejskich inne niż na projekt LEADER określone w planie finansowym zgodnie z art. 112 ust. 2 lit. a) nie przekraczają 95 % całkowitego wkładu EFRROW w plan strategiczny WPR określonego w załączniku XI. Ten pułap finansowy, po zatwierdzeniu przez Komisję zgodnie z art. 118 lub 119 stanowi pułap finansowy określony w prawie Unii.

Artykuł 93

Minimalne przydziały finansowe na interwencje służące osiągnięciu celów szczegółowych związanych ze środowiskiem i klimatem

1. Co najmniej 35 % określonego w załączniku XI całkowitego wkładu EFRROW w plan strategiczny WPR rezerwuje się na interwencje służące osiągnięciu celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) oraz, w odniesieniu do dobrostanu zwierząt, określonych w art. 6 ust. 1 lit. i).

2. Do celów określenia wkładu w wartość procentową określoną w ust. 1 państwa członkowskie uwzględniają wydatki na następujące interwencje:

a) 100 % w przypadku zobowiązań w dziedzinie zarządzania, o których mowa w art. 70;

b) 50 % w przypadku obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi ograniczeniami szczególnymi, o których mowa w art. 71;

c) 100 % w przypadku niedogodności szczególnych dla danego obszaru, o których mowa w art. 72;

d) 100 % w przypadku inwestycji na mocy art. 73 i 74 związanych z co najmniej jednym z celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) oraz, w odniesieniu do dobrostanu zwierząt, określonych w art. 6 ust. 1 w lit. i).

3. W całym okresie realizacji planu strategicznego WPR całkowite wydatki EFRROW na rozwój obszarów wiejskich inne niż na interwencje, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, określone w planie finansowym zgodnie z art. 112 ust. 2 lit. a) nie przekraczają 65 % całkowitego wkładu EFRROW w plan strategiczny WPR określonego w załączniku XI. Ten pułap finansowy zatwierdzony przez Komisję zgodnie z art. 118 lub 119 stanowi pułap finansowy określony w prawie Unii.

4. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do wydatków dotyczących regionów najbardziej oddalonych.

Artykuł 94

Maksymalne przydziały finansowe na pomoc techniczną

1. Maksymalnie 4 % określonego w załączniku XI całkowitego wkładu EFRROW w plan strategiczny WPR może być wykorzystane do finansowania działań z zakresu pomocy technicznej, podejmowanych z inicjatywy państw członkowskich, o których to działaniach mowa w art. 125.

Wkład EFRROW może zostać zwiększony do 6 % w odniesieniu do planów strategicznych WPR, gdy całkowita kwota unijnego wsparcia na rozwój obszarów wiejskich wynosi do 1,1 mld EUR.

2. Pomoc techniczna jest zwracana jako finansowanie według stawek ryczałtowych zgodnie z art. 125 ust. 1 lit. e) rozporządzenia finansowego w ramach płatności okresowych na podstawie art. 32 rozporządzenia (UE) 2021/2116. Ta stawka ryczałtowa odpowiada określonej w planie strategicznym WPR wartości procentowej pomocy technicznej w stosunku do całkowitej kwoty zadeklarowanych wydatków.

Artykuł 95

Minimalne przydziały finansowe na wsparcie dla młodych rolników

1. W odniesieniu do każdego państwa członkowskiego kwotę minimalną określoną w załączniku XII rezerwuje się na wkład w osiągnięcie celu szczegółowego określonego w art. 6 ust. 1 lit. g). Na podstawie analizy mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (zwanej dalej „analizą SWOT") oraz określenia potrzeb, które należy zaspokoić, kwota ta jest wykorzystywana na jeden lub większą liczbę następujących rodzajów interwencji:

a) uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników określone w art. 30;

b) rozpoczynanie działalności przez młodych rolników, o którym mowa w art. 75 ust. 2 lit. a).

2. Oprócz rodzajów interwencji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, państwa członkowskie mogą wykorzystać minimalną kwotę, o której mowa w tym ustępie, na interwencje dotyczące inwestycji dla młodych rolników, o których mowa w art. 73, o ile ma zastosowanie wyższy poziom wsparcia zgodnie z art. 73 ust. 4 akapit drugi lit. a) ppkt (ii). W przypadku korzystania z tej możliwości maksymalnie 50 % wydatków na inwestycje, o których mowa w zdaniu pierwszym, wlicza się do minimalnej kwoty, która ma zostać zarezerwowana.

3. W przypadku każdego roku kalendarzowego całkowite wydatki na rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich innych niż uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników, określone w art. 30, nie przekraczają przydziału środków na płatności bezpośrednie na dany rok kalendarzowy, jak określono w załączniku V, pomniejszonego o określoną w załączniku XII część zarezerwowaną w ramach uzupełniającego wsparcia dochodów dla młodych rolników na dany rok kalendarzowy ustaloną przez państwa członkowskie w ich planach finansowych zgodnie z art. 112 ust. 2 lit. a) i zatwierdzoną przez Komisję zgodnie z art. 118 lub 119. Ten pułap finansowy stanowi pułap finansowy określony w prawie Unii.

4. W całym okresie realizacji planu WPR całkowite wydatki EFRROW na rozwój obszarów wiejskich inne niż na rozpoczynanie działalności przez młodych rolników, o którym mowa w art. 75 ust. 2 lit. a), nie przekraczają całkowitego wkładu EFRROW w plan strategiczny WPR określonego w załączniku XI, pomniejszonego o część załącznika XII zarezerwowaną na rozpoczynanie działalności przez młodych rolników, o której mowa w art. 75 ust. 2 lit. a), na cały okres realizacji planu strategicznego WPR, ustaloną przez państwa członkowskie w ich planach finansowych zgodnie z art. 112 ust. 2 lit. a) i zatwierdzoną przez Komisję zgodnie z art. 118 lub 119. Ten pułap finansowy stanowi pułap finansowy określony w prawie Unii.

5. W przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z możliwości przewidzianej w ust. 2 niniejszego artykułu, udział wydatków na interwencje dotyczące inwestycji dla młodych rolników o wyższym poziomie wsparcia zgodnie z art. 73 ust. 4 akapit drugi lit. a) ppkt (ii), nieprzekraczający 50 %, określony przez to państwo członkowskie w jego planie finansowym zgodnie z art. 112 ust. 2 lit. a) i zatwierdzony przez Komisję zgodnie z art. 118 lub 119, jest wliczany do celów ustanowienia pułapu finansowego, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu.

Artykuł 96

Maksymalne przydziały finansowe na wsparcie dochodów związane z produkcją

1. Orientacyjne przydziały środków na interwencje wsparcia dochodów związanego z produkcją, o którym mowa w tytule III rozdział II sekcja 3 podsekcja 1, ograniczone są maksymalnie do 13 % kwot określonych w załączniku IX.

2. Na zasadzie odstępstwa od przepisów ust. 1 państwa członkowskie, które zgodnie z art. 53 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, wykorzystały na dobrowolne wsparcie związane z produkcją ponad 13 % swojego rocznego pułapu krajowego określonego w załączniku II do tego rozporządzenia, mogą podjąć decyzję o przeznaczeniu na wsparcie dochodów związane z produkcją ponad 13 % kwoty określonej w załączniku IX do niniejszego rozporządzenia. Wynikający z tego odsetek nie przekracza wartości procentowej zatwierdzonej przez Komisję do celów dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją na rok składania wniosków 2018.

3. Wartość procentową, o której mowa w ust. 1, można zwiększyć maksymalnie o 2 punkty procentowe, pod warunkiem że kwota odpowiadająca odsetkowi przekraczającemu poziom 13 %, jest przydzielona na wsparcie z tytułu upraw roślin wysokobiałkowych na podstawie tytułu III rozdział II sekcja 3 podsekcja 1.

4. Nie można przekraczać kwoty ujętej w zatwierdzonym planie strategicznym WPR, wynikającej z zastosowania ust. 1, 2 i 3.

5. W drodze odstępstwa od ust. 1 i 2, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wykorzystaniu do 3 mln EUR rocznie na finansowanie wsparcia dochodów związanego z produkcją.

6. Bez uszczerbku dla art. 17 rozporządzenia (UE) 2021/2116, maksymalna kwota, którą można przyznać w danym państwie członkowskim przed zastosowaniem art. 17 niniejszego rozporządzenia na podstawie tytułu III rozdział II sekcja 3 podsekcja 1 niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do danego roku kalendarzowego, nie może przekraczać kwot ustalonych w planie strategicznym WPR zgodnie z niniejszym artykułem.

Artykuł 97

Minimalne przydziały finansowe na ekoschematy

1. Co najmniej 25 % przydziałów określonych w załączniku IX rezerwuje się na każdy rok kalendarzowy w okresie od 2023–2027 na ekoschematy, o których mowa w tytule III rozdział II sekcja 2 podsekcja 4.

2. W przypadku gdy kwota całkowitego wkładu EFRROW zarezerwowanego przez państwo członkowskie na interwencje zgodnie z art. 70, 72, 73 i 74, o ile interwencje te służą osiągnięciu celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) oraz, w odniesieniu do dobrostanu zwierząt, określonych w art. 6 ust. 1 lit. i, przekracza 30 % całkowitego wkładu EFRROW określonego w załączniku XI w okresie planu strategicznego WPR, państwa członkowskie mogą zmniejszyć sumę kwot, które mają zostać zarezerwowane na mocy ust. 1 niniejszego artykułu. Całkowita obniżka nie może być wyższa niż wartość procentowa, o której mowa w zdaniu pierwszym.

3. Obniżka, o której mowa w ust. 2, nie może prowadzić do zmniejszenia rocznej kwoty, która ma zostać zarezerwowana na ekoschematy planu strategicznego WPR na podstawie ust. 1 o więcej niż 50 %.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3, państwa członkowskie mogą zmniejszyć roczną kwotę, która ma zostać zarezerwowana zgodnie z ust. 1, o maksymalnie 75 %, w przypadku gdy całkowita kwota przewidziana na interwencje na mocy art. 70 planu strategicznego WPR w danym okresie wynosi ponad 150 % sumy kwot, które mają zostać zarezerwowane zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu przed zastosowaniem ust. 2.

5. Państwa członkowskie mogą, w latach kalendarzowych 2023 i 2024, zgodnie z art. 101 ust. 3, wykorzystać kwoty zarezerwowane zgodnie z niniejszym artykułem na ekoschematy, na finansowanie w tym roku innych interwencji, o których mowa w tytule III rozdział II sekcja 2, pod warunkiem że wszystkie możliwości wykorzystania tych środków na ekoschematy zostały wyczerpane,

a) do wysokości progu odpowiadającego 5 % kwot określonych w załączniku IX dla danego roku kalendarzowego;

b) powyżej progu odpowiadającego 5 % kwot określonych w załączniku IX dla danego roku kalendarzowego, pod warunkiem że wszystkie warunki określone w ust. 6 zostały spełnione,

6. Stosując ust. 5 lit. b), państwa członkowskie zmieniają swoje plany strategiczne WPR zgodnie z art. 119, by:

a) zwiększyć kwoty zarezerwowane zgodnie z niniejszym artykułem na ekoschematy, na pozostałe lata okresu planu strategicznego WPR o kwotę co najmniej równoważną kwocie wykorzystanej do finansowania innych interwencji, o których mowa w tytule III rozdział II sekcja 2, zgodnie z ust. 5 lit. b) niniejszego artykułu; lub

b) zwiększyć kwoty zarezerwowane na interwencje na podstawie art. 70, 72, 73 i 74, o ile interwencje te służą osiągnięciu celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) oraz, w odniesieniu do dobrostanu zwierząt, określonych w art. 6 ust. 1 lit. i), o kwotę co najmniej równoważną kwocie wykorzystanej do finansowania innych interwencji, o których mowa w tytule III rozdział II sekcja 2, zgodnie z ust. 5 lit. b) niniejszego artykułu. Dodatkowe kwoty zarezerwowane na interwencje na mocy art. 70, 72, 73 i 74 zgodnie z niniejszym ustępem nie są uwzględniane w przypadku, gdy państwo członkowskie korzysta z możliwości, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

7. Jeżeli państwo członkowskie, stosując ust. 5 lit. a), wykorzysta na łączny okres 2023 i 2024 kwotę przekraczającą 2,5 % sumy przydziałów środków określonych w załączniku IX na lata 2023 i 2024, na finansowanie innych interwencji, o których mowa w tytule III rozdział II sekcja 2, państwo to kompensuje kwoty przekraczające 2,5 % sumy przydziałów środków określonych w załączniku IX na lata 2023 i 2024 i wykorzystanych do finansowania w tych latach innych interwencji, o których mowa w tytule III rozdział II sekcja 2, poprzez zmianę swojego planu strategicznego WPR zgodnie z art. 119, by:

a) zwiększyć kwoty zarezerwowane zgodnie z niniejszym artykułem na ekoschematy, na pozostałe lata okresu planu strategicznego WPR o kwotę co najmniej równoważną kwocie przekraczającej 2,5 % sumy przydziałów środków określonych w załączniku IX na lata 2023 i 2024; lub

b) zwiększyć kwoty zarezerwowane na interwencje na podstawie art. 70, 72, 73 i 74, o ile interwencje te służą osiągnięciu celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) oraz, w odniesieniu do dobrostanu zwierząt, określonych w art. 6 ust. 1 lit. i), o kwotę co najmniej równoważną kwocie przekraczającej 2,5 % sumy przydziałów środków określonych w załączniku IX na lata 2023 i 2024. Dodatkowe kwoty zarezerwowane na interwencje na mocy art. 70, 72, 73 i 74 zgodnie z niniejszym ustępem nie są uwzględniane w przypadku, gdy państwo członkowskie korzysta z możliwości, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

8. Państwa członkowskie mogą, w latach kalendarzowych 2025 i 2026, zgodnie z art. 101 ust. 3, wykorzystać kwotę do wysokości progu odpowiadającego 2 % kwot określonych w załączniku IX na dany rok kalendarzowy i zarezerwowaną zgodnie z niniejszym artykułem na ekoschematy, na finansowanie w tym roku innych interwencji, o których mowa w tytule III rozdział II sekcja 2, pod warunkiem że wszystkie możliwości wykorzystania tych środków na ekoschematy zostały wyczerpane, a warunki określone w ust. 9 zostały spełnione.

9. Stosując ust. 8, państwa członkowskie zmieniają plan WPR zgodnie z art. 119, by:

a) zwiększyć kwoty zarezerwowane zgodnie z niniejszym artykułem na ekoschematy, na pozostałe lata okresu planu strategicznego WPR o kwotę co najmniej równoważną kwocie wykorzystanej do finansowania innych interwencji, o których mowa w tytule III rozdział II sekcja 2, zgodnie z ust. 8;, lub

b) zwiększyć kwoty zarezerwowane na interwencje na podstawie art. 70, 72, 73 i 74, o ile interwencje te służą osiągnięciu celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) oraz, w odniesieniu do dobrostanu zwierząt, określonych w art. 6 ust. 1 lit. i), o kwotę co najmniej równoważną kwocie wykorzystanej do finansowania innych interwencji, o których mowa w tytule III rozdział II sekcja 2, zgodnie z ust. 8 niniejszego artykułu. Dodatkowe kwoty zarezerwowane na interwencje na mocy art. 70, 72, 73 i 74 zgodnie z niniejszym ustępem nie są uwzględniane w przypadku, gdy państwo członkowskie korzysta z możliwości, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

10. W odniesieniu do każdego roku kalendarzowego, począwszy od roku kalendarzowego 2025, łączne wydatki na rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich inne niż ekoschematy, nie przekraczają przydziału środków na płatności bezpośrednie na odpowiedni rok kalendarzowy, określonego w załączniku V, pomniejszonego o kwotę odpowiadającą 23 % kwoty zarezerwowanej zgodnie z załącznikiem IX na ekoschematy zgodnie z niniejszym ustępem na lata kalendarzowe 2025 i 2026 i 25 % kwoty zarezerwowanej zgodnie z załącznikiem IX na ekoschematy zgodnie z niniejszym ustępem na 2027 r., w stosownych przypadkach skorygowaną o kwotę wynikającą z zastosowania ust. 2, 3, 4, 6, 7 i 9 niniejszego artykułu oraz zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez państwa członkowskie w ich planach finansowych, o których mowa w art. 112 ust. 2 lit. a), i zatwierdzonymi przez Komisję zgodnie z art. 118 lub 119. Ten pułap finansowy stanowi pułap finansowy określony w prawie Unii.

11. W przypadku stosowania ust. 2, 3, 4, 6, 7 i 9 niniejszego artykułu w całym okresie planu strategicznego WPR całkowite wydatki EFRROW na rozwój obszarów wiejskich inne niż kwoty zarezerwowane na interwencje zgodnie z art. 70, 72, 73 i 74, o ile interwencje te odnoszą się do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) oraz, w odniesieniu do dobrostanu zwierząt, określonych w art. 6 ust. 1 lit. i), nie przekraczają całkowitego wkładu EFRROW w rozwój obszarów wiejskich przez cały okres objęty planem strategicznym WPR określonego w załączniku XI, pomniejszonego o kwoty zarezerwowane na interwencje zgodnie z art. 70, 72, 73 i 74, o ile interwencje te służą osiągnięciu celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) oraz, w odniesieniu do dobrostanu zwierząt, określonych w art. 6 ust. 1 lit. i), po zastosowaniu ust. 2, 6, 7 i 9 niniejszego artykułu oraz zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez państwa członkowskie w ich planach finansowych, o których mowa w art. 112 ust. 2 lit. a), zatwierdzonymi przez Komisję zgodnie z art. 118 lub 119. Ten pułap finansowy stanowi pułap finansowy określony w prawie Unii.

Artykuł 98

Minimalne przydziały finansowe na redystrybucyjne wsparcie dochodów

1. Co najmniej 10 % przydziałów określonych w załączniku IX rezerwuje się corocznie na redystrybucyjne wsparcie dochodów, o którym mowa w art. 29.

2. W przypadku każdego roku kalendarzowego całkowite wydatki na rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich innych niż redystrybucyjne wsparcie dochodów, nie przekraczają przydziału środków na płatności bezpośrednie na dany rok kalendarzowy określonego w załączniku V, pomniejszonego o kwotę odpowiadającą 10 % przydziału środków na płatności bezpośrednie na odpowiedni rok kalendarzowy, określonego w załączniku IX, w stosownych przypadkach skorygowanego po zastosowaniu art. 29 ust. 1 akapit drugi, zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez państwa członkowskie w ich planach finansowych zgodnie z art. 112 ust. 2 lit. a) i zatwierdzonymi przez Komisję zgodnie z art. 118 lub 119. Ten pułap finansowy stanowi pułap finansowy określony w prawie Unii.

Artykuł 99

Dobrowolne wkłady ze środków z EFRROW na działania w ramach LIFE i Erasmus+

Państwa członkowskie mogą zdecydować w swoich planach strategicznych WPR o wykorzystaniu określonej części przydziału środków z EFRROW na pozyskiwanie wsparcia i zwiększenie skali zintegrowanych strategicznych projektów korzystnych dla społeczności rolników, zgodnie z rozporządzeniem(UE) 2021/783 oraz o finansowaniu działań dotyczących transnarodowej mobilności edukacyjnej osób w dziedzinie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, ukierunkowanych na młodych rolników i kobiety na obszarach wiejskich, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 ([48]).

([48]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające „Erasmus+": unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1288/2013 (Dz.U. L 189 z 28.5.2021, s. 1).

Artykuł 100

Śledzenie wydatków w dziedzinie klimatu

1. Na podstawie informacji dostarczonych przez państwa członkowskie Komisja dokonuje ewaluacji, za pomocą prostej i wspólnej metody, wkładu polityki w realizację celów dotyczących zmiany klimatu.

2. Wkład w realizację celu dotyczącego wydatków jest szacowany przy zastosowaniu szczegółowych wskaźników korygujących, zróżnicowanych w zależności od tego, czy wsparcie przyczynia się w znacznym, czy w umiarkowanym stopniu do osiągnięcia celów związanych ze zmianą klimatu. Wskaźniki korygujące są następujące:

a) 40 % w przypadku wydatków w ramach podstawowego wsparcia dochodów i uzupełniającego wsparcia dochodów, o których mowa w tytule III rozdział II sekcja 2 podsekcje 2 i 3;

b) 100 % w przypadku wydatków w ramach ekoschematów, o których mowa w tytule III rozdział II sekcja 2 podsekcja 4;

c) 100 % w przypadku wydatków na interwencje, o których mowa w art. 93 ust. 1, inne niż te, o których mowa w lit. d) niniejszego ustępu;

d) 40 % w przypadku wydatków z tytułu ograniczeń naturalnych lub innych szczególnych ograniczeń dla danego obszaru, o których mowa w art. 71.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania po dniu 31 grudnia 2025 r. zgodnie z art. 152 aktów delegowanych zmieniających ust. 2 niniejszego artykułu w celu zmiany współczynników korygujących tam określonych, w przypadku gdy taka modyfikacja jest uzasadniona w celu dokładniejszego śledzenia wydatków na cele związane ze środowiskiem i klimatem.

Artykuł 101

Orientacyjne przydziały środków

1. Państwa członkowskie określają w swoim planie strategicznym WPR orientacyjny przydział środków na każdą interwencję i na każdy rok. Ten orientacyjny przydział środków odzwierciedla oczekiwany poziom płatności w ramach planu strategicznego WPR na interwencje w odnośnym roku finansowym, z wyłączeniem oczekiwanych płatności na podstawie dodatkowego finansowania krajowego, o którym mowa w art. 115 ust. 5.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1 w przypadku rodzajów interwencji w sektorach, o których mowa w art. 42 lit. a), d), e) i f), państwa członkowskie określają w swoim planie strategicznym WPR orientacyjny przydział środków dla każdego sektora i na każdy rok, odzwierciedlający oczekiwany poziom płatności z tytułu tej interwencji dla tego sektora w danym roku budżetowym, z wyłączeniem spodziewanych płatności w ramach krajowej pomocy finansowej, o której mowa w art. 53.

3. Orientacyjne przydziały środków określone przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 1 i 2 nie uniemożliwiają tym państwom członkowskim wykorzystania środków finansowych z tych orientacyjnych przydziałów środków jako środków finansowych na inne interwencje bez zmiany ich planów strategicznych WPR zgodnie z art. 119, z zastrzeżeniem zgodności z niniejszym rozporządzeniem, a w szczególności z jego art. 87, 88, 89, 90, 92–95 i 102, oraz z rozporządzeniem (UE) 2021/2116, a w szczególności z jego art. 32 ust. 6 lit. b) a także z zastrzeżeniem następujących warunków:

a) przydziały środków na interwencje w formie płatności bezpośrednich są wykorzystywane na inne interwencje w formie płatności bezpośrednich,

b) przydziały środków na interwencje związane z rozwojem obszarów wiejskich są wykorzystywane na inne interwencje związane z rozwojem obszarów wiejskich,

c) przydziały finansowe na interwencje w sektorze pszczelarskim i w sektorze wina są wykorzystywane wyłącznie na inne interwencje w tym samym sektorze;

d) przydziały środków na interwencje w innych sektorach, o których mowa w art. 42 lit. f), są wykorzystywane na interwencje w innych sektorach, o których mowa w tej literze, ustanowione w planie strategicznym WPR i takie wykorzystanie nie wpływa na zatwierdzone programy operacyjne.

Do celów akapitu pierwszego lit. a) państwa członkowskie, które podjęły decyzję o przyznaniu podstawowego wsparcia dochodów w oparciu o uprawnienia do płatności zgodnie z art. 23, mogą liniowo zwiększyć lub zmniejszyć kwoty do wypłaty na podstawie wartości uprawnień aktywowanych w danym roku kalendarzowym, w granicach minimalnych i maksymalnych planowanych kwot jednostkowych ustalonych do celów interwencji w ramach podstawowego wsparcia dochodów zgodnie z art. 102 ust. 2.

Artykuł 102

Planowane kwoty jednostkowe i planowane produkty

1. Państwa członkowskie ustalają jedną planowaną kwotę jednostkową lub większą ich liczbę dla każdej interwencji uwzględnionej w ich planach strategicznych WPR. Planowana kwota jednostkowa może być jednolita lub średnia, zgodnie z warunkami określonymi przez państwa członkowskie. „Planowana jednolita kwota jednostkowa" oznacza wartość, która – według oczekiwań – zostanie wypłacona z tytułu każdego odnośnego produktu. „Planowana średnia kwota jednostkowa" oznacza średnią wartość różnych kwot jednostkowych, które – według oczekiwań – zostaną wypłacone z tytułu odnośnych produktów.

W odniesieniu do interwencji objętych systemem zintegrowanym, o którym mowa w art. 65 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116, ustala się jednolite kwoty jednostkowe, z wyjątkiem przypadków, gdy zastosowanie jednolitych kwot jednostkowych nie jest możliwe lub odpowiednie z uwagi na charakter lub zakres interwencji. W takim przypadku ustala się średnie kwoty jednostkowe.

2. W odniesieniu do interwencji w formie płatności bezpośrednich państwa członkowskie mogą ustalić maksymalne lub minimalne planowane kwoty jednostkowe, lub oba ich rodzaje, dla każdej kwoty jednostkowej planowanej dla każdej interwencji.

„Maksymalna planowana kwota jednostkowa" i „minimalna planowana kwota jednostkowa" oznaczają maksymalne i minimalne kwoty jednostkowe, które według oczekiwań – planuje się wypłacić z tytułu odnośnych produktów.

Ustalając maksymalne lub minimalne kwoty jednostkowe, lub oba ich rodzaje, państwa członkowskie mogą uzasadnić ich wartość elastycznością niezbędną dla ponownego przydzielania środków, mającą zapobiec ich niewykorzystaniu.

Zrealizowana kwota jednostkowa, o której mowa w art. 134 ust. 5 akapit pierwszy lit. c), może być niższa niż planowana kwota jednostkowa lub minimalna planowana kwota jednostkowa, o ile została ona określona, wyłącznie w celu zapobieżenia nadwyżce środków przydzielonych na rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich, o których mowa w art. 87 ust. 1.

3. Państwa członkowskie mogą ustalić maksymalną planowaną średnią kwotę jednostkową w odniesieniu do rodzajów interwencji, w których stosowane są średnie kwoty jednostkowe, związanych z rozwojem obszarów wiejskich.

„Maksymalna planowana średnia kwota jednostkowa" oznacza maksymalną średnią kwotę, którą – według oczekiwań – planuje się wypłacić z tytułu odnośnych produktów.

4. Jeżeli dla jednej interwencji ustalane są różne kwoty jednostkowe, do każdej odnośnej kwoty jednostkowej w ramach tej interwencji mają zastosowanie ust. 2 i 3.

5. Państwa członkowskie określają ilościowo planowane roczne produkty w ramach każdej interwencji w odniesieniu do każdej jednolitej lub średniej kwoty jednostkowej. W ramach jednej interwencji planowane roczne produkty mogą być przedstawione w sposób zagregowany dla wszystkich kwot jednostkowych lub grup kwot jednostkowych.

Artykuł 103

Elastyczność między przydziałami na płatności bezpośrednie a przydziałami na EFRROW

1. W projekcie swojego planu strategicznego WPR, o którym mowa w art. 118 ust. 1, państwo członkowskie może podjąć decyzję o przesunięciu:

a) do 25 % przydziału na płatności bezpośrednie określonego w załączniku V, w stosownych przypadkach po odliczeniu przydziału w odniesieniu do bawełny określonego w załączniku VIII na lata kalendarzowe 2023–2026, do jego przydziału na EFRROW w latach budżetowych 2024–2027; lub

b) do 25 % przydziału na EFRROW w latach budżetowych 2024–2027 do jego przydziału na płatności bezpośrednie określonego w załączniku V na lata kalendarzowe 2023–2026.

2. Wartość procentowa przesunięcia z przydziału państwa członkowskiego na płatności bezpośrednie do przydziału państwa członkowskiego na EFRROW, o którym mowa w ust. 1 lit. a), może zostać zwiększona o:

a) maksymalnie 15 punktów procentowych, jeśli państwa członkowskie wykorzystają odnośne zwiększenie na interwencje finansowane z EFRROW, aby osiągnąć cele szczegółowe, określone w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f);

b) maksymalnie 2 punkty procentowe, jeśli państwa członkowskie wykorzystają to zwiększenie zgodnie z art. 95 ust. 1 lit. b).

3. Wartość procentowa przesunięcia z przydziału państwa członkowskiego na EFRROW do jego przydziału na płatności bezpośrednie, o której mowa w ust. 1 lit. b), może zostać zwiększona do 30 % w przypadku państw członkowskich, w których płatności bezpośrednie na hektar są niższe niż 90 % średniej unijnej. Warunek ten jest spełniony w przypadku Bułgarii, Estonii, Hiszpanii, Łotwy, Litwy, Polski, Portugalii, Rumunii, Słowacji, Finlandii i Szwecji.

4. W decyzjach o których mowa w ust. 1, określa się wartość procentową, o której mowa w ust. 1, 2 i 3, i która może różnić się w zależności od roku kalendarzowego.

5. Państwa członkowskie mogą w 2025 r. zmienić swoje decyzje, o których mowa w ust. 1, w ramach wniosku o zmianę swoich planów strategicznych WPR, o których mowa w art. 119.

TYTUŁ V

PLAN STRATEGICZNY WPR

ROZDZIAŁ I

WYMOGI OGÓLNE

Artykuł 104

Plany strategiczne WPR

1. Państwa członkowskie ustanawiają plany strategiczne WPR zgodnie z niniejszym rozporządzeniem w celu wdrożenia unijnego wsparcia finansowanego z EFRG lub EFRROW, aby osiągnąć cele szczegółowe określone w art. 6 ust. 1 i 2.

2. Każde państwo członkowskie ustanawia jeden plan strategiczny WPR dla całego swojego terytorium, z uwzględnieniem swoich przepisów konstytucyjnych i instytucjonalnych.

W przypadku gdy elementy planu strategicznego WPR są ustanawiane na poziomie regionalnym, państwo członkowskie zapewnia spójność i zgodność z elementami planu strategicznego WPR na poziomie krajowym. Elementy ustalone na poziomie regionalnym są odpowiednio odzwierciedlone w odpowiednich sekcjach planu strategicznego WPR, jak określono w art. 107.

3. W oparciu o analizę SWOT, o której mowa w art. 115 ust. 2, i ocenę potrzeb, o której mowa w art. 108, w planach strategicznych WPR państwa członkowskie określają strategię interwencji, o której mowa w art. 109, wyznaczając w niej ilościowe cele końcowe i cele pośrednie, prowadzące do realizacji celów szczegółowych, określonych w art. 6 ust. 1 i 2. Cele końcowe wyznacza za pomocą wspólnego zestawu wskaźników rezultatu, określonych w załączniku I.

Aby osiągnąć te cele końcowe państwa członkowskie dobierają interwencje w oparciu o rodzaje interwencji określone w tytule III.

4. Każdy plan strategiczny WPR obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.

Artykuł 105

Wyższy poziom ambicji w odniesieniu do celów związanych ze środowiskiem i klimatem

1. Za pośrednictwem planów strategicznych WPR, a w szczególności za pośrednictwem elementów strategii interwencji, o której mowa w art. 109 ust. 2 lit. a), państwa członkowskie dążą do wniesienia – poprzez wsparcie w ramach EFRG i EFRROW w okresie 2014–2020 – większego ogólnego wkładu w osiągnięcie określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) celów szczegółowych, w porównaniu z ogólnym wkładem w realizację celu określonego w art. 110 ust. 2 akapit pierwszy lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

2. Państwa członkowskie wyjaśniają w swych planach strategicznych WPR, na podstawie dostępnych informacji, w jaki sposób zamierzają osiągnąć cel wniesienia większego wkładu określony w ust. 1. Podstawą tego wyjaśnienia muszą być istotne informacje, takie jak elementy, o których mowa w art. 107 ust. 1 lit. a)–f) oraz w art. 107 ust. 2 lit. b) oraz oczekiwana poprawa w stosunku do odpowiednich wskaźników oddziaływania określonych w załączniku I.

Artykuł 106

Wymogi proceduralne

1. Państwa członkowskie sporządzają plany strategiczne WPR w oparciu o przejrzyste procedury, w stosownych przypadkach we współpracy ze swoimi regionami, zgodnie ze swoimi ramami instytucjonalnymi i prawnymi.

2. Organ państwa członkowskiego odpowiedzialny za sporządzenie planu strategicznego WPR zapewnia, aby:

a) w stosownych przypadkach właściwe organy na szczeblu regionalnym były skutecznie zaangażowane w przygotowanie planu strategicznego WPR; oraz

b) właściwe organy publiczne ds. środowiska i klimatu były skutecznie zaangażowane w przygotowanie aspektów planu strategicznego WPR związanych ze środowiskiem i klimatem.

3. Każde państwo członkowskie organizuje partnerstwo z właściwymi organami regionalnymi i lokalnymi. Partnerstwo obejmuje co najmniej następujących partnerów:

a) właściwe organy na szczeblu regionalnym i lokalnym, a także właściwe organy publiczne, w tym organy właściwe ds. zagadnień środowiskowych i klimatycznych;

b) partnerów gospodarczych i społecznych, w tym przedstawicieli sektora rolnictwa;

c) właściwe jednostki reprezentujące społeczeństwo obywatelskie oraz, w stosownych przypadkach, jednostki odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, równości płci i niedyskryminacji.

Państwa członkowskie skutecznie angażują tych partnerów w przygotowanie planów strategicznych WPR i konsultują się w stosownych przypadkach z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym w odniesieniu do minimalnych norm, o których mowa w art. 13.

4. Państwa członkowskie, w tym w stosownych przypadkach ich regiony, i Komisja współpracują w celu zapewnienia skutecznej koordynacji we wdrażaniu planów strategicznych WPR, z uwzględnieniem zasad proporcjonalności i zarządzania dzielonego.

5. Organizacja i wdrażanie partnerstwa odbywają się zgodnie z aktem delegowanym przyjętym na podstawie art. 5 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

ROZDZIAŁ II

TREŚĆ PLANU STRATEGICZNEGO WPR

Artykuł 107

Treść planu strategicznego WPR

1. Każdy plan strategiczny WPR zawiera sekcje dotyczące następujących zagadnień:

a) oceny potrzeb;

b) strategii interwencji;

c) elementów wspólnych dla różnych interwencji;

d) określonych w strategii interwencji w formie płatności bezpośrednich, interwencji w niektórych sektorach i interwencji na rzecz rozwoju obszarów wiejskich;

e) planów dotyczących celów końcowych i planów finansowych;

f) systemu zarządzania i koordynacji;

g) elementów zapewniających modernizację WPR;

h) w przypadku gdy elementy planu strategicznego WPR są ustanawiane na szczeblu regionalnym – krótki opis krajowej i regionalnej struktury w danym państwie członkowskim, a w szczególności tego, które elementy ustanowiono na szczeblu krajowym, a które na regionalnym.

2. Każdy plan strategiczny WPR zawiera następujące załączniki:

a) załącznik I dotyczący ewaluacji *ex ante* i strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), o której mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE ([49]);

b) załącznik II dotyczący analizy SWOT;

c) załącznik III dotyczący konsultacji z partnerami;

d) w stosownych przypadkach, załącznik IV dotyczący płatności specyficznej w odniesieniu do bawełny;

e) załącznik V dotyczący dodatkowego finansowania krajowego w zakresie objętym planem strategicznym WPR;

f) w stosownych przypadkach, załącznik VI dotyczący przejściowej pomocy krajowej.

3. Szczegółowe przepisy dotyczące zawartości poszczególnych sekcji i załączników do planów strategicznych WPR, o których mowa w ust. 1 i 2, określono w art. 108–115.

Artykuł 108

Ocena potrzeb

Ocena potrzeb, o której mowa w art. 107 ust. 1 lit. a), obejmuje następujące elementy:

a) streszczenie analizy SWOT, o której mowa w art. 115 ust. 2;

b) w odniesieniu do każdego celu szczegółowego określonego w art. 6 ust. 1 i 2, identyfikację potrzeb opartą na danych uzyskanych z analizy SWOT; opisać należy wszystkie potrzeby wynikające z analizy SWOT, niezależnie od tego, czy zostaną one uwzględnione w ramach planu strategicznego WPR, czy nie;

c) w odniesieniu do celu szczegółowego polegającego na wspieraniu godziwych dochodów gospodarstw oraz na odporności, określonego w art. 6 ust. 1 lit. a), ocenę potrzeb w zakresie sprawiedliwszego podziału oraz skuteczniejszego i efektywniejszego ukierunkowania płatności bezpośrednich, w stosownych przypadkach z uwzględnieniem ich struktury gospodarstw, oraz w zakresie zarządzania ryzykiem;

([49]) Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30).

d) w stosownych przypadkach, analizę potrzeb określonych obszarów geograficznych, takich jak regiony najbardziej oddalone, jak również obszary górskie i wyspiarskie;

e) hierarchię potrzeb, w tym należyte uzasadnienie dokonanych wyborów obejmujące, w odpowiednich przypadkach, przyczyny, dla których w planie strategicznym WPR niektórych zidentyfikowanych potrzeb nie uwzględniono lub uwzględniono je tylko częściowo.

W odniesieniu do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) oraz f), w ocenie potrzeb uwzględnia się krajowe plany w zakresie środowiska i klimatu opracowane na podstawie instrumentów prawnych wymienionych w załączniku XIII.

Państwa członkowskie wykorzystują do swoich ocen potrzeb, dane które są aktualne i wiarygodne, a także, gdy są dostępne, dane zdezagregowane według płci.

Artykuł 109

Strategia interwencji

1. W strategii interwencji, o której mowa w art. 107 ust. 1 lit. b), dla każdego celu szczegółowego określonego w art. 6 ust. 1 i 2 i uwzględnionego w planie strategicznym WPR określa się:

a) cele końcowe i odnośne cele pośrednie w odniesieniu do odpowiednich wskaźników rezultatu stosowanych przez państwo członkowskie na podstawie jego oceny potrzeb, o której mowa w art. 108. Wartość tych celów końcowych należy uzasadnić na podstawie tej oceny potrzeb. W odniesieniu do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) oraz f) cele końcowe należy zdefiniować w oparciu o wyjaśnienie, o którym mowa w ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu;

b) interwencje, w oparciu o rodzaje interwencji określone w tytule III, które należy projektować w taki sposób, aby odpowiadały konkretnej sytuacji na danym obszarze, kierując się racjonalną logiką interwencji, popartą ewaluacją *ex ante*, o której mowa w art. 139, analizą SWOT, o której mowa w art. 115 ust. 2, i oceną potrzeb, o której mowa w art. 108;

c) elementy obrazujące, w jaki sposób interwencje umożliwią osiągnięcie celów końcowych, wraz z wyjaśnieniem, na czym polega ich wzajemna spójność i kompatybilność;

d) elementy wykazujące, że przydział środków finansowych na interwencje w ramach planu strategicznego WPR jest uzasadniony i odpowiedni do osiągnięcia wyznaczonych celów końcowych oraz spójny z planem finansowym, o którym mowa w art. 112.

2. W strategii interwencji należy wykazać spójność strategii i komplementarność interwencji w ramach poszczególnych celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2, przedstawiając:

a) ogólny zarys struktury środowiskowej i klimatycznej planu strategicznego WPR, zawierający opis następujących elementów:

   (i) w odniesieniu do każdej normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, wymienionej w załączniku III – sposób, w jaki wdrażana jest unijna norma, w tym następujące elementy: krótki opis praktyk na terenie gospodarstwa, zakresu terytorialnego, rodzaju rolników i innych beneficjentów podlegających normie i w razie potrzeby opis sposobu, w jaki dana praktyka przyczynia się do osiągnięcia tego głównego celu tej normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska;

   (ii) ogólny wkład warunkowości w realizację celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f);

   (iii) komplementarność między odpowiednimi warunkami bazowymi, o których mowa w art. 31 ust. 5 i art. 70 ust. 3, warunkowością a poszczególnymi interwencjami, w tym wsparciem dla rolnictwa ekologicznego, służącymi realizacji celów szczegółowych, określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f);

   (iv) sposób osiągnięcia większego ogólnego wkładu określonego w art. 105;

   (v) sposobu, w jaki struktura środowiskowa i klimatyczna planu strategicznego WPR ma przyczyniać się do realizacji już ustalonych długoterminowych celów krajowych określonych w aktach prawnych, wymienionych w załączniku XIII, lub wynikających z nich, oraz w jaki sposób ma być z nimi spójna;

b) w odniesieniu do celu szczegółowego określonego w art. 6 ust. 1 lit. g) ogólny zarys odpowiednich interwencji i szczególnych warunków dotyczących młodych rolników, które określono w planie strategicznym WPR, takich jak wyszczególnione w art. 26 ust. 4 lit. a), art. 30, 73 i art. 75 oraz art. 77 ust. 6. Przedstawiając plan finansowy w odniesieniu do rodzajów interwencji, o których mowa w art. 30, 73 i 75, państwa członkowskie powinny odnieść się w szczególności do art. 95. Zarys ten powinien też zawierać ogólne wyjaśnienie powiązań z instrumentami krajowymi z myślą o poprawieniu spójności działań unijnych i krajowych w tej dziedzinie;

c) wyjaśnienie zgodności interwencji w ramach wsparcia dochodów związanego z produkcją, o którym mowa w tytule III rozdział II sekcja 3 podsekcją 1, z dyrektywą 2000/60/WE;

d) w odniesieniu do celu szczegółowego określonego w art. 6 ust. 1 lit. a) – ogólny zarys sposobu realizacji celu, jakim jest sprawiedliwsza dystrybucja oraz skuteczniejsze i efektywniejsze ukierunkowanie wsparcia dochodu, które ma zostać przyznane rolnikom w ramach planu strategicznego WPR, w tym, w stosownych przypadkach, informacje uzasadniające zastosowanie odstępstwa przewidzianego w art. 29 ust. 1 akapit drugi. W stosownych przypadkach w zarysie tym uwzględnia się również zgodność i komplementarność terytorializacji podstawowego wsparcia dochodów, o której mowa w art. 22 ust. 2, ze wsparciem w ramach innych interwencji, w szczególności z płatnościami z tytułu ograniczeń naturalnych lub innych szczególnych ograniczeń dla danego obszaru, o których mowa w art. 71;

e) ogólny zarys interwencji związanych z sektorami, w tym wsparcia dochodów związanego z produkcją, o którym to wsparciu mowa w tytule III rozdział II sekcja 3 podsekcja 1, i interwencji w niektórych sektorach, o których mowa w tytule III rozdział III, z uzasadnieniem wyboru odnośnych sektorów, wykazem interwencji w poszczególnych sektorach oraz opisem ich komplementarności;

f) w stosownych przypadkach wyjaśnienie, które interwencje mają przyczynić się do zapewnienia spójnego i zintegrowanego podejścia do zarządzania ryzykiem;

g) w stosownych przypadkach opis powiązań między interwencjami krajowymi i regionalnymi, w tym podział przydziałów środków na poszczególne interwencje i fundusze;

h) ogólny zarys sposobu, w jaki plan strategiczny WPR przyczynia się do osiągnięcia celu szczegółowego, jakim jest poprawa dobrostanu zwierząt i zwalczanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, określonego w art. 6 ust. 1 lit. i), w tym warunków bazowych i komplementarności między warunkowością a różnymi interwencjami;

i) wyjaśnienie, w jaki sposób interwencje i elementy wspólne dla różnych interwencji przyczyniają się do uproszczenia dla beneficjentów końcowych i zmniejszenia obciążenia administracyjnego.

3. W przypadku gdy elementy planu strategicznego WPR są ustanawiane na poziomie regionalnym, strategia interwencji zapewnia spójność i zgodność tych elementów z elementami planu strategicznego WPR ustanawianymi na poziomie krajowym.

Artykuł 110

Elementy wspólne dla różnych interwencji

Sekcja dotycząca elementów wspólnych dla różnych interwencji, o której mowa w art. 107 ust. 1 lit. c), obejmuje:

a) definicje i warunki określone przez państwa członkowskie zgodnie z art. 4, jak również minimalne wymogi dotyczące interwencji w formie płatności bezpośrednich zgodnie z art. 18;

b) opis wykorzystywania „pomocy technicznej", o której mowa w art. 94 i art. 125, oraz opis krajowej sieci WPR, o których mowa w art. 126;

c) w odniesieniu do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 definicję obszarów wiejskich stosowaną w planie strategicznym WPR określonym przez państwa członkowskie;

d) inne informacje dotyczące wdrażania, w szczególności:

   (i) w stosownych przypadkach krótki opis ustalania wartości uprawnień do płatności i funkcjonowania rezerwy;

   (ii) w stosownych przypadkach wykorzystanie szacowanej kwoty pochodzącej ze zmniejszenia płatności bezpośrednich, o którym mowa w art. 17;

   (iii) decyzja i jej uzasadnienie w odniesieniu do wykonania art. 17 ust. 4, art. 29 ust. 6 i art. 30 ust. 4 niniejszego rozporządzenia oraz art. 17 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2021/2116;

(iv) w stosownych przypadkach – decyzję i opis jej głównych elementów w odniesieniu do wykonania art. 19;

(v) ogólny zarys koordynacji, rozgraniczenia i komplementarności między EFRROW i innymi funduszami unijnymi wykorzystywanymi na obszarach wiejskich.

Artykuł 111

Interwencje

Sekcja dotycząca każdej interwencji określonej w strategii, o której mowa w art. 107 ust. 1 lit. d), w tym interwencji ustanowionych na poziomie regionalnym, obejmuje:

a) rodzaj interwencji, na którym się opiera;

b) zakres terytorialny;

c) konkretną formę lub wymagania tej interwencji, które zapewniają skuteczny wkład w realizację jednego celu szczegółowego lub celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2; w przypadku interwencji w zakresie środowiska i klimatu, związek z wymogami w zakresie warunkowości, w którego kontekście należy wykazać, że praktyki te mają charakter uzupełniający i nie pokrywają się;

d) warunki kwalifikowalności;

e) wskaźniki rezultatu określone w załączniku I, w które interwencja powinna wnieść bezpośredni i znaczący wkład;

f) w odniesieniu do każdej interwencji, która należy do jednego z rodzajów interwencji wymienionych w załączniku II do niniejszego rozporządzenia, wyjaśnienie, w jaki sposób zapewniona została zgodność z odpowiednimi postanowieniami załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO, jak określono w art. 10 i w załączniku II do niniejszego rozporządzenia, oraz w odniesieniu do każdej interwencji, która nie należy do jednego z rodzajów interwencji wymienionych w załączniku II do niniejszego rozporządzenia, wskazanie, czy – a jeśli tak, to w jaki sposób – zapewniona została zgodność z odpowiednimi postanowieniami art. 6.5 Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO lub załącznika 2 do tego porozumienia;

g) jeden wskaźnik produktu i planowane roczne produkty interwencji, o których mowa w art. 102 ust. 5;

h) roczne planowane jednolite lub średnie kwoty jednostkowe, o których mowa w art. 102 ust. 1, i, w stosownych przypadkach, maksymalne lub minimalne planowane kwoty jednostkowe, o których mowa w art. 102 ust. 2 i 3;

i) wyjaśnienie sposobu, w jaki ustalono kwoty jednostkowe, o których mowa w lit. h) niniejszego ustępu;

j) w stosownych przypadkach:

(i) formę wsparcia i poziom dofinansowania;

(ii) metodę obliczania planowanych jednostkowych kwot wsparcia i sposób jej certyfikacji, zgodnie z art. 82;

k) roczny przydział środków na interwencję, o którym mowa w art. 101 ust. 1, lub w przypadku sektorów, o których mowa w art. 42 lit. a), d), e) i f), roczny przydział środków dla danego sektora, o którym mowa w art. 101 ust. 2, w tym, w stosownych przypadkach, podział na kwoty przewidziane na dotacje i kwoty przewidziane na instrumenty finansowe;

l) wskazanie, czy interwencja leży poza zakresem art. 42 TFUE i czy podlega ocenie zgodności z zasadami pomocy państwa.

Litera e) akapit pierwszy nie ma zastosowania do interwencji obejmujących rodzaj interwencji w sektorze pszczelarstwa, o którym mowa w art. 55 ust. 1 lit. a) i c)–g), interwencji obejmujących rodzaj interwencji w sektorze wina, o którym mowa w art. 58 ust. 1 lit. h)–k) oraz działań informacyjnych i promocyjnych dla systemów jakości obejmujących rodzaj interwencji na rzecz współpracy, o którym mowa w art. 77.

Artykuł 112

Plan dotyczący celów końcowych i plan finansowy

1. Plan dotyczący celów końcowych, o którym mowa w art. 107 ust. 1 lit. e), składa się z tabeli podsumowującej cele końcowe i cele pośrednie, o których mowa w art. 109 ust. 1 lit. a).

2. Plan finansowy, o którym mowa w art. 107 ust. 1 lit. e), obejmuje tabelę zawierającą zestawienie:

a) przydziałów państw członkowskich na rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich, o których mowa w art. 87 ust. 1, na rodzaje interwencji w odniesieniu do sektora wina, o których mowa w art. 88 ust. 1, na interwencje w odniesieniu do sektora pszczelarstwa, o których mowa w art. 88 ust. 2, oraz na rodzaje interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, o których mowa w art. 89 ust. 3, z wyszczególnieniem rocznych i ogólnych kwot zarezerwowanych przez państwa członkowskie w celu spełnienia określonych w art. 92–98 wymogów dotyczących minimalnych przydziałów środków;

b) przesunięć kwot, o których mowa w lit. a), między rodzajami interwencji w formie płatności bezpośrednich i rodzajami interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich zgodnie z art. 103 oraz wszelkie potrącenia z przydziałów państw członkowskich na rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich w celu udostępnienia kwot na rodzaje interwencji w innych sektorach, o których mowa w tytule III rozdział III sekcja 7, zgodnie z art. 88 ust. 6;

c) przydziałów państw członkowskich na rodzaje interwencji w odniesieniu do sektora chmielu, o których mowa w art. 88 ust. 3 oraz w odniesieniu do sektora oliwy z oliwek i w sektorze oliwek stołowych, o których mowa w art. 88 ust. 4, a jeżeli te rodzaje interwencji nie są wdrażane, decyzji o włączeniu odpowiednich przydziałów do przydziałów danego państwa członkowskiego na płatności bezpośrednie, zgodnie z art. 88 ust. 5;

d) w stosownych przypadkach przesunięć przydziałów państw członkowskich z EFRROW na wsparcie w ramach InvestEU zgodnie z art. 81 niniejszego rozporządzenia, na mocy rozporządzenia (UE) 2021/783 lub na mocy rozporządzenia (UE) 2021/817 zgodnie z art. 99 niniejszego rozporządzenia;

e) w stosownych przypadkach kwoty planowane dla regionów najbardziej oddalonych.

3. W uzupełnieniu przepisów ust. 2 szczegółowy plan finansowy zawiera dla każdego roku budżetowego następujące tabele zgodne z art. 111 lit. g) i k), przedstawiające dane wyrażone jako prognozy państw członkowskich dotyczące realizacji płatności:

a) podział przydziałów państw członkowskich na rodzaje interwencji w formie płatności bezpośrednich po przesunięciach określonych w ust. 2 lit. b) i c) w oparciu o orientacyjne przydziały środków z podziałem na rodzaje interwencji i na poszczególne interwencje, z określeniem dla każdej interwencji planowanych produktów, planowanych średnich lub jednolitych kwot jednostkowych, o których mowa w art. 102 ust. 1 i, w stosownych przypadkach, maksymalnych lub minimalnych planowanych kwot jednostkowych – lub obu ich rodzajów, zgodnie z art. 102 ust. 2. W stosownych przypadkach podział obejmuje kwotę rezerwy na uprawnienia do płatności.

   Należy wyszczególnić całkowitą szacowaną kwotę pochodzącą ze zmniejszenia płatności, o której mowa w art. 17.

   Biorąc pod uwagę wykorzystanie szacunkowych kwot wynikających ze zmniejszenia płatności, o których mowa w art. 17 i art. 87 ust. 3, te orientacyjne przydziały środków, związane z nimi planowane produkty i odpowiadające im planowane średnie kwoty jednostkowe lub jednolite kwoty jednostkowe są ustalane przed zmniejszeniem płatności;

b) podział przydziałów na rodzaje interwencji, o których mowa w tytule III rozdział III, w podziale na poszczególne interwencje i ze wskazaniem planowanych produktów lub w przypadku sektorów, o których mowa w art. 42 lit. a), d), e) i f), orientacyjny przydział finansowy na sektor ze wskazaniem produktów wyrażonych jako liczba programów operacyjnych na sektor;

c) podział przydziałów państw członkowskich na rozwój obszarów wiejskich po przesunięciach do i z płatności bezpośrednich określonych w lit. b), z podziałem na rodzaje interwencji i na poszczególne interwencje, w tym całkowite kwoty na okres planu strategicznego WPR, ze wskazaniem mającej zastosowanie stawki wkładu z EFRROW, w stosownych przypadkach w podziale na poszczególne interwencje i na kategorię regionu. W przypadku przesunięcia środków z płatności bezpośrednich, należy określić interwencje lub części interwencji finansowane z przesuniętych środków. W tabeli tej określa się również planowane produkty poszczególnych interwencji i planowane średnie lub jednolite kwoty jednostkowe, o których mowa w art. 102 ust. 1, a także w stosownych przypadkach maksymalne planowane średnie kwoty jednostkowe, o których mowa w art. 102 ust. 3. W stosownych przypadkach tabela zawiera również podział dotacji i kwot planowanych na instrumenty finansowe. Określa się również kwoty przeznaczone na pomoc techniczną;

Artykuł 113

Systemy zarządzania i koordynacji

Sekcja dotycząca systemów zarządzania i koordynacji, o których mowa w art. 107 ust. 1 lit. f), obejmuje:

a) wskazanie wszystkich jednostek zarządzających, o których mowa w tytule II rozdział II rozporządzenia (UE) 2021/2116, a także krajowej instytucji zarządzającej i w stosownych przypadkach regionalnych organów zarządzających;

b) wskazanie i określenie roli jednostek pośredniczących, o których mowa w art. 123 ust. 4 niniejszego rozporządzenia;

c) informacje dotyczące systemów kontroli i kar, o których mowa w tytule IV rozporządzenia (UE) 2021/2116, w tym:

   (i) zintegrowany system zarządzania i kontroli, o którym mowa w tytule IV rozdział II rozporządzenia (UE) 2021/2116;

   (ii) system kontroli i kar w związku z warunkowością, o którym mowa w tytule IV rozdziały IV i V rozporządzenia (UE) 2021/2116 [horyzontalnego];

   (iii) właściwe jednostki kontrolne odpowiedzialne za kontrole;

d) ogólny zarys struktury monitorowania i sprawozdawczości.

Artykuł 114

Modernizacja

W sekcji dotyczącej elementów zapewniających modernizację WPR, o której mowa w art. 107 ust. 1 lit. g), podkreśla się elementy planu strategicznego WPR, które przyczynią się do modernizacji rolnictwa i obszarów wiejskich oraz WPR, i przedstawia się w szczególności:

a) ogólny zarys sposobu, w jaki plan strategiczny WPR przyczyni się do osiągnięcia celu przekrojowego, określonego w art. 6 ust. 2, w szczególności przez:

   (i) opis struktury organizacyjnej AKIS;

   (ii) opis sposobu, w jaki usługi doradcze, o których mowa w art. 15, sieci badawcze i krajowe sieci WPR, o których mowa w art. 126, będą współpracować, by zapewniać doradztwo, przepływy wiedzy i usługi w zakresie innowacji, oraz sposobu, w jaki działania wspierane poprzez interwencje w ramach art. 78 lub inne odpowiednie interwencje są włączone w AKIS;

b) opis strategii rozwoju technologii cyfrowych w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz strategii stosowania tych technologii do poprawy skuteczności i efektywności interwencji w ramach planu strategicznego WPR.

Artykuł 115

Załączniki

1. Załącznik I do planu strategicznego WPR, o którym to załączniku mowa w art. 107 ust. 2 lit. a), zawiera podsumowanie najważniejszych wyników oceny *ex ante*, o której mowa w art. 139, i strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), o której mowa w dyrektywie 2001/42/WE, oraz opis sposobu ich uwzględnienia lub uzasadnienie, dlaczego nie zostały uwzględnione, jak również link do pełnego sprawozdania z ewaluacji *ex ante* i sprawozdania ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. Załącznik II do planu strategicznego WPR, o którym to załączniku mowa w art. 107 ust. 2 lit. b), zawiera analizę SWOT aktualnej sytuacji obszaru objętego planem strategicznym WPR.

Analiza SWOT opiera się na aktualnej sytuacji obszaru objętego planem strategicznym WPR i dla każdego celu szczegółowego określonego w art. 6 ust. 1 i 2 obejmuje całościowy opis ogólnej aktualnej sytuacji obszaru objętego planem strategicznym WPR oparty na wspólnych wskaźnikach kontekstowych oraz innych aktualnych informacjach jakościowych i ilościowych, takich jak: badania, poprzednie sprawozdania z ewaluacji, analizy sektorowe, wnioski płynące z wcześniejszych doświadczeń.

W stosownych przypadkach analiza SWOT obejmuje analizę aspektów terytorialnych, w tym specyfikę regionalną, z naciskiem na obszary, na które w szczególnym stopniu ukierunkowane są interwencje, oraz analizę aspektów sektorowych, w szczególności odnośnie do sektorów objętych szczególnymi interwencjami lub programami.

Ponadto w odniesieniu do realizacji każdego celu ogólnego i szczegółowego określonego w art. 5 i art. 6 ust. 1 i 2 opis ten powinien w szczególności uwydatniać zwłaszcza w szczególności:

a) mocne strony stwierdzone na obszarze objętym planem strategicznym WPR;

b) słabe strony stwierdzone na obszarze objętym planem strategicznym WPR;

c) możliwości stwierdzone na obszarze objętym planem strategicznym WPR;

d) zagrożenia stwierdzone na obszarze objętym planem strategicznym WPR.

W odniesieniu do celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) oraz f) analiza SWOT odwołuje się do krajowych planów opracowanych na podstawie aktów prawnych wymienionych w załączniku XIII.

W odniesieniu do celu szczegółowego określonego w art. 6 ust. 1 lit. g), analiza SWOT zawiera krótką analizę dostępu do gruntów, obrotu ziemią i zmian struktury użytkowania gruntów, dostępu do finansowania i kredytów, a także dostępu do wiedzy i doradztwa.

W odniesieniu do celu przekrojowego, określonego w art. 6 ust. 2, analiza SWOT dostarcza również istotnych informacji na temat funkcjonowania AKIS i odnośnych struktur.

3. Załącznik III do planu strategicznego WPR, o którym to załączniku mowa w art. 107 ust. 2 lit. c), zawiera wyniki konsultacji z partnerami, w szczególności z właściwymi organami na szczeblu regionalnym i lokalnym, oraz krótki opis sposobu przeprowadzenia konsultacji.

4. Załącznik IV do planu strategicznego WPR, o którym to załączniku mowa w art. 107 ust. 2 lit. d), zawiera krótki opis płatności specyficznej w odniesieniu do bawełny oraz jej komplementarności z innymi interwencjami w ramach planu strategicznego WPR.

5. Załącznik V do planu strategicznego WPR, o którym mowa w art. 107 ust. 2 lit. e), zawiera następujące elementy:

a) krótki opis dodatkowego finansowania krajowego na interwencje w rozwój obszarów wiejskich, o których mowa w tytule III rozdział IV, przyznawanego w ramach planu strategicznego WPR, w tym kwot na poszczególne interwencje, oraz wskazanie zgodności z wymogami niniejszego rozporządzenia;

b) wyjaśnienie komplementarności z interwencjami w ramach planu strategicznego WPR;

c) informację o tym, czy dodatkowe finansowanie krajowe leży poza zakresem art. 42 TFUE i czy podlega ocenie zgodności z zasadami pomocy państwa; oraz

d) krajową pomoc finansową w sektorze owoców i warzyw, o której mowa w art. 53.

6. Załącznik VI do planu strategicznego WPR, o którym to załączniku mowa w art. 107 ust. 2 lit. f), zawiera następujące informacje dotyczące przejściowego wsparcia krajowego:

a) roczną sektorową pulę środków finansowych dla każdego sektora, dla którego przyznawane jest przejściowe wsparcie krajowe;

b) w stosownych przypadkach, maksymalną jednostkową stawkę wsparcia na każdy rok okresu;

c) w stosownych przypadkach, informacje dotyczące okresu odniesienia zmodyfikowanego zgodnie z art. 147 ust. 2 akapit drugi;

d) krótki opis komplementarności przejściowego wsparcia krajowego z interwencjami w ramach planu strategicznego WPR.

Artykuł 116

Przekazanie uprawnień w zakresie treści planu strategicznego WPR

Komisja jest uprawniona do przyjmowania do dnia 31 grudnia 2023 r., zgodnie z art. 152, aktów delegowanych zmieniających niniejszy rozdział w odniesieniu do treści planów strategicznych WPR i załączników do nich. Te akty delegowane są ściśle ograniczone do rozwiązywania problemów, z którymi borykają się państwa członkowskie.

Artykuł 117

Uprawnienia wykonawcze w zakresie treści planu strategicznego WPR

Komisja może przyjmować akty wykonawcze określające zasady przedstawiania w planach strategicznych WPR elementów opisanych w art. 108–115. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 153 ust. 2.

ROZDZIAŁ III

ZATWIERDZENIE I ZMIANA PLANU STRATEGICZNEGO WPR

Artykuł 118

Zatwierdzenie planu strategicznego WPR

1. Każde państwo członkowskie przedkłada Komisji projekt planu strategicznego WPR o treści, o której mowa w art. 107, najpóźniej dnia 1 stycznia 2022 r.

2. Komisja ocenia projekt planu strategicznego WPR pod kątem jego kompletności, spójności i zgodności z ogólnymi zasadami prawa Unii, z niniejszym rozporządzeniem oraz aktami delegowanymi i wykonawczymi przyjętymi na jego podstawie, a także z rozporządzeniem (UE) 2021/2116, skuteczności jego wkładu w realizację celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2 oraz jego wpływu na prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego i zakłócenia konkurencji, oraz na poziom obciążeń administracyjnych beneficjentów i administracji. Ocena dotyczy w szczególności adekwatności strategii planu strategicznego WPR, odpowiadających jej celów szczegółowych, celów końcowych, interwencji i przydziału zasobów budżetowych na realizację celów szczegółowych planu strategicznego WPR poprzez proponowane interwencje – na podstawie analizy SWOT oraz ewaluacji *ex ante*.

3. W zależności od wyników oceny, o której mowa w ust. 2, w terminie trzech miesięcy od dnia przedłożenia planu strategicznego WPR Komisja może skierować do państw członkowskich uwagi.

Państwo członkowskie przekazuje Komisji wszystkie niezbędne dodatkowe informacje oraz, w stosownych przypadkach, wprowadzają zmiany w projekcie planu.

4. Komisja zatwierdza projekt planu strategicznego WPR, pod warunkiem że przedstawiono potrzebne informacje i że plan jest zgodny z art. 9 i innymi wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu i w rozporządzeniu (UE) 2021/2116, a także w aktach delegowanych i wykonawczych przyjętych na ich podstawie. Zatwierdzenie opiera się wyłącznie na aktach prawnie wiążących dla państw członkowskich.

5. Plan strategiczny WPR jest zatwierdzany nie później niż sześć miesięcy po jego przedłożeniu przez dane państwo członkowskie.

Zatwierdzenie nie obejmuje informacji, o których mowa w art. 113 lit. c) i w załącznikach I–IV do planu strategicznego WPR, o których mowa w art. 107 ust. 2 lit. a)–d).

W należycie uzasadnionych przypadkach państwo członkowskie może zwrócić się do Komisji o zatwierdzenie planu strategicznego WPR, który nie zawiera wszystkich elementów. W takim przypadku dane państwo członkowskie określa, których części planu strategicznego WPR brakuje, wskazując orientacyjne cele końcowe i plany finansowe, o których mowa w art. 1112, dla całego planu strategicznego WPR, aby wykazać ogólną spójność i zgodność planu. Brakujące elementy planu strategicznego WPR przedkłada się Komisji jako zmianę planu zgodnie z art. 119 w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od dnia zatwierdzenia planu strategicznego WPR.

6. Komisja zatwierdza każdy plan strategiczny WPR w drodze decyzji wykonawczej, bez stosowania procedury komitetowej, o której mowa w art. 153.

7. Plany strategiczne WPR wywołują skutki prawne dopiero po ich zatwierdzeniu przez Komisję.

Artykuł 119

Zmiana planu strategicznego WPR

1. Państwa członkowskie mogą składać do Komisji wnioski o zmianę swoich planów strategicznych WPR.

2. Wnioski o zmianę planów strategicznych WPR powinny być należycie uzasadnione i określać w szczególności spodziewany wpływ zmian planu na realizację celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2. Należy do nich dołączyć zmieniony plan, w tym – w stosownych przypadkach – zaktualizowane załączniki.

3. Komisja ocenia zgodność zaproponowanych zmian z niniejszym rozporządzeniem i aktami delegowanymi i wykonawczymi przyjętymi na jego podstawie, a także z rozporządzeniem (UE) 2021/2116, oraz ich faktyczny wkład w realizację celów szczegółowych.

4. Komisja zatwierdza zmianę planu strategicznego WPR, o którą wnioskowano, pod warunkiem że przedstawiono potrzebne informacje i że zmieniony plan jest zgodny z art. 9 i innymi wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu i w rozporządzeniu (UE) 2021/2116, a także z aktami delegowanymi i wykonawczymi przyjętymi na ich podstawie.

5. Komisja może przedstawić swoje uwagi w terminie 30 dni roboczych od złożenia wniosku o zmianę planu strategicznego WPR. Państwo członkowskie dostarcza Komisji wszelkich niezbędnych dodatkowych informacji.

6. Wniosek o zmianę planu strategicznego WPR zatwierdzany jest nie później niż trzy miesiące po jego przedłożeniu przez państwo członkowskie.

7. Wniosek o zmianę planu strategicznego WPR można składać raz na rok kalendarzowy, z zastrzeżeniem ewentualnych wyjątków, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu lub które zostaną określone przez Komisję zgodnie z art. 122. Dodatkowo, w trakcie okresu wdrażania planu strategicznego WPR można złożyć trzy kolejne wnioski o zmianę planu strategicznego WPR. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do wniosków o zmianę planu w celu przedłożenia brakujących elementów zgodnie z art. 118 ust. 5.

Wniosek o zmianę planu strategicznego WPR w związku z art. 17 ust. 5, art. 88 ust. 7 i art. 103 ust. 5 lub art. 120 nie wlicza się do ograniczenia określonego w niniejszym ustępie.

8. Zmiana planu strategicznego WPR w związku z art. 17 ust. 5, art. 88 ust. 7 lub art. 103 ust. 1 w odniesieniu do EFRG staje się skuteczna od dnia 1 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku zatwierdzenia przez Komisję wniosku o zmianę i po odpowiedniej zmianie przydziałów zgodnie z art. 87 ust. 2.

Zmiana planu strategicznego WPR w związku z art. 103 ust. 1 w odniesieniu do EFRROW staje się skuteczna po zatwierdzeniu przez Komisję wniosku o zmianę i po odpowiedniej zmianie przydziałów zgodnie z art. 89 ust. 4.

Zmiana planu strategicznego WPR dotyczącego EFRG, inna niż zmiany, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, staje się skuteczna od daty określonej przez państwo członkowskie, która przypada później niż data zatwierdzenia przez Komisję wniosku o tę zmianę. Państwa członkowskie mogą ustalić różne daty lub datę wejścia w życie dla różnych elementów zmiany. Określając te daty, państwa członkowskie uwzględniają terminy dotyczące procedury zatwierdzania określonej w niniejszym artykule oraz konieczność zapewnienia rolnikom i innym beneficjentom wystarczającej ilości czasu na uwzględnienie tej zmiany. Państwo członkowskie wskazuje tę datę, przedstawiając wniosek o zmianę planu strategicznego WPR, a Komisja zatwierdza ją zgodnie z ust. 10 niniejszego artykułu.

9. W drodze odstępstwa od ust. 2–8, 10 i 11 niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą w każdej chwili wprowadzać i stosować modyfikacje tych elementów swoich planów strategicznych WPR, które dotyczą interwencji w ramach tytułu III rozdział IV, w tym warunków kwalifikowalności takich interwencji, pod warunkiem że modyfikacje te nie prowadzą do zmian celów końcowych, o których mowa w art. 109 ust. 1 lit. a). Zanim zaczną je stosować, powiadamiają o takich zmianach Komisję i włączają je do następnego wniosku o zmianę planu strategicznego WPR zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

10. Komisja zatwierdza każdą zmianę planu strategicznego WPR w drodze decyzji wykonawczej, bez stosowania procedury komitetowej, o której mowa w art. 153.

11. Bez uszczerbku dla art. 86, zmiany planu strategicznego WPR mają skutki prawne wyłącznie po ich zatwierdzeniu przez Komisję.

12. Korekty o typograficzne lub oczywiste błędy lub korekty o czysto redakcyjnym charakterze, które nie mają wpływu na wdrażanie polityki ani interwencję, nie uznaje się za wniosek o zmianę na mocy niniejszego artykułu. Państwa członkowskie informują Komisję o takich korektach.

Artykuł 120

Przegląd planów strategicznych WPR

W przypadku zmiany któregokolwiek z aktów ustawodawczych wymienionych w załączniku XIII każde państwo członkowskie ocenia, czy jego plan strategiczny WPR powinien zostać odpowiednio zmieniony, w szczególności w odniesieniu do wyjaśnienia, o którym mowa w art. 109 ust. 2 lit. a) ppkt (v), oraz dalszych elementów planu strategicznego WPR, o których mowa w tym wyjaśnieniu. Każde państwo członkowskie, w terminie sześciu miesięcy od terminu transpozycji zmiany w przypadku dyrektywy wymienionej w załączniku XIII lub w terminie sześciu miesięcy od daty rozpoczęcia stosowania zmiany w przypadku rozporządzenia wymienionego w załączniku XIII, powiadamia Komisję o wynikach swojej oceny, przedstawiając jednocześnie jej wyjaśnienie, i w razie potrzeby przedkłada wniosek o zmianę swojego planu strategicznego WPR zgodnie z art. 119 ust. 2.

Artykuł 121

Obliczanie terminów działań Komisji

Do celów niniejszego rozdziału, w przypadku gdy na podjęcie danego działania przez Komisję ustalono konkretny termin, biegnie on od momentu, kiedy przedłożono wszystkie informacje, spełniając wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu oraz przepisach przyjętych na jego podstawie.

Termin ten nie obejmuje:

a) okresu rozpoczynającego się w dniu następującym po dniu, w którym Komisja wysyła do państwa członkowskiego uwagi lub prośbę o zweryfikowane dokumenty, i trwającego do dnia, w którym dane państwo członkowskie odpowie Komisji;

b) w przypadku zmian dotyczących art. 17 ust. 5, art. 88 ust. 7 oraz art. 103 ust. 5, okresu przyjęcia aktu delegowanego w odniesieniu do zmiany przydziałów zgodnie z art. 87 ust. 2.

Artykuł 122

Uprawnienia delegowane dotyczące zmian planów strategicznych WPR

Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 152 aktów delegowanych uzupełniających niniejszy rozdział w odniesieniu do:

a) procedur i terminów przedkładania wniosków o zmianę planów strategicznych WPR;

b) określenia dalszych przypadków, w których nie ma zastosowania maksymalna liczba zmian, o której mowa w art. 119 ust. 7.

TYTUŁ VI

KOORDYNACJA I ZARZĄDZANIE

Artykuł 123

Instytucja zarządzająca

1. Każde państwo członkowskie wyznacza krajową instytucję zarządzającą jego planem strategicznym WPR.

Państwa członkowskie mogą, z uwzględnieniem swoich przepisów konstytucyjnych i instytucjonalnych, wyznaczyć regionalne instytucje zarządzające, które będą odpowiedzialne za niektóre lub wszystkie zadania, o których mowa w ust. 2.

Państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiedni system zarządzania i kontroli został ustanowiony w sposób zapewniający wyraźny podział i rozdział funkcji między krajową instytucją zarządzającą a – w stosownym przypadku – regionalną instytucją zarządzającą i innymi podmiotami. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za zapewnienie skutecznego funkcjonowania tego systemu przez cały okres wdrażania planu strategicznego WPR.

2. Instytucja zarządzająca odpowiada za zarządzanie planem strategicznym WPR i za wdrożenie go w efektywny, skuteczny i prawidłowy sposób. W szczególności zapewnia:

a) elektroniczny system informacyjny, o którym mowa w art. 130;

b) aby rolnicy, inni beneficjenci oraz inne jednostki zaangażowane we wdrażanie interwencji:

   (i) zostali poinformowani o swoich obowiązkach wynikających z przyznanej pomocy oraz prowadzili oddzielny system rachunkowości albo, w stosownych przypadkach, korzystali z odpowiedniego kodu rachunkowego dla wszystkich transakcji związanych z daną operacją;

   (ii) byli świadomi wymogów dotyczących przekazywania danych do instytucji zarządzającej oraz rejestrowania danych dotyczących produktów i rezultatów;

c) aby zainteresowani rolnicy i inni beneficjenci otrzymali, w stosownych przypadkach drogą elektroniczną, jasne i dokładne informacje na temat podstawowych wymogów w zakresie zarządzania oraz minimalnych norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, ustanowionych zgodnie z tytułem III rozdział I sekcja 2, jak również na temat wymogów związanych z warunkowością społeczną, ustanowionych zgodnie z tytułem III rozdział I sekcja 3, które należy stosować na poziomie gospodarstwa;

d) aby ewaluacja *ex ante*, o której mowa w art. 139, była zgodna z systemem ewaluacji i monitorowania oraz została przedłożona Komisji;

e) przygotowanie planu ewaluacji, o którym mowa w art. 140 ust. 4, przeprowadzenie ewaluacji *ex post*, o których mowa w tym artykule, w terminach określonych w niniejszym rozporządzeniu, zgodność takich ocen z systemem monitorowania i ewaluacji oraz przedłożenie ich komitetowi monitorującemu i Komisji;

f) przekazywanie komitetowi monitorującemu informacji i dokumentów niezbędnych do monitorowania realizacji planu strategicznego WPR pod kątem jego celów szczegółowych i priorytetów;

g) sporządzenie rocznego sprawozdania z realizacji celów, w tym zbiorczych tabel monitorowania i, po przedłożeniu sprawozdania komitetowi monitorującemu w celu uzyskania jego opinii, przedłożenie go Komisji zgodnie z art. 9 ust. 3 akapit pierwszy lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/2116;

h) podjęcie odpowiednich działań następczych w odpowiedzi na uwagi Komisji dotyczące rocznego sprawozdania z realizacji celów;

i) w odniesieniu do interwencji wybranych do finansowania – udostępnienie agencji płatniczej przed zatwierdzeniem płatności wszelkich niezbędnych informacji, w szczególności dotyczących zastosowanych procedur oraz wszelkich przeprowadzonych kontroli;

j) potwierdzenie otrzymania wsparcia finansowego przez beneficjentów interwencji finansowych z EFFROW, innych niż płatności obszarowe i dopłaty do zwierząt, w tym poprzez odpowiednie wykorzystanie symbolu Unii zgodnie z zasadami określonymi przez Komisję, zgodnie z ust. 5;

k) upowszechnianie informacji o planie strategicznym WPR, w tym z wykorzystaniem krajowej sieci WPR, poprzez informowanie:

(i) potencjalnych beneficjentów, organizacji branżowych, partnerów gospodarczych i społecznych, podmiotów zaangażowanych w promowanie równości mężczyzn i kobiet oraz odpowiednich organizacji pozarządowych, w tym organizacji zajmujących się kwestiami środowiska naturalnego, o możliwościach oferowanych przez plan strategiczny WPR i zasadach dostępu do finansowania w ramach planu strategicznego WPR; oraz

(ii) rolników, innych beneficjentów i ogółu społeczeństwa o wspieraniu przez Unię rolnictwa oraz rozwoju obszarów wiejskich za pomocą planu strategicznego WPR.

Stosownie do sytuacji, w przypadku wsparcia finansowanego przez EFRG państwa członkowskie umożliwiają instytucji zarządzającej korzystanie z narzędzi i struktur służących widoczności i komunikacji wykorzystywanych przez EFRROW.

3. W przypadku gdy za zadania, o których mowa w ust. 2, odpowiedzialne są regionalne instytucje zarządzające, o których mowa w ust. 1 akapit drugi, krajowa instytucja zarządzająca zapewnia odpowiednią koordynację między tymi instytucjami w celu zagwarantowania spójności i zgodności opracowania i realizacji planu strategicznego WPR.

4. Krajowa instytucja zarządzająca lub, w stosownych przypadkach, regionalne organy zarządzające mogą delegować zadania jednostkom pośredniczącym. W takim przypadku instytucja zarządzająca powierzający zadania zachowuje pełną odpowiedzialność za efektywność i prawidłowość zarządzania tymi zadaniami i ich wykonywania oraz zapewnia, że istnieją odpowiednie przepisy, umożliwiające danej jednostce pośredniczącej uzyskanie wszystkich danych i informacji niezbędnych do wykonywania tych zadań.

5. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające jednolite warunki stosowania wymogów dotyczących informowania, upowszechniania i widoczności informacji, o których to wymogach mowa w ust. 2 lit. j) i k). Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 153 ust. 2.

Artykuł 124

Komitet monitorujący

1. Każde państwo członkowskie powołuje krajowy komitet ds. monitorowania wdrażania planu strategicznego WPR w terminie trzech miesięcy od daty powiadomienia państwa członkowskiego o decyzji wykonawczej Komisji zatwierdzającej plan strategiczny WPR.

Każdy komitet monitorujący przyjmuje swój regulamin wewnętrzny, który obejmuje przepisy dotyczące koordynacji z regionalnymi komitetami monitorującymi, gdy są one ustanawiane zgodnie z ust. 5, dotyczące zapobiegania konfliktom interesów i stosowania zasady przejrzystości.

Komitet monitorujący zbiera się co najmniej raz w roku i dokonuje przeglądu wszystkich kwestii mających wpływ na postępy w osiąganiu celów końcowych planu strategicznego WPR.

Każde państwo członkowskie publikuje regulamin wewnętrzny i opinie komitetu monitorującego.

2. Każde państwo członkowskie decyduje o składzie komitetu monitorującego i zapewnia zrównoważoną reprezentację przedstawicieli właściwych organów publicznych i jednostek pośredniczących oraz przedstawicieli partnerów, o których mowa w art. 106 ust. 3.

Każdy członek komitetu monitorującego ma jeden głos.

Państwo członkowskie publikuje na stronie internetowej wykaz członków komitetu monitorującego.

Przedstawiciele Komisji uczestniczą w pracach komitetu monitorującego, pełniąc rolę doradczą.

3. Komitet monitorujący analizuje w szczególności:

a) postępy we wdrażaniu planu strategicznego WPR i osiąganiu celów pośrednich i celów końcowych;

b) wszelkie kwestie mające wpływ na realizację planu strategicznego WPR oraz działania podjęte w celu uwzględnienia tych kwestii, w tym postępy w upraszczaniu procedur i zmniejszaniu obciążeń administracyjnych dla beneficjentów końcowych;

c) elementy oceny *ex ante* wymienione w art. 58 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060 i dokument strategiczny, o którym mowa w art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia;

d) postępy w dokonywaniu ewaluacji, sporządzaniu sprawozdań podsumowujących ewaluacje i w działaniach następczych podjętych w związku z wynikami ewaluacji;

e) istotne informacje dotyczące realizacji planu strategicznego WPR dostarczane przez krajową sieć WPR;

f) realizację działań w zakresie komunikacji i widoczności;

g) w stosownych przypadkach budowanie zdolności administracyjnych organów publicznych i rolników oraz innych beneficjentów.

4. Do komitetu monitorującego należy się zwracać o przedstawienie opinii na temat:

a) metodyki i kryteriów wyboru operacji;

b) rocznych sprawozdań z realizacji celów;

c) planu ewaluacji i zmian tego planu;

d) wszelkich propozycji instytucji zarządzającej dotyczących zmian planu strategicznego WPR.

5. W przypadku gdy elementy ustanawia się na poziomie regionalnym, dane państwo członkowskie może ustanowić regionalne komitety monitorujące w celu monitorowania wdrażania elementów regionalnych i przekazywania monitorującemu komitetowi krajowemu informacji w tym zakresie. Niniejszy artykuł stosuje się odpowiednio do tych monitorujących komitetów regionalnych w odniesieniu do elementów ustanowionych na szczeblu regionalnym.

Artykuł 125

Pomoc techniczna z inicjatywy państw członkowskich

1. Z inicjatywy państwa członkowskiego z EFRROW można wspierać działania niezbędne do skutecznego zarządzania wsparciem związanym z planem strategicznym WPR i wdrażania tego wsparcia, w tym utworzenia i funkcjonowania krajowych sieci WPR, o których mowa w art. 126 ust. 1. Działania, o których mowa w niniejszym ustępie, mogą dotyczyć poprzednich okresów programowania oraz kolejnych okresów wdrażania planów strategicznych WPR.

2. Wspierane mogą być też działania instytucji funduszu wiodącego zgodnie z art. 31 ust. 4, 5 i 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060, pod warunkiem że LEADER otrzymuje wsparcie z EFRROW.

3. Pomoc techniczna z inicjatywy państw członkowskich nie obejmuje finansowania jednostek certyfikujących, o których mowa w art. 12 rozporządzenia (UE) 2021/2116.

Artykuł 126

Krajowe i europejskie sieci ds. WPR

1. Najpóźniej 12 miesięcy po zatwierdzeniu przez Komisję planu strategicznego WPR każde państwo członkowskie tworzy krajową sieć ds. wspólnej polityki rolnej (zwaną dalej „krajową siecią WPR") na potrzeby kontaktów na szczeblu krajowym między organizacjami i organami administracji, doradcami, naukowcami i innymi podmiotami zaangażowanymi w innowacje oraz innymi podmiotami w dziedzinie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. Krajowa sieć WPR opiera się na dotychczasowych doświadczeniach i praktykach w zakresie tworzenia sieci kontaktów w państwach członkowskich.

2. W celu objęcia krajowych sieci, organizacji i struktur administracyjnych z sektora rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich jedną siecią kontaktów na poziomie Unii Komisja powołuje europejską sieć ds. wspólnej polityki rolnej (zwaną dalej „europejską siecią WPR").

3. Tworzenie sieci kontaktów za pośrednictwem krajowych i europejskich sieci WPR ma następujące cele:

a) zwiększenie zaangażowania wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron we wdrażanie planów strategicznych WPR oraz, w stosownych przypadkach, w ich opracowywanie;

b) wspieranie organów administracji państw członkowskich w realizacji planów strategicznych WPR oraz przejściu na model realizacji oparty na realizacji celów;

c) przyczynienie się do podniesienia jakości działań służących wdrażaniu planów strategicznych WPR;

d) przyczynienie się do informowania ogółu społeczeństwa i potencjalnych beneficjentów o WPR i o możliwościach finansowania;

e) sprzyjanie innowacyjności w rolnictwie i rozwoju obszarów wiejskich oraz wspieranie wzajemnego uczenia się i włączania wszystkich zainteresowanych stron w procesy wymiany i rozwijania wiedzy oraz wspieranie interakcji między takimi stronami;

f) przyczynianie się do rozwijania zdolności i prowadzenia działań w zakresie monitorowania i oceny;

g) przyczynianie się do rozpowszechniania rezultatów planów strategicznych WPR.

Cel określony w akapicie pierwszym lit. d) należy realizować w szczególności za pośrednictwem krajowych sieci WPR.

4. Zadania krajowych i europejskich sieci WPR służące realizacji celów określonych w ust. 3 polegają na:

a) gromadzeniu, analizie i upowszechnianiu informacji na temat działań i dobrych praktyk wdrażanych lub wspieranych w ramach planów strategicznych WPR, a także przeprowadzaniu analiz na temat zmian sytuacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, mających znaczenie dla celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2;

b) przyczynianiu się do zbudowania zdolności administracji państw członkowskich i innych podmiotów zaangażowanych we wdrażanie planów strategicznych WPR, w tym w zakresie procesów monitorowania i ewaluacji;

c) tworzeniu platform, organizacji forów i wydarzeń ułatwiających wymianę doświadczeń między zainteresowanymi stronami oraz wzajemne uczenie się, w tym w stosownych przypadkach prowadzenie wymian z sieciami kontaktów w państwach trzecich;

d) gromadzeniu informacji i ułatwianiu ich upowszechniania, a także tworzeniu sieci kontaktów w ramach finansowanych struktur i projektów, takich jak lokalne grupy działania, o których mowa w art. 33 rozporządzenia (UE) 2021/1060, grupy operacyjne EPI, o których mowa w art. 127 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, oraz równoważnych struktur i projektów;

e) wspieraniu projektów współpracy między grupami operacyjnymi EPI, o których mowa w art. 127 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, lokalnymi grupami działania, o których mowa w art. 33 rozporządzenia (UE) 2021/1060, lub podobnymi lokalnymi strukturami na rzecz rozwoju, w tym współpracy międzynarodowej;

f) rozwijaniu powiązań z innymi strategiami lub sieciami kontaktów finansowanymi przez Unię;

g) przyczynianiu się do dalszego rozwoju WPR i przygotowywania kolejnych okresów wdrażania planów strategicznych WPR;

h) w przypadku krajowych sieci WPR – uczestnictwie w działalności europejskiej sieci WPR i wnoszeniu wkładu w tę działalność;

i) w przypadku europejskiej sieci WPR – współpracy z krajowymi sieciami WPR i wnoszeniu wkładu w ich działalność.

5. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające strukturę organizacyjną i funkcjonowanie europejskiej sieci WPR. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 153 ust. 2.

Artykuł 127

Europejskie partnerstwo innowacyjne na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa

1. Celem europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa (EPI) jest stymulowanie innowacji oraz poprawa wymiany wiedzy.

EPI wspiera AKIS, poprzez łączenie strategii i instrumentów, na rzecz rozwoju innowacji.

2. EPI przyczynia się do osiągnięcia celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2.

W szczególności:

a) tworzy wartość dodaną poprzez tworzenie silniejszych powiązań między badaniami a praktykami rolniczymi oraz zachęcanie do szerszego stosowania dostępnych innowacyjnych rozwiązań;

b) łączy innowacyjne podmioty i projekty;

c) promuje szybsze i szersze wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w praktyce, w tym wymiany między rolnikami; oraz

d) informuje środowisko naukowe o zapotrzebowaniu na badania w praktyce rolniczej.

3. Grupy operacyjne EPI, wspierane w ramach interwencji dotyczącej współpracy, o których mowa w art. 77, stanowią część EPI. Każda grupa operacyjna EPI sporządza plan innowacyjnego projektu, który ma zostać opracowany lub wdrożony. Taki innowacyjny projekt opiera się na interaktywnym modelu innowacji, którego główne zasady to:

a) opracowywanie innowacyjnych rozwiązań ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rolników lub leśników, a jeśli jest to zasadne, dotyczących również interakcji w całym łańcuchu dostaw;

b) łączenie partnerów dysponujących wiedzą z wzajemnie uzupełniających się dziedzin, takich jak rolnicy, doradcy, naukowcy, przedsiębiorstwa lub organizacje pozarządowe, w takim składzie, który pozwoli jak najlepiej osiągnąć cele projektu; oraz

c) współdecydowanie i współtworzenie projektu w całym cyklu jego istnienia.

Grupy operacyjne EPI mogą działać na szczeblu ponadnarodowym, w tym transgranicznym. Planowane innowacje mogą być oparte na nowych praktykach, lecz również na tradycyjnych praktykach zastosowanych w nowym kontekście geograficznym lub środowiskowym.

Grupy operacyjne EPI upowszechniają podsumowania swoich planów i rezultatów swoich projektów, w szczególności za pośrednictwem krajowych i europejskich sieci WPR.

TYTUŁ VII

MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I EWALUACJA

ROZDZIAŁ I

RAMY REALIZACJI CELÓW

Artykuł 128

Ustanawianie ram realizacji celów

1. W ramach dzielonej odpowiedzialności państw członkowskich i Komisji ustanawiane są ramy realizacji celów. Ramy realizacji celów umożliwiają sprawozdawczość, monitorowanie i ewaluację realizacji celów planu strategicznego WPR w trakcie jego wdrażania.

2. Ramy realizacji celów obejmują następujące elementy:

a) zestaw wspólnych wskaźników produktu, rezultatu, oddziaływania i kontekstu, o których mowa w art. 7, które będą wykorzystywane jako podstawa monitorowania, ewaluacji i rocznego sprawozdania z realizacji celów;

b) cele końcowe i roczne cele pośrednie ustanowione w odniesieniu do odpowiednich celów szczegółowych z wykorzystaniem odpowiednich wskaźników rezultatu;

c) gromadzenie, przechowywanie i przekazywanie danych;

d) regularną sprawozdawczość na temat realizacji celów, monitorowania i ewaluacji;

e) ewaluacje *ex ante*, śródokresowe i *ex post* oraz wszystkie inne działania związane z ewaluacją w kontekście planu strategicznego WPR.

Artykuł 129

Cele ram realizacji celów

Ramy realizacji celów mają za zadanie:

a) ocenę wpływu, efektywności, skuteczności, znaczenia, spójności i unijnej wartości dodanej WPR;

b) monitorowanie postępu w realizacji celów końcowych planów strategicznych WPR;

c) ocenę wpływu, efektywności, skuteczności, znaczenia i spójności interwencji w ramach planów strategicznych WPR;

d) wspieranie wspólnego procesu uczenia się w odniesieniu do monitorowania i ewaluacji.

Artykuł 130

Elektroniczny system informacyjny

Państwa członkowskie ustanawiają bezpieczny elektroniczny system informacyjny, w którym rejestrują i przechowują najważniejsze informacje na temat wdrażania planu strategicznego WPR, które są potrzebne do monitorowania i ewaluacji, w szczególności do monitorowania postępów w osiąganiu ustalonych celów i celów końcowych, w tym informacje dotyczące każdego beneficjenta i każdej operacji – lub korzystają z takiego istniejącego już systemu.

Artykuł 131

Przekazywanie informacji

Państwa członkowskie zapewniają, aby beneficjenci wsparcia przyznawanego na podstawie interwencji w ramach planu strategicznego WPR i lokalne grupy działania, o których mowa w art. 33 rozporządzenia (UE) 2021/1060, przekazywali instytucji zarządzającej lub innym jednostkom wyznaczonym do pełnienia funkcji w ich imieniu wszystkie informacje niezbędne do monitorowania i ewaluacji planu strategicznego WPR.

Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie źródeł wyczerpujących, aktualnych i wiarygodnych danych, aby umożliwić skuteczne monitorowanie postępów w realizacji celów polityki, z wykorzystaniem wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania.

Artykuł 132

Procedury monitorowania

Instytucja zarządzająca oraz komitet monitorujący na podstawie wskaźników produktu i wskaźników rezultatu monitorują wdrażanie planu strategicznego WPR oraz postępy w osiąganiu celów końcowych planu strategicznego WPR.

Artykuł 133

Uprawnienia wykonawcze w zakresie ram realizacji celów

Komisja przyjmuje akty wykonawcze dotyczące treści ram realizacji celów. Akty te zawierają wskaźniki, inne niż te zawarte w załączniku I, potrzebne do właściwego monitorowania i ewaluacji polityki, metody obliczania wskaźników przedstawionych w załączniku I i poza nim i przepisy niezbędne do zagwarantowania dokładności i wiarygodności danych gromadzonych przez państwa członkowskie. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 153 ust. 2.

ROZDZIAŁ II

ROCZNE SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI CELÓW

Artykuł 134

Roczne sprawozdania z realizacji celów

1. Państwa członkowskie zgodnie z art. 9 ust. 3 i art. 10 rozporządzenia (UE) 2021/2116 przedstawiają roczne sprawozdanie z realizacji celów w ramach wdrażania planu strategicznego WPR w poprzednim roku budżetowym.

2. Ostatnie roczne sprawozdanie z realizacji celów, które należy przedłożyć zgodnie z art. 9 ust. 3 i art. 10 rozporządzenia (UE) 2021/2116, obejmuje podsumowanie ewaluacji przeprowadzonych podczas okresu wdrażania.

3. Podstawą uznania rocznego sprawozdania z realizacji celów za dopuszczalne jest przedstawienie w nim wszystkich informacji wymaganych w ust. 4, 5, 7, 8, 9 i 10 oraz, w stosownych przypadkach, ust. 6. Bez uszczerbku dla procedur w zakresie rocznego rozliczenia przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2021/2116, jeżeli roczne sprawozdanie z realizacji celów nie jest dopuszczalne, Komisja, w terminie 15 dni roboczych od jego przedłożenia informuje o tym dane państwa członkowskie. Jeżeli Komisja nie przekaże takiej informacji, sprawozdanie uznaje się za dopuszczalne.

4. Roczne sprawozdania z realizacji celów zawierają najważniejsze informacje jakościowe i ilościowe dotyczące wdrażania planu strategicznego WPR w odniesieniu do danych finansowych oraz wskaźników produktu i rezultatu, w tym – w stosownych przypadkach – na szczeblu regionalnym.

5. Informacje ilościowe, o których mowa w ust. 4, obejmują:

a) wytworzone produkty;

b) wydatki zadeklarowane w rocznych sprawozdaniach i mające znaczenie dla produktów, o których mowa w lit. a), przed zastosowaniem jakichkolwiek kar lub innych zmniejszeń, a w odniesieniu do EFRROW – z uwzględnieniem ponownego przydzielenia anulowanych lub odzyskanych środków finansowych zgodnie z art. 57 rozporządzenia (UE) 2021/2116;

c) stosunek między wydatkami, o których mowa w lit. b), a odnośnymi produktami, o których mowa w lit. a) (zwany dalej „zrealizowaną kwotą jednostkową");

d) rezultaty i różnice w stosunku do odpowiednich celów pośrednich określonych zgodnie z art. 109 ust. 1 lit. a).

Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), b) i c), przedstawia się w rozbiciu na kwotę jednostkową określoną w planie strategicznym WPR zgodnie z art. 111 lit. h) do celów rozliczenia z realizacji celów. W przypadku wskaźników produktu stosowanych oznaczonych w załączniku I wyłącznie do monitorowania przedstawia się wyłącznie informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) niniejszego ustępu.

6. W odniesieniu do interwencji nieobjętych systemem zintegrowanym, o którym mowa w art. 65 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116, państwa członkowskie mogą zdecydować, że w każdym rocznym sprawozdaniu z realizacji celów będą podawały, obok informacji podawanych na podstawie ust. 5 niniejszego artykułu:

a) średnie kwoty jednostkowe dla operacji wybranych w poprzednim roku budżetowym oraz odnośną liczbę produktów i wysokość wydatków; albo

b) stosunek całkowitych wydatków publicznych z wyłączeniem dodatkowego finansowania krajowego, o którym mowa w art. 115 ust. 5, przeznaczonych na operacje, w odniesieniu do których dokonano płatności w poprzednim roku budżetowym, do wytworzonych produktów, jak również odnośną liczbę produktów i wysokość wydatków.

Komisja wykorzystuje te informacje do celów art. 40 i 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116 w odniesieniu do każdego roku, w którym dokonano płatności za odnośne operacje.

7. Informacje jakościowe, o których mowa w ust. 4, obejmują:

a) syntezę stanu wdrażania planu strategicznego WPR w odniesieniu do poprzedniego roku budżetowego;

b) wszelkie kwestie, które wpływają na realizację celów planu strategicznego WPR, w szczególności w odniesieniu do rozbieżności w stosunku do celów pośrednich, w stosownych przypadkach, z podaniem ich uzasadnienia oraz opisu ewentualnych zastosowanych środków.

8. Do celów art. 54 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116 państwa członkowskie mogą zdecydować o uwzględnieniu wśród informacji jakościowych, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, także:

a) uzasadnienia wszelkich nadwyżek zrealizowanej kwoty jednostkowej w porównaniu do odpowiadającej jej planowanej kwoty jednostkowej lub – w stosownych przypadkach – maksymalnej planowanej kwoty jednostkowej, o której mowa w art. 102 niniejszego rozporządzenia; lub

b) w przypadku gdy państwo członkowskie podejmuje decyzję o skorzystaniu z jednej z możliwości przewidzianych w ust. 6 niniejszego artykułu – uzasadnienie jakiejkolwiek nadwyżki zrealizowanej kwoty jednostkowej w porównaniu z odpowiednią średnią kwotą jednostkową dla wybranych operacji lub stosunkiem całkowitych wydatków publicznych z wyłączeniem dodatkowego finansowania krajowego, o którym mowa w art. 115 ust. 5, przeznaczonych na operacje, w odniesieniu do których dokonano płatności w poprzednim roku budżetowym, do odnośnych wytworzonych produktów, w zależności od decyzji państwa członkowskiego.

9. Do celów art. 40 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116, przedstawia się uzasadnienie, jeżeli nadwyżka, o której mowa w ust. 8 lit. a) niniejszego artykułu, przekracza 50 %.

Alternatywnie, jeżeli państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z możliwości przewidzianej w ust. 6, uzasadnienia wymaga się wyłącznie wtedy, gdy nadwyżka, o której mowa w ust. 8 lit. b), przekracza 50 %.

10. W przypadku instrumentów finansowych oprócz danych przedstawianych na podstawie ust. 4 należy przedstawić informacje dotyczące:

a) wydatków kwalifikowalnych z podziałem na rodzaj produktu finansowego;

b) kwot kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie, zadeklarowanych jako wydatki kwalifikowalne;

c) kwot zaangażowanych zasobów prywatnych i publicznych, uzupełniających zasoby pochodzące z EFRROW, z podziałem na rodzaj produktów finansowych;

d) odsetek oraz innych zysków generowanych przez wsparcie w ramach EFRROW na instrumenty finansowe, zgodnie z art. 60 rozporządzenia (UE) 2021/1060, oraz zasobów zwróconych związanych ze wsparciem w ramach EFRROW, zgodnie z art. 62 tego rozporządzenia;

e) całkowitej wartości pożyczek, inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych na rzecz ostatecznych odbiorców, które były gwarantowane kwalifikowalnymi wydatkami publicznymi z wyłączeniem dodatkowego finansowania krajowego, o którym mowa w art. 115 ust. 5 niniejszego rozporządzenia, i które zostały faktycznie wypłacone ostatecznym odbiorcom.

W przypadku gdy państwa członkowskie postanowią stosować ust. 6 niniejszego artykułu w odniesieniu do instrumentów finansowych, informacje, o których mowa w tym ustępie, przekazuje się w odniesieniu do ostatecznych odbiorców.

11. Do celów przeprowadzanego co dwa lata przeglądu realizacji celów, o którym mowa w art.135, roczne sprawozdanie z realizacji celów zawiera informacje na temat dodatkowego finansowania krajowego, o którym mowa w art. 115 ust. 5 lit. a) i d). To finansowanie uwzględnia się podczas przeprowadzanego co dwa lata przeglądu realizacji celów.

12. Roczne sprawozdania z realizacji celów, jak również ich streszczenia dla obywateli, podaje się do wiadomości publicznej.

13. Bez uszczerbku dla procedur w zakresie rocznego rozliczania przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2021/2116, Komisja może przedstawić uwagi na temat dopuszczalnych rocznych sprawozdań z realizacji celów, w terminie miesiąca od ich przedłożenia. Jeżeli Komisja nie przekaże uwag w tym terminie, sprawozdania uznaje się za przyjęte. Art. 121 niniejszego rozporządzenia dotyczący wyznaczania terminów działań Komisji stosuje się odpowiednio.

14. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające przepisy dotyczące sposobu prezentacji treści rocznych sprawozdań z realizacji celów. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 153 ust. 2.

Artykuł 135

Przeprowadzany co dwa lata przegląd realizacji celów

1. Komisja co dwa lata dokonuje przeglądu realizacji celów na podstawie informacji zawartych w rocznych sprawozdaniach z realizacji celów.

2. W przypadku gdy wartość jednego lub większej liczby wskaźników rezultatu, zgłoszona zgodnie z art. 134, stosowana przez dane państwo członkowskie do przeglądu realizacji celów w ramach planu strategicznego WPR, zgodnie z załącznikiem I, jest niższa o ponad 35 % od odpowiedniego celu pośredniego dla roku budżetowego 2024 i o 25 % dla roku budżetowego 2026, dane państwo członkowskie przedstawia uzasadnienie tej rozbieżności. W następstwie oceny tego uzasadnienia Komisja może w razie konieczności zwrócić się do danego państwa członkowskiego o przedłożenie planu działania zgodnie z art. 41 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116, opisującego przewidziane działania naprawcze i ich planowane ramy czasowe.

3. W 2026 r. Komisja dokonuje przeglądu informacji przedstawionych w sprawozdaniach z realizacji celów za rok budżetowy 2025. W przypadku gdy wartość jednego lub większej liczby wskaźników rezultatu, zgłoszona zgodnie z art. 134, stosowana przez dane państwo członkowskie do przeglądu realizacji celów w ramach planu strategicznego WPR, zgodnie z załącznikiem I, jest niższa o ponad 35 % od odpowiedniego celu pośredniego dla roku budżetowego 2025, Komisja może zwrócić się do danego państwa członkowskiego o podjęcie działań naprawczych.

Artykuł 136

Coroczne spotkania w sprawie przeglądu

1. Każdego roku państwa członkowskie organizują spotkanie z Komisją w sprawie przeglądu. Spotkaniu w sprawie przeglądu przewodniczą wspólnie państwa członkowskie i Komisja lub Komisja oraz odbywa się ono nie wcześniej niż dwa miesiące od przedłożenia rocznego sprawozdania z realizacji celów.

2. Spotkanie w sprawie przeglądu służy przeanalizowaniu realizacji celów każdego planu, w tym postępów w realizacji wyznaczonych celów końcowych, i dostępnych informacji dotyczących istotnych skutków oraz wszelkich kwestii wpływających na realizację celów i przeszłych lub przyszłych działań podejmowanych w celu ich uwzględnienia.

ROZDZIAŁ III

SPRAWOZDAWCZOŚĆ W ODNIESIENIU DO PŁATNOŚCI SPECYFICZNEJ W ODNIESIENIU DO BAWEŁNY I PRZEJŚCIOWEGO WSPARCIA KRAJOWEGO

Artykuł 137

Sprawozdawczość roczna

Do dnia 15 lutego 2025 r., a następnie 15 lutego każdego kolejnego roku do 2030 r. państwa członkowskie, które przyznają płatność specyficzną w odniesieniu do bawełny określonej w tytule III rozdział II sekcja 3 podsekcja 2 przedstawiają Komisji następujące informacje dotyczące realizacji płatności w poprzednim roku budżetowym:

a) liczba beneficjentów;

b) kwota płatności na hektar; oraz

c) liczba hektarów objętych płatnością.

Artykuł 138

Sprawozdawczość roczna w odniesieniu do przejściowego wsparcia krajowego

Do dnia 15 lutego 2025 r. i 15 lutego każdego kolejnego roku do 2030 r. państwa członkowskie, które przyznają przejściowe wsparcia krajowe, o którym mowa w art. 147 przekazują Komisji następujące informacje dotyczące wdrażania tego wsparcia krajowego w poprzednim roku budżetowym dla każdego odpowiedniego sektora:

a) liczbę beneficjentów;

b) łączną kwotę przyznanego przejściowego wsparcia krajowego; oraz

c) liczbę hektarów, zwierząt lub innych jednostek, w odniesieniu do których przyznano to wsparcie.

ROZDZIAŁ IV

EWALUACJA PLANU STRATEGICZNEGO WPR

Artykuł 139

Ewaluacje *ex ante*

1. Państwa członkowskie przeprowadzają ewaluacje *ex ante* w celu poprawy jakości projektowania swoich planów strategicznych WPR.

2. Ewaluacja *ex ante* pozostaje w gestii organów odpowiedzialnych za przygotowanie planów strategicznych WPR.

3. W ewaluacji *ex ante* ocenia się:

a) wkład planu strategicznego WPR w realizację celów szczegółowych ustanowionych w art. 6 ust. 1 i 2, przy uwzględnieniu potrzeb krajowych i regionalnych oraz potencjału rozwoju, jak również doświadczeń zdobytych podczas wdrażania WPR w poprzednich okresach programowania;

b) spójność wewnętrzną proponowanego planu strategicznego WPR i jego związek z innymi istotnymi instrumentami;

c) spójność przydziału zasobów budżetowych z tymi celami szczegółowymi ustanowionymi w art. 6 ust. 1 i 2, które są uwzględnione w planie strategicznym WPR;

d) sposób, w jaki oczekiwane produkty przyczynią się do osiągnięcia rezultatów;

e) to, czy określone ilościowo wartości celów końcowych w odniesieniu do rezultatów i celów pośrednich są odpowiednie i realistyczne, biorąc pod uwagę wartość przewidywanego wsparcia w ramach EFRG i EFRROW;

f) planowane środki służące zmniejszeniu obciążenia administracyjnego rolników i innych beneficjentów;

g) w stosownych przypadkach uzasadnienie wykorzystania instrumentów finansowych finansowanych w ramach EFRROW.

4. Ewaluacja *ex ante* może obejmować wymogi dotyczące strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA) określone w dyrektywie 2001/42/WE, z uwzględnieniem potrzeb dotyczących łagodzenia zmiany klimatu.

Artykuł 140

Ewaluacja planów strategicznych WPR w okresie wdrażania i *ex post*

1. Państwa członkowskie przeprowadzają ewaluacje swoich planów strategicznych WPR w okresie wdrażania i *ex post* w celu poprawy jakości na etapie ich opracowywania i wdrażania. Państwa członkowskie oceniają skuteczność, wydajność, znaczenie, spójność, unijną wartość dodaną i oddziaływanie swoich planów strategicznych WPR w odniesieniu do ich wkładu w realizację celów ogólnych WPR określonych w art. 5 i tych celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2, które objęte są danym planem strategicznym WPR. Ogólny wpływ danego planu strategicznego WPR oceniany jest wyłącznie w ramach ewaluacji *ex post*.

2. Państwa członkowskie powierzają przeprowadzenie ewaluacji funkcjonalnie niezależnym ekspertom.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby istniały procedury generowania i gromadzenia danych niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji.

4. Państwa członkowskie sporządzają plan ewaluacji, zawierający informacje na temat działań ewaluacyjnych planowanych podczas okresu wdrażania.

5. Państwa członkowskie przedstawiają plan ewaluacji komitetowi monitorującemu nie później niż rok po przyjęciu planu strategicznego WPR.

6. Instytucja zarządzająca odpowiada za przeprowadzenie kompleksowej ewaluacji *ex post* planu strategicznego WPR do dnia 31 grudnia 2031 r.

7. Państwa członkowskie podają wszystkie ewaluacje do wiadomości publicznej.

ROZDZIAŁ V

OCENA REALIZACJI CELÓW PRZEPROWADZANA PRZEZ KOMISJĘ

Artykuł 141

Ocena realizacji celów i ewaluacja

1. Komisja ustanawia wieloletni plan ewaluacji WPR i jest odpowiedzialna za jego realizację. Plan ewaluacji obejmuje również środki przyjmowane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

2. Do dnia 31 grudnia 2023 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie podsumowujące plany strategiczne WPR państw członkowskich. Sprawozdanie zawiera analizę wspólnych wysiłków i zbiorczych ambicji państw członkowskich w dążeniu do osiągnięcia celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2, w szczególności celów wymienionych w art. 6 ust. 1 lit. d), e), f) oraz i).

3. Do dnia 31 grudnia 2025 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w celu oceny funkcjonowania nowego modelu realizacji w państwach członkowskich oraz spójności i połączonego wkładu interwencji podejmowanych w ramach planów strategicznych WPR państw członkowskich w realizację zobowiązań Unii związanych ze środowiskiem i klimatem. W razie konieczności Komisja wydaje zalecenia dla państw członkowskich, by ułatwić realizację tych zobowiązań.

4. Do dnia 31 grudnia 2026 r. Komisja przeprowadza ewaluację śródokresową, by ocenić skuteczność, wydajność, znaczenie, spójność i unijną wartość dodaną EFRG i EFRROW, z uwzględnieniem wskaźników określonych w załączniku I. Komisja może wykorzystywać wszystkie dostępne już istotne informacje zgodnie z art. 128 rozporządzenia finansowego.

5. Komisja przeprowadza ewaluację *ex post* skuteczności, efektywności, znaczenia, spójności i unijnej wartości dodanej EFRG i EFRROW.

6. Na podstawie informacji faktycznych zawartych w ewaluacjach WPR, w tym w ewaluacjach planów strategicznych WPR, a także na podstawie innych właściwych źródeł informacji, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 31 grudnia 2027 r. sprawozdanie w sprawie ewaluacji śródokresowej, zawierające pierwsze rezultaty w zakresie realizacji celów WPR. Drugie sprawozdanie obejmujące ocenę realizacji celów WPR należy przedstawić do dnia 31 grudnia 2031 r.

Artykuł 142

Sprawozdawczość przy użyciu podstawowego zestawu wskaźników

Zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości na podstawie art. 41 ust. 3 lit. h) ppkt (iii) rozporządzenia finansowego Komisja – przy użyciu podstawowego zestawu wskaźników określonych w załączniku XIV do niniejszego rozporządzenia – przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacje na temat realizacji celów, o których to informacjach mowa we wspomnianym artykule.

Artykuł 143

Przepisy ogólne

1. Państwa członkowskie dostarczają Komisji dostępne informacje konieczne do umożliwienia jej prowadzenia monitorowania i ewaluacji WPR, o czym mowa w art. 141.

2. Dane niezbędne do obliczenia wskaźników kontekstowych i wskaźników oddziaływania muszą w przeważającym stopniu pochodzić ze sprawdzonych źródeł danych, takich jak sieć danych rachunkowych gospodarstw rolnych i Eurostat. W przypadku gdy dane do obliczenia tych wskaźników nie są dostępne lub są niekompletne, braki uzupełnia się na podstawie europejskiego programu statystycznego ustanowionego na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 ([50]) sieci danych rachunkowych gospodarstw rolnych, ustanowionych decyzją Rady (WE) nr 1217/2009 ([51]) lub za pośrednictwem formalnych porozumień z innymi dostawcami danych, takimi jak Wspólne Centrum Badawcze i Europejska Agencja Środowiska.

3. Do celów statystycznych należy – we współpracy z urzędami statystycznymi państw członkowskich oraz z Eurostatem – wykorzystywać również dane z rejestrów administracyjnych, takich jak system zintegrowany, o którym mowa w art. 65 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1226, system identyfikacji działek rolnych, o którym mowa w art. 68 tego rozporządzenia, oraz rejestry zwierząt i winnic.

4. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące informacji, jakie mają być przesyłane przez państwa członkowskie, uwzględniając potrzebę unikania niepotrzebnych obciążeń administracyjnych, a także dotyczące zapotrzebowania na dane oraz dotyczące synergii między potencjalnymi źródłami danych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 153 ust. 2.

TYTUŁ VIII

PRZEPISY DOTYCZĄCE KONKURENCJI

Artykuł 144

Przepisy mające zastosowanie do przedsiębiorstw

W przypadku gdy wsparcie udzielane na podstawie tytułu III niniejszego rozporządzenia przeznaczone jest na formy współpracy między przedsiębiorstwami, wsparcia tego można udzielić jedynie na takie formy współpracy, które są zgodne z przepisami dotyczącymi konkurencji mającymi zastosowanie na podstawie art. 206–210 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

Artykuł 145

Pomoc państwa

1. O ile przepisy niniejszego tytułu nie stanowią inaczej, do wsparcia udzielanego na podstawie niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie art. 107, 108 i 109 TFUE.

2. Art. 107, 108 i 109 TFUE nie mają zastosowania do wsparcia udzielanego przez państwa członkowskie na podstawie niniejszego rozporządzenia i zgodnie z nim ani do dodatkowego finansowania krajowego, o którym mowa w art. 146 niniejszego rozporządzenia, jeśli wchodzą one w zakres stosowania art. 42 TFUE.

([50]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164).

([51]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1217/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. ustanawiające sieć zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych we Wspólnocie Europejskiej (Dz.U. L 328 z 15.12.2009, s. 27).

Artykuł 146

Dodatkowe finansowanie krajowe

Wsparcie udzielane przez państwo członkowskie w związku z operacjami wchodzącymi w zakres stosowania art. 42 TFUE, które ma na celu zapewnienie dodatkowego finansowania interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, określonych w tytule III rozdział IV niniejszego rozporządzenia, na które w dowolnym momencie w okresie wdrażania planu strategicznego WPR przyznawane jest wsparcie unijne, może być przyznane, wyłącznie jeśli jest zgodne z niniejszym rozporządzeniem i zostało wyszczególnione w załączniku V do planu strategicznego WPR zatwierdzonego przez Komisję.

Państwa członkowskie nie udzielają wsparcia na interwencje w sektorach o których mowa w tytule III rozdział III niniejszego rozporządzenia, chyba że jest to wyraźnie przewidziane w tym rozdziale.

Artykuł 147

Przejściowe wsparcie krajowe

1. Państwa członkowskie, które przyznały przejściowe wsparcie krajowe w latach 2015–2022 zgodnie z art. 37 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, mogą nadal przyznawać rolnikom przejściowe wsparcie krajowe.

2. Warunki przyznawania przejściowego wsparcia krajowego są identyczne z warunkami, o których mowa w art. 37 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu, w przypadku gdy warunki przyznawania przejściowego wsparcia krajowego, o którym mowa w akapicie pierwszym, odnosiły się do konkretnego okresu referencyjnego, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o zmianie tego okresu referencyjnego na okres nie późniejszy niż 2018 r.

3. Łączna kwota przejściowego wsparcia krajowego, którą można przyznać w danym sektorze, ograniczona jest do poniższego odsetka poziomu płatności w każdej z sektorowych pul środków finansowych zatwierdzonych przez Komisję zgodnie z art. 132 ust. 7 lub art. 133a ust. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 ([52]) w 2013 r.:

— 50 % w 2023 r.,

— 45 % w 2024 r.,

— 40 % w 2025 r.,

— 35 % w 2026 r.,

— 30 % w 2027 r.

W przypadku Cypru ta wartość procentowa obliczana jest na podstawie sektorowych pul środków finansowych określonych w załączniku XVIIa do rozporządzenia (WE) nr 73/2009.

([52]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz.U. L 30 z 31.1.2009, s. 16).

TYTUŁ IX

PRZEPISY OGÓLNE I KOŃCOWE

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 148

Środki służące rozwiązywaniu szczególnych problemów

1. W celu rozwiązywania szczególnych problemów Komisja przyjmuje akty wykonawcze niezbędne i uzasadnione w sytuacji nadzwyczajnej. Takie akty wykonawcze mogą stanowić odstępstwo od przepisów niniejszego rozporządzenia w takim zakresie i przez taki okres, jakie są absolutnie niezbędne. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 153 ust. 2.

2. W należycie uzasadnionych, niecierpiących zwłoki przypadkach oraz w celu rozwiązania takich szczególnych problemów, o jakich mowa w ust. 1, przy jednoczesnym zachowaniu ciągłości planu strategicznego WPR w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności, Komisja przyjmuje akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 153 ust. 3.

3. Środki przyjęte na podstawie ust. 1 lub 2 pozostają w mocy przez okres nieprzekraczający dwunastu miesięcy. Jeśli po tym okresie szczególne problemy, o których mowa w tych ustępach, utrzymują się, Komisja może przedłożyć odpowiednie wnioski ustawodawcze, aby ustanowić trwałe rozwiązanie.

4. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o wszelkich środkach przyjętych na podstawie ust. 1 lub 2 w terminie dwóch dni roboczych od ich przyjęcia.

Artykuł 149

Zastosowanie do regionów najbardziej oddalonych oraz mniejszych wysp Morza Egejskiego

1. Tytuł III rozdział II nie ma zastosowania do regionów najbardziej oddalonych.

2. W odniesieniu do płatności bezpośrednich przyznawanych w regionach najbardziej oddalonych Unii zgodnie z rozdziałem IV rozporządzenia (UE) nr 228/2013 oraz na mniejszych wyspach Morza Egejskiego zgodnie z rozdziałem IV rozporządzenia (UE) nr 229/2013 zastosowanie mają art. 3 pkt 1 i 2, art. 4 ust. 2, 3 i 5 akapit drugi, tytuł III rozdział I sekcje 2 i 3 oraz tytuł IX niniejszego rozporządzenia. Art. 4 ust. 2, 3 i 5 oraz tytuł III rozdział I sekcja 2 stosuje się bez żadnych zobowiązań związanych z planem strategicznym WPR.

ROZDZIAŁ II

SYSTEM INFORMACYJNY I OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

Artykuł 150

Wymiana informacji i dokumentów

1. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, ustanawia system informacyjny umożliwiający bezpieczną wymianę między Komisją a każdym z państw członkowskich danych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

2. Komisja zapewnia, aby istniał odpowiedni bezpieczny system elektroniczny, w którym można rejestrować i utrzymywać najważniejsze informacje oraz sprawozdania dotyczące monitorowania i ewaluacji, oraz zarządzać nimi.

3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające przepisy dotyczące funkcjonowania systemu, o którym mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 153 ust. 2.

Artykuł 151

Przetwarzanie i ochrona danych osobowych

1. Bez uszczerbku dla art. 98, 99 i 100 rozporządzenia (UE) 2021/2116, państwa członkowskie i Komisja gromadzą dane osobowe do celów realizacji swoich obowiązków w zakresie zarządzania, kontroli, monitorowania i ewaluacji wynikających z niniejszego rozporządzenia, a w szczególności obowiązków określonych w tytułach VI i VII, i przetwarzają te dane wyłącznie w sposób zgodny z tym celem.

2. W przypadku przetwarzania danych osobowych do celów monitorowania i ewaluacji na podstawie tytułu VII przy wykorzystaniu bezpiecznego systemu elektronicznego, o którym mowa w art. 150, dane muszą zostać zanonimizowane.

3. Dane osobowe, w tym dane przetwarzane przez dostawców usług doradczych dla rolników, o których to usługach mowa w art. 15, przetwarzane są zgodnie z rozporządzeniami (UE) 2016/679 i (UE) 2018/1725. W szczególności danych tych nie można przechowywać w formie, która pozwala na zidentyfikowanie osób, których dotyczą dane, przez czas dłuższy, niż jest to konieczne do celów, dla których dane te były gromadzone lub dla których są one dalej przetwarzane, z uwzględnieniem minimalnych okresów zatrzymywania określonych w mającym zastosowanie prawie krajowym i prawie unijnym.

4. Państwa członkowskie informują osoby, których dotyczą dane, że ich dane osobowe mogą być przetwarzane przez jednostki krajowe i unijne zgodnie z ust. 1 i że w tym zakresie osobom tym przysługują prawa do ochrony danych osobowych przewidziane w rozporządzeniach (UE) 2016/679 i (UE) 2018/1725.

ROZDZIAŁ III

AKTY DELEGOWANE I AKTY WYKONAWCZE

Artykuł 152

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 4 ust. 8, art. 7 ust. 2, art. 13 ust. 3, art. 17 ust. 6, art. 35, art. 37 ust. 5, art. 38 ust. 5, art. 39 ust. 3, art. 45, 56 i 84, art. 87 ust. 2, art. 89 ust. 4, art. 100 ust. 3, art. 116, 122 i 158, powierza się Komisji na okres siedmiu lat od dnia 7 grudnia 2021 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem tego siedmioletniego okresu. Przekazanie uprawnień jest automatycznie przedłużane na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 4 ust. 8, art. 7 ust. 2, art. 13 ust. 3, art. 17 ust. 6, art. 35, art. 37 ust. 5, art. 38 ust. 5, art. 39 ust. 3, art. 45, 56 i 84, art. 87 ust. 2, art. 89 ust. 4, art. 100 ust. 3, art. 116, 122 i 158, mogą zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 4 ust. 8, art. 7 ust. 2, art. 13 ust. 3, art. 17 ust. 6, art. 35, art. 37 ust. 5, art. 38 ust. 5, art. 39 ust. 3, art. 45, 56 i 84, art. 87 ust. 2, art. 89 ust. 4, art. 100 ust. 3, art. 116, 122 i 158 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 153

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet zwany „Komitetem ds. Wspólnej Polityki Rolnej". Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku aktów, o których mowa w art. 133 i art. 143 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, gdy Komitet nie wyda opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i zastosowanie ma art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 154

Uchylenia

1. Rozporządzenie (UE) nr 1305/2013 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2023 r.

Ma ono jednak w dalszym ciągu zastosowanie, z zastrzeżeniem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220 ([53]), do wdrażania programów rozwoju obszarów wiejskich zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1305/2013 do dnia 31 grudnia 2025 r. Na tych samych warunkach ma ono zastosowanie do wydatków poniesionych przez beneficjentów i pokrytych przez agencję płatniczą w ramach tych programów rozwoju obszarów wiejskich do dnia 31 grudnia 2025 r.

Art. 32 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i załącznik III do tego rozporządzenia stosuje się nadal w odniesieniu do wyznaczania obszarów z ograniczeniami naturalnymi i innymi szczególnymi ograniczeniami. Odniesienia do programów rozwoju obszarów wiejskich należy rozumieć jako odniesienia do planów strategicznych WPR.

Do czasu utworzenia krajowej i europejskiej sieci WPR, o których mowa w art. 126 niniejszego rozporządzenia, Europejska Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, sieć europejskiego partnerstwa innowacyjnego i krajowe sieci obszarów wiejskich, o których mowa w art. 52, 53 i 54 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, mogą prowadzić, oprócz działań, o których mowa w tych artykułach, działania, o których mowa w art. 126 i 127 niniejszego rozporządzenia.

([53]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220 z dnia 23 grudnia 2020 r. ustanawiające niektóre przepisy przejściowe dotyczące wsparcia z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) w latach 2021 i 2022 oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013 i (UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do zasobów i stosowania w latach 2021 i 2022 oraz rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do zasobów i rozdziału takiego wsparcia na lata 2021 i 2022 (Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 1).

Po utworzeniu krajowej i europejskiej sieci WPR, o których mowa w art. 126 niniejszego rozporządzenia, mogą one wykonywać do dnia 31 grudnia 2025 r., oprócz działań, o których mowa w art. 126 i 127 niniejszego rozporządzenia, zadania, o których mowa w art. 52 ust. 3, art. 53 ust. 3 i art. 54 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, związane z wdrażaniem programów rozwoju obszarów wiejskich na podstawie tego rozporządzenia.

2. Rozporządzenie (UE) nr 1307/2013 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2023 r.

Ma ono jednak w dalszym ciągu zastosowanie do wniosków o przyznanie pomocy odnoszących się do lat składania wniosków rozpoczynających się przed dniem 1 stycznia 2023 r.

3. Odesłania w niniejszym rozporządzeniu do rozporządzeń (WE) nr 73/2009 oraz (UE) nr 1307/2013 odczytuje się jako odesłania do tych rozporządzeń w wersji obowiązującej przed ich uchyleniem.

Artykuł 155

Kwalifikowalność niektórych rodzajów wydatków dotyczących okresu objętego planem strategicznym WPR

1. Wydatki związane z zobowiązaniami prawnymi wobec beneficjentów otrzymujących wsparcie na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, poniesione w ramach środków, o których mowa w art. 31 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999 lub w art. 39 lub art. 43 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, mogą nadal kwalifikować się do wkładu EFRROW w planie strategicznym WPR, z zastrzeżeniem następujących warunków:

a) wydatki takie są przewidziane w odpowiednim planie strategicznym WPR zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i są zgodne z rozporządzeniem (UE) 2021/2116;

b) zastosowanie ma stawka wkładu EFRROW dla interwencji określonej w planie strategicznym WPR zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, mająca pokryć te środki;

c) system zintegrowany, o którym mowa w art. 65 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116, ma zastosowanie do zobowiązań prawnych podjętych w ramach środków odpowiadających rodzajom interwencji obszarowych i interwencji z tytułu zwierząt wymienionym w tytule III, rozdziały II i IV niniejszego rozporządzenia, a odnośne operacje są jasno określone; oraz

d) płatności z tytułu zobowiązań prawnych, o których mowa w lit. c), są dokonywane w okresie określonym w art. 44 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116.

2. Wydatki związane z zobowiązaniami prawnymi wobec beneficjentów poniesione w ramach środków, o których mowa w art. 23 rozporządzenia (WE) 1698/2005, mogą nadal kwalifikować się do wkładu EFRROW w planie strategicznym WPR, z zastrzeżeniem następujących warunków:

a) takie wydatki zgłasza się Komisji jako dodatkowe informacje w części planu strategicznego WPR poświęconej strategii interwencji, o której mowa w art. 109, oraz poprzez wskazanie wydatków w planie finansowym planu strategicznego WPR, o którym mowa w art. 112 ust. 2;

b) są zgodne z rozporządzeniem (UE) nr 1306/2013, które nadal stosuje się do takich wydatków zgodnie z art. 104 ust. 1 akapit drugi lit. d) rozporządzenia (UE) 2021/2116; oraz

c) zastosowanie ma stawka wkładu EFRROW ustalona w planie strategicznym WPR zgodnie z art. 91 ust. 2 lit. d) niniejszego rozporządzenia.

3. Wydatki związane z zobowiązaniami prawnymi wobec beneficjentów poniesione w ramach środków wieloletnich, o których mowa w art. 22, 28, 29, 33 i 34 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, mogą kwalifikować się do wkładu EFRROW w planie strategicznym WPR, z zastrzeżeniem następujących warunków:

a) wydatki takie są przewidziane w odnośnym planie strategicznym WPR zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i są zgodne z rozporządzeniem (UE) 2021/2116;

b) zastosowanie ma stawka wkładu EFRROW dla interwencji ustalona w planie strategicznym WPR zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, mająca pokryć te środki;

c) system zintegrowany, o którym mowa w art. 65 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116, ma zastosowanie do zobowiązań prawnych podjętych w ramach środków odpowiadających rodzajom interwencji obszarowych i interwencji z tytułu zwierząt wymienionym w tytule III, rozdziałach II i IV niniejszego rozporządzenia, a odnośne operacje są jasno określone; oraz

d) płatności z tytułu zobowiązań prawnych, o których mowa w lit. c) niniejszego ustępu, są dokonywane w okresie określonym w art. 44 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116.

4. Wydatki związane z zobowiązaniami prawnymi wobec beneficjentów poniesione w ramach środków, o których mowa w art. 14–18, art. 19 ust. 1 lit. a) i b) oraz art. 20, 23–27, 35, 38, 39 i 39a rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i art. 4 rozporządzenia (UE) 2020/2220, po dniu 31 grudnia 2025 r. mogą kwalifikować się do wkładu EFRROW w planie strategicznym WPR, z zastrzeżeniem następujących warunków:

a) wydatki takie są przewidziane w odnośnym planie strategicznym WPR zgodnie z niniejszym rozporządzeniem z wyjątkiem jego art. 73 ust. 3 akapit pierwszy lit. f) i są zgodne z rozporządzeniem (UE) 2021/2116;

b) zastosowanie ma stawka wkładu EFRROW dla interwencji określonej w planie strategicznym WPR zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, mająca pokryć te środki.

5. Wydatki związane z zobowiązaniami prawnymi wobec beneficjentów poniesione w ramach środków wieloletnich, o których mowa w art. 28 i 29 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, mogą kwalifikować się do wkładu EFRG w planie strategicznym WPR, z zastrzeżeniem następujących warunków:

a) wydatki takie są przewidziane w odpowiednim planie strategicznym WPR zgodnie z art. 31 ust. 7 akapit pierwszy lit. b) niniejszego rozporządzenia i są zgodne z rozporządzeniem (UE) 2021/2116;

b) system zintegrowany, o którym mowa w art. 65 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116, ma zastosowanie do zobowiązań prawnych podjętych w ramach środków odpowiadających ekoschematom, o których mowa w art. 31 niniejszego rozporządzenia, a odnośne operacje są jasno określone;

c) płatności z tytułu zobowiązań prawnych, o których mowa w lit. b) niniejszego ustępu, są dokonywane w okresie określonym w art. 44 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116.

Artykuł 156

Zmiana w odniesieniu do przydziałów środków na określone rodzaje interwencji w niektórych sektorach

Od daty, z którą plan strategiczny WPR wywołuje skutki prawne zgodnie z art. 118 ust. 7 niniejszego rozporządzenia, suma płatności dokonanych w danym roku budżetowym w ramach każdego z programów pomocy, o których mowa w art. 29–31 i art. 39–60 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, oraz w ramach każdego z rodzajów interwencji w niektórych sektorach, o których mowa w art. 42 lit. b)–e) niniejszego rozporządzenia, nie może przekraczać środków przydzielonych w art. 88 niniejszego rozporządzenia na każdy rok budżetowy dla każdego z tych rodzajów interwencji

Artykuł 157

Kwalifikowalność wydatków na finansowany z wielu źródeł rozwój lokalny kierowany przez społeczność

Na zasadzie odstępstwa od art. 86 ust. 1 i art. 118 ust. 7 niniejszego rozporządzenia, wydatki poniesione na podstawie art. 31 ust. 2 lit. c) i art. 31 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060 w połączeniu z art. 77 ust. 1 lit. b) i art. 2 ust. 2 niniejszego rozporządzenia kwalifikują się do wkładu z EFRROW od dnia przedłożenia planu strategicznego WPR, pod warunkiem że wsparcie jest wypłacane przez agencję płatniczą od dnia 1 stycznia 2023 r. Rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 stosuje się w odniesieniu do takich wydatków od daty przedłożenia planu strategicznego WPR do dnia 31 grudnia 2022 r.

Artykuł 158

Środki przejściowe

Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 152 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie o środki mające na celu ochronę wszystkich nabytych praw i uzasadnionych oczekiwań beneficjentów w zakresie niezbędnym do przejścia od uregulowań przewidzianych w rozporządzeniach (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1307/2013 i (UE) nr 1308/2013 do uregulowań ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu. W tych przepisach przejściowych w szczególności ustanawia się warunki, na jakich wsparcie zatwierdzone przez Komisję na podstawie rozporządzeń (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1308/2013 może być włączone we wsparcie przewidziane na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym przeznaczone na pomoc techniczną i na ewaluacje *ex post*.

Artykuł 159

Przegląd załącznika XIII

Do dnia 31 grudnia 2025 r. Komisja dokonuje przeglądu wykazu zawartego w załączniku XIII na podstawie istniejącego wówczas dorobku prawnego Unii w dziedzinie środowiska i klimatu oraz, w stosownych przypadkach, przedstawia wnioski ustawodawcze w celu dodania do tego wykazu dodatkowych aktów prawnych.

Artykuł 160

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 2 grudnia 2021 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
D. M. SASSOLI	J. VRTOVEC
Przewodniczący	*Przewodniczący*

ZAŁĄCZNIK I

WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA, REZULTATU, PRODUKTU I WSKAŹNIKI KONTEKSTOWE ZGODNIE Z ART. 7

Ocena realizacji celów polityki (wieloletnia) – ODDZIAŁYWANIE

Cele i odpowiadające im wskaźniki oddziaływania[1]

Przegląd realizacji celów – REZULTAT[2]

Wyłącznie w oparciu o interwencje objęte wsparciem w ramach WPR

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
Modernizacja rolnictwa i obszarów wiejskich poprzez sprzyjanie rozwojowi wiedzy, innowacji i cyfryzacji oraz ich upowszechnianie w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie rolników do ich wykorzystywania, w drodze ułatwienia dostępu do badań, innowacji, wymiany wiedzy i szkoleń	I.1 Dzielenie się wiedzą i innowacje: część budżetu WPR przeznaczona na dzielenie się wiedzą i innowacje	R.1[PR] Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami

[1] Większość wskaźników oddziaływania jest już gromadzona za pomocą innych kanałów (statystyki europejskie, Wspólne Centrum Badawcze, Europejska Agencja Środowiska itp.) i wykorzystywana w ramach innych przepisów unijnych lub celów zrównoważonego rozwoju. Dane nie zawsze gromadzone są co roku i mogą być o dwa lub trzy lata opóźnione.

[2] Rezultaty w zmiennych proxy. Dane zgłaszane przez państwa członkowskie co roku, na potrzeby monitorowania postępów w realizacji celów końcowych ustanowionych w ich planach strategicznych WPR. Wskaźniki rezultatu, które są obowiązkowe do celów przeglądu realizacji celów, jeżeli są stosowane przez państwa członkowskie zgodnie z art. 1029 ust. 1 lit. a), są oznaczone symbolem [PR]. Oprócz wskaźników oznaczonych symbolem [PR] państwa członkowskie mogą stosować do celów przeglądu realizacji celów wszelkie inne istotne wskaźniki rezultatu określone w niniejszym załączniku.

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
		R.2 Łączenie doradztwa i systemów wiedzy: liczba otrzymujących wsparcie podmiotów świadczących usługi doradcze, które to podmioty mają zostać włączone do systemów wiedzy i innowacji w dziedzinie rolnictwa (AKIS) R.3 Cyfryzacja rolnictwa: odsetek gospodarstw korzystających w ramach WPR ze wsparcia na cyfrowe technologie rolne

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
Wspieranie godziwych dochodów gospodarstw i odporności sektora rolnictwa w całej Unii w celu zwiększenia długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego oraz różnorodności w rolnictwie, a także zapewnienia stabilności ekonomicznej produkcji rolnej w Unii	I.2 Zmniejszanie różnic w dochodach: zmiany w dochodach z działalności rolniczej w porównaniu z gospodarką ogółem I.3 Zmniejszenie zmienności dochodów gospodarstwa: zmiany poziomu dochodów z działalności rolniczej I.4 Wspieranie godziwych dochodów gospodarstw: zmiany poziomu dochodów z działalności rolniczej w podziale na typy rolnicze (w porównaniu do średniej w rolnictwie) I.5 Przyczynianie się do równowagi terytorialnej: zmiany poziomu dochodów z działalności rolniczej na obszarach z ograniczeniami naturalnymi (w porównaniu do średniej)	R.4 Uzależnienie wsparcia dochodów od stosowania norm i dobrych praktyk: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej wsparciem dochodów i podlegającej warunkowości R.5 Zarządzanie ryzykiem: odsetek gospodarstw stosujących objęte wsparciem narzędzia zarządzania ryzykiem WPR R.6[PR] Redystrybucja na rzecz mniejszych gospodarstw: wartość procentowa dodatkowych płatności bezpośrednich na hektar dla kwalifikujących się gospodarstw mniejszych od gospodarstw średniej wielkości (w porównaniu do średniej) R.7[PR] Zwiększenie wsparcia dla gospodarstw na obszarach o szczególnych potrzebach: odsetek dodatkowego wsparcia na hektar na obszarach o większych potrzebach (w porównaniu do średniej)

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
Zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację	I.6 Zwiększenie produktywności gospodarstw: łączna produktywność czynników produkcji w rolnictwie I.7 Wykorzystanie możliwości płynących z handlu produktami rolno-spożywczymi: handel produktami rolno-spożywczymi – przywóz i wywóz	R.8 Ukierunkowanie na gospodarstwa w konkretnych sektorach: odsetek gospodarstw korzystających ze wsparcia dochodów związanego z produkcją w celu poprawy konkurencyjności, zrównoważoności lub jakości R.9[PR] Modernizacja gospodarstw: odsetek gospodarstw otrzymujących wsparcie inwestycyjne na w restrukturyzację i modernizację, w tym na poprawę efektywności wykorzystania zasobów
Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości	I.8 Poprawa pozycji rolników w łańcuchu dostaw żywności: wartość dodana w odniesieniu do producentów surowców w łańcuchu dostaw żywności	R.10[PR] Lepsza organizacja łańcucha dostaw: odsetek gospodarstw uczestniczących w grupach producentów, organizacjach producentów, lokalnych rynkach, krótkich cyklach łańcucha dostaw i systemach jakości objętych wsparciem WPR R.11 Koncentracja dostaw: odsetek wartości produkcji sprzedanej przez organizacje producentów lub grupy producentów mające programy operacyjne w niektórych sektorach

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
Przyczynianie się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, w tym poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych i zwiększenie sekwestracji węgla, a także promowanie zrównoważonej energii	I.9 Poprawa odporności rolnictwa na zmianę klimatu: odporność sektora rolnictwa – wskaźnik postępu I.10 Przyczynianie się do łagodzenia zmiany klimatu: emisje gazów cieplarnianych z rolnictwa I.11 Zwiększenie pochłaniania węgla: zawartość węgla organicznego w glebie na gruntach rolnych I.12 Zwiększenie wykorzystania zrównoważonej energii w rolnictwie: zrównoważone wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych w rolnictwie i leśnictwie	R.12 Przystosowanie się do zmiany klimatu: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami na rzecz lepszego przystosowania się do zmiany klimatu R.13^{PR} Ograniczenie emisji w sektorze zwierząt gospodarskich: odsetek dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza otrzymujących wsparcie zobowiązaniami z tytułu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych lub amoniaku, w tym gospodarowania obornikiem R.14^{PR} Składowanie węgla w glebie i biomasie: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej zobowiązaniami do redukcji emisji oraz do utrzymania lub zwiększenia składowania węgla (w tym trwałe użytki zielone, uprawy trwałe z trwałą okrywą zieloną, grunty rolne na terenach podmokłych i torfowiskach)

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
		R.15 Odnawialna energia pochodząca z rolnictwa i leśnictwa oraz innych źródeł odnawialnych: objęte wsparciem inwestycje w zdolności w zakresie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, w tym z biomasy (w MW) R.16 Inwestycje związane z klimatem: odsetek gospodarstw korzystających w ramach WPR ze wsparcia inwestycji na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej oraz na rzecz wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych lub biomasy R.17[PR] Grunty zalesione: obszar objęty wsparciem z tytułu zalesiania, systemów rolno-leśnych i odtwarzania, w tym z podziałem na poszczególne kategorie R.18 Wsparcie z tytułu inwestycji w sektorze leśnym: całkowite inwestycje na rzecz poprawy realizacji celów przez sektor leśny

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
Wspieranie zrównoważonego rozwoju zasobów naturalnych, takich jak woda, gleba i powietrze, i wydajnego gospodarowania nimi, w tym poprzez ograniczanie uzależnienia od środków chemicznych	I.13 Ograniczenie erozji gleby: odsetek gruntów rolnych o umiarkowanym i poważnym stopniu erozji gleby I.14 Poprawa jakości powietrza: emisje amoniaku z rolnictwa I.15 Poprawa jakości wody: bilans składników pokarmowych brutto na gruntach rolnych I.16 Zmniejszenie wypłukiwania składników pokarmowych: azotany w wodach gruntowych – odsetek punktów pomiarowych w ramach monitoringu wód gruntowych wykazujących stężenie azotanów powyżej 50 mg/l na mocy dyrektywy 91/676/EWG I.17 Zmniejszanie presji na zasoby wodne: wskaźnik zużycia wody plus (WEI+) I.18 Zrównoważone i ograniczone stosowanie pestycydów: ryzyko związane ze stosowaniem pestycydów, stosowanie pestycydów i skutki ich stosowania	R.19[PR] Poprawa stanu i ochrona gleby: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami korzystnymi dla gospodarowania glebami w celu poprawy jakości gleby i stanu fauny i flory w glebie (np. uprawa uproszczona, pokrycie gleby uprawami, zmianowanie upraw, w tym z udziałem roślin strączkowych) R.20[PR] Poprawa jakości powietrza: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami do ograniczenia emisji amoniaku R.21[PR] Ochrona jakości wody: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami na rzecz jakości jednolitych części wód R.22[PR] Zrównoważona gospodarka składnikami odżywczymi: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami do poprawy gospodarki składnikami odżywczymi

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
		R.23[PR] Zrównoważone użytkowanie wody: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami na rzecz poprawy bilansu wodnego R.24[PR] Zrównoważone i ograniczone stosowanie pestycydów: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie szczególnymi zobowiązaniami, które prowadzą do zrównoważonego stosowania pestycydów w celu zmniejszenia ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów, takiego jak wyciek pestycydów, i skutków stosowania pestycydów R.25 Realizacja celów środowiskowych w sektorze produkcji zwierzęcej: odsetek dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza, do których mają zastosowanie otrzymujące wsparcie zobowiązania na rzecz poprawy zrównoważenia środowiskowego R.26 Inwestycje związane z zasobami naturalnymi: odsetek gospodarstw korzystających ze wsparcia w ramach WPR z tytułu inwestycji produkcyjnych i nieprodukcyjnych związanych z dbaniem o zasoby naturalne

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
		R.27 Realizacja celów środowiskowych lub klimatycznych poprzez inwestycje na obszarach wiejskich: liczba operacji przyczyniających się do realizacji na obszarach wiejskich celów w zakresie zrównoważenia środowiskowego oraz osiągnięcia celów w dziedzinie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania do niej R.28 Realizacja celów środowiskowych lub klimatycznych poprzez wiedzę i innowacje: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć efektywność środowiskową i klimatyczną

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
Przyczynianie się do powstrzymania utraty różnorodności biologicznej i odwrócenia tego procesu, wzmacnianie usług ekosystemowych oraz ochrona siedlisk i krajobrazu	I.19 Zwiększenie populacji ptaków krajobrazu rolniczego: wskaźnik liczebności ptaków krajobrazu rolniczego I.20 Poprawa ochrony różnorodności biologicznej: odsetek związanych z rolnictwem gatunków i siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, wykazujących tendencje stabilne lub wzrostowe, z uwzględnieniem odsetka dzikich owadów zapylających[1] I.21 Wspieranie świadczenia usług ekosystemowych: udział gruntów rolnych z elementami krajobrazu I.22 Większa agro-bioróżnorodność w systemie rolniczym: różnorodność upraw	R.29[PR] Rozwój rolnictwa ekologicznego: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej wsparciem w ramach WPR z tytułu rolnictwa ekologicznego, w podziale na utrzymywanie i konwersję R.30[PR] Wspieranie zrównoważonej gospodarki leśnej: odsetek gruntów leśnych objętych zobowiązaniami w dziedzinie wspierania ochrony lasów i gospodarowania usługami ekosystemowymi R.31[PR] Ochrona siedlisk i gatunków: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami służącymi ochronie lub przywracaniu różnorodności biologicznej, w tym praktykami rolniczymi o dużej wartości przyrodniczej

[1] Ocenę tendencji w odniesieniu do gatunków zapylających przeprowadza się z wykorzystaniem odpowiednich środków unijnych w odniesieniu do wskaźników dotyczących owadów zapylających, w szczególności wskaźnika dotyczącego owadów zapylających i innych środków przyjętych poprzez ramy zarządzania unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności na okres do 2030 r. (komunikat Komisji z dnia 20 maja 2020 r.) na podstawie inicjatywy UE na rzecz owadów zapylających (komunikat Komisji z dnia 1 czerwca 2018 r.).

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
		R.32 Inwestycje związane z różnorodnością biologiczną: odsetek gospodarstw korzystających ze wsparcia w ramach WPR z tytułu inwestycji na rzecz różnorodności biologicznej R.33 Poprawa zarządzania siecią Natura 2000: odsetek łącznego obszaru Natura 2000 objętego otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami R.34[PR] Zachowanie elementów krajobrazu: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami w zakresie gospodarowania elementami krajobrazu, w tym żywopłotami i drzewami R.35 Ochrona uli: odsetek uli otrzymujących wsparcie w ramach WPR
Przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwianie rozwoju zrównoważonej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich	I.23 Przyciąganie młodych rolników: zmiana liczby nowych osób prowadzących gospodarstwo i liczby nowych, młodych osób prowadzących gospodarstwo, w tym z podziałem na płeć	R.36[PR] Wymiana pokoleniowa: liczba młodych rolników korzystających ze wsparcia w ramach WPR na rozpoczynanie działalności, w tym z podziałem na płeć

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
Promowanie zatrudnienia, wzrostu, równości płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonego leśnictwa	I.24 Przyczynianie się do tworzenia miejsc pracy na obszarach wiejskich: zmiany wskaźnika zatrudnienia na obszarach wiejskich, w tym z podziałem na płeć I.25 Przyczynianie się do wzrostu gospodarczego na obszarach wiejskich: zmiany produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca na obszarach wiejskich I.26 Sprawiedliwsza WPR: dystrybucja wsparcia w ramach WPR I.27 Promowanie włączenia społecznego na obszarach wiejskich: zmiany wskaźnika ubóstwa na obszarach wiejskich	R.37 Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów WPR R.38 Zasięg inicjatywy LEADER: odsetek ludności wiejskiej objętej strategiami rozwoju lokalnego R.39 Rozwój gospodarki wiejskiej: liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR R.40 Inteligentna przemiana gospodarki wiejskiej: liczba wspieranych strategii inteligentnych wsi R.41^{PR} Łączenie obszarów wiejskich w Europie: odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR R.42 Promowanie włączenia społecznego: liczba osób objętych wspieranymi projektami włączenia społecznego

Cel przekrojowy UE	Wskaźniki oddziaływania	Wskaźniki rezultatu
Poprawa reagowania rolnictwa Unii na potrzeby społeczne dotyczące żywności i zdrowia, w tym w zakresie żywności wysokiej jakości, bezpiecznej, bogatej w składniki odżywcze i produkowanej w zrównoważony sposób, w zakresie zmniejszenia marnowania żywności, zwiększenia dobrostanu zwierząt i zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe	I.28 Ograniczenie stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych: Sprzedaż/stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność I.29 Reagowanie na zapotrzebowanie konsumentów na żywność wysokiej jakości: wartość produkcji w ramach unijnych systemów jakości i produkcji żywności ekologicznej	R.43[PR] Ograniczanie stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych: odsetek dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza objętych wspieranymi działaniami służącymi ograniczeniu stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych (zapobieganie / zmniejszenie) R.44[PR] Poprawa dobrostanu zwierząt: odsetek dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza objętych wspieranymi działaniami służącymi poprawie dobrostanu zwierząt

Roczne rozliczenie z realizacji celów – PRODUKT
Rodzaje interwencji i związane z nimi wskaźniki produktu[1]

Rodzaj(e) interwencji	Wskaźniki produktu[2]
Współpraca (art. 77)	O.1 Liczba projektów grup operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI)
Wymiana wiedzy i upowszechnianie informacji (art. 78)	O.2 Liczba działań lub jednostek doradczych udzielających wsparcia w zakresie innowacji w celu przygotowania lub wdrożenia projektów grup operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EIP)
Wskaźnik horyzontalny	O.3MO Liczba beneficjentów wsparcia w ramach WPR
Podstawowe wsparcie dochodów (art. 21)	O.4 Liczba hektarów objętych podstawowym wsparciem dochodów
Płatność dla małych gospodarstw (art. 28)	O.5 Liczba beneficjentów lub hektarów objętych płatnością dla małych gospodarstw
Uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników (art. 30)	O.6 Liczba hektarów objętych uzupełniającym wsparciem dochodów dla młodych rolników
Redystrybucyjne wsparcie dochodów (art. 29)	O.7 Liczba hektarów objętych redystrybucyjnym wsparciem dochodów
Ekoschematy (art. 31)	O.8 Liczba hektarów lub dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza objętych ekoschematami
Narzędzia zarządzania ryzykiem (art. 76)	O.9 Liczba jednostek korzystających z objętych wsparciem narzędzi zarządzania ryzykiem WPR
Wsparcie dochodów związane z produkcją (art. 32)	O.10 Liczba hektarów objętych wsparciem dochodów związanym z produkcją
	O.11 Pogłowie objęte wsparciem dochodów związanym z produkcją

[1] Dane zgłaszane co roku na potrzeby deklarowania wydatków.
[2] Wskaźniki produktu wykorzystywane wyłącznie do monitorowania są oznaczone symbolem ^{MO}.

Rodzaj(e) interwencji	Wskaźniki produktu[2]
Ograniczenia naturalne lub inne ograniczenia szczególne dla danego obszaru (art. 71)	O.12 Liczba hektarów objętych wsparciem dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami, w tym w podziale na rodzaje obszarów
Niedogodności szczególne dla danego obszaru wynikające z określonych obowiązkowych wymogów (art. 72)	O.13 Liczba hektarów objętych wsparciem w ramach sieci Natura 2000 lub dyrektywy 2000/60/WE
Zobowiązania związane ze środowiskiem, klimatem i inne zobowiązania w dziedzinie zarządzania (art. 70)	O.14 Liczba hektarów (z wyjątkiem leśnictwa) lub liczba innych jednostek objętych zobowiązaniami środowiskowymi lub klimatycznymi, wykraczającymi poza wymogi obowiązkowe
	O.15 Liczba hektarów (leśnictwo) lub liczba innych jednostek objętych zobowiązaniami środowiskowymi lub klimatycznymi, wykraczającymi poza wymogi obowiązkowe
	O.16 Liczba hektarów lub liczba innych jednostek objęta zobowiązaniami z zakresu utrzymania gruntów do celów zalesiania i agroleśnictwa
	O.17 Liczba hektarów lub liczba innych jednostek objętych wsparciem z tytułu rolnictwa ekologicznego
	O.18 Liczba dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza objętych wsparciem na rzecz dobrostanu zwierząt, zdrowia lub na rzecz poprawy środków bioasekuracji
	O.19 Liczba operacji lub jednostek wspierających zasoby genetyczne

Rodzaj(e) interwencji	Wskaźniki produktu[2]
Inwestycje (art. 73 i 74)	O.20 Liczba operacji lub jednostek otrzymujących wsparcie w ramach inwestycji produkcyjnych na terenie gospodarstwa
	O.21 Liczba operacji lub jednostek otrzymujących wsparcie w ramach inwestycji nieprodukcyjnych na terenie gospodarstwa
	O.22 Liczba operacji lub jednostek otrzymujących wsparcie w ramach inwestycji infrastrukturalnych
	O.23 Liczba operacji lub jednostek otrzymujących wsparcie [...] w ramach inwestycji nieprodukcyjnych poza terenem gospodarstwa
	O.24 Liczba operacji lub jednostek otrzymujących wsparcie w ramach inwestycji produkcyjnych poza terenem gospodarstwa
Rozpoczynanie działalności przez młodych rolników i nowych rolników oraz zakładanie przedsiębiorstw wiejskich (art. 75)	O.25 Liczba młodych rolników otrzymujących wsparcie na rozpoczynanie działalności
	O.26 Liczba nowych rolników otrzymujących wsparcie na rozpoczynanie działalności (innych niż młodzi rolnicy, o których mowa w O.25)
	O.27 Liczba przedsiębiorstw wiejskich otrzymujących wsparcie na założenie przedsiębiorstwa
Współpraca (art. 77)	O.28 Liczba wspieranych grup producentów oraz organizacji producentówO.29 Liczba beneficjentów otrzymujących wsparcie na rzecz uczestnictwa w oficjalnych systemach jakości
	O.30 Liczba operacji lub jednostek objętych wsparciem z tytułu wymiany pokoleniowej (z wyjątkiem wsparcia z tytułu rozpoczęcia działalności)
	O.31 Liczba objętych wsparciem strategii rozwoju lokalnego (LEADER) lub działań przygotowawczych
	O.32 Liczba operacji lub jednostek objętych wsparciem z tytułu innego rodzaju współpracy (oprócz europejskiego partnerstwa innowacyjnego zgłaszanego w O.1)

Rodzaj(e) interwencji	Wskaźniki produktu[2]
Wymiana wiedzy i upowszechnianie informacji (art. 78)	O.33 Liczba objętych wsparciem działań lub jednostek w zakresie szkoleń, doradztwa i zwiększania wiedzy
Wskaźnik horyzontalny	O.34MO Liczba hektarów objętych praktykami środowiskowymi (zbiorczy wskaźnik fizycznej powierzchni objętej warunkowością, ekoschematami, podejmowanymi w rolnictwie i leśnictwie zobowiązaniami w dziedzinie zarządzania środowiskowego i klimatycznego)
Rodzaje interwencji w niektórych sektorach (art. 47)	O.35 Liczba wspieranych programów operacyjnych
Rodzaje interwencji w niektórych sektorach (art. 58)	O.36 Liczba działań lub jednostek objętych wsparciem w sektorze wina
Rodzaje interwencji w sektorze pszczelarskim (art. 55)	O.37 Liczba działań lub jednostek na rzecz utrzymania lub doskonalenia pszczelarstwa

WSKAŹNIKI KONTEKSTOWE

	Wskaźnik numer	Wskaźnik kontekstowy
Ludność	C.01	Ogólna liczba ludności
	C.02	Gęstość zaludnienia
	C.03	Struktura wiekowa ludności
Całkowity obszar	C.04	Całkowity obszar
	C.05	Użytkowanie terenu
Rynek pracy	C.06	Wskaźnik zatrudnienia na obszarach wiejskich
	C.07	Wskaźnik bezrobocia na obszarach wiejskich
	C.08	Zatrudnienie (w podziale na sektory, rodzaj regionu i działalności gospodarczej)
Gospodarka	C.09	PKB na mieszkańca
	C.10	Wskaźnik ubóstwa
	C.11	Wartość dodana brutto w podziale na sektory, rodzaj regionu, w rolnictwie i dla producentów pierwotnych
Gospodarstwa i rolnicy	C.12	Gospodarstwa rolne
	C.13	Siła robocza w gospodarstwie
	C.14	Struktura wieku osób prowadzących gospodarstwo
	C.15	Poziom wykształcenia rolniczego osób prowadzących gospodarstwo
	C.16	Nowe osoby prowadzące gospodarstwo i nowe młode osoby prowadzące gospodarstwo

	Wskaźnik numer	Wskaźnik kontekstowy
Grunty rolne	C.17	Wykorzystywana powierzchnia użytków rolnych
	C.18	Grunty, które mogą być nawadniane
	C.19	Rolnictwo na obszarach Natura 2000
	C.20	Obszary z ograniczeniami naturalnymi i innymi szczególnymi ograniczeniami
	C.21	Grunty rolne z elementami krajobrazu
	C.22	Różnorodność upraw
Inwentarz żywy	C.23	Duże jednostki przeliczeniowe inwentarza
	C.24	Gęstość obsady
Dochód z działalności rolniczej i dochód rolniczy	C.25	Dochód czynników produkcji rolniczej
	C.26	Porównanie dochodu z działalności rolniczej z pozarolniczymi kosztami pracy
	C.27	Dochód rolniczy w podziale na typy rolnicze, regiony, wielkość gospodarstwa, na obszarach z ograniczeniami naturalnymi i innymi szczególnymi ograniczeniami
	C.28	Nakłady brutto na środki trwałe w rolnictwie
Wydajność produkcji rolnej	C.29	Łączna produktywność czynników produkcji w rolnictwie
	C.30	Wydajność pracy w rolnictwie, leśnictwie i przemyśle spożywczym
Handel produktami rolnymi	C.31	Przywóz i wywóz produktów rolnych
Inna działalność zarobkowa	C.32	Infrastruktura turystyczna
Praktyki rolnicze	C.33	Ekologiczne użytki rolne
	C.34	Intensywność rolnictwa
	C.35	Wartość produkcji w ramach unijnych systemów jakości i produkcji żywności ekologicznej

	Wskaźnik numer	Wskaźnik kontekstowy
Różnorodność biologiczna	C.36	Wskaźnik liczebności ptaków krajobrazu rolniczego
	C.37	Odsetek związanych z rolnictwem gatunków i siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, wykazujących tendencje stabilne lub wzrostowe
Woda	C.38	Użytkowanie wody w rolnictwie
	C.39	Jakość wody
		Bilans składników pokarmowych brutto – azot
		Bilans składników pokarmowych brutto – fosfor
		Azotany w wodzie gruntowej
Gleba	C.40	Zawartość węgla organicznego w glebie na gruntach rolnych
	C.41	Erozja wodna gleby
Energia	C.42	Zrównoważone wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych w rolnictwie i leśnictwie
	C.43	Wykorzystanie energii w rolnictwie, leśnictwie i przemyśle spożywczym
Warunki klimatyczne	C.44	Emisja gazów cieplarnianych z rolnictwa
	C.45	Odporność sektora rolnictwa – wskaźnik postępu
	C.46	Bezpośrednie straty w rolnictwie związane z klęskami
Powietrze	C.47	Emisje amoniaku z rolnictwa
Zdrowie	C.48	Sprzedaż/stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność
	C.49	Ryzyko związane ze stosowaniem pestycydów, stosowanie pestycydów i skutki ich stosowania

ZAŁĄCZNIK II

WSPARCIE KRAJOWE W RAMACH WTO ZGODNIE Z ART. 10

Rodzaj interwencji	Odniesienie w niniejszym rozporządzeniu	Punkt załącznika 2 do porozumienia w sprawie rolnictwa WTO („kategoria zielona”)
Podstawowe wsparcie dochodów	Tytuł III rozdział II sekcja 2 podsekcja 2	5 (jeżeli wdrażanie nie jest oparte na uprawnieniach do płatności) 6 (jeżeli wdrażanie jest oparte na uprawnieniach do płatności)
Redystrybucyjne wsparcie dochodów	art. 29	5 (jeżeli wdrażanie odnośnego podstawowego wsparcia dochodów nie jest oparte na uprawnieniach do płatności) 6 (jeżeli wdrażanie odnośnego podstawowego wsparcia dochodów jest oparte na uprawnieniach do płatności)
Uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników	art. 30	5 (jeżeli wdrażanie odnośnego podstawowego wsparcia dochodów nie jest oparte na uprawnieniach do płatności) 6 (jeżeli wdrażanie odnośnego podstawowego wsparcia dochodów jest oparte na uprawnieniach do płatności)
Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt („ekoschematy”).	art. 31 ust. 7 akapit pierwszy lit. a)	5 (jeżeli wdrażanie odnośnego podstawowego wsparcia dochodów nie jest oparte na uprawnieniach do płatności) 6 (jeżeli wdrażanie odnośnego podstawowego wsparcia dochodów jest oparte na uprawnieniach do płatności)

Rodzaj interwencji	Odniesienie w niniejszym rozporządzeniu	Punkt załącznika 2 do porozumienia w sprawie rolnictwa WTO („kategoria zielona”)
Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt („ekoschemat”)	art. 31 ust. 7 akapit pierwszy lit. b)	12
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek i oliwki stołowe oraz inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – inwestycje w zasoby materialne i niematerialne, badania, eksperymentalne i innowacyjne metody produkcji oraz inne działania w dziedzinach takich, jak:	art. 47 ust. 1 lit. a)	2, 11 lub 12
- Ochrona gleby, w tym zwiększanie zasobów węgla w glebie i poprawa struktury gleby, a także ograniczanie ilości zanieczyszczeń	art. 47 ust. 1 lit. a) ppkt (i)	12
- Poprawa wykorzystania zasobów wodnych i należyta gospodarka wodna, w tym oszczędności wody, jej ochrona i poprawa odwadniania	art. 47 ust. 1 lit. a) ppkt (ii)	12
- Zapobieganie szkodom powodowanym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi oraz promowanie tworzenia i wykorzystywania odmian, ras i praktyk zarządzania dostosowanych do zmieniających się warunków klimatycznych	art. 47 ust. 1 lit. a) ppkt (iii)	12

Rodzaj interwencji	Odniesienie w niniejszym rozporządzeniu	Punkt załącznika 2 do porozumienia w sprawie rolnictwa WTO („kategoria zielona”)
- Zwiększanie oszczędności energii, efektywności energetycznej oraz wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych	art. 47 ust. 1 lit. a) ppkt (iv)	11 lub 12
- Opakowania ekologiczne – wyłącznie w dziedzinie badań i produkcji eksperymentalnej	art. 47 ust. 1 lit. a) ppkt (v)	2
- Bioasekuracja, zdrowie i dobrostan zwierząt	art. 47 ust. 1 lit. a) ppkt (vi)	12
- Zmniejszanie emisji i ilości odpadów oraz lepsze wykorzystywanie produktów ubocznych, w tym ich ponowne wykorzystywanie i odzysk, oraz gospodarowanie odpadami	art. 47 ust. 1 lit. a) ppkt (vii)	11 lub 12
- Poprawa odporności na agrofagi oraz zmniejszenie ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów i skutków stosowania pestycydów, w tym wdrożenie technik integrowanej ochrony roślin	art. 47 ust. 1 lit. a) ppkt (viii)	2, 11 lub 12
- Poprawa odporności na choroby zwierząt i ograniczenie stosowania leków weterynaryjnych, w tym antybiotyków	art. 47 ust. 1 lit. a) ppkt (ix)	2
- Tworzenie i utrzymywanie siedlisk sprzyjających różnorodności biologicznej	art. 47 ust. 1 lit. A) ppkt (x)	12
- Poprawa jakości produktów	art. 47 ust. 1 lit. a) ppkt (xi)	2

Rodzaj interwencji	Odniesienie w niniejszym rozporządzeniu	Punkt załącznika 2 do porozumienia w sprawie rolnictwa WTO („kategoria zielona”)
- Poprawa zasobów genetycznych	art. 47 ust. 1 lit. a) ppkt (xii)	2
- Poprawa warunków zatrudnienia i zapewnienie przestrzegania obowiązków pracodawcy, a także wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z dyrektywami 89/391/EWG, 2009/104/WE i (UE) 2019/1152	art. 47 ust. 1 lit. a) ppkt (xiii)	2
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) — usługi doradcze i pomoc techniczna	art. 47 ust. 1 lit. b)	2
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) — szkolenie i wymiana najlepszych praktyk	art. 47 ust. 1 lit. c)	2
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – produkcja ekologiczna lub integrowana	art. 47 ust. 1 lit. d)	12

Rodzaj interwencji	Odniesienie w niniejszym rozporządzeniu	Punkt załącznika 2 do porozumienia w sprawie rolnictwa WTO („kategoria zielona”)
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – działania służące zwiększeniu zrównoważonego charakteru i efektywności transportu oraz składowania	art. 47 ust. 1 lit. e)	11, 12 lub 2
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – promocja, komunikacja i marketing	art. 47 ust. 1 lit. f)	2
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – systemy jakości	art. 47 ust. 1 lit. g)	2
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – systemy identyfikowalności i certyfikacji	art. 47 ust. 1 lit. h)	2
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – przystosowanie się do zmiany klimatu i łagodzenie jej	art. 47 ust. 1 lit. i)	11, 2 lub 12
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – fundusze ubezpieczeń wzajemnych	art. 47 ust. 2 lit. a)	7 lub 2

Rodzaj interwencji	Odniesienie w niniejszym rozporządzeniu	Punkt załącznika 2 do porozumienia w sprawie rolnictwa WTO („kategoria zielona”)
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – inwestycje w aktywa materialne i niematerialne	art. 47 ust. 2 lit. b)	11 lub 2
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – ponowne sadzenie sadów lub gajów oliwnych	art. 47 ust. 2 lit. d)	8
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – odtwarzanie stad zwierząt hodowlanych ze względów sanitarnych lub w wyniku strat spowodowanych klęskami żywiołowymi	art. 47 ust. 2 lit. e)	8
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – coaching	art. 47 ust. 2 lit. j)	2
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – wdrażanie wymogów fitosanitarnych państw trzecich i zarządzanie nimi	art. 47 ust. 2 lit. k)	2

Rodzaj interwencji	Odniesienie w niniejszym rozporządzeniu	Punkt załącznika 2 do porozumienia w sprawie rolnictwa WTO („kategoria zielona”)
Owoce i warzywa, chmiel, oliwa z oliwek, oliwki stołowe i inne sektory, o których mowa w art. 42 lit. f) – działania komunikacyjne	art. 47 ust. 2 lit. l)	2
Pszczelarstwo – usługi doradcze, pomoc techniczna, szkolenia, informacje i wymiana najlepszych praktyk	art. 55 ust. 1 lit. a)	2
Pszczelarstwo – inwestycje w zasoby materialne i niematerialne, jak również inne działania, w tym na rzecz zwalczania inwazji pasożytów i chorób pszczół	art. 55 ust. 1 lit. b) ppkt (i)	11 lub 12 lub 2
Pszczelarstwo – inwestycje w zasoby materialne i niematerialne, jak również inne działania, w tym na rzecz zapobiegania szkodom powodowanym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi oraz opracowywanie i korzystanie z praktyk zarządzania	art. 55 ust. 1 lit. b) ppkt (ii)	11 lub 12 lub 2
Pszczelarstwo – wspieranie laboratoriów	art. 55 ust. 1 lit. c)	2
Pszczelarstwo – programy badawcze	art. 55 ust. 1 lit. e)	2
Pszczelarstwo – promocja, komunikacja i marketing	art. 55 ust. 1 lit. f)	2

Rodzaj interwencji	Odniesienie w niniejszym rozporządzeniu	Punkt załącznika 2 do porozumienia w sprawie rolnictwa WTO („kategoria zielona”)
Pszczelarstwo – poprawa jakości produktów	art. 55 ust. 1 lit. g)	2
Wino – restrukturyzacja i przekształcanie	art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)	8, 11 lub 12
Wino – inwestycje w zasoby materialne i niematerialne	art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. b)	11
Wino – inwestycje materialne i niematerialne w innowacje	art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. e)	11
Wino – usługi doradcze	art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. f)	2
Wino – działania informacyjne	art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. h)	2
Wino – promowanie turystyki winiarskiej	art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. i)	2
Wino – poprawa znajomości rynku	art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. j)	2
Wino – promocja i komunikacja	art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. k)	2
Wino – koszty administracyjne funduszy ubezpieczeń wzajemnych	art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. l)	2
Wino – inwestycje w zwiększenie zrównoważoności	art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. m)	11 lub 12 lub 2

Rodzaj interwencji	Odniesienie w niniejszym rozporządzeniu	Punkt załącznika 2 do porozumienia w sprawie rolnictwa WTO („kategoria zielona”)
Zobowiązania związane ze środowiskiem, klimatem i inne zobowiązania w dziedzinie zarządzania	art. 70	12
Obszary z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami	art. 71	13
Niedogodności szczególne dla danego obszaru wynikające z niektórych obowiązkowych wymogów	art. 72	12
Inwestycje	art. 73	11 lub 8
Inwestycje w nawadnianie	art. 74	11
Współpraca	art. 77	2
Wymiana wiedzy i upowszechnianie informacji	art. 78	2

ZAŁĄCZNIK III

PRZEPISY DOTYCZĄCE WARUNKOWOŚCI ZGODNIE Z ART. 12

SMR: wymóg podstawowy w zakresie zarządzania

GAEC: normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska

Obszary	Główna tematyka	Wymogi i normy		Główny cel normy
Klimat i środowisko	Zmiana klimatu (łagodzenie zmiany klimatu i przystosowywanie się do niej)	GAEC 1	Utrzymywanie trwałych użytków zielonych w oparciu o proporcję trwałych użytków zielonych do użytków rolnych na poziomie krajowym, regionalnym, subregionalnym, na poziomie grupy gospodarstw lub na poziomie gospodarstwa, w porównaniu do roku odniesienia 2018. Maksymalny spadek o 5 % w porównaniu do roku odniesienia.	Ogólna klauzula przeciw przekształcaniu na inne użytkowanie rolnicze w celu zachowania zasobów węgla
		GAEC 2	Ochrona torfowisk i terenów podmokłych[1]	Ochrona gleb bogatych w węgiel
		GAEC 3	Zakaz wypalania ściernisk, chyba że odbywa się to ze względów związanych ze zdrowiem roślin	Utrzymywanie materii organicznej gleby

[1] Państwa członkowskie mogą przewidzieć w swoich planach strategicznych WPR, że ta norma GAEC będzie miała zastosowanie dopiero od roku składania wniosków 2024 lub 2025. W takich przypadkach państwa członkowskie wykazują, że opóźnienie to jest konieczne do ustanowienia systemu zarządzania zgodnie ze szczegółowym planem. Ustanawiając normę 2 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, państwa członkowskie zapewniają, aby na danych gruntach prowadzona była działalność rolnicza pozwalająca zakwalifikować te grunty jako użytki rolne.

Obszary	Główna tematyka	Wymogi i normy		Główny cel normy
	Woda	SMR 1	Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1): art. 11 ust. 3 lit. e), i – w odniesieniu do obowiązkowych wymogów dotyczących kontroli rozproszonych źródeł zanieczyszczeń fosforanami – lit. h)	
		SMR 2	Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1): art. 4 i 5	
		GAEC 4	Ustanowienie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych[1]	Ochrona koryt rzecznych przed zanieczyszczeniem i spływem wody

[1] Strefy buforowe wzdłuż cieków wodnych na podstawie niniejszej normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska powinny, co do zasady i zgodnie z prawem Unii, uwzględniać minimalną szerokość 3 metrów, bez stosowania pestycydów i nawozów. Na obszarach ze znacznymi rowami odwadniającymi i nawadniającymi, państwa członkowskie mogą, jeżeli jest to należycie uzasadnione dla tych obszarów, dostosować minimalną szerokość zgodnie ze szczególnymi warunkami lokalnymi.

Obszary	Główna tematyka	Wymogi i normy		Główny cel normy
	Gleba (ochrona i jakość)	GAEC 5	Zarządzanie orką, przyczyniające się do zmniejszenia ryzyka degradacji i erozji gleby, w tym uwzględnianie nachylenia terenu	Dostosowane do warunków danego miejsca minimalne gospodarowanie gruntami w celu ograniczenia erozji
		GAEC 6	Minimalna pokrywa glebowa, w celu uniknięcia niepokrycia gleby roślinnością w najwrażliwszych okresach[1]	Ochrona gleb w najwrażliwszych okresach
		GAEC 7	Zmianowanie upraw na gruntach ornych, z wyjątkiem roślin rosnących pod wodą[2]	Zachowanie potencjału gleby

[1] W należycie uzasadnionych przypadkach państwa członkowskie mogą dostosować w określonych regionach te minimalne normy, tak by uwzględnić krótki okres wegetacji wynikający z długości i dotkliwości okresu zimowego.

[2] Zmianowanie polega na zmianie upraw co najmniej raz w roku na poziomie działek rolnych (z wyjątkiem upraw wieloletnich, traw i innych zielnych roślin pastewnych oraz gruntów ugorowanych), w tym odpowiednio zarządzanych upraw wtórnych.
Ze względu na różnorodność metod uprawy i warunków agroklimatycznych państwa członkowskie mogą zezwolić w określonych regionach na stosowanie innych praktyk w zakresie wzmocnionego zmianowania upraw z udziałem upraw strączkowych lub dywersyfikacji upraw, mających na celu poprawę i zachowanie potencjału gleby zgodnie z celami niniejszej normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska.
Państwa członkowskie mogą zwolnić z obowiązku wynikającego z tej normy gospodarstwa:

a) w których więcej niż 75 % gruntów ornych jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych, jest ugorowanych, jest wykorzystywanych do uprawy roślin strączkowych lub jest wykorzystywanych w sposób stanowiący połączenie tych zastosowań;

b) w których więcej niż 75 % kwalifikującej się powierzchni użytków rolnych jest trwałymi użytkami zielonymi, jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych lub do uprawy roślin rosnących pod wodą, przez znaczącą część roku lub przez znaczącą część cyklu uprawowego, lub jest wykorzystywanych w sposób stanowiący połączenie tych zastosowań; lub

c) o powierzchni gruntów ornych do 10 ha.

Aby zapobiec dużym monokulturom, państwa członkowskie mogą wprowadzić maksymalny limit powierzchni pokrytej jedną uprawą.
Rolników certyfikowanych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/848 uznaje się za spełniających wymogi niniejszej normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska.

Obszary	Główna tematyka	Wymogi i normy		Główny cel normy
	Różnorodność biologiczna i krajobraz (ochrona i jakość)	SMR 3	Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7): art. 3 ust. 1, art. 3 ust. 2 lit. b), art. 4 ust. 1, 2 i 4.	
		SMR 4	Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7): art. 6 ust. 1 i 2	

Obszary	Główna tematyka	Wymogi i normy		Główny cel normy
		GAEC 8	- Minimalny udział powierzchni użytków rolnych wykorzystanej na elementy lub obszary nieprodukcyjne[1] - Minimalny udział co najmniej 4 % gruntów ornych na poziomie gospodarstwa przeznaczonych na obszary i elementy nieprodukcyjne, w tym grunty ugorowane.	Utrzymywanie nieprodukcyjnych elementów i obszarów w celu poprawy różnorodności biologicznej na terenie gospodarstw rolnych

[1] Państwa członkowskie mogą zwolnić z obowiązku wynikającego z niniejszego tiret gospodarstwa:
a) w których więcej niż 75 % gruntów ornych jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych, jest ugorowanych, jest wykorzystywanych do uprawy roślin strączkowych lub jest objętych połączeniem tych zastosowań;
b) w których więcej niż 75 % kwalifikującej się powierzchni użytków rolnych jest trwałymi użytkami zielonymi, jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych lub do upraw rosnących pod wodą przez znaczącą część roku lub przez znaczącą część cyklu uprawowego, lub jest objętych połączeniem tych zastosowań; lub
c) o powierzchni gruntów ornych do 10 ha.
Państwa członkowskie, których ponad 50 % całkowitej powierzchni pokrytych jest lasami, mogą zadecydować, że zobowiązanie z niniejszego tiret nie dotyczy gospodarstw położonych na obszarach wskazanych przez te państwa członkowskie jako obszary z ograniczeniami naturalnymi zgodnie z art. 32 ust. 1 lit. a) lub b) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, pod warunkiem że więcej niż 50 % powierzchni lądowej jednostki, o której mowa w zdaniu drugim niniejszego ustępu, jest pokrytych lasem, a stosunek obszarów leśnych do gruntów rolnych jest wyższy niż 3:1. Obszary pokryte lasem oraz stosunek obszarów leśnych do gruntów rolnych ocenia się na poziomie obszaru równoważnego poziomowi LAU2 lub na poziomie innej wyraźnie wytyczonej jednostki, która obejmuje jeden wyraźny ciągły obszar geograficzny o podobnych warunkach rolnych.

Obszary	Główna tematyka	Wymogi i normy		Główny cel normy
			- W przypadku gdy rolnik zobowiązuje się przeznaczyć co najmniej 7 % swoich gruntów ornych na obszary lub elementy nieprodukcyjne, w tym grunty ugorowane, w ramach bardziej zaawansowanego ekoschematu zgodnie z art. 31 ust. 6, udział, jaki należy przypisać zgodności z normą dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, jest ograniczony do 3 %. - Minimalny udział co najmniej 7 % gruntów ornych na poziomie gospodarstwa, jeżeli obejmuje to również międzyplony lub uprawy wiążące azot, uprawiane bez stosowania środków ochrony roślin, z czego 3 % stanowią grunty ugorowane lub elementy nieprodukcyjne. Państwa członkowskie powinny stosować do międzyplonów współczynnik ważenia wynoszący 0,3.	

Obszary	Główna tematyka	Wymogi i normy		Główny cel normy
			- Zachowanie elementów krajobrazu - Zakaz ścinania żywopłotów i drzew podczas okresu lęgowego ptaków oraz okresu wychowu młodych - Fakultatywnie – środki przeciwdziałające rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków roślin	
		GAEC 9	Zakaz przekształcania lub orania trwałych użytków zielonych wyznaczonych jako trwałe użytki zielone wrażliwe pod względem środowiskowym na obszarach należących do sieci Natura 2000.	Ochrona siedlisk i gatunków

Obszary	Główna tematyka	Wymogi i normy		Główny cel normy
Zdrowie publiczne zdrowie roślin	Bezpieczeństwo żywności	SMR 5	Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1): art. 14 i 15, art. 17 ust. 1[1] oraz art. 18, 19 i 20;	

[1] Wdrożone w szczególności przez:
– art. 14 rozporządzenia (WE) nr 470/2009 oraz załącznik do rozporządzenia (WE) nr 37/2010,
– rozporządzenie (WE) nr 852/2004: art. 4 ust. 1 oraz załącznik I część A (pkt II ppkt 4 lit. g), h), j), ppkt 5 lit. f), h), ppkt 6; pkt III ppkt 8 lit. a), b), d), e), ppkt 9 lit. a), c)),
– rozporządzenie (WE) nr 853/2004: art. 3 ust. 1, załącznik III sekcja IX rozdział 1 (część I pkt 1 lit. b), c), d), e); część I pkt 2 lit. a) ppkt (i), (ii), (iii), lit. b) ppkt (i), (ii), lit. c); część I pkt 3; część I pkt 4; część I pkt 5; część II-A pkt 1, 2, 3, 4; część II-B pkt 1 lit. a) i d), pkt 2, pkt 4 lit. a i b)), załącznik III sekcja X rozdział 1 pkt 1,
– rozporządzenie (WE) nr 183/2005: art. 5 ust. 1, 5 i 6, załącznik I część A (pkt I ppkt 4 lit. e) i g), pkt II ppkt 2 lit. a), b), e)), i załącznik III (w dziale „ŻYWIENIE ZWIERZĄT” pkt 1 zatytułowany „Przechowywanie”, zdania pierwsze i ostatnie, oraz pkt 2 zatytułowany „Dystrybucja”, zdanie trzecie), oraz
– rozporządzenie (WE) nr 396/2005: art. 18.

Obszary	Główna tematyka	Wymogi i normy		Główny cel normy
		SMR 6	Dyrektywa Rady 96/22/WE z dnia 29 kwietnia 1996 r. dotycząca zakazu stosowania w gospodarstwach hodowlanych niektórych związków o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i ß-agonistycznym i uchylająca dyrektywy 81/602/EWG, 88/146/EWG oraz 88/299/EWG (Dz.U. L 125 z 23.5.1996, s. 3): art. 3 lit. a), b), d) i e) oraz art. 4, 5 i 7	
	Środki ochrony roślin	SMR 7	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1): art. 55 zdanie pierwsze i drugie	
		SMR 8	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 71):	

Obszary	Główna tematyka	Wymogi i normy		Główny cel normy
			art. 5 ust. 2 i art. 8 ust. 1–5; art. 12 w odniesieniu do ograniczeń stosowania pestycydów na obszarach chronionych wyznaczonych na podstawie dyrektywy 2000/60/WE i przepisów dotyczących sieci Natura 2000. art. 13 ust. 1 i 3 w sprawie postępowania z pestycydami, przechowywania pestycydów oraz utylizacji pozostałości pestycydów	
Dobrostan zwierząt	Dobrostan zwierząt	SMR 9	Dyrektywa Rady 2008/119/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ustanawiająca minimalne normy ochrony cieląt (Dz.U. L 10 z 15.1.2009, s. 7): art. 3 i 4	
		SMR 10	Dyrektywa Rady 2008/120/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ustanawiająca minimalne normy ochrony świń (Dz.U. L 47 z 18.2.2009, s. 5): art. 3 i 4	
		SMR 11	Dyrektywa Rady 98/58/WE z dnia 20 lipca 1998 r. dotycząca ochrony zwierząt hodowlanych (Dz.U. L 221 z 8.8.1998, s. 23): art. 4	

ZAŁĄCZNIK IV

PRZEPISY DOTYCZĄCE WARUNKOWOŚCI SPOŁECZNEJ ZGODNIE Z ART. 14

Obszary	Mające zastosowanie akty prawne	Odnośne przepisy	Wymogi
Zatrudnienie	Przejrzyste i przewidywalne warunki pracy Dyrektywa (UE) 2019/1152	art. 3	Warunki zatrudnienia należy przedstawić na piśmie („umowa o pracę”)
		art. 4	Zapewnienie, aby zatrudnienie w rolnictwie odbywało się na podstawie umowy o pracę
		art. 5	Umowę o pracę należy przedstawić w ciągu pierwszych siedem dni świadczenia pracy
		art. 6	Zmiany w stosunku pracy należy przedstawić w formie dokumentu
		art. 8	Okres próbny
		art. 10	Warunki dotyczące minimalnej przewidywalności pracy
		art. 13	Szkolenie obowiązkowe

Obszary	Mające zastosowanie akty prawne	Odnośne przepisy	Wymogi
Bezpieczeństwo i higiena pracy	Środki zachęcające do poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy Dyrektywa 89/391/EWG	art. 5	Przepis ogólny nakładający na pracodawcę obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy
		art. 6	Ogólny obowiązek pracodawców do przyjmowania środków niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym zapobiegania zagrożeniom oraz informowania i szkolenia
		art. 7	Usługi w zakresie ochrony i profilaktyki: wyznaczenie jednego lub kilku pracowników do prowadzenia działań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy lub zatrudnienie kompetentnych służb zewnętrznych
		art. 8	Podjęcie przez pracodawcę środków dotyczących pierwszej pomocy, zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników
		art. 9	Obowiązki pracodawców w zakresie oceny stopnia zagrożeń, w zakresie środków ochronnych i sprzętu ochronnego, rejestrowania i zgłaszania wypadków przy pracy
		art. 10	Informowanie pracowników o zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz o środkach ochronnych i zapobiegawczych
		art. 11	Konsultacje i udział pracowników w dyskusjach na temat wszystkich kwestii związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy
		art. 12	Pracodawca musi zapewnić pracownikom odpowiednie szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Obszary	Mające zastosowanie akty prawne	Odnośne przepisy	Wymogi
	Minimalne wymagania w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania przez pracowników sprzętu roboczego Dyrektywa 2009/104/WE	art. 3	Ogólne obowiązki zapewnienia, aby sprzęt roboczy był odpowiedni do wykonywania pracy przez pracowników bez szkody dla ich bezpieczeństwa i zdrowia
		art. 4	Przepisy dotyczące sprzętu roboczego: musi być zgodny z dyrektywami Unii i ustanowionymi minimalnymi wymogami oraz być odpowiednio konserwowany
		art. 5	Kontrola sprzętu roboczego – sprzęt powinien być poddany kontroli po zainstalowaniu i okresowym kontrolo przeprowadzanym przez kompetentne osoby
		art. 6	Sprzęt roboczy stwarzający szczególne ryzyko może być użytkowany jedynie przez osoby, którym przydzielono zadanie jego użytkowania, a wszelkie naprawy, modyfikacje i konserwacja mają być wykonywane przez wyznaczonych pracowników
		art. 7	Ergonomia i ochrona zdrowia pracowników
		art. 8	Pracownicy otrzymują odpowiednie informacje oraz, w stosownych przypadkach, pisemne instrukcje użytkowania sprzętu roboczego
		art. 9	Pracownicy powinni zostać odpowiednio przeszkoleni

ZAŁĄCZNIK V

PRZYDZIAŁY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH NA PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNIE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 87 UST. 1 AKAPIT PIERWSZY

(ceny bieżące, w EUR)

Rok kalendarzowy	2023	2024	2025	2026	2027 i kolejne lata
Belgia	494 925 924	494 925 924	494 925 924	494 925 924	494 925 924
Bułgaria	808 442 754	817 072 343	825 701 932	834 331 520	834 331 520
Czechy	854 947 297	854 947 297	854 947 297	854 947 297	854 947 297
Dania	862 367 277	862 367 277	862 367 277	862 367 277	862 367 277
Niemcy	4 915 695 459	4 915 695 459	4 915 695 459	4 915 695 459	4 915 695 459
Estonia	196 436 567	199 297 294	202 158 021	205 018 748	205 018 748
Irlandia	1 186 281 996	1 186 281 996	1 186 281 996	1 186 281 996	1 186 281 996
Grecja	2 075 656 043	2 075 656 043	2 075 656 043	2 075 656 043	2 075 656 043
Hiszpania	4 874 879 750	4 882 179 366	4 889 478 982	4 896 778 599	4 896 778 599
Francja	7 285 000 537	7 285 000 537	7 285 000 537	7 285 000 537	7 285 000 537

Rok kalendarzowy	2023	2024	2025	2026	2027 i kolejne lata
Chorwacja	374 770 237	374 770 237	374 770 237	374 770 237	374 770 237
Włochy	3 628 529 155	3 628 529 155	3 628 529 155	3 628 529 155	3 628 529 155
Cypr	47 647 540	47 647 540	47 647 540	47 647 540	47 647 540
Łotwa	349 226 285	354 312 105	359 397 925	364 483 744	364 483 744
Litwa	587 064 372	595 613 853	604 163 335	612 712 816	612 712 816
Luksemburg	32 747 827	32 747 827	32 747 827	32 747 827	32 747 827
Węgry	1 243 185 165	1 243 185 165	1 243 185 165	1 243 185 165	1 243 185 165
Francja	4 594 021	4 594 021	4 594 021	4 594 021	4 594 021
Niderlandy	717 382 327	717 382 327	717 382 327	717 382 327	717 382 327
Austria	677 581 846	677 581 846	677 581 846	677 581 846	677 581 846
Polska	3 092 416 671	3 123 600 494	3 154 784 317	3 185 968 140	3 185 968 140
Portugalia	613 619 128	622 403 166	631 187 204	639 971 242	639 971 242
Rumunia	1 946 921 018	1 974 479 078	2 002 037 137	2 029 595 196	2 029 595 196

Rok kalendarzowy	2023	2024	2025	2026	2027 i kolejne lata
Słowenia	131 530 052	131 530 052	131 530 052	131 530 052	131 530 052
Słowacja	400 894 402	405 754 516	410 614 629	415 474 743	415 474 743
Finlandia	519 350 246	521 168 786	522 987 325	524 805 865	524 805 865
Szwecja	686 131 966	686 360 116	686 588 267	686 816 417	686 816 417

ZAŁĄCZNIK VI

WYKAZ PRODUKTÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 42 LIT. f)

Kod CN	Opis
ex 0101	Konie, osły, muły i osłomuły, żywe:
	– Konie
0101 21 00	– – Zwierzęta hodowlane czystorasowe[1]:
0101 29	– – Pozostałe:
0101 29 10	– – – Do uboju
0101 29 90	– – – Pozostałe
0101 30 00	– Osły
0101 90 00	– Pozostałe
ex 0103	Świnie żywe:
0103 10 00	– Zwierzęta hodowlane czystorasowe[2]
ex 0106	Pozostałe zwierzęta żywe:
0106 14 10	– Króliki domowe
ex 0106 19 00	– – Pozostałe: renifery i jeleniowate
0106 33 00	– – Strusie; emu (*Dromaius novaehollandiae*)
0106 39 10	– – – Gołębie
0106 39 80	– – – Pozostałe ptaki

[1] Zaklasyfikowanie do tej podpozycji podlega warunkom ustanowionym w odpowiednich przepisach unijnych (patrz: rozporządzenie (UE) 2016/1012 oraz rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/262 z dnia 17 lutego 2015 r. określające, na podstawie dyrektyw Rady 90/427/EWG i 2009/156/WE, zasady dotyczące metod identyfikacji koniowatych (rozporządzenie w sprawie paszportu konia), Dz.U. L 59 z 3.3.2015, s. 1).

[2] Rozporządzenie (UE) 2016/1012.

Kod CN	Opis
ex 0205 00	Mięso z koni, świeże, schłodzone lub zamrożone
ex 0208	Pozostałe mięso i podroby jadalne, świeże, schłodzone lub zamrożone:
ex 0208 10 10	– – Mięso z królików domowych
ex 0208 90 10	– – Mięso z gołębi domowych
ex 0208 90 30	– – Mięso z dziczyzny, innej niż z królików lub zajęcy
ex 0208 90 60	– – Mięso z reniferów
ex 0407	Jaja ptasie w skorupkach, świeże, zakonserwowane lub gotowane:
0407 19 90	– Zapłodnione, inne niż drobiu
0407 29 90	– Pozostałe jaja świeże, inne niż drobiu
0407 90 90	– Pozostałe jaja, inne niż drobiu
0701	Ziemniaki, świeże lub schłodzone
ex 0713	Warzywa strączkowe, suszone, łuskane, nawet bez skórki lub dzielone:
ex 0713 10	– Groch (*Pisum sativum*):
0713 10 90	– – Inny niż do siewu
ex 0713 20 00	– Ciecierzyca (cieciorka):
	– – Inna niż do siewu
	– Fasola (*Vigna* spp., *Phaseolus* spp.):
ex 0713 31 00	– –Fasola z gatunku *Vigna mungo* (L.) *Hepper* lub *Vigna radiata* (L.) Wilczek:
	– – – Inna niż do siewu
ex 0713 32 00	– – Fasolka czerwona mała (Adzuki) (*Phaseolus* lub *Vigna angularis*):
	– – – Inna niż do siewu

Kod CN	Opis
ex 0713 33	– – Fasola, włącznie z białą groszkową (*Phaseolus vulgaris*):
0713 33 90	– – – Inna niż do siewu
ex 0713 34 00	– –Sorzycha ziemna (*Vigna subterranea* lub *Voandzeia subterranea*)
	– – – Inna niż do siewu
ex 0713 35 00	– – Fasolnik chiński (*Vigna unguiculata*):
	– – – Inny niż do siewu
ex 0713 39 00	– – Pozostałe:
	– – – Inne niż do siewu
ex 0713 40 00	– Soczewica:
	– – Inna niż do siewu
ex 0713 50 00	– Bób (*Vicia faba* var. major) i bobik (*Vicia faba* var. equina i *Vicia faba* var. minor):
	– – Inny niż do siewu
ex 0713 60 00	– Nikla indyjska (*Cajanus cajan*):
	– – Inna niż do siewu
ex 0713 90 00	– Pozostałe:
	– – Inne niż do siewu
1201 90 00	Nasiona soi, nawet łamane, inne niż nasiona
1202 41 00	Orzeszki ziemne, nieprażone ani niepoddane w inny sposób obróbce cieplnej, w łupinkach, inne niż nasiona
1202 42 00	Orzeszki ziemne, nieprażone ani niepoddane w inny sposób obróbce cieplnej, łuskane, nawet łamane, inne niż nasiona

Kod CN	Opis
1203 00 00	Kopra
1204 00 90	Nasiona lnu, nawet łamane, inne niż do siewu
1205 10 90	Nasiona rzepaku lub rzepiku, o niskiej zawartości kwasu erukowego, nawet łamane, inne niż do siewu
1205 90 00	Pozostałe nasiona rzepaku lub rzepiku, nawet łamane, inne niż do siewu
1206 00 91	Nasiona słonecznika, wyłuskane; w łusce w paski szaro-białe, nawet łamane, inne niż do siewu
1206 00 99	Pozostałe nasiona słonecznika, nawet łamane, inne niż do siewu
1207 29 00	Nasiona bawełny, nawet łamane, inne niż do siewu
1207 40 90	Nasiona sezamu, nawet łamane, inne niż do siewu
1207 50 90	Nasiona gorczycy, nawet łamane, inne niż do siewu
1207 60 00	– Nasiona krokosza (*Carthamus tinctorius*)
1207 91 90	Nasiona maku, nawet łamane, inne niż do siewu
1207 99 91	Nasiona konopi, nawet łamane, inne niż do siewu
ex 1207 99 96	Pozostałe nasiona i owoce oleiste, nawet łamane, inne niż do siewu
ex1209 29 50	– – – Nasiona łubinu, inne niż do siewu
ex 1211	Rośliny i części roślin (włącznie z nasionami i owocami) w rodzaju stosowanych głównie w perfumerii, farmacji lub stosowanych do celów owadobójczych, grzybobójczych lub podobnych, świeże lub suszone, nawet krojone, kruszone lub proszkowane z wyłączeniem produktów oznaczonych kodem CN ex 1211 90 86 w części IX;

Kod CN	Opis
1212 94 00	Korzenie cykorii
ex 1214	Brukiew, buraki pastewne, korzenie pastewne, siano, lucerna (alfalfa), koniczyna, esparceta, kapusta pastewna, łubin, wyka i podobne produkty pastewne, nawet w formie granulek:
ex 1214 10 00	– Mączka i granulki, z lucerny (alfalfa):
	– – – Inne niż z lucerny, sztucznie suszonych lub z lucerny, inaczej suszonych i mielonych
ex 1214 90	– Pozostałe:
1214 90 10	– – Buraki pastewne, brukiew i pozostałe korzenie pastewne
ex 1214 90 90	– – Pozostałe, z wyłączeniem:
	– – – esparcety, koniczyny, łubinu, wyki i podobnych produktów pastewnych sztucznie suszonych, z wyjątkiem siana i kapusty pastewnej oraz produktów zawierających siano
	– – – esparcety, koniczyny, łubinu, wyki, nostrzyka, groszku zwyczajnego i komonicy, inaczej suszonych i mielonych
ex 2206	Pozostałe napoje fermentowane (na przykład cydr (cidr), perry i miód pitny); mieszanki napojów fermentowanych oraz mieszanki napojów fermentowanych i napojów bezalkoholowych, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone:
ex 2206 00 31 do ex 2206 00 89	– Napoje fermentowane inne niż wzbudzone
5201	Bawełna, niezgrzeblona ani nieczesana

ZAŁĄCZNIK VII

PRZYDZIAŁY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH (NA ROK BUDŻETOWY)
NA RODZAJE INTERWENCJI W SEKTORZE WINA,
O KTÓRYCH TO PRZYDZIAŁACH MOWA W ART. 88 UST. 1

	EUR (w cenach bieżących)
Bułgaria	25 721 000
Czechy	4 954 000
Niemcy	37 381 000
Grecja	23 030 000
Hiszpania	202 147 000
Francja	269 628 000
Chorwacja	10 410 000
Włochy	323 883 000
Cypr	4 465 000
Litwa	43 000
Węgry	27 970 000
Austria	13 155 000
Portugalia	62 670 000
Rumunia	45 844 000
Słowenia	4 849 000
Słowacja	4 887 000

ZAŁĄCZNIK VIII

PRZYDZIAŁY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH NA BAWEŁNĘ,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 87 UST. 1 AKAPIT DRUGI

(ceny bieżące w EUR)

Rok kalendarzowy	2023	2024	2025	2026	2027 i kolejne lata
Bułgaria	2 557 820	2 557 820	2 557 820	2 557 820	2 557 820
Grecja	183 996 000	183 996 000	183 996 000	183 996 000	183 996 000
Hiszpania	59 690 640	59 690 640	59 690 640	59 690 640	59 690 640
Portugalia	177 589	177 589	177 589	177 589	177 589

ZAŁĄCZNIK IX

PRZYDZIAŁY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH NA PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNIE Z WYŁĄCZENIEM BAWEŁNY I PRZED PRZESUNIĘCIAMI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 87 UST. 1 AKAPIT TRZECI

(ceny bieżące w EUR)

Rok kalendarzowy	2023	2024	2025	2026	2027 i kolejne lata
Belgia	494 925 924	494 925 924	494 925 924	494 925 924	494 925 924
Bułgaria	805 884 934	814 514 523	823 144 112	831 773 700	831 773 700
Czechy	854 947 297	854 947 297	854 947 297	854 947 297	854 947 297
Dania	862 367 277	862 367 277	862 367 277	862 367 277	862 367 277
Niemcy	915 695 459	915 695 459	915 695 459	915 695 459	915 695 459
Estonia	196 436 567	199 297 294	202 158 021	205 018 748	205 018 748
Irlandia	1 186 281 996	1 186 281 996	1 186 281 996	1 186 281 996	1 186 281 996

Rok kalendarzowy	2023	2024	2025	2026	2027 i kolejne lata
Grecja	1 891 660 043	1 891 660 043	1 891 660 043	1 891 660 043	1 891 660 043
Hiszpania	4 815 189 110	4 822 488 726	4 829 788 342	4 837 087 959	4 837 087 959
Francja	7 285 000 537	7 285 000 537	7 285 000 537	7 285 000 537	7 285 000 537
Chorwacja	374 770 237	374 770 237	374 770 237	374 770 237	374 770 237
Włochy	3 628 529 155	3 628 529 155	3 628 529 155	3 628 529 155	3 628 529 155
Cypr	47 647 540	47 647 540	47 647 540	47 647 540	47 647 540
Łotwa	349 226 285	354 312 105	359 397 925	364 483 744	364 483 744
Litwa	587 064 372	595 613 853	604 163 335	612 712 816	612 712 816
Luksemburg	32 747 827	32 747 827	32 747 827	32 747 827	32 747 827
Węgry	1 243 185 165	1 243 185 165	1 243 185 165	1 243 185 165	1 243 185 165
Francja	4 594 021	4 594 021	4 594 021	4 594 021	4 594 021
Niderlandy	717 382 327	717 382 327	717 382 327	717 382 327	717 382 327

Rok kalendarzowy	2023	2024	2025	2026	2027 i kolejne lata
Austria	677 581 846	677 581 846	677 581 846	677 581 846	677 581 846
Polska	3 092 416 671	3 123 600 494	3 154 784 317	3 185 968 140	3 185 968 140
Portugalia	613 441 539	622 225 577	631 009 615	639 793 653	639 793 653
Rumunia	1 946 921 018	1 974 479 078	2 002 037 137	2 029 595 196	2 029 595 196
Słowenia	131 530 052	131 530 052	131 530 052	131 530 052	131 530 052
Słowacja	400 894 402	405 754 516	410 614 629	415 474 743	415 474 743
Finlandia	519 350 246	521 168 786	522 987 325	524 805 865	524 805 865
Szwecja	686 131 966	686 360 116	686 588 267	686 816 417	686 816 417

ZAŁĄCZNIK X

PRZYDZIAŁY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH (NA ROK BUDŻETOWY)
NA RODZAJE INTERWENCJI W SEKTORZE PSZCZELARSKIM,
O KTÓRYCH TO PRZYDZIAŁACH MOWA W ART. 88 UST. 2

	EUR (w cenach bieżących)
Belgia	422 967
Bułgaria	2 063 885
Czechy	2 121 528
Dania	295 539
Niemcy	2 790 875
Estonia	140 473
Irlandia	61 640
Grecja	6 162 645
Hiszpania	9 559 944
Francja	6 419 062
Chorwacja	1 913 290
Włochy	5 166 537
Cypr	169 653
Łotwa	328 804
Litwa	549 828
Luksemburg	30 621
Węgry	4 271 227

	EUR (w cenach bieżących)
Malta	14 137
Niderlandy	295 172
Austria	1 477 188
Polska	5 024 968
Portugalia	2 204 232
Rumunia	6 081 630
Słowenia	649 455
Słowacja	999 973
Finlandia	196 182
Szwecja	588 545

ZAŁĄCZNIK XI

PODZIAŁ WSPARCIA UNIJNEGO NA RODZAJE INTERWENCJI ZWIĄZANYCH Z ROZWOJEM OBSZARÓW WIEJSKICH (2023–2027), O KTÓRYCH MOWA W ART. 89 UST. 3

(ceny bieżące, w EUR)

Rok	2023	2024	2025	2026	2027	Łącznie w latach 2023–2027
Belgia	82 800 894	82 800 894	82 800 894	82 800 894	82 800 894	414 004 470
Bułgaria	282 162 644	282 162 644	282 162 644	282 162 644	282 162 644	1 410 813 220
Czechy	259 187 708	259 187 708	259 187 708	259 187 708	259 187 708	1 295 938 540
Dania	75 934 060	75 934 060	75 934 060	75 934 060	75 934 060	379 670 300
Niemcy	1 092 359 738	1 092 359 738	1 092 359 738	1 092 359 738	1 092 359 738	5 461 798 690
Estonia	88 016 648	88 016 648	88 016 648	88 016 648	88 016 648	440 083 240
Irlandia	311 640 628	311 640 628	311 640 628	311 640 628	311 640 628	1 558 203 140
Grecja	556 953 600	556 953 600	556 953 600	556 953 600	556 953 600	2 784 768 000
Hiszpania	1 080 382 825	1 080 382 825	1 080 382 825	1 080 382 825	1 080 382 825	5 401 914 125

Rok	2023	2024	2025	2026	2027	Łącznie w latach 2023–2027
Francja	1 459 440 070	1 459 440 070	1 459 440 070	1 459 440 070	1 459 440 070	7 297 200 350
Chorwacja	297 307 401	297 307 401	297 307 401	297 307 401	297 307 401	1 486 537 005
Włochy	1 349 921 375	1 349 921 375	1 349 921 375	1 349 921 375	1 349 921 375	6 749 606 875
Cypr	23 770 514	23 770 514	23 770 514	23 770 514	23 770 514	118 852 570
Łotwa	117 495 173	117 495 173	117 495 173	117 495 173	117 495 173	587 475 865
Litwa	195 495 162	195 495 162	195 495 162	195 495 162	195 495 162	977 475 810
Luksemburg	12 310 644	12 310 644	12 310 644	12 310 644	12 310 644	61 553 220
Węgry	416 869 149	416 869 149	416 869 149	416 869 149	416 869 149	2 084 345 745
Francja	19 984 497	19 984 497	19 984 497	19 984 497	19 984 497	99 922 485
Niderlandy	73 268 369	73 268 369	73 268 369	73 268 369	73 268 369	366 341 845
Austria	520 024 752	520 024 752	520 024 752	520 024 752	520 024 752	2 600 123 760
Polska	1 320 001 539	1 320 001 539	1 320 001 539	1 320 001 539	1 320 001 539	6 600 007 695
Portugalia	540 550 620	540 550 620	540 550 620	540 550 620	540 550 620	2 702 753 100

Rok	2023	2024	2025	2026	2027	Łącznie w latach 2023–2027
Rumunia	967 049 892	967 049 892	967 049 892	967 049 892	967 049 892	4 835 249 460
Słowenia	110 170 192	110 170 192	110 170 192	110 170 192	110 170 192	550 850 960
Słowacja	259 077 909	259 077 909	259 077 909	259 077 909	259 077 909	1 295 389 545
Finlandia	354 549 956	354 549 956	354 549 956	354 549 956	354 549 956	1 772 749 780
Szwecja	211 889 741	211 889 741	211 889 741	211 889 741	211 889 741	1 059 448 705
Ogółem UE-27	12 078 615 700	12 078 615 700	12 078 615 700	12 078 615 700	12 078 615 700	60 393 078 500
Pomoc techniczna (0,25 %)	30 272 220	30 272 220	30 272 220	30 272 220	30 272 220	151 361 100
Ogółem	12 108 887 920	12 108 887 920	12 108 887 920	12 108 887 920	12 108 887 920	60 544 439 600

ZAŁĄCZNIK XII

KWOTY MINIMALNE ZAREZERWOWANE NA SZCZEGÓLNY CEL,
O KTÓRYM MOWA W ART. 6 UST. 1 LIT. g)

(ceny bieżące w EUR)

Rok kalendarzowy	2023	2024	2025	2026	2027 i kolejne lata
Belgia	14 847 778	14 847 778	14 847 778	14 847 778	14 847 778
Bułgaria	24 176 548	24 435 436	24 694 323	24 953 211	24 953 211
Czechy	25 648 419	25 648 419	25 648 419	25 648 419	25 648 419
Dania	25 871 018	25 871 018	25 871 018	25 871 018	25 871 018
Niemcy	147 470 864	147 470 864	147 470 864	147 470 864	147 470 864
Estonia	5 893 097	5 978 919	6 064 741	6 150 562	6 150 562
Irlandia	35 588 460	35 588 460	35 588 460	35 588 460	35 588 460
Grecja	56 749 801	56 749 801	56 749 801	56 749 801	56 749 801
Hiszpania	144 455 673	144 674 662	144 893 650	145 112 639	145 112 639

Rok kalendarzowy	2023	2024	2025	2026	2027 i kolejne lata
Francja	218 550 016	218 550 016	218 550 016	218 550 016	218 550 016
Chorwacja	11 243 107	11 243 107	11 243 107	11 243 107	11 243 107
Włochy	108 855 875	108 855 875	108 855 875	108 855 875	108 855 875
Cypr	1 429 426	1 429 426	1 429 426	1 429 426	1 429 426
Łotwa	10 476 789	10 629 363	10 781 938	10 934 512	10 934 512
Litwa	17 611 931	17 868 416	18 124 900	18 381 384	18 381 384
Luksemburg	982 435	982 435	982 435	982 435	982 435
Węgry	37 295 555	37 295 555	37 295 555	37 295 555	37 295 555
Francja	137 821	137 821	137 821	137 821	137 821
Niderlandy	21 521 470	21 521 470	21 521 470	21 521 470	21 521 470
Austria	20 327 455	20 327 455	20 327 455	20 327 455	20 327 455
Polska	92 772 500	93 708 015	94 643 530	95 579 044	95 579 044
Portugalia	18 403 246	18 666 767	18 930 288	19 193 810	19 193 810

Rok kalendarzowy	2023	2024	2025	2026	2027 i kolejne lata
Rumunia	58 407 631	59 234 372	60 061 114	60 887 856	60 887 856
Słowenia	3 945 902	3 945 902	3 945 902	3 945 902	3 945 902
Słowacja	12 026 832	12 172 635	12 318 439	12 464 242	12 464 242
Finlandia	15 580 507	15 635 064	15 689 620	15 744 176	15 744 176
Szwecja	20 583 959	20 590 803	20 597 648	20 604 493	20 604 493

ZAŁĄCZNIK XIII

UNIJNE AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE KLIMATU I ŚRODOWISKA, DO REALIZACJI CELÓW KTÓRYCH MAJĄ PRZYCZYNIĆ SIĘ PLANY STRATEGICZNE WPR PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, I Z KTÓRYMI MAJĄ BYĆ ZGODNE TE PLANY, NA PODSTAWIE ART. 108, 109 I 115:

– dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;

– dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;

– dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;

– dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego;

– dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy;

– dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylenia dyrektywy 2001/81/WE;

– rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 oraz decyzję nr 529/2013/UE;

– rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań w dziedzinie klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013;

– dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych;

– dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE;

– rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE,2010/31/UE,2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013;

– dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów.

ZAŁĄCZNIK XIV

SPRAWOZDAWCZOŚĆ PRZY UŻYCIU PODSTAWOWEGO ZESTAWU WSKAŹNIKÓW, ZGODNIE Z ART. 142

Wskaźniki dotyczące Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)

Cele	Podstawowy zestaw wskaźników
Wspieranie godziwych dochodów gospodarstw i odporności sektora rolnictwa w całej Unii w celu zwiększenia długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego oraz różnorodności w rolnictwie, a także zapewnienia stabilności ekonomicznej produkcji rolnej w Unii	O.3 Liczba beneficjentów wsparcia w ramach WPR C.25 Dochód czynników produkcji rolniczej R.6 Redystrybucja na rzecz mniejszych gospodarstw: wartość procentowa dodatkowych płatności bezpośrednich na hektar dla kwalifikujących się gospodarstw mniejszych od gospodarstw średniej wielkości (w porównaniu do średniej)
Zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację	R.9 Modernizacja gospodarstw: odsetek gospodarstw korzystających ze wsparcia na inwestycje w restrukturyzację i modernizację, w tym w bardziej efektywne gospodarowanie zasobami
Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości	R.10 Lepsza organizacja łańcucha dostaw: odsetek gospodarstw uczestniczących w objętych wsparciem WPR grupach producentów, organizacjach producentów, lokalnych rynkach, krótkich łańcuchach dostaw i systemach jakości

Cele	Podstawowy zestaw wskaźników
Przyczynianie się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, w tym poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych i zwiększenie sekwestracji węgla, a także promowanie zrównoważonej energii	I.10 Przyczynianie się do łagodzenia zmiany klimatu: emisje gazów cieplarnianych z rolnictwa R.14 Składowanie węgla w glebie i biomasie: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej zobowiązaniami do redukcji emisji lub do utrzymania lub zwiększenia składowania węgla (w tym trwałe użytki zielone, uprawy trwałe z trwałą okrywą zieloną, grunty rolne na terenach podmokłych i torfowiskach) R.17 Grunty zalesione: obszar objęty wsparciem z tytułu zalesiania, systemów rolno-leśnych i odtwarzania, w tym z podziałem na poszczególne kategorie
Wspieranie zrównoważonego rozwoju zasobów naturalnych, takich jak woda, gleba i powietrze, i wydajnego gospodarowania nimi, w tym poprzez ograniczanie uzależnienia od środków chemicznych	O.34 Liczba hektarów objętych praktykami środowiskowymi (zbiorczy wskaźnik fizycznej powierzchni objętej warunkowością, ekoschematami, podejmowanymi w rolnictwie i leśnictwie zobowiązaniami w dziedzinie zarządzania środowiskowego i klimatycznego)
	I.15 Poprawa jakości wody: bilans składników pokarmowych brutto na gruntach rolnych I.16 Zmniejszenie wycieku składników pokarmowych: azotany w wodach gruntowych – odsetek punktów pomiarowych w ramach monitoringu wód gruntowych wykazujących stężenie azotanów powyżej 50 mg/l, na mocy dyrektywy 91/676/EWG I.18 Zrównoważone i ograniczone stosowanie pestycydów: ryzyko związane ze stosowaniem pestycydów, stosowanie pestycydów i skutki ich stosowania R.19 Poprawa stanu i ochrona gleby: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami korzystnymi dla gospodarowania glebami w celu poprawy jakości gleby i stanu fauny i flory w glebie (np. uprawa uproszczona, pokrycie gleby uprawami, zmianowanie upraw, w tym z udziałem roślin strączkowych) R.20 Poprawa jakości powietrza: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami do ograniczenia emisji amoniaku

Cele	Podstawowy zestaw wskaźników
	R.21 Ochrona jakości wody: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami na rzecz jakości jednolitych części wód R.22 Zrównoważona gospodarka składnikami odżywczymi: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami do poprawy gospodarki składnikami odżywczymi R.24 Zrównoważone i ograniczone stosowanie pestycydów: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie szczególnymi zobowiązaniami, które prowadzą do zrównoważonego stosowania pestycydów w celu zmniejszenia ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów, takiego jak wyciek pestycydów, i skutków stosowania pestycydów
Przyczynianie się do powstrzymania utraty różnorodności biologicznej i odwrócenia tego procesu, wzmacnianie usług ekosystemowych oraz ochrona siedlisk i krajobrazu	C.33 Ekologiczne użytki rolne I.21 Wspieranie świadczenia usług ekosystemowych: udział gruntów rolnych z elementami krajobrazu R.29 Rozwój rolnictwa ekologicznego: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej wsparciem w ramach WPR z tytułu rolnictwa ekologicznego, w podziale na utrzymywanie i konwersję R.34 Zachowanie elementów krajobrazu: odsetek wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych objętej otrzymującymi wsparcie zobowiązaniami w zakresie gospodarowania elementami krajobrazu, w tym żywopłotami i drzewami
Przyciąganie i wspieranie młodych rolników i nowych rolników oraz ułatwianie rozwoju zrównoważonej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich	R.36 Wymiana pokoleniowa: liczba młodych rolników otrzymujących wsparcie w ramach WPR na rozpoczynanie działalności, w tym z podziałem na płeć

Cele	Podstawowy zestaw wskaźników
Promowanie zatrudnienia, wzrostu, równości płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonego leśnictwa	R.37 Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów WPR R.38 Zasięg inicjatywy LEADER: odsetek ludności wiejskiej objętej strategiami rozwoju lokalnego
	R.41 Łączenie obszarów wiejskich w Europie: odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu w ramach WPR
Poprawa reagowania rolnictwa Unii na potrzeby społeczne dotyczące żywności i zdrowia, w tym w zakresie żywności wysokiej jakości, bezpiecznej, bogatej w składniki odżywcze i produkowanej w zrównoważony sposób, w zakresie zmniejszenia marnowania żywności, zwiększenia dobrostanu zwierząt i zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe	I.28 Ograniczenie stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych: Sprzedaż/stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt, od których lub z których pozyskuje się żywność R.43 Ograniczanie stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych: odsetek dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza objętych wspieranymi działaniami służącymi ograniczeniu stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych (zapobieganie / zmniejszenie) R.44 Poprawa dobrostanu zwierząt: odsetek dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza objętych wspieranymi działaniami służącymi poprawie dobrostanu zwierząt
Modernizacja rolnictwa i obszarów wiejskich poprzez sprzyjanie rozwojowi wiedzy, innowacji i cyfryzacji oraz ich upowszechnianie w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie rolników do ich wykorzystywania, w drodze ułatwienia dostępu do badań, innowacji, wymiany wiedzy i szkoleń	R.1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających ze wsparcia na rzecz doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy lub udziału w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/2116

z dnia 2 grudnia 2021 r.

w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2 i art. 322 ust. 1 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ([1]),

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([2]),

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ([3]),

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ([4]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W komunikacie Komisji z dnia 29 listopada 2017 r. zatytułowanym „Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności" stwierdzono, że wspólna polityka rolna (WPR) powinna nadal zwiększać swoją gotowość do reagowania na przyszłe wyzwania i możliwości poprzez zwiększanie zatrudnienia, wzrostu gospodarczego i inwestycji, zwalczanie zmiany klimatu i dostosowywanie do niej oraz przekształcanie rezultatów badań naukowych i innowacji z rozwiązań teoretycznych w zastosowania praktyczne na polach i rynkach. WPR powinna ponadto stanowić odpowiedź na obawy obywateli co do zrównoważonego charakteru produkcji rolnej.

(2) Zgodnie z art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przy wdrażaniu WPR należy uwzględniać cele Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 Organizacji Narodów Zjednoczonych, w tym zobowiązania Unii w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i w zakresie współpracy na rzecz rozwoju.

(3) Obecny model realizacji WPR oparty na zgodności powinien zostać dostosowany, aby zapewnić zwrócenie większej uwagi na rezultaty i realizację celów. Unia powinna zatem określić podstawowe cele polityki, rodzaje interwencji i podstawowe wymogi unijne, a jednocześnie przenieść większą odpowiedzialność i rozliczalność za osiąganie tych celów na państwa członkowskie. W związku z tym konieczne jest zapewnienie większej pomocniczości i elastyczności, aby w lepiej uwzględniać lokalne uwarunkowania i potrzeby. A zatem, zgodnie z nowym modelem realizacji WPR, państwa członkowskie powinny być odpowiedzialne za dostosowywanie interwencji WPR do swoich konkretnych potrzeb i podstawowych wymogów unijnych, aby w ten sposób maksymalizować swój wkład w osiąganie unijnych celów WPR. W celu dalszego zapewniania wspólnego podejścia i równych warunków działania państwa członkowskie powinny również ustanowić i opracować ramy zgodności i kontroli dla beneficjentów, obejmujące m.in. zgodność z normami dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz z wymogami podstawowymi w zakresie zarządzania.

([1]) Dz.U. C 41 z 1.2.2019, s. 1.
([2]) Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 214.
([3]) Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 173.
([4]) Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 23 listopada 2021 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 2 grudnia 2021 r.

(4) WPR obejmuje różne interwencje i środki, z których wiele jest objętych planami strategicznymi WPR, o których mowa w tytule III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 ([5]). Inne nadal oparte są na tradycyjnej logice zgodności. Aby przyczynić się do realizacji celów WPR, ważne jest zapewnienie finansowania wszystkich interwencji i środków. Ponieważ niektóre elementy zarówno tych interwencji, jak i środków są wspólne, ich finansowanie powinno być regulowane przez te same przepisy. W razie konieczności przepisy te powinny jednak pozwalać na ich zróżnicowane traktowanie. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 ([6]) reguluje funkcjonowanie dwóch europejskich funduszy rolnych, mianowicie Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Oba te fundusze powinny zostać utrzymane w niniejszym rozporządzeniu. Z uwagi na zakres obecnej reformy WPR należy zastąpić rozporządzenie (UE) nr 1306/2013.

(5) Przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ([7]) (zwanego dalej „rozporządzeniem finansowym"), w szczególności dotyczące zarządzania dzielonego z państwami członkowskimi, funkcji akredytowanych jednostek i zasad budżetowych, powinny mieć zastosowanie do interwencji i środków określonych w niniejszym rozporządzeniu.

(6) W celu zharmonizowania wśród państw członkowskich praktyk w zakresie stosowania klauzuli dotyczącej siły wyższej niniejsze rozporządzenie powinno przewidywać, w stosownych przypadkach, wyłączenia z przepisów WPR w przypadkach siły wyższej i nadzwyczajnych okoliczności, a także zawierać niewyczerpujący wykaz możliwych przypadków siły wyższej i nadzwyczajnych okoliczności, które byłyby uznawane przez właściwe organy krajowe. Właściwe organy krajowe powinny podejmować decyzje dotyczące siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności indywidualnie w odniesieniu do każdego przypadku, na podstawie odpowiednich dowodów.

(7) Ponadto niniejsze rozporządzenie powinno przewidywać wyłączenia z przepisów WPR w przypadku siły wyższej i nadzwyczajnych okoliczności, takich jak poważne zdarzenie pogodowe powodujące duże szkody w gospodarstwie beneficjenta w zakresie porównywalnym ze szkodami powstałymi wskutek poważnej klęski żywiołowej.

(8) Wydatki w ramach WPR, w tym wydatki związane z interwencjami objętymi planami strategicznymi WPR na mocy tytułu III rozporządzenia (UE) 2021/2115, powinny być finansowane z budżetu ogólnego Unii (zwanego dalej „budżetem Unii") – albo bezpośrednio w ramach EFRG i EFRROW, albo na zasadzie zarządzania dzielonego z państwami członkowskimi. Należy określić rodzaje wydatków, które mogą być finansowane z wykorzystaniem tych dwóch funduszy.

(9) Aby osiągnąć cele WPR określone w art. 39 TFUE oraz zachować zgodność z zasadą zarządzania dzielonego, jak przewidziano w art. 63 rozporządzenia finansowego, państwa członkowskie powinny zapewnić funkcjonowanie niezbędnych systemów zarządzania. W niniejszym rozporządzeniu należy zatem zawrzeć przepisy dotyczące wyznaczania jednostek zarządzających, a mianowicie właściwego organu, agencji płatniczej, jednostki koordynującej i jednostki certyfikującej.

(10) Należy wprowadzić przepisy dotyczące akredytowania przez państwa członkowskie agencji płatniczych, wyznaczania i akredytowania jednostek koordynujących oraz określenia procedur dotyczących uzyskiwania deklaracji zarządczych, dokumentów dotyczących rozliczenia rocznego, rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytu i sprawozdań z realizacji celów, a także uzyskiwania certyfikacji systemów zarządzania i monitorowania, systemów sprawozdawczości, jak również zatwierdzania rocznych sprawozdań finansowych przez niezależne jednostki. Ponadto w celu zapewnienia przejrzystości systemu kontroli prowadzonych na poziomie krajowym, w szczególności w zakresie procedur dotyczących zezwoleń, zatwierdzania i wypłaty środków, oraz w celu zmniejszenia obciążeń

([5]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (zob. s. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego).

([6]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

([7]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

Komisji i państw członkowskich związanych z administracją i audytem, w przypadku gdy wymagana jest akredytacja każdej agencji płatniczej, należy ograniczyć liczbę organów i jednostek, którym przekazuje się te zadania, przy jednoczesnym poszanowaniu postanowień konstytucyjnych każdego z państw członkowskich. W przypadku gdy porządek konstytucyjny danego państwa członkowskiego przewiduje się regiony, to powinno ono mieć możliwość akredytowania – pod pewnymi warunkami – regionalnych agencji płatniczych.

(11) W przypadku gdy państwo członkowskie akredytuje więcej niż jedną agencję płatniczą, powinno ono wyznaczyć jedną publiczną jednostkę koordynującą, aby zapewnić spójność zarządzania EFRG i EFRROW, kontakty między Komisją a poszczególnymi akredytowanymi agencjami płatniczymi oraz niezwłoczne przekazywanie wymaganych przez Komisję informacji dotyczących operacji poszczególnych agencji płatniczych. Jednostka koordynująca powinna również podejmować i koordynować działania w celu eliminowania niedociągnięć natury ogólnej występujących na poziomie krajowym, powinna na bieżąco informować Komisję o wszelkich podejmowanych w tym zakresie działaniach oraz powinna zapewnić zharmonizowane stosowanie przepisów unijnych, z uwzględnieniem wszelkich ograniczeń lub restrykcji wynikających z obowiązujących postanowień konstytucyjnych.

(12) Zaangażowanie agencji płatniczych akredytowanych przez państwa członkowskie jest w ramach nowego modelu realizacji WPR zasadniczym warunkiem wstępnym uzyskania wystarczającej pewności, że cele ogólne i cele końcowe określone w odpowiednich planach strategicznych WPR zostaną osiągnięte za pomocą interwencji finansowanych z budżetu Unii. W niniejszym rozporządzeniu należy zatem wyraźnie przewidzieć, że z budżetu Unii mogą być zwracane wyłącznie wydatki dokonane przez akredytowane agencje płatnicze. Ponadto wydatki na interwencje, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/2115, finansowane przez Unię, powinny przynieść odpowiedni produkt w zakresie podstawowych wymogów unijnych i systemów zarządzania oraz powinny być z nimi zgodne.

(13) Aby uzyskać orientację w zakresie publicznych i prywatnych jednostek certyfikujących i dysponować aktualnymi informacjami na temat aktualnie działających jednostek certyfikujących, Komisja powinna otrzymywać od państw członkowskich stosowne informacje i prowadzić aktualny rejestr tych jednostek. Aby Parlament Europejski również dysponował rzetelnymi i aktualnymi informacjami, niezbędne jest, aby Komisja co roku przekazywała mu wykaz wyznaczonych jednostek certyfikujących.

(14) W kontekście przestrzegania dyscypliny budżetowej niezbędne jest określenie rocznego pułapu wydatków finansowanych przez EFRG z uwzględnieniem kwot maksymalnych ustalonych dla EFRG w wieloletnich ramach finansowych przewidzianych w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) 2020/2093 ([8]).

(15) Dyscyplina budżetowa wymaga również, aby roczny pułap wydatków finansowanych przez EFRG był przestrzegany w każdych okolicznościach oraz na każdym etapie procedury budżetowej i wykonywania budżetu. W związku z tym niezbędne jest, aby krajowy pułap dla płatności bezpośrednich dla każdego państwa członkowskiego, określony w rozporządzeniu (UE) 2021/2115, był uważany za pułap finansowy dla takich bezpośrednich płatności dla danego państwa członkowskiego oraz aby zwroty tych płatności nie przekraczały tego pułapu finansowego.

(16) Z myślą o zapewnieniu, aby kwoty przeznaczone na finansowanie WPR nie przekraczały rocznych pułapów, należy utrzymać mechanizm dyscypliny finansowej służący dostosowaniu poziomu wsparcia bezpośredniego. Aby wesprzeć sektor rolnictwa w przypadku zmian na rynku lub kryzysów mających wpływ na produkcję rolną lub dystrybucję produktów rolnych, należy utrzymywać rezerwę rolną. Art. 12 ust. 2 lit. d) rozporządzenia finansowego przewiduje, że środki, na które nie zaciągnięto zobowiązań, mogą być przenoszone wyłącznie na kolejny rok budżetowy w rozumieniu art. 9 rozporządzenia finansowego (zwany dalej „rokiem budżetowym"). Aby znacząco uprościć kwestię wdrażania dla beneficjentów i administracji krajowych, należy korzystać z mechanizmu przenoszenia, wykorzystując wszelkie kwoty niewykorzystane w ramach utworzonej w 2022 r. rezerwy na wypadek kryzysów w sektorze rolnym. Do tego celu niezbędne jest umożliwienie, w drodze odstępstwa od art. 12 ust. 2 lit. d) rozporządzenia finansowego, przenoszenia środków z rezerwy rolnej, na które nie zaciągnięto zobowiązań, na finansowanie rezerwy rolnej w kolejnych latach budżetowych do roku 2027. Ponadto niezbędne jest odstępstwo w odniesieniu do roku budżetowego 2022, ponieważ całkowitą niewykorzystaną kwotę rezerwy na wypadek kryzysów w sektorze rolnictwa dostępną na koniec roku budżetowego 2022 należy przenieść na rok budżetowy 2023 do odpowiedniej linii budżetowej nowej rezerwy rolnej ustanowionej na podstawie niniejszego rozporządzenia, bez zwracania jej peł-

([8]) Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11).

nej kwoty do linii budżetowych obejmujących interwencje w formie płatności bezpośrednich w ramach planu strategicznego WPR. Niemniej jednak, aby zmaksymalizować kwoty, które zostaną zwrócone rolnikom w roku budżetowym 2023, wszystkie inne środki dostępne w ramach podpułapu EFRG na rok budżetowy 2023 określone w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2020/2093 powinny być w pierwszej kolejności wykorzystane na utworzenie nowej rezerwy rolnej w roku budżetowym 2023.

(17) Aby uniknąć nakładania na administracje krajowe i rolników nadmiernych obciążeń administracyjnych oraz aby w możliwie największym stopniu uprościć procedury i ograniczyć złożoność formularzy wniosków o przyznanie pomocy, kwoty przeniesione z poprzedniego rolniczego roku budżetowego w ramach zastosowanej dyscypliny finansowej nie powinny być zwracane w przypadku gdy stosuje się dyscyplinę finansową przez drugi rok z rzędu (rok N+1) lub w przypadku gdy ogólna kwota środków, na które nie zaciągnięto zobowiązań, stanowi mniej niż 0,2 % pułapu rocznego EFRG.

(18) Środki podjęte w celu określenia wkładu finansowego z EFRG i EFRROW na potrzeby obliczenia pułapów finansowych nie mają wpływu na kompetencje władzy budżetowej ustanowionej w TFUE. Środki te powinny zatem opierać się na pulach środków finansowych ustalonych zgodnie z porozumieniem międzyinstytucjonalnym z dnia 16 grudnia 2020 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych ([9]).

(19) Dyscyplina budżetowa wymaga również stałego kontrolowania średniookresowej sytuacji budżetowej. Komisja powinna, w razie konieczności, zaproponować Parlamentowi Europejskiemu i Radzie odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby państwa członkowskie przestrzegały pułapów przewidzianych w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2020/2093. Ponadto Komisja powinna wykorzystywać w pełni i przez cały czas swoje uprawnienia w zakresie zarządzania w celu zapewnienia przestrzegania pułapu rocznego oraz, w razie konieczności, proponować Parlamentowi Europejskiemu i Radzie bądź tylko Radzie, w zależności od potrzeb, odpowiednie środki mające na celu poprawę sytuacji budżetowej. Jeżeli na koniec roku budżetowego wnioski o zwrot przedstawione przez państwa członkowskie powodują przekroczenie pułapu rocznego, należy umożliwić Komisji podejmowanie środków umożliwiających tymczasowy podział dostępnych kwot pomiędzy państwa członkowskie proporcjonalnie do ich wniosków o zwrot, na podstawie których nie dokonano jeszcze wypłaty, a także umożliwić działania zapewniające przestrzeganie pułapu ustalonego na dany rok. Płatności na ten rok powinny zostać pokryte ze środków na następny rok budżetowy; należy także ostatecznie ustalić całkowitą kwotę finansowania unijnego przysługującą poszczególnym państwom członkowskim, jak również wyrównanie kwot, które miały zostać przekazane na rzecz państw członkowskich w celu zapewnienia przestrzegania ustalonej kwoty.

(20) Wykonując budżet, Komisja powinna stosować system comiesięcznego wczesnego ostrzegania i monitorowania wydatków rolnych, tak aby – w przypadku pojawienia się ryzyka przekroczenia pułapu rocznego – mogła jak najszybciej podjąć odpowiednie środki w ramach swoich uprawnień w zakresie zarządzania oraz – gdyby wcześniejsze środki wydawały się niewystarczające – zaproponować inne środki. Okresowe sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady powinno zawierać porównanie zmian wydatków dokonanych do dnia sporządzenia tego sprawozdania z harmonogramem, a także powinno zawierać ocenę przewidywalnego wykonania budżetu do końca roku budżetowego.

(21) W ramach EFRG środki finansowe niezbędne do pokrycia wydatków poniesionych przez akredytowane agencje płatnicze powinny być przekazywane państwom członkowskim przez Komisję w formie zwrotów na podstawie zaksięgowanych wydatków dokonanych przez te agencje. W oczekiwaniu na zwroty w formie płatności miesięcznych państwa członkowskie powinny uruchamiać zasoby finansowe w zależności od potrzeb ich akredytowanych agencji płatniczych. W niniejszym rozporządzeniu należy wyraźnie określić, że państwa członkowskie oraz beneficjenci zaangażowani we wdrażanie WPR sami mają pokrywać swoje koszty administracyjne i koszty zatrudnienia.

([9]) Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28.

(22) Aby Komisja dysponowała, w szczególności, środkami do zarządzania rynkami rolnymi, ułatwienia monitorowania wydatków rolnych oraz umożliwienia monitorowania zasobów rolnych w perspektywie średnio- i długoterminowej, w tym środkami odnoszącym się do środowiska i odporności na zmianę klimatu oraz postępów w realizacji istotnych unijnych celów końcowych, należy przewidzieć korzystanie z systemu agrometeorologicznego oraz zakup i poprawę jakości danych satelitarnych.

(23) Komisja powinna dysponować środkami umożliwiającymi monitorowanie rynków z uwzględnieniem celów i zobowiązań Unii, w tym spójności polityki na rzecz rozwoju, przyczyniając się do przejrzystości rynków.

(24) W odniesieniu do zarządzania finansami EFRROW należy wprowadzić przepisy dotyczące zobowiązań budżetowych, terminów, umorzenia i przerwania płatności. Interwencje związane z rozwojem obszarów wiejskich powinny być finansowane z budżetu Unii na podstawie zobowiązań w ratach rocznych. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość korzystania z przewidzianych unijnych środków finansowych od momentu zatwierdzenia planów strategicznych WPR. Niezbędne jest zatem ustanowienie odpowiednio ograniczonego systemu płatności zaliczkowych, aby zapewnić stały przepływ środków finansowych umożliwiający terminowe dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów w ramach interwencji.

(25) Poza płatnościami zaliczkowymi, konieczne jest rozróżnienie pomiędzy dokonywanymi przez Komisję dla akredytowanych agencji płatniczych płatnościami okresowymi a płatnościami sald należy wyróżnić i. Niezbędne jest także określenie szczegółowych zasad dotyczących tych płatności. Zasada automatycznego umarzania powinna pomóc w przyspieszeniu realizacji interwencji i przyczyniać się do należytego zarządzania finansami. Przepisy regulujące krajowe ramy państw członkowskich w odniesieniu do interwencji regionalnych określone w rozporządzeniu (UE) 2021/2115 dają również państwom członkowskim narzędzie służące zapewnieniu realizacji i należytego zarządzania finansami.

(26) Państwa członkowskie powinny zapewnić, by pomoc unijna była wypłacana beneficjentom w odpowiednim terminie, tak aby mogła ona zostać efektywnie wykorzystana. Niezachowanie przez państwa członkowskie terminów płatności określonych w prawie Unii mogłoby tworzyć poważne problemy dla beneficjentów i stanowić zagrożenie dla jednoroczności budżetu Unii. Dlatego też wydatki dokonane z naruszeniem terminów płatności powinny zostać wyłączone z finansowania unijnego. Zgodnie z zasadą proporcjonalności Komisja powinna jednak mieć możliwość przewidywania wyjątków od tej ogólnej zasady w odniesieniu do EFRG i EFRROW.

(27) Przy wypełnianiu swoich obowiązków związanych z wykonywaniem budżetu Unii Komisja powinna przestrzegać zasady proporcjonalności określonej w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Konieczne jest również, by uzgodnienia dotyczące wdrażania i wykorzystania EFRG i EFRROW były zgodne z zasadą proporcjonalności i uwzględniały ogólny cel, jakim jest zmniejszenie administracyjnych obciążeń jednostek zaangażowanych w zarządzanie programami i kontrolę nad nimi.

(28) Zgodnie ze strukturą i głównymi cechami nowego modelu realizacji WPR kwalifikowalność płatności dokonywanych przez państwa członkowskie w ramach finansowania unijnego nie powinna już zależeć od legalności i prawidłowości płatności na rzecz indywidualnych beneficjentów. Zamiast tego, w przypadku rodzajów interwencji, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/2115 , i bez uszczerbku dla szczególnych zasad kwalifikowalności dotyczących płatności specyficznej w odniesieniu do bawełny określonych w tym rozporządzeniu, płatności państw członkowskich powinny być uznawane za kwalifikowalne, jeżeli można im przypisać odpowiedni produkt i jeżeli są zgodne z mającymi zastosowanie podstawowymi wymogami unijnymi.

(29) Rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 przewiduje zmniejszenia i zawieszenia płatności miesięcznych lub płatności okresowych w celu wsparcia kontroli legalności i prawidłowości. W nowym modelu realizacji WPR narzędzia te powinny służyć jako wsparcie realizacji opartej na realizacji celów. Należy także doprecyzować różnicę między zmniejszeniami a zawieszeniami.

(30) Należy zoptymalizować procedurę zmniejszania płatności EFRG w związku z przekraczaniem pułapów finansowych określonych w prawie Unii i ujednolicić ją z procedurą zmniejszania płatności EFRROW w tym kontekście.

(31) Do dnia 15 lutego każdego roku państwa członkowskie powinny przesyłać Komisji roczne sprawozdania finansowe, roczne sprawozdania z realizacji celów planu strategicznego WPR, roczne podsumowania końcowych sprawozdań z audytu i deklaracje zarządcze. W przypadku gdy dokumenty te nie zostaną przesłane, tym samym uniemożliwiając Komisji przeprowadzenie rozliczenia rachunków danej agencji płatniczej lub weryfikacji kwalifikowalności wydatków w stosunku do zgłoszonych produktów, Komisja powinna mieć możliwość zawieszenia miesięcznych płatności i przerwania kwartalnych zwrotów do czasu otrzymania zaległych dokumentów.

(32) Należy wprowadzić nowy rodzaj zawieszenia płatności w przypadku rażąco niskiego poziomu produktów. W przypadku rażąco niskiego poziomu zgłoszonych produktów w porównaniu z zadeklarowanymi wydatkami oraz w przypadku gdy państwa członkowskie nie mogą przedstawić uzasadnionych powodów tej sytuacji, Komisja, poza zmniejszeniem wydatków na rolniczy rok budżetowy N-1, powinna mieć możliwość zawieszenia przyszłych wydatków związanych z interwencją, w przypadku której odnotowano rażąco niski poziom produktów. Takie zawieszenia powinny podlegać zatwierdzeniu w decyzji dotyczącej rocznego rozliczenia z realizacji celów.

(33) Komisja powinna również mieć możliwość zawieszenia płatności w odniesieniu do wieloletniego monitorowania realizacji celów. W związku z tym w przypadkach opóźnionych lub niewystarczających postępów w osiągnięciu celów końcowych określonych w planie strategicznym WPR państwa członkowskiego, w odniesieniu do których dane państwo członkowskie nie może przedstawić uzasadnionych powodów zaistniałej sytuacji, Komisja powinna mieć możliwość zwrócenia się do danego państwa członkowskiego o podjęcie niezbędnych działań naprawczych zgodnie z planem działania, który ma zostać opracowany w porozumieniu z Komisją, zawierającym jasno określone wskaźniki postępów wraz z harmonogramem postępów. Jeżeli dane państwo członkowskie nie przedłoży lub nie wdroży planu działania, gdy plan działania jest wyraźnie niewystarczający do naprawienia sytuacji lub gdy nie został on zmieniony zgodnie z pisemnym wnioskiem Komisji, Komisja powinna mieć możliwość zawieszenia płatności miesięcznych lub płatności okresowych. Komisja powinna wypłacić zawieszone kwoty, jeżeli na podstawie przeglądu realizacji celów lub na podstawie dobrowolnie złożonego przez państwo członkowskie w trakcie roku budżetowego zgłoszenia dotyczącego postępów we wdrażaniu planu działania i działań naprawczych podjętych w celu zaradzenia niedociągnięciom, stwierdzone zostaną zadowalające postępy w osiąganiu celów końcowych.

(34) Biorąc pod uwagę konieczność przejścia na model wydajności ukierunkowany na wyniki, wezwanie przez Komisję do opracowania planu działania na rolniczy rok budżetowy 2025 nie powinno prowadzić do zawieszenia płatności przed przeglądem realizacji celów za rolniczy rok budżetowy 2026.

(35) Podobnie jak to miało miejsce zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1306/2013, Komisja powinna mieć możliwość zawieszenia płatności, w przypadku poważnych niedociągnięć we właściwym funkcjonowaniu systemów zarządzania, w tym niezgodności z podstawowymi wymogami unijnymi i braku wiarygodności sprawozdawczości. Niezbędne jest jednak dokonanie przeglądu warunków zawieszenia płatności, aby zwiększyć efektywność mechanizmu. Konsekwencje finansowe takich zawieszeń powinny być określane w ramach procedury ad hoc dotyczącej oceny zgodności.

(36) Płatności w ramach WPR przewidziane w prawie Unii powinny być przekazywane przez właściwe organy krajowe beneficjentom w pełnej wysokości.

(37) Aby umożliwić ponowne wykorzystanie niektórych rodzajów dochodów związanych z WPR na cele WPR, powinny one zostać uznane za dochody przeznaczone na określony cel. Wykaz kwot zawarty w art. 43 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 należy zmienić, a przepisy te należy zharmonizować i połączyć z istniejącymi przepisami dotyczącymi dochodów przeznaczonych na określony cel.

(38) Rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 zawiera wykaz środków informacyjnych związanych z WPR wraz z ich celami i przepisy dotyczące finansowania tych środków oraz realizacji odpowiednich projektów. Przepisy szczegółowe dotyczące celów i rodzajów środków informacyjnych, jakie mają być finansowane, należy przenieść do niniejszego rozporządzenia.

(39) Finansowanie środków i interwencji w ramach WPR w znacznym stopniu podlega zasadzie zarządzania dzielonego. W celu zapewnienia należytego zarządzania unijnymi środkami finansowymi Komisja powinna przeprowadzać kontrole zarządzania unijnymi środkami finansowymi przez organy państw członkowskich odpowiedzialne za dokonywanie płatności. Należy określić charakter kontroli, które mają być przeprowadzane przez Komisję, sprecyzować zakres zadań Komisji dotyczących wykonywania budżetu Unii oraz wyjaśnić obowiązki państw członkowskich w zakresie współpracy.

(40) Aby umożliwić Komisji spełnienie jej obowiązku sprawdzania istnienia i właściwego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli wydatków unijnych w państwach członkowskich, należy wprowadzić przepisy umożliwiające przeprowadzanie kontroli – niezależnie od kontroli przeprowadzanych przez same państwa członkowskie – przez osoby upoważnione przez Komisję do działania w jej imieniu, które w ramach wykonywania swojej pracy powinny mieć możliwość zwracania się o pomoc do państw członkowskich.

(41) Niezbędne jest jak najszersze zastosowanie technologii informatycznych w celu wygenerowania informacji, które mają być przekazywane Komisji. Podczas przeprowadzania kontroli Komisja powinna posiadać pełny i natychmiastowy dostęp do informacji dotyczących wydatków, zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej.

(42) W celu zastosowania wymogów rozporządzenia finansowego w odniesieniu do wzajemnego uznawania wyników audytów oraz w celu zmniejszenia ryzyka pokrywania się audytów przeprowadzanych przez różne instytucje, a także w celu zminimalizowania kosztów kontroli i obciążeń administracyjnych dla beneficjentów i państw członkowskich, należy ustanowić przepisy dotyczące podejścia opartego na zasadzie jednego audytu i zapewnić Komisji możliwość uzyskania pewności dzięki działaniom wiarygodnych jednostek certyfikujących, z należytym uwzględnieniem zasady jednego audytu i zasady proporcjonalności w odniesieniu do poziomu ryzyka dla budżetu Unii.

(43) W odniesieniu do wdrożenia podejścia opartego na zasadzie jednego audytu, w ramach którego Komisja generalnie powinna czerpać wystarczającą pewność z pracy jednostek certyfikujących, z uwzględnieniem swojej oceny ryzyka w odniesieniu do potrzeby kontroli, którą powinna przeprowadzić w danym państwie członkowskim, Komisja powinna mieć możliwość przeprowadzania kontroli, jeżeli powiadomi ona dane państwo członkowskie, że nie może opierać się na pracach jednostki certyfikującej. Ponadto Komisja, w celu wykonywania swoich obowiązków wynikających z art. 317 TFUE, powinna mieć możliwość przeprowadzania kontroli, w przypadku gdy mogą występować poważne niedociągnięcia we właściwym funkcjonowaniu systemów zarządzania, które nie są usuwane przez to państwo członkowskie.

(44) W celu ustanowienia finansowego powiązania między akredytowanymi agencjami płatniczymi a budżetem Unii Komisja powinna przeprowadzać coroczne rozliczenie rachunków tych agencji w ramach rocznego rozliczenia finansowego. Decyzja dotycząca rozliczenia rachunków powinna ograniczać się do kompletności, rzetelności i prawdziwości rachunków, natomiast nie powinna dotyczyć zgodności wydatków z prawem Unii.

(45) Zgodnie z nowym modelem realizacji WPR należy ustanowić roczne rozliczenie z realizacji celów, które pozwoli zweryfikować kwalifikowalność wydatków w odniesieniu do zgłoszonych produktów. Aby zaradzić sytuacjom, w których zadeklarowanym wydatkom nie odpowiadają zgłoszone produkty, a państwa członkowskie nie mogą uzasadnić tych rozbieżności, należy przewidzieć mechanizm zmniejszenia płatności.

(46) Komisja jest odpowiedzialna za wykonanie budżetu Unii we współpracy z państwami członkowskimi zgodnie z art. 317 TFUE. Komisja powinna zatem mieć możliwość decydowania, czy wydatki dokonane przez państwa członkowskie są zgodne z prawem Unii. Państwom członkowskim należy dać możliwość uzasadniania swoich decyzji o dokonywaniu płatności i umożliwić skorzystanie z procedury pojednawczej w przypadku braku porozumienia między nimi a Komisją. W celu zapewnienia państwom członkowskim bezpieczeństwa prawnego i finansowego w odniesieniu do wydatków dokonanych w przeszłości, należy określić okres, w którym Komisja będzie mogła podjąć decyzję w sprawie skutków finansowych stwierdzonej niezgodności.

(47) Na mocy art. 9 rozporządzenia (UE) 2021/2115 państwa członkowskie są zobowiązane do wdrażania planów strategicznych WPR zatwierdzonych przez Komisję zgodnie z art. 118 i 119 tego rozporządzenia. Ponieważ obowiązek ten jest jednym z podstawowych wymogów unijnych, Komisja powinna mieć możliwość – w przypadku gdy wykryte zostaną poważne niedociągnięcia we wdrażaniu przez państwo członkowskie jego planu strategicznego WPR – podjęcia decyzji o wyłączeniu z finansowania unijnego zagrożonych wydatków obciążonych takimi niedociągnięciami.

(48) W celu ochrony interesów finansowych budżetu Unii państwa członkowskie powinny wprowadzić systemy umożliwiające im zapewnienie, by interwencje finansowane przez EFRG i EFRROW rzeczywiście miały miejsce i były poprawnie realizowane, przy jednoczesnym utrzymaniu obecnych, solidnych ram należytego zarządzania finansami. Systemy te powinny obejmować przeprowadzanie kontroli beneficjentów polegających na ocenie spełniania przez nich kryteriów kwalifikowalności i innych warunków, a także wywiązywania się z obowiązków określonych w planach strategicznych WPR i mających zastosowanie przepisach unijnych.

(49) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ([10]) i rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 ([11]), (Euratom, WE) nr 2185/96 ([12]) i (UE) 2017/1939 ([13]) interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom – w tym nadużyciom finansowym – ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie postępowań, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych.

W szczególności, zgodnie z rozporządzeniami (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE, Euratom) nr 883/2013, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń administracyjnych, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub wszelka inne nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) jest uprawniona do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 ([14]). Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują unijne środki finansowe, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznawać Komisji, OLAF, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w przypadku państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1939, EPPO niezbędne prawa i dostęp, a także zapewniać, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.

(50) Aby umożliwić OLAF wykonywanie jego uprawnień i zapewnić efektywną analizę przypadków nieprawidłowości, państwa członkowskie powinny posiadać systemy umożliwiające im przedkładanie Komisji sprawozdań na temat wykrytych nieprawidłowości oraz innych przypadków niezgodności z warunkami określonymi przez państwa członkowskie w planach strategicznych WPR, w tym nadużyć finansowych, a także na temat działań następczych oraz działań podjętych w następstwie dochodzeń prowadzonych przez OLAF. Aby zapewnić skuteczne badanie skarg dotyczących EFRG i EFRROW, państwa członkowskie powinny wprowadzić niezbędne mechanizmy.

(51) Zgodnie z zasadą pomocniczości państwa członkowskie powinny badać, na wniosek Komisji, skargi złożone do Komisji w kwestiach objętych zakresem ich planów strategicznych WPR oraz informować Komisję o wynikach tych badań. Komisja powinna zapewnić podjęcie odpowiednich działań następczych w związku ze skargami złożonymi bezpośrednio do niej, z zachowaniem swobody decyzyjnej Komisji, jeśli chodzi o wybór spraw, które będzie analizować ([15]).

(52) Aby pomóc państwom członkowskim w zapewnieniu skutecznej ochrony interesów finansowych Unii, Komisja powinna udostępnić im narzędzie do pozyskiwania danych w celu oceny ryzyka. Do 2025 r. Komisja powinna przedstawić sprawozdanie oceniające stosowanie jednolitego narzędzia do pozyskiwania danych i jego interoperacyjność z myślą o upowszechnieniu jego wykorzystania przez państwa członkowskie; do sprawozdania dołączone powinny być w razie potrzeby odpowiednie wnioski.

([10]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

([11]) Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

([12]) Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

([13]) Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (EPPO) (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

([14]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

([15]) Zob. w szczególności: wyrok Trybunału z dnia 6 grudnia 1989 r. w sprawie C-329/88, Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Greckiej, ECLI:EU:C:1989:618; wyrok Trybunału z dnia 1 czerwca 1994 r. w sprawie C-317/92, Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Federalnej Niemiec, ECLI:EU:C:1994:212; wyrok Trybunału (pierwsza izba) z dnia 6 października 2009 r. w sprawie C-562/07, Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Królestwu Hiszpanii, ECLI:EU:C:2009:614; wyrok Sądu (druga izba) z dnia 14 września 1995 r. w sprawie T-571/93, Lefebvre frères et sœurs, GIE Fructifruit, Association des Mûrisseurs Indépendants oraz Star fruits Cie przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich, ECLI:EU:T:1995:163; wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 19 maja 2009 r. w sprawie C-531/06, Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Włoskiej, ECLI:EU:C:2009:315.

(53) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 TFUE. Przepisy te zostały zawarte w rozporządzeniu finansowym i określają w szczególności procedurę uchwalania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrolę odpowiedzialności podmiotów upoważnionych do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w państwach członkowskich w zakresie zasady państwa prawnego, jako że poszanowanie tej zasady jest jednym z podstawowych warunków należytego zarządzania finansami i skutecznego finansowania unijnego.

(54) Należy zapewnić, aby odmowa lub odzyskanie płatności wynikające z niezgodności z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych odzwierciedlały wagę takiej niezgodności i były zgodne z zasadą proporcjonalności, tak jak to wyrażono na przykład w odpowiednich wytycznych sporządzonych przez Komisję w odniesieniu do korekt finansowych, jakich należy dokonać w wydatkach finansowanych przez Unię w ramach zarządzania dzielonego w przypadku niezgodności z takimi przepisami. Ponadto należy sprecyzować, że taka niezgodność ma wpływ na legalność i prawidłowość transakcji jedynie do kwoty pomocy, która nie jest wypłacana lub która ma zostać zwrócona.

(55) Różnorodne przepisy w ramach prawodawstwa rolnego wymagają złożenia zabezpieczenia w celu zapewnienia płatności kwoty należnej w przypadku niewywiązania się z zobowiązania. Aby wzmocnić ramy prawne dotyczące zabezpieczeń, do wszystkich takich przepisów powinna mieć zastosowanie jedna horyzontalna zasada.

(56) Państwa członkowskie powinny ustanowić i prowadzić zintegrowany system zarządzania i kontroli (zwany dalej „systemem zintegrowanym") w odniesieniu do niektórych interwencji przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2021/2115 oraz w odniesieniu do środków, o których mowa w rozdziale IV rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013 ([16]) i rozdziale IV rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 229/2013 ([17]). Aby poprawić skuteczność i monitorowanie wsparcia unijnego, państwa członkowskie należy upoważnić do korzystania z systemu zintegrowanego w odniesieniu do innych interwencji unijnych.

(57) Aby zapewnić równe warunki działania dla wszystkich beneficjentów w poszczególnych państwach członkowskich, należy wprowadzić na szczeblu unijnym pewne ogólne zasady dotyczące kontroli i kar.

(58) Należy zachować główne istniejące elementy systemu zintegrowanego, a w szczególności: przepisy dotyczące systemu identyfikacji działek rolnych, systemu wniosków geoprzestrzennych oraz wniosków o przyznanie pomocy z tytułu zwierząt, systemu identyfikacji i rejestracji uprawnień do płatności, systemu rejestracji tożsamości beneficjentów oraz systemu kontroli i kar. Państwa członkowskie powinny nadal korzystać z danych lub produktów informacyjnych dostarczanych przez program Copernicus, w uzupełnieniu technologii informacyjnych takich jak Galileo i EGNOS, aby zapewnić dostępność kompleksowych i porównywalnych danych na całym obszarze Unii w celu monitorowania polityki rolno-środowiskowo-klimatycznej, m.in. pod kątem wpływu WPR, realizacji celów środowiskowych i postępów w realizacji unijnych celów końcowych, oraz w celu zwiększenia wykorzystania pełnych, bezpłatnych i otwartych danych i informacji uzyskanych przez satelity Sentinel systemu Copernicus i w ramach usług programu Copernicus. W tym celu system zintegrowany powinien obejmować również system monitorowania obszarów.

(59) System zintegrowany, jako jeden z systemów zarządzania niezbędnych do wdrożenia WPR, powinien zapewniać wiarygodność i weryfikowalność danych zagregowanych ujętych w rocznym sprawozdaniu z realizacji celów. Zważywszy na znaczenie prawidłowego funkcjonowania systemu zintegrowanego, należy określić wymagania dotyczące jakości. Państwa członkowskie powinny przeprowadzać coroczną ocenę jakości systemu identyfikacji działek rolnych, systemu wniosków geoprzestrzennych oraz systemu monitorowania obszarów. Państwa członkowskie powinny również eliminować wszelkie niedociągnięcia i na wniosek Komisji opracować plan działania.

(60) W komunikatach Komisji pt. „Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności", „Europejski Zielony Ład", „Strategia »od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego" oraz „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia" za strategiczną orientację przyszłej WPR uznano zwiększanie troski o środowisko, intensyfikację działań w dziedzinie klimatu oraz udział w realizacji unijnych celów ogólnych i celów końcowych związanych ze środowiskiem i klimatem. Dlatego też niezbędne stało się dzielenie się danymi pochodzącymi z systemu identyfikacji działek rolnych oraz innych

([16]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013 z dnia 13 marca 2013 r. ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 247/2006 (Dz.U. L 78 z 20.3.2013, s. 23).

([17]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 229/2013 z dnia 13 marca 2013 r. ustanawiające szczególne środki dotyczące rolnictwa dla mniejszych wysp Morza Egejskiego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1405/2006 (Dz.U. L 78 z 20.3.2013, s. 41).

danych pochodzących z zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli do celów związanych ze środowiskiem i klimatem na poziomie krajowym i unijnym. Należy zatem przewidzieć przepisy dotyczące dzielenia się przez organy publiczne państw członkowskich między sobą oraz z instytucjami i organami unijnymi danymi zgromadzonymi za pośrednictwem systemu zintegrowanego, które mają znaczenie do celów związanych ze środowiskiem i klimatem. Aby zwiększyć efektywność wykorzystywania danych, którymi dysponują różne organy publiczne, w celu tworzenia europejskich statystyk, należy również przewidzieć, że dane pochodzące z systemu zintegrowanego mają być udostępniane do celów statystycznych podmiotom wchodzącym w skład europejskiego systemu statystycznego.

(61) Bardzo skutecznym środkiem nadzoru nad transakcjami stanowiącymi część systemu finansowania przez EFRG może być kontrola dokumentów biznesowych przedsiębiorstw otrzymujących lub dokonujących płatności. Kontrola taka jest uzupełnieniem innych kontroli prowadzonych już przez państwa członkowskie. Ponadto przepisy krajowe dotyczące takiej kontroli powinny móc mieć szerszy zakres niż przewidziany w prawie Unii.

(62) Wybór dokumentów, które mają stanowić podstawę takiej kontroli, powinien umożliwiać przeprowadzenie pełnej kontroli. Wybór przedsiębiorstw poddawanych kontroli powinien być uzależniony od charakteru transakcji objętych zakresem ich odpowiedzialności, a wybór z poszczególnych sektorów przedsiębiorstw otrzymujących lub dokonujących płatności powinien być dokonany w zależności od ich finansowego znaczenia w systemie finansowania przez EFRG.

(63) Niezbędne jest określenie zakresu uprawnień urzędników odpowiedzialnych za przeprowadzanie kontroli i obowiązków przedsiębiorstw w zakresie udostępniania dokumentów biznesowych takim urzędnikom na określony okres, a także dostarczania wszelkich informacji, jakich ci urzędnicy mogą od nich żądać. Należy również umożliwić zajęcie dokumentów biznesowych w określonych przypadkach.

(64) Ze względu na międzynarodową strukturę handlu rolnego oraz mając na uwadze prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, niezbędne jest zorganizowanie współpracy między państwami członkowskimi. Niezbędne jest również utworzenie na poziomie Unii scentralizowanego systemu dokumentacji dotyczącej przedsiębiorstw z siedzibą w państwach trzecich otrzymujących lub dokonujących płatności.

(65) Chociaż państwa członkowskie są odpowiedzialne za przyjmowanie swoich programów kontroli, powinny one przekazywać te programy Komisji, tak aby mogła ona wypełniać swoją funkcję nadzorczą i koordynacyjną, zapewniając przyjmowanie programów na podstawie odpowiednich kryteriów oraz gwarantując skoncentrowanie kontroli na sektorach lub przedsiębiorstwach, w odniesieniu do których istnieje duże ryzyko nadużyć finansowych. Istotne jest, aby każde państwo członkowskie wyznaczyło podmiot lub podmioty odpowiedzialne za monitorowanie i koordynowanie kontroli dokumentów biznesowych. Te wyznaczone podmioty powinny być niezależne od jednostek przeprowadzających kontrole przed dokonaniem płatności. Informacje zgromadzone podczas takich kontroli powinny podlegać obowiązkowi zachowania tajemnicy służbowej.

(66) Warunkowość stanowi istotny element WPR gwarantujący, że płatności wspierają wysoki stopień zrównoważoności oraz zapewniają równe warunki działania rolnikom w ramach państw członkowskich i w ramach Unii, w szczególności w odniesieniu do elementów społecznych, środowiskowych i klimatycznych WPR, ale też elementów dotyczących zdrowia publicznego oraz dobrostanu zwierząt. Oznacza to, że należy prowadzić kontrole, a w stosownych przypadkach stosować kary, aby zapewnić skuteczność systemu warunkowości. Aby zapewnić takie równe warunki działania wszystkim beneficjentom w różnych państwach członkowskich, na poziomie Unii należy wprowadzić pewne ogólne przepisy dotyczące warunkowości oraz kontroli i kar związanych z ich nieprzestrzeganiem.

(67) Aby zapewnić zharmonizowane egzekwowanie przez państwa członkowskie warunkowości, należy przewidzieć minimalny poziom kontroli na poziomie Unii, natomiast organizacja właściwych organów kontroli i samych kontroli powinna pozostawać w gestii państw członkowskich.

(68) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość określania szczegółów dotyczących kar, przy czym kary te powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające oraz pozostawać bez uszczerbku dla innych kar przewidzianych w prawie Unii lub prawie krajowym. Aby zapewnić proporcjonalność, skuteczność i efekt odstraszający kar, należy określić zasady ich stosowania i obliczania ich wysokości. Biorąc pod uwagę wyrok Trybunału Sprawiedli-

wości Unii Europejskiej (zwanego dalej „Trybunałem Sprawiedliwości") w sprawie C-361/19 ([18]), aby zapewnić powiązanie między zachowaniem rolnika a karą, należy przewidzieć, że co do zasady wysokość kary powinna być obliczana na podstawie płatności, które zostały lub które mają zostać przyznane w roku kalendarzowym, w którym dana niezgodność wystąpiła. Niemniej jednak, gdy charakter stwierdzonej niezgodności nie pozwala na ustalenie roku, w którym dana niezgodność wystąpiła, aby zapewnić skuteczność systemu kar, należy określić, że w takich przypadkach wysokość kary oblicza się na podstawie płatności, które zostały lub które mają zostać przyznane w roku kalendarzowym, w którym dana niezgodność została stwierdzona. W celu zapewnienia skutecznego i spójnego podejścia ze strony państw członkowskich niezbędne jest określenie na poziomie unijnym minimalnej stawki kary w przypadku niezgodności. Takie stawki minimalne powinny być stosowane przez państwa członkowskie z uwzględnieniem powagi, zakresu, stałego lub powtarzającego się charakteru stwierdzonej niezgodności oraz tego, czy miała ona charakter umyślny. W celu zapewnienia proporcjonalności kar, państwa członkowskie powinny przewidzieć brak stosowania kar w przypadku gdy niezgodność nie wywiera konsekwencji lub wywiera jedynie nieistotne konsekwencje na osiągnięcie celu normy lub wymogu, których dotyczy niezgodność, oraz powinny utworzyć mechanizm informacyjny w celu informowania beneficjentów o wykrytej niezgodności i możliwych działaniach naprawczych.

(69) Mechanizm warunkowości społecznej powinien opierać się na procedurach egzekwowania realizowanych przez właściwe organy lub jednostki odpowiedzialne za kontrolę i egzekwowanie przepisów dotyczących pracy i zatrudnienia oraz mających zastosowanie norm pracy. Takie procedury egzekwowania mogą przyjmować różne formy w zależności od systemu krajowego. O wynikach kontroli i procedur egzekwowania należy informować agencje płatnicze wraz z zawierającą klasyfikację oceną wagi naruszenia odpowiednich przepisów.

(70) Stosując mechanizm warunkowości społecznej w planach strategicznych WPR oraz w odpowiednich umowach między agencjami płatniczymi a organami lub jednostkami odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów w dziedzinie polityki społecznej i zatrudnienia oraz mających zastosowanie norm pracy, należy zwrócić szczególną uwagę na poszanowanie autonomii tych organów lub jednostek oraz na konkretny sposób, w jaki przepisy w dziedzinie zatrudnienia i polityki społecznej oraz mające zastosowanie normy pracy są wdrażane i egzekwowane w poszczególnych państwach członkowskich. Mechanizm ten powinien pozostać niezależny od modeli społecznych stosowanych w poszczególnych państwach członkowskich i nie powinien naruszać funkcjonowania tych modeli, ani w żaden sposób wpływać na niezależność sądów. W tym celu należy zapewnić wyraźny rozdział zakresu odpowiedzialności między organami lub jednostkami odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów w dziedzinie polityki społecznej i zatrudnienia oraz mających zastosowanie norm pracy z jednej strony, a agencjami płatniczymi z drugiej strony, przy czym agencje te są odpowiedzialne za dokonywanie płatności i stosowanie kar. Należy też zapewnić pełne poszanowanie autonomii partnerów społecznych, jak również ich prawa do prowadzenia negocjacji w sprawie układów zbiorowych i zawierania takich układów. Autonomię partnerów społecznych należy respektować również w przypadku, gdy są oni odpowiedzialni za przeprowadzanie kontroli warunków pracy.

(71) Aby zapewnić harmonijną współpracę między Komisją a państwami członkowskimi w zakresie finansowania wydatków WPR, a w szczególności w celu umożliwienia Komisji monitorowania zarządzania finansami przez państwa członkowskie oraz rozliczania rachunków akredytowanych agencji płatniczych, niezbędne jest, aby państwa członkowskie zatrzymywały określone informacje i przekazywały je Komisji.

(72) Do celów zestawiania danych, które mają zostać przesłane Komisji, oraz umożliwienia jej pełnego i natychmiastowego dostępu do danych związanych z wydatkami zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej, należy przewidzieć odpowiednie przepisy dotyczące przedstawiania i przekazywania danych, w tym również przepisy dotyczące terminów.

(73) Ponieważ stosowanie krajowych systemów kontroli i kontroli zgodności rozliczeń może być związane z danymi osobowymi lub chronionymi informacjami handlowymi, państwa członkowskie i Komisja powinny zapewnić poufność informacji otrzymywanych w tym kontekście.

(74) Z myślą o zapewnieniu należytego zarządzania finansowego budżetem Unii oraz bezstronnego traktowania zarówno państw członkowskich, jak i beneficjentów, należy ustanowić przepisy dotyczące stosowania euro.

(75) Kurs wymiany euro na waluty krajowe może zmieniać się w ciągu okresu, w którym realizowana jest dana operacja. Dlatego też kurs stosowany w odniesieniu do danych kwot powinien być ustalany przy uwzględnieniu zdarzenia, za pomocą którego osiągnięty zostaje cel ekonomiczny danej operacji. Należy zastosować kurs wymiany, który obowiązuje w dniu, w którym zdarzenie to ma miejsce. Należy określić to zdarzenie (termin operacyjny) lub odstąpienie od jego stosowania, przestrzegając pewnych kryteriów, w szczególności odnoszących się do szybkości, z jaką zacho-

([18]) Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 27 stycznia 2021 r., *De Ruiter vof przeciwko Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit*, C-361/19, ECLI:EU:C:2021:71.

dzą zmiany kursów wymiany. Należy ustanowić szczególne przepisy dotyczące wyjątkowych sytuacji monetarnych zachodzących w Unii albo na rynku światowym i wymagających natychmiastowej reakcji w celu zapewnienia skutecznego funkcjonowania mechanizmów ustanowionych w ramach WPR.

(76) Państwa członkowskie, które nie przyjęły euro, powinny mieć możliwość dokonywania płatności z tytułu wydatków wynikających z prawodawstwa WPR w euro, a nie w walucie krajowej. Należy ustanowić szczególne przepisy w celu zapewnienia, aby możliwość ta nie prowadziła do nieuzasadnionej korzyści dla stron dokonujących płatności lub otrzymujących płatność.

(77) Prawo Unii dotyczące ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, a w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ([19]) oraz (UE) 2018/1725 ([20]) powinny mieć zastosowanie do gromadzenia danych osobowych przez państwa członkowskie i Komisję do celów realizacji przez nie odpowiednich obowiązków w zakresie zarządzania, kontroli, audytu, monitorowania i ewaluacji zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

(78) Publikowanie nazw lub nazwisk beneficjentów EFRG i EFRROW stanowi środek wzmocnienia publicznej kontroli ich wykorzystania i jest niezbędne do zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony interesów finansowych Unii. Osiąga się to częściowo przez zapobiegawcze i odstraszające skutki takiego publikowania, częściowo poprzez zniechęcanie indywidualnych beneficjentów do nieprawidłowych zachowań, a częściowo również poprzez zwiększanie osobistej odpowiedzialności rolników za wykorzystanie otrzymanych publicznych środków finansowych. Publikowanie odnośnych informacji jest spójne z niedawnym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, a także z podejściem określonym w rozporządzeniu finansowym.

(79) W tym kontekście należy odpowiednio uznać rolę odgrywaną przez społeczeństwo obywatelskie, w tym przez media i organizacje pozarządowe, oraz ich wkład we wzmacnianie administracyjnych ram kontrolnych służących zwalczaniu nadużyć finansowych i sprzeniewierzania publicznych środków finansowych.

(80) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 ([21]) ustanawia przepisy, które zapewniają przejrzystość we wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz przekazywaniu informacji na temat programów realizowanych w ramach tych funduszy. W celu zapewnienia spójności należy przewidzieć, by w stosownych przypadkach przepisy te miały również zastosowanie do beneficjentów interwencji w ramach EFRG i EFRROW.

(81) Jeżeli osiągnięty ma zostać cel polegający na publicznej kontroli nad sposobem wykorzystania środków pieniężnych z EFRG i EFRROW, pewien zakres informacji o beneficjentach musi być przekazywany do wiadomości publicznej. Informacje te powinny obejmować dane dotyczące tożsamości beneficjenta, przyznanej kwoty pomocy, funduszu, z którego ona pochodzi, oraz ogólnego i szczegółowego celu danej operacji. Informacje te powinny być opublikowane w sposób, który w jak najmniejszym stopniu ingeruje w prawo beneficjentów do poszanowania ich życia prywatnego, a także w ich prawo do ochrony danych osobowych. Oba te prawa uznano w art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

(82) Uwzględniając potrzebę większej przejrzystości w odniesieniu do podziału środków na WPR z EFFROW i EFRG, w tym w odniesieniu do struktur własności beneficjentów WPR, wykaz beneficjentów funduszy WPR publikowany przez poszczególne państwa członkowskie ex post powinien również umożliwiać identyfikację grup przedsiębiorstw. Przyczyniłoby się to znacząco do monitorowania struktur własności i ułatwiło prowadzenie postępowań w sprawie potencjalnego niewłaściwego wykorzystania unijnych środków finansowych, konfliktów interesów i korupcji.

([19]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

([20]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

([21]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

(83) Publikacja szczegółów dotyczących operacji uprawniających rolnika do otrzymania pomocy oraz dotyczących ogólnego i szczegółowego celu tej pomocy zapewnia społeczeństwu konkretne informacje o dotowanych działaniach i celu, na realizację którego pomoc ta została przyznana. Zapewnienie takiego nadzoru publicznego miałoby efekt zapobiegający i odstraszający, a także pomogłoby chronić interesy finansowe Unii.

(84) Publikacja tych informacji wraz z ogólnymi informacjami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu zwiększa przejrzystość wykorzystania unijnych środków finansowych w ramach WPR, przyczyniając się w ten sposób do zwiększenia widoczności i zrozumienia tej polityki. Umożliwia to obywatelom większy udział w procesie decyzyjnym i zapewnia większą legitymizację, skuteczność i rozliczalność administracji względem obywateli. Ponadto umożliwia obywatelom zapoznanie się z konkretnymi przykładami dostarczania przez rolnictwo dóbr publicznych obywatelom, umacniając tym samym legitymizację pomocy krajowej i unijnej w sektorze rolnictwa.

(85) W związku z powyższym należy uznać, że zapewnienie publikacji odpowiednich informacji nie wykracza poza to, co jest konieczne w społeczeństwie demokratycznym ze względu na potrzebę ochrony interesów finansowych Unii, jak również na nadrzędny cel w postaci publicznego nadzoru nad sposobem wykorzystywania środków pieniężnych z EFRG i EFRROW.

(86) Aby spełnione zostały wymogi dotyczące ochrony danych, beneficjenci EFRG i EFRROW powinni być informowani o publikacji ich danych zanim do niej dojdzie. Powinni być oni również informowani o tym, że dane te mogą być przetwarzane przez organy audytowe i dochodzeniowe Unii i państw członkowskich do celów związanych z ochroną interesów finansowych Unii. Ponadto beneficjentów należy informować o ich prawach wynikających z rozporządzenia (UE) 2016/679 oraz o procedurach umożliwiających korzystanie z tych praw.

(87) W celu uzupełnienia lub zmiany niektórych, innych niż istotne, elementów niniejszego rozporządzenia Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ([22]). W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(88) Z myślą o zapewnieniu właściwego funkcjonowania agencji płatniczych i jednostek koordynujących, finansowania przez EFRG wydatków w zakresie interwencji publicznej i prawidłowego zarządzania środkami zapisanymi w budżecie Unii na EFRG, to przekazanie uprawnień powinno dotyczyć minimalnych wymogów w zakresie akredytacji agencji płatniczych oraz wyznaczania i akredytacji jednostek koordynujących, obowiązków agencji płatniczych w odniesieniu do interwencji publicznej oraz przepisów w zakresie obowiązków tych agencji związanych z zarządzaniem i kontrolą. Ponadto aby zapewnić spójne stosowanie dyscypliny finansowej w państwach członkowskich, to przekazanie uprawnień powinno też obejmować przepisy dotyczące obliczania dyscypliny finansowej, jaka ma być stosowana przez państwa członkowskie wobec rolników. Aby zapewnić właściwe zarządzanie wydatkami związanymi z interwencją publiczną, to przekazanie uprawnień powinno obejmować też rodzaje środków, które mają być finansowane z budżetu Unii w ramach interwencji publicznej, oraz warunki przyznawania zwrotów, warunki kwalifikowalności i metody obliczania na podstawie informacji rzeczywiście udokumentowanych przez agencje płatnicze, kwot ryczałtowych określonych przez Komisję lub kwot ryczałtowych lub kwot innych niż ryczałtowe przewidzianych w prawodawstwie rolnym w poszczególnych sektorach, ocenę operacji związanych z interwencją publiczną, środki, jakie należy podjąć w przypadku utraty lub obniżenia jakości produktów w ramach interwencji publicznej, jak również określenie kwot, jakie mają być finansowane.

(89) Aby umożliwić Komisji kwalifikowanie do finansowania unijnego wydatków dokonywanych przed najwcześniejszą możliwą datą płatności lub po najpóźniejszej możliwej dacie płatności, przy jednoczesnym ograniczeniu wynikających z tego skutków finansowych, to przekazanie uprawnień powinno również obejmować odstępstwa od niekwalifikowalności płatności dokonywanych przez agencje płatnicze na rzecz beneficjentów przed najwcześniejszą możliwą datą płatności lub po najpóźniejszej możliwej dacie płatności. Ponadto, aby określić jasne zasady i warunki dla państw członkowskich, to przekazanie uprawnień powinno obejmować poziom zawieszenia płatności w związku z rozliczeniami rocznymi, a także poziom i okres zawieszenia płatności oraz warunki zwrotu lub zmniejszenia tych kwot w odniesieniu do wieloletniego monitorowania realizacji celów. To przekazanie uprawnień powinno również

([22]) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

obejmować interwencje lub środki, w odniesieniu do których państwa członkowskie mogą wypłacać zaliczki, w celu zapewnienia ciągłości w stosunku do przepisów określonych w rozporządzeniu (UE) nr 1306/2013 i odpowiednich aktów wykonawczych i delegowanych, przy poszanowaniu limitów finansowych przewidzianych w art. 11 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego. Aby uwzględnić dochody zebrane przez agencje płatnicze i przeznaczone do budżetu Unii podczas dokonywania płatności na podstawie deklaracji wydatków przekazanych przez państwa członkowskie, to przekazanie uprawnień powinno też obejmować warunki, na jakich należy dokonywać potrąceń między niektórymi wydatkami a dochodami w ramach EFRG i EFRROW. Co więcej, aby umożliwić dokonanie sprawiedliwego podziału dostępnych środków między państwa członkowskie, to przekazanie uprawnień powinno obejmować metody postępowania mające zastosowanie do zobowiązań i płatności kwot, jeżeli do początku roku budżetowego nie przyjęto budżetu Unii lub jeżeli łączna kwota planowanych zobowiązań przekracza próg określony w art. 11 ust. 2 rozporządzenia finansowego.

(90) Aby zapewnić prawidłowe i efektywne stosowanie przepisów dotyczących kontroli na miejscu i dostępu do dokumentów i informacji, to przekazanie uprawnień powinno dodatkowo obejmować szczególne obowiązki państw członkowskich w odniesieniu do kontroli i dostępu do dokumentów i informacji, kryteria dotyczące uzasadnień przedstawianych przez państwa członkowskie oraz metody i kryteria stosowania zmniejszeń związanych z rocznym rozliczeniem z realizacji celów, a także kryteria i metody stosowania korekt finansowych w kontekście procedury kontroli zgodności rozliczeń.

(91) Ponadto, w celu zapewnienia prawidłowego i efektywnego prowadzenia kontroli oraz weryfikowania warunków kwalifikowalności w efektywny, spójny i niedyskryminacyjny sposób, który chroni interesy finansowe Unii, w przypadku gdy wymaga tego właściwe zarządzanie systemem, to przekazanie uprawnień te powinno obejmować przepisy dotyczące dodatkowych wymogów w odniesieniu do procedur celnych, w szczególności procedur ustanowionych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ([23]). Aby zapewnić niedyskryminacyjne traktowanie, równość oraz poszanowanie zasady proporcjonalności przy składaniu zabezpieczenia, to przekazanie uprawnień powinno obejmować przepisy dotyczące zabezpieczeń, określające podmiot odpowiedzialny, w przypadku gdy obowiązek nie zostanie spełniony, określające szczególne sytuacje, w których właściwe organy mogą odstąpić od wymogu złożenia zabezpieczenia, ustanawiające warunki mające zastosowanie do składanego zabezpieczenia i zabezpieczyciela oraz warunki złożenia i zwolnienia tego zabezpieczenia, ustanawiające szczególne warunki związane z zabezpieczeniem złożonym w związku zaliczkami, a także określające skutki nieprzestrzegania obowiązków, w odniesieniu do których złożono zabezpieczenie.

(92) W odniesieniu do systemu zintegrowanego to przekazanie uprawnień powinno również obejmować przepisy dotyczące oceny jakości systemu identyfikacji działek rolnych, systemu wniosków geoprzestrzennych oraz systemu monitorowania obszarów, a także przepisy dotyczące systemu identyfikacji działek rolnych, systemu identyfikacji beneficjentów oraz systemu identyfikacji i rejestracji uprawnień do płatności.

(93) Co więcej, aby zareagować na zmiany w prawodawstwie rolnym dotyczącym poszczególnych sektorów i zapewnić efektywność systemu kontroli ex post, to przekazanie uprawnień powinno obejmować ustanowienie wykazu interwencji wyłączonych z kontroli transakcji. Aby zapewnić równe warunki działania dla państw członkowskich oraz skuteczność i odstraszający efekt systemu kar w ramach warunkowości i warunkowości społecznej, to przekazanie uprawnień powinno obejmować szczegółowe przepisy dotyczące stosowania i obliczania wysokości takich kar.

(94) Ponadto, aby określić termin operacyjny lub ustalić go z powodów specyficznych dla organizacji danego rynku lub danej kwoty oraz aby uniknąć stosowania przez państwa członkowskie, które nie przyjęły euro, różnych kursów wymiany przy rozliczaniu dochodów otrzymanych od beneficjentów lub pomocy wypłaconej beneficjentom w walucie innej niż euro, z jednej strony, i przy sporządzaniu deklaracji wydatków przez agencję płatniczą, z drugiej strony, to przekazanie uprawnień powinno obejmować przepisy dotyczące terminu operacyjnego i kursu wymiany, który mają stosować państwa członkowskie nieużywające euro, oraz kursu wymiany mającego zastosowanie przy sporządzaniu przez agencję płatniczą deklaracji wydatków i przy rejestrowaniu operacji przechowywania w magazynach państwowych na rachunkach agencji płatniczej. W celu zapobieżenia, aby wyjątkowe praktyki monetarne związane z walutą krajową zagrażały stosowaniu prawa Unii, to przekazanie uprawnień powinno obejmować odstępstwa od zasad dotyczących korzystania z euro określonych w niniejszym rozporządzeniu.

([23]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

(95) W celu zapewnienia sprawnego przejścia od przepisów ustanowionych w rozporządzeniu (UE) nr 1306/2013 do przepisów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu to przekazanie uprawnień powinno obejmować ustanowienie przepisów przejściowych.

(96) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ([24]).

(97) Uprawnienia wykonawcze Komisji powinny odnosić się do przepisów dotyczących procedur wydawania, cofania i przeglądu akredytacji agencji płatniczych oraz wyznaczania i akredytacji jednostek koordynujących, a także procedur nadzoru akredytacji agencji płatniczych; ustaleń i procedur dotyczących kontroli leżących u podstaw deklaracji zarządczej agencji płatniczych, a także jej struktury i formatu; funkcjonowania jednostki koordynującej oraz zgłaszania Komisji informacji przez tę jednostkę koordynującą; funkcjonowania jednostek certyfikujących, w tym kontroli, które mają być przeprowadzane, i jednostek podlegających tym kontrolom, jak również certyfikatów i sprawozdań, wraz z towarzyszącymi im dokumentami, które mają być sporządzane przez te jednostki.

(98) Uprawnienia wykonawcze Komisji powinny też obejmować zasady audytu, na których oparte są opinie jednostek certyfikujących, w tym ocenę ryzyka, kontrole wewnętrzne oraz wymagany poziom dowodów audytowych, a także metody audytu, które mają być stosowane przy wydawaniu opinii przez jednostki certyfikujące, z uwzględnieniem Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej.

(99) Uprawnienia wykonawcze Komisji powinny także obejmować w kontekście procedury dyscypliny finansowej – ustalanie współczynnika korygującego dla interwencji w formie płatności bezpośrednich oraz jego dostosowywanie, jak również środków, na które nie zaciągnięto zobowiązań przeniesionych zgodnie z art. 12 ust. 2 lit. d) rozporządzenia finansowego w celu finansowania tych interwencji; oraz w kontekście procedury dyscypliny budżetowej – tymczasowe ustalanie kwoty płatności oraz tymczasowy podział dostępnego budżetu między państwa członkowskie oraz ustalenie całkowitej kwoty finansowania unijnego w podziale na państwa członkowskie.

(100) Uprawnienia wykonawcze Komisji powinny również obejmować ustalanie kwot finansowania środków interwencji publicznej, przepisy dotyczące finansowania nabywania przez Komisję danych satelitarnych wymaganych dla potrzeb systemu monitorowania obszarów oraz działania podejmowane przez Komisję dzięki zastosowaniu technik teledetekcji używanych w ramach systemu monitorowania zasobów rolnych, procedurę dokonywania przez Komisję zakupu tych danych satelitarnych i systemu monitorowania zasobów rolnych, ramy dotyczące nabywania i doskonalenia oraz korzystania z danych satelitarnych oraz danych meteorologicznych, jak również mające zastosowanie terminy.

(101) Ponadto uprawnienia wykonawcze Komisji powinny obejmować wyznaczenie okresów, w których akredytowane agencje płatnicze mają sporządzić i przekazać Komisji okresowe deklaracje wydatków odnoszących się do interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, jak również przyjmowanie przepisów w zakresie procedury i innych praktycznych ustaleń dotyczących właściwego funkcjonowania mechanizmów w zakresie terminów płatności; zawieszanie, a także zniesienie zawieszenia, oraz zmniejszenie płatności miesięcznych lub płatności okresowych dla państw członkowskich, a także ustanawianie przepisów dotyczących struktury planów działania i procedury ich opracowywania. Uprawnienia wykonawcze powinny także obejmować przepisy dotyczące prowadzenia przez agencje płatnicze osobnych ksiąg rachunkowych oraz szczegółowe warunki mające zastosowanie do informacji, które mają być wprowadzone do ksiąg rachunkowych prowadzonych przez agencje płatnicze; przepisy, które są niezbędne i uzasadnione w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania szczególnych problemów w odniesieniu do okresów płatności i realizacji płatności zaliczkowych; zasady dotyczące finansowania i księgowania środków interwencyjnych w formie przechowywania w magazynach państwowych, a także innych wydatków finansowanych z EFRG i EFRROW oraz warunki przeprowadzania procedury automatycznego umorzenia.

([24]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

(102) Dodatkowo uprawnienia wykonawcze Komisji powinny obejmować warunki, w jakich mają być przechowywane dokumenty i informacje związane z płatnościami; procedury dotyczące obowiązków w zakresie współpracy, których mają przestrzegać państwa członkowskie w odniesieniu do kontroli prowadzonych przez Komisję i dostępu do informacji; roczne rozliczenie finansowe, w tym przepisy dotyczące działań niezbędnych w celu przyjęcia i wdrożenia tych aktów wykonawczych, roczne rozliczenie z realizacji celów, w tym przepisy dotyczące działań niezbędnych w celu przyjęcia i wdrożenia tych aktów wykonawczych oraz wymianę informacji między Komisją a państwami członkowskimi, obowiązujące procedury i terminy, procedurę zgodności rozliczeń, w tym przepisy dotyczące działań niezbędnych w celu przyjęcia i wdrożenia tych aktów wykonawczych, wymianę informacji między Komisją a państwami członkowskimi oraz obowiązujące terminy i procedurę pojednawczą; przepisy dotyczące możliwości potrącania kwot wynikających z odzyskiwania nienależnych płatności oraz wyłączenie z finansowania unijnego kwot pokrywanych z budżetu Unii oraz formy powiadamiania Komisji i komunikowania się z nią, jakie państwa członkowskie mają stosować w odniesieniu do odzyskiwania kwot w związku ze stwierdzeniem niezgodnością.

(103) Uprawnienia wykonawcze Komisji powinny również obejmować przepisy mające na celu osiągnięcie jednolitego stosowania obowiązków państw członkowskich w odniesieniu do ochrony finansowych interesów Unii oraz przepisy niezbędne do osiągnięcia jednolitego stosowania kontroli w Unii.

(104) Uprawnienia wykonawcze Komisji powinny także obejmować formy zabezpieczeń, jakie mają być składane, oraz procedurę składania zabezpieczeń, ich przyjmowania oraz zastępowania pierwotnych zabezpieczeń; procedury w zakresie zwalniania zabezpieczeń oraz powiadomienia dokonywane przez państwa członkowskie lub Komisja w związku z zabezpieczeniami.

(105) Uprawnienia wykonawcze Komisji powinny też obejmować przepisy dotyczące formy, treści i warunków przekazywania lub udostępniania Komisji sprawozdań oceniających jakość systemu identyfikacji działek rolnych, systemu wniosków geoprzestrzennych oraz systemu monitorowania obszarów, a także dotyczące działań naprawczych, jakie państwa członkowskie powinny wdrożyć w odniesieniu do stwierdzonych niedociągnięć tych systemów, a także podstawowe funkcje i przepisy dotyczące działania systemu wniosków o przyznanie pomocy oraz systemu monitorowania obszarów, w tym jego stopniowego wprowadzania.

(106) Uprawnienia wykonawcze Komisji powinny dodatkowo obejmować przepisy niezbędne do jednolitego stosowania przepisów dotyczących kontroli dokumentów biznesowych. Powinny one również obejmować przepisy dotyczące przekazywania Komisji informacji przez państwa członkowskie oraz środki mające na celu zagwarantowanie stosowania prawa Unii, jeżeli wyjątkowe praktyki monetarne związane z walutami krajowymi mogą temu zagrażać.

(107) Ponadto uprawnienia wykonawcze Komisji powinny obejmować przepisy dotyczące formy i harmonogramu publikacji danych beneficjentów EFRG i EFRROW, jednolitego stosowania obowiązku informowania beneficjentów, że dotyczące ich dane zostaną udostępnione publicznie, oraz współpracy między Komisją a państwami członkowskimi w kontekście publikacji danych beneficjentów EFRG i EFRROW.

(108) Przy przyjmowaniu niektórych aktów wykonawczych należy stosować procedurę doradczą. W przypadku aktów wykonawczych dotyczących obliczania kwot przez Komisję procedura doradcza umożliwia Komisji pełne przejęcie odpowiedzialności za zarządzanie budżetem oraz zmierza do zwiększenia efektywności, przewidywalności oraz szybkości realizacji, przy zapewnianiu przestrzegania terminów oraz procedur budżetowych. W przypadku aktów wykonawczych dotyczących płatności dokonywanych na rzecz państw członkowskich oraz działania procedury rozliczania rachunków oraz rocznego rozliczenia z realizacji celów procedura doradcza umożliwia Komisji pełne przejęcie odpowiedzialności za zarządzanie budżetem oraz weryfikację rocznych sprawozdań finansowych krajowych agencji płatniczych w celu zatwierdzenia tych sprawozdań lub – w przypadku wydatków dokonanych niezgodnie z przepisami unijnymi – wyłączenia takich wydatków z finansowania unijnego. W przypadku przyjmowania innych aktów wykonawczych należy stosować procedurę sprawdzającą.

(109) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze bez stosowania rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w odniesieniu do wyznaczania salda netto dostępnego na wydatki EFRG, a także określania płatności miesięcznych, jakich powinna ona dokonać na podstawie deklaracji wydatków państw członkowskich, oraz określania płatności dodatkowych lub potrąceń w kontekście procedury wypłacania płatności miesięcznych.

(110) Należy zatem uchylić rozporządzenie (UE) nr 1306/2013.

(111) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie ze względu na powiązania między niniejszym rozporządzeniem a innymi instrumentami WPR oraz ograniczenia zasobów finansowych państw członkowskich, natomiast ze względu na wieloletnią gwarancję finansowania unijnego oraz skoncentrowanie się na priorytetach Unii możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(112) W celu zapewnienia sprawnego wdrożenia przewidzianych środków i pilny charakter przedmiotowych przepisów niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Zakres stosowania

Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej (WPR), zarządzania nią i monitorowania jej, w szczególności dotyczące:

a) finansowania wydatków w ramach WPR;

b) systemów zarządzania i kontroli, które mają być wprowadzone przez państwa członkowskie;

c) procedur rozliczania i oceny zgodności.

Artykuł 2

Definicje

Dla potrzeb niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

a) „nieprawidłowość" oznacza nieprawidłowość w rozumieniu art. 1 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2988/95;

b) „systemy zarządzania" oznaczają jednostki zarządzające, o których mowa w tytule II rozdział II niniejszego rozporządzenia, a także podstawowe wymogi unijne, w tym obowiązki państw członkowskich związane ze skuteczną ochroną interesów finansowych Unii, o których mowa w art. 59 niniejszego rozporządzenia, a także z wdrożeniem, zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) 2021/2115, ich planów strategicznych WPR zatwierdzonych przez Komisję oraz system sprawozdawczości wprowadzony dla potrzeb rocznego sprawozdania z realizacji celów, o którym mowa w art. 134 tego rozporządzenia;

c) „podstawowe wymogi unijne" oznaczają wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2021/2115 oraz w niniejszym rozporządzeniu, w rozporządzeniu finansowym oraz w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE ([25]);

([25]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

d) „poważne niedociągnięcia w prawidłowym funkcjonowaniu systemów zarządzania" oznaczają istnienie uchybienia uznanego za systemowe, biorąc pod uwagę jego powtarzalność, wagę i negatywny wpływ na prawidłowość deklaracji wydatków, sprawozdawczość dotyczącą realizacji celów lub przestrzeganie prawa Unii;

e) „wskaźnik produktu" oznacza wskaźnik produktu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/2115;

f) „wskaźnik rezultatu" oznacza wskaźnik rezultatu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/2115;

g) „plan działania" oznacza – dla potrzeb art. 40 i 41 niniejszego rozporządzenia – plan ustanowiony przez państwo członkowskie na wniosek Komisji i w porozumieniu z nią, w przypadku stwierdzenia poważnych niedociągnięć we właściwym funkcjonowaniu systemów zarządzania tego państwa członkowskiego lub w okolicznościach, o których mowa w art. 135 rozporządzenia (UE) 2021/2115, zawierający niezbędne działania naprawcze i odpowiednie ramy czasowe wdrażania, zgodnie z art. 41 i 42 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 3

Zwolnienia w przypadku wystąpienia siły wyższej oraz nadzwyczajnych okoliczności

1. Dla celów finansowania WPR, zarządzania nią i monitorowania jej siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:

a) poważna klęska żywiołowa lub poważne zdarzenie pogodowe powodujące duże szkody w gospodarstwie;

b) zniszczenie budynków inwentarskich w gospodarstwie w wyniku wypadku;

c) ognisko choroby epizootycznej, choroby roślin lub obecność agrofaga roślin dotykające, cały inwentarz żywy lub uprawy należące do beneficjenta lub część tego inwentarza lub upraw;

d) wywłaszczenie całości lub dużej części gospodarstwa, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku;

e) śmierć beneficjenta;

f) długoterminowa niezdolność beneficjenta do wykonywania zawodu.

2. W przypadku gdy poważna klęska żywiołowa lub poważne zdarzenie pogodowe, o których mowa w ust. 1 lit. a), powoduje duże szkody na dokładnie określonym obszarze, dane państwo członkowskie może uznać cały taki obszar za poważnie dotknięty dużymi szkodami wskutek tej klęski lub zdarzenia.

TYTUŁ II

PRZEPISY OGÓLNE DOTYCZĄCE FUNDUSZY ROLNICZYCH

ROZDZIAŁ I

Fundusze rolnicze

Artykuł 4

Fundusze finansujące wydatki rolne

Finansowanie różnych interwencji i środków objętych zakresem WPR z budżetu ogólnego Unii (zwanego dalej „budżetem Unii") odbywa się poprzez:

a) Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG);

b) Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Artykuł 5

Wydatki w ramach EFRG

1. EFRG wykonywany jest w ramach zarządzania dzielonego przez państwa członkowskie i Unię zgodnie z ust.2, albo w ramach zarządzania bezpośredniego zgodnie z ust. 3.

2. W ramach zarządzania dzielonego EFRG finansuje następujące wydatki:

a) środki mające na celu regulację lub wspieranie rynków rolnych, określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ([26]);

b) wkład finansowy Unii na rzecz interwencji w niektórych sektorach, o których mowa w tytule III rozdział III rozporządzenia (UE) 2021/2115;

c) interwencje w formie płatności bezpośrednich dla rolników w ramach planu strategicznego WPR, o których to interwencjach mowa w art. 16 rozporządzenia (UE) 2021/2115;

d) wkład finansowy Unii przeznaczony na środki informacyjne i promocyjne dotyczące produktów rolnych na rynku wewnętrznym Unii i w państwach trzecich, wdrażane przez państwa członkowskie i wybrane przez Komisję;

e) wkład finansowy Unii przeznaczony na szczególne środki w dziedzinie rolnictwa dla regionów najbardziej oddalonych w Unii określone w rozporządzeniu (UE) nr 228/2013, oraz na szczególne środki dotyczące rolnictwa dla mniejszych wysp Morza Egejskiego określone w rozporządzeniu (UE) nr 229/2013.

3. W ramach zarządzania bezpośredniego EFRG finansuje następujące wydatki:

a) promocja produktów rolnych, realizowana bezpośrednio przez Komisję albo za pośrednictwem organizacji międzynarodowych;

b) środki wprowadzane zgodnie z prawem Unii mające na celu zapewnienie zachowania, opisu, gromadzenia i wykorzystywania zasobów genetycznych w rolnictwie;

c) tworzenie i utrzymywanie systemów informacyjnych rachunkowości rolniczej;

d) systemy badań rolnych, w tym również badań w zakresie struktury gospodarstw rolnych.

Artykuł 6

Wydatki w ramach EFRROW

EFRROW wykonywany jest w ramach zarządzania dzielonego przez państwa członkowskie i Unię. EFRROW finansuje wkład finansowy Unii na rzecz interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, o których mowa w tytule III rozdział IV rozporządzenia (UE) 2021/2115, określonych w planie strategicznym WPR, oraz na rzecz działań, o których mowa w art. 125 tego rozporządzenia.

Artykuł 7

Inne wydatki, w tym pomoc techniczna

Zarówno z EFRG, jak i z EFRROW można bezpośrednio finansować – z inicjatywy Komisji albo w jej imieniu – działania przygotowawcze, działania w zakresie monitorowania, wsparcia administracyjnego i technicznego oraz środki w zakresie ewaluacji, audytu i inspekcji wymagane do realizacji WPR. Obejmuje to w szczególności:

a) środki wymagane do analizy, zarządzania, monitorowania, wymiany informacji oraz realizacji WPR, w tym oceny jej skutków, realizacji celów środowiskowych i postępów w osiąganiu unijnych celów końcowych, jak również środki odnoszące się do wdrażania systemów kontroli oraz pomocy technicznej i administracyjnej;

([26]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

b) nabywanie przez Komisję danych satelitarnych wymaganych na potrzeby systemu monitorowania obszarów zgodnie z art. 24;

c) działania podejmowane przez Komisję przy zastosowaniu technik teledetekcji używanych do monitorowania zasobów rolnych zgodnie z art. 25;

d) środki wymagane do utrzymania i rozwoju metod i technicznych środków przekazu informacji, wzajemnej komunikacji, monitorowania i kontroli zarządzania finansowego środkami finansowymi wykorzystywanymi do finansowania WPR;

e) dostarczanie informacji dotyczących WPR zgodnie z art. 46;

f) badania dotyczące WPR i ewaluacje środków finansowanych przez EFRG i EFRROW, w tym doskonalenie metod ewaluacji i wymianę informacji na temat najlepszych praktyk w ramach WPR oraz konsultacje z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami, jak również badania prowadzone we współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI);

g) w stosownych przypadkach – wkład na rzecz agencji wykonawczych utworzonych zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 58/2003 ([27]) i działających w związku z WPR;

h) wkład na rzecz środków związanych z rozpowszechnianiem informacji, zwiększaniem świadomości, promowaniem współpracy oraz wymianą doświadczeń z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami na poziomie Unii, wdrażanych w ramach interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, w tym środków polegających na tworzeniu sieci kontaktów między zainteresowanymi podmiotami;

i) sieci informatyczne koncentrujące się na przetwarzaniu i wymianie informacji, w tym systemy informatyczne dla przedsiębiorstw niezbędne w związku z zarządzaniem WPR;

j) środki wymagane do opracowywania, rejestracji oraz ochrony logo w ramach unijnych systemów jakości zgodnie z art. 44 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 ([28]) oraz ochrony praw własności intelektualnej z nimi związanych, jak również do rozwijania niezbędnych technologii informacyjnych.

ROZDZIAŁ II

Jednostki zarządzające

Artykuł 8

Właściwy organ

1. Każde państwo członkowskie wyznacza właściwy organ na szczeblu ministerialnym odpowiedzialny za:

a) wydawanie, przegląd i cofanie akredytacji agencji płatniczych, o których mowa w art. 9 ust. 2;

b) wyznaczenie jednostki koordynującej, o której mowa w art. 10, oraz wydawanie, przegląd i cofanie jej akredytacji;

c) wyznaczanie i cofanie wyznaczenia jednostki certyfikującej, o której mowa w art. 12, oraz zapewnienie ciągłości w jej wyznaczaniu;

d) realizację zadań powierzonych właściwemu organowi na mocy niniejszego rozdziału.

2. Właściwy organ podejmuje, w drodze formalnego aktu, decyzję w sprawie wydania lub, po dokonaniu przeglądu, cofnięcia akredytacji agencji płatniczej oraz w sprawie wyznaczenia i akredytacji oraz cofnięcia akredytacji jednostki koordynującej na podstawie badania minimalnych wymogów, które mają zostać przyjęte przez Komisję zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. a).

([27]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiające statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi (Dz.U. L 11 z 16.1.2003, s. 1).

([28]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 1).

3. Właściwy organ w drodze formalnego aktu podejmuje decyzje w sprawie wyznaczenia i cofnięcia wyznaczenia jednostki certyfikującej przy jednoczesnym zapewnieniu ciągłości w jej wyznaczaniu.

4. Właściwy organ bezzwłocznie informuje Komisję o wszelkich akredytacjach i cofnięciach akredytacji agencji płatniczej, o wyznaczeniu i akredytacji oraz cofnięciu akredytacji jednostki koordynującej, jak również o wyznaczeniu i cofnięciu wyznaczenia jednostki certyfikującej.

Artykuł 9

Agencje płatnicze

1. Agencje płatnicze są jednostkami lub instytucjami państw członkowskich i – w stosownych przypadkach – ich regionów odpowiedzialnymi za zarządzanie wydatkami, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6, oraz za ich kontrolę.

Z wyjątkiem dokonywania płatności agencje płatnicze mogą delegować wykonywanie zadań, o których mowa w akapicie pierwszym.

2. Państwa członkowskie akredytują jako agencje płatnicze jednostki lub instytucje, które dysponują strukturą administracyjną i systemem kontroli wewnętrznej zapewniającymi wystarczające gwarancje, że płatności są dokonywane legalnie i prawidłowo i że są właściwie rozliczane. W tym celu agencje płatnicze muszą spełniać minimalne warunki w zakresie akredytacji w odniesieniu do struktury wewnętrznej, działań kontrolnych, informacji i komunikacji oraz monitorowania określone przez Komisję zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. a).

Każde państwo członkowskie, biorąc pod uwagę swoje przepisy konstytucyjne, ogranicza liczbę akredytowanych agencji płatniczych:

a) do jednej agencji płatniczej na poziomie krajowym lub, w stosownych przypadkach, do jednej agencji na region; oraz

b) w przypadkach, w których agencje płatnicze funkcjonują wyłącznie na szczeblu krajowym – do jednej agencji płatniczej zarządzającej zarówno wydatkami w ramach EFRG, jak i wydatkami w ramach EFRROW.

W przypadku gdy agencje płatnicze ustanowiono na poziomie regionalnym, państwa członkowskie dodatkowo akredytują agencję płatniczą na poziomie krajowym dla systemów pomocy, którymi ze względu na ich charakter należy zarządzać na poziomie krajowym, albo powierzają zarządzanie tymi systemami swoim regionalnym agencjom płatniczym.

W drodze odstępstwa od akapitu drugiego niniejszego ustępu państwa członkowskie mogą utrzymać agencje płatnicze, które otrzymały akredytację przed dniem 15 października 2020 r., pod warunkiem że właściwy organ potwierdzi w drodze decyzji, o której mowa w art. 8 ust. 2, że spełniają one minimalne wymogi akredytacji, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

Agencjom płatniczym, które nie zarządzały wydatkami w ramach EFRG lub EFRROW przez okres co najmniej trzech lat, cofa się akredytację.

Państwa członkowskie nie akredytują żadnej nowej dodatkowej agencji płatniczej po dniu 7 grudnia 2021 r., z wyjątkiem przypadków, o których mowa w akapicie drugim lit. a), w których, biorąc pod uwagę przepisy konstytucyjne, może zaistnieć konieczność utworzenia dodatkowych regionalnych agencji płatniczych.

3. Na potrzeby art. 63 ust. 5 i 6 rozporządzenia finansowego do dnia 15 lutego roku następującego po danym rolniczym roku budżetowym osoba kierująca akredytowaną agencją płatniczą sporządza i przekazuje Komisji następujące dokumenty:

a) roczne sprawozdanie finansowe dotyczące wydatków poniesionych w związku z wykonywaniem zadań powierzonych tej akredytowanej agencji płatniczej, jak przewidziano w art. 63 ust. 5 lit. a) rozporządzenia finansowego, wraz z informacjami wymaganymi do rozliczenia zgodnie z art. 53 niniejszego rozporządzenia;

b) roczne sprawozdanie z realizacji celów, o którym mowa w art. 54 ust. 1 niniejszego rozporządzenia i w art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115, wykazujące, że wydatki zostały dokonane zgodnie z art. 37 niniejszego rozporządzenia;

c) roczne podsumowanie końcowych sprawozdań z audytu i przeprowadzonych kontroli oraz analizę charakteru i zakresu błędów i uchybień stwierdzonych w systemach zarządzania, jak również podjętych lub planowanych działań naprawczych, jak przewidziano w art. 63 ust. 5 lit. b) rozporządzenia finansowego;

d) deklarację zarządczą, o której mowa w art. 63 ust. 6 rozporządzenia finansowego, dotyczącą:

(i) prawidłowego przedstawienia, kompletności i rzetelności informacji, jak przewidziano w art. 63 ust. 6 lit. a) rozporządzenia finansowego,

(ii) prawidłowego funkcjonowania wprowadzonych systemów zarządzania – z wyjątkiem właściwego organu, o którym mowa w art. 8, jednostki koordynującej, o której mowa w art. 10, i jednostki certyfikującej, o której mowa w art. 12 niniejszego rozporządzenia – zapewniających, że wydatki zostały dokonane zgodnie z art. 37 niniejszego rozporządzenia, jak przewidziano w art. 63 ust. 6 lit. b) i c) rozporządzenia finansowego.

W wyjątkowych przypadkach Komisja może na wniosek danego państwa członkowskiego wydłużyć termin upływający 15 lutego, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, do dnia 1 marca, jak przewidziano w art. 63 ust. 7 akapit drugi rozporządzenia finansowego.

4. W przypadku gdy akredytowana agencja płatnicza nie spełnia jednego lub większej liczby minimalnych wymogów akredytacji, o których mowa w ust. 2 akapit pierwszy, lub przestaje je spełniać, dane państwo członkowskie – działając z własnej inicjatywy lub na wniosek Komisji – cofa akredytację tej agencji płatniczej, chyba że agencja płatnicza wprowadzi niezbędne zmiany w terminie, który zostanie ustalony przez właściwy organ tego państwa członkowskiego w zależności od wagi problemu.

5. Agencje płatnicze zarządzają operacjami związanymi z interwencją publiczną, za które są odpowiedzialne, i zapewniają kontrolę tych operacji, a także przyjmują pełną odpowiedzialność w tym zakresie.

Jeżeli wsparcie jest udzielane za pośrednictwem instrumentu finansowego wdrażanego przez EBI lub inną międzynarodową instytucję finansową, w której państwo członkowskie posiada akcje lub udziały, agencja płatnicza opiera się na sprawozdaniu z kontroli potwierdzającym przedłożone wnioski o płatność. Instytucje te przedstawiają państwom członkowskim sprawozdanie z kontroli.

6. Na potrzeby art. 33 do dnia 30 czerwca 2030 r. sporządza się, zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu i art. 10 ust. 3, dodatkowe sprawozdanie z realizacji celów w odniesieniu do wydatków w ramach EFRROW obejmujące okres do dnia 31 grudnia 2029 r.

Artykuł 10

Jednostki koordynujące

1. W przypadku gdy w danym państwie członkowskim akredytowano więcej niż jedną agencję płatniczą, państwo to wyznacza publiczną jednostkę koordynującą, której przydziela następujące zadania:

a) gromadzenie informacji, które należy przedłożyć Komisji, i przesyłanie ich Komisji;

b) przedłożenie Komisji rocznego sprawozdania z realizacji celów, o którym mowa w art. 54 ust. 1 niniejszego rozporządzenia i w art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115;

c) podejmowanie lub koordynowanie działań w celu eliminowania wszelkich niedociągnięć natury ogólnej oraz informowanie Komisji o wszelkich działaniach następczych;

d) propagowanie oraz, w miarę możliwości, zapewnianie zharmonizowanego stosowania przepisów unijnych.

2. Państwo członkowskie przyznaje jednostce koordynującej specjalną akredytację w zakresie przetwarzania informacji o charakterze finansowym, o których mowa w ust. 1 lit. a).

3. Roczne sprawozdanie z realizacji celów, o którym mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, jest objęte zakresem opinii, o której mowa w art. 12 ust. 2, i jest przedkładane Komisji wraz z deklaracją zarządczą dotyczącą sporządzenia całego sprawozdania.

Artykuł 11

Uprawnienia Komisji w odniesieniu do agencji płatniczych i jednostek koordynujących

1. W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania agencji płatniczych i jednostek koordynujących, o których mowa w art. 9 i 10, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102, uzupełniających niniejsze rozporządzenie o przepisy dotyczące:

a) minimalnych warunków akredytacji agencji płatniczych, o których mowa w art. 9 ust. 2 akapit pierwszy, oraz wyznaczania i akredytacji jednostek koordynujących, o których mowa w art. 10;

b) obowiązków agencji płatniczych w odniesieniu do interwencji publicznej, jak również przepisów dotyczących zakresu ich obowiązków w dziedzinie zarządzania i kontroli.

2. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące:

a) procedur wydawania, cofania i przeglądu akredytacji agencji płatniczych oraz wyznaczania i wydawania, cofania oraz przeglądu akredytacji jednostek koordynujących, a także procedur nadzoru nad akredytacją agencji płatniczych;

b) warunków i procedur dotyczących kontroli stanowiących podstawę deklaracji zarządczych agencji płatniczych, o których mowa w art. 9 ust. 3 akapit pierwszy lit. d), a także jej struktury i formatu;

c) funkcjonowania jednostki koordynującej i przekazywania informacji Komisji zgodnie z art. 10.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 12

Jednostki certyfikujące

1. Jednostką certyfikującą jest publiczny lub prywatny organ audytowy wyznaczona przez państwo członkowskie na co najmniej trzyletni okres, bez uszczerbku dla prawa krajowego. W przypadku gdy jest to prywatna jednostka audytowa i jeżeli wymagają tego mające zastosowanie przepisy unijne lub krajowe, jest on wybierany przez państwo członkowskie w drodze publicznej procedury przetargowej.

Państwo członkowskie, które wyznaczy więcej niż jedną jednostkę certyfikującą, może jednocześnie wyznaczyć publiczną jednostkę certyfikującą na szczeblu krajowym, która jest odpowiedzialna za koordynację.

2. Na potrzeby art. 63 ust. 7 akapit pierwszy rozporządzenia finansowego jednostka certyfikująca wydaje opinię sporządzoną zgodnie z przyjętymi w skali międzynarodowej standardami audytu, w której stwierdza się, czy:

a) sprawozdania finansowe przedstawiają prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji;

b) prawidłowo funkcjonują wprowadzone systemy zarządzania państw członkowskich, w szczególności:

   (i) jednostki zarządzające, o których mowa w art. 9 i 10 niniejszego rozporządzenia i w art. 123 rozporządzenia (UE) 2021/2115;

   (ii) podstawowe wymogi unijne;

   (iii) system sprawozdawczości wprowadzony na potrzeby rocznego sprawozdania z realizacji celów, o którym mowa w art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115;

c) prawidłowo funkcjonuje sprawozdawczość z realizacji celów w odniesieniu do wskaźników produktu w kontekście rocznego rozliczenia z realizacji celów, o którym mowa w art. 54 niniejszego rozporządzenia, oraz sprawozdawczość z realizacji celów w odniesieniu do wskaźników rezultatu w kontekście wieloletniego monitorowania realizacji celów, o którym mowa w art. 128 rozporządzenia (UE) 2021/2115, wykazująca zgodność z art. 37 niniejszego rozporządzenia;

d) wydatki na środki określone w rozporządzeniach (UE) nr 228/2013, (UE) nr 229/2013 i (UE) nr 1308/2013 oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1144/2014 ([29]), o których zwrot zwrócono się do Komisji, są dokonywane zgodnie z prawem i prawidłowo.

W opinii tej wskazuje się również, czy przeprowadzone badanie podaje w wątpliwość stwierdzenia zawarte w deklaracji zarządczej, o której mowa w art. 9 ust. 3 akapit pierwszy lit. d). Badanie obejmuje też analizę charakteru i zakresu błędów i uchybień stwierdzonych w systemach zarządzania w ramach audytu i kontroli, jak również podjętych lub planowanych przez agencję płatniczą działań naprawczych, o których mowa w art. 9 ust. 3 akapit pierwszy lit. c).

Jeżeli wsparcie jest udzielane za pośrednictwem instrumentu finansowego, który jest wdrażany przez EBI lub inną międzynarodową instytucję finansową, w której państwo członkowskie posiada akcje lub udziały, jednostka certyfikująca opiera się na rocznym sprawozdaniu z audytu sporządzonym przez audytorów zewnętrznych tych instytucji. Instytucje te przedstawiają państwom członkowskim roczne sprawozdanie z audytu.

3. Jednostka certyfikująca musi dysponować niezbędną fachową wiedzą techniczną oraz wiedzą na temat WPR. Musi być niezależna operacyjnie zarówno od danej agencji płatniczej i jednostki koordynującej, jak również od właściwego organu, który akredytował tę agencję płatniczą, oraz od jednostek odpowiedzialnych za realizację i monitorowanie WPR.

4. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące funkcjonowania jednostek certyfikujących, w tym przeprowadzanych kontroli oraz jednostek podlegających tym kontrolom, jak również certyfikatów i sprawozdań, które mają być sporządzane przez te jednostki, wraz z towarzyszącymi im dokumentami.

Akty wykonawcze określają również:

a) zasady audytu, na których opierają się opinie jednostek certyfikujących, w tym ocenę ryzyka, kontrole wewnętrzne oraz wymagany poziom dowodów audytowych;

b) metody audytu, które mają być stosowane przez jednostki certyfikujące, z uwzględnieniem międzynarodowych standardów audytu, w celu przedstawienia opinii.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 13

Wymiana najlepszych praktyk

Komisja wspiera wymianę najlepszych praktyk między państwami członkowskimi, w szczególności w odniesieniu do pracy jednostek zarządzających na podstawie niniejszego rozdziału.

([29]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1144/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących produktów rolnych wdrażanych na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 3/2008 (Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 56).

TYTUŁ III

ZARZĄDZANIE FINANSAMI EFRG I EFRROW

ROZDZIAŁ I

EFRG

Sekcja 1

Dyscyplina budżetowa

Artykuł 14

Pułap budżetowy

1. Roczny pułap wydatków w ramach EFRG składa się z kwot maksymalnych ustalonych dla tego funduszu na podstawie rozporządzenia (UE, Euratom) 2020/2093.

2. W przypadku gdy prawo Unii przewiduje, że kwoty, o których mowa w ust. 1, mają być zmniejszone lub zwiększone o określone kwoty Komisja bez stosowania procedury, o której mowa w art. 103, przyjmuje akty wykonawcze określające saldo netto dostępne na wydatki w ramach EFRG na podstawie danych, o których mowa w prawie unijnym.

Artykuł 15

Przestrzeganie pułapu finansowego

1. W przypadku gdy dla danego państwa członkowskiego prawo Unii przewiduje pułap finansowy wydatków rolnych w euro, takie wydatki zwraca się z zastrzeżeniem tego pułapu ustalonego w euro, a w przypadku gdy zastosowanie mają art. 39–42 – z wszelkimi niezbędnymi dostosowaniami.

2. Przydziały dla państw członkowskich na interwencje w formie płatności bezpośrednich, o których to przydziałach mowa w art. 87 rozporządzenia (UE) 2021/2115, skorygowane o dostosowania określone w art. 17 niniejszego rozporządzenia, są pułapami finansowymi w euro na potrzeby ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 16

Rezerwa rolna

1. W ramach EFRG na początku każdego roku ustanawia się unijną rezerwę rolną (zwaną dalej „rezerwą") przeznaczoną na dodatkowe wsparcie dla sektora rolnictwa do celów zarządzania rynkiem lub jego stabilizacji oraz szybkiego reagowania na kryzysy mające wpływ na produkcję rolną lub dystrybucję produktów rolnych.

Środki przeznaczone na rezerwę zapisuje się bezpośrednio w budżecie Unii. Środki finansowe z rezerwy udostępnia się w rolniczym roku budżetowym lub rolniczych latach budżetowych, w odniesieniu do których wymagane jest dodatkowe wsparcie, na następujące środki:

a) środki mające na celu stabilizację rynków rolnych zgodnie z art. 8–21 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;

b) środki wyjątkowe zgodnie z art. 219, 220 i 221 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013).

2. Wysokość rezerwy na początku każdego roku w okresie 2023–2027 wynosi 450 mln EUR w cenach bieżących, o ile w budżecie Unii nie określono wyższej kwoty. W stosownych przypadkach Komisja może dostosować wysokość rezerwy w ciągu roku w związku z rozwojem sytuacji na rynku lub perspektywami w bieżącym lub kolejnym roku i przy uwzględnieniu dostępnych środków w ramach podpułapu EFRG.

Jeżeli te dostępne środki nie są wystarczające, jako ostateczne rozwiązanie można zastosować dyscyplinę finansową zgodnie z art. 17 niniejszego rozporządzenia w celu uzupełnienia rezerwy do wysokości początkowej kwoty, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

W drodze odstępstwa od art. 12 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia finansowego środki, na które nie zaciągnięto zobowiązań z tytułu rezerwy, są przenoszone na finansowanie rezerwy w następnych latach budżetowych do 2027 r..

Ponadto, w drodze odstępstwa od art. 12 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia finansowego, całkowita niewykorzystana kwota rezerwy na wypadek kryzysów w sektorze rolnym, ustanowiona rozporządzeniem (UE) nr 1306/2013, dostępna na koniec roku 2022 zostaje przeniesiona na rok 2023, bez pełnego zwrotu do linii budżetowych obejmujących działania, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. c) niniejszego rozporządzenia, i udostępniona w koniecznym zakresie na finansowanie rezerwy ustanowionej niniejszym artykułem po uwzględnieniu środków dostępnych w ramach podpułapu EFRG. Środki z rezerwy na wypadek kryzysów w sektorze rolnym, które będą w dalszym ciągu dostępne po sfinansowaniu rezerwy ustanowionej niniejszym artykułem, są zwracane do linii budżetowych obejmujących działania, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. c) niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 17

Dyscyplina finansowa

1. Komisja określa współczynnik korygujący dla interwencji w formie płatności bezpośrednich, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. c) niniejszego rozporządzenia, i dla wkładu finansowego Unii przeznaczonego na płatności bezpośrednie na podstawie rozdziału IV rozporządzenia (UE) nr 228/2013 i rozdziału IV rozporządzenia (UE) nr 229/2013 na szczególne środki, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. e) niniejszego rozporządzenia (zwany dalej „współczynnikiem korygującym"), jeżeli prognozy dotyczące finansowania interwencji i środków finansowanych w ramach odpowiedniego podpułapu w danym roku budżetowym wskazują, że mające zastosowanie pułapy roczne zostaną przekroczone.

Współczynnik korygujący ma zastosowanie do płatności, które mają zostać przyznane rolnikom z tytułu interwencji i szczególnych środków, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, jeśli kwota tych płatności przekracza 2 000 EUR na dany rok kalendarzowy. Na potrzeby niniejszego akapitu stosuje się odpowiednio art. 17 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/2115.

Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające współczynnik korygujący do dnia 30 czerwca roku kalendarzowego, do którego dany współczynnik korygujący ma zastosowanie. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

2. Do dnia 1 grudnia roku kalendarzowego, do którego ma zastosowanie dany współczynnik korygujący, Komisja może na podstawie nowych informacji przyjąć akty wykonawcze dostosowujące współczynnik korygujący określony zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

3. W przypadku gdy zastosowano dyscyplinę finansową, środki przeniesione zgodnie z art. 12 ust. 2 lit. d) rozporządzenia finansowego, są wykorzystywane do finansowania wydatków poniesionych na podstawie art. 5 ust. 2 lit. c) niniejszego rozporządzenia w zakresie niezbędnym do uniknięcia ponownego zastosowania dyscypliny finansowej.

Jeżeli środki, które mają zostać przeniesione zgodnie z akapitem pierwszym, pozostają dostępne oraz całkowita kwota środków, na które nie zaciągnięto zobowiązań, dostępna do celów zwrotu stanowi mniej niż 0,2 % rocznego pułapu wydatków w ramach EFRG, Komisja może przyjąć akty wykonawcze określające dla poszczególnych państw członkowskich kwoty środków, na które nie zaciągnięto zobowiązań i które należy zwrócić beneficjentom końcowym. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

4. Kwoty określone przez Komisję zgodnie z ust. 3 akapit drugi są zwracane beneficjentom końcowym przez państwa członkowskie według obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów. Państwa członkowskie mogą stosować minimalny próg kwoty zwrotu przypadającej na beneficjenta końcowego. Ten zwrot środków stosuje się jedynie wobec beneficjentów końcowych w tych państwach członkowskich, w których w poprzednim rolniczym roku budżetowym stosowano dyscyplinę finansową.

5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102, gdy są one niezbędne do zapewnienia spójnego stosowania dyscypliny finansowej w państwach członkowskich, w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące obliczania dyscypliny finansowej, która ma zostać zastosowana przez państwa członkowskie w odniesieniu do rolników.

Artykuł 18

Procedura dyscypliny budżetowej

1. Jeżeli w trakcie opracowywania projektu budżetu na rok budżetowy N pojawia się ryzyko, że kwota, o której mowa w art. 14 niniejszego rozporządzenia, zostanie przekroczona w odniesieniu do roku budżetowego N, Komisja proponuje środki niezbędne do tego, by nie doszło do przekroczenia tej kwoty. W przypadku gdy podstawą prawną odnośnego środka jest art. 43 ust. 2 TFUE, środki te przyjmują Parlament Europejski i Rada, a w przypadku gdy podstawą prawną odnośnego środka jest art. 43 ust. 3 TFUE, środki te przyjmuje Rada.

2. Jeżeli w dowolnym momencie Komisja uzna, że występuje ryzyko przekroczenia kwoty, o której mowa w art. 14 niniejszego rozporządzenia, oraz że nie jest ona w stanie wprowadzić odpowiednich środków w celu zaradzenia sytuacji, proponuje inne środki zapewniające, by nie doszło do przekroczenia tej kwoty. W przypadku gdy podstawą prawną odnośnego środka jest art. 43 ust. 2 TFUE, środki te przyjmują Parlament Europejski i Rada, a w przypadku gdy podstawą prawną odnośnego środka jest art. 43 ust. 3 TFUE, środki te przyjmuje Rada.

3. Jeżeli na koniec roku budżetowego N we wnioskach państw członkowskich o zwrot kwota, o której mowa w art. 14, zostanie przekroczona lub prawdopodobnie przekroczona, Komisja:

a) rozpatruje wnioski złożone przez państwa członkowskie w sposób proporcjonalny w granicach dostępnego budżetu oraz przyjmuje akty wykonawcze ustalające wstępnie kwotę płatności na dany miesiąc;

b) określa, dla wszystkich państw członkowskich, najpóźniej dnia 28 lutego roku budżetowego N + 1, ich sytuację w odniesieniu do finansowania unijnego w roku budżetowym N;

c) przyjmuje akty wykonawcze określające całkowitą kwotę finansowania unijnego w podziale na poszczególne państwa członkowskie, na podstawie jednolitej stawki finansowania unijnego, w granicach kwoty, która była dostępna na płatności miesięczne;

d) dokonuje wyrównania kwot, które miały zostać przekazane na rzecz państw członkowskich, najpóźniej podczas dokonywania płatności miesięcznych za marzec roku budżetowego N + 1.

Akty wykonawcze przewidziane w akapicie pierwszym lit. a) i c) niniejszego ustępu przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

Artykuł 19

System wczesnego ostrzegania i monitorowania

W celu zapewnienia, aby pułap budżetowy, o którym mowa w art. 14, nie został przekroczony, Komisja wprowadza w życie system comiesięcznego wczesnego ostrzegania i monitorowania wydatków w ramach EFRG.

W tym celu na początku każdego roku budżetowego Komisja określa miesięczny harmonogram wydatków, opierając się, w stosownych przypadkach, na średniej miesięcznych wydatków z trzech poprzednich lat.

Komisja przedkłada okresowo Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym analizuje zmiany w dokonanych wydatkach w stosunku do harmonogramu oraz ocenia prognozowane wykonanie budżetu w bieżącym roku budżetowym.

Sekcja 2

Finansowanie wydatków

Artykuł 20

Płatności miesięczne

1. Środki niezbędne do finansowania wydatków, o których mowa w art. 5 ust. 2, Komisja udostępnia państwom członkowskim w formie miesięcznych płatności, na podstawie wydatków dokonanych przez akredytowane agencje płatnicze w okresie referencyjnym.

2. Zanim Komisja przekaże płatności miesięczne, państwa członkowskie uruchamiają środki wymagane do realizacji wydatków w zależności od potrzeb ich akredytowanych agencji płatniczych.

Artykuł 21

Procedura wypłacania płatności miesięcznych

1. Bez uszczerbku dla art. 53, 54 i 55, Komisja dokonuje płatności miesięcznych z tytułu wydatków dokonanych przez akredytowane agencje płatnicze w miesiącu referencyjnym.

2. Płatności miesięcznych na rzecz każdego państwa członkowskiego dokonuje się najpóźniej trzeciego dnia roboczego drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano wydatków, przy uwzględnieniu zmniejszeń lub zawieszeń zastosowanych na podstawie art. 39–42 lub innych korekt. Wydatki dokonane przez państwa członkowskie w okresie od 1 do 15 października zapisuje się jako wydatki dokonane w październiku. Wydatki dokonane w okresie od 16 do 31 października zapisuje się jako wydatki dokonane w listopadzie.

3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające miesięczne płatności, których dokonuje na podstawie deklaracji wydatków państw członkowskich oraz na podstawie informacji dostarczonych zgodnie z art. 90 ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się bez zastosowania procedury, o której mowa w art. 103

4. Komisja może przyjmować akty wykonawcze określające płatności dodatkowe lub potrącenia dostosowujące płatności dokonane zgodnie z ust. 3. Te akty wykonawcze przyjmuje się bez stosowania procedury, o której mowa w art. 103.

5. Komisja niezwłocznie informuje państwo członkowskie o wszelkich przypadkach przekroczenia przez nie pułapów finansowych.

Artykuł 22

Koszty administracyjne i koszty zatrudnienia

EFRG nie pokrywa wydatków związanych z kosztami administracyjnymi i kosztami zatrudnienia poniesionych przez państwa członkowskie i przez beneficjentów pomocy z EFRG.

Artykuł 23

Wydatki w zakresie interwencji publicznej

1. Jeżeli w ramach wspólnej organizacji rynków w odniesieniu do interwencji publicznej nie ustalono kwoty jednostkowej, EFRG finansuje dany środek na podstawie standardowych, jednolitych kwot, w szczególności w przypadku środków finansowych pochodzących z państw członkowskich wykorzystywanych na skup produktów, fizyczne operacje związane z przechowywaniem oraz, w stosownych przypadkach, przetworzenie produktów kwalifikujących się do interwencji publicznej, zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące:

a) rodzaju środków kwalifikujących się do finansowania unijnego i warunków zwrotu;

b) warunków kwalifikowalności i metod obliczania na podstawie informacji rzeczywiście stwierdzonych przez agencje płatnicze, kwot ryczałtowych określonych przez Komisję lub kwot ryczałtowych lub kwot nieryczałtowych przewidzianych w prawodawstwie rolnym dotyczącym poszczególnych sektorów;

c) ocena operacji związanych z interwencją publiczną, środków, jakie należy podjąć w przypadku straty lub obniżenia jakości produktów w ramach interwencji publicznej, jak również określenia kwot, jakie mają być finansowane.

3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające kwoty, o których mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

Artykuł 24

Nabywanie danych satelitarnych

Wykaz danych satelitarnych wymaganych dla potrzeb systemu monitorowania obszarów, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. c), uzgadniany jest między Komisją a państwami członkowskimi zgodnie ze specyfikacją przygotowaną przez każde z państw członkowskich.

Zgodnie z art. 7 lit. b) Komisja bezpłatnie dostarcza te dane satelitarne organom odpowiedzialnym za system monitorowania obszarów lub usługodawcom upoważnionym przez te organy do ich reprezentowania.

Komisja pozostaje właścicielem danych satelitarnych.

Komisja może powierzyć wyspecjalizowanym jednostkom wykonanie zadań w zakresie technik lub metod pracy w związku z systemem monitorowania obszarów, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. c).

Artykuł 25

Monitorowanie zasobów rolnych

1. Działania finansowane na podstawie art. 7 lit. c) mają na celu dostarczenie Komisji środków służących:

a) zarządzaniu unijnymi rynkami rolnymi w kontekście globalnym;

b) zapewnieniu monitorowania agroekonomicznego i rolno-środowiskowo-klimatycznego w odniesieniu do użytkowania gruntów rolnych i zmian w sposobie ich użytkowania, w tym gruntów rolno-leśnych, jak również monitorowania stanu gleby, upraw, krajobrazów rolniczych i gruntów rolnych, tak aby umożliwić sporządzenie szacunków, w szczególności w odniesieniu do plonów i produkcji rolnej oraz skutków dla rolnictwa związanych z nadzwyczajnymi okolicznościami oraz umożliwić ocenę odporności systemów rolnych oraz postępów w osiąganiu odnośnych celów zrównoważonego rozwoju ONZ;

c) umożliwieniu dostępu do szacunków, o których mowa w lit. b), w kontekście międzynarodowym, na przykład w ramach inicjatyw koordynowanych przez organizacje w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych – takich jak ustanowienie wykazów gazów cieplarnianych w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu – lub przez inne agencje międzynarodowe;

d) przyczynieniu się do szczególnych środków zwiększających przejrzystość rynków światowych, z uwzględnieniem celów i zobowiązań Unii;

e) zapewnieniu technologicznego monitorowania systemu agrometeorologicznego.

2. Na podstawie art. 7 lit. c) Komisja finansuje działania dotyczące:

a) gromadzenia lub zakupu danych potrzebnych do realizacji i monitorowania WPR, w tym również danych satelitarnych, geoprzestrzennych i meteorologicznych;

b) tworzenia infrastruktury danych przestrzennych i strony internetowej;

c) przeprowadzania szczegółowych badań związanych z warunkami klimatycznymi;

d) stosowania teledetekcji w celu wspomagania monitorowania zmian w wykorzystaniu gruntów rolnych i stanu gleby; oraz

e) aktualizacji modeli agrometeorologicznych i ekonometrycznych.

W stosownych przypadkach działania te są podejmowane we współpracy z Europejską Agencją Środowiska, Wspólnym Centrum Badawczym, krajowymi laboratoriami i jednostkami lub przy udziale sektora prywatnego.

Artykuł 26

Uprawnienia wykonawcze związane z art. 24 i 25

Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające:

a) przepisy odnoszące się do finansowania na podstawie art. 7 lit. b) i c);

b) procedurę realizacji środków, o których mowa w art. 24 i 25, w celu osiągnięcia wyznaczonych celów;

c) ramy regulujące nabywanie, doskonalenie i korzystanie z danych satelitarnych i danych meteorologicznych, jak również mające zastosowanie terminy.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

ROZDZIAŁ II

EFRROW

Sekcja 1

Ogólne przepisy dotyczące EFRROW

Artykuł 27

Przepisy dotyczące wszystkich płatności

1. Płatności dokonywane przez Komisję w ramach wkładu z EFRROW, o którym mowa w art. 6, nie przekraczają zobowiązań budżetowych.

Bez uszczerbku dla art. 34 ust. 1, płatności te są przypisywane do najwcześniejszego otwartego zobowiązania budżetowego.

2. Stosuje się art. 110 rozporządzenia finansowego.

Sekcja 2

Finansowanie z EFRROW w ramach planu strategicznego WPR

Artykuł 28

Wkład finansowy z EFRROW

Wkład finansowy z EFRROW przeznaczony na wydatki w ramach planów strategicznych WPR określa się w odniesieniu do każdego planu strategicznego WPR w ramach pułapów określonych w przepisach prawa Unii dotyczących wsparcia udzielanego z EFRROW na rzecz interwencji w ramach planu strategicznego WPR.

Artykuł 29

Zobowiązania budżetowe

1. Decyzja wykonawcza Komisji w sprawie zatwierdzenia planu strategicznego WPR stanowi decyzję w sprawie finansowania w rozumieniu art. 110 ust. 1 rozporządzenia finansowego, a po powiadomieniu o niej zainteresowanego państwa członkowskiego – zobowiązanie prawne w rozumieniu tego rozporządzenia. Ta decyzja wykonawcza określa wkład w ujęciu rocznym.

2. Zobowiązania budżetowe Unii w odniesieniu do każdego planu strategicznego WPR są realizowane w ratach rocznych w okresie między dniem 1 stycznia 2023 r. a dniem 31 grudnia 2027 r. W drodze odstępstwa od art. 111 ust. 2 rozporządzenia finansowego, dla każdego planu strategicznego WPR zobowiązania budżetowe odnoszące się do pierwszej raty są podejmowane po zatwierdzeniu planu strategicznego WPR przez Komisję i po powiadomieniu o tym danego państwa członkowskiego. Zobowiązania budżetowe odnoszące się do kolejnych rat są podejmowane przez Komisję przed dniem 1 maja każdego roku na podstawie decyzji wykonawczej, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, z wyjątkiem sytuacji, w której zastosowanie ma art. 16 rozporządzenia finansowego.

Sekcja 3

Wkład finansowy w interwencje związane z rozwojem obszarów wiejskich

Artykuł 30

Przepisy mające zastosowanie do płatności na rzecz interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich

1. Środki niezbędne do finansowania wydatków, o których mowa w art. 6, udostępniane są państwom członkowskim w formie płatności zaliczkowych, płatności okresowych oraz płatności salda, jak opisano w niniejszej sekcji.

2. Łączna całkowita kwota płatności zaliczkowych i płatności okresowych nie może przekroczyć 95 % wkładu z EFRROW w każdy plan strategiczny WPR.

Gdy osiągnięty zostanie pułap 95 %, państwa członkowskie nadal przekazują Komisji wnioski o płatności.

Artykuł 31

Zasady dotyczące płatności zaliczkowych

1. Po przyjęciu decyzji wykonawczej zatwierdzającej plan strategiczny WPR Komisja wypłaca danemu państwu członkowskiemu początkową kwotę płatności zaliczkowej na cały okres obowiązywania planu strategicznego WPR. Ta początkowa kwota płatności zaliczkowej jest wypłacana w następujących ratach:

a) w 2023 r.: 1 % kwoty wsparcia z EFRROW na cały okres trwania planu strategicznego WPR;

b) w 2024 r.: 1 % kwoty wsparcia z EFRROW na cały okres trwania planu strategicznego WPR;

c) w 2025 r.: 1 % kwoty wsparcia z EFRROW na cały okres trwania planu strategicznego WPR.

Jeżeli plan strategiczny WPR zostanie zatwierdzony w 2024 r. lub później, raty z lat poprzednich zostają wypłacone niezwłocznie po jego zatwierdzeniu.

2. Jeżeli w terminie 24 miesięcy od daty wypłacenia przez Komisję pierwszej raty płatności zaliczkowej nie zostaną dokonane żadne wydatki i nie wpłynie żadna deklaracja wydatków w ramach planu strategicznego WPR, całkowita kwota wypłacona tytułem płatności zaliczkowych zwracana jest Komisji. Te płatności zaliczkowe potrąca się z najwcześniej zadeklarowanych wydatków w ramach planu strategicznego WPR.

3. Jeżeli miało miejsce przekazanie środków do lub z EFRROW zgodnie z art. 103 rozporządzenia (UE) 2021/2115, nie wypłaca się ani nie odzyskuje się żadnych dodatkowych płatności zaliczkowych.

4. Odsetki od płatności zaliczkowych są wykorzystywane na odpowiedni plan strategiczny WPR i odejmowane od kwoty wydatków publicznych wskazanej w końcowej deklaracji wydatków.

5. Całkowita kwota płatności zaliczkowych rozliczana jest zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 53, przed zakończeniem planu strategicznego WPR.

Artykuł 32

Płatności okresowe

1. Płatności okresowych dokonuje się w ramach każdego planu strategicznego WPR. Ich obliczenie następuje przez zastosowanie stawki wkładu, o której mowa w art. 91 rozporządzenia (UE) 2021/2115, w odniesieniu do wydatków publicznych dokonanych w ramach każdego rodzaju interwencji, z wyłączeniem dodatkowego finansowania krajowego, o którym mowa w art. 115 ust. 5 tego rozporządzenia.

Płatności okresowe obejmują także kwoty, o których mowa w art. 94 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115.

2. Z zastrzeżeniem dostępności zasobów oraz z uwzględnieniem zmniejszeń lub zawieszeń zastosowanych na podstawie art. 39–42 Komisja dokonuje płatności okresowych w celu zwrotu wydatków dokonanych przez akredytowane agencje płatnicze w ramach realizacji planów strategicznych WPR.

3. Jeżeli instrumenty finansowe są wdrażane zgodnie z art. 59 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060, deklaracja wydatków zawiera całkowite kwoty wypłacone ostatecznym odbiorcom lub – w przypadku gwarancji –odpisane w związku z umowami gwarancyjnymi przez instytucję zarządzającą na rzecz ostatecznych odbiorców, o czym mowa w art. 80 ust. 5 akapit pierwszy lit. a), b) i c) rozporządzenia (UE) 2021/2115.

4. Jeżeli instrumenty finansowe są wdrażane zgodnie z art. 59 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060, deklaracja wydatków obejmująca wydatki na instrumenty finansowe przedkładana jest z uwzględnieniem następujących warunków:

a) kwoty ujęte w pierwszej deklaracji wydatków muszą być wcześniej wpłacone na rzecz instrumentu finansowego i mogą wynieść maksymalnie 30 % całkowitej kwoty kwalifikowalnych wydatków publicznych przeznaczonych na instrumenty finansowe w ramach odpowiedniej umowy o finansowaniu;

b) kwoty ujęte w kolejnych deklaracjach wydatków przedłożonych w okresie kwalifikowalności określonym w art. 86 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/2115, obejmują wydatki kwalifikowalne, o których mowa w art. 80 ust. 5 tego rozporządzenia.

5. Kwoty wypłacone zgodnie z ust. 4 lit. a) niniejszego artykułu uznaje się za zaliczki na potrzeby art. 37 ust. 2. Kwota ujęta w pierwszej deklaracji wydatków, o której mowa w ust. 4 lit. a) niniejszego artykułu, jest rozliczana na rachunkach Komisji nie później niż w rocznym sprawozdaniu finansowym za ostatni rok realizacji odpowiedniego planu strategicznego WPR.

6. Komisja dokonuje każdej płatności okresowej pod warunkiem spełnienia następujących wymogów:

a) przekazania Komisji deklaracji wydatków podpisanej przez akredytowaną agencję płatniczą, zgodnie z art. 90 ust. 1 lit. c);

b) nieprzekroczenia całkowitej kwoty wkładu EFRROW w każdy rodzaj interwencji w całym okresie objętym danym planem strategicznym WPR;

c) przekazania Komisji dokumentów zgodnie z art. 9 ust. 3 i art. 12 ust. 1.

7. Jeżeli nie został spełniony którykolwiek z wymogów określonych w ust. 6, Komisja niezwłocznie informuje o tym akredytowaną agencję płatniczą lub jednostkę koordynującą, w przypadku gdy została ona wyznaczona. Jeżeli nie został spełniony którykolwiek z wymogów określonych w ust. 6 lit. a) lub c), deklarację wydatków uznaje się za niedopuszczalną.

8. Bez uszczerbku dla art. 53, 54 i 55, Komisja dokonuje płatności okresowych w terminie nieprzekraczającym 45 dni od daty rejestracji deklaracji wydatków spełniającej wymogi określone w ust. 6 niniejszego artykułu.

9. W terminach określonych przez Komisję akredytowane agencje płatnicze sporządzają i przekazują Komisji, bezpośrednio albo za pośrednictwem jednostki koordynującej, w przypadku gdy została ona wyznaczona, okresowe deklaracje wydatków odnoszących się do planów strategicznych WPR. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające te okresy. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Deklaracje wydatków obejmują wydatki dokonane przez agencje płatnicze w każdym z odnośnych okresów. Obejmują one także kwoty, o których mowa w art. 94 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115. Jednakże w przypadkach gdy wydatki, o których mowa w art. 86 ust. 3 tego rozporządzenia, nie mogą zostać zadeklarowane Komisji w danym okresie ze względu na oczekiwanie na zatwierdzenie przez Komisję zmian w planie strategicznym WPR zgodnie z art. 119 ust. 10 tego rozporządzenia, wydatki te mogą zostać zadeklarowane w kolejnych okresach.

Okresowe deklaracje wydatków dotyczące wydatków dokonanych począwszy od dnia 16 października księgowane są w budżecie na następny rok.

10. Jeżeli subdelegowany urzędnik zatwierdzający występuje z wnioskiem o dalszą weryfikację ze względu na niekompletność lub niejasność przedłożonych informacji, spory, różnice w interpretacji lub inne niespójności dotyczące deklaracji wydatków dla danego okresu odniesienia, wynikające w szczególności z nieprzekazywania informacji wymaganych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/2115 i aktami Komisji przyjętymi na podstawie tego rozporządzenia, dane państwo członkowskie, na wniosek subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego, przedkłada dodatkowe informacje w terminie określonym w tym wniosku z uwzględnieniem wagi problemu.

Bieg terminu płatności okresowych określonego w ust. 8 może zostać wstrzymany w odniesieniu do całości lub części kwoty, która jest przedmiotem wniosku o płatność, na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy od dnia, w którym wniosek o udzielenie informacji został wysłany, do czasu otrzymania wymaganych informacji, które uznano za wystarczające. Państwo członkowskie może wyrazić zgodę na przedłużenie okresu wstrzymania płatności o okres kolejnych trzech miesięcy.

W razie nieotrzymania od państwa członkowskiego odpowiedzi na wniosek o przekazanie dodatkowych informacji w terminie określonym we wniosku lub jeśli odpowiedź uznano za niewystarczającą lub wynika z niej, że nie przestrzegano mających zastosowanie przepisów lub w niewłaściwy sposób wykorzystano unijne środki finansowe, Komisja może zawiesić lub zmniejszyć płatności zgodnie z art. 39–42 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 33

Płatność salda i zakończenie interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich w ramach planu strategicznego WPR

1. Po otrzymaniu ostatniego rocznego sprawozdania z realizacji celów dotyczącego wdrożenia planu strategicznego WPR Komisja, z zastrzeżeniem dostępności zasobów, dokonuje płatności salda na podstawie: planu finansowego obowiązującego na poziomie rodzajów interwencji EFRROW, rocznego sprawozdania finansowego z ostatniego roku wdrażania danego planu strategicznego WPR oraz związanych z nim decyzji w sprawie rozliczeń. Sprawozdania te przedstawiane są Komisji nie później niż sześć miesięcy po ostatecznym terminie kwalifikowalności wydatków przewidzianym w art. 86 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/2115 i obejmują wydatki dokonane przez agencję płatniczą aż do ostatniego terminu kwalifikowalności wydatków.

2. Płatność salda następuje nie później niż w terminie sześciu miesięcy od daty uznania przez Komisję informacji oraz dokumentów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, za dopuszczalne i rozliczenia ostatniego zestawienia rocznych sprawozdań finansowych. Bez uszczerbku dla art. 34 ust. 5, kwoty, które wciąż podlegają zobowiązaniom po dokonaniu płatności salda, są umarzane przez Komisję najpóźniej w terminie sześciu miesięcy.

3. Nieprzekazanie Komisji w terminie określonym w ust. 1 niniejszego artykułu ostatniego rocznego sprawozdania z realizacji celów wraz z dokumentami niezbędnymi do rozliczenia rocznych sprawozdań finansowych z ostatniego roku wdrażania planu strategicznego WPR pociąga za sobą automatyczne umorzenie salda zgodnie z art. 34.

Artykuł 34

Automatyczne umorzenie w odniesieniu do planów strategicznych WPR

1. Komisja automatycznie umarza każdą część zobowiązania budżetowego dotyczącego interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich w ramach planu strategicznego WPR, która nie została wykorzystana na płatności zaliczkowe lub płatności okresowe lub w odniesieniu do której nie wpłynęła żadna deklaracja wydatków spełniająca wymogi określone w art. 32 ust. 6 lit. a) i c) dotycząca wydatków dokonanych do dnia 31 grudnia drugiego roku następującego po roku, w którym podjęto zobowiązanie budżetowe.

2. Tę część zobowiązań budżetowych, która jest nadal otwarta w ostatnim terminie kwalifikowalności wydatków, o którym mowa w art. 86 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/2115, w odniesieniu do których to wydatków nie sporządzono deklaracji wydatków w terminie sześciu miesięcy po tym terminie, automatycznie się umarza.

3. W przypadku postępowania sądowego lub odwoławczego postępowania administracyjnego mającego skutek zawieszający, bieg terminu dotyczącego automatycznego umorzenia, o którym mowa w ust. 1 lub 2, zostaje wstrzymany w odniesieniu do kwoty odpowiadającej danym operacjom na czas trwania tego postępowania sądowego lub odwoławczego postępowania administracyjnego, pod warunkiem że Komisja otrzyma od państwa członkowskiego uzasadnione powiadomienie do dnia 31 stycznia roku N + 3.

4. Przy obliczaniu kwot podlegających automatycznemu umorzeniu nie uwzględnia się:

a) części zobowiązań budżetowych, w odniesieniu do których przedstawiono deklarację wydatków, ale których zwrot jest przedmiotem zmniejszenia lub zawieszenia przez Komisję na dzień 31 grudnia roku N + 2;

b) części zobowiązań budżetowych, które nie mogły stać się przedmiotem wypłaty ze strony agencji płatniczej z powodu siły wyższej, która w poważny sposób wpłynęła na realizację planu strategicznego WPR. Organy krajowe powołujące się na siłę wyższą muszą udowodnić jej bezpośrednie konsekwencje dla realizacji całości lub części interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich w ramach planu strategicznego WPR.

Do dnia 31 stycznia każdego roku państwo członkowskie przesyła Komisji informacje dotyczące wyjątków, o których mowa w akapicie pierwszym, w odniesieniu do kwot zadeklarowanych do końca poprzedniego roku.

5. Komisja informuje państwa członkowskie w odpowiednim czasie o istnieniu ryzyka zastosowania automatycznego anulowania. Komisja informuje je o tym, jakiej kwoty – według posiadanych przez nią informacji – może dotyczyć automatyczne umorzenie. W terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania tej informacji państwa członkowskie mogą wyrazić zgodę na odnośną kwotę lub przedstawić swoje uwagi. Komisja dokonuje automatycznego umorzenia nie później niż w terminie dziewięciu miesięcy po upływie ostatecznego terminu, o którym mowa w 1, 2 i 3.

6. W przypadku zastosowania automatycznego umorzenia wkład z EFRROW w dany plan strategiczny WPR zmniejsza się dla danego roku o kwotę, która została automatycznie umorzona. Dane państwo członkowskie przedstawia Komisji do zatwierdzenia skorygowany plan finansowania przedstawiający podział kwoty zmniejszenia pomocy między poszczególne rodzaje interwencji. Jeśli państwo członkowskie nie przedstawi tego planu, Komisja dokonuje proporcjonalnego zmniejszenia kwot przydzielonych na poszczególne rodzaje interwencji.

ROZDZIAŁ III

Przepisy wspólne

Artykuł 35

Rolniczy rok budżetowy

Bez uszczerbku dla szczególnych przepisów dotyczących deklaracji wydatków i dochodów związanych z interwencją publiczną ustanowionych przez Komisję na podstawie art. 47 ust. 2 akapit pierwszy lit. a), rolniczy rok budżetowy obejmuje poniesione wydatki i uzyskane dochody zaksięgowane w EFRG i EFRROW przez agencje płatnicze w odniesieniu do rolniczego roku budżetowego „N" rozpoczynającego się w dniu 16 października roku „N-1" oraz kończącego się w dniu 15 października roku „N".

Artykuł 36

Zakaz podwójnego finansowania

Państwa członkowskie zapewniają, by wydatki finansowane w ramach EFRG lub EFRROW nie podlegały żadnemu innemu finansowaniu z budżetu Unii.

W ramach EFRROW dana operacja może otrzymać różne formy wsparcia z planu strategicznego WPR oraz innych funduszy, o których mowa w art. 1 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060, lub innych instrumentów unijnych tylko wówczas, gdy całkowita skumulowana kwota pomocy udzielonej w ramach różnych form wsparcia nie przekracza najwyższego poziomu intensywności pomocy lub kwoty pomocy mającej zastosowanie do tego rodzaju interwencji zgodnie z tytułem III rozporządzenia (UE) 2021/2115. W takich przypadkach państwa członkowskie nie deklarują Komisji tych samych wydatków w celu uzyskania wsparcia:

a) z innego funduszu, o którym mowa w art. 1 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060, lub innego instrumentu unijnego; ani

b) w ramach tego samego planu strategicznego WPR.

Kwotę wydatków, która ma zostać ujęta w deklaracji wydatków, można wyliczyć proporcjonalnie, zgodnie z dokumentem określającym warunki wsparcia.

Artykuł 37

Kwalifikowalność wydatków dokonanych przez agencje płatnicze

1. Wydatki, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6, mogą być finansowane przez Unię wyłącznie wtedy, gdy zostały dokonane przez akredytowane agencje płatnicze; oraz jeżeli:

a) zostały dokonane zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami unijnymi; lub

b) w odniesieniu do rodzajów interwencji, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/2115:

   (i) odpowiadają stosownemu zgłoszonemu produktowi, oraz

   (ii) zostały one przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi systemami zarządzania nie wykraczając poza warunki kwalifikowalności dla poszczególnych beneficjentów określone w odpowiednim planie strategicznym WPR.

2. Ust. 1 lit. b) ppkt (i) nie stosuje się do zaliczek wypłaconych beneficjentom w ramach rodzajów interwencji, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/2115.

Artykuł 38

Przestrzeganie terminów płatności

1. W przypadku gdy w prawie Unii ustanowiono terminy płatności, jakakolwiek płatność, której agencja płatnicza dokonuje na rzecz beneficjentów przed najwcześniejszą możliwą datą płatności oraz po najpóźniejszej możliwej dacie płatności nie kwalifikuje się do finansowania unijnego.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące okoliczności i warunków, w których płatności, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, mogą zostać uznane za kwalifikowalne, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności.

Artykuł 39

Zmniejszenie płatności miesięcznych i płatności okresowych

1. Jeżeli na podstawie deklaracji wydatków lub informacji, deklaracji i dokumentów, o których mowa w art. 90, Komisja ustali, że pułapy finansowe ustanowione w prawie Unii zostały przekroczone, zmniejsza ona płatności miesięczne lub płatności okresowe na rzecz danego państwa członkowskiego w ramach aktów wykonawczych dotyczących płatności miesięcznych, o których mowa w art. 21 ust. 3, lub w ramach płatności okresowych, o których mowa w art. 32.

2. Jeżeli na podstawie deklaracji wydatków lub informacji, deklaracji i dokumentów, o których mowa w art. **90**, Komisja ustali, że nie dotrzymano terminów płatności, o których mowa w art. 38, informuje ona dane państwo członkowskie o tym i daje mu możliwość przedstawienia uwag w terminie wynoszącym co najmniej 30 dni. Jeżeli państwo członkowskie nie przedstawi uwag w wyznaczonym terminie lub jeżeli Komisja stwierdzi, że przedstawiona odpowiedź jest w oczywisty sposób niewystarczająca, Komisja może zmniejszyć płatności miesięczne lub płatności okresowe na rzecz danego państwa członkowskiego w ramach aktów wykonawczych dotyczących płatności miesięcznych, o których mowa w art. 21 ust. 3, lub w ramach płatności okresowych, o których mowa w art. 32.

3. Zmniejszenia płatności na mocy niniejszego artykułu pozostają bez uszczerbku dla art. 53.

4. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające dalsze przepisy dotyczące procedury i innych praktycznych ustaleń niezbędnych do właściwego funkcjonowania mechanizmu, o którym mowa w art. 38. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 40

Zawieszenie płatności w związku z rozliczeniem rocznym

1. W przypadku nieprzedstawienia przez państwa członkowskie dokumentów, o których mowa w art. 9 ust. 3 i art. 12 ust. 2, w terminach przewidzianych w art. 9 ust. 3, Komisja może przyjąć akty wykonawcze zawieszające całkowitą kwotę płatności miesięcznych, o których mowa w art. 21 ust. 3. Komisja wypłaca zawieszone kwoty po otrzymaniu od danego państwa członkowskiego brakujących dokumentów, pod warunkiem że data ich otrzymania przypada nie później niż sześć miesięcy po odnośnym terminie.

W odniesieniu do płatności okresowych, o których mowa w art. 32, deklaracje wydatków uznaje się za niedopuszczalne zgodnie z ust. 7 tego artykułu.

2. Jeżeli w ramach rocznego rozliczenia z realizacji celów, o którym mowa w art. 54, Komisja stwierdzi, że różnica między zadeklarowanymi wydatkami a kwotą odpowiadającą stosownemu zgłoszonemu produktowi stanowi więcej niż 50 %, a państwo członkowskie nie jest w stanie przedstawić należytego uzasadnienia takiej sytuacji, Komisja może przyjąć akty wykonawcze zawieszające płatności miesięczne, o których mowa w art. 21 ust. 3, lub płatności okresowe, o których mowa w art. 32.

Zawieszenie stosuje się do odpowiednich wydatków w odniesieniu do interwencji objętych zmniejszeniem, o którym mowa w art. 54 ust. 2, a kwota, która ma podlegać zawieszeniu, nie może przekraczać wartości procentowej odpowiadającej zmniejszeniu zastosowanemu zgodnie z art. 54 ust. 2. Komisja wypłaca zawieszone kwoty państwom członkowskim lub trwale je zmniejsza najpóźniej w drodze aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 54, dotyczącego roku, za który wypłaty zostały zawieszone. Jeżeli jednak państwa członkowskie wykażą, że podjęto niezbędne działania naprawcze, Komisja może wcześniej znieść zawieszenie w drodze odrębnego aktu wykonawczego.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 102 aktów delegowanych w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące stawki zawieszenia płatności.

4. Akty wykonawcze przewidziane w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 102 ust. 2.

Przed przyjęciem aktów wykonawczych, o których mowa w ust. 1 oraz w ust. 2 akapit pierwszy niniejszego artykułu, Komisja informuje dane państwo członkowskie o swoim zamiarze i zapewnia mu możliwość przedstawienia uwag w terminie wynoszącym co najmniej 30 dni.

5. Akty wykonawcze określające płatności miesięczne, o których mowa w art. 21 ust. 3, lub płatności okresowe, o których mowa w art. 32, uwzględniają akty wykonawcze przyjęte na podstawie niniejszego artykułu.

Artykuł 41

Zawieszenie płatności w związku z wieloletnim monitorowaniem realizacji celów

1. Jeżeli zgodnie z art. 135 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) 2021/2115 Komisja zwraca się do odpowiedniego państwa członkowskiego o przedłożenie planu działania, państwo to opracowuje taki plan, w porozumieniu z Komisją. Plan działania zawiera zamierzone działania naprawcze i jasno określone wskaźniki postępów oraz ramy czasowe, w jakich te postępy mają zostać poczynione. Te ramy czasowe mogą wykraczać poza jeden rolniczy rok budżetowy.

Dane państwo członkowskie przedstawia swoją odpowiedź w terminie dwóch miesięcy od wniosku Komisji o przedłożenie planu działania.

W terminie dwóch miesięcy od otrzymania takiego planu działania od danego państwa członkowskiego Komisja, w stosownych przypadkach, informuje to państw członkowskie na piśmie o swoich zastrzeżeniach wobec przedłożonego planu działania i zwraca się o jego zmianę. Dane państwo członkowskie stosuje się do planu działania zatwierdzonego przez Komisję i przestrzega przewidywanych ram czasowych na jego wdrożenie.

Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające dalsze przepisy dotyczące struktury planów działania i procedury tworzenia planów działania. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

2. Jeżeli państwo członkowskie nie przedstawi lub nie wdroży planu działania, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, lub jeżeli taki plan działania jest w oczywisty sposób niewystarczający do zaradzenia sytuacji, lub jeżeli nie został on zmieniony zgodnie z pisemnym wnioskiem Komisji, o którym mowa w tym ustępie, Komisja może przyjąć akty wykonawcze zawieszające płatności miesięczne, o których mowa w art. 21 ust. 3, lub płatności okresowe, o których mowa w art. 32.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu wniosek Komisji o przedłożenie planu działania na rolniczy rok budżetowy 2025 nie może prowadzić do zawieszenia płatności przed przeglądem realizacji celów za rolniczy rok budżetowy 2026, jak przewidziano w art. 135 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/2115.

Zawieszenie płatności, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest stosowane zgodnie z zasadą proporcjonalności do odpowiednich wydatków związanych z interwencjami, które miały zostać objęte tym planem działania.

Komisja wypłaca zawieszone kwoty, jeżeli na podstawie przeglądu realizacji celów, o którym mowa w art. 135 rozporządzenia (UE) 2021/2115 lub na podstawie dobrowolnie złożonego przez dane państwo członkowskie w trakcie rolniczego roku budżetowego zgłoszenia dotyczącego postępów we wdrażaniu planu działania i działań naprawczych podjętych w celu zaradzenia niedociągnięciom, stwierdza się zadowalające postępy w osiąganiu celów końcowych.

Jeżeli sytuacja nie ulegnie poprawie przed końcem dwunastego miesiąca po zawieszeniu płatności, Komisja może przyjąć akt wykonawczy ostatecznie zmniejszający kwotę zawieszoną w odniesieniu do danego państwa członkowskiego.

Akty wykonawcze przewidziane w niniejszym ustępie przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

Przed przyjęciem takich aktów wykonawczych Komisja informuje dane państwo członkowskie o swoim zamiarze i zwraca się do niego o odpowiedź w terminie wynoszącym co najmniej 30 dni.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące stawki i okresu zawieszenia płatności oraz warunków wypłaty lub zmniejszenia tych kwot z uwzględnieniem wieloletniego monitorowania realizacji celów.

Artykuł 42

Zawieszenie płatności w związku z niedociągnięciami w systemach zarządzania

1. W przypadku poważnych niedociągnięć w zakresie właściwego funkcjonowania systemów zarządzania Komisja, w razie konieczności, zwraca się do danego państwa członkowskiego o przedłożenie planu działania obejmującego niezbędne działania naprawcze i jasno określone wskaźniki postępu. Ten plan działania ustala się w porozumieniu z Komisją. Dane państwo członkowskie udziela odpowiedzi w terminie dwóch miesięcy od wniosku Komisji w celu oceny konieczności sporządzenia planu działania.

Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące struktury planów działania i procedury ich sporządzania. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

2. Jeżeli państwo członkowskie nie przedłoży lub nie wdroży planu działania, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, lub jeżeli ten plan działania jest w oczywisty sposób niewystarczający do zaradzenia sytuacji, lub jeżeli nie został on wdrożony zgodnie z pisemnym wnioskiem Komisji, o którym mowa w tym ustępie, Komisja może przyjąć akty wykonawcze zawieszające płatności miesięczne, o których mowa w art. 21 ust. 3, lub płatności okresowe, o których mowa w art. 32.

Zawieszenie stosuje się zgodnie z zasadą proporcjonalności do odpowiednich wydatków poniesionych przez państwo członkowskie, w których występują niedociągnięcia, na okres określony w aktach wykonawczych, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, w nieprzekraczający 12 miesięcy. Jeżeli warunki zawieszenia nadal są spełnione, Komisja może przyjąć akty wykonawcze przedłużające ten okres o dalsze okresy nieprzekraczające łącznie 12 miesięcy. Zawieszone kwoty są uwzględniane przy przyjmowaniu aktów wykonawczych, o których mowa w art. 55.

3. Akty wykonawcze przewidziane w ust. 2 przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

Przed przyjęciem takich aktów wykonawczych, Komisja informuje dane państwo członkowskie o swoim zamiarze i zwraca się do niego o odpowiedź w terminie nie krótszym niż 30 dni.

4. W aktach wykonawczych określających płatności miesięczne, o których mowa w art. 21 ust. 3, lub płatności okresowe, o których mowa w art. 32, uwzględnia się akty wykonawcze przyjęte na podstawie ust. 2.

Artykuł 43

Prowadzenie osobnych ksiąg rachunkowych

1. Każda agencja płatnicza prowadzi osobne księgi rachunkowe w odniesieniu do środków zapisanych w budżecie Unii na EFRG i EFRROW.

2. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające dalsze przepisy dotyczące obowiązków określonych w niniejszym artykule oraz szczególne warunki mające zastosowanie do informacji zapisywanych w księgach rachunkowych prowadzonych przez agencje płatnicze. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 44

Płatności na rzecz beneficjentów

1. O ile prawo Unii wyraźnie nie stanowi inaczej, państwa członkowskie zapewniają, aby płatności odnoszące się do finansowania przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu zostały w całości wypłacone beneficjentom.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby płatności w ramach interwencji i środków, o których mowa w art. 65 ust. 2, dokonywano najwcześniej dnia 1 grudnia i nie później niż dnia 30 czerwca następnego roku kalendarzowego.

Niezależnie od akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą:

a) przed dniem 1 grudnia, ale nie wcześniej niż 16 października – wypłacać zaliczki w wysokości do 50 % z tytułu interwencji w formie płatności bezpośrednich i na środki, o których mowa w rozdziale IV rozporządzenia (UE) nr 228/2013 oraz w rozdziale IV rozporządzenia (UE) nr 229/2013;

b) przed dniem 1 grudnia – wypłacać zaliczki w wysokości do 75 % z tytułu wsparcia przyznanego w ramach interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, o których mowa w art. 65 ust. 2.

3. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wypłaceniu zaliczek w wysokości do 50 % w ramach interwencji, o których mowa w art. 73 i 77 rozporządzenia (UE) 2021/2115.

4. Aby zapewnić spójną i niedyskryminującą wypłatę zaliczek, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu zmiany niniejszego artykułu poprzez dodanie przepisów zezwalających państwom członkowskim na wypłatę zaliczek z tytułu interwencji, o których mowa w tytule III rozdział III rozporządzenia (UE) 2021/2115, i z tytułu środków mających na celu regulację lub wspieranie rynków rolnych, które to środki ustanowiono w rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013.

5. Aby zapewnić spójną i niedyskryminującą wypłatę zaliczek, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez ustanowienie szczególnych warunków wypłacania zaliczek.

6. W razie sytuacji nadzwyczajnej Komisja, na wniosek państwa członkowskiego i z zachowaniem ograniczeń określonych w art. 11 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego, przyjmuje, w stosownych przypadkach, akty wykonawcze dotyczące stosowania niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze mogą przewidywać odstępstwa od ust. 2 niniejszego artykułu, ale jedynie w takim zakresie i przez taki okres, w jakim jest to absolutnie niezbędne. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 45

Przeznaczanie dochodów na określony cel

1. Za dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego uznaje się:

a) w odniesieniu do wydatków w ramach EFRG i EFRROW – kwoty określone w art. 38, 54 i 55 niniejszego rozporządzenia i art. 54 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, mającym zastosowanie zgodnie z art. 104 niniejszego rozporządzenia, oraz w odniesieniu do wydatków w ramach EFRG – kwoty określone w art. 53 i 56 niniejszego rozporządzenia, które mają zostać wpłacone do budżetu Unii, wraz z odsetkami;

b) kwoty odpowiadające karom stosowanym zgodnie z art. 12 i 14 rozporządzenia (UE) 2021/2115, w odniesieniu do wydatków w ramach EFRG;

c) zabezpieczenia, depozyty lub gwarancje, które zostały wniesione na podstawie prawa Unii przyjętego w ramach WPR, z wyłączeniem interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, i które uległy następnie przepadkowi; jednakże zabezpieczenia, które uległy przepadkowi, złożone przy wydawaniu pozwoleń na wywóz lub przywóz lub w ramach procedur przetargowych wyłącznie w celu zapewnienia złożenia przez oferentów rzetelnych ofert, są zatrzymywane przez państwa członkowskie;

d) kwoty zmniejszone w sposób ostateczny zgodnie z art. 41 ust. 2.

2. Kwoty, o których mowa w ust. 1, są wpłacane do budżetu Unii oraz, w przypadku ich ponownego wykorzystania, wykorzystywane wyłącznie do finansowania wydatków w ramach EFRG lub EFRROW.

3. Niniejsze rozporządzenie stosuje się odpowiednio do dochodów przeznaczonych na określony cel, o których mowa w ust. 1.

4. W odniesieniu do EFRG art. 113 rozporządzenia finansowego stosuje się odpowiednio do księgowania dochodów przeznaczonych na określony cel, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 46

Działania informacyjne

1. Przekazywanie informacji finansowane na podstawie art. 7 lit. e) ma na celu w szczególności: udzielenie wsparcia w zakresie wyjaśniania, wdrażania i rozwijania WPR oraz podnoszenie świadomości społecznej w zakresie treści i celów tej polityki, w tym jej wpływu na klimat, środowisko i dobrostan zwierząt. Ma to na celu informowanie obywateli o wyzwaniach występujących w obszarze rolnictwa i żywności, przekazywanie informacji rolnikom i konsumentom, odzyskiwanie zaufania konsumentów utraconego w następstwie kryzysów, za pomocą kampanii informacyjnych, informowanie innych podmiotów działających na obszarach wiejskich oraz promowanie bardziej zrównoważonego unijnego modelu rolnictwa, jak również pomoc obywatelom w jego zrozumieniu.

Ma to na celu dostarczanie spójnych, opartych na dowodach, obiektywnych i wszechstronnych informacji, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz Unii, a także nakreślenie działań informacyjnych zaplanowanych w ramach wieloletniego planu strategicznego Komisji na rzecz rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich.

2. Środkami, o których mowa w ust. 1, mogą być:

a) roczne programy prac lub inne szczególne środki przedstawione przez strony trzecie;

b) działania wdrażane z inicjatywy Komisji.

Wyłącza się środki wymagane przez prawo lub środki już finansowane w ramach innych działań unijnych.

Przy wdrażaniu działań, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), Komisję mogą wspomagać eksperci zewnętrzni.

Środki, o których mowa w akapicie pierwszym, muszą również przyczyniać się do komunikacji instytucjonalnej dotyczącej priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim priorytety te są związane z ogólnymi celami niniejszego rozporządzenia.

3. Komisja publikuje raz do roku zaproszenie do składania wniosków spełniające warunki określone w rozporządzeniu finansowym.

4. O środkach planowanych i zrealizowanych na podstawie niniejszego artykułu powiadamia się komitet, o którym mowa w art. 103 ust. 1.

5. Co dwa lata Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wdrożenia niniejszego artykułu.

Artykuł 47

Uprawnienia Komisji związane z niniejszym rozdziałem

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do warunków, na jakich dokonywane mają być potrącenia między niektórymi rodzajami wydatków i dochodów w ramach EFRG i EFRROW.

Jeżeli budżet Unii nie został przyjęty przed początkiem roku budżetowego lub jeżeli całkowita kwota przewidzianych zobowiązań przekracza próg określony w art. 11 ust. 2 rozporządzenia finansowego, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 niniejszego rozporządzenia w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące metody mającej zastosowanie do zobowiązań i płatności kwot.

2. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące:

a) finansowania i księgowania środków interwencyjnych w formie przechowywania w magazynach państwowych, a także innych wydatków finansowanych z EFRG i EFRROW;

b) warunków przeprowadzania procedury automatycznego umorzenia.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

ROZDZIAŁ IV

Rozliczanie rachunków

Sekcja 1

Przepisy ogólne

Artykuł 48

Podejście oparte na zasadzie jednego audytu

Zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego Komisja uzyskuje wystarczającą pewność z pracy jednostek certyfikujących, o których mowa w art. 12 niniejszego rozporządzenia, chyba że wcześniej powiadomi ona dane państwo członkowskie, że nie może opierać się na pracach jednostki certyfikującej w odniesieniu do danego rolniczego roku budżetowego, i w swojej ocenie ryzyka uwzględnia potrzebę przeprowadzenia audytów Komisji w tym państwie członkowskim. Komisja informuje to państwo członkowskie o powodach, dla których nie może opierać się na pracach odpowiedniej jednostki certyfikującej.

Artykuł 49

Kontrole przeprowadzane przez Komisję

1. Bez uszczerbku dla kontroli przeprowadzanych przez państwa członkowskie na mocy krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych lub na mocy art. 287 TFUE, wszelkich kontroli przeprowadzanych na mocy art. 322 TFUE lub na podstawie rozporządzenia (Euratom, WE) nr 2185/96 lub art. 127 rozporządzenia finansowego, Komisja może organizować kontrole w państwach członkowskich w celu sprawdzenia w szczególności, czy:

a) praktyki administracyjne są zgodne z przepisami unijnymi;

b) wydatkom objętym zakresem art. 5 ust. 2 i art. 6 niniejszego rozporządzenia i odpowiadającym interwencjom, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/2115, odpowiada dany produkt zgłoszony w rocznym sprawozdaniu z realizacji celów;

c) wydatki odpowiadające środkom określonym w rozporządzeniach (UE) nr 228/2013, (UE) nr 229/2013, (UE) nr 1308/2013 i (UE) nr 1144/2014 zostały dokonane i skontrolowane zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami unijnymi;

d) praca jednostki certyfikującej jest wykonywana zgodnie z art. 12 i do celów sekcji 2 niniejszego rozdziału;

e) agencja płatnicza spełnia warunki minimalne dla akredytacji określone w art. 9 ust. 2 i czy państwo członkowskie prawidłowo stosuje art. 9 ust. 4;

f) dane państwo członkowskie wdraża plan strategiczny WPR zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) 2021/2115;

g) plany działania, o których mowa w art. 42, są prawidłowo wdrażane.

Osoby upoważnione przez Komisję do przeprowadzania kontroli w jej imieniu lub przedstawiciele Komisji działający w ramach powierzonych im uprawnień mają dostęp do ksiąg i wszystkich innych dokumentów, w tym dokumentów i metadanych sporządzonych lub otrzymanych oraz przechowywanych w postaci elektronicznej, dotyczących wydatków finansowanych przez EFRG lub EFRROW.

Uprawnienia do przeprowadzania kontroli nie mają wpływu na stosowanie przepisów krajowych, które zastrzegają dostęp do niektórych aktów dla osób specjalnie wyznaczonych na mocy prawa krajowego. Bez uszczerbku dla przepisów szczegółowych rozporządzenia (Euratom, WE) nr 2185/96 oraz rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013, osoby upoważnione przez Komisję do działania w jej imieniu nie biorą udziału między innymi w kontrolach przeprowadzanych w miejscach zamieszkania ani w formalnych przesłuchaniach osób przeprowadzanych na podstawie prawa danego państwa członkowskiego. Mają one jednak dostęp do uzyskanych w ten sposób informacji.

2. Komisja powiadamia z odpowiednim wyprzedzeniem o kontroli zainteresowane państwo członkowskie lub państwo członkowskie, na którego terytorium kontrola ma się odbyć, biorąc pod uwagę skutki administracyjne dla agencji płatniczych przy organizowaniu kontroli. Urzędnicy danego państwa członkowskiego mogą brać udział w tych kontrolach.

Na wniosek Komisji i za zgodą państwa członkowskiego właściwe organy tego państwa członkowskiego przeprowadzają dodatkowe kontrole lub postępowania dotyczące operacji objętych niniejszym rozporządzeniem. Przedstawiciele Komisji lub osoby upoważnione przez Komisję do działania w jej imieniu mogą uczestniczyć w takich kontrolach.

W celu usprawnienia kontroli Komisja może, za zgodą zainteresowanych państw członkowskich, zwrócić się o pomoc do organów tych państw członkowskich w prowadzeniu niektórych kontroli lub postępowań.

Artykuł 50

Dostęp do informacji

1. Państwa członkowskie udostępniają Komisji wszystkie informacje niezbędne do sprawnego funkcjonowania EFRG i EFRROW oraz wprowadzają wszystkie odpowiednie środki w celu ułatwienia kontroli, które Komisja uzna za odpowiednie w ramach zarządzania finansowaniem unijnym.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji, na jej wniosek, przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne przyjęte w celu wprowadzenia w życie unijnych aktów prawnych dotyczących WPR, które mają konsekwencje finansowe dla EFRG lub EFRROW.

3. Państwa członkowskie udostępniają Komisji informacje na temat nieprawidłowości w rozumieniu rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95 i innych przypadków nieprzestrzegania warunków określonych przez państwa członkowskie w swoich planach strategicznych WPR, wykrytych przypadków domniemanych nadużyć finansowych, a także na temat działań podjętych na podstawie sekcji 3 niniejszego rozdziału w celu odzyskania nienależnych płatności w związku z tymi nieprawidłowościami i nadużyciami. Co roku Komisja podsumowuje i publikuje te informacje oraz przekazuje je Parlamentowi Europejskiemu.

Artykuł 51

Dostęp do dokumentów

1. Akredytowane agencje płatnicze przechowują wymagane na mocy prawa Unii dokumenty potwierdzające dokonane płatności oraz dokumenty związane z przeprowadzeniem kontroli oraz udostępniają Komisji te dokumenty i powiązane informacje.

Te dokumenty i informacje mogą być przechowywane w formie elektronicznej na warunkach określonych przez Komisję na podstawie ust. 3.

W przypadku gdy te dokumenty i informacje są przechowywane przez organ wykonujący uprawnienia przekazane mu przez agencję płatniczą i odpowiedzialny za zatwierdzanie wydatków, organ ten przekazuje akredytowanej agencji płatniczej sprawozdania dotyczące liczby przeprowadzonych kontroli, ich przedmiotu oraz działań podjętych na podstawie ich wyników.

2. Niniejszy Artykuł stosuje się odpowiednio do jednostek certyfikujących.

3. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące warunków, w jakich mają być przechowywane dokumenty i informacje, o których mowa w niniejszym artykule, w tym ich formy i okresu ich przechowywania. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 52

Uprawnienia Komisji dotyczące kontroli oraz dostępu do dokumentów i informacji oraz obowiązek w zakresie współpracy

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102, które są niezbędne do zapewnienia prawidłowego i skutecznego stosowania przepisów dotyczących kontroli oraz dostępu do dokumentów i informacji określonych w niniejszym rozdziale, w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o szczególne obowiązki, które muszą spełnić państwa członkowskie zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału, oraz o przepisy dotyczące kryteriów stwierdzania przypadków nieprawidłowości w rozumieniu rozporządzenia (UE, Euratom) nr 2988/95 oraz innych przypadków niezgodności z warunkami określonymi przez państwa członkowskie w planach strategicznych WPR, które to przypadki należy zgłaszać, oraz przepisy dotyczące danych, które należy przedkładać w tym kontekście.

2. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące procedur w odniesieniu do obowiązków w zakresie współpracy, których państwa członkowskie muszą przestrzegać w związku z wdrożeniem art. 49 i 50. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Sekcja 2

Rozliczanie

Artykuł 53

Roczne rozliczenie finansowe

1. Przed dniem 31 maja roku następującego po odpowiednim roku budżetowym oraz na podstawie informacji, o których mowa w art. 9 ust. 3 akapit pierwszy lit. a) i d), Komisja przyjmuje akty wykonawcze zawierające jej decyzje w sprawie rozliczenia rachunków akredytowanych agencji płatniczych w odniesieniu do wydatków, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

Te akty wykonawcze dotyczą kompletności, rzetelności i zgodności z prawdą przedłożonych rocznych sprawozdań finansowych i pozostają bez uszczerbku dla treści aktów wykonawczych przyjętych w późniejszym terminie na podstawie art. 54 i 55.

2. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące działań niezbędnych do przyjęcia i wdrożenia aktów wykonawczych o których mowa w ust. 1, w tym przepisy dotyczące wymiany informacji pomiędzy Komisją a państwami członkowskimi oraz terminów, jakich należy przestrzegać. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 54

Roczne rozliczenie z realizacji celów

1. Jeżeli wydatkom, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6 niniejszego rozporządzenia, odnoszącym się do interwencji, o których mowa w tytule III rozporządzenia (UE) 2021/2115, nie odpowiada produkt zgłoszony w rocznym sprawozdaniu z realizacji celów, o którym mowa w art. 9 ust. 3 i art. 10 niniejszego rozporządzenia oraz w art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115, Komisja – przed dniem 15 października roku następującego po odpowiednim roku budżetowym – przyjmuje akty wykonawcze określające kwoty, o które zmniejsza się finansowanie unijne. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

Te akty wykonawcze pozostają bez uszczerbku dla treści aktów wykonawczych przyjętych w późniejszym terminie zgodnie z art. 55 niniejszego rozporządzenia.

2. Komisja dokonuje oszacowania kwoty zmniejszenia na podstawie różnicy między rocznymi wydatkami zadeklarowanymi w odniesieniu do danej interwencji a kwotą odpowiadającą odpowiedniemu produktowi zgłoszonemu zgodnie z planem strategicznym WPR oraz biorąc pod uwagę uzasadnienie przedstawione przez państwo członkowskie w rocznym sprawozdaniu z realizacji celów zgodnie z art. 134 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2021/2115.

3. Przed przyjęciem aktów wykonawczych, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja zapewnia danemu państwu członkowskiemu możliwość przedłożenia uwag i uzasadnienia wszelkich różnic w terminie wynoszącym co najmniej 30 dni, o ile dokumenty, o których mowa w art. 9 ust. 3, art. 10 i art. 12 ust. 2, zostały złożone w terminie.

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące kryteriów przyjmowania uzasadnienia od danego państwa członkowskiego oraz metody i kryteriów stosowania zmniejszeń.

5. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące działań niezbędnych do przyjęcia i wdrożenia aktów wykonawczych o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w tym przepisy dotyczące wymiany informacji pomiędzy Komisją a państwami członkowskimi oraz terminów, jakich należy przestrzegać. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 55

Procedura w przypadku stwierdzenia niezgodności

1. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że wydatki, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6, nie zostały dokonane zgodnie z prawem Unii, przyjmuje ona akty wykonawcze określające kwoty, które mają być wyłączone z finansowania unijnego. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

Jednakże w odniesieniu do rodzajów interwencji, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/2115, wyłączenia z finansowania unijnego, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, stosuje się wyłącznie w przypadku poważnych niedociągnięć we właściwym funkcjonowaniu systemów zarządzania państw członkowskich.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do przypadków niezgodności z warunkami kwalifikowalności w odniesieniu do poszczególnych beneficjentów, określonymi w planach strategicznych WPR i przepisach krajowych.

2. Komisja dokonuje oszacowania kwot podlegających wyłączeniu w zależności od tego, jak poważne są stwierdzone niedociągnięcia. W tym kontekście Komisja należycie uwzględnia charakter tych niedociągnięć oraz szkody finansowe poniesione przez Unię.

3. Przed przyjęciem aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 1, ustalenia Komisji oraz komentarze danego państwa członkowskiego do tych ustaleń są wymieniane na piśmie między obiema stronami, po czym dążą one do osiągnięcia porozumienia w sprawie działań, które mają zostać podjęte. Dane państwo członkowskie otrzymuje następnie możliwość wykazania, że rzeczywista skala niezgodności jest mniejsza niż wynika z oceny Komisji.

W przypadku gdy porozumienie nie zostało osiągnięte, dane państwo członkowskie może zwrócić się o rozpoczęcie procedury mającej na celu wypracowanie, w terminie czterech miesięcy, wspólnego stanowiska stron. Procedura ta jest prowadzona przez organ pojednawczy. Komisji przedkłada się sprawozdanie z wyników tej procedury. Przed podjęciem decyzji o odmowie finansowania Komisja uwzględnia zalecenia zawarte w tym sprawozdaniu oraz przedstawia uzasadnienie, jeżeli postanowi nie stosować się do tych zaleceń.

4. Odmowa finansowania nie może dotyczyć:

a) wydatków określonych w art. 5 ust. 2, dokonanych więcej niż 24 miesiące przed pisemnym powiadomieniem państwa członkowskiego przez Komisję o jej ustaleniach;

b) wydatków na wieloletnie interwencje objęte zakresem art. 5 ust. 2 lub zakresem interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, o których mowa w art. 6, w przypadku gdy ostatni obowiązek beneficjenta wystąpił więcej niż 24 miesiące przed pisemnym powiadomieniem państwa członkowskiego przez Komisję o jej ustaleniach;

c) wydatków na interwencje związane z rozwojem obszarów wiejskich, o których mowa w art. 6, inne niż te, o których mowa w lit. b) niniejszego ustępu, dla których płatność lub, w zależności od przypadku, ostatnia płatność przez agencję płatniczą została dokonana więcej niż 24 miesiące przed pisemnym powiadomieniem państwa członkowskiego przez Komisję o jej ustaleniach.

5. Ust. 4 nie ma zastosowania do:

a) pomocy przyznawanej przez państwo członkowskie, w odniesieniu do której Komisja wszczęła procedurę określoną w art. 108 ust. 2 TFUE;

b) naruszeń, o stwierdzeniu których Komisja powiadomiła dane państwo członkowskie w drodze uzasadnionej opinii zgodnie z art. 258 TFUE;

c) naruszeń przez państwa członkowskie swoich obowiązków na podstawie tytułu IV rozdział III niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że Komisja powiadomi państwo członkowskie na piśmie o swoich ustaleniach w ciągu 12 miesięcy po otrzymaniu sprawozdania państwa członkowskiego na temat wyników przeprowadzonych przez nie kontroli odnośnych wydatków.

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 102 aktów delegowanych w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące kryteriów i metody stosowania korekt finansowych.

7. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące działań niezbędnych do przyjęcia i wdrożenia aktów wykonawczych o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w tym przepisy dotyczące wymiany informacji pomiędzy Komisją a państwami członkowskimi, terminów, jakich należy przestrzegać, oraz procedury pojednawczej przewidzianej w ust. 3 niniejszego artykułu, a także ustanowienia, zadań, składu oraz uzgodnień roboczych organu pojednawczego. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Sekcja 3

Odzyskiwanie środków w przypadku niezgodności

Artykuł 56

Przepisy dotyczące EFRG

1. Kwoty odzyskane przez państwa członkowskie w przypadku wystąpienia nieprawidłowości i innych przypadków niezapewnienia przez beneficjentów zgodności z warunkami interwencji, o których mowa w planach strategicznych WPR, przekazywane są wraz z odsetkami agencji płatniczej i księgowane przez nią jako dochody przeznaczone na EFRG w miesiącu faktycznego otrzymania tych kwot.

2. Państwa członkowskie mogą, bez uszczerbku dla ust. 1, poinstruować agencję płatniczą pełniącą funkcję podmiotu odpowiedzialnego za odzyskanie długu, aby odliczyła cały niespłacony dług beneficjenta od przyszłych płatności na rzecz tego beneficjenta.

3. W przypadku zwrotu środków do budżetu Unii, o czym mowa w ust. 1, dane państwo członkowskie może zatrzymać 20 % odpowiednich kwot tytułem ryczałtowego zwrotu kosztów odzyskania, z wyjątkiem przypadków niezgodności, które można przypisać organom administracyjnym lub innym urzędowym jednostkom tego państwa członkowskiego.

Artykuł 57

Przepisy dotyczące EFRROW

1. W razie wykrycia nieprawidłowości lub innych przypadków niezapewnienia przez beneficjentów, a w odniesieniu do instrumentów finansowych także przez fundusze szczegółowe w ramach funduszu zarządzającego lub przez ostatecznych odbiorców, zgodności z warunkami interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich określonymi w planach strategicznych WPR, państwa członkowskie dokonują wyrównań finansowych przez częściowe lub – w uzasadnionych przypadkach – całkowite anulowanie przedmiotowego finansowania Unii. Państwa członkowskie uwzględniają charakter i wagę stwierdzonej niezgodności, jak również rozmiar straty finansowej poniesionej przez EFRROW.

Anulowane kwoty finansowania unijnego w ramach EFRROW i kwoty odzyskane, wraz z odsetkami, są ponownie przydzielane na inne operacje związane z rozwojem obszarów wiejskich w ramach planów strategicznych WPR. Państwa członkowskie mogą jednak ponownie wykorzystać całość anulowanych lub odzyskanych unijnych środków finansowych jedynie na operacje związane z rozwojem obszarów wiejskich w ramach swoich planów strategicznych WPR oraz nie mogą ponownie ich przydzielić na operacje związane z rozwojem obszarów wiejskich, które były przedmiotem dostosowania finansowego.

Państwa członkowskie odliczają zgodnie z niniejszym artykułem kwoty wypłacone nienależnie w związku z nieusuniętą nieprawidłowością, za którą odpowiada beneficjent, od przyszłych płatności dokonywanych przez agencję płatniczą na rzecz tego beneficjanta.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 akapit drugi, w przypadku interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich otrzymujących pomoc z instrumentów finansowych, o których mowa w art. 58 rozporządzenia (UE) 2021/1060, wkład anulowany w wyniku pojedynczego przypadku niezgodności może zostać ponownie wykorzystany w ramach tego samego instrumentu finansowego w następujący sposób:

a) w przypadku gdy niezgodność będąca powodem anulowania wkładu została wykryta na szczeblu ostatecznego odbiorcy w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia (UE) 2021/1060, wkład może zostać ponownie wykorzystany wyłącznie na rzecz innych ostatecznych odbiorców w ramach tego samego instrumentu finansowego;

b) jeżeli niezgodność będąca powodem anulowania wkładu została wykryta na szczeblu funduszu szczegółowego w rozumieniu art. 2 pkt 21 rozporządzenia (UE) 2021/1060 w ramach funduszu powierniczego w rozumieniu art. 2 pkt 20 tego rozporządzenia, może on zostać ponownie wykorzystany wyłącznie na rzecz innych funduszy szczegółowych.

Artykuł 58

Uprawnienia wykonawcze dotyczące możliwości potrącania kwot wynikających z odzyskiwania nienależnych płatności oraz form powiadamiania

Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące możliwości potrącania kwot wynikających z odzyskiwania nienależnych płatności oraz form powiadamiania i komunikowania się z Komisją przez państwa członkowskie w związku z obowiązkami określonymi w niniejszej sekcji. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

TYTUŁ IV

SYSTEMY KONTROLI ORAZ KARY

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 59

Ochrona interesów finansowych Unii

1. Państwa członkowskie przyjmują, w ramach WPR, z poszanowaniem mających zastosowanie systemów zarządzania, wszystkie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne oraz podejmują inne środki niezbędne do zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii, w tym skutecznego stosowania kryteriów kwalifikowalności wydatków określonych w art. 37. Te przepisy i środki odnoszą się w szczególności do:

a) kontroli legalności i prawidłowości operacji finansowanych przez EFRG i EFRROW, w tym na poziomie beneficjentów i zgodnie z planami strategicznymi WPR;

b) zapewnienia skutecznego zapobiegania nadużyciom finansowym, w szczególności w obszarach o podwyższonym poziomie ryzyka, co będzie działało odstraszająco, z uwzględnieniem kosztów i korzyści oraz proporcjonalności takich środków;

c) zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz ich wykrywania i korygowania;

d) nakładania skutecznych, proporcjonalnych oraz odstraszających kar zgodnie z prawem Unii, a w przypadku braku stosownych przepisów – zgodnie z prawem krajowym oraz, w razie konieczności, wszczynania w tym celu postępowań sądowych;

e) odzyskiwania nienależnych płatności wraz z odsetkami oraz, w razie konieczności, wszczynania w tym celu postępowań sądowych, w tym w odniesieniu do nieprawidłowości w rozumieniu art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95.

2. Państwa członkowskie ustanawiają skuteczne systemy zarządzania i kontroli w celu zapewnienia zgodności z prawodawstwem Unii regulującym interwencje unijne.

Państwa członkowskie podejmują działania niezbędne do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania swoich systemów zarządzania i kontroli oraz legalności i prawidłowości wydatków zadeklarowanych Komisji.

Aby pomóc państwom członkowskim w tym zakresie, Komisja udostępnia państwom członkowskim narzędzie do pozyskiwania danych umożliwiające ocenę ryzyka związanego z projektami, beneficjentami, wykonawcami i umowami, przy zapewnieniu minimalnego obciążenia administracyjnego i skutecznej ochrony interesów finansowych Unii. To narzędzie do pozyskiwania danych może być również wykorzystywane w celu przeciwdziałania obchodzeniu przepisów, o czym mowa w art. 62. Do 2025 r. Komisja przedstawi sprawozdanie zawierające ocenę wykorzystania jednolitego narzędzia do pozyskiwania danych i jego interoperacyjności pod kątem jego powszechnego stosowania przez państwa członkowskie.

3. Państwa członkowskie zapewniają odpowiednią jakość i wiarygodność systemu sprawozdawczości i danych dotyczących wskaźników.

4. Państwa członkowskie zapewniają, by beneficjenci EFRG i EFRROW przekazywali im informacje niezbędne do ich identyfikacji, w tym – w stosownych przypadkach – identyfikacji grupy, do której należą, zgodnej z definicją zawartą w art. 2 pkt 11 dyrektywy Parlament Europejskiego i Rady 2013/34/UE ([30]).

([30]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

5. Państwa członkowskie podejmują stosowne środki ostrożności zapewniające, aby stosowane kary, o których mowa w ust. 1 lit. d), były proporcjonalne, a ich wymiar był uzależniony od wagi, skali i trwałego charakteru lub powtarzalności wykrytej niezgodności.

Rozwiązania przyjęte przez państwa członkowskie zapewniają w szczególności, by nie nakładano kar, gdy:

a) niezgodność jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności zgodnie z art. 3;

b) niezgodność jest wynikiem błędu właściwego organu lub innego organu, w przypadku gdy błąd nie mógł być w rozsądny sposób odkryty przez osobę, której dotyczy kara administracyjna;

c) dana osoba może dowieść w sposób przekonujący właściwy organ, że nie jest winna niewypełnienia obowiązków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, lub gdy właściwy organ w inny sposób stwierdzi, że dana osoba nie ponosi winy.

W przypadku gdy niezgodność z warunkami przyznawania pomocy wynika z działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności zgodnie z art. 3 beneficjent zachowuje prawo do otrzymania pomocy.

6. W swoich systemach zarządzania i kontroli państwa członkowskie mogą przewidzieć możliwość korekty wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność po ich złożeniu bez wpływu na prawo do otrzymania pomocy, pod warunkiem że właściwy organ uzna, że korygowane elementy lub pominięcia zostały dokonane w dobrej wierze, oraz że korekta została dokonana zanim wnioskodawcę poinformowano o wytypowaniu go do kontroli na miejscu i zanim właściwy organ podjął decyzję w sprawie danego wniosku.

7. Państwa członkowskie wprowadzają rozwiązania mające na celu zapewnienie skutecznego badania skarg dotyczących EFRG i EFRROW oraz, na wniosek Komisji, badają skargi skierowane do Komisji, objęte zakresem ich planów strategicznych WPR. Państwa członkowskie informują Komisję o wynikach takich badań. Komisja zapewnia podjęcie odpowiednich działań następczych wobec skarg złożonych bezpośrednio do niej. W przypadku gdy Komisja przekazuje skargę państwu członkowskiemu, a państwo członkowskie nie podejmuje działań następczych w terminie określonym przez Komisję, podejmuje ona niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby to państwo członkowskie wypełniło swoje zobowiązania wynikające z niniejszego ustępu.

8. Państwa członkowskie informują Komisję o środkach i działaniach podjętych na podstawie ust. 1 i 2.

Warunki przewidziane przez państwa członkowskie w celu uzupełnienia warunków określonych w przepisach unijnych dotyczących otrzymywania wsparcia finansowanego przez EFRG lub EFRROW, muszą być możliwe do zweryfikowania.

9. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy niezbędne do jednolitego stosowania niniejszego artykułu w odniesieniu do:

a) procedur, terminów, wymiany informacji, wymogów dotyczących narzędzia do pozyskiwania danych i informacji, które należy gromadzić na temat identyfikacji beneficjentów, w odniesieniu do obowiązków określonych w ust. 1, 2 i 4;

b) powiadamiania Komisji i komunikowania się z nią przez państwa członkowskie w związku z obowiązkami określonymi w ust. 5 i 7.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 60

Przepisy dotyczące kontroli

1. Systemy zarządzania i kontroli ustanowione przez państwa członkowskie zgodnie z art. 59 ust. 2 obejmują systematyczne kontrole, ukierunkowane między innymi na obszary, w których ryzyko wystąpienia błędu jest największe.

Państwa członkowskie zapewniają, by kontrole były przeprowadzane na poziomie niezbędnym do skutecznego zarządzania ryzykiem dla interesów finansowych Unii. Próba poddawana kontroli jest wybierana przez właściwy organ z całej populacji wnioskodawców i w stosownych przypadkach składa się z części wybranej losowo oraz części wybranej na podstawie analizy ryzyka.

2. Kontrole operacji otrzymujących pomoc z instrumentów finansowych, o których mowa w art. 58 rozporządzenia (UE) 2021/1060, przeprowadza się wyłącznie na poziomie funduszu powierniczego i funduszy szczegółowych, a w kontekście funduszy gwarancyjnych – na poziomie jednostek udzielających nowych pożyczek potwierdzonych gwarancją.

Nie przeprowadza się kontroli na szczeblu EBI ani innych międzynarodowych instytucji finansowych, w których państwo członkowskie posiada akcje lub udziały.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 niezbędnych do zapewnienia właściwego i skutecznego prowadzenia kontroli oraz zapewnienia, aby warunki kwalifikowalności były weryfikowane w skuteczny, spójny i niedyskryminacyjny sposób, który chroni interesy finansowe Unii, w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy – w przypadku gdy wymaga tego właściwe zarządzanie systemem – dotyczące dodatkowych wymogów w zakresie procedur celnych, w szczególności procedur określonych w rozporządzeniu (UE) nr 952/2013.

4. W odniesieniu do środków, o których mowa w prawodawstwie rolnym, Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające przepisy niezbędne do jednolitego stosowania niniejszego artykułu, a w szczególności:

a) w odniesieniu do konopi, o których mowa w art. 4 ust 4 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2021/2115 – przepisy dotyczące szczególnych środków kontroli oraz metod określania poziomu tetrahydrokanabinolu;

b) w odniesieniu do bawełny, o której mowa w tytule III rozdział II sekcja 3 podsekcja 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115 – system kontroli zatwierdzonych organizacji międzybranżowych;

c) w odniesieniu do wina, o którym mowa w rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013 – przepisy dotyczące pomiaru obszarów, kontroli oraz szczególnych procedur finansowych mających na celu usprawnienie kontroli;

d) testy i metody, jakie mają być stosowane w celu ustalania kwalifikowalności produktów do interwencji publicznej i przechowywania prywatnego, oraz stosowania procedur przetargowych, zarówno w odniesieniu do interwencji publicznej, jak i przechowywania prywatnego;

e) inne przepisy dotyczące kontroli, które mają być przeprowadzane przez państwa członkowskie w odniesieniu do środków przewidzianych w rozdziale IV rozporządzenia (UE) nr 228/2013 i w rozdziale IV rozporządzenia (UE) nr 229/2013.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Artykuł 61

Niezgodność z przepisami dotyczącymi udzielania zamówień publicznych

W przypadku gdy niezgodność dotyczy unijnych lub krajowych przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych, państwa członkowskie zapewniają, aby ta część pomocy, która ma nie zostać wypłacona lub która ma zostać wycofana, została określona na podstawie wagi niezgodności i zgodnie z zasadą proporcjonalności.

Państwa członkowskie zapewniają, by miało to wpływ na zgodność z prawem i prawidłowość transakcji jedynie do wysokości części pomocy, która ma nie zostać wypłacona lub która ma zostać wycofana.

Artykuł 62

Klauzula dotycząca obchodzenia prawa

Bez uszczerbku dla szczególnych przepisów prawa Unii, państwa członkowskie podejmują skuteczne i proporcjonalne kroki w celu unikania obchodzenia przepisów prawa Unii i zapewniają, w szczególności, aby osobom fizycznym ani prawnym nie przyznawano żadnych korzyści wynikających z prawodawstwa rolnego, jeżeli stwierdzono, że warunki wymagane do uzyskania takich korzyści zostały sztucznie stworzone, w sprzeczności z celami tego prawodawstwa.

Artykuł 63

Zgodność interwencji do celów kontroli w sektorze wina

Na potrzeby stosowania interwencji w sektorze wina, o których mowa w tytule III rozdział III sekcja 4 rozporządzenia (UE) 2021/2115, państwa członkowskie zapewniają, aby procedury zarządzania i kontroli stosowane do tych interwencji były zgodne z systemem zintegrowanym, o którym mowa w rozdziale II niniejszego tytułu, w odniesieniu do:

a) systemów identyfikacji działek rolnych;

b) kontroli.

Artykuł 64

Zabezpieczenia

1. Państwa członkowskie żądają, w przypadku gdy stanowi tak prawodawstwo rolne, złożenia zabezpieczenia gwarantującego, że określona kwota zostanie wypłacona lub ulegnie przepadkowi na rzecz właściwego organu, jeżeli dany obowiązek wynikający z tego prawodawstwa nie zostanie spełniony.

2. Z wyjątkiem przypadków siły wyższej zabezpieczenie przepada w całości lub w części w razie niewywiązania się z określonego obowiązku lub też w przypadku, gdy wywiązano się z niego tylko częściowo.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy zapewniające niedyskryminacyjne traktowanie, równość oraz poszanowanie zasady proporcjonalności przy składaniu zabezpieczenia; przepisy te określają:

a) podmiot odpowiedzialny, w przypadku gdy obowiązek nie zostanie wypełniony;

b) szczególne sytuacje, w których właściwy organ może odstąpić od wymogu złożenia zabezpieczenia;

c) warunki mające zastosowanie do składanego zabezpieczenia i zabezpieczyciela oraz warunki złożenia i zwolnienia tego zabezpieczenia;

d) szczególne warunki związane z zabezpieczeniem złożonym w związku zaliczkami;

e) skutki nieprzestrzegania obowiązków, w odniesieniu do których złożono zabezpieczenie, jak przewidziano w ust. 1, w tym przepadku zabezpieczeń oraz współczynnik zmniejszenia, który należy stosować przy zwalnianiu zabezpieczeń w odniesieniu do refundacji, pozwoleń, ofert, ofert przetargowych lub szczególnych wniosków, a także w przypadkach gdy obowiązek objęty tym zabezpieczeniem nie został w pełni albo wcale wypełniony, z uwzględnieniem charakteru obowiązku, wielkości, w odniesieniu do których obowiązek nie został spełniony, okresu przekroczenia terminu, w którym obowiązek miał zostać spełniony, oraz daty dostarczenia dowodu na spełnienie obowiązku.

4. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące:

a) formy zabezpieczenia, jakie ma być składane, oraz procedury składania zabezpieczenia, jego przyjmowania oraz zastępowania pierwotnego zabezpieczenia;

b) procedur w zakresie zwalniania zabezpieczenia;

c) powiadomień, jakich mają dokonywać państwa członkowskie oraz Komisja.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

ROZDZIAŁ II

Zintegrowany system zarządzania i kontroli

Artykuł 65

Zakres stosowania i definicje odnoszące się do niniejszego rozdziału

1. Każde z państw członkowskich ustanawia i prowadzi zintegrowany system zarządzania i kontroli (zwany dalej „systemem zintegrowanym").

2. System zintegrowany stosuje się do interwencji w formie płatności obszarowych i interwencji z tytułu zwierząt, wymienionych w tytule III rozdział II i IV rozporządzenia (UE) 2021/2115, oraz do środków, o których mowa w rozdziale IV rozporządzenia (UE) nr 228/2013 i rozdziale IV rozporządzenia (UE) nr 229/2013.

3. W niezbędnym zakresie system zintegrowany stosuje się również do zarządzania i kontroli w odniesieniu do warunkowości oraz do interwencji w sektorze wina, jak określono w tytule III rozporządzenia (UE) 2021/2115.

4. Na potrzeby niniejszego rozdziału stosuje się następujące definicje:

a) „wniosek geoprzestrzenny" oznacza elektroniczny formularz wniosku, który obejmuje również aplikację informatyczną opartą na systemie informacji geograficznej umożliwiającym beneficjentom przestrzenne deklarowanie działek rolnych gospodarstwa w rozumieniu art. 3pkt 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115 i gruntów nierolniczych zgłoszonych do płatności;

b) „system monitorowania obszarów" oznacza procedurę regularnych i systematycznych obserwacji, śledzenia i oceny działalności i praktyk rolniczych na użytkach rolnych na podstawie danych satelitarnych zebranych przez satelity Sentinel systemu Copernicus lub innych danych o co najmniej równoważnej wartości;

c) „system identyfikacji i rejestracji zwierząt" oznacza system identyfikacji i rejestracji utrzymywanych zwierząt lądowych ustanowiony w części IV tytuł I rozdział 2 sekcja 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 ([31]);

d) „działka rolna" oznacza zdefiniowaną przez państwa członkowskie jednostkę gruntu stanowiącego użytek rolny określony zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/2115;

e) „system informacji geograficznej" oznacza system komputerowy zdolny do rejestrowania, przechowywania, analizowania i wyświetlania informacji geograficznych;

f) „system wniosków automatycznych" oznacza system składania wniosków w ramach interwencji obszarowych lub interwencji z tytułu zwierząt, w którym dane wymagane przez administrację na temat przynajmniej poszczególnych obszarów lub zwierząt, w odniesieniu do których składany jest wniosek o przyznanie pomocy, są dostępne w urzędowych skomputeryzowanych bazach danych zarządzanych przez państwo członkowskie i w razie potrzeby są udostępniane beneficjentowi.

Artykuł 66

Elementy systemu zintegrowanego

1. System zintegrowany obejmuje następujące elementy:

a) system identyfikacji działek rolnych;

b) system wniosków geoprzestrzennych oraz – w stosownych przypadkach – wniosków o przyznanie pomocy z tytułu zwierząt;

c) system monitorowania obszarów;

d) system identyfikacji beneficjentów interwencji i środków, o których mowa w art. 65 ust. 2;

e) system kontroli i kar;

([31]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt") (Dz.U. L 84 z 31.3.2016, s. 1).

f) w stosownych przypadkach, system identyfikacji i rejestracji uprawnień do płatności;

g) w stosownych przypadkach, system identyfikacji i rejestracji zwierząt.

2. System zintegrowany dostarcza informacji mających znaczenie dla sprawozdawczości w zakresie wskaźników, o których mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) 2021/2115.

3. System zintegrowany działa w oparciu o elektroniczne bazy danych i systemy informacji geograficznej oraz umożliwia wymianę i integrację danych między elektronicznymi bazami danych i systemami informacji geograficznej. W stosownych przypadkach systemy informacji geograficznej umożliwiają taką wymianę i integrację danych dotyczących działek rolnych w wyznaczonych strefa chronionych i w wyznaczonych obszarach, które zostały ustanowione zgodnie z prawodawstwem Unii wyszczególnionym w załączniku XIII do rozporządzenia (UE) 2021/2115, takich jak obszary Natura 2000 czy strefy narażone na zanieczyszczenia azotanami w rozumieniu art. 2 lit. k) dyrektywy Rady 91/676/EWG ([32]), a także elementów krajobrazu w ramach norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska określonych zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) 2021/2115 lub objętych interwencjami wyszczególnionymi w tytule III rozdziały II i IV tego rozporządzenia.

4. Bez uszczerbku dla odpowiedzialności państw członkowskich w odniesieniu do wdrożenia i stosowania systemu zintegrowanego, Komisja może zwrócić się o pomoc do wyspecjalizowanych podmiotów lub osób w celu ułatwienia utworzenia, monitorowania i prowadzenia systemu zintegrowanego, w szczególności z myślą o udzielaniu właściwym organom państw członkowskich porad technicznych.

5. Państwa członkowskie podejmują środki wymagane do właściwego utworzenia i prowadzenia systemu zintegrowanego oraz – na wniosek innego państwa członkowskiego – udzielają sobie wzajemnej pomocy niezbędnej do celów niniejszego rozdziału.

Artykuł 67

Przechowywanie i udostępnianie danych

1. Państwa członkowskie rejestrują i przechowują wszelkie dane i dokumenty dotyczące rocznych produktów zgłoszonych w kontekście rocznego rozliczenia z realizacji celów, o którym mowa w art. 54, i zgłoszonych postępów w osiąganiu celów końcowych określonych w planie strategicznym WPR i monitorowanych zgodnie z art. 128 rozporządzenia (UE) 2021/2115.

Dane i dokumenty, o których mowa w akapicie pierwszym, dotyczące bieżącego roku kalendarzowego lub roku gospodarczego oraz poprzednich 10 lat kalendarzowych lub gospodarczych, są dostępne do wglądu za pomocą cyfrowych baz danych prowadzonych przez właściwy organ państwa członkowskiego.

Dane wykorzystywane do celów systemu monitorowania obszarów mogą być przechowywane jako dane surowe na serwerze będącym dla właściwych organów serwerem zewnętrznym. Dane te są przechowywane na serwerze przez przynajmniej przez trzy lata.

W drodze odstępstwa od akapitu drugiego od państw członkowskich, które przystąpiły do Unii w lub po 2013 r., wymaga się zapewnienia dostępności danych do wglądu dopiero od roku przystąpienia tych państw do Unii.

W drodze odstępstwa od akapitu drugiego od państw członkowskich wymaga się zapewnienia dostępności danych i dokumentów związanych z systemem monitorowania obszarów, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. c), do wglądu dopiero od dnia wdrożenia systemu monitorowania obszarów.

2. Państwa członkowskie mogą stosować wymogi określone w ust. 1 na szczeblu regionalnym, pod warunkiem że wymogi te i administracyjne procedury rejestrowania danych i dostępu do nich będą jednakowe na całym terytorium państwa członkowskiego i będą umożliwiały zagregowanie danych na poziomie krajowym.

([32]) Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1).

3. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego organy publiczne nieodpłatnie udostępniały sobie wzajemnie oraz udostępniały publicznie na szczeblu krajowym zestawy danych zebranych za pomocą systemu zintegrowanego, które mają znaczenie dla potrzeb dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/2/WE ([33]) lub które mają znaczenie dla monitorowania dziedzin polityki Unii. Ponadto państwa członkowskie umożliwiają instytucjom i organom unijnym dostęp do tych zbiorów danych.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby zbiory danych, które są gromadzone za pomocą systemu zintegrowanego i które mają znaczenie dla tworzenia statystyki europejskiej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 ([34]), były nieodpłatnie udostępniane Komisji (Eurostatowi), krajowym urzędom statystycznym oraz, w razie potrzeby, innym krajowym organom odpowiedzialnym za sporządzanie statystyki europejskiej.

5. Państwa członkowskie ograniczają publiczny dostęp do zbiorów danych, o których mowa w ust. 3 i 4, w przypadku gdy taki dostęp miałby niekorzystny wpływ na poufność danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679.

6. Państwa członkowskie ustanawiają swoje systemy w sposób zapewniający, aby beneficjenci mieli dostęp do wszystkich odpowiednich związanych z nimi danych dotyczących gruntów, które użytkują lub zamierzają użytkować, aby umożliwić im prawidłowe złożenie wniosku.

Artykuł 68

System identyfikacji działek rolnych

1. System identyfikacji działek rolnych stanowi system informacji geograficznej ustanowiony i regularnie aktualizowany przez państwa członkowskie na podstawie ortoobrazów lotniczych lub satelitarnych przy zastosowaniu jednolitego standardu gwarantującego dokładność co najmniej równą dokładności kartografii w skali 1:5 000.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby system identyfikacji działek rolnych:

a) jednoznacznie identyfikował każdą działkę rolną i jednostki gruntów nierolniczych, które państwa członkowskie uznają za kwalifikujące się do otrzymywania pomocy w ramach interwencji, o których mowa w tytule III rozporządzenia (UE) 2021/2115;

b) zawierał aktualne wartości dotyczące obszarów, które państwa członkowskie uznają za kwalifikujące się do otrzymywania pomocy w ramach interwencji, o których mowa w art. 65 ust. 2;

c) umożliwiał prawidłową lokalizację działek rolnych i gruntów nierolniczych, w odniesieniu do których występuje się z wnioskiem o płatność.

3. Państwa członkowskie dokonują corocznej oceny jakości systemu identyfikacji działek rolnych zgodnie z metodami określonymi na poziomie Unii.

Jeżeli ocena wykaże niedociągnięcia w systemie, państwo członkowskie podejmuje odpowiednie działania naprawcze, a w razie ich braku Komisja wymaga od niego ustanowienia planu działania zgodnie z art. 42.

Sprawozdanie z oceny oraz, w stosownych przypadkach, działania naprawcze i harmonogram ich wdrażania są przedkładane Komisji do dnia 15 lutego następującego po danym roku kalendarzowym.

([33]) Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

([34]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164).

Artykuł 69

System wniosków geoprzestrzennych i wniosków o przyznanie pomocy z tytułu zwierząt

1. W odniesieniu do pomocy w ramach interwencji obszarowych, o których mowa w art. 65 ust. 2, wdrażanych w ramach ich planów strategicznych WPR, państwa członkowskie wymagają złożenia wniosku przy wykorzystaniu formularza wniosku geoprzestrzennego dostarczonego przez właściwy organ.

2. W odniesieniu do pomocy w ramach interwencji z tytułu zwierząt, o których to interwencjach mowa w art. 65 ust. 2, wdrażanych w ramach krajowych planów strategicznych WPR, państwa członkowskie wymagają złożenia wniosku.

3. Państwa członkowskie wprowadzają do wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, informacje pochodzące z systemów, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. g) oraz w art. 68, 70, 71 i 73, lub z jakiejkolwiek innej stosownej publicznej bazy danych.

4. Państwa członkowskie mogą ustanowić system wniosków automatycznych oraz zdecydować, które z wniosków określonych w ust. 1 i 2 ma on obejmować.

5. Jeżeli państwo członkowskie zadecyduje o zastosowaniu systemu wniosków automatycznych, ustanawia ono system, który umożliwi administracji dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów na podstawie informacji dostępnych w oficjalnych skomputeryzowanych bazach danych. W przypadku wystąpienia ich zmiany, te dostępne informacje są uzupełniane w razie potrzeby dodatkowymi informacjami dotyczącymi tej zmiany. Beneficjent potwierdza dostępne informacje i dostępne informacje dodatkowe przez system wniosków automatycznych.

6. Państwa członkowskie dokonują corocznej oceny jakości systemu wniosków geoprzestrzennych zgodnie z metodami określonymi na poziomie Unii.

Jeżeli ocena wykaże niedociągnięcia w systemie, państwo członkowskie podejmuje odpowiednie działania naprawcze, a w razie ich braku Komisja wymaga od niego ustanowienia planu działania zgodnie z art. 42.

Sprawozdanie z oceny oraz, w stosownych przypadkach, działania naprawcze i harmonogram ich wdrażania są przedkładane Komisji do dnia 15 lutego następującego po danym roku kalendarzowym.

Artykuł 70

System monitorowania obszarów

1. Państwa członkowskie ustanawiają i stosują system monitorowania obszarów, który ma zacząć funkcjonować od dnia 1 stycznia 2023 r. Jeżeli pełne uruchomienie systemu od tego dnia nie jest możliwe w związku z ograniczeniami technicznymi, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o ustanowieniu i stopniowym rozpoczęciu działania takiego systemu, przekazując informacje jedynie na potrzeby ograniczonej liczby interwencji. Niemniej jednak od dnia 1 stycznia 2024 r. system monitorowania obszarów we wszystkich państwach członkowskich musi w pełni funkcjonować.

2. Państwa członkowskie dokonują corocznej oceny jakości systemu monitorowania obszarów zgodnie z metodami określonymi na poziomie Unii.

Jeżeli ocena wykaże niedociągnięcia w systemie, państwo członkowskie podejmuje odpowiednie działania naprawcze, a w razie ich braku Komisja wymaga od niego ustanowienia planu działania zgodnie z art. 42.

Sprawozdanie z oceny oraz, w stosownych przypadkach, działania naprawcze i harmonogram ich wdrażania są przedkładane Komisji do dnia 15 lutego następującego po danym roku kalendarzowym.

Artykuł 71

System identyfikacji beneficjentów

System rejestrowania tożsamości każdego beneficjenta interwencji i środków, o których mowa w art. 65 ust. 2, gwarantuje, że wszystkie wnioski złożone przez tego samego beneficjenta można zidentyfikować jako takie.

Artykuł 72

System kontroli i kar

Państwa członkowskie ustanawiają system kontroli i kar, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. e). Państwa członkowskie, poprzez agencje płatnicze lub organy przez nie delegowane, co roku przeprowadzają kontrole administracyjne wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność, by sprawdzić ich legalność i prawidłowość zgodnie z art. 59 ust. 1 lit. a). Kontrole te uzupełniane są przez kontrole na miejscu, które mogą być przeprowadzane zdalnie przy użyciu odpowiedniej technologii.

Artykuł 73

System identyfikacji i rejestracji uprawnień do płatności

System identyfikacji i rejestracji uprawnień do płatności umożliwia weryfikację uprawnień z wnioskami o przyznanie pomocy i systemem identyfikacji działek rolnych.

Artykuł 74

Przekazanie Komisji uprawnień związanych z systemem zintegrowanym

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102, które są niezbędne do zapewnienia, by system zintegrowany przewidziany w niniejszym rozdziale był wdrażany w sposób efektywny, spójny i niedyskryminujący, służący ochronie interesów finansowych Unii, w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o:

a) przepisy dotyczące oceny jakości, o których mowa w art. 68, 69 i 70;

b) przepisy dotyczące systemu identyfikacji działek rolnych, systemu identyfikacji beneficjentów oraz systemu identyfikacji i rejestracji uprawnień do płatności, o których mowa w art. 68, 71 i 73.

Artykuł 75

Uprawnienia wykonawcze związane z art. 68. 69 i 70

Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące:

a) formy i treści oraz warunków przekazywania lub udostępniania Komisji:

   (i) sprawozdań z oceny jakości systemu identyfikacji działek rolnych, systemu wniosków geoprzestrzennych oraz systemu monitorowania obszarów;

   (ii) działań naprawczych, o których mowa w art. 68, 69 i 70;

b) podstawowych funkcji i przepisów dotyczących systemu wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 69, i systemu monitorowania obszarów, o którym mowa w art. 70, w tym parametrów dotyczących stopniowego zwiększania liczby interwencji objętych systemem monitorowania obszarów.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

ROZDZIAŁ III

Kontrola transakcji

Artykuł 76

Zakres stosowania i definicje odnoszące się do niniejszego rozdziału

1. W niniejszym rozdziale ustanawia się szczegółowe przepisy dotyczące kontroli dokumentów biznesowych jednostek otrzymujących lub dokonujących płatności odnoszących się bezpośrednio lub pośrednio do systemu finansowania przez EFRG lub dokumentów przedstawicieli takich jednostek (zwanych dalej „przedsiębiorstwami") w celu ustalenia, czy transakcje stanowiące część systemu finansowania przez EFRG faktycznie zostały przeprowadzone i wykonane prawidłowo.

2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do interwencji objętych systemem zintegrowanym, o którym mowa niniejszym tytule rozdział II, oraz tytułem III rozdział III rozporządzenia (UE) 2021/2115.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o wykaz interwencji, które ze względu na swój charakter i wymogi kontroli nie mogą być poddane dodatkowej kontroli ex post poprzez kontrolę dokumentów biznesowych i w związku z tym nie podlegają takiej kontroli na mocy niniejszego rozdziału.

3. Na potrzeby niniejszego rozdziału stosuje się następujące definicje:

a) „dokument biznesowy" oznacza wszystkie księgi, rejestry, dowody kasowe i dokumenty potwierdzające, rachunki, zapisy dotyczące produkcji i jakości, korespondencję odnoszącą się do działalności gospodarczej przedsiębiorstwa oraz dane handlowe, niezależnie od ich formy, w tym dane archiwizowane elektronicznie, w zakresie, w jakim te dokumenty lub dane odnoszą się bezpośrednio lub pośrednio do transakcji, o których mowa w ust. 1;

b) „osoba trzecia" oznacza osobę fizyczną lub prawną bezpośrednio lub pośrednio związaną z transakcjami przeprowadzanymi w ramach systemu finansowania przez EFRG.

Artykuł 77

Kontrole przeprowadzane przez państwa członkowskie

1. Państwa członkowskie przeprowadzają systematyczne kontrole dokumentów biznesowych przedsiębiorstw z uwzględnieniem charakteru transakcji, które mają być przedmiotem kontroli. Państwa członkowskie zapewniają, aby wybór kontrolowanych przedsiębiorstw dał możliwie jak największą gwarancję skuteczności środków służących zapobieganiu i wykrywaniu nieprawidłowości. Wybór ten uwzględnia między innymi finansowe znaczenie przedsiębiorstw w tym systemie oraz inne czynniki ryzyka.

2. W stosownych przypadkach kontrole przewidziane w ust. 1 niniejszego artykułu rozszerza się na osoby fizyczne i prawne, z którymi przedsiębiorstwa są powiązane, oraz na osoby fizyczne lub prawne, których kontrola może być mieć znaczenie dla osiągnięcia celów określonych w art. 78.

3. Organ lub organy odpowiedzialne za stosowanie niniejszego rozdziału muszą być zorganizowane w taki sposób, aby były niezależne od podmiotów lub oddziałów podmiotów odpowiadających za płatności i kontrole przeprowadzane przed dokonaniem płatności.

4. Przedsiębiorstwa, których suma wpływów lub płatności wyniosła poniżej 40 000 EUR, kontroluje się zgodnie z niniejszym rozdziałem jedynie ze szczególnych powodów, które państwa członkowskie mają wskazać w swoim rocznym planie kontroli, o którym mowa w art. 80 ust. 1.

5. Kontrola przeprowadzana na podstawie niniejszego rozdziału pozostaje bez uszczerbku dla kontroli przeprowadzanych na podstawie art. 49 i 50.

Artykuł 78

Kontrole krzyżowe

1. Dokładność danych pierwotnych podlegających kontroli weryfikuje się przez szereg kontroli krzyżowych, włączając w to, w razie konieczności, dokumenty biznesowe osób trzecich, stosownie do stopnia istniejącego ryzyka, obejmujących:

a) porównania z dokumentami biznesowymi dostawców, klientów, przewoźników i innych osób trzecich;

b) kontrole bezpośrednie, w stosownych przypadkach, ilości i charakteru zapasów;

c) porównania z rejestrami przepływów finansowych powiązanych z transakcjami realizowanymi w ramach systemu finansowania przez EFRG lub będących skutkiem tych transakcji;

d) kontrole w odniesieniu do księgowości lub rejestry przepływów finansowych wskazujących w czasie kontroli, że dokumenty będące w posiadaniu agencji płatniczej jako uzasadnienie dla wypłaty pomocy beneficjentowi są rzetelne.

2. W przypadku gdy przedsiębiorstwa zobowiązane są do prowadzenia dokładnych rejestrów zapasów zgodnie z prawem unijnym lub krajowym, kontrola tych rejestrów obejmuje, w odpowiednich przypadkach, porównanie z dokumentami biznesowymi oraz, w stosownych przypadkach, z faktyczną ilością zapasów w magazynach.

3. Przy wyborze transakcji, które mają być kontrolowane, w pełni uwzględnia się stopień istniejącego ryzyka.

4. Osoby odpowiedzialne za przedsiębiorstwo lub osoba trzecia zapewniają, aby wszystkie dokumenty biznesowe oraz informacje dodatkowe dostarczane były urzędnikom odpowiedzialnym za kontrolę lub osobom upoważnionym do przeprowadzania kontroli w ich imieniu. Dane archiwizowane elektronicznie dostarczane są na odpowiednim nośniku danych.

5. Urzędnicy odpowiedzialni za kontrole lub osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli w ich imieniu mogą wymagać dostarczenia im wyciągów lub kopii dokumentów, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 79

Wzajemna pomoc

Państwa członkowskie udzielają sobie – na wniosek – wzajemnej pomocy przy przeprowadzaniu kontroli przewidzianej w niniejszym rozdziale w następujących przypadkach:

a) gdy przedsiębiorstwo lub osoba trzecia mają siedzibę w państwie członkowskim innym niż to, w którym wypłata odnośnej kwoty została lub powinna była zostać dokonana lub otrzymana;

b) gdy przedsiębiorstwo lub osoba trzecia mają siedzibę w państwie członkowskim innym niż to, w którym znajdują się dokumenty i informacje wymagane do kontroli.

Artykuł 80

Planowanie i sprawozdawczość

1. Państwa członkowskie opracowują plany kontroli w celu przeprowadzania kontroli zgodnie z art. 77 w następnym okresie kontroli.

2. Każdego roku do dnia 15 kwietnia państwa członkowskie przesyłają Komisji:

a) swój plan kontroli, o którym mowa w ust. 1, i podają liczbę przedsiębiorstw, które mają zostać poddane kontroli, w podziale na sektory na podstawie odnoszących się do nich kwot;

b) szczegółowe sprawozdanie ze stosowania niniejszego rozdziału w poprzednim okresie kontroli obejmujące ewentualne wyniki kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 79.

3. Jeżeli w terminie ośmiu tygodni Komisja nie przekaże państwom członkowskim swoich uwag, państwa członkowskie realizują opracowane przez siebie i przesłane Komisji plany kontroli oraz ich zmiany.

Artykuł 81

Dostęp do informacji oraz kontrole przeprowadzane przez Komisję

1. Zgodnie ze stosownymi przepisami prawa krajowego urzędnicy Komisji mają dostęp do wszystkich dokumentów sporządzonych na potrzeby albo w wyniku kontroli organizowanej na podstawie niniejszego rozdziału oraz do przechowywanych danych, łącznie z danymi zgromadzonymi w systemach przetwarzania danych. Na żądanie dane dostarcza się na odpowiednim nośniku danych.

2. Kontrola, o której mowa w art. 77, przeprowadzana jest przez urzędników państw członkowskich. W kontroli tej mogą uczestniczyć urzędnicy Komisji, ale nie mogą oni wykonywać uprawnień kontrolnych przyznanych urzędnikom państw członkowskich. Mają jednak dostęp do tych samych pomieszczeń i do tych samych dokumentów, co urzędnicy państw członkowskich.

3. Bez uszczerbku dla przepisów rozporządzeń (Euratom, WE) nr 2988/95 (Euratom, WE) nr 2185/96, (UE, Euratom) nr 883/2013 i (UE) 2017/1939, w przypadku gdy przepisy krajowe dotyczące postępowania karnego zastrzegają niektóre działania dla urzędników specjalnie wyznaczonych na mocy prawa krajowego, ani urzędnicy Komisji, ani urzędnicy państwa członkowskiego występującego z wnioskiem, nie uczestniczą w tych działaniach. W żadnym wypadku nie uczestniczą oni w szczególności w przeszukaniu miejsc zamieszkania ani w formalnych przesłuchaniach osób w kontekście postępowania karnego toczącego się w danym państwie członkowskim. Mają oni jednak dostęp do uzyskanych w ten sposób informacji.

Artykuł 82

Uprawnienia wykonawcze związane z kontrolą transakcji

Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające przepisy niezbędne do jednolitego stosowania niniejszego rozdziału, a w szczególności dotyczące:

a) przeprowadzania kontroli, o których mowa w art. 77, w odniesieniu do wyboru przedsiębiorstw, liczby kontroli oraz ich harmonogramu;

b) udzielania wzajemnej pomocy, o której mowa w art. 79;

c) treści sprawozdań, o których mowa w art. 80 ust. 2 lit. b), oraz wszelkich innych powiadomień wymaganych na mocy niniejszego rozdziału.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

ROZDZIAŁ IV

System kontroli i kary administracyjne w związku z warunkowością

Artykuł 83

System kontroli w związku z warunkowością

1. Państwa członkowskie ustanawiają system w celu zweryfikowania, czy następujące kategorie beneficjentów wypełniają obowiązki określone w tytule III rozdział I sekcja 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115:

a) beneficjenci otrzymujący płatności bezpośrednie na mocy tytułu III rozdział II rozporządzenia (UE) 2021/2115;

b) beneficjenci otrzymujący płatności roczne zgodnie z art. 70, 71 i 72 rozporządzenia (UE) 2021/2115;

c) beneficjenci otrzymujący wsparcie zgodnie z rozdziałem IV rozporządzenia (UE) nr 228/2013 lub rozdziałem IV rozporządzenia (UE) nr 229/2013.

2. Państwa członkowskie stosujące art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115 mogą ustanowić uproszczony system kontroli:

a) w odniesieniu do beneficjentów otrzymujących płatności na mocy art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115; lub

b) w odniesieniu do małych gospodarstw określonych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115 i nieubiegających się o takie płatności.

Jeżeli państwo członkowskie nie stosuje art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115, może ono ustanowić uproszczony system kontroli rolników posiadających gospodarstwa, których maksymalna wielkość nie przekracza 5 hektarów użytków rolnych zadeklarowanych zgodnie z art. 69 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

3. Państwa członkowskie mogą korzystać z istniejących systemów kontroli i administracji w celu zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi warunkowości.

Systemy te muszą być zgodne z systemami kontroli, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Państwa członkowskie dokonują corocznego przeglądu systemów kontroli, o których mowa w ust. 1 i 2, w świetle uzyskanych wyników.

5. Na potrzeby niniejszego rozdziału stosuje się następujące definicje:

a) „wymóg" oznacza każdy wymóg podstawowy w zakresie zarządzania wynikający z prawa Unii, o którym mowa w art. 12 rozporządzenia (UE) 2021/2115, w ramach danego aktu prawnego, różny co do istoty od innych wymogów tego samego aktu prawnego;

b) „akt prawny" oznacza każdą z dyrektyw lub każde z rozporządzeń, o których mowa w art. 12 rozporządzenia (UE) 2021/2115;

c) „powtarzalność niezgodności" oznacza niezgodność z tym samym wymogiem lub normą więcej niż jeden raz w okresie kolejnych trzech lat kalendarzowych, pod warunkiem że beneficjent został poinformowany o wcześniejszej niezgodności oraz, w stosownych przypadkach, miał możliwość podjęcia niezbędnych działań, aby naprawić tę poprzednią niezgodność.

6. W celu wypełnienia swoich obowiązków w zakresie kontroli określonych w ust. 1–4 państwa członkowskie:

a) uwzględniają kontrole na miejscu w celu sprawdzenia, czy beneficjenci wypełniają obowiązki określone w tytule III rozdział I sekcja 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115;

b) w zależności od wymogów, norm, aktów prawnych lub obszarów warunkowości, mogą podjąć decyzję o przeprowadzaniu kontroli, w tym kontroli administracyjnych, w ramach systemów kontroli stosowanych w odniesieniu do danego wymogu, normy, aktu prawnego lub obszaru stosowania warunkowości, pod warunkiem że skuteczność tych kontroli jest co najmniej równa skuteczności kontroli na miejscu, o których mowa w lit. a);

c) w stosownych przypadkach mogą wykorzystywać teledetekcję lub system monitorowania obszarów lub inne odpowiednie technologie pomagające im w przeprowadzaniu kontroli na miejscu, o których mowa w lit. a);

d) określają próbę, która zostanie poddana kontrolom na miejscu, o których mowa w lit. a) i które mają być przeprowadzane co roku na podstawie analizy ryzyka; próba ta:

   (i) uwzględnia strukturę gospodarstwa, nieodłączne ryzyko niezgodności oraz – w stosownych przypadkach – korzystanie przez beneficjentów z usług doradczych dla rolników, o których mowa w art. 15 rozporządzenia (UE) 2021/2115, i wynika z zastosowania w odniesieniu do tych elementów współczynników ważenia;

   (ii) uwzględnia element losowy; oraz

   (iii) obejmuje co najmniej 1 % beneficjentów wyszczególnionych w ust. 1 niniejszego artykułu;

e) jeżeli chodzi o obowiązki związane z warunkowością w związku z dyrektywą Rady 96/22/WE ([35]), uznają zastosowanie określonego poziomu prób kontrolnych przewidzianego w planach dotyczących monitorowania za spełnienie wymogu w zakresie minimalnego wskaźnika określonego w lit. d) niniejszego ustępu;

f) w ramach stosowania uproszczonego systemu kontroli, o którym mowa w ust. 2, mogą podjąć decyzję o wyłączeniu z kontroli na miejscu, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu, weryfikacji zgodności z obowiązkami określonymi w tej literze, jeśli można dowieść, że przypadki niezapewnienia przez danych beneficjentów zgodności z przepisami nie mogły mieć istotnych konsekwencji dla osiągnięcia celów odnośnych aktów prawnych i norm.

Artykuł 84

System kar administracyjnych w związku z warunkowością

1. Państwa członkowskie ustanawiają system przewidujący stosowanie kar administracyjnych wobec beneficjentów, o których mowa w art. 83 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, którzy nie przestrzegają w dowolnym momencie w danym roku kalendarzowym obowiązków określonych w tytule III rozdział I sekcja 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115.

Kary administracyjne, o których mowa w akapicie pierwszym, stosuje się jedynie w przypadku gdy niezgodność jest wynikiem działania lub zaniechania, które można bezpośrednio przypisać danemu beneficjentowi, oraz w przypadku gdy spełniony jest co najmniej jeden z następujących warunków:

a) niezgodność związana jest z działalnością rolniczą beneficjenta;

b) niezgodność dotyczy gospodarstwa w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115 lub innych zarządzanych przez danego beneficjenta obszarów znajdujących się na terytorium tego samego państwa członkowskiego.

W odniesieniu do obszarów leśnych nie stosuje się jednak kar administracyjnych, o których mowa w akapicie pierwszym, jeżeli w odniesieniu do danego obszaru nie wystąpiono o wsparcie zgodnie z art. 70 i 71 rozporządzenia (UE) 2021/2115.

2. W ramach swoich systemów kar administracyjnych, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie:

a) uwzględniają przepisy dotyczące stosowania kar administracyjnych, w przypadkach gdy grunty rolne, gospodarstwo rolne lub jego części zostają przekazane podczas danego roku kalendarzowego lub danych lat kalendarzowych; przepisy te opierają się na uczciwym i sprawiedliwym podziale odpowiedzialności za niezgodności między osobą przekazującą a osobą przejmującą;

b) niezależnie od ust. 1, mogą podjąć decyzję o niestosowaniu kary administracyjnej, jeżeli jej wysokość wynosi 100 EUR lub mniej w odniesieniu do danego beneficjenta na rok kalendarzowy; beneficjenta powiadamia się jednak o stwierdzeniu niezgodności i o obowiązku podjęcia w przyszłości działania naprawczego;

c) przewidują, że kary administracyjnej nie nakłada się w przypadkach gdy:

   (i) niezgodność jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności zgodnie z art. 3;

   (ii) niezgodność jest wynikiem nakazu wydanego przez organ publiczny.

Na potrzeby akapitu pierwszego lit. a) „przekazanie" oznacza transakcję dowolnego rodzaju, w wyniku której grunt rolny lub gospodarstwo rolne, lub jego część, przestaje być w posiadaniu osoby przekazującej.

3. Zastosowanie kary administracyjnej nie ma wpływu na legalność i prawidłowość wydatków, w odniesieniu do których została ona nałożona.

([35]) Dyrektywa Rady 96/22/WE z dnia 29 kwietnia 1996 r. dotycząca zakazu stosowania w gospodarstwach hodowlanych niektórych związków o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i ß-agonistycznym i uchylająca dyrektywy 81/602/EWG, 88/146/EWG oraz 88/299/EWG (Dz.U. L 125 z 23.5.1996, s. 3).

Artykuł 85

Stosowanie i obliczanie wysokości kar administracyjnych

1. Kary administracyjne, o których w art. 84, stosuje się w drodze zmniejszenia lub wyłączenia z finansowania całkowitej kwoty płatności wskazanych w art. 83 ust. 1, które zostały lub mają zostać przyznane danemu beneficjentowi w odniesieniu do wniosków o przyznanie pomocy, które złożył lub złoży w roku kalendarzowym, w którym stwierdzono niezgodność. Takie zmniejszenia lub wyłączenia są obliczane na podstawie płatności, które zostały lub mają zostać przyznane w roku kalendarzowym, w którym wystąpiła niezgodność. Niemniej jednak, gdy niemożliwe jest określenie roku kalendarzowego, w którym wystąpiła niezgodność, zmniejszenia lub wyłączenia są obliczane na podstawie płatności, które zostały lub mają zostać przyznane w roku kalendarzowym, w którym niezgodność stwierdzono.

W celu obliczenia wysokości tych zmniejszeń i wyłączeń uwzględnia się wagę, skalę, trwały charakter lub powtarzalność stwierdzonej niezgodności oraz czy miała ona charakter umyślny. Nakładane kary administracyjne muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Kary administracyjne nakłada się w oparciu o wyniki kontroli przeprowadzanych zgodnie z art. 83 ust. 6.

2. Zmniejszenie wynosi co do zasady 3% całkowitej kwoty płatności, o której mowa w ust. 1.

3. Kary administracyjnej nie stosuje się w przypadku gdy niezgodność nie wywiera konsekwencji lub wywiera jedynie nieistotne konsekwencje na osiągnięcie celu danej normy lub danego wymogu.

Państwa członkowskie ustanawiają mechanizm informacyjny w celu zapewnienia, by beneficjenci byli poinformowani o stwierdzonych niezgodnościach i o możliwych działaniach naprawczych, które należy podjąć. Mechanizm obejmuje również szczególne usługi doradcze dla rolników, o których mowa w art. 15 rozporządzenia (UE) 2021/2115, uczestnictwo w których może być uznane za obowiązkowe dla odnośnych beneficjentów.

4. W przypadku gdy państwo członkowskie do wykrywania niezgodności wykorzystuje system monitorowania obszarów, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. c), może podjąć decyzję o zastosowaniu niższej wartości procentowej zmniejszenia niż wartość przewidziana w ust. 2 niniejszego artykułu.

5. W przypadku gdy niezgodność ma poważny wpływ na osiągnięcie celu danej normy lub danego wymogu lub stanowi bezpośrednie ryzyko dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt, stosuje się wyższą wartość procentową zmniejszenia niż przewidziana w ust. 2.

6. W przypadku gdy ta sama niezgodność utrzymuje się lub powtórzy się jednokrotnie w ciągu trzech kolejnych lat kalendarzowych, wartość procentowa zmniejszenia co do zasady wynosi 10 % całkowitej kwoty płatności, o której mowa w ust. 1. Kolejne wystąpienia tej samej niezgodności bez podania przez beneficjenta uzasadnionego powodu uznaje się za przypadki umyślnej niezgodności.

W przypadku umyślnej niezgodności wielkość procentowa zmniejszenia wynosi co najmniej 15 % całkowitej kwoty płatności, o których mowa w ust. 1.

7. W celu zapewnienia państwom członkowskim równych warunków działania oraz skuteczności, proporcjonalności i odstraszającego efektu kar administracyjnych na podstawie niniejszego rozdziału, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o szczegółowe przepisy dotyczące stosowania i obliczania wysokości tych kar.

Artykuł 86

Kwoty wynikające z kar administracyjnych związanych z warunkowością

Państwa członkowskie mogą zatrzymać 25 % kwot wynikających ze zmniejszeń i wyłączeń, o których mowa w art. 85.

ROZDZIAŁ V

System kontroli i kar administracyjnych w związku z warunkowością społeczną

Artykuł 87

System kontroli w związku z warunkowością społeczną

1. Państwa członkowskie ustanawiają system przewidujący stosowanie kar administracyjnych wobec beneficjentów, o których mowa w art. 14 rozporządzenia (UE) 2021/2115 i którzy nie przestrzegają przepisów dotyczących mechanizmu warunkowości społecznej wymienionych w załączniku IV do tego rozporządzenia.

W tym celu państwa członkowskie wykorzystują swoje mające zastosowanie systemy kontroli i egzekwowania prawodawstwa w dziedzinie polityki społecznej i zatrudnienia oraz mające zastosowanie normy pracy, w celu zapewnienia, aby beneficjenci pomocy, o której mowa w art. 14 rozporządzenia (UE) 2021/2115, w rozdziale IV rozporządzenia (UE) nr 228/2013 lub w rozdziale IV rozporządzenia (UE) nr 229/2013, spełniali obowiązki, o których mowa w załączniku IV do rozporządzenia (UE) 2021/2115.

2. Państwa członkowskie zapewniają wyraźny rozdział odpowiedzialności między organami lub jednostkami odpowiedzialnymi za egzekwowanie prawodawstwa w dziedzinie polityki społecznej i zatrudnienia oraz mających zastosowanie norm pracy z jednej strony, a agencjami płatniczymi odpowiedzialnymi za dokonywanie płatności i stosowanie kar w ramach mechanizmu warunkowości społecznej, z drugiej strony.

Artykuł 88

System kar administracyjnych w związku z warunkowością społeczną

1. W ramach systemu, o którym mowa w art. 87 ust. 1 akapit pierwszy, co najmniej raz w roku agencja płatnicza jest powiadamiana o przypadkach niezgodności, w przypadku gdy właściwe organy lub jednostki, o których mowa w art. 87 ust. 2, podjęły podlegające wykonaniu decyzje w tym zakresie. Powiadomienie to obejmuje ocenę i gradację wagi, skali, trwałości lub powtarzalności i umyślności danej niezgodności. Państwa członkowskie mogą oprzeć taką ocenę na mającym zastosowanie krajowym systemie gradacji kar z zakresu prawa pracy. Powiadomienia skierowane do agencji płatniczej przekazuje się z poszanowaniem wewnętrznej organizacji, zadań i procedur organów i jednostek, o których mowa w art. 87 ust. 2.

Agencja płatnicza jest powiadamiana jedynie w przypadku, gdy niezgodność jest wynikiem działania lub zaniechania, które można bezpośrednio przypisać danemu beneficjentowi, oraz w przypadku gdy spełniony jest co najmniej jeden z następujących warunków:

a) niezgodność związana jest z działalnością rolniczą beneficjenta;

b) niezgodność dotyczy gospodarstwa w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115 lub innych zarządzanych przez danego beneficjenta obszarów znajdujących się na terytorium tego samego państwa członkowskiego.

2. W ramach swoich systemów kar administracyjnych, o których mowa w art. 87 ust. 1, państwa członkowskie:

a) mogą podjąć decyzję o niestosowaniu kary administracyjnej, jeżeli wynosi ona 100 EUR lub mniej w odniesieniu do danego beneficjenta na rok kalendarzowy; beneficjenta powiadamia się jednak o stwierdzeniu niezgodności i o obowiązku podjęcia w przyszłości działania naprawczego;

b) przewidują, że kary administracyjnej nie nakłada się w przypadkach gdy:

   (i) niezgodność wynika z działania siły wyższej;

   (ii) niezgodność jest wynikiem nakazu wydanego przez organ publiczny.

3. Nałożenie kary administracyjnej nie ma wpływu na legalność i prawidłowość wydatków, w odniesieniu do których została ona nałożona.

Artykuł 89

Stosowanie i obliczanie wysokości kar administracyjnych

1. Kary administracyjne stosuje się w drodze zmniejszenia lub wyłączenia z całkowitej kwoty płatności wskazanych w art. 83 ust. 1, które zostały lub mają zostać przyznane danemu beneficjentowi w odniesieniu do wniosków o przyznanie pomocy, które ten beneficjent złożył lub złoży w roku kalendarzowym, w którym stwierdzono niezgodność. Takie zmniejszenia lub wyłączenia są obliczane na podstawie płatności, które zostały lub mają zostać przyznane w roku kalendarzowym, w którym wystąpiła niezgodność. Niemniej jednak, gdy niemożliwe jest określenie roku kalendarzowego, w którym wystąpiła niezgodność, zmniejszenia lub wyłączenia są obliczane na podstawie płatności, które zostały lub mają zostać przyznane w roku kalendarzowym, w którym niezgodność stwierdzono.

W celu obliczenia wysokości tych zmniejszeń i wyłączeń uwzględnia się wagę, skalę, trwały charakter lub powtarzalność stwierdzonej niezgodności oraz czy miała ona charakter umyślny, zgodnie z oceną właściwych organów lub jednostek, o których mowa w art. 87 ust. 2. Nakładane kary administracyjnej muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Stosowne przepisy art. 85 ust. 2, 5 i 6 stosuje się odpowiednio do nakładania i obliczania wysokości kar administracyjnych.

2. W celu zapewnienia państwom członkowskim równych warunków działania oraz skuteczności, proporcjonalności i odstraszającego efektu kar administracyjnych na podstawie niniejszego rozdziału, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o szczegółowe przepisy dotyczące stosowania i obliczania wysokości tych kar.

TYTUŁ V

PRZEPISY WSPÓLNE

ROZDZIAŁ I

Informowanie

Artykuł 90

Przekazywanie informacji

1. W uzupełnieniu do swoich obowiązków z zakresie przekazywania informacji na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/2115 państwa członkowskie przesyłają Komisji następujące informacje, deklaracje i dokumenty:

a) w odniesieniu do akredytowanych agencji płatniczych oraz wyznaczonych i akredytowanych jednostek koordynujących:

   (i) dokument ich akredytacji oraz w stosownych przypadkach wyznaczenia;

   (ii) ich funkcję (akredytowana agencja płatnicza lub wyznaczona i akredytowana jednostka koordynująca);

   (iii) w stosownym przypadku – cofnięcie ich akredytacji;

b) w odniesieniu do jednostek certyfikujących:

   (i) ich nazwę;

   (ii) ich adres;

c) w odniesieniu do działań związanych z operacjami finansowanymi przez EFRG i EFRROW:

   (i) deklaracje wydatków, które mają także charakter wniosku o płatność, podpisane przez akredytowaną agencję płatniczą lub wyznaczoną i akredytowaną jednostkę koordynującą, wraz z wymaganymi informacjami;

(ii) w odniesieniu do EFRG - przewidywane zapotrzebowanie na środki finansowe, a w odniesieniu do EFRROW – aktualizację szacowanych deklaracji wydatków, które będą przedstawione w trakcie roku oraz szacowane deklaracje wydatków dotyczące następnego rolniczego roku budżetowego;

(iii) deklarację zarządczą oraz roczne sprawozdania finansowe agencji płatniczych.

2. Państwa członkowskie regularnie informują Komisję o stosowaniu systemu zintegrowanego, o którym mowa w tytule IV rozdział II. Komisja organizuje wymianę poglądów na ten temat z państwami członkowskimi.

Artykuł 91

Poufność

1. Państwa członkowskie i Komisja podejmują wszystkie niezbędne środki w celu zapewnienia poufności informacji przekazywanych lub uzyskanych w ramach działań kontrolnych i rozliczania rachunków, prowadzonych na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Do informacji tych stosuje się przepisy określone w art. 8 rozporządzenia (Euratom, WE) nr 2185/96.

2. Bez uszczerbku dla krajowych przepisów dotyczących postępowania sądowego, informacje zgromadzone w trakcie kontroli, jak przewidziano w tytule IV rozdział III, chronione są tajemnicą służbową. Informacje te przekazuje się wyłącznie osobom, które z uwagi na obowiązki wykonywane w państwach członkowskich lub w instytucjach Unii są zobowiązane do zapoznania się z nimi do celów związanych z pełnieniem tych obowiązków.

Artykuł 92

Uprawnienia wykonawcze związane z przekazywaniem informacji

Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące:

a) formy, treści, częstotliwości, terminów i warunków przekazywania lub udostępniania Komisji:

(i) deklaracji wydatków oraz szacunkowych wydatków, jak również ich aktualizacji, w tym dochodów przeznaczonych na określony cel;

(ii) deklaracji zarządczej oraz rocznych sprawozdań finansowych agencji płatniczych;

(iii) sprawozdań certyfikacyjnych rachunków;

(iv) nazw i danych identyfikacyjnych akredytowanych agencji płatniczych, wyznaczonych i akredytowanych jednostek koordynujących i wyznaczonych jednostek certyfikujących;

(v) rozwiązań dotyczących przyjmowania i dokonywania płatności wydatków finansowanych przez EFRG i EFRROW;

(vi) powiadomień o wyrównaniach finansowych dokonywanych przez państwa członkowskie w ramach interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich;

(vii) informacji dotyczących środków wprowadzonych na podstawie art. 59;

b) rozwiązań dotyczących wymiany informacji i dokumentów między Komisją a państwami członkowskimi oraz wdrażania systemów informacyjnych, w tym rodzaju, formatu i zawartości danych przetwarzanych przez te systemy oraz odpowiednich przepisów dotyczących ich przechowywania;

c) przekazywania Komisji przez państwa członkowskie informacji, dokumentów, statystyk oraz sprawozdań, jak również terminów oraz metod ich przekazywania.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

ROZDZIAŁ II

Stosowanie euro

Artykuł 93

Zasady ogólne

1. Kwoty podane w decyzjach wykonawczych Komisji zatwierdzających plany strategiczne WPR, kwoty zobowiązań oraz płatności dokonywanych przez Komisję, jak również kwoty poświadczonych lub zatwierdzonych wydatków oraz kwoty w deklaracjach wydatków państw członkowskich są wyrażane i wypłacane w euro.

2. Ceny i kwoty określone w prawodawstwie rolnym wyrażane są w euro.

Te ceny i kwoty są przyznawane lub pobierane w euro w państwach członkowskich, które przyjęły euro, a w walucie krajowej – w państwach członkowskich, które nie przyjęły euro.

Artykuł 94

Kurs wymiany i termin operacyjny

1. W państwach członkowskich, które nie przyjęły euro, ceny i kwoty, o których mowa w art. 93 ust. 2, przelicza się na walutę krajową przy wykorzystaniu kursu wymiany.

2. Terminem operacyjnym dla kursu wymiany jest:

a) moment dopełnienia formalności celnych przy przywozie lub wywozie w przypadku kwot pobranych lub przyznanych w handlu z państwami trzecimi;

b) we wszystkich innych przypadkach – moment, w którym osiągany jest cel ekonomiczny operacji.

3. W przypadku gdy płatności bezpośredniej przewidzianej w rozporządzeniu (UE) 2021/2115 dokonuje się na rzecz beneficjenta w walucie innej niż euro, państwa członkowskie przeliczają kwotę pomocy wyrażoną w euro na walutę krajową na podstawie ostatniego kursu wymiany ustalonego przez Europejski Bank Centralny (EBC) przed dniem 1 października roku, w odniesieniu do którego pomoc została przyznana.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego, w należycie uzasadnionych przypadkach, państwa członkowskie mogą zadecydować o dokonaniu przeliczenia na podstawie średniej kursów wymiany ustalonych przez EBC w trakcie miesiąca przypadającego przed dniem 1 października roku, w odniesieniu do którego pomoc została przyznana. Państwa członkowskie wybierające taką możliwość ustalają i publikują taki średni kurs przed dniem 1 grudnia tego roku.

4. W przypadku EFRG, podczas sporządzania deklaracji wydatków państwa członkowskie, które nie przyjęły euro, stosują ten sam kurs wymiany, który zastosowały przy dokonywaniu płatności na rzecz beneficjentów lub przy otrzymywaniu dochodów, zgodnie z niniejszym rozdziałem.

5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące terminów operacyjnych i kursu wymiany, który należy stosować. Szczególny termin operacyjny określa się, uwzględniając następujące kryteria:

a) możliwości jak najszybszego stosowania korekt kursu wymiany;

b) podobieństwo terminów operacyjnych dla analogicznych operacji przeprowadzanych w ramach organizacji rynków;

c) związek pomiędzy terminami operacyjnymi dla różnych cen i kwot dotyczących organizacji rynków;

d) wykonalność i skuteczność kontroli stosowania odpowiednich kursów wymiany.

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące kursu wymiany mającego zastosowanie podczas sporządzania deklaracji wydatków i księgowania operacji przechowywania w magazynach państwowych w księgach rachunkowych agencji płatniczej.

Artykuł 95

Środki ochronne i odstępstwa

1. Komisja może przyjmować akty wykonawcze gwarantujące stosowanie prawa unijnego, jeżeli wyjątkowe praktyki monetarne dotyczące walut krajowych mogą zagrażać ich stosowaniu. Te akty wykonawcze mogą stanowić odstępstwo od istniejących przepisów jedynie w absolutnie niezbędnym okresie. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

Parlament Europejski, Rada oraz państwa członkowskie są niezwłocznie powiadamiane o środkach, o których mowa w akapicie pierwszym.

2. W przypadku gdy wyjątkowe praktyki monetarne związane z walutą krajową mogą zagrażać stosowaniu prawa Unii, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o odstępstwa od niniejszego rozdziału, w następujących przypadkach:

a) gdy państwo członkowskie korzysta z niewłaściwych metod wymiany, takich jak zróżnicowane kursy wymiany, lub prowadzi operacje barterowe;

b) gdy państwa członkowskie mają walutę niewymienialną na oficjalnych rynkach walutowych lub gdy zmiany kursu takich walut mogą wywołać zakłócenia w handlu.

Artykuł 96

Korzystanie z euro przez państwa członkowskie, które nie przyjęły euro

1. Jeżeli państwo członkowskie, które nie przyjęło euro, postanawia dokonywać wypłat wydatków wynikających z prawodawstwa rolnego w euro, a nie w walucie krajowej, podejmuje ono środki w celu zapewnienia, aby stosowanie euro nie było systematycznie związane z korzyściami w porównaniu do stosowania waluty krajowej.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o planowanych środkach, o których mowa w ust. 1, zanim zostaną one wprowadzone w życie. Środków tych nie stosuje się, dopóki Komisja nie powiadomi tego państwa członkowskiego o swojej zgodzie na ich stosowanie.

ROZDZIAŁ III

Sprawozdawczość

Artykuł 97

Roczne sprawozdanie finansowe

Do dnia 30 września każdego roku następującego po roku budżetowym Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie finansowe z zarządzania EFRG i EFRROW w poprzednim roku budżetowym.

ROZDZIAŁ IV

Przejrzystość

Artykuł 98

Publikacja informacji dotyczących beneficjentów

1. Dla potrzeb art. 49 ust. 3 i 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060 i zgodnie z ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu państwa członkowskie zapewniają coroczną publikację ex post wykazu beneficjentów EFRG i EFRROW, w tym – w stosownych przypadkach – informacji na temat grup, w których uczestniczą beneficjenci zgodnie z art. 59 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, przekazanych im przez tych beneficjentów zgodnie z art. 59 ust. 4 niniejszego rozporządzenia.

2. Art. 49 ust. 3 lit. a), b), d)-j) oraz l) i art. 49 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060 mają zastosowanie do beneficjentów EFRROW i EFRG, w stosownych przypadkach. Zastosowanie art. 49 ust. 3 lit. e) tego rozporządzenia ogranicza się do celu operacji. Art. 49 ust. 3 lit. k) tego rozporządzenia ma zastosowanie do EFFROW.

3. Na potrzeby niniejszego artykułu stosuje się następujące definicje:

a) „operacja" oznacza środek, sektor lub rodzaj interwencji;

b) „całkowity koszt operacji" oznacza kwoty płatności odpowiadające każdemu środkowi, sektorowi lub rodzajowi interwencji finansowanym przez EFRG lub EFRROW, a które każdy beneficjent otrzymał w danym rolniczym roku budżetowym; w odniesieniu do płatności odpowiadających rodzajom interwencji finansowanym w ramach EFRROW kwoty, które mają być opublikowane, odpowiadają całkowitym kwotom publicznych środków finansowych, obejmującym zarówno wkład unijny, jak i krajowy;

c) „oznaczenie lokalizacji lub geolokalizacja operacji" oznacza gminę, na której terenie beneficjent ma miejsce zamieszkania lub w której jest zarejestrowany, oraz o ile to możliwe, kod pocztowy lub jego część pozwalającą na identyfikację gminy.

4. Każde państwo członkowskie udostępnia informacje, o których mowa w art. 49 ust. 3 i 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060 na jednej stronie internetowej. Takie informacje pozostają dostępne przez okres dwóch lat od dnia ich publikacji.

Państwa członkowskie nie publikują informacji, o których mowa w art. 49 ust. 3 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) 2021/1060, jeżeli kwota otrzymanej pomocy rocznie na danego beneficjenta nie przekracza 1 250 EUR.

Artykuł 99

Informowanie beneficjentów o publikacji dotyczących ich danych

Państwa członkowskie informują beneficjentów o tym, że dane ich dotyczące będą opublikowane zgodnie z art. 98 i takie dane mogą być przetwarzane przez organy audytowe i dochodzeniowe Unii i państw członkowskich do celów ochrony interesów finansowych Unii.

Zgodnie z wymogami rozporządzenia (UE) 2016/679, w przypadku gdy dotyczy to danych osobowych, państwa członkowskie informują beneficjentów o prawach przysługujących im na mocy tego rozporządzenia oraz o procedurach umożliwiających wykonywanie tych praw.

Artykuł 100

Uprawnienia wykonawcze

Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące:

a) formy, w tym sposobu prezentacji w podziale na środki, sektory lub rodzaje interwencji, oraz harmonogramu publikacji przewidzianych w art. 98 i 99;

b) jednolitego stosowania art. 99;

c) współpracy między Komisją a państwami członkowskimi.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.

ROZDZIAŁ V

Ochrona danych osobowych

Artykuł 101

Przetwarzanie i ochrona danych osobowych

1. Bez uszczerbku dla art. 98, 99 i 100, państwa członkowskie i Komisja gromadzą dane osobowe do celów wykonywania swoich odnośnych obowiązków na mocy niniejszego rozporządzenia związanych z zarządzaniem, kontrolą, audytem, a także z monitorowaniem i ewaluacją oraz, w szczególności, obowiązków określonych w tytule II rozdział II, tytule III rozdziały III i IV, tytule IV i tytule V rozdział III, oraz do celów statystycznych, i nie mogą przetwarzać tych danych w sposób niezgodny z tymi celami.

2. W przypadku gdy dane osobowe są przetwarzane do celów monitorowania i ewaluacji na mocy rozporządzenia (UE) 2021/2115 oraz do celów statystycznych, muszą one zostać zanonimizowane.

3. Dane osobowe są przetwarzane zgodnie z rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 oraz (UE) 2018/1725. W szczególności danych tych nie przechowuje się w postaci pozwalającej na zidentyfikowanie osób, których dotyczą dane, przez czas dłuższy niż jest to konieczne do celów, dla których dane te były gromadzone lub dla których są one przetwarzane dalej, z uwzględnieniem minimalnych okresów przechowywania określonych w mającym zastosowanie prawie unijnym i krajowym.

4. Państwa członkowskie informują osoby, których dane dotyczą, że ich dane osobowe mogą być przetwarzane przez organy krajowe i unijne zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu i że w tym zakresie osoby te korzystają z praw do ochrony danych osobowych przewidzianych w rozporządzeniach (UE) 2016/679 i (UE) 2018/1725.

TYTUŁ VI

AKTY DELEGOWANE I AKTY WYKONAWCZE

Artykuł 102

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienie do przyjmowania aktów delegowanych, o którym mowa w art. 11 ust. 1, art. 17 ust. 5, art. 23 ust. 2, art. 38 ust. 2, art. 40 ust. 3, art. 41 ust. 3, art. 44 ust. 4 i 5, art. 47 ust. 1, art. 52 ust. 1, art. 54 ust. 4, art. 55 ust. 6, art. 60 ust. 3, art. 64 ust. 3, art. 74, art. 76 ust. 2, art. 85 ust. 7, art. 89 ust. 2, art. 94 ust. 5 i 6, art. 95 ust. 2 oraz art. 105, powierza się Komisji na okres siedmiu lat od dnia 7 grudnia 2021 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem tego siedmioletniego okresu. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 11 ust. 1, art. 17 ust. 5, art. 23 ust. 2, art. 38 ust. 2, art. 40 ust. 3, art. 41 ust. 3, art. 44 ust. 4 i 5, art. 47 ust. 1, art. 52 ust. 1, art. 54 ust. 4, art. 55 ust. 6, art. 60 ust. 3, art. 64 ust. 3, art. 74, art. 76 ust. 2, art. 85 ust. 7, art. 89 ust. 2, art. 94 ust. 5 i 6, art. 95 ust. 2 oraz art. 105, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 11 ust. 1, art. 17 ust. 5, art. 23 ust. 2, art. 38 ust. 2, art. 40 ust. 3, art. 41 ust. 3, art. 44 ust. 4 i 5, art. 47 ust. 1, art. 52 ust. 1, art. 54 ust. 4, art. 55 ust. 4, art. 60 ust. 3, art. 64 ust. 3, art. 74, art. 76 ust. 2, art. 85 ust. 7, art. 89 ust. 2, art. 94 ust. 5 i 6, art. 95 ust. 2 oraz art. 105 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 103

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet zwany Komitetem ds. Funduszy Rolniczych. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Dla potrzeb art. 11, 12, 17, 18, 23, 26, 32, 39-44, 47, 51-55, 58, 59, 60, 64, 75, 82, 92, 95 i 100, w odniesieniu do kwestii dotyczących interwencji w formie płatności bezpośrednich, interwencji w określonych sektorach, interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich i wspólną organizacją rynków, Komisję wspomagają, odpowiednio, Komitet ds. Funduszy Rolniczych, Komitet ds. Wspólnej Polityki Rolnej ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/2115i Komitet ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych ustanowiony rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

TYTUŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 104

Uchylenie

1. Rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 traci moc.

Jednakże:

a) Art. 4 ust. 1) lit. b), art. 5, art. 7 ust. 3, art. 9, 17, 21 i 34, art. 35 ust. 4, art. 36, 37, 38, 40–43, 51, 52, 54, 56, 59, 63, 64, 67, 68, 70–75, 77, 91–97, 99 i 100, art. 102 ust. 2 oraz art. 110 i 111 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 nadal mają zastosowanie:

   (i) do wydatków poniesionych i płatności dokonanych na rzecz systemów wsparcia na mocy rozporządzenia (UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do roku kalendarzowego 2022 i wcześniejszych lat;

   (ii) do środków wdrażanych na mocy rozporządzeń (UE) nr 228/2013, (UE) nr 229/2013, (UE) nr 1308/2013 i (UE) nr 1144/2014 do dnia 31 grudnia 2022 r.;

(iii) do programów pomocy, o których mowa w art. 5 ust. 6 akapit pierwszy lit. c) i art. 5 ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 ([36]), w odniesieniu do wydatków poniesionych i płatności dokonanych na rzecz operacji realizowanych zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013 po dniu 31 grudnia 2022 r. i do czasu zakończenia tych programów pomocy; oraz

(iv) w przypadku EFRROW – w odniesieniu do wydatków poniesionych przez beneficjentów i płatności dokonanych przez agencję płatniczą w ramach wdrażania programów rozwoju obszarów wiejskich zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1305/2013;

b) art. 69 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 nadal ma zastosowanie do wydatków poniesionych i płatności dokonanych w odniesieniu do systemów wsparcia zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1307/2013 i w ramach wdrażania programów rozwoju obszarów wiejskich zatwierdzonych przez Komisję na mocy rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i innych środków WPR ustanowionych w tytule II rozdział I rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 wdrożonych przed dniem 1 stycznia 2023 r.;

c) art. 54 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 nadal ma zastosowanie do dochodów zadeklarowanych w ramach wdrażania programów rozwoju obszarów wiejskich zatwierdzonych przez Komisję na mocy rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 7/2004 ([37]);

d) rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 nadal ma zastosowanie do wydatków związanych z zobowiązaniami prawnymi, o których mowa w art. 148 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115. Niezależnie od tego art. 31 niniejszego rozporządzenia ma zastosowanie do wydatków zgłoszonych Komisji zgodnie z art. 155 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115, które do tego celu są uznawane za jeden z rodzajów interwencji.

2. Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia, do rozporządzenia (UE) 2021/2115 oraz do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 oraz odczytuje się je zgodnie z tabelą korelacji w załączniku.

Artykuł 105

Środki przejściowe

Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 102 aktów delegowanych, które są niezbędne do zapewnienia sprawnego przejścia od stosowania przepisów rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, o których mowa w art. 104 niniejszego rozporządzenia, do stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia, w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o odstępstwa od przepisów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu oraz uzupełnienia tych przepisów.

Artykuł 106

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Stosuje się je od dnia 1 stycznia 2023 r.

Art. 16 stosuje się jednak w przypadku EFRG w odniesieniu do wydatków poniesionych od dnia 16 października 2022 r.

([36]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina i (UE) nr 228/2013 ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej (zob. s. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego).

([37]) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 27/2004 z dnia 5 stycznia 2004 r. ustanawiające przejściowe szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 w odniesieniu do finansowania przez Sekcję Gwarancji EFORG rozwoju obszarów wiejskich na terytorium Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji (Dz.U. L 5 z 9.1.2004, s. 36).

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 2 grudnia 2021 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
D.M. SASSOLI	J. VRTOVEC
Przewodniczący	*Przewodniczący*

ZAŁĄCZNIK

TABELA KORELACJI

Rozporządzenie (UE) No 1306/2013	Niniejsze rozporządzenie	Rozporządzenie (UE) 2021/2115	Rozporządzenie (UE) nr 1308/2013
art. 1	art. 1	–	–
art. 2	art. 2 i 3	–	–
art. 3	art. 4	–	–
art. 4	art. 5	–	–
art. 5	art. 6	–	–
art. 6	art. 7	–	–
art. 7 ust. 1, 2 i 3	art. 9	–	–
art. 7 ust. 4 i 5	art. 10	–	–
art. 7 ust. 6	–	–	–
art. 8	art. 11	–	–
art. 9	art. 12	–	–
art. 10	art. 37 lit. a)	–	–
art. 11	art. 44 ust. 1	–	–
art. 12	–	art. 15 ust. 1, 2 i 4	–
art. 13 ust. 1	–	art. 15 ust. 3	–
art. 13 ust. 2 i 3	–	—	—
art. 14	–	–	–
art. 15	–	–	–
art. 16	art. 14	–	–
art. 17	art. 20	–	–
art. 18	art. 21	–	–
art. 19	art. 22	–	–
art. 20	art. 23	–	–
art. 21	art. 24	–	–
art. 22	art. 25	–	–
art. 23	art. 26	–	–
art. 24	art. 15	–	–
art. 25	art. 16	–	–
art. 26	art. 17	–	–
art. 27	art. 18	–	–
art. 28	art. 19	–	–
art. 29	–	–	–
art. 30	art. 36	–	–
art. 31	art. 27	–	–

art. 32	art. 28	–	–
art. 33	art. 29	–	–
art. 34	art. 30	–	–
art. 35	art. 31	–	–
art. 36	art. 32	–	–
art. 37	art. 33	–	–
art. 38	art. 34	–	–
art. 39	art. 35	–	–
art. 40	art. 38	–	–
art. 41	art. 39	–	–
art. 42	–	–	–
art. 43	art. 45	–	–
art. 44	art. 43 ust. 1	–	–
art. 45	art. 46	–	–
art. 46	art. 43 ust. 2 i art. 47	–	–
art. 47	art. 49	–	–
art. 48	art. 50	–	–
art. 49	art. 51 ust. 1 i 2	–	–
art. 50	art. 51 ust. 3 i art. 52	–	–
art. 51	art. 53	–	–
art. 52	art. 55	–	–
art. 53	–	–	–
art. 54	–	–	–
art. 55	art. 56	–	–
art. 56	art. 57	–	–
art. 57	art. 58	–	–
art. 58	art. 59	–	–
art. 59	–	–	–
art. 60	art. 62	–	–
art. 61	art. 63	–	–
art. 62	art. 60	–	–
art. 63 ust 1 akapit pierwszy i ust. 2-5	–	–	–
art. 63 ust. 1 akapit drugi	art. 61	–	–
art. 64	–	–	–
art. 65	–	–	–
art. 66	art. 64	–	–
art. 67	art. 65	–	–

art. 68	art. 66	–	–
art. 69 ust. 1 akapit pierwszy	art. 67 ust 1 akapit drugi	–	–
art. 69 ust. 1 akapit drugi	–	–	–
art. 69 ust. 1 akapit trzeci	art. 67 ust. 1 akapit czwarty	–	–
art. 69 ust. 2	art. 67 ust. 2	–	–
art. 70	art. 68	–	–
art. 71	art. 73	–	–
art. 72	art. 69	–	–
art. 73	art. 71	–	–
art. 74 ust. 1	art. 72	–	–
art. 74 ust. 2, 3 i 4	–	–	–
art. 75	art. 44 ust. 2, 3 i 5	–	–
art. 76	art. 74	–	–
art. 77	–	–	–
art. 78	art. 75	–	–
art. 79	art. 76	–	–
art. 80	art. 77 ust. 1, 2 i 5	–	–
art. 81	art. 78 ust. 1, 2 i 3	–	–
art. 82 ust. 1 i 2	art. 78 ust. 4 i 5	–	–
art. 82 ust. 3 i 4	–	–	–
art. 83 ust. 1	art. 79	–	–
art. 83 ust. 2 i 3	–	–	–
art. 84 ust. 1, 2, 3 i 4	art. 80	–	–
Art. 84 ust. 5	–	–	–
art. 84 ust. 6	art. 77 ust. 4	–	–
art. 85 ust. 1, 3 i 4	–	–	–
art. 85 ust. 2	art. 77 ust. 3	–	–
art. 86 ust. 1	art. 80 ust. 2 lit. b)	–	–
art. 86 ust. 2	–	–	–
art. 87	art. 81	–	–
art. 88	art. 82	–	–
art. 89	–	–	art. 90a
art. 90	–	–	art. 116a
art. 91	–	art. 12	–

art. 92	–	art. 12	–
art. 93	–	art. 12	–
art. 94	–	art. 14	–
art. 95	–	–	–
art. 96	art. 83	–	–
art. 97	art. 84	–	–
art. 98	–	–	–
art. 99	art. 85	–	–
art. 100	art. 86	–	–
art. 101 ust. 1	–	–	–
art. 101 ust. 2	art. 85 ust. 7	–	–
art. 102	art. 90	–	–
art. 103	art. 91	–	–
art. 104	art. 92	–	–
art. 105	art. 93	–	–
art. 106	art. 94	–	–
art. 107	art. 95	–	–
art. 108	art. 96	–	–
art. 109	art. 97	–	–
art. 110	–	art. 128	–
art. 111	art. 98 ust. 1, 2 i 3	–	–
art. 112	art. 98 ust. 4	–	–
art. 113	art. 99	–	–
art. 114	art. 100	–	–
art. 115	art. 102	–	–
art. 116	art. 103	–	–
art. 117	art. 101	–	–
art. 118	–	–	–
art. 119	art. 104	–	–
art. 119a	–	–	–
art. 120	art. 105	–	–
art. 121	art. 106	–	–
załącznik I	–	–	–
załącznik II	–	załącznik III	–
załącznik III	załącznik	–	–

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/2117

z dnia 2 grudnia 2021 r.

zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina i (UE) nr 228/2013 ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2, art. 114, art. 118 akapit pierwszy i art. 349,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([1]),

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ([2]),

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ([3]),

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ([4]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Komunikat Komisji z dnia 29 listopada 2017 r. zatytułowany „Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności" określa wyzwania, cele i kierunki przyszłej wspólnej polityki rolnej (WPR) po 2020 r. Cele te obejmują wyraźniejsze ukierunkowanie WPR na rezultaty, pobudzenie modernizacji i pogłębienie zrównoważonego charakteru – w tym pod względem gospodarczym i społecznym oraz w zakresie środowiska i klimatu – obszarów rolnych, leśnych i wiejskich oraz pomoc w zmniejszeniu związanych z prawodawstwem Unii obciążeń administracyjnych dla beneficjentów.

(2) Ponieważ należy udoskonalić sposób, w jaki WPR odpowiada na wyzwania i możliwości pojawiające się na poziomie międzynarodowym, unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym oraz na poziomie gospodarstwa, konieczne jest usprawnienie zarządzania WPR, jak również poprawienie realizacji przez nią celów Unii i istotne zmniejszenie obciążeń administracyjnych. WPR powinna opierać się na realizacji celów. Unia powinna zatem określić podstawowe parametry polityki, takie jak cele WPR i jej podstawowe wymogi, natomiast odpowiedzialność za sposób realizacji celów i osiąganie wartości docelowych powinna spoczywać w większym stopniu na państwach członkowskich. Udoskonalenie pomocniczości pozwala na lepsze uwzględnienie lokalnych warunków i potrzeb oraz szczególnego charakteru działalności rolniczej, który wynika ze struktury społecznej rolnictwa oraz różnic strukturalnych i naturalnych między poszczególnymi regionami rolniczymi, poprzez takie dostosowywanie wsparcia, aby maksymalnie zwiększyć jego wkład w osiąganie celów Unii.

([1]) Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 214.
([2]) Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 173.
([3]) Dz.U. C 41 z 1.2.2019, s. 1.
([4]) Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 23 listopada 2021 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 2 grudnia 2021 r.

(3) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne zasady finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Zasady te zostały ustanowione w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ([5]) (zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym") i określają w szczególności procedurę uchwalania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrolę odpowiedzialności podmiotów upoważnionych do działań finansowych. Zasady przyjęte na podstawie art. 322 TFUE obejmują także ogólny system warunkowości służący ochronie budżetu Unii.

(4) Aby zapewnić spójność WPR, wszystkie interwencje w ramach przyszłej WPR powinny stać się częścią planu strategicznego, który obejmowałby rodzaje interwencji w niektórych sektorach, które zostały określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ([6]).

(5) W załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 określono niektóre definicje dotyczące sektorów objętych zakresem stosowania tego rozporządzenia. Definicje dotyczące sektora cukru, określone w części II sekcja B tego załącznika, należy uchylić, ponieważ nie mają już zastosowania. Aby w świetle nowej wiedzy naukowej lub zmian na rynku zaktualizować definicje dotyczące innych sektorów, o których mowa w tym załączniku, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do zmiany tych definicji, bez przekazywania jednak uprawnień do dodawania nowych definicji. W związku z tym należy uchylić przekazane Komisji w części II sekcja A pkt 4 tego załącznika uprawnienie do zmiany definicji syropu inulinowego. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te były prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ([7]). W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(6) Należy uprościć część I rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Należy uchylić zbędne i nieaktualne definicje i przepisy upoważniające Komisję do przyjmowania aktów wykonawczych.

(7) W świetle zdobytego doświadczenia należy wydłużyć niektóre okresy interwencji publicznej. W przypadku gdy otwarcie interwencji publicznej następuje automatycznie, okres interwencji publicznej należy wydłużyć o jeden miesiąc. W przypadku gdy otwarcie interwencji publicznej zależy od rozwoju sytuacji rynkowej, okres interwencji publicznej powinien wynosić cały rok.

(8) W celu zwiększenia przejrzystości oraz w kontekście międzynarodowych zobowiązań Unii należy zapewnić publikowanie istotnych informacji dotyczących ilości i cen produktów zakupowanych i sprzedawanych w ramach interwencji publicznej.

(9) Przyznawanie dopłat do prywatnego przechowywania oliwy z oliwek okazało się skutecznym narzędziem stabilizacji rynku. W świetle zdobytego doświadczenia oraz aby zapewnić odpowiedni poziom życia i ustabilizować rynek w sektorze oliwy z oliwek i oliwek stołowych, należy rozszerzyć wykaz produktów kwalifikujących się do dopłat do prywatnego przechowywania, tak by obejmował on również oliwki stołowe.

([5]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

([6]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

([7]) D.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

(10) W wyniku wystąpienia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii należy zaktualizować limity pomocy unijnej dotyczącej dostarczania owoców i warzyw oraz mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych, określone w art. 23a rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Ze względu na pewność prawa należy przewidzieć stosowanie obniżonych limitów z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2021 r.

(11) Należy uchylić przepisy dotyczące programów pomocy określonych w części II tytuł I rozdział II sekcje 2–6 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, ponieważ wszystkie rodzaje interwencji w przedmiotowych sektorach zostały określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 ([8]).

(12) Polityka Unii dotycząca wina przyczyniła się – poprzez obowiązujący system zezwoleń, który od 2016 r. umożliwia uporządkowany wzrost nasadzeń winorośli – do zwiększenia konkurencyjności unijnego sektora wina i do zachęcania do produkcji wysokiej jakości. Chociaż sektor wina osiągnął równowagę na rynku światowym między podażą produkcji, jakością, popytem konsumpcyjnym i wywozem, równowaga ta nie jest jeszcze wystarczająco trwała ani stabilna, w szczególności kiedy sektor wina staje w obliczu poważnych zakłóceń na rynku. Obserwuje się ponadto tendencję do ciągłego spadku konsumpcji wina w Unii ze względu na zmiany nawyków i stylu życia konsumentów. W związku z tym, w perspektywie długoterminowej, liberalizacja nowych nasadzeń winorośli może zagrozić dotychczasowej równowadze między zdolnością podaży sektora, odpowiednim poziomem życia producentów i rozsądnymi cenami dla konsumentów. Może to stanowić zagrożenie dla pozytywnych zmian osiągniętych za pomocą prawodawstwa i polityk Unii w ostatnich dziesięcioleciach.

(13) Uznaje się również, że obowiązujący system zezwoleń na nasadzenia winorośli ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia różnorodności wina i uwzględnienia specyfiki unijnego sektora wina. Unijny sektor wina charakteryzuje się szczególnymi cechami charakterystycznymi, w tym długim cyklem winnic, ponieważ produkcja rozpoczyna się dopiero kilka lat po nasadzeniu, a następnie trwa przez dziesiątki lat, zaś między kolejnymi zbiorami możliwe są znaczne jej wahania. W przeciwieństwie do wielu państw trzecich, w których produkuje się wino, unijny sektor wina charakteryzuje się również bardzo dużą liczbą małych gospodarstw rodzinnych, co prowadzi do powstania zróżnicowanej gamy win. Aby zagwarantować rentowność przedsięwzięć i poprawić konkurencyjność unijnego sektora wina na rynku światowym, podmiotom gospodarczym działającym w sektorze i producentom potrzebna jest zatem długoterminowa przewidywalność, ponieważ nasadzenie winnicy wymaga znacznych inwestycji.

(14) Aby zabezpieczyć dotychczasowe osiągnięcia unijnego sektora wina oraz osiągnąć długotrwałą równowagę ilościową i jakościową w sektorze poprzez ciągły uporządkowany wzrost nasadzeń winorośli po 2030 r., należy przedłużyć okres obowiązywania systemu zezwoleń na nasadzenia winorośli do 2045 r., tj. na okres odpowiadający okresowi początkowemu obowiązującemu od 2016 r., wprowadzając jednocześnie dwa przeglądy śródokresowe, które należałoby przeprowadzić w 2028 r. i 2040 r., aby ocenić system i w razie potrzeby przedstawić – na podstawie wyników tych przeglądów śródokresowych – wnioski mające na celu zwiększenie konkurencyjności sektora wina.

(15) Umożliwienie producentom opóźnienia ponownego nasadzenia winnic mogłoby mieć korzystny wpływ na środowisko poprzez poprawę warunków sanitarnych gleby dzięki mniejszemu stosowaniu substancji chemicznych. W związku z tym, aby przyczynić się do lepszego gospodarowania glebami w uprawie winorośli, należy zezwolić na przedłużenie ważności zezwoleń na ponowne nasadzenia z trzech do sześciu lat, w przypadku gdy ponowne nasadzenie odbywa się na tej samej działce rolnej.

([8]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (zob. s. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego).

(16) W związku z kryzysem, jaki pandemia COVID-19 spowodowała w unijnym sektorze wina, w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220 ([9]) przewidziano przedłużenie do dnia 31 grudnia 2021 r. ważności zezwoleń na nowe lub ponowne nasadzenia, które to zezwolenia miały wygasnąć w 2020 r. Ze względu na przedłużające się skutki kryzysu spowodowanego pandemią COVID-19 producenci posiadający zezwolenia na nowe lub ponowne nasadzenia, które to zezwolenia miały wygasnąć w 2020 r. lub 2021 r., nadal w dużej mierze nie mogą skorzystać z tych zezwoleń w ostatnim roku ich ważności. Aby uniknąć utraty tych zezwoleń i zmniejszyć ryzyko pogorszenia warunków, zgodnie z którymi trzeba by prowadzić nasadzenia, należy zezwolić na dalsze przedłużenie ważności wygasających w 2020 r. zezwoleń na nowe lub ponowne nasadzenia oraz na przedłużenie ważności zezwoleń wygasających w 2021 r. Wszystkie zezwolenia na nowe lub ponowne nasadzenia, które miały wygasnąć w 2020 r. lub 2021 r., należy zatem przedłużyć do dnia 31 grudnia 2022 r.

(17) Biorąc pod uwagę zmiany w perspektywach rynkowych, posiadacze zezwoleń na nasadzenia wygasających w 2020 r. i 2021 r. powinni mieć możliwość nieskorzystania z tych zezwoleń bez podlegania karom administracyjnym. Ponadto, aby uniknąć wszelkiej dyskryminacji, producenci, którzy – zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2020/2220 – do dnia 28 lutego 2021 r. złożyli oświadczenie właściwemu organowi, zgodnie z którym nie zamierzają skorzystać ze swojego zezwolenia, nie wiedząc o możliwości przedłużenia ważności swoich zezwoleń o kolejny rok, powinni mieć możliwość cofnięcia swoich oświadczeń w drodze pisemnego powiadomienia złożonego właściwemu organowi do dnia 28 lutego 2022 r. i skorzystania ze swojego zezwolenia do dnia 31 grudnia 2022 r.

(18) Ze względu na zakłócenia na rynku wywołane pandemią COVID-19 i spowodowaną nią niepewność ekonomiczną w korzystaniu z tych zezwoleń, przepisy rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 dotyczące zezwoleń na nowe lub ponowne nasadzenia, które wygasają w 2020 r. i 2021 r., powinny być stosowane z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2021 r.

(19) W związku ze spadkiem rzeczywistej powierzchni upraw winorośli w niektórych państwach członkowskich w latach 2014–2017 oraz ze względu na związany z tym potencjalny spadek produkcji, przy określaniu powierzchni upraw do celów udzielenia zezwoleń na nowe nasadzenia, o których to zezwoleniach mowa w art. 63 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyboru pomiędzy aktualną podstawą a odsetkiem całkowitej faktycznej powierzchni upraw winorośli na ich terytorium w dniu 31 lipca 2015 r. powiększonej o powierzchnię objętą prawami do sadzenia na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 ([10]), które były dostępne do celów przekształcenia w zezwolenia w danym państwie członkowskim w dniu 1 stycznia 2016 r.

(20) Należy wyjaśnić, że państwa członkowskie, które ograniczają udzielanie zezwoleń na poziomie regionalnym dla konkretnych obszarów kwalifikujących się ze względu na produkcję win o chronionej nazwie pochodzenia lub dla obszarów kwalifikujących się ze względu na produkcję win o chronionym oznaczeniu geograficznym, mogą wymagać, aby takie zezwolenia były stosowane w tych regionach.

(21) Należy wyjaśnić, że do celów udzielania zezwoleń na nasadzenia winorośli państwa członkowskie mogą stosować obiektywne i niedyskryminujące kryteria kwalifikowalności i pierwszeństwa na poziomie krajowym lub regionalnym. Doświadczenia państw członkowskich wskazują ponadto na konieczność dokonania przeglądu niektórych kryteriów pierwszeństwa, aby umożliwić nadawanie priorytetowego charakteru winnicom przyczyniającym się do zachowania zasobów genetycznych winorośli oraz gospodarstwom o udowodnionej zwiększonej oszczędności kosztowej, konkurencyjności lub obecności na rynkach.

([9]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220 z dnia 23 grudnia 2020 r. ustanawiające niektóre przepisy przejściowe dotyczące wsparcia z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) w latach 2021 i 2022 oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013 i (UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do zasobów i stosowania w latach 2021 i 2022 oraz rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do zasobów i rozdziału takiego wsparcia na lata 2021 i 2022 (Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 1).

([10]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych (rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku) (Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1).

(22) W celu zapewnienia, by osobie fizycznej ani osobie prawnej nie została przyznana żadna korzyść, jeżeli stwierdzono, że warunki wymagane do uzyskania takich korzyści zostały sztucznie stworzone, należy wyjaśnić, że państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyjmowania środków zapobiegających obchodzeniu przepisów dotyczących mechanizmu zabezpieczenia dotyczącego nowych nasadzeń oraz kryteriów kwalifikowalności i pierwszeństwa przy udzielaniu zezwoleń na nowe nasadzenia.

(23) Ostateczny termin składania wniosków o przekształcenie praw do sadzenia w zezwolenia upływa w dniu 31 grudnia 2022 r. W niektórych przypadkach takie okoliczności jak kryzys gospodarczy spowodowany pandemią COVID-19 mogły mieć wpływ na ograniczenie przekształcania praw do sadzenia w zezwolenia na nasadzenia. W związku z tym oraz po to, by umożliwić państwom członkowskim zachowanie zdolności produkcyjnej odpowiadającej takim prawom do sadzenia, właściwe jest, by od dnia 1 stycznia 2023 r. prawa do sadzenia, które kwalifikowały się do przekształcenia w zezwolenia na nasadzenia w dniu 31 grudnia 2022 r., ale które nie zostały jeszcze przekształcone w zezwolenia na nasadzenia, pozostały do dyspozycji zainteresowanych państw członkowskich, które mogą ich udzielić najpóźniej do dnia 31 grudnia 2025 r. jako zezwolenia na nowe nasadzenia winorośli, nie wliczając takich zezwoleń do celów ograniczeń określonych w art. 63 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

(24) W niektórych państwach członkowskich istnieją tradycyjne winnice obsadzone odmianami niedozwolonymi do celów produkcji wina, których produkcja, w tym produkcja do celów produkcji napojów fermentowanych na bazie winogron innych niż wino, nie jest przeznaczona na rynek wina. Należy wyjaśnić, że takie winnice nie podlegają obowiązkom karczowania oraz że system zezwoleń na nasadzenie winorośli określony w niniejszym rozporządzeniu nie ma zastosowania do nasadzenia i ponownego nasadzenia takich odmian do celów innych niż produkcja wina.

(25) Art. 90 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 stanowi, że o ile w umowach międzynarodowych zawartych zgodnie z TFUE nie postanowiono inaczej, do produktów przywożonych do Unii stosuje się unijne przepisy dotyczące nazwy pochodzenia i oznaczeń geograficznych, etykietowania, definicji, oznaczeń i opisów handlowych niektórych produktów sektora wina, jak również praktyki enologiczne dozwolone przez Unię. W związku z tym, w celu zachowania spójności, należy przewidzieć, by przepisy dotyczące zaświadczeń o zgodności i sprawozdań z analiz w odniesieniu do przywozu tych produktów były również stosowane w świetle umów międzynarodowych zawartych zgodnie z TFUE.

(26) W ramach reformy WPR przepisy dotyczące wycofania z rynku produktów niezgodnych z przepisami dotyczącymi etykietowania należy włączyć do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Z uwagi na wzrost zapotrzebowania konsumentów na kontrole produktów państwa członkowskie powinny podjąć środki w celu zapewnienia, by produkty, których etykietowanie nie jest zgodne z tym rozporządzeniem, nie były wprowadzane do obrotu, a jeśli takie produkty znajdują się już w obrocie – by zostały wycofane z rynku. Wycofanie obejmuje możliwość skorygowania sposobu etykietowania produktów bez ostatecznego usunięcia ich z rynku.

(27) Z uwagi na uchylenie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 ([11]) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 ([12]), przepisy dotyczące kontroli i kar w odniesieniu do zasad wprowadzania do obrotu, chronionych nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i określeń tradycyjnych należy włączyć do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

(28) Aby umożliwić producentom wykorzystywanie odmian winorośli, które są lepiej dostosowane do zmieniających się warunków klimatycznych i które charakteryzują się większą odpornością na choroby, należy wprowadzić przepis zezwalający na stosowanie nazw pochodzenia w odniesieniu do produktów wytwarzanych zarówno z odmian winorośli należących do gatunku *Vitis vinifera*, jak i z odmian winorośli będących krzyżówkami gatunku *Vitis vinifera* z innymi gatunkami rodzaju *Vitis*.

([11]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

([12]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 (zob. s. 187 niniejszego Dziennika Urzędowego).

(29) Definicje „nazwy pochodzenia" i „oznaczenia geograficznego" w rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013 należy dostosować do definicji zawartych w Porozumieniu w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (zwanym dalej „porozumieniem TRIPS") zatwierdzonym decyzją Rady 94/800/WE ([13]), w szczególności do art. 22 ust. 1 porozumienia TRIPS, uściślając, że oznaczenia geograficzne określają produkt jako pochodzący z określonego miejsca, regionu lub państwa. Dla celów jasności należy wyraźnie określić, że zmieniona definicja nazwy pochodzenia obejmuje tradycyjnie używane nazwy. W związku z tym wykaz wymogów dotyczących kwalifikowania tradycyjnie używanych nazw jako nazw pochodzenia w sektorze wina, określony w rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013, stanie się nieaktualny i należy go uchylić. Ze względu na zachowanie spójności takie wyjaśnienie należy również wprowadzić do definicji „oznaczenia geograficznego" w sektorze wina określonej w rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013 oraz do definicji „nazwy pochodzenia" i „oznaczeń geograficznych" w sektorze spożywczym określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 ([14]).

(30) Środowisko geograficzne wraz ze swoimi czynnikami naturalnymi i ludzkimi jest jednym z kluczowych elementów wpływających na jakość i cechy charakterystyczne produktów sektora wina, produktów rolnych i środków spożywczych o chronionej nazwie pochodzenia lub chronionym oznaczeniu geograficznym na podstawie rozporządzeń (UE) nr 1308/2013 i (UE) nr 1151/2012. W szczególności w przypadku produktów świeżych, które przetwarzane są w niewielkim stopniu lub wcale, to czynniki naturalne mogą mieć dominujący wpływ na ich jakość i cechy charakterystyczne, determinowane w mniejszym stopniu czynnikami ludzkimi. W związku z tym czynniki ludzkie, które należy uwzględnić w opisie związku między jakością lub cechami produktu a szczególnym środowiskiem geograficznym, który to opis należy ująć w specyfikacji produktu oznaczonego chronioną nazwą pochodzenia na podstawie art. 94 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 i art. 7 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012, nie powinny ograniczać się do konkretnych metod produkcji lub przetwarzania, nadających danemu produktowi szczególną jakość, lecz mogą obejmować takie czynniki jak gospodarowanie glebami i krajobrazem, praktyki uprawy oraz wszelkie inne rodzaje działalności człowieka przyczyniające się do zachowania najważniejszych czynników naturalnych mających dominujący wpływ na środowisko geograficzne oraz jakość i cechy charakterystyczne danego produktu.

(31) Aby zapewnić spójność przy podejmowaniu decyzji w sprawie wniosków o objęcie ochroną i sprzeciwów składanych w ramach wstępnej procedury krajowej, o których mowa w art. 96 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 i art. 49 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012, należy informować Komisję w sposób regularny i w wyznaczonych terminach o momencie rozpoczęcia przez sądy krajowe lub inne organy krajowe procedur dotyczących wniosku o objęcie ochroną przekazanego Komisji przez państwo członkowskie, jak określono w art. 96 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 i art. 49 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012. Z tego samego powodu, jeżeli państwo członkowskie powiadamia Komisję o tym, że decyzja krajowa stanowiąca podstawę wniosku o objęcie ochroną zostanie prawdopodobnie unieważniona w wyniku krajowego postępowania sądowego, Komisja powinna zostać zwolniona z obowiązku przeprowadzenia, w wyznaczonym terminie, określonej w art. 97 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 i art. 50 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 procedury odpowiednio rozpatrywania i badania wniosku o objęcie ochroną oraz z obowiązku poinformowania wnioskodawcy o przyczynach opóźnienia. Aby ochronić wnioskodawcę przed uciążliwymi działaniami prawnymi oraz zachować prawo podstawowe wnioskodawcy do ochrony oznaczenia geograficznego w rozsądnym terminie, zwolnienie należy ograniczyć do przypadków, w których wniosek o objęcie ochroną został unieważniony na poziomie krajowym na mocy natychmiast wykonalnego, ale nieprawomocnego orzeczenia sądowego, lub w których zdaniem państw członkowskich skarga mająca na celu zakwestionowanie ważności wniosku opiera się na uzasadnionych podstawach.

(32) Należy uprościć i przyspieszyć rejestrację oznaczeń geograficznych poprzez oddzielenie oceny zgodności z przepisami dotyczącymi praw własności intelektualnej od oceny zgodności specyfikacji produktu z wymogami określonymi w normach handlowych i przepisach dotyczących etykietowania.

(33) Ocena przeprowadzana przez właściwe organy państw członkowskich jest zasadniczym etapem procedury rejestracyjnej. Państwa członkowskie dysponują wiedzą ogólną i fachową oraz dostępem do danych, dzięki którym są one w stanie najlepiej sprawdzić, czy informacje zawarte we wniosku są prawidłowe i prawdziwe. Dlatego też państwa członkowskie powinny zapewnić rzetelność i prawidłowość wyników tej oceny wiernie zapisanych w jednolitym dokumencie, stanowiącym streszczenie istotnych elementów specyfikacji produktu. Z uwagi na zasadę pomocniczości Komisja powinna następnie sprawdzić wnioski w celu zapewnienia, by nie zawierały one żadnych oczywis-

([13]) Decyzja Rady 94/800/WE z dnia 22 grudnia 1994 r. dotycząca zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, porozumień będących wynikiem negocjacji wielostronnych w ramach Rundy Urugwajskiej (1986–1994) (Dz.U. L 336 z 23.12.1994, s. 1).

([14]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 1).

tych błędów, aby zapewnić, w szczególności, aby były w nich umieszczone wymagane informacje, aby nie zawierały one oczywistych błędów rzeczowych i aby przytoczona argumentacja stanowiła uzasadnienie wniosku, oraz aby uwzględniono prawo Unii i interesy zainteresowanych stron spoza państwa członkowskiego, w którym te wnioski złożono, oraz spoza Unii.

(34) W sektorze wina należy przedłużyć okres, w którym można wnieść sprzeciw, do trzech miesięcy w celu zapewnienia, by wszystkie zainteresowane strony miały wystarczająco dużo czasu na przeanalizowanie wniosku o objęcie ochroną i ewentualne złożenie oświadczenia o sprzeciwie. Aby zapewnić stosowanie takiej samej procedury zgłaszania sprzeciwu na podstawie rozporządzeń (UE) nr 1308/2013 i (UE) nr 1151/2012 i umożliwić państwom członkowskim skoordynowane i sprawne przekazywanie Komisji sprzeciwów ze strony osób fizycznych lub prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na ich terytorium, osoby fizyczne lub prawne powinny wnosić sprzeciwy za pośrednictwem organów państwa członkowskiego, w którym mają miejsce zamieszkania lub siedzibę. Aby uprościć procedurę zgłaszania sprzeciwu, Komisja powinna być uprawniona do odrzucania niedopuszczalnych oświadczeń o sprzeciwie w akcie wykonawczym, który obejmuje ochroną daną nazwę pochodzenia lub dane oznaczenie geograficzne.

(35) Aby zwiększyć skuteczność proceduralną oraz zapewnić jednolite warunki obejmowania ochroną nazw pochodzenia lub oznaczeń geograficznych, w przypadku gdy w odniesieniu do wniosku o objęcie taką ochroną nie zgłoszono dopuszczalnego oświadczenia o sprzeciwie, Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze do przyjmowania aktów wykonawczych obejmujących taką ochroną w sektorze wina bez konieczności korzystania z procedury sprawdzającej. W przypadkach gdy złożono dopuszczalne oświadczenie o sprzeciwie, Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze do przyjmowania aktów wykonawczych obejmujących ochroną albo odrzucających wniosek o objęcie ochroną, zgodnie z procedurą sprawdzającą.

(36) Należy wyjaśnić związek między znakami towarowymi a oznaczeniami geograficznymi produktów sektora wina w odniesieniu do kryteriów odmowy, unieważnienia i współistnienia. Wyjaśnienie takie nie powinno mieć wpływu na prawa nabyte przez posiadaczy oznaczeń geograficznych na poziomie krajowym lub istniejące na mocy umów międzynarodowych zawartych przez państwa członkowskie w odniesieniu do okresu poprzedzającego ustanowienie unijnego systemu ochrony produktów sektora wina.

(37) Przepisy dotyczące procedur krajowych, procedury zgłaszania sprzeciwu, klasyfikacji zmian na zmiany na poziomie Unii i zmiany standardowe, w tym główne przepisy dotyczące przyjmowania takich zmian, a także tymczasowego etykietowania i prezentacji ustanowione obecnie w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/33 ([15]) stanowią istotny element systemu chronionych nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych w sektorze wina. Ze względu na zachowanie spójności z rozporządzeniem (UE) nr 1151/2012 i z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/787 ([16]) oraz ułatwienie stosowania przepisy te należy włączyć do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

(38) W odniesieniu do ochrony oznaczeń geograficznych ważne jest należyte uwzględnienie Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu, w tym art. V dotyczącego wolności tranzytu, zatwierdzonego decyzją94/800/WE. Aby wzmocnić ochronę oznaczeń geograficznych i skuteczniej zwalczać podrabianie produktów, ochrona nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych powinna mieć zastosowanie, w tych ramach prawnych, także do towarów wprowadzanych na obszar celny Unii bez dopuszczenia ich do swobodnego obrotu oraz objętych specjalnymi procedurami celnymi, takimi jak procedury tranzytu, przechowywania, szczególnego wykorzystania lub przetwarzania. W związku z tym ochroną przyznaną na podstawie art. 103 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 i art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 należy objąć również towary będące w tranzycie przez obszar celny Unii, a ochroną przyznaną na podstawie art. 103 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 i art. 13 ust. 1 i art. 24 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 i dotyczącą nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i gwarantowa-

([15]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/33 z dnia 17 października 2018 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do wniosków o objęcie ochroną nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i określeń tradycyjnych w sektorze wina, procedury zgłaszania sprzeciwu, ograniczeń stosowania, zmian w specyfikacji produktu, unieważnienia ochrony oraz etykietowania i prezentacji (Dz.U. L 9 z 11.1.2019, s. 2).

([16]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/787 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych, stosowania nazw napojów spirytusowych w prezentacji i etykietowaniu innych środków spożywczych, ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, wykorzystywania alkoholu etylowego i destylatów pochodzenia rolniczego w napojach alkoholowych, a także uchylające rozporządzenie (WE) nr 110/2008 (Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 1).

nych tradycyjnych specjalności należy objąć również towary sprzedawane za pośrednictwem internetu lub za pomocą innych środków handlu elektronicznego. Ponadto nazwy pochodzenia i oznaczenia geograficzne w sektorze wina powinny być chronione przed wszelkim bezpośrednim lub pośrednim wykorzystaniem w celach handlowych, jeżeli dotyczą produktów wykorzystywanych jako składniki. Nazwy pochodzenia i oznaczenia geograficzne w sektorze wina oraz gwarantowane tradycyjne specjalności powinny być również chronione przed niewłaściwym stosowaniem, imitacją i przywołaniem, jeżeli dotyczą produktów wykorzystywanych jako składniki.

(39) Należy umożliwić unieważnienie ochrony nazwy pochodzenia lub oznaczenia geograficznego, jeżeli nie są już one stosowane lub jeżeli wnioskodawca, o którym mowa w art. 95 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, nie zamierza dalej utrzymywać tej ochrony.

(40) Z uwagi na stały wzrost zapotrzebowania konsumentów na innowacyjne produkty sektora wina o niższej rzeczywistej zawartości alkoholu niż minimalna rzeczywista zawartość alkoholu określona dla produktów sektora wina w załączniku VII część II do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, należy również umożliwić produkcję takich innowacyjnych produktów sektora wina w Unii. W tym celu należy określić warunki, zgodnie z którymi niektóre produkty sektora wina mogą zostać odalkoholizowane lub częściowo odalkoholizowane, oraz ustanowić dozwolone procesy dealkoholizacji. Warunki te powinny uwzględniać rezolucje Międzynarodowej Organizacji ds. Winorośli i Wina (OIV), OIV-ECO 432–2012 Napój uzyskany w wyniku dealkoholizacji wina, OIV-ECO 433-2012 Napój uzyskany w wyniku częściowej dealkoholizacji wina oraz OIV-ECO 523-2016 Wino o zawartości alkoholu zmienionej w wyniku dealkoholizacji i OIV-OENO 394A-2012 Dealkoholizacja win.

(41) Te innowacyjne produkty sektora wina nigdy nie były wprowadzane do obrotu w Unii jako wino. Dlatego też konieczne byłyby dalsze badania i doświadczenia w celu poprawy jakości tych produktów oraz, w szczególności, w celu zapewnienia, by całkowite usunięcie zawartości alkoholu pozwalało na zachowanie charakterystycznych cech win gatunkowych posiadających chronione oznaczenie geograficzne lub chronioną nazwę pochodzenia. W związku z tym, podczas gdy w przypadku win nieposiadających oznaczenia geograficznego lub nazwy pochodzenia należy zezwolić zarówno na częściową, jak i całkowitą dealkoholizację, w przypadku win o chronionym oznaczeniu geograficznym lub chronionej nazwie pochodzenia należy zezwolić jedynie na częściową dealkoholizację. Aby zapewnić jasność i przejrzystość zarówno producentom, jak i konsumentom win posiadających oznaczenie geograficzne lub nazwę pochodzenia, należy ponadto wprowadzić wymóg, by w przypadkach, gdy wina posiadające oznaczenie geograficzne lub nazwę pochodzenia będą mogły zostać częściowo odalkoholizowane, ich specyfikacja produktu zawierała opis częściowo odalkoholizowanego wina oraz, w stosownych przypadkach, szczególnych praktyk enologicznych stosowanych do produkcji częściowo odalkoholizowanych win lub wina, a także odpowiednich ograniczeń dotyczących ich produkcji.

(42) Aby zapewnić konsumentom szersze informacje, obowiązkowe dane szczegółowe, o których mowa w art. 119 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, powinny zawierać informację o wartości odżywczej i wykaz składników. Jednakże producenci powinni mieć możliwość ograniczenia informacji o wartości odżywczej umieszczanej na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie do podania wartości energetycznej oraz udostępnienia drogą elektroniczną pełnej informacji o wartości odżywczej oraz wykazu składników, pod warunkiem, że będą unikali gromadzenia lub śledzenia danych użytkownika i nie będą dostarczali informacji służących celom marketingowym. Możliwość niepodania na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie pełnej informacji o wartości odżywczej nie powinna jednak wpływać na istniejący wymóg podania na etykiecie substancji powodujących alergie lub reakcje nietolerancji. W art. 122 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do uzupełnienia rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 poprzez ustanowienie przepisów dotyczących oznaczania i określania składników. Należy zezwolić na dalszy obrót istniejącymi zapasami wina po datach rozpoczęcia stosowania nowych wymogów dotyczących etykietowania do czasu wyczerpania tych zapasów. Podmioty gospodarcze powinny mieć wystarczająco dużo czasu na dostosowanie się do nowych wymogów dotyczących etykietowania, zanim zaczną one obowiązywać.

(43) W celu zapewnienia, by konsumenci byli informowani o charakterze odalkoholizowanych produktów sektora wina oraz by przepisy dotyczące etykietowania i prezentacji produktów w sektorze wina miały również zastosowanie do odalkoholizowanych lub częściowo odalkoholizowanych produktów sektora wina, należy zmienić art. 119 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Aby jednak utrzymać obecny poziom informacji na temat minimalnej trwałości wymaganej dla napojów o zawartości alkoholu mniejszej niż 10 % obj. zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu

Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 ([17]), należy wprowadzić wymóg, aby produkty, które zostały poddane procesowi dealkoholizacji i wykazują rzeczywistą zawartość alkoholu mniejszą niż 10 % obj., zawierały, jako obowiązkowe dane szczegółowe, wskazanie daty minimalnej trwałości.

(44) Ponadto załącznik I część XII do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, w którym wymieniono produkty objęte sektorem wina, obejmuje obecnie wina częściowo odalkoholizowane o zawartości alkoholu większej niż 0,5 % obj. Aby zapewnić uwzględnienie wszystkich win odalkoholizowanych w sektorze wina, w tym win o zawartości alkoholu nie większej niż 0,5 % obj., należy poprzez dodanie nowego wpisu zmienić załącznik I część XII do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

(45) W celu zapewnienia ochrony konsumentów przed wprowadzającym w błąd stosowaniem niektórych rodzajów zamknięć kojarzonych z niektórymi napojami oraz przed zamknięciami z niebezpiecznych materiałów, które mogą zanieczyszczać napoje, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do przepisów dotyczących warunków stosowania zamknięć w sektorze wina. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(46) Przepisy i wymogi dotyczące systemu kwot cukrowych przestały obowiązywać z końcem roku gospodarczego 2016/2017. Art. 124 i art. 127–144 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 są już nieaktualne i w związku z tym należy je uchylić.

(47) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 ([18]) ustanawia wyjątek od maksymalnego terminu płatności w odniesieniu do sprzedaży winogron i moszczu w sektorze wina. Aby przyczynić się do stabilności łańcucha dostaw wina i zapewnić producentom rolnym bezpieczeństwo długotrwałych stosunków sprzedaży, w taki sam sposób należy traktować sprzedaż wina w zbiornikach. Należy zatem ustalić, że na zasadzie odstępstwa od mających zastosowanie maksymalnych terminów płatności określonych w dyrektywie (UE) 2019/633, na wniosek organizacji międzybranżowej, państwa członkowskie mogą postanowić, że mające zastosowanie maksymalne terminy płatności nie mają zastosowania do sprzedaży wina w zbiornikach, pod warunkiem że szczególne warunki terminów płatności są przewidziane w standardowych umowach, które zostały przedłużone przez państwa członkowskie na mocy art. 164 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 przed dniem 31 października2021 r., oraz że umowy dostawy między dostawcami win w zbiornikach a ich bezpośrednimi nabywcami są wieloletnie lub stają się umowami wieloletnimi.

(48) W przypadku gdy dostawa produktów rolnych przez producenta do przetwórcy lub dystrybutora jest przedmiotem pisemnej umowy lub oferty zgodnie z art. 148 i 168 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, a cenę do zapłaty za dostawę oblicza się poprzez połączenie różnych czynników określonych w umowie, czynniki te, które mogą obejmować obiektywne wskaźniki, indeksy i metody obliczania, powinny być łatwo zrozumiałe dla stron. Państwa członkowskie powinny mieć ponadto możliwość określenia fakultatywnych wskaźników, które mogą być stosowane przez strony umów, na podstawie dostępnych obiektywnych informacji rynkowych i badań rynku.

(49) W wyniku wystąpienia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii zmniejszyła się całkowita wielkość produkcji mleka surowego w Unii. Aby nie podważać uprawnień do prowadzenia negocjacji umów przyznanych organizacjom producentów w sektorze mleka i przetworów mlecznych, należy zwiększyć mający zastosowanie limit ilościowy w odniesieniu do ilości mleka surowego objętej takimi negocjacjami, wyrażony jako odsetek całkowitej produkcji unijnej. Ze względu na pewność prawa należy przewidzieć stosowanie zwiększonego limitu ilościowego z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2021 r.

([17]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18).

([18]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych (Dz.U. L 111 z 25.4.2019, s. 59).

(50) Aby przyczynić się do osiągnięcia celów środowiskowych Unii, państwa członkowskie powinny mieć możliwość uznawania organizacji producentów, które realizują określone cele związane z zarządzaniem produktami ubocznymi, przepływami pozostałości i odpadami oraz ich waloryzacją, w szczególności z myślą o ochronie środowiska i wzmocnieniu obiegu zamkniętego, a także organizacji producentów, które realizują cele związane z zarządzaniem funduszami wspólnego inwestowania w każdym sektorze. Należy zatem rozszerzyć istniejący wykaz celów organizacji producentów określony w art. 152 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. W celu zwiększenia przejrzystości organizacji producentów, statut organizacji producentów powinien również umożliwiać producentom będącym ich członkami demokratyczną kontrolę sprawozdań finansowych i budżetów danej organizacji. Aby ułatwić zawieranie transakcji handlowych przez organizację producentów, należy ponadto określić, że statut organizacji producentów może umożliwiać bezpośredni kontakt producentom będącym ich członkami z nabywcami, pod warunkiem że taki bezpośredni kontakt nie zagraża zadaniom organizacji producentów polegającym na koncentracji podaży i wprowadzaniu produktów do obrotu, i pod warunkiem, że organizacja producentów nadal dysponuje wyłączną swobodą w odniesieniu do istotnych elementów sprzedaży dokonywanej przez daną organizację producentów.

(51) W świetle zdobytego doświadczenia i zmian w sektorze mleka i przetworów mlecznych od czasu zakończenia obowiązywania systemu kwot, nie należy już utrzymywać szczegółowych przepisów odnośnie do celów i ustaleń dotyczących uznawania ustanowionych w odniesieniu do organizacji międzybranżowych w sektorze mleka i przetworów mlecznych.

(52) Doświadczenie w różnych sektorach pokazuje, że państwa członkowskie mogą uznawać organizacje międzybranżowe na różnych poziomach geograficznych bez podważania roli i celów takich organizacji. W związku z tym należy wyjaśnić, że państwa członkowskie mogą zdecydować się na uznanie takich organizacji międzybranżowych na jednym lub kilku poziomach geograficznych. Organizacje międzybranżowe mają realizować określony cel, uwzględniając interesy swoich członków i konsumentów. W świetle celów środowiskowych Unii należy rozszerzyć wykaz celów określonych w art. 157 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, tak by obejmował on dostarczanie niezbędnych informacji i prowadzenie niezbędnych badań służących do rozwijania produktów, które są lepiej dostosowane do działań na rzecz klimatu i do ochrony zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt, przyczynianie się do waloryzacji produktów ubocznych oraz zmniejszania ilości odpadów i gospodarowania nimi, a także promowanie i wdrażanie środków zapobiegania ryzyku dla zdrowia zwierząt i ochrony roślin i ryzyku środowiskowemu oraz ich kontrolowania i zarządzania nimi, w tym poprzez ustanowienie funduszy i zarządzanie nimi lub wnoszenie wkładu do takich funduszy z myślą o wypłacaniu rolnikom rekompensaty finansowej z tytułu kosztów i strat gospodarczych wynikających z promowania i wdrażania takich środków. Aby uniknąć ryzyka zaistnienia sytuacji, w której organizacje z pewnego etapu łańcucha dostaw żywności skupiają więcej uprawnień, państwa członkowskie powinny uznawać jedynie organizacje międzybranżowe dążące do zrównoważonej reprezentacji wchodzących w ich skład organizacji międzybranżowych z różnych etapów łańcucha dostaw żywności.

(53) Należy uzupełnić definicję „obszaru gospodarczego" określoną w art. 164 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 do celu rozszerzenia przepisów i do celu obowiązkowych składek, aby dostosować to rozporządzenie do specyfiki produkcji produktów o chronionej nazwie pochodzenia lub o chronionym oznaczeniu geograficznym uznanych na mocy prawa Unii. Z myślą o wspieraniu zrównoważonych praktyk, powinno być możliwe zawieranie porozumień oraz podejmowanie decyzji i uzgodnionych praktyk organizacji międzybranżowych związanych ze zdrowiem roślin, zdrowiem zwierząt, bezpieczeństwem żywności i zagrożeniami środowiskowymi wiążących podmioty niebędące członkami organizacji. Jednak ze względu na znaczenie różnorodności biologicznej w materiale siewnym stosowanym w rolnictwie ekologicznym, przepisom dotyczącym stosowania kwalifikowanego materiału siewnego nie powinno nadawać się mocy wiążące poprzez ich rozszerzenie na podmioty niebędące członkami organizacji prowadzące działalność w zakresie rolnictwa ekologicznego.

(54) Mając na względzie duże znaczenie chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych dla produkcji rolnej w Unii oraz to, że wprowadzenie przepisów dotyczących zarządzania podażą serów i szynki suszonej objętych oznaczeniami geograficznymi pozytywnie wpłynęło na zapewnienie wartości dodanej i zachowanie renomy tych produktów oraz stabilizację ich cen, należy rozszerzyć możliwość stosowania przepisów dotyczących zarządzania podażą na produkty rolne o chronionej nazwie pochodzenia lub o chronionym oznaczeniu geograficznym na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 lub rozporządzenia (UE) nr 1151/2012. Aby zapewnić jasność i spójność, należy połączyć istniejące przepisy dotyczące regulacji podaży w jeden przepis obejmujący wszystkie produkty rolne. Należy zatem upoważnić państwa członkowskie do stosowania tych przepisów w celu regulowania podaży produktów rolnych objętych oznaczeniami geograficznymi na wniosek organizacji międzybranżowej, organizacji producentów lub grupy producentów lub podmiotów gospodarczych, pod warunkiem że wyrażają na to zgodę co najmniej dwie trzecie producentów danego produktu lub ich przedstawicieli oraz, w stosownych przypadkach, zasięgnięto opinii producentów rolnych produkujących dany surowiec, a w przypadku sera – ze względu na konieczność zachowania ciągłości – uzyskano ich zgodę. Przepisy te powinny podlegać rygorystycznym warunkom, w szczególności aby uniknąć zakłóceń w handlu produktami na innych rynkach i chronić prawa mniejszości. Państwa członkowskie powinny natychmiast publikować przyjęte przepisy i powiadamiać o nich Komisję, zapewniać regularne kontrole i uchylić przepisy w razie ich niezgodności. Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych nakładających na państwo członkowskie obowiązek uchylenia takich prze-

pisów w przypadku stwierdzenia przez Komisję, że nie są one zgodne z określonymi warunkami, uniemożliwiają lub zakłócają konkurencję na znacznym obszarze rynku wewnętrznego lub zagrażają wolnemu handlowi lub osiągnięciu celów ustanowionych w art. 39 TFUE. W świetle uprawnień Komisji w dziedzinie unijnej polityki konkurencji oraz ze względu na szczególny charakter tych aktów Komisja powinna przyjmować takie akty wykonawcze bez stosowania rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

(55) Klauzule dotyczące podziału wartości w łańcuchu dostaw żywności są istotne nie tylko w porozumieniach między producentami a pierwszymi nabywcami, lecz również wówczas, gdy mogą one umożliwić rolnikom udział w kształtowaniu się cen na późniejszych etapach tego łańcucha. Należy zatem umożliwić rolnikom i ich stowarzyszeniom uzgadnianie takich klauzul z podmiotami stanowiącymi kolejne ogniwa łańcucha po pierwszych nabywcach.

(56) Szczególna wartość handlowa win objętych chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym wynika z ich przynależności do rynkowego segmentu „premium" dzięki ich reputacji w zakresie jakości związanej z ich specyfikacjami produktu. Takie wina zazwyczaj osiągają na rynku wyższe ceny, ponieważ konsumenci cenią cechy charakterystyczne, o których zaświadcza dana nazwa pochodzenia i dane oznaczenie geograficzne. Aby zapobiec zaniżaniu tej wiarygodności jakościowej w wyniku szkodliwych działań cenowych, organizacje międzybranżowe reprezentujące podmioty gospodarcze korzystające z tej wiarygodności jakościowej powinny mieć, na zasadzie odstępstwa od art. 101 ust.1 TFUE, możliwość wydawania wytycznych cenowych dotyczących sprzedaży odpowiednich winogron. Takie wytyczne powinny jednak pozostać nieobowiązkowe, aby uniknąć całkowitego wyeliminowania konkurencji cenowej w obrębie chronionych nazw producenta / chronionych oznaczeń geograficznych.

(57) Art. 5 Porozumienia Światowej Organizacji Handlu (WTO) w sprawie rolnictwa obejmuje metody obliczeniowe, które można wykorzystać do ustalenia wielkości progowej specjalnej klauzuli ochronnej w odpowiednich sektorach. Aby uwzględnić wszystkie możliwe metody obliczeniowe służące ustaleniu wielkości progowej do celów stosowania dodatkowych należności celnych przywozowych, w tym w przypadku nieuwzględnienia konsumpcji krajowej, należy zmienić art. 182 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, aby odzwierciedlić metodę obliczeniową określoną w art. 5 ust. 4 Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa.

(58) Należy uchylić art. 192 i 193 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, ponieważ przewidziane w nich środki są już niepotrzebne z uwagi na zaprzestanie stosowania systemu ograniczania produkcji w sektorze cukru. Aby zapewnić odpowiednie dostawy na rynek Unii za pomocą przywozu z państw trzecich, należy powierzyć Komisji uprawnienia delegowane i wykonawcze do zawieszania należności celnych przywozowych w odniesieniu do melasy z trzciny cukrowej i melasy buraczanej.

(59) W decyzji ministerialnej w sprawie konkurencji eksportowej, przyjętej w dniu 19 grudnia 2015 r. na 10. konferencji ministerialnej WTO w Nairobi, ustanowiono przepisy dotyczące środków konkurencji eksportowej. W odniesieniu do subsydiów wywozowych na członków WTO nałożono wymóg zniesienia uprawnień do subsydiów wywozowych od daty przyjęcia tej decyzji. Należy zatem uchylić przepisy unijne dotyczące refundacji wywozowych, zawarte w art. 196–204 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Państwa członkowskie mogą podjąć – z poszanowaniem prawa Unii – krajowe środki w odniesieniu do kredytów eksportowych, programów gwarancji i ubezpieczeń dla kredytów eksportowych, państwowych przedsiębiorstw handlowych eksportujących produkty rolne i międzynarodowej pomocy żywnościowej. Unia i jej państwa członkowskie są członkami WTO, zatem takie środki krajowe, jako wchodzące w zakres prawa Unii i prawa międzynarodowego, powinny być zgodne również z przepisami określonymi w przedmiotowej decyzji ministerialnej WTO z dnia 19 grudnia 2015 r.

(60) Rynek wewnętrzny opiera się na spójnym stosowaniu reguł konkurencji we wszystkich państwach członkowskich. Wymaga to stałej ścisłej współpracy krajowych organów ochrony konkurencji i Komisji w ramach europejskiej sieci organów ochrony konkurencji, w obrębie której można omawiać kwestie interpretacji i stosowania reguł konkurencji oraz koordynować działania mające na celu stosowanie reguł konkurencji, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1/2003 ([19]).

(61) Aby zapewnić skuteczne stosowanie art. 210 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 przez organizacje międzybranżowe, a także z myślą o uproszczeniu i zmniejszeniu obciążeń administracyjnych, porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki organizacji międzybranżowych nie powinny wymagać uprzedniej decyzji Komisji, zgodnie z którą art. 101 ust. 1 TFUE nie znajduje do nich zastosowania, pod warunkiem że te porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki spełniają wymogi określone w art. 210 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Na wniosek wnioskodawcy

([19]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1).

Komisja powinna jednak wydać opinię na temat zgodności takich porozumień, decyzji i uzgodnionych praktyk z art. 210 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Bez względu na wydanie przez Komisję opinii, zgodnie z którą takie porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki są zgodne z tym artykułem, Komisja powinna zachować możliwość stwierdzenia w dowolnym momencie po wydaniu takiej opinii, że art. 101 ust. 1 TFUE będzie miał zastosowanie w przyszłości do przedmiotowych porozumień, decyzji lub uzgodnionych praktyk, jeżeli uzna ona, że odpowiednie warunki dotyczące stosowania art. 210 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 nie są już spełnione.

(62) Niektóre inicjatywy wertykalne i horyzontalne dotyczące produktów rolnych i spożywczych, mające na celu stosowanie bardziej rygorystycznych wymogów niż wymogi obowiązkowe, mogą mieć pozytywny wpływ na cele zrównoważonego rozwoju. Zawieranie takich porozumień oraz podejmowanie decyzji i uzgodnionych praktyk między producentami i podmiotami gospodarczymi na różnych poziomach produkcji, przetwarzania i handlu mogłoby również umocnić pozycję producentów w łańcuchu dostaw i zwiększyć ich siłę przetargową. W związku z tym, w szczególnych okolicznościach, art. 101 ust. 1 TFUE nie powinien mieć zastosowania do takich inicjatyw. Aby zapewnić skuteczne stosowanie tego nowego odstępstwa oraz z myślą o zmniejszeniu obciążeń administracyjnych, inicjatywy takie nie powinny wymagać uprzedniej decyzji Komisji, zgodnie z którą art. 101 ust. 1 TFUE nie znajduje do nich zastosowania. Ponieważ jest to nowe odstępstwo, należy zapewnić, by Komisja w terminie dwóch lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia opracowała wytyczne dla podmiotów gospodarczych dotyczące stosowania takiego odstępstwa. Po tym terminie producenci powinni mieć również możliwość zwrócenia się do Komisji z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej stosowania odstępstwa do swoich porozumień, decyzji i uzgodnionych praktyk. W uzasadnionych przypadkach Komisja powinna mieć możliwość późniejszej zmiany treści swojej opinii. Krajowe organy ochrony konkurencji powinny mieć możliwość zadecydowania, że porozumienie, decyzja lub uzgodniona praktyka mają być zmienione, zakończone lub nie powinno się ich wcale realizować, jeżeli uznają, że jest to niezbędne do ochrony konkurencji, w którym to przypadku powinny poinformować Komisję o swoich działaniach.

(63) Art. 214a rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 zezwala Finlandii na przyznawanie, pod pewnymi warunkami, pomocy krajowej w południowej Finlandii do 2022 r., z zastrzeżeniem upoważnienia przez Komisję. Przyznawanie tej pomocy krajowej powinno być nadal dozwolone na lata 2023–2027. Aby zapewnić możliwość dalszego przyznawania tej pomocy w okresie przejściowym 2021–2022, nowe ustalenia w tym zakresie powinny mieć zastosowanie dopiero od dnia 1 stycznia 2023 r.

(64) Ograniczenia swobodnego obrotu produktami w sektorze owoców i warzyw wynikające z zastosowania środków mających na celu zwalczanie rozprzestrzeniania się agrofagów roślin mogą powodować trudności na rynku w jednym lub większej liczbie państw członkowskich. W szczególności wobec zwiększonego występowania agrofagów roślin należy zatem zezwolić na nadzwyczajne środki wsparcia, aby uwzględnić ograniczenia w handlu spowodowane agrofagami roślin oraz rozszerzyć wykaz produktów, w odniesieniu do których mogą zostać przyjęte nadzwyczajne środki wsparcia w sektorze owoców i warzyw.

(65) Istniejące unijne centra monitorowania rynków i unijne grupy robocze ds. rynków rolnych spełniają korzystną rolę, jeżeli chodzi o dostarczanie podmiotom gospodarczym i organom publicznym informacji potrzebnych do podejmowania przez nie świadomych wyborów, a także jeśli chodzi o ułatwianie monitorowania zmian na rynku. W tym celu oraz po to, by zwiększyć przejrzystość rynków rolnych i rynków żywności na poziomie Unii oraz przyczynić się do stabilności rynków rolnych, należy wzmocnić te instrumenty. Należy zatem ustanowić jednolite formalne ramy prawne dla tworzenia i funkcjonowania unijnych centrów monitorowania rynków w każdym sektorze rolnym oraz ustanowić odpowiednie obowiązki tych centrów w zakresie powiadamiania i sprawozdawczości.

(66) Na podstawie danych statystycznych i informacji zgromadzonych do celów monitorowania rynków rolnych unijne centra monitorowania rynków powinny wskazywać w swoich sprawozdaniach zagrożenia wystąpienia zakłóceń na rynku. Komisja powinna regularnie przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informację na temat sytuacji na rynku produktów rolnych, zagrożeń wystąpienia zakłóceń na rynku i ewentualnych środków, które należy podjąć, regularnie uczestnicząc w posiedzeniach Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa.

(67) Aby zapewnić jasność, w art. 223 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 należy wyraźnie określić rolę Komisji w odniesieniu do jej istniejących obowiązków w zakresie współpracy i wymiany informacji z właściwymi organami wyznaczonymi zgodnie z art. 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 ([20]) oraz Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA).

(68) Należy uchylić nieaktualne obowiązki Komisji dotyczące sprawozdawczości w odniesieniu do rynku mleka i przetworów mlecznych oraz rozszerzenia zakresu programu dla szkół. Obowiązki dotyczące sprawozdawczości w odniesieniu do sektora pszczelarskiego należy włączyć do rozporządzenia (UE) 2021/2115 Należy określić nowe obowiązki dotyczące sprawozdawczości i terminy w odniesieniu do stosowania reguł konkurencji w sektorze rolnictwa, tworzenia unijnych centrów monitorowania rynków oraz stosowania nadzwyczajnych środków. Komisja powinna również przedkładać sprawozdania na temat sytuacji w zakresie nazw handlowych i klasyfikacji tusz w sektorze baraniny i koziny.

(69) Przepisy dotyczące rezerwy przeznaczonej na sytuacje kryzysowe w sektorze rolnym, określone w części V rozdział III rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, należy uchylić, ponieważ zaktualizowane przepisy dotyczące rezerwy rolnej są określone w rozporządzeniu (UE) 2021/2116.

(70) W świetle istniejącego odstępstwa od opisów handlowych, które ma być stosowane w odniesieniu do cielęciny objętej chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniu geograficznym, zarejestrowanymi przed dniem 29 czerwca 2007 r., ze względu na spójność oraz w celu zapewnienia konsumentom jednoznacznych informacji, państwa członkowskie powinny mieć możliwość zezwolenia grupom odpowiedzialnym za chronione nazwy pochodzenia lub chronione oznaczenia geograficzne zarejestrowane przed tą samą datą na odstępstwo od obowiązkowej klasyfikacji tusz w odniesieniu do cielęciny.

(71) Aby zapewnić większą równowagę między poszczególnymi interesami należy ustanowić przepisy dotyczące oceny niezgodności między nazwą zastosowaną do rejestracji jako nazwa pochodzenia lub oznaczenie geograficzne na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 a nazwą odmiany roślin lub rasy zwierząt wyhodowanej w Unii.

(72) Aby zwiększyć świadomość konsumentów w zakresie chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności na mocy rozporządzenia (UE) nr 1151/2012, obowiązkowe stosowanie powiązanych symboli unijnych należy rozszerzyć na materiały reklamowe.

(73) Należy ustanowić szczególne odstępstwa dopuszczające stosowanie innych nazw jednocześnie z zarejestrowaną nazwą gwarantowanej tradycyjnej specjalności. Komisja powinna ustalić okresy przejściowe w odniesieniu do stosowania oznaczeń zawierających nazwy gwarantowanych tradycyjnych specjalności, zgodnie z wymogami dotyczącymi takich okresów przejściowych, które już istnieją w odniesieniu do chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych.

(74) Należy usprawnić i uprościć procedury rejestracji chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności określone w rozporządzeniu (UE) nr 1151/2012, aby zapewnić krótsze terminy rejestracji nowych nazw. Należy uprościć procedurę sprzeciwu. W uzasadnionym oświadczeniu o sprzeciwie należy wskazać wszystkie podstawy sprzeciwu, podając szczegółowe informacje na temat tych podstaw. Nie powinno to uniemożliwiać organowi lub osobie, które zgłosiły sprzeciw, dodania i dokładniejszego przedstawienia dalszych szczegółowych informacji w trakcie konsultacji, o których mowa w art. 51 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012.

(75) Należy uprościć określoną w rozporządzeniu (UE) nr 1151/2012 procedurę zatwierdzania zmian w specyfikacji produktu, wprowadzając rozróżnienie między zmianami na poziomie Unii i zmianami standardowymi. Zgodnie z zasadą pomocniczości państwa członkowskie powinny być odpowiedzialne za zatwierdzanie zmian standardowych, a Komisja powinna być nadal odpowiedzialna za zatwierdzanie zmian w specyfikacji produktu na poziomie Unii. Należy poczynić przygotowania, aby zapewnić wystarczającą ilość czasu na ułatwienie sprawnego przejścia od przepisów dotyczących zmian w specyfikacji produktu ustanowionych w rozporządzeniu (UE) nr 1151/2012 do nowych przepisów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.

([20]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 1).

(76) Z uwagi na rosnący popyt ze strony unijnych konsumentów na wosk pszczeli, jego coraz powszechniejsze wykorzystywanie w sektorze spożywczym oraz jego ścisły związek z produktami rolnymi i gospodarką wiejską należy rozszerzyć o ten produkt wykaz produktów rolnych i środków spożywczych określony w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 1151/2012.

(77) Z uwagi na ograniczoną liczbę zarejestrowanych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 251/2014 ([21]) oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, należy uprościć ramy prawne dotyczące ochrony oznaczeń geograficznych tego rodzaju produktów. Aromatyzowane produkty sektora wina i inne napoje alkoholowe, z wyjątkiem napojów spirytusowych i produktów sektora wina wymienionych w załączniku VII część II do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, powinny zostać objęte tym samym systemem prawnym i procedurami, którym podlegają inne produkty rolne i środki spożywcze. Należy rozszerzyć zakres stosowania rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 tak, aby objąć nim te produkty. Należy zmienić rozporządzenie (UE) nr 251/2014, aby uwzględnić to rozszerzenie zakresu stosowania w jego tytule, zakresie stosowania i definicjach oraz w odniesieniu do przepisów dotyczących etykietowania aromatyzowanych produktów sektora wina. Należy zapewnić sprawne przejście w odniesieniu do nazw chronionych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 251/2014.

(78) Aby ułatwić handel z państwami trzecimi, należy określić, że państwa członkowskie mogą zezwolić na to, by w przypadku aromatyzowanych produktów sektora wina produkowanych do celów wywozu umieszczać na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie nazwy handlowe wymagane przez państwa trzecie, w tym w językach innych niż języki urzędowe Unii, pod warunkiem że na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie umieszcza się również odpowiednie nazwy handlowe określone w załączniku II.

(79) Należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do uzupełnienia nazw handlowych i opisów aromatyzowanych produktów sektora wina określonych w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 251/2014 w celu ich dostosowania do postępu technicznego, rozwoju naukowego i zmian na rynku, zdrowia konsumentów lub potrzeb konsumentów w zakresie informacji.

(80) Aby zapewnić konsumentom szersze informacje, w rozporządzeniu (UE) 251/2014 należy dodać wymóg obowiązkowego uwzględnienia w etykietowaniu aromatyzowanych produktów sektora wina informacji o wartości odżywczej i wykazu składników. Jednakże producenci powinni mieć możliwość ograniczenia informacji o wartości odżywczej umieszczanej na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie do podania wartości energetycznej oraz udostępnienia pełnej informacji o wartości odżywczej oraz wykazu składników drogą elektroniczną, pod warunkiem, że będą unikali gromadzenia lub śledzenia danych użytkownika i nie będą dostarczali informacji służących celom marketingowym. Możliwość niepodania na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie pełnej informacji o wartości odżywczej nie powinna jednak wpływać na obowiązujący wymóg podania na etykiecie substancji powodujących alergie lub reakcje nietolerancji. Należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do uzupełnienia rozporządzenia (UE) nr 251/2014 poprzez ustanowienie szczegółowych przepisów dotyczących oznaczania i określania składników aromatyzowanych produktów sektora wina. Należy zezwolić na dalszy obrót istniejącymi zapasami aromatyzowanych produktów sektora wina po datach rozpoczęcia stosowania nowych wymogów dotyczących etykietowania do czasu wyczerpania tych zapasów. Podmioty gospodarcze powinny mieć wystarczająco dużo czasu na dostosowanie się do nowych wymogów dotyczących etykietowania, zanim zaczną one obowiązywać.

(81) Należy zezwolić na dodawanie ograniczonej ilości napojów spirytusowych do aromatyzowania win aromatyzowanych w dowolnej kategorii określonej w załączniku II pkt A rozporządzenia (UE) nr 251/2014. Ponieważ postęp techniczny umożliwia obecnie produkcję wermutu bez dodatku alkoholu, nie należy więcej wymagać dodawania alkoholu do wermutu. Biorąc pod uwagę popyt ze strony konsumentów, należy zezwolić na łączenie wina czerwonego i białego do celu produkcji Glühwein. Aby uwzględnić istniejący na rynku polskim aromatyzowany napój na bazie wina, należy utworzyć nową kategorię „wino ziołowe", określającą w prawie Unii tradycyjne wymogi dotyczące jego produkcji.

([21]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 251/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91 (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 14).

(82) Ze względu na niewielkie rozmiary, oddalenie i szczególną sytuację w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego lokalne rynki na Réunion są szczególnie narażone na fluktuacje cen. Organizacje międzybranżowe skupiają producentów i inne podmioty gospodarcze na różnych etapach łańcucha dostaw żywności i mogą odegrać rolę we wspieraniu utrzymania i zróżnicowania produkcji lokalnej. Ze względu na szczególny kontekst bezpieczeństwa żywnościowego na Réunion należy zapewnić, na zasadzie odstępstwa od art. 165 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, by w przypadku rozszerzenia przepisów uznanych organizacji międzybranżowych na podmioty niebędące członkami organizacji międzybranżowej Francja mogła postanowić, po konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, że podmioty gospodarcze niebędące członkami danej organizacji międzybranżowej są zobowiązane uiszczać składki na działania objęte rozszerzonymi przepisami, które to działania leżą w ogólnym interesie gospodarczym podmiotów gospodarczych, których działalność jest prowadzona wyłącznie na Réunion w odniesieniu do produktów przeznaczonych na rynek lokalny.

(83) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 251/2014 oraz (UE) nr 228/2013.

(84) Należy przewidzieć rozwiązania przejściowe w odniesieniu do wniosków o objęcie ochroną i o rejestrację chronionych nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności, które to wnioski złożono przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w odniesieniu do wydatków poniesionych przed dniem 1 stycznia 2023 r. w ramach programów pomocy dla sektora oliwy z oliwek i oliwek stołowych, sektora owoców i warzyw, sektora wina, sektora pszczelarskiego i sektora chmielu, dla programów operacyjnych uznanych organizacji producentów lub ich stowarzyszeń w sektorze owoców i warzyw oraz dla programów wsparcia w sektorze wina ustanowionych w art. 29–60 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

(85) Aby zapewnić sprawne przejście do nowych ram prawnych określonych w rozporządzeniu (UE) 2021/2115, zmiany rozporządzenia (UE) nr 1308/2013powiązane z tymi nowymi ramami prawnymi powinny mieć zastosowanie od dnia 1 stycznia 2023 r.

(86) W celu zapewnienia sprawnego wdrożenia przewidzianych środków oraz w trybie pilnym niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany rozporządzenia (UE) nr 1308/2013

W rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 2*

Przepisy ogólne wspólnej polityki rolnej (WPR)

Do środków określonych w niniejszym rozporządzeniu zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 (*) oraz przepisy przyjęte na jego podstawie.

_____

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 187).";

2) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się ust. 2;

b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje określone w rozporządzeniu (UE) 2021/2116 oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 (*), o ile w niniejszym rozporządzeniu nie przewidziano inaczej.

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 227 aktów delegowanych zmieniających definicje dotyczące sektorów określonych w załączniku II w zakresie niezbędnym do aktualizacji tych definicji w świetle rozwoju sytuacji na rynku, bez dodawania nowych definicji.

_____

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia na podstawie planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1).";

3) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 5*

Przeliczniki dla ryżu

Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustalające przeliczniki dla ryżu na różnych etapach przetwarzania.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 229 ust. 2.";

4) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 6*

Lata gospodarcze

Ustanawia się następujące lata gospodarcze:

a) od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku w przypadku sektorów: owoców i warzyw, produktów z przetworzonych owoców i warzyw oraz bananów;

b) od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku w przypadku sektora suszu paszowego oraz sektora jedwabników;

c) od dnia 1 lipca do dnia 30 czerwca następnego roku w przypadku:

(i) sektora zbóż;

(ii) sektora nasion;

(iii) sektora lnu i konopi;

(iv) sektora mleka i przetworów mlecznych;

d) od dnia 1 sierpnia do dnia 31 lipca następnego roku w przypadku sektora wina;

e) od dnia 1 września do dnia 31 sierpnia następnego roku w przypadku sektora ryżu i w odniesieniu do oliwek stołowych;

f) od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku w przypadku sektora cukru i w odniesieniu do oliwy z oliwek.";

5) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 12*

Okresy interwencji publicznej

Interwencja publiczna jest dostępna w odniesieniu do:

a) pszenicy zwyczajnej – od dnia 1 października do dnia 31 maja;

b) pszenicy durum, jęczmienia i kukurydzy – przez cały rok;

c) ryżu niełuskanego – przez cały rok;

d) wołowiny i cielęciny – przez cały rok;

e) masła i odtłuszczonego mleka w proszku – od dnia 1 lutego do dnia 30 września.";

6) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Państwa członkowskie przekazują Komisji wszelkie niezbędne informacje, aby umożliwić monitorowanie zgodności z zasadami określonymi w ust. 1.";

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Co roku Komisja podaje do wiadomości publicznej szczegóły dotyczące warunków, zgodnie z którymi produkty zakupione w ramach interwencji publicznej zostały zakupione lub sprzedane w ciągu poprzedniego roku. Szczegóły te obejmują odnośne wielkości oraz ceny kupna i sprzedaży.";

7) w art. 17 akapit pierwszy lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) oliwy z oliwek i oliwek stołowych;";

8) w części II tytuł I rozdział II wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„ROZDZIAŁ II

Pomoc dotycząca dostarczania owoców i warzyw oraz mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych";

b) uchyla się nagłówek „Sekcja 1" i jego tytuł;

c) w art. 23 ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Państwa członkowskie dokonują wyboru produktów przeznaczonych do dystrybucji lub do objęcia towarzyszącymi środkami edukacyjnymi na podstawie obiektywnych kryteriów, wśród których znajduje się co najmniej jedno z poniższych: zdrowie i względy środowiskowe, sezonowość, różnorodność oraz dostępność lokalnych lub regionalnych produktów, przy czym w miarę możliwości priorytet przyznaje się produktom pochodzącym z Unii. Państwa członkowskie mogą zachęcać w szczególności do zakupu produktów lokalnych lub regionalnych, produktów ekologicznych, w krótkich łańcuchach dostaw lub korzystnych dla środowiska, w tym w zrównoważonych opakowaniach, oraz, w stosownych przypadkach, produktów uznanych w ramach systemów jakości ustanowionych w rozporządzeniu (UE) nr 1151/2012.

Państwa członkowskie mogą uwzględnić w swoich strategiach nadanie priorytetu względom zrównoważoności i sprawiedliwego handlu.";

d) w art. 23a wprowadza się następujące zmiany:

(i) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bez uszczerbku dla ust. 4 niniejszego artykułu pomoc w ramach programu dla szkół przydzielona na dystrybucję produktów, towarzyszące środki edukacyjne i powiązane koszty, o których mowa w art. 23 ust. 1, nie może przekraczać 220 804 135 EUR na rok szkolny. W ramach tego ogólnego limitu pomoc nie może przekraczać:

a) na owoce i warzywa w szkole: 130 608 466 EUR na rok szkolny;

b) na mleko w szkole: 90 195 669 EUR na rok szkolny.";

(ii) w ust. 2 akapit trzeci uchyla się ostatnie zdanie;

(iii) w ust. 4 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„4. Nie przekraczając ogólnego limitu w wysokości 220 804 135 EUR określonego w ust. 1, każde państwo członkowskie może przenieść, raz w roku szkolnym, do 20 % kwoty jednego lub drugiego wstępnego przydziału.";

e) uchyla się sekcje 2–6 zawierające art. 29–60;

9) art. 61 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 61*

Czas trwania

System zezwoleń na nasadzenia winorośli ustanowiony w niniejszym rozdziale stosuje się od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2045 r.; Komisja przeprowadzi dwa przeglądy śródokresowe w 2028 r. i 2040 r. w celu ewaluacji funkcjonowania tego systemu oraz, w stosownych przypadkach, przedstawi wnioski.";

10) w art. 62 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

(i) po akapicie pierwszym dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą postanowić, że w przypadku gdy ponowne nasadzenie odbywa się na tej samej działce lub na tych samych działkach, na których przeprowadzono karczowanie, zezwolenia, o których mowa w art. 66 ust. 1, są ważne przez sześć lat od daty ich udzielenia. W takich zezwoleniach wyraźnie określa się działkę lub działki, na których nastąpi karczowanie i ponowne nasadzenie.";

(ii) akapity drugi i trzeci otrzymują brzmienie:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego okres ważności zezwoleń udzielonych zgodnie z art. 64 i art. 66 ust. 1, który kończy się w 2020 r. i 2021 r., zostaje przedłużony do dnia 31 grudnia 2022 r.

Producenci, którzy posiadają zezwolenia zgodnie z art. 64 i art. 66 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, które wygasają w 2020 r. i w 2021 r., nie będą – na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu – podlegać karze administracyjnej, o której mowa w art. 89 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, pod warunkiem że do dnia 28 lutego 2022 r. poinformują właściwe organy o tym, że nie zamierzają wykorzystać swoich zezwoleń i nie chcą skorzystać z przedłużenia ich ważności, o którym mowa w akapicie trzecim niniejszego ustępu. W przypadku, gdy producenci posiadający zezwolenia, których okres ważność przedłużono do dnia 31 grudnia 2021 r., złożyli do dnia 28 lutego 2021 r. właściwemu organowi oświadczenie, zgodnie z którym nie zamierzają skorzystać ze swoich zezwoleń, mogą cofnąć swoje oświadczenia w drodze pisemnego powiadomienia złożonego właściwemu organowi do dnia 28 lutego 2022 r. i skorzystać ze swoich zezwoleń w przedłużonym okresie ważności, o którym mowa w akapicie trzecim.";

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do nasadzeń lub ponownych nasadzeń na obszarach przeznaczonych do celów doświadczalnych, do celów zakładania zbiorów odmian winorośli przeznaczonych do zachowania zasobów genetycznych lub do celów szkółek szczepów, ani do obszarów, z których wino lub produkty sektora wina przeznaczone są wyłącznie do spożycia w gospodarstwie domowym plantatora wina, ani do obszarów przeznaczonych do nowego nasadzenia dokonywanego w ramach działań związanych z obowiązkowym zakupem, prowadzonym w interesie publicznym, na mocy prawa krajowego.";

11) w art. 63 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie corocznie udzielają zezwoleń na nowe nasadzenia odpowiadające:

a) 1 % całkowitej faktycznej powierzchni upraw winorośli na ich terytorium mierzonej w dniu 31 lipca roku poprzedzającego; albo

b) 1 % obszaru obejmującego faktyczną powierzchnię upraw winorośli na ich terytorium mierzoną w dniu 31 lipca 2015 r. oraz powierzchnię objętą prawami do sadzenia przyznanymi na ich terytorium producentom zgodnie z art. 85h, art. 85i lub art. 85k rozporządzenia (WE) nr 1234/2007, które były dostępne do celów przekształcenia w zezwolenia w dniu 1 stycznia 2016 r., o czym mowa w art. 68 niniejszego rozporządzenia.";

b) w ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Państwa członkowskie, które ograniczają udzielanie zezwoleń na poziomie regionalnym, dla konkretnych obszarów kwalifikujących się ze względu na produkcję win o chronionej nazwie pochodzenia lub dla obszarów kwalifikujących się ze względu na produkcję win o chronionym oznaczeniu geograficznym, zgodnie z akapitem pierwszym lit. b), mogą wymagać stosowania takich zezwoleń w tych regionach.";

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

(i) lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) potrzebą uniknięcia dobrze udokumentowanego ryzyka dewaluacji konkretnych chronionych nazw pochodzenia lub chronionych oznaczeń geograficznych;";

(ii) dodaje się literę w brzmieniu:

„c) chęcią przyczynienia się do rozwoju danych produktów przy jednoczesnym zachowaniu jakości tych produktów.";

d) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a. Państwa członkowskie mogą podjąć wszelkie niezbędne środki regulacyjne, aby zapobiec obchodzeniu przez podmioty gospodarcze środków ograniczających podjętych na podstawie ust. 2 i 3.";

12) w art. 64 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 akapit drugi formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„Do celów niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą, na poziomie krajowym lub regionalnym, stosować jako kryteria kwalifikowalności jedno lub większą liczbę następujących obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów:";

b) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli w danym roku całkowita wielkość obszaru, którego dotyczą kwalifikujące się wnioski, o których mowa w ust. 1, przekracza wielkość obszaru udostępnionego przez dane państwo członkowskie, zezwoleń udziela się zgodnie z proporcjonalnym rozdziałem hektarów wśród wszystkich wnioskodawców na podstawie wielkości obszaru, w odniesieniu do którego złożyli oni wniosek o zezwolenie. Takie udzielenie zezwolenia może wiązać się z określeniem minimalnego lub maksymalnego obszaru dla poszczególnych wnioskodawców, jak również w części lub w całości może opierać się na jednym lub większej liczbie następujących obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów pierwszeństwa, które mogą mieć zastosowanie na poziomie krajowym lub regionalnym:";

(ii) lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) obszary, na których winnice przyczyniają się do ochrony środowiska lub do ochrony zasobów genetycznych winorośli;";

(iii) lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) obszary przeznaczone do nowego nasadzania, które przyczyniają się do zwiększania produkcji w gospodarstwach w sektorze uprawy winorośli wykazujących wzrost oszczędności kosztowej lub konkurencyjności, lub obecności na rynkach;";

(iv) lit. h) otrzymuje brzmienie:

„h) obszary przeznaczone do nowego nasadzania w ramach zwiększania rozmiarów małych i średnich gospodarstw winiarskich.";

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2b. Państwa członkowskie mogą podjąć wszelkie niezbędne środki regulacyjne, aby zapobiec obchodzeniu przez podmioty gospodarcze restrykcyjnych kryteriów, które mają zastosowanie zgodnie z ust. 1, 2 i 2a.";

13) w art. 65 ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Przy stosowaniu art. 63 ust. 2 państwo członkowskie bierze pod uwagę zalecenia przedstawione przez uznane organizacje zawodowe działające w sektorze wina, o których mowa w art. 152, 156 i 157, zainteresowane grupy producentów, o których mowa w art. 95, lub inne rodzaje organizacji zawodowych uznanych na podstawie ustawodawstwa tego państwa członkowskiego, pod warunkiem że zalecenia te poprzedzono zawarciem porozumienia między odnośnymi reprezentatywnymi stronami działającymi na danym obszarze geograficznym.";

14) w art. 68 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Od dnia 1 stycznia 2023 r. obszar równoważny obszarowi objętemu prawami do sadzenia, które kwalifikowały się do przekształcenia w zezwolenia na nasadzenia w dniu 31 grudnia 2022 r., ale jeszcze nie zostały przekształcone w zezwolenia zgodnie z ust. 1, pozostaje do dyspozycji zainteresowanych państw członkowskich, które mogą udzielić zezwoleń zgodnie z art. 64 najpóźniej do dnia 31 grudnia 2025 r.";

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Obszary objęte zezwoleniami udzielonymi na mocy ust. 1 i 2a niniejszego artykułu nie są wliczane do celów art. 63.";

15) w art. 81 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„6. Obszary obsadzone – do celów innych niż produkcja wina – odmianami winorośli, które, w przypadku państw członkowskich innych niż te, o których mowa w ust. 3, nie są sklasyfikowane lub które, w przypadku państw członkowskich, o których mowa w ust. 3, nie spełniają ust. 2 akapit drugi, nie podlegają obowiązkowi karczowania.

Sadzenie i ponowne nasadzenie odmian winorośli, o których mowa w akapicie pierwszym, do celów innych niż produkcja wina nie podlega systemowi zezwoleń na nasadzenia winorośli ustanowionemu w części II tytuł I rozdział III.";

16) art. 86 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 86*

Zastrzeganie, zmiana i unieważnienie określeń zastrzeżonych stosowanych fakultatywnie

Aby uwzględnić oczekiwania konsumentów, w tym w odniesieniu do metod produkcji i zrównoważoności w łańcuchu dostaw, postęp naukowy i techniczny, sytuację na rynku oraz rozwój norm handlowych i międzynarodowych, Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 227 aktów delegowanych dotyczących:

a) zastrzegania dodatkowego określenia zastrzeżonego stosowanego fakultatywnie, z określeniem warunków jego stosowania;

b) zmiany warunków stosowania określenia zastrzeżonego stosowanego fakultatywnie; lub

c) unieważnienia określenia zastrzeżonego stosowanego fakultatywnie.";

17) w art. 90 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. O ile nie postanowiono inaczej w umowach międzynarodowych zawartych zgodnie z TFUE, przepisy dotyczące nazwy pochodzenia i oznaczeń geograficznych oraz etykietowania wina określone w sekcji 2 niniejszego rozdziału oraz definicje, oznaczenia i opisy handlowe, o których mowa w art. 78 niniejszego rozporządzenia, stosuje się do produktów przywożonych do Unii i objętych kodami CN 2009 61, 2009 69, 2204 i, w stosownych przypadkach, ex 2202 99 19 (pozostałe, odalkoholizowane wino o zawartości alkoholu nie większej niż 0,5 % obj.).";

b) w ust. 3 zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„3. O ile nie postanowiono inaczej w umowach międzynarodowych zawartych zgodnie z TFUE, przywóz produktów, o których mowa w ust. 1, podlega obowiązkowi przedstawienia:";

18) w części II tytuł II rozdział I sekcja 1 dodaje się podsekcję w brzmieniu:

„Podsekcja 4a

Kontrole i kary

Artykuł 90a

Kontrole i kary w odniesieniu do zasad wprowadzania do obrotu

1. Państwa członkowskie podejmują środki w celu zapewnienia, aby produkty, o których mowa w art. 119 ust. 1, etykietowane niezgodnie z niniejszym rozporządzeniem, nie były wprowadzane do obrotu, a jeśli już znajdują się w obrocie – zostały wycofane z rynku.

2. Bez uszczerbku dla przepisów szczegółowych, które mogą zostać przyjęte przez Komisję, przywóz do Unii produktów określonych w art. 189 ust. 1 lit. a) i b) podlega kontrolom w celu stwierdzenia, czy zostały spełnione warunki określone w ust. 1 tego artykułu.

3. Państwa członkowskie przeprowadzają kontrole na podstawie analizy ryzyka w celu sprawdzenia, czy produkty, o których mowa w art. 1 ust. 2, są zgodne z przepisami ustanowionymi w niniejszej sekcji, i w odpowiednich przypadkach nakładają kary administracyjne.

4. Bez uszczerbku dla aktów dotyczących sektora wina, które zostały przyjęte na podstawie art. 58 rozporządzenia (UE) 2021/2116, w przypadku naruszenia przepisów Unii dotyczących sektora wina państwa członkowskie stosują proporcjonalne, skuteczne i odstraszające kary administracyjne zgodnie z tytułem IV rozdział I tego rozporządzenia. Państwa członkowskie nie stosują takich kar w przypadku drobnych niezgodności z przepisami.

5. W celu ochrony środków finansowych Unii oraz ochrony tożsamości, pochodzenia i jakości wina z Unii Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 227 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie, które odnoszą się do:

a) ustanowienia lub prowadzenia analitycznej bazy danych izotopowych – opracowanej w oparciu o próby zebrane przez państwa członkowskie – aby pomóc w wykrywaniu nadużyć;

b) przepisów dotyczących jednostek kontrolnych oraz zasad, na jakich udzielają sobie wzajemnej pomocy;

c) przepisów dotyczących wspólnego wykorzystywania ustaleń dokonanych przez państwa członkowskie.

6. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające wszystkie niezbędne środki dotyczące:

a) procedur odnoszących się do poszczególnych baz danych w państwach członkowskich oraz do analitycznej bazy danych izotopowych, o której mowa w ust. 5 lit. a);

b) procedur odnoszących się do współpracy i pomocy między organami i jednostkami kontrolnymi;

c) w odniesieniu do obowiązku, o którym mowa w ust. 3 – przepisów dotyczących przeprowadzania kontroli zgodności z normami handlowymi, przepisów dotyczących organów odpowiedzialnych za przeprowadzanie tych kontroli, jak również przepisów dotyczących zakresu i częstotliwości tych kontroli oraz etapu wprowadzania do obrotu, do którego kontrole te mają się odnosić.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 229 ust. 2.";

19) w art. 92 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Przepisy ustanowione w niniejszej sekcji nie mają jednak zastosowania do produktów, o których mowa w załączniku VII część II pkt 1, 4, 5, 6, 8 i 9, jeżeli produkty te zostały poddane procesowi całkowitej dealkoholizacji zgodnie z załącznikiem VIII część I sekcja E.";

20) w art. 93 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) »nazwa pochodzenia« oznacza nazwę, w tym tradycyjnie używaną nazwę, określającą produkt, o którym mowa w art. 92 ust. 1:

(i) którego jakość lub cechy charakterystyczne są w istotnej lub wyłącznej mierze zasługą szczególnego środowiska geograficznego, na które składają się właściwe dla niego czynniki naturalne i ludzkie;

(ii) który pochodzi z określonego miejsca, regionu lub, w szczególnych przypadkach, państwa;

(iii) który jest produkowany z winogron pochodzących wyłącznie z tego obszaru geograficznego;

(iv) którego produkcja odbywa się na tym obszarze geograficznym; oraz

(v) który jest otrzymywany z odmian winorośli należących do *Vitis vinifera* lub z krzyżówki gatunku *Vitis vinifera* z innymi gatunkami rodzaju *Vitis*;

b) »oznaczenie geograficzne« oznacza nazwę, w tym tradycyjnie używaną nazwę, określającą produkt, o którym mowa w art. 92 ust. 1,:

(i) którego szczególną jakość, reputację lub inne cechy charakterystyczne przypisuje się jego pochodzeniu geograficznemu;

(ii) który pochodzi z określonego miejsca, regionu lub, w szczególnych przypadkach, państwa;

(iii) do którego produkcji używanych jest przynajmniej 85 % winogron, pochodzących wyłącznie z tego obszaru geograficznego;

(iv) którego produkcja odbywa się na tym obszarze geograficznym; oraz

(v) który jest otrzymywany z odmian winorośli należących do *Vitis vinifera* lub z krzyżówki gatunku *Vitis vinifera* z innymi gatunkami rodzaju *Vitis*.";

b) uchyla się ust. 2;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Produkcja, o której mowa w ust. 1 lit. a) ppkt (iv) i lit. b) ppkt (iv), obejmuje wszystkie działania od zbioru winogron do zakończenia procesów produkcji wina, z wyjątkiem zbioru winogron niepochodzących z danego obszaru geograficznego, o którym mowa w ust. 1 lit. b) ppkt (iii), i z wyjątkiem procesów poprodukcyjnych.";

21) w art. 94 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„Wnioski o objęcie ochroną nazw jako nazw pochodzenia lub oznaczeń geograficznych obejmują:";

b) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. g) otrzymuje brzmienie:

„g) szczegóły określające związek, o którym mowa w art. 93 ust. 1 lit. a) ppkt (i) lub, w stosownych przypadkach, w art. 93 ust. 1 lit. b) ppkt (i):

(i) w odniesieniu do chronionej nazwy pochodzenia – związek między jakością lub cechami charakterystycznymi produktu a środowiskiem geograficznym, o którym mowa w art. 93 ust. 1 lit. a) ppkt (i), szczegóły dotyczące czynników ludzkich w tym środowisku geograficznym mogą być w stosownych przypadkach ograniczone do opisu gospodarowania glebami, materiałem roślinnym i krajobrazem, praktyk uprawy lub innego odpowiedniego wkładu ludzkiego w zachowanie naturalnych czynników środowiska geograficznego, o którym mowa w przywołanym podpunkcie;

(ii) w odniesieniu do chronionego oznaczenia geograficznego – związek między określoną jakością, renomą lub inną cechą charakterystyczną produktu a pochodzeniem geograficznym, o którym mowa w art. 93 ust. 1 lit. b) ppkt (i);";

(ii) dodaje się akapity w brzmieniu:

„Specyfikacja produktu może zawierać opis tego, w jaki sposób nazwa pochodzenia lub oznaczenie geograficzne przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju.

Jeżeli wino lub wina mogą być częściowo odalkoholizowane, specyfikacja produktu musi również zawierać opis częściowo odalkoholizowanych win lub wina zgodnie ze stosowanym odpowiednio akapitem drugim lit. b) oraz, w stosownych przypadkach, opis szczególnych praktyk enologicznych stosowanych do produkcji częściowo odalkoholizowanych wina lub win, a także odpowiednich ograniczeń dotyczących ich produkcji.";

22) w art. 96 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeśli państwo członkowskie oceniające wniosek uważa, że wymagania są spełnione, przeprowadza procedurę krajową, zapewniając odpowiednią publikację specyfikacji produktu przynajmniej w internecie oraz przekazuje wniosek Komisji.

Przekazując Komisji wniosek o objęcie ochroną na podstawie akapitu pierwszego niniejszego ustępu, państwo członkowskie załącza oświadczenie, w którym stwierdza, że wniosek złożony przez wnioskodawcę spełnia warunki objęcia ochroną określone w niniejszej sekcji i w przepisach przyjętych na jej podstawie oraz poświadcza, że jednolity dokument, o którym mowa w art. 94 ust. 1 lit. d), stanowi wierne streszczenie specyfikacji produktu.

Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich dopuszczalnych sprzeciwach zgłoszonych w ramach procedury krajowej.";

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„6. Państwa członkowskie niezwłocznie informują Komisję, jeżeli przed sądem krajowym lub innym organem krajowym wszczęto postępowanie w sprawie wniosku o objęcie ochroną, który państwo członkowskie przekazało Komisji zgodnie z ust. 5, oraz jeżeli wniosek został unieważniony na poziomie krajowym na mocy natychmiast wykonalnego, ale nie prawomocnego orzeczenia sądowego.";

23) w art. 97 ust. 2, 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„2. Komisja sprawdza wnioski o objęcie ochroną, które jej przekazano zgodnie z art. 96 ust. 5. Komisja sprawdza, czy wnioski zawierają wymagane informacje i czy nie zawierają oczywistych błędów, uwzględniając przy tym wynik wstępnej procedury krajowej przeprowadzonej przez dane państwo członkowskie. Podczas rozpatrywania wniosku Komisja koncentruje się w szczególności na jednolitym dokumencie, o którym mowa w art. 94 ust. 1 lit. d).

Rozpatrywanie wniosku przez Komisję nie może trwać dłużej niż sześć miesięcy od daty otrzymania wniosku od państwa członkowskiego. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Komisja pisemnie informuje wnioskodawców o powodach tego opóźnienia.

3. Komisja jest zwolniona z obowiązku dotrzymania terminu rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 2 akapit drugi, oraz poinformowania wnioskodawcy o powodach opóźnienia w przypadku otrzymania od państwa członkowskiego powiadomienia dotyczącego wniosku o rejestrację złożonego do Komisji zgodnie z art. 96 ust. 5, w którym to powiadomieniu:

a) informuje się Komisję, że wniosek został unieważniony na poziomie krajowym na mocy natychmiast wykonalnego, ale nie prawomocnego orzeczenia sądowego; lub

b) zwraca się do Komisji o zawieszenie rozpatrywania wniosku, o którym mowa w ust. 2, ze względu na wszczęcie krajowego postępowania sądowego w celu zakwestionowania ważności wniosku, które dane państwo członkowskie uznaje za oparte na uzasadnionych podstawach.

Zwolnienie obowiązuje do momentu, gdy dane państwo członkowskie poinformuje Komisję, że pierwotny wniosek został przywrócony lub że państwo członkowskie cofa swój wniosek o zawieszenie.

4. W przypadku gdy w wyniku rozpatrzenia wniosku zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu Komisja uzna, że warunki określone w art. 93, 100 i 101 są spełnione, przyjmuje akty wykonawcze dotyczące publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* jednolitego dokumentu, o którym mowa w art. 94 ust. 1 lit. d), oraz odesłania do publikacji specyfikacji produktu dokonanej w toku wstępnej procedury krajowej. Te akty wykonawcze przyjmuje się bez zastosowania procedury, o której mowa w art. 229 ust. 2 lub 3.

W przypadku gdy w wyniku rozpatrzenia wniosku zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu Komisja uzna, że warunki określone w art. 93, 100 i 101 nie są spełnione, przyjmuje akty wykonawcze odrzucające wniosek.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 229 ust. 2.";

24) art. 98 i 99 otrzymują brzmienie:

„*Artykuł 98*

Procedura zgłaszania sprzeciwu

1. W terminie trzech miesięcy od daty publikacji jednolitego dokumentu, o którym mowa w art. 94 ust. 1 lit. d), w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej organy państwa członkowskiego lub państwa trzeciego lub każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium państwa trzeciego oraz uzasadniony interes może przesłać do Komisji uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie wobec zaproponowanego objęcia ochroną.

Każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie, które przekazało wniosek o objęcie ochroną, oraz uzasadniony interes może złożyć oświadczenie o sprzeciwie za pośrednictwem organów państwa członkowskiego, w którym znajduje się jej miejsce zamieszkania lub siedziba, w terminie umożliwiającym złożenie oświadczenia o sprzeciwie zgodnie z akapitem pierwszym.

2. Jeżeli Komisja uzna sprzeciw za dopuszczalny, wzywa organ lub osobę fizyczną lub prawną, które zgłosiły sprzeciw, oraz organ lub osobę fizyczną lub prawną, które złożyły wniosek o objęcie ochroną, do podjęcia odpowiednich konsultacji prowadzonych przez rozsądny okres nieprzekraczający trzech miesięcy. Wezwanie wystosowuje się w terminie pięciu miesięcy od daty opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* wniosku o objęcie ochroną, do którego odnosi się uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie. Do wezwania dołącza się kopię uzasadnionego oświadczenia o sprzeciwie. W każdym momencie w ciągu tych trzech miesięcy Komisja może przedłużyć termin konsultacji maksymalnie o trzy miesiące na wniosek organu lub osoby fizycznej lub prawnej, które złożyły wniosek.

3. Organ lub osoba, które zgłosiły sprzeciw, oraz organ lub osoba, które złożyły wniosek o objęcie ochroną, rozpoczynają konsultacje, o których mowa w ust. 2, bez zbędnej zwłoki. Dostarczają one sobie informacji niezbędnych, by ocenić, czy wniosek o objęcie ochroną jest zgodny z niniejszym rozporządzeniem oraz z przepisami przyjętymi na jego postawie.

4. Jeżeli organ lub osoba, które zgłosiły sprzeciw, oraz organ lub osoba, które złożyły wniosek o objęcie ochroną, osiągną porozumienie, wnioskodawca mający siedzibę w państwie trzecim albo organy państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, z którego pochodzi złożony wniosek o objęcie ochroną, powiadamiają Komisję o wynikach konsultacji oraz o wszystkich czynnikach, które umożliwiły osiągnięcie tego porozumienia, w tym o opiniach stron. Jeżeli w szczegółowych informacjach opublikowanych zgodnie z art. 97 ust. 4 dokonano znaczących zmian, Komisja powtarza procedurę rozpatrywania wniosków, o której mowa w art. 97 ust. 2, po przeprowadzeniu krajowej procedury, zapewniając odpowiednią publikację tych zmienionych informacji szczegółowych. W przypadku gdy po osiągnięciu porozumienia nie wprowadza się żadnych zmian w specyfikacji produktu lub w przypadku gdy zmiany w specyfikacji produktu nie są znaczące, Komisja przyjmuje decyzję zgodnie z art. 99 ust. 1, obejmując ochroną nazwę pochodzenia lub oznaczenie geograficzne, niezależnie od otrzymania dopuszczalnego oświadczenia o sprzeciwie.

5. Jeżeli nie osiągnięto porozumienia, wnioskodawca mający siedzibę w państwie trzecim albo organy państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, z którego pochodzi złożony wniosek o objęcie ochroną, powiadamiają Komisję o wynikach przeprowadzonych konsultacji oraz o wszystkich powiązanych informacjach i dokumentach. Komisja przyjmuje decyzję zgodnie z art. 99 ust. 2, obejmując ochroną albo odrzucając wniosek.

Artykuł 99

Decyzja o objęciu ochroną

1. W przypadku gdy Komisja nie otrzymała dopuszczalnego oświadczenia o sprzeciwie zgodnie z art. 98, przyjmuje akty wykonawcze obejmujące ochroną. Te akty wykonawcze przyjmuje się bez stosowania procedury, o której mowa w art. 229 ust. 2 lub 3.

2. W przypadku gdy Komisja otrzymała dopuszczalne oświadczenie o sprzeciwie, przyjmuje akty wykonawcze obejmujące ochroną albo odrzucające wniosek. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 229 ust. 2.

3. Ochrona przyznana na mocy niniejszego artykułu pozostaje bez uszczerbku dla obowiązku producentów zapewnienia zgodności z innymi przepisami Unii, w szczególności z przepisami dotyczącymi wprowadzania produktów do obrotu i etykietowania żywności.";

25) art. 102 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 102*

Związek ze znakami towarowymi

1. Jeżeli na mocy niniejszego rozporządzenia zarejestrowano nazwę pochodzenia lub oznaczenie geograficzne, odmawia się rejestracji znaku towarowego, którego stosowanie byłoby sprzeczne z art. 103 ust. 2 i który odnosi się do produktu należącego do jednej z kategorii wymienionych w załączniku VII część II, w przypadku gdy wniosek o rejestrację tego znaku towarowego został złożony po dacie złożenia do Komisji wniosku o rejestrację nazwy pochodzenia lub oznaczenia geograficznego.

Znaki towarowe zarejestrowane z naruszeniem akapitu pierwszego są unieważniane.

2. Bez uszczerbku dla art. 101 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, znak towarowy, którego stosowanie jest sprzeczne z art. 103 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, który został w dobrej wierze zgłoszony, zarejestrowany lub – jeżeli taka możliwość dopuszczona jest przez stosowne prawodawstwo –ustanowiony przez stosowanie, na terytorium Unii, przed datą złożenia Komisji wniosku o objęcie ochroną nazwy pochodzenia lub oznaczenia geograficznego, może być nadal stosowany, a jego okres stosowania może zostać przedłużony, niezależnie od rejestracji nazwy pochodzenia lub oznaczenia geograficznego, pod warunkiem że brak jest podstaw do jego unieważnienia lub cofnięcia na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 (*) lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 (**).

W takich przypadkach dozwolone jest stosowanie zarówno nazwy pochodzenia lub oznaczenia geograficznego, jak i odpowiednich znaków towarowych.

_____

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 z dnia 16 grudnia 2015 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz.U. L 336 z 23.12.2015, s. 1).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (Dz.U. L 154 z 16.6.2017, s. 1).";

26) w art. 103 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) wszelkim bezpośrednim lub pośrednim wykorzystaniem tej chronionej nazwy w celach handlowych, w tym w przypadku produktów wykorzystywanych jako składniki:

(i) w odniesieniu do porównywalnych produktów niezgodnych ze specyfikacją produktu objętego chronioną nazwą; lub

(ii) w zakresie, w jakim takie zastosowanie wykorzystuje, osłabia lub umniejsza reputację nazwy pochodzenia lub oznaczenia geograficznego;

b) wszelkim niewłaściwym stosowaniem, imitacją lub przywołaniem, nawet jeśli podano prawdziwe pochodzenie produktu lub usługi lub jeżeli podano chronioną nazwę w tłumaczeniu, w formie transkrybowanej lub transliterowanej, lub z towarzyszącym jej określeniem, takim jak: »w stylu«, »typu«, »zgodnie z metodą«, »jak produkowane w«, »imitacja«, »o smaku«, »podobne do« lub określeniami podobnymi, w tym również w sytuacji, gdy produkty te są wykorzystywane jako składniki;";

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Ochroną, o której mowa w ust. 2, obejmuje się również:

a) towary wprowadzane na obszar celny Unii bez dopuszczenia ich do swobodnego obrotu na obszarze celnym Unii; oraz

b) towary sprzedawane na odległość, na przykład za pośrednictwem handlu elektronicznego.

W przypadku towarów wprowadzanych na obszar celny Unii bez dopuszczenia ich do swobodnego obrotu na tym obszarze, grupa producentów lub inny podmiot gospodarczy upoważniony do stosowania chronionej nazwy pochodzenia lub chronionego oznaczenia geograficznego jest uprawniony do tego, by uniemożliwić osobom trzecim wprowadzanie do Unii drogą handlową towarów, bez dopuszczania ich do swobodnego obrotu, jeżeli towary te, w tym ich opakowania, pochodzą z państw trzecich i zostały opatrzone bez zezwolenia chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym.";

27) art. 105 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 105*

Zmiany w specyfikacji produktu

1. Wnioskodawca spełniający warunki ustanowione w art. 95 może wystąpić z wnioskiem o zatwierdzenie zmiany w specyfikacji produktu o chronionej nazwie pochodzenia lub chronionym oznaczeniu geograficznym, w szczególności aby uwzględnić rozwój wiedzy naukowo-technicznej lub zmodyfikować wytyczenie granic obszaru geograficznego, o którym mowa w art. 94 ust. 2 akapit drugi lit. d). Wnioski muszą zawierać opis i uzasadnienie wnioskowanych zmian.

2. Zmiany w specyfikacji produktu klasyfikuje się do jednej z dwóch kategorii z uwagi na ich znaczenie: zmiany na poziomie Unii, wymagające przeprowadzenia procedury zgłaszania sprzeciwu na poziomie Unii, oraz zmiany standardowe wprowadzane na poziomie państwa członkowskiego lub państwa trzeciego.

Do celów niniejszego rozporządzenia »zmiana na poziomie Unii« oznacza zmianę w specyfikacji produktu, która:

a) polega na zmianie w chronionej nazwie pochodzenia lub chronionym oznaczeniu geograficznym;

b) polega na zmianie, skreśleniu lub dodaniu kategorii produktów sektora wina, o której mowa w załączniku VII część II;

c) grozi zniesieniem związku, o którym mowa w art. 93 ust. 1 lit. a) ppkt (i), w odniesieniu do chronionych nazw pochodzenia lub związku, o którym mowa w art. 93 ust. 1 lit b) ppkt (i), w odniesieniu do chronionych oznaczeń geograficznych; lub

d) wiąże się z dalszymi ograniczeniami dotyczącymi wprowadzania produktu do obrotu.

»Zmiana standardowa« oznacza zmianę w specyfikacji produktu, która nie jest zmianą na poziomie Unii.

»Zmiana tymczasowa« oznacza zmianę standardową dotyczącą tymczasowej zmiany w specyfikacji produktu wynikającej z nałożenia obowiązkowych środków sanitarnych i fitosanitarnych przez organy publiczne lub związanej z klęskami żywiołowymi lub niekorzystnymi warunkami pogodowymi oficjalnie uznanymi przez właściwe organy.

3. Zmiany na poziomie Unii zatwierdza Komisja. Procedura zatwierdzenia opiera się odpowiednio na procedurze określonej w art. 94 i art. 96–99.

Wnioski o zatwierdzenie zmian na poziomie Unii składane przez państwa trzecie lub przez producentów z państw trzecich muszą zawierać dowód, że wnioskowana zmiana jest zgodna z obowiązującymi w danym państwie trzecim przepisami dotyczącymi ochrony nazw pochodzenia lub oznaczeń geograficznych.

Wnioski o zatwierdzenie zmian na poziomie Unii dotyczą wyłącznie zmian na poziomie Unii. Jeżeli wniosek o zmianę na poziomie Unii dotyczy również zmian standardowych, część dotyczącą zmian standardowych uznaje się za niezłożoną, a procedurę na potrzeby zmian na poziomie Unii stosuje się jedynie do części dotyczącej tej zmiany na poziomie Unii.

Podczas rozpatrywania takich wniosków należy skupić się na zaproponowanych zmianach na poziomie Unii.

4. Zmiany standardowe zatwierdza i podaje do wiadomości publicznej państwo członkowskie, na którego terytorium znajduje się obszar geograficzny danego produktu, oraz zgłasza je Komisji.

W odniesieniu do państw trzecich zmiany zatwierdza się zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie w danym państwie trzecim.";

28) art. 106 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 106*

Unieważnienie

Z własnej inicjatywy lub na należycie uzasadniony wniosek państwa członkowskiego, państwa trzeciego lub osoby fizycznej lub prawnej, które mają w tym uzasadniony interes, Komisja może przyjmować akty wykonawcze unieważniające ochronę nazwy pochodzenia lub oznaczenia geograficznego, jeśli zachodzi co najmniej jedna z poniższych okoliczności:

a) nie jest już zagwarantowana zgodność z odpowiednią specyfikacją produktu;

b) w ciągu co najmniej siedmiu kolejnych lat nie wprowadzono do obrotu żadnego produktu opatrzonego daną nazwą pochodzenia lub danym oznaczeniem geograficznym;

c) jeśli wnioskodawca spełniający warunki określone w art. 95 oświadcza, że nie zamierza dalej utrzymywać ochrony nazwy pochodzenia lub oznaczenia geograficznego.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 229 ust. 2.";

29) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 106a*

Tymczasowe etykietowanie i prezentacja

Po przekazaniu Komisji wniosku o objęcie ochroną nazwy pochodzenia lub oznaczenia geograficznego producenci mogą wskazywać przy etykietowaniu i prezentacji produktu, że złożony został wniosek, oraz stosować krajowe logo i oznaczenia zgodnie z prawem Unii, w szczególności z rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011.

Symbole unijne wskazujące chronioną nazwę pochodzenia lub chronione oznaczenie geograficzne i oznaczenia unijne »chroniona nazwa pochodzenia« lub »chronione oznaczenie geograficzne« można umieszczać na etykietach dopiero po opublikowaniu decyzji o objęciu ochroną danej nazwy pochodzenia lub danego oznaczenia geograficznego.

W przypadku odrzucenia wniosku wszelkie produkty sektora wina opatrzone etykietą zgodnie z akapitem pierwszym można wprowadzać do obrotu do wyczerpania zapasów.";

30) uchyla się art. 111;

31) w części II tytuł II rozdział 1 sekcja 2 dodaje się podsekcję w brzmieniu:

„Podsekcja 4

Kontrole związane z nazwami pochodzenia, oznaczeniami geograficznymi oraz określeniami tradycyjnymi

Artykuł 116a

Kontrole

1. Państwa członkowskie podejmują kroki niezbędne do zatrzymania niezgodnego z prawem stosowania chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i chronionych określeń tradycyjnych, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu.

2. Państwa członkowskie wyznaczają właściwy organ odpowiedzialny za przeprowadzanie kontroli w odniesieniu do obowiązków określonych w niniejszej sekcji. W tym celu stosuje się art. 4 ust. 2 i 4 oraz art. 5 ust. 1, 4 i 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 (*).

3. Na terenie Unii właściwy organ, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, lub co najmniej jedna z jednostek upoważnionych w rozumieniu art. 3 pkt 5 rozporządzenia (UE) 2017/625 działających jako jednostki certyfikujące produkty na podstawie kryteriów określonych w tytule II rozdział III tego rozporządzenia przeprowadza raz w roku weryfikację zgodności ze specyfikacją produktu, zarówno w trakcie produkcji wina, jak i w trakcie rozlewu lub po rozlewie wina.

4. Komisja przyjmuje akty wykonawcze dotyczące:

a) powiadomień, które państwa członkowskie mają przekazywać Komisji;

b) przepisów odnoszących się do organu odpowiedzialnego za weryfikację zgodności ze specyfikacją produktu, w tym w przypadku gdy obszar geograficzny znajduje się w państwie trzecim;

c) działań, jakie mają być realizowane przez państwa członkowskie w celu zapobiegania niezgodnemu z prawem stosowaniu chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i chronionych określeń tradycyjnych;

d) kontroli i weryfikacji, jakie mają być przeprowadzane przez państwa członkowskie, w tym badań.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 229 ust. 2.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/ EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz.U. L 95 z 7.4.2017, s. 1).";

32) w art. 119 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

(i) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) oznaczenie kategorii produktu sektora wina zgodnie z załącznikiem VII część II. W przypadku kategorii produktów sektora wina określonych w załączniku VII część II pkt 1 i pkt 4–9, jeżeli produkty takie zostały poddane procesowi dealkoholizacji zgodnie z załącznikiem VIII część I sekcja E, oznaczeniu tej kategorii towarzyszy:

(i) określenie »odalkoholizowany«, jeżeli rzeczywista zawartość alkoholu produktu nie jest większa niż 0,5 % obj.; oraz

(ii) określenie »częściowo odalkoholizowany«, jeżeli rzeczywista zawartość alkoholu produktu jest większa niż 0,5 % obj. i znajduje się poniżej minimalnej rzeczywistej objętościowej zawartości alkoholu w danej kategorii przed dealkoholizacją.";

(ii) dodaje się litery w brzmieniu:

„h) informację o wartości odżywczej zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. l) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;

i) wykaz składników zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;

j) w przypadku produktów sektora wina, które zostały poddane procesowi dealkoholizacji zgodnie z załącznikiem VIII część I sekcja E oraz wykazują rzeczywistą zawartość alkoholu mniejszą niż 10 % obj., datę minimalnej trwałości zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.";

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. a) w przypadku produktów sektora wina innych niż te, które zostały poddane procesowi dealkoholizacji zgodnie z załącznikiem VIII część I sekcja E, odesłanie do kategorii produktu sektora wina można pominąć w przypadku win, których etykiety zawierają chronioną nazwę pochodzenia lub chronione oznaczenie geograficzne.";

c) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. h) informacja o wartości odżywczej umieszczona na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie może ograniczać się do podania wartości energetycznej, którą można wyrazić za pomocą symbolu »E« oznaczającego energię. W takich przypadkach pełną informację o wartości odżywczej podaje się za pomocą środków elektronicznych wskazanych na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie. Tej informacji o wartości odżywczej nie prezentuje się wraz z innymi informacjami przeznaczonymi do celów sprzedaży lub marketingu i nie gromadzi się ani nie śledzi żadnych danych użytkownika.

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. i) wykaz składników może być podany za pomocą środków elektronicznych wskazanych na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie. W takich przypadkach zastosowanie mają następujące wymagania:

a) nie gromadzi się ani nie śledzi żadnych danych użytkownika;

b) wykazu składników nie prezentuje się wraz z innymi informacjami przeznaczonymi do celów sprzedaży lub marketingu; oraz

c) oznaczenie danych szczegółowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, umieszcza się bezpośrednio na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie.

Oznaczenie, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. c) niniejszego ustępu, obejmuje wyraz »zawiera«, po którym następuje nazwa substancji lub produktu wymienionego w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.";

33) w art. 122 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) w lit. b) wprowadza się następujące zmiany:

(i) uchyla się ppkt (ii);

(ii) dodaje się następujący podpunkt:

„(vi) przepisów dotyczących oznaczania i określania składników na potrzeby stosowania art. 119 ust. 1 lit. i).";

b) w lit. c) dodaje się następujący podpunkt:

„(iii) terminów odnoszących się do gospodarstwa rolnego oraz warunków ich użycia.";

c) lit. d) ppkt (i) otrzymuje brzmienie:

„(i) warunków stosowania niektórych kształtów butelek i zamknięć oraz wykazu niektórych szczególnych kształtów butelek;";

34) w części II tytuł II rozdział II sekcja 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się art. 124;

b) uchyla się nagłówek „Podsekcja 1" i jego tytuł;

c) w art. 125 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Porozumienia branżowe muszą być dostosowane do warunków zakupu określonych w załączniku X.";

d) uchyla się podsekcje 2 i 3 zawierające art. 127–144;

35) w art. 145 ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie, które uwzględniły w swoich planach strategicznych WPR restrukturyzację i przekształcenie winnic zgodnie z art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/2115, do dnia 1 marca każdego roku przedstawiają Komisji, na podstawie rejestru winnic, aktualny wykaz swojego potencjału produkcyjnego.";

36) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 147a*

Opóźnienia płatności przy sprzedaży wina w zbiornikach

Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 dyrektywy (UE) 2019/633 państwa członkowskie mogą, na wniosek uznanej na podstawie art. 157 niniejszego rozporządzenia organizacji międzybranżowej działającej w sektorze wina, postanowić, że zakaz, o którym mowa w art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) dyrektywy (UE) 2019/633, nie ma zastosowania do płatności z tytułu transakcji sprzedaży wina w zbiornikach dokonywanych na podstawie umów dostawy między producentami lub sprzedawcami detalicznymi wina a ich bezpośrednimi nabywcami, pod warunkiem że:

a) szczególne warunki umożliwiające dokonywanie płatności po 60 dniach zostały zamieszczone w standardowych umowach dotyczących transakcji sprzedaży wina w zbiornikach, które zostały uznane przez dane państwo członkowskie za wiążące na mocy art. 164 niniejszego rozporządzenia przed dniem 30 października 2021 r., a państwo członkowskie przedłuży to rozszerzenie standardowych umów począwszy od tej daty bez znaczących zmian w warunkach płatności, które byłyby niekorzystne dla dostawców wina w zbiornikach; oraz

b) umowy dostawy między dostawcami wina w zbiornikach a ich bezpośrednimi nabywcami są wieloletnie lub stają się umowami wieloletnimi.";

37) w art. 148 ust. 2 lit. c) ppkt (i) otrzymuje brzmienie:

„(i) cenę do zapłaty za dostawę, która:

— jest niezmienna i określona w umowie; lub

— jest obliczana poprzez połączenie różnych czynników określonych w umowie, które mogą obejmować obiektywne wskaźniki, łatwo dostępne i zrozumiałe indeksy i metody obliczenia końcowej ceny odzwierciedlające zmiany warunków rynkowych, dostarczone ilości oraz jakość lub skład dostarczonego mleka surowego; wskaźniki te mogą opierać się na odpowiednich cenach, kosztach produkcji i kosztach rynkowych; w tym celu państwa członkowskie mogą określić wskaźniki zgodnie z obiektywnymi kryteriami na podstawie badań produkcji i łańcucha dostaw żywności; strony umów mają swobodę powoływania się na te wskaźniki lub wszelkie inne wskaźniki, które uznają za istotne,";

38) w art. 149 ust. 2 lit. c) ppkt (i) otrzymuje brzmienie:

„(i) ilość mleka surowego objęta takimi negocjacjami nie przekracza 4 % całkowitej produkcji unijnej,";

39) uchyla się art. 150;

40) w art. 151 wprowadza się następujące zmiany:

a) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Pierwsze podmioty skupujące mleko surowe deklarują właściwemu organowi krajowemu ilość mleka surowego, którą im dostarczono każdego miesiąca, oraz średnią zapłaconą cenę. Rozróżnia się mleko ekologiczne i mleko nieekologiczne.";

b) akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o ilościach mleka surowego i o średnich cenach, o których mowa w akapicie pierwszym.";

41) w art. 152 ust. 1 lit. c) wprowadza się następujące zmiany:

a) ppkt (vii) otrzymuje brzmienie:

„(vii) zarządzanie produktami ubocznymi, przepływami pozostałości i odpadami oraz ich waloryzacja, w szczególności w celu ochrony jakości wody, gleby i krajobrazu, zachowanie lub zachęcanie do zachowania różnorodności biologicznej i wzmocnienie obiegu zamkniętego;";

b) ppkt (x) otrzymuje brzmienie:

„(x) zarządzanie funduszami wspólnego inwestowania;";

42) w art. 153 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) przepisy umożliwiające producentom będącym członkami demokratyczną kontrolę ich organizacji i jej decyzji, a także sprawozdań finansowych i budżetów;";

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. W statucie organizacji producentów można przewidzieć możliwość bezpośredniego kontaktu producentów będących członkami z nabywcami, pod warunkiem że taki bezpośredni kontakt nie zagraża koncentracji podaży ani wprowadzaniu produktów do obrotu przez daną organizację producentów. Uznaje się, że koncentracja podaży jest zapewniona, jeżeli zasadnicze elementy sprzedaży, takie jak cena, jakość i wielkość, są negocjowane i ustalane przez daną organizację producentów.";

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Ust. 1, 2 i 2a nie mają zastosowania do organizacji producentów w sektorze mleka i przetworów mlecznych.";

43) w art. 154 ust. 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) mają minimalną liczbę członków lub wytwarzają minimalną ilość lub wartość – określaną przez dane państwo członkowskie – produkcji zbywalnej w sektorze, w którym działają; przepisy te nie uniemożliwiają uznania organizacji producentów, które zajmują się produkcją na małą skalę;";

44) w art. 157 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie mogą, na wniosek, uznawać organizacje międzybranżowe na poziomie krajowym i regionalnym oraz na poziomie obszarów gospodarczych, o których mowa w art. 164 ust. 2, z konkretnych sektorów wymienionych w art. 1 ust. 2, które:"

b) w ust. 1 lit. c) wprowadza się następujące zmiany:

(i) ppkt (vii) otrzymuje brzmienie:

„(vii) dostarczanie informacji i prowadzenie badań niezbędnych do wprowadzania innowacji, racjonalizacji i usprawnienia produkcji oraz dostosowania jej – a w stosownym przypadku także przetwarzania i wprowadzania do obrotu – pod kątem produktów bardziej odpowiadających wymaganiom rynku oraz gustom i oczekiwaniom konsumentów, w szczególności w odniesieniu do jakości produktu, w tym szczególnych cech charakterystycznych produktów o chronionej nazwie pochodzenia lub o chronionym oznaczeniu geograficznym, oraz ochrony środowiska, działania na rzecz klimatu, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt;";

(ii) ppkt (xiv) otrzymuje brzmienie:

„(xiv) branie udziału w gospodarowaniu produktami ubocznymi i opracowywaniu inicjatyw w celu ich waloryzacji oraz przyczynianie się do zmniejszania ilości odpadów;";

(iii) ppkt (xvi) otrzymuje brzmienie:

„(xvi) promowanie i wdrażanie działań dotyczących zapobiegania, kontroli i zarządzania w dziedzinie zdrowia zwierząt, ochrony roślin i ryzyk środowiskowych, w tym poprzez ustanowienie funduszy wspólnego inwestowania i zarządzanie nimi lub poprzez wnoszenie wkładu do takich funduszy, z których wypłaca się rolnikom rekompensaty finansowe z tytułu kosztów i strat gospodarczych wynikających z promowania i wdrażania takich działań;";

c) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Państwa członkowskie mogą, na wniosek, podjąć więcej niż jedną decyzję w sprawie uznania w przypadku organizacji międzybranżowej działającej w kilku sektorach, o których mowa w art. 1 ust. 2, pod warunkiem że dana organizacja międzybranżowa spełnia warunki, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do każdego sektora, dla którego ubiega się o uznanie.";

d) uchyla się ust. 3;

45) w art. 158 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„ca) dążą do zrównoważonej reprezentacji organizacji na etapach łańcucha dostaw, o których mowa w art. 157 ust.1 lit. a), z których składa się dana organizacja międzybranżowa;";

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Państwa członkowskie mogą uznać organizacje międzybranżowe ze wszystkich sektorów istniejące przed dniem 1 stycznia 2014 r., niezależnie od tego, czy zostały one uznane na swój wniosek, czy ustanowione na mocy prawa, nawet jeżeli nie spełniają warunku określonego w art. 157 ust. 1 lit. b).";

46) w art. 163 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Państwa członkowskie mogą uznawać organizacje międzybranżowe w sektorze mleka i przetworów mlecznych, pod warunkiem że organizacje te:

a) spełniają wymogi określone w art. 157;

b) prowadzą działalność w jednym lub większej liczbie regionów na danym terytorium;

c) mają znaczący udział w działalności gospodarczej, o której mowa w art. 157 ust. 1 lit. a);

d) same nie biorą udziału w produkcji produktów sektora mleka i przetworów mlecznych, ich przetwórstwie lub handlu nimi.

2. Państwa członkowskie mogą zadecydować, że organizacje międzybranżowe, które zostały uznane na mocy prawa krajowego przed dniem 2 kwietnia 2012 r. i które spełniają warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu, są uznawane za organizacje międzybranżowe na mocy art. 157 ust. 1.";

b) w ust. 3 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) wycofują uznanie, jeżeli przestają być spełnione wymogi i warunki uznania przewidziane w niniejszym artykule;";

47) w art. 164 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do celów niniejszej sekcji »obszar gospodarczy« oznacza strefę geograficzną utworzoną z przylegających lub sąsiadujących ze sobą regionów produkcyjnych, w których panują jednorodne warunki produkcji i wprowadzania do obrotu lub, w przypadku produktów o chronionej nazwie pochodzenia lub o chronionym oznaczeniu geograficznym uznanych na mocy prawa Unii, strefę geograficzną określoną w specyfikacji produktu.";

b) w ust. 4 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. l), m) i n) otrzymują brzmienie:

„l) stosowania kwalifikowanego materiału siewnego, z wyjątkiem sytuacji, gdy stosuje się go do produkcji ekologicznej w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2018/848, i monitorowania jakości produktu;

m) zapobiegania zagrożeniom fitosanitarnym i zagrożeniom dla zdrowia zwierząt, bezpieczeństwa żywności lub środowiska oraz zarządzania tymi zagrożeniami;

n) zarządzania produktami ubocznymi i ich waloryzacji.";

(ii) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Przepisy te nie mogą powodować jakiejkolwiek szkody dla innych podmiotów gospodarczych ani uniemożliwiać wejścia na rynek nowym podmiotom gospodarczym w danym państwie członkowskim lub w Unii i nie mogą powodować żadnego ze skutków wymienionych w art. 210 ust. 4 ani być sprzeczne z obowiązującym prawem Unii lub z obowiązującymi przepisami krajowymi.";

48) art. 165 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 165*

Składki podmiotów niebędących członkami

W przypadku gdy przepisy uznanej organizacji producentów, uznanego zrzeszenia organizacji producentów lub uznanej organizacji międzybranżowej zostają rozszerzone na podstawie art. 164 i gdy działalność objęta tymi przepisami leży w ogólnym interesie gospodarczym podmiotów gospodarczych, których działalność dotyczy odnośnych produktów, państwo członkowskie, które uznało daną organizację, może zadecydować, po konsultacjach z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, że poszczególne podmioty gospodarcze lub grupy, które nie są członkami danej organizacji, ale uzyskują korzyści z tej działalności, wpłacają na rzecz danej organizacji całość lub część składek uiszczanych przez jej członków, w zakresie w jakim składki takie są przeznaczone na pokrycie kosztów ponoszonych bezpośrednio w związku z wykonywaniem jednego lub większej liczby rodzajów odnośnej działalności. Każda organizacja, która otrzymuje składki od podmiotów niebędących członkami na mocy niniejszego artykułu, udostępnia, na wniosek członka lub podmiotu niebędącego członkiem, który wpłaca składki na rzecz działalności organizacji, te części swojego rocznego budżetu, które są związane z wykonywaniem rodzajów działalności wymienionych w art. 164 ust. 4.";

49) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 166a*

Regulacja podaży produktów rolnych o chronionej nazwie pochodzenia lub chronionym oznaczeniu geograficznym

1. Z zastrzeżeniem art. 167 i 167a niniejszego rozporządzenia, na wniosek organizacji producentów lub zrzeszenia organizacji producentów uznanych na mocy art. 152 ust. 1 lub art. 161 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, organizacji międzybranżowej uznanej na mocy art. 157 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, grupy podmiotów gospodarczych, o której mowa w art. 3 pkt 2 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 lub grupy producentów, o której mowa w art. 95 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie mogą ustanowić, na czas określony, wiążące przepisy regulujące podaż produktów rolnych, o których mowa w art. 1 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, objętych chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym na mocy art. 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 lub na mocy art. 93 ust. 1 lit. a) i b) niniejszego rozporządzenia.

2. Przepisy, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, są uzależnione od uprzedniego zawarcia porozumienia między co najmniej dwiema trzecimi producentów produkujących produkt, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, lub ich przedstawicieli, których wielkość produkcji odpowiada co najmniej dwóm trzecim produkcji tego produktu na obszarze geograficznym, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 lub art. 93 ust. 1 lit. a) ppkt (iii) i lit. b) ppkt (iv) niniejszego rozporządzenia w przypadku wina. W przypadku gdy produkcja produktu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, obejmuje przetwarzanie, a specyfikacja produktu, o której mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 lub w art. 94 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, ogranicza pozyskiwanie danego surowca do określonego obszaru geograficznego, państwa członkowskie wymagają, do celów przepisów, które mają zostać ustanowione zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, aby:

a) przed zawarciem porozumienia, o którym mowa w niniejszym ustępie, przeprowadzono konsultacje z producentami danego surowca na określonym obszarze geograficznym; lub

b) co najmniej dwie trzecie producentów danego surowca lub ich przedstawicieli, których wielkość produkcji danego surowca odpowiada co najmniej dwóm trzecim produkcji danego surowca wykorzystywanego do przetwarzania na określonym obszarze geograficznym, było również stronami porozumienia, o którym mowa w niniejszym ustępie.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 niniejszego artykułu, w przypadku produkcji sera objętego chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym, przepisy, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, są uzależnione od uprzedniego zawarcia porozumienia między co najmniej dwiema trzecimi producentów mleka lub ich przedstawicieli, których wielkość produkcji odpowiada co najmniej dwóm trzecim produkcji mleka surowego wykorzystywanego do produkcji tego sera, oraz, w stosownych przypadkach, między co najmniej dwiema trzecimi producentów tego sera lub ich przedstawicieli, których wielkość produkcji odpowiada co najmniej dwóm trzecim produkcji tego sera na obszarze geograficznym, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1151/2012.

Do celów akapitu pierwszego niniejszego ustępu, w odniesieniu do sera objętego chronionym oznaczeniem geograficznym, obszar geograficzny pochodzenia mleka surowego, wymieniony w specyfikacji produktu danego sera, pokrywa się z obszarem geograficznym, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1151/2012, dotyczącym tego sera.

4. Przepisy, o których mowa w ust. 1:

a) obejmują jedynie regulację podaży danego produktu i, w stosownych przypadkach, danego surowca i mają na celu dostosowanie podaży danego produktu do popytu;

b) mają wpływ wyłącznie na dany produkt i, w stosownych przypadkach, na dany surowiec;

c) mogą być wiążące przez nie dłużej niż trzy lata, a ich obowiązywanie może zostać przedłużone po tym okresie w następstwie złożenia nowego wniosku, o którym mowa w ust. 1;

d) nie mogą powodować szkody dla handlu produktami innymi niż te, których dotyczą te przepisy;

e) nie mogą odnosić się do jakiejkolwiek transakcji po pierwszym wprowadzeniu do obrotu danego produktu;

f) nie mogą pozwalać na ustalanie cen, w tym również w przypadku gdy ceny są ustalane w charakterze wytycznych lub zalecenia;

g) nie mogą uniemożliwiać dostępu do znacznej ilości danego produktu, która w innym przypadku byłaby dostępna;

h) nie mogą prowadzić do dyskryminacji, tworzyć barier dla nowych uczestników rynku ani wywierać negatywnego wpływu na drobnych producentów;

i) przyczyniają się do zachowania jakości danego produktu lub do rozwoju danego produktu;

j) pozostają bez uszczerbku dla art. 149 i art. 152 ust. 1a.

5. Przepisy, o których mowa w ust. 1, są publikowane w organie promulgacyjnym danego państwa członkowskiego.

6. Państwa członkowskie przeprowadzają kontrole w celu zapewnienia, aby spełnione były warunki określone w ust. 4. W przypadku gdy właściwe organy krajowe stwierdzą, że warunki te nie są spełniane, państwa członkowskie uchylają przepisy, o których mowa w ust. 1.

7. Państwa członkowskie powiadamiają natychmiast Komisję o przyjętych przez siebie przepisach, o których mowa w ust. 1. Komisja informuje pozostałe państwa członkowskie o każdym powiadomieniu o takich przepisach.

8. Komisja może w dowolnym momencie przyjmować akty wykonawcze nakładające na państwo członkowskie obowiązek uchylenia przepisów ustanowionych przez to państwo członkowskie zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu w przypadku stwierdzenia przez Komisję, że przepisy te nie są zgodne z warunkami określonymi w ust. 4 niniejszego artykułu, uniemożliwiają lub zakłócają konkurencję na znacznym obszarze rynku wewnętrznego lub zagrażają wolnemu handlowi lub osiągnięciu celów ustanowionych w art. 39 TFUE. Te akty wykonawcze przyjmuje się bez zastosowania procedur, o których mowa w art. 229 ust. 2 i 3 niniejszego rozporządzenia.";

50) w art. 168 ust. 4 lit. c) ppkt (i) otrzymuje brzmienie:

„(i) cenę do zapłaty za dostawę, która:

— jest niezmienna i określona w umowie lub

— jest obliczana poprzez połączenie różnych czynników określonych w umowie, które mogą obejmować obiektywne wskaźniki, łatwo dostępne i zrozumiałe indeksy i metody obliczania końcowej ceny odzwierciedlające zmiany warunków rynkowych, dostarczone ilości oraz jakość lub skład dostarczonych produktów rolnych; wskaźniki te mogą opierać się na odpowiednich cenach, kosztach produkcji i kosztach rynkowych; w tym celu państwa członkowskie mogą określić wskaźniki zgodnie z obiektywnymi kryteriami na podstawie badań produkcji i łańcucha dostaw żywności; strony umów mają swobodę powoływania się na te wskaźniki lub inne wskaźniki, które uznają za istotne.";

51) uchyla się art. 172;

52) art. 172a otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 172a*

Podział wartości

Bez uszczerbku dla jakichkolwiek konkretnych klauzul dotyczących podziału wartości w sektorze cukru, rolnicy, w tym zrzeszenia rolników, mogą uzgodnić z podmiotami gospodarczymi stanowiącymi kolejne ogniwa łańcucha klauzule dotyczące podziału wartości, w tym premii rynkowych i strat rynkowych, określające sposób, w jaki podmioty te dzielą między sobą wszelkie wartości związane ze zmianą cen danych produktów na odnośnym rynku lub innych rynkach towarowych.

Artykuł 172b

Wytyczne organizacji międzybranżowych dotyczące sprzedaży winogron do produkcji win o chronionej nazwie pochodzenia lub chronionym oznaczeniu geograficznym

Na zasadzie odstępstwa od art. 101 ust.1 TFUE organizacje międzybranżowe uznane na podstawie art. 157 niniejszego rozporządzenia, działające w sektorze wina, mogą zapewnić nieobowiązkowe wskaźniki w zakresie wytycznych dotyczących cen sprzedaży winogron do produkcji win o chronionej nazwie pochodzenia lub chronionym oznaczeniu geograficznym, pod warunkiem że takie wytyczne nie eliminują konkurencji w odniesieniu do znacznej części danych produktów.";

53) w art. 182 ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Wielkość progowa wynosi 125 %, 110 % lub 105 %, w zależności od tego, czy możliwości dostępu do rynku, zdefiniowane jako wielkość przywozu określana jako procentowy udział w danym sektorze spożycia krajowego w trzech poprzednich latach, są odpowiednio mniejsze niż lub równe 10 %, większe niż 10 %, lecz mniejsze niż lub równe 30 %, lub większe niż 30 %.

Jeżeli nie uwzględnia się spożycia krajowego, wielkość progowa wynosi 125 %.";

54) uchyla się art. 192 i 193;

55) w rozdziale IV dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 193a*

Zawieszenie należności celnych przywozowych w odniesieniu do melasy

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 227 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie poprzez ustanowienie przepisów dotyczących zawieszenia w całości lub w części należności celnych przywozowych w odniesieniu do melasy objętej kodem CN 1703.

2. Stosując przepisy, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja może przyjmować akty wykonawcze w celu zawieszenia w całości lub w części należności celnych przywozowych w odniesieniu do melasy objętej kodem CN 1703, bez stosowania procedury, o której mowa w art. 229 ust. 2 lub 3.";

56) w części III uchyla się rozdział VI zawierający art. 196–204;

57) w art. 206 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej oraz zgodnie z art. 42 TFUE, art. 101–106 TFUE oraz ich przepisy wykonawcze, z zastrzeżeniem art. 207–210a niniejszego rozporządzenia, mają zastosowanie do wszystkich porozumień, decyzji i praktyk, o których mowa w art. 101 ust. 1 i art. 102 TFUE, jakie odnoszą się do produkcji produktów rolnych lub handlu nimi.";

58) art. 208 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 208*

Pozycja dominująca

Do celów niniejszego rozdziału »pozycja dominująca« oznacza dysponowanie przez przedsiębiorstwo silną pozycją ekonomiczną, dzięki której może ono zapobiegać utrzymaniu skutecznej konkurencji na danym rynku poprzez zapewnienie mu możliwości zachowywania się w sposób w znacznej mierze niezależny od jego konkurentów, dostawców lub klientów, a także od konsumentów.";

59) w art. 210 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Art. 101 ust. 1 TFUE nie stosuje się do porozumień, decyzji i uzgodnionych praktyk organizacji międzybranżowych uznanych na podstawie art. 157 niniejszego rozporządzenia, które są niezbędne do osiągnięcia celów wymienionych w art. 157 ust. 1 lit. c) niniejszego rozporządzenia lub w przypadku sektorów oliwy z oliwek i oliwek stołowych oraz tytoniu – celów wymienionych w art. 162 niniejszego rozporządzenia oraz które nie są niezgodne z przepisami Unii zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu.

Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki, które spełniają warunki, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, nie są zakazane ani nie jest wymagana uprzednia decyzja w tym względzie.

2. Uznane organizacje międzybranżowe mogą zwrócić się do Komisji z wnioskiem o wydanie opinii na temat zgodności porozumień, decyzji i uzgodnionych praktyk, o których mowa w ust. 1, z niniejszym artykułem. Komisja przesyła wnioskującej organizacji międzybranżowej swoją opinię w terminie czterech miesięcy od otrzymania kompletnego wniosku.

Jeżeli Komisja ustali w dowolnym momencie po wydaniu opinii, że warunki, o których mowa ust. 1 niniejszego artykułu, nie są już spełnione, stwierdza, że w przyszłości do danego porozumienia, danej decyzji lub danej uzgodnionej praktyki będzie mieć zastosowanie art. 101 ust. 1 TFUE i informuje o tym odpowiednio daną organizację międzybranżową.

Komisja może zmienić treść opinii z własnej inicjatywy lub na wniosek państwa członkowskiego, w szczególności jeśli wnioskująca organizacja międzybranżowa przekazała nieprawidłowe informacje lub wykorzystała opinię w sposób niewłaściwy.";

b) uchyla się ust. 3, 5 i 6;

60) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 210a*

Inicjatywy wertykalne i horyzontalne na rzecz zrównoważonego rozwoju

1. Art. 101 ust. 1 TFUE nie ma zastosowania do porozumień, decyzji i uzgodnionych praktyk producentów produktów rolnych, które odnoszą się do produkcji rolnej lub handlu produktami rolnymi i których celem jest stosowanie normy zrównoważonego rozwoju wyższej niż norma przewidziana w prawie Unii lub prawie krajowym, pod warunkiem że te porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki nakładają tylko takie ograniczenia konkurencji, które są niezbędne do osiągnięcia tej normy.

2. Ust. 1 ma zastosowanie do porozumień, decyzji i uzgodnionych praktyk producentów produktów rolnych, których stroną jest kilku producentów lub których stroną jest co najmniej jeden producent i co najmniej jeden podmiot gospodarczy na różnych poziomach produkcji, przetwarzania oraz handlu w łańcuchu dostaw żywności, w tym dystrybucji.

3. Do celów ust. 1 »norma zrównoważonego rozwoju« oznacza normę, która ma przyczynić się do osiągnięcia co najmniej jednego z następujących celów:

a) cele środowiskowe, w tym łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej, zrównoważone wykorzystanie i ochrona krajobrazów, wody i gleby, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym ograniczenie marnotrawienia żywności, zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola oraz ochrona i odbudowa różnorodności biologicznej i ekosystemów;

b) wytwarzanie produktów rolnych w sposób, który ogranicza stosowanie pestycydów i polega na zarządzaniu ryzykiem związanym z takim stosowaniem lub zmniejsza ryzyko oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w produkcji rolnej; oraz

c) zdrowie zwierząt i dobrostan zwierząt.

4. Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki, które spełniają warunki, o których mowa w niniejszym artykule, nie są zakazane ani nie wymaga się uprzedniej decyzji w tym względzie.

5. Do dnia 8 grudnia 2023 r. Komisja wydaje wytyczne dla podmiotów gospodarczych dotyczące warunków stosowania niniejszego artykułu.

6. Od dnia 8 grudnia 2023 r. producenci, o których mowa w ust. 1, mogą zwrócić się do Komisji z wnioskiem o wydanie opinii na temat zgodności porozumień, decyzji i uzgodnionych praktyk, o których mowa w ust. 1, z niniejszym artykułem. Komisja przesyła wnioskodawcy swoją opinię w terminie czterech miesięcy od otrzymania kompletnego wniosku.

Jeżeli Komisja uzna w dowolnym momencie po wydaniu opinii, że warunki, o których mowa ust. 1, 3 i 7 niniejszego artykułu, nie są już spełnione, stwierdza, że w przyszłości do danego porozumienia, decyzji lub uzgodnionej praktyki będzie mieć zastosowanie art. 101 ust.1 TFUE i informuje o tym odpowiednio producentów.

Komisja może zmienić treść opinii z własnej inicjatywy lub na wniosek państwa członkowskiego, w szczególności jeśli wnioskodawca przekazał nieprawidłowe informacje lub wykorzystał opinię w sposób niewłaściwy.

7. Krajowy organ ochrony konkurencji, o którym mowa w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1/2003, może w indywidualnych przypadkach zadecydować, że w przyszłości co najmniej jedno z porozumień, jedna z decyzji lub jedna z uzgodnionych praktyk, o których mowa w ust. 1, mają być zmienione, zakończone lub nie powinno się ich wcale realizować, jeśli uzna, że decyzja taka jest niezbędna, aby zapobiec wykluczeniu konkurencji, lub jeśli uzna, że zagrożone są cele określone w art. 39 TFUE.

W odniesieniu do porozumień, decyzji i uzgodnionych praktyk obejmujących więcej niż jedno państwo członkowskie, decyzję, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, podejmuje Komisja bez stosowania procedur, o których mowa w art. 229 ust. 2 i 3.

W przypadku gdy krajowy organ ochrony konkurencji działa na mocy akapitu pierwszego niniejszego ustępu, informuje Komisję na piśmie po rozpoczęciu pierwszego formalnego działania w ramach dochodzenia oraz powiadamia Komisję o wszelkich wynikłych decyzjach niezwłocznie po ich przyjęciu.

Decyzje, o których mowa w niniejszym ustępie, stosuje się nie wcześniej niż z dniem powiadomienia o nich zainteresowanych przedsiębiorstw.";

61) uchyla się art. 212;

62) art. 214a otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 214a*

Płatności krajowe dla niektórych sektorów w Finlandii

Z zastrzeżeniem upoważnienia przez Komisję, w latach 2023–2027 Finlandia może nadal na podstawie niniejszego artykułu przyznawać pomoc krajową, którą przyznała producentom w 2022 r., pod warunkiem że:

a) całkowita kwota wsparcia dochodu będzie degresywna w całym okresie oraz że w 2027 r. nie będzie ona przekraczała 67 % kwoty przyznanej w 2022 r.; oraz

b) przed każdym skorzystaniem z tej możliwości zostały w pełni wykorzystane systemy wsparcia w ramach WPR dla danych sektorów.

Komisja przyjmuje takie upoważnienie bez stosowania procedury, o której mowa w art. 229 ust. 2 lub 3 niniejszego rozporządzenia.";

63) w art. 218 ust. 2 uchyla się wiersz dotyczący Zjednoczonego Królestwa;

64) w art. 219 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„1. Aby sprawnie i skutecznie reagować na zagrożenie wystąpienia zakłóceń na rynku spowodowanych znaczącym wzrostem lub spadkiem cen na rynku wewnętrznym lub rynkach zewnętrznych lub innymi zdarzeniami i okolicznościami powodującymi poważne zakłócenia na danym rynku lub grożącymi wystąpieniem takich zakłóceń, w przypadku gdy taka sytuacja lub jej skutki dla rynku prawdopodobnie będą trwać nadal lub się pogarszać, Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 227 aktów delegowanych w celu podjęcia niezbędnych środków służących przeciwdziałaniu takiej sytuacji na rynku, nie naruszając jednocześnie zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych zawartych zgodnie z TFUE oraz pod warunkiem że pozostałe środki dostępne na mocy niniejszego rozporządzenia okażą się niewystarczające lub nieodpowiednie.";

b) akapit czwarty otrzymuje brzmienie:

„Środki te mogą, w niezbędnym zakresie i na okres niezbędny do przeciwdziałania zakłóceniom na rynku lub zagrożeniu takimi zakłóceniami, rozszerzyć lub zmienić zakres, okres stosowania lub inne aspekty innych środków określonych na podstawie niniejszego rozporządzenia, dostosować lub zawiesić, w całości lub części, należności celne przywozowe, w tym w stosownych przypadkach w odniesieniu do określonych ilości lub okresów, lub przyjąć postać tymczasowego dobrowolnego programu ograniczania wielkości produkcji, w szczególności w przypadkach nadwyżki podaży.";

65) w części V rozdział I sekcja 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Środki wspierania rynku związane z chorobami zwierząt i agrofagami roślin oraz z utratą zaufania konsumentów spowodowaną zagrożeniami dla zdrowia ludzi, zdrowia zwierząt lub zdrowia roślin";

b) w art. 220 wprowadza się następujące zmiany:

(i) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Środki dotyczące chorób zwierząt i agrofagów roślin oraz utraty zaufania konsumentów spowodowanej zagrożeniami dla zdrowia ludzi, zdrowia zwierząt lub zdrowia roślin";

(ii) w ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) ograniczeń handlu wewnątrz Unii i handlu z państwami trzecimi, które to ograniczenia mogą wynikać ze stosowania środków zwalczania rozprzestrzeniania się chorób zwierząt lub rozprzestrzeniania się agrofagów roślin; oraz";

(iii) w ust. 2 dodaje się literę w brzmieniu:

„-a) owoców i warzyw;";

(iv) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Środki przewidziane w ust. 1 akapit pierwszy lit. a) mogą być podejmowane tylko wtedy, jeżeli zainteresowane państwo członkowskie szybko zastosowało środki zdrowotne, weterynaryjne lub fitosanitarne, by wyeliminować daną chorobę lub by monitorować, kontrolować i zwalczać lub powstrzymać rozprzestrzenianie się szkodników, oraz jedynie w zakresie i przedziale czasowym niezbędnym do wsparcia odnośnego rynku.";

66) w części V dodaje się rozdział i artykuły w brzmieniu:

„Rozdział Ia

Przejrzystość rynku

Artykuł 222a

Unijne centra monitorowania rynków

1. Aby poprawić przejrzystość w łańcuchu dostaw żywności, dostarczać podmiotom gospodarczym i organom publicznym informacje pozwalające im dokonywać świadomych wyborów, a także ułatwić monitorowanie rozwoju sytuacji rynkowej i zagrożeń wystąpienia zakłóceń na rynku, Komisja ustanawia unijne centra monitorowania rynków.

2. Komisja może zadecydować, dla których sektorów rolnych wymienionych w art. 1 ust. 2 mają zostać utworzone unijne centra monitorowania rynków.

3. Unijne centra monitorowania rynków udostępniają dane statystyczne i informacje niezbędne do monitorowania rozwoju sytuacji na rynku i zagrożeń wystąpienia zakłóceń na rynku, w szczególności:

a) produkcji, dostaw i zapasów;

b) cen, kosztów i, w miarę możliwości, marż zysku na wszystkich poziomach łańcucha dostaw żywności;

c) prognoz zmian rynkowych w perspektywie krótko- i średniookresowej;

d) przywozu i wywozu produktów rolnych, w szczególności wypełniania kontyngentów taryfowych na przywóz produktów rolnych do Unii.

Unijne centra monitorowania rynków sporządzają sprawozdania zawierające elementy, o których mowa w akapicie pierwszym.

4. Państwa członkowskie gromadzą informacje, o których mowa w ust. 3, i przekazują je Komisji.

Artykuł 222b

Sprawozdawczość Komisji na temat rozwoju sytuacji rynkowej

1. Unijne centra monitorowania rynków ustanowione na mocy art. 222a identyfikują w swoich sprawozdaniach zagrożenia wystąpienia zakłóceń na rynku związane ze znaczącym wzrostem lub spadkiem cen na rynku wewnętrznym lub zewnętrznym lub z innymi zdarzeniami lub okolicznościami mającymi podobne skutki.

2. Komisja regularnie przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informację na temat sytuacji na rynku produktów rolnych, przyczyn zakłóceń na rynku oraz ewentualnych środków, które należy podjąć w odpowiedzi na te zakłócenia na rynku, w szczególności środków przewidzianych w części II tytuł I rozdział I oraz w art. 219, 220, 221 i 222, a także uzasadnienie tych środków.";

67) w art. 223 ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Uzyskane informacje można przekazywać lub udostępniać organizacjom międzynarodowym, unijnym i krajowym organom rynków finansowych, właściwym organom państw trzecich oraz upubliczniać, z zastrzeżeniem wymogu ochrony danych osobowych oraz uzasadnionego interesu przedsiębiorstw w zakresie ochrony tajemnicy handlowej, w tym informacji o cenach.

Komisja współpracuje i wymienia informacje z właściwymi organami wyznaczonymi zgodnie z art. 22 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 oraz z Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA), aby pomóc im w wypełnianiu ich zadań określonych na mocy rozporządzenia (UE) nr 596/2014.";

68) w art. 225 wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się lit. a);

b) uchyla się lit. b) i c);

c) lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) do dnia 31 grudnia 2025 r., a następnie co siedem lat – w sprawie stosowania zasad konkurencji określonych w niniejszym rozporządzeniu do sektora rolnego we wszystkich państwach członkowskich;";

d) dodaje się litery w brzmieniu:

„da) do dnia 31 grudnia 2023 r. – w sprawie unijnych centrów monitorowania rynków ustanowionych zgodnie z art. 222a;

db) do dnia 31 grudnia 2023 r., a następnie co trzy lata – w sprawie stosowania środków kryzysowych, w szczególności przyjętych zgodnie z art. 219–222;

dc) do dnia 31 grudnia 2024 r. – w sprawie stosowania nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu zapewnienia większej przejrzystości rynku, o czym mowa w art. 223;

dd) do dnia 30 czerwca 2024 r. – w sprawie oznaczeń handlowych i klasyfikacji tusz w sektorze baraniny i koziny;";

69) w części V uchyla się rozdział III zawierający art. 226;

70) w załączniku I wprowadza się następujące zmiany:

a) w części I(a) uchyla się wiersz pierwszy i drugi (kody CN 0709 99 60 i 0712 90 19);

b) w części I(d) wpis w wierszu pierwszym (kod CN 0714) otrzymuje brzmienie:

„ex 0714 – Maniok, maranta, salep i podobne korzenie i bulwy o dużej zawartości skrobi lub inuliny, świeże, schłodzone, zamrożone lub suszone, nawet w plastrach lub w postaci granulek, z wyjątkiem słodkich ziemniaków objętych podpozycją 0714 20 i topinamburu objętego podpozycją ex 0714 90 90; rdzeń sagowca;"

c) w części IX wprowadza się następujące zmiany:

(i) opis w wierszu piątym (kod CN 0706) otrzymuje brzmienie:

„Marchew, rzepa, buraki sałatkowe, salsefia, selery, rzodkiewki i podobne korzenie jadalne ([1]), świeże lub schłodzone

([1]) Obejmuje brukiew.";

(ii) opis w wierszu ósmym (kod CN ex 0709) otrzymuje brzmienie:

„Pozostałe warzywa, świeże lub schłodzone, z wyłączeniem warzyw objętych podpozycjami 0709 60 91, 0709 60 95, ex 0709 60 99 z rodzaju Pimenta, 0709 92 10 i 0709 92 90";

(iii) dodaje się wiersze w brzmieniu:

„0714 20 słodkie ziemniaki

ex 0714 90 90 topinambur";

d) w części X uchyla się wyłączenia dla kukurydzy cukrowej;

e) w części XII dodaje się wpis w brzmieniu:

„e) ex 2202 99 19: - - - Pozostałe, odalkoholizowane wino o zawartości alkoholu nie większej niż 0,5 % obj.";

f) w części XXIV sekcja 1 wpis „0709 60 99" otrzymuje brzmienie:

„ex 0709 60 99: - - - Pozostałe, z rodzaju Pimenta";

71) w załączniku II część II wprowadza się następujące zmiany:

a) w sekcji A pkt 4 uchyla się zdanie drugie;

b) uchyla się sekcję B;

72) w załączniku III wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„STANDARDOWA JAKOŚĆ RYŻU I CUKRU, O KTÓREJ MOWA W ART. 1a ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1370/2013 (*)

(*) Rozporządzenie Rady (UE) nr 1370/2013 z dnia 16 grudnia 2013 r. określające środki dotyczące ustalania niektórych dopłat i refundacji związanych ze wspólną organizacją rynków produktów rolnych (Dz.U. L 346 z 20.12.2013, s. 12).";

b) w części B uchyla się sekcję I;

73) uchyla się załącznik VI;

74) w załączniku VII wprowadza się następujące zmiany:

a) w części I wprowadza się następujące zmiany:

(i) w pkt II dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na wniosek grupy, o której mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012, dane państwo członkowskie może postanowić, że warunki, o których mowa w niniejszym punkcie, nie mają zastosowania do mięsa z bydła objętego chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym, podlegającymi ochronie zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1151/2012 i zarejestrowanymi przed dniem 29 czerwca 2007 r.";

(ii) w pkt III.1(A) uchyla się wiersz dotyczący Zjednoczonego Królestwa;

(iii) w pkt III.1(B) uchyla się wiersz dotyczący Zjednoczonego Królestwa;

b) w części II wprowadza się następujące zmiany:

(i) dodaje się formułę wprowadzającą w brzmieniu:

„Kategoriami produktów sektora wina są kategorie określone w pkt 1–17. Kategorie produktów sektora wina określone w pkt 1 i pkt 4–9 mogą zostać poddane całkowitemu lub częściowemu procesowi dealkoholizacji zgodnie z załącznikiem VIII część I sekcja E, po osiągnięciu w pełni ich odpowiednich cech charakterystycznych, jak opisano w tych punktach.";

(ii) pkt 3 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) o rzeczywistej zawartości alkoholu nie mniejszej niż 15 % obj. i nie większej niż 22 % obj. Wyjątkowo, w przypadku win o długim okresie leżakowania, limity te mogą się różnić w przypadku niektórych win likierowych objętych nazwą pochodzenia lub oznaczeniem geograficznym, zamieszczonych w wykazie ustanowionym przez Komisję w drodze aktów delegowanych przyjętych zgodnie z art. 75 ust. 2, pod warunkiem że:

— wina poddane procesowi leżakowania odpowiadają definicji win likierowych; oraz

— rzeczywista zawartość alkoholu w leżakowanym winie jest nie mniejsza niż 14 % obj.;";

c) w dodatku I wprowadza się następujące zmiany:

(i) pkt 1 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) w Belgii, Danii, Estonii, Irlandii, na Litwie, w Niderlandach, Polsce i Szwecji: obszary uprawy winorośli w tych państwach członkowskich;";

(ii) w pkt 2 lit. g) wyraz „obszar" zastępuje się wyrazami „region uprawy winorośli";

(iii) pkt 4 lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) w Rumunii: obszary uprawy winorośli położone w następujących regionach uprawy winorośli: Dealurile Munteniei și Olteniei wraz z winnicami Dealurile Buzăului, Dealu Mare, Severinului oraz Plaiurile Drâncei, Colinele Dobrogei, Terasele Dunării, południowy region uprawy winorośli, w tym regiony piaszczyste i inne sprzyjające regiony;";

(iv) pkt 4 lit. g) otrzymuje brzmienie:

„g) w Chorwacji: obszary uprawy winorośli położone w następujących podregionach: Hrvatska Istra, Hrvatsko primorje oraz Dalmatinska zagora;";

(v) w pkt 6 dodaje się literę w brzmieniu:

„h) w Chorwacji: obszary uprawy winorośli położone w następujących podregionach: Sjeverna Dalmacija oraz Srednja i Južna Dalmacija.";

75) w załączniku VIII wprowadza się następujące zmiany:

a) w części I wprowadza się następujące zmiany:

(i) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Wzbogacanie, zakwaszanie, odkwaszanie w pewnych obszarach uprawy winorośli oraz dealkoholizacja";

(ii) w sekcji B pkt 7 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) podnieść całkowitą objętościową zawartość alkoholu produktów, o których mowa w pkt 6, w przypadku produkcji win o chronionej nazwie pochodzenia lub o chronionym oznaczeniu geograficznym do poziomu określonego przez państwa członkowskie.";

(iii) sekcja C otrzymuje brzmienie:

„C. Zakwaszanie i odkwaszanie

1. Świeże winogrona, moszcz winogronowy, częściowo sfermentowany moszcz winogronowy, młode wino w trakcie fermentacji oraz wino mogą być poddawane zakwaszaniu i odkwaszaniu.

2. Zakwaszanie produktów, o których mowa w pkt 1, może być przeprowadzone wyłącznie do poziomu 4 g na litr wyrażonego jako kwas winowy lub 53,3 miliekwiwalentów na litr.

3. Odkwaszanie win może być przeprowadzone wyłącznie do poziomu 1 g na litr wyrażonego jako kwas winowy lub 13,3 miliekwiwalentów na litr.

4. Moszcz winogronowy przeznaczony do zagęszczenia może być częściowo odkwaszony.

5. Zakwaszanie i wzbogacanie, z wyjątkiem odstępstw, które przyjmie Komisja w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 75 ust. 2, oraz zakwaszanie i odkwaszanie tego samego produktu są procesami wzajemnie się wykluczającymi.";

(iv) w sekcji D pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zakwaszania oraz odkwaszania win dokonuje się tylko w strefie uprawy winorośli, gdzie zebrano świeże winogrona użyte do produkcji danego wina.";

(v) dodaje się sekcję w brzmieniu:

„E. Procesy dealkoholizacji

Każdy z wymienionych poniżej procesów dealkoholizacji, stosowany indywidualnie lub w połączeniu z innymi wymienionymi procesami dealkoholizacji, jest dozwolony celem częściowego obniżenia lub niemal całkowitej eliminacji zawartości etanolu w produktach sektora wina, o których mowa w załączniku VII część II pkt 1 i pkt 4–9:

a) częściowe odparowywanie w warunkach próżniowych;

b) techniki membranowe;

c) destylacja.

Stosowane procesy dealkoholizacji nie mogą powodować wad organoleptycznych w produkcie sektora wina. Eliminacja etanolu z produktu sektora wina nie może być prowadzona w połączeniu ze zwiększaniem zawartości cukru w moszczu winogronowym.";

b) w części II sekcja B pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pkt 1 i 2 nie stosuje się do produktów przeznaczonych do produkcji, w Irlandii i Polsce, produktów objętych kodem CN 2206 00, w odniesieniu do których państwa członkowskie mogą zezwolić na wykorzystanie nazwy złożonej zawierającej opis handlowy »wino«.";

76) w załączniku X punkt II pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Cena, o której mowa w pkt 1, ma zastosowanie do buraków cukrowych o solidnej i właściwej jakości handlowej oraz o zawartości cukru w wysokości 16 % w punkcie przyjęcia.

Ceny są korygowane przez podwyższenie lub obniżenie, uprzednio uzgodnione przez strony, w celu uwzględnienia odchyleń od jakości, o której mowa w akapicie pierwszym.";

77) w załączniku X punkt XI pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W porozumieniach branżowych, o których mowa w załączniku II części II sekcja A pkt 6, przewiduje się mechanizmy pojednawcze lub mediacyjne lub klauzule arbitrażowe.";

78) uchyla się załączniki XI, XII i XIII.

Artykuł 2

Zmiany rozporządzenia (UE) nr 1151/2012

W rozporządzeniu (UE) nr 1151/2012 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 2 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) właściwościami stanowiącymi wartość dodaną wynikającymi z metod produkcji rolnej lub przetwarzania wykorzystywanych przy ich produkcji lub wynikającymi z miejsca ich produkcji lub wprowadzenia do obrotu lub ich ewentualnego przyczyniania się do zrównoważonego rozwoju.";

2) w art. 2 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do napojów spirytusowych ani produktów sektora wina zdefiniowanych w załączniku VII część II do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, z wyjątkiem octów winnych.

3. Rejestracje dokonane zgodnie z art. 52 pozostają bez uszczerbku dla obowiązku producentów zapewnienia zgodności z innymi przepisami Unii, w szczególności z przepisami dotyczącymi wprowadzania produktów do obrotu i etykietowania żywności.";

3) w art. 5 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Do celów niniejszego rozporządzenia »nazwa pochodzenia« to nazwa, która może być tradycyjnie używaną nazwą, którą określa się produkt:

a) pochodzący z określonego miejsca, regionu lub, w szczególnych przypadkach, kraju;

b) którego jakość lub cechy charakterystyczne są w istotnej lub wyłącznej mierze zasługą szczególnego środowiska geograficznego, na które składają się właściwe dla niego czynniki naturalne i ludzkie; oraz

c) którego wszystkie etapy produkcji odbywają się na określonym obszarze geograficznym.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia »oznaczenie geograficzne« to nazwa, w tym tradycyjnie używana nazwa, którą określa się produkt:

a) pochodzący z określonego miejsca, regionu lub kraju;

b) którego określona jakość, renoma lub inna cecha charakterystyczna w głównej mierze wynika z jego pochodzenia geograficznego; oraz

c) którego przynajmniej jeden etap produkcji odbywa się na określonym obszarze geograficznym.";

4) w art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nazwa nie może zostać zarejestrowana jako nazwa pochodzenia lub oznaczenie geograficzne, jeżeli koliduje ona z nazwą odmiany roślin lub rasy zwierząt, przez co istnieje prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd konsumentów co do prawdziwego pochodzenia produktu lub pomylenia produktów noszących zarejestrowaną nazwę z daną odmianą lub rasą.

Warunki, o których mowa w akapicie pierwszym, ocenia się w odniesieniu do faktycznego używania nazw kolidujących ze sobą, w tym używania nazwy danej odmiany roślin lub rasy zwierząt poza obszarem jej pochodzenia oraz używania nazwy odmiany roślin chronionej na podstawie innego prawa własności intelektualnej.";

5) w art. 7 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) szczegółowe informacje określające następujące kwestie:

(i) w odniesieniu do chronionej nazwy pochodzenia – związek między jakością lub cechami charakterystycznymi produktu a środowiskiem geograficznym, o którym mowa w art. 5 ust. 1; szczegółowe informacje dotyczące czynników ludzkich w tym środowisku geograficznym mogą być w stosownych przypadkach ograniczone do opisu gospodarowania glebami i krajobrazem, praktyk uprawy lub innego wkładu ludzkiego w zachowanie naturalnych czynników środowiska geograficznego, o którym mowa w przywołanym ustępie;

(ii) w odniesieniu do chronionego oznaczenia geograficznego – związek między określoną jakością, renomą lub inną cechą charakterystyczną produktu a pochodzeniem geograficznym, o którym mowa w art. 5 ust. 2;";

b) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Specyfikacja produktu może zawierać opis tego, w jaki sposób nazwa pochodzenia lub oznaczenie geograficzne przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju.";

6) w art. 10 ust. 1 formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„Uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie, o którym mowa w art. 51 ust. 1, jest dopuszczalne jedynie wtedy, gdy Komisja otrzyma je w terminie określonym w tym ustępie, oraz jeżeli:";

7) w art. 12 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku produktów pochodzących z Unii, które wprowadzane są na rynek pod chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym zarejestrowanym zgodnie z procedurami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu, na etykietach i w materiałach reklamowych muszą znajdować się związane z nimi symbole unijne. Wymogi dotyczące etykietowania określone w art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 w odniesieniu do prezentacji obowiązkowych danych szczegółowych mają zastosowanie do zarejestrowanej nazwy produktu. Na etykietach można umieścić określenia »chroniona nazwa pochodzenia« lub »chronione oznaczenie geograficzne« lub odpowiednie skróty: »ChNP« lub »ChOG«.";

8) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) wszelkim bezpośrednim lub pośrednim wykorzystywaniem w celach komercyjnych nazwy zarejestrowanej w odniesieniu do produktów nieobjętych rejestracją, jeśli produkty te są porównywalne do produktów zarejestrowanych pod tą nazwą lub jeśli stosowanie tej nazwy stanowi wykorzystywanie, osłabianie lub umniejszanie renomy chronionej nazwy, w tym również w sytuacji, gdy produkty te są wykorzystywane jako składnik;";

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Ochronę, o której mowa w ust. 1, obejmuje się również:

a) towary wprowadzane na obszar celny Unii bez dopuszczenia ich do swobodnego obrotu na obszarze celnym Unii; oraz

b) towary sprzedawane na odległość, na przykład za pośrednictwem handlu elektronicznego.

W przypadku towarów wprowadzanych na obszar celny Unii bez dopuszczenia ich do swobodnego obrotu na tym obszarze, grupa lub inny podmiot upoważniony do stosowania chronionej nazwy pochodzenia lub chronionego oznaczenia geograficznego jest uprawniony do tego, by uniemożliwić osobom trzecim wprowadzanie do Unii drogą handlową towarów, bez dopuszczania ich do swobodnego obrotu, jeżeli towary te, w tym ich opakowania, pochodzą z państw trzecich i zostały opatrzone bez zezwolenia chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym.";

9) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 57 ust. 2, z wyjątkiem przypadków, w których wniesiono dopuszczalne oświadczenie o sprzeciwie na mocy art. 49 ust. 3.";

b) w ust. 2 formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„Bez uszczerbku dla art. 14, Komisja może przyjmować akty wykonawcze przedłużające do nie więcej niż 15 lat okres przejściowy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w należycie uzasadnionych przypadkach, jeżeli wykazano, że:";

10) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 16a*

Istniejące oznaczenia geograficzne aromatyzowanych produktów sektora wina

Nazwy wpisane do rejestru ustanowionego na mocy art. 21 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 251/2014 (*) są automatycznie wpisywane do rejestru, o którym mowa w art. 11 niniejszego rozporządzenia, jako chronione oznaczenia geograficzne. Odpowiednie specyfikacje uznaje się za specyfikacje na potrzeby art. 7 niniejszego rozporządzenia.

_____

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 251/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91 (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 14).";

11) w art. 21 ust. 1 formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„1. Uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie, o którym mowa w art. 51 ust. 1, jest dopuszczalne jedynie wtedy, gdy Komisja otrzyma je przed wygaśnięciem stosownego terminu oraz gdy:";

12) w art. 23 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku produktów pochodzących z Unii, które wprowadza się na rynek jako gwarantowane tradycyjne specjalności zarejestrowane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, na etykietach i w materiałach reklamowych – bez uszczerbku dla ust. 4 niniejszego artykułu – umieszcza się symbol, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu. Wymogi dotyczące etykietowania określone w art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 w odniesieniu do prezentacji obowiązkowych danych szczegółowych mają zastosowanie do zarejestrowanej nazwy produktu. Na etykiecie można umieścić oznaczenie »gwarantowana tradycyjna specjalność« lub odpowiadający mu skrót »GTS«.

W przypadku gwarantowanych tradycyjnych specjalności produkowanych poza terytorium Unii umieszczenie symbolu na etykiecie jest fakultatywne.";

13) w art. 24 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zarejestrowane nazwy są chronione przed wszelkiego rodzaju niewłaściwym stosowaniem, imitacją lub przywołaniem, w tym w odniesieniu do produktów wykorzystywanych jako składniki, oraz przed wszelkimi innymi praktykami, które mogłyby wprowadzić konsumentów w błąd.";

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Ochroną, o której mowa w ust. 1, obejmuje się również towary sprzedawane na odległość, na przykład za pośrednictwem handlu elektronicznego.";

14) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 24a*

Okresy przejściowe w stosowaniu gwarantowanych tradycyjnych specjalności

Komisja może przyjmować akty wykonawcze przyznające okres przejściowy trwający nie dłużej niż pięć lat, by w przypadku produktów, których nazwa składa się z nazwy sprzecznej z art. 24 ust. 1 lub zawiera taką nazwę, umożliwić dalsze stosowanie nazwy, pod którą znajdują się one w obrocie, pod warunkiem że w dopuszczalnym oświadczeniu o sprzeciwie na podstawie art. 49 ust. 3 lub art. 51 wykazano, że nazwa ta była legalnie stosowana na rynku Unii przez co najmniej pięć lat poprzedzających datę publikacji przewidzianą w art. 50 ust. 2 lit. b).

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 57 ust. 2, z wyjątkiem przypadków, w których wniesiono dopuszczalne oświadczenie o sprzeciwie na mocy art. 49 ust. 3.";

15) w art. 49 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„8. Państwa członkowskie bezzwłocznie informują Komisję, jeżeli przed sądem krajowym lub innym organem krajowym wszczęto postępowanie w sprawie wniosku, który przedłożono Komisji zgodnie z ust. 4, oraz jeżeli wniosek został unieważniony na poziomie krajowym na mocy natychmiast wykonalnego, ale nie prawomocnego orzeczenia sądowego.";

16) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 50*

Badanie wniosku przez Komisję i publikacja otwierająca procedurę sprzeciwu

1. Komisja sprawdza wnioski o rejestrację, które jej przekazano zgodnie z art. 49 ust. 4 i 5. Komisja sprawdza, czy wnioski zawierają wymagane informacje i czy nie zawierają oczywistych błędów, uwzględniając przy tym wynik procedury badania wniosku i procedury sprzeciwu przeprowadzonej przez zainteresowane państwo członkowskie.

Badanie wniosku przez Komisję nie może trwać dłużej niż sześć miesięcy od daty otrzymania wniosku od państwa członkowskiego. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Komisja pisemnie informuje wnioskodawcę o powodach tego opóźnienia.

Komisja co najmniej raz w miesiącu publikuje wykaz nazw, w odniesieniu do których złożono do niej wniosek o rejestrację, wraz z datą ich złożenia.

2. Jeżeli po zbadaniu wniosku zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu Komisja uzna, że w odniesieniu do wniosków o rejestrację złożonych w ramach systemu określonego w tytule II zostały spełnione warunki określone w art. 5 i 6 lub że w odniesieniu do wniosków złożonych w ramach systemu określonego w tytule III zostały spełnione warunki określone w art. 18 ust. 1 i 2, publikuje ona w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* następujące informacje:

a) w przypadku wniosków złożonych w ramach systemu określonego w tytule II, dokument jednolity oraz odesłanie do publikacji specyfikacji produktu;

b) w przypadku wniosków złożonych w ramach systemu określonego w tytule III, specyfikację.

3. Komisja jest zwolniona z obowiązku dotrzymania terminu zbadania wniosku, o którym mowa w ust. 1, oraz poinformowania wnioskodawcy o powodach opóźnienia w przypadku otrzymania od państwa członkowskiego powiadomienia dotyczącego wniosku o rejestrację złożonego do Komisji zgodnie z art. 49 ust. 4, w którym to powiadomieniu:

a) informuje się Komisję, że wniosek został unieważniony na poziomie krajowym na mocy natychmiast wykonalnego, ale nieprawomocnego orzeczenia sądowego; lub

b) zwraca się do Komisji o zawieszenie badania wniosku, o którym mowa w ust. 1, ze względu na wszczęcie krajowego postępowania sądowego w celu zakwestionowania ważności wniosku, które dane państwo członkowskie uznaje za oparte na uzasadnionych podstawach.

Zwolnienie obowiązuje do momentu, gdy dane państwo członkowskie poinformuje Komisję, że pierwotny wniosek został przywrócony lub że państwo członkowskie cofa swój wniosek o zawieszenie.";

17) w art. 51 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1, 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„1. W terminie trzech miesięcy od daty publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, organy państwa członkowskiego lub państwa trzeciego lub każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie trzecim i uzasadniony interes może wnieść do Komisji uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie.

Każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie członkowskim innym niż państwo, z którego pochodzi wniosek, i uzasadniony interes może wnieść uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie w państwie członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, w terminie umożliwiającym przesłanie oświadczenia o sprzeciwie zgodnie z akapitem pierwszym.

2. Komisja sprawdza dopuszczalność uzasadnionego oświadczenia o sprzeciwie w oparciu o podstawy sprzeciwu określone w art. 10 w odniesieniu do chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych oraz w oparciu o podstawy do sprzeciwu określone w art. 21 w odniesieniu do gwarantowanych tradycyjnych specjalności.

3. Jeśli Komisja uzna, że uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie jest dopuszczalne, wzywa w terminie pięciu miesięcy od daty opublikowania wniosku w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* organ lub osobę, które wniosły uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie, oraz organ lub jednostkę, które złożyły wniosek do Komisji, do podjęcia odpowiednich konsultacji prowadzonych przez rozsądny okres nieprzekraczający trzech miesięcy.

Organ lub osoba, które wniosły uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie oraz organ lub jednostka, które złożyły wniosek, bez zbędnej zwłoki rozpoczynają takie konsultacje. Wzajemnie dostarczają sobie odnośnych informacji, by ocenić, czy wniosek o rejestrację jest zgodny z warunkami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu. W przypadku braku porozumienia informacje te są przekazywane Komisji.

W każdym momencie w okresie na przeprowadzenie konsultacji Komisja na wniosek wnioskodawcy może przedłużyć ich termin maksymalnie o trzy miesiące.";

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie oraz inne dokumenty, które są przesyłane do Komisji zgodnie z ust. 1, 2 i 3, są sporządzane w jednym z języków urzędowych Unii.";

18) w art. 52 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Jeżeli na podstawie informacji uzyskanych przez Komisję w wyniku badania wniosku zgodnie z art. 50 ust. 1 akapit pierwszy uzna ona, że warunki określone w art. 5 i 6 w odniesieniu do systemów jakości, o których mowa w tytule II, lub w art. 18 w odniesieniu do systemów jakości, o których mowa w tytule III, nie są spełnione, przyjmuje akty wykonawcze odrzucające wniosek. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 57 ust. 2.

2. Jeżeli Komisja nie otrzyma dopuszczalnego uzasadnionego oświadczenia o sprzeciwie na podstawie art. 51, przyjmuje ona bez stosowania procedury sprawdzającej, o której mowa w art. 57 ust. 2, akty wykonawcze rejestrujące nazwę.";

19) w art. 53 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„*Artykuł 53*

Zmiany w specyfikacji produktu";

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zmiany w specyfikacji produktu klasyfikuje się do jednej z dwóch kategorii z uwagi na ich znaczenie: zmiany na poziomie Unii, wymagające przeprowadzenia procedury sprzeciwu na poziomie Unii, oraz zmiany standardowe wprowadzane na poziomie państwa członkowskiego lub państwa trzeciego.

Do celów niniejszego rozporządzenia, »zmiana na poziomie Unii« oznacza zmianę w specyfikacji produktu, która:

a) polega na zmianie w chronionej nazwie pochodzenia lub chronionym oznaczeniu geograficznym lub na zmianie korzystania z tej nazwy;

b) grozi zniesieniem związku, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. b), w odniesieniu do chronionych nazw pochodzenia lub związku, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. b), w odniesieniu do chronionych oznaczeń geograficznych;

c) dotyczy gwarantowanej tradycyjnej specjalności; lub

d) wiąże się z dalszymi ograniczeniami dotyczącymi wprowadzania produktu do obrotu.

»Zmiana standardowa« oznacza zmianę w specyfikacji produktu, która nie jest zmianą na poziomie Unii.

»Zmiana tymczasowa« oznacza zmianę standardową dotyczącą tymczasowej zmiany w specyfikacji produktu wynikającej z nałożenia obowiązkowych środków sanitarnych i fitosanitarnych przez organy publiczne lub zmianę tymczasową konieczną z uwagi na klęskę żywiołową lub niekorzystne warunki pogodowe formalnie uznane przez właściwe organy.

Zmiany na poziomie Unii zatwierdza Komisja. Procedura zatwierdzenia opiera się odpowiednio na procedurze określonej w art. 49–52.

Podczas badania wniosku należy skupić się na proponowanej zmianie. W stosownych przypadkach Komisja lub zainteresowane państwo członkowskie może zwrócić się do wnioskodawcy o zmianę innych elementów specyfikacji produktu.

Zmiany standardowe zatwierdza i podaje do wiadomości publicznej państwo członkowskie, na którego terytorium znajduje się obszar geograficzny danego produktu, oraz zgłasza je Komisji. Państwa trzecie zatwierdzają zmiany standardowe zgodnie z prawem mającym zastosowanie w zainteresowanym państwie trzecim i zgłaszają je Komisji.";

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Aby usprawnić administracyjny proces dotyczący zmian na poziomie Unii i zmian standardowych w specyfikacji produktu, w tym w przypadkach, w których zmiana nie wiąże się ze zmianą jednolitego dokumentu, Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 56 aktów delegowanych uzupełniających przepisy dotyczące procedury składania wniosku o zmianę.

Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające szczegółowe przepisy dotyczące procedur, formularza i sposobu składania wniosku w przypadku zmian na poziomie Unii oraz dotyczące procedur i formularza w przypadku zmian standardowych oraz ich zgłaszania Komisji. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 57 ust. 2.";

20) w załączniku I pkt I dodaje się tiret w brzmieniu:

„– wina aromatyzowane zgodnie z definicją w art. 3 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 251/2014,

– inne napoje alkoholowe, z wyjątkiem napojów spirytusowych i produktów sektora wina wymienionych w załączniku VII część II do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013,

– wosk pszczeli.".

Artykuł 3

Zmiany rozporządzenia (UE) nr 251/2014

1) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 251/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji i etykietowania aromatyzowanych produktów sektora wina oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91";

2) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące definicji, opisu, prezentacji i etykietowania aromatyzowanych produktów sektora wina.";

3) uchyla się art. 2 pkt 3;

4) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Nazwy handlowe mogą być uzupełnione lub zastąpione oznaczeniem geograficznym aromatyzowanych produktów sektora wina chronionym na mocy rozporządzenia (UE) nr 1151/2012.";

b) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„6. W przypadku aromatyzowanych produktów sektora wina produkowanych w Unii z przeznaczeniem na wywóz do państw trzecich, których przepisy wymagają innych nazw handlowych, państwa członkowskie mogą zezwolić, aby te nazwy handlowe towarzyszyły nazwom handlowym określonym w załączniku II. Te dodatkowe nazwy handlowe można podawać w językach innych niż języki urzędowe Unii.

7. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 33 w celu uzupełnienia załącznika II, aby uwzględnić postęp techniczny, rozwój nauki i rozwój sytuacji rynkowej, zdrowie konsumentów lub potrzeby konsumentów w zakresie informacji.";

5) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 6a*

Informacja o wartości odżywczej i wykaz składników

1. Etykiety aromatyzowanych produktów sektora wina wprowadzanych do obrotu w Unii zawierają następujące obowiązkowe dane szczegółowe:

a) informację o wartości odżywczej zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. l) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011; oraz

b) wykaz składników zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. a) informacja o wartości odżywczej umieszczona na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie może ograniczać się do podania wartości energetycznej, którą można wyrazić za pomocą symbolu »E« oznaczającego energię. W takich przypadkach pełną informację o wartości odżywczej podaje się za pomocą środków elektronicznych wskazanych na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie. Tej informacji o wartości odżywczej nie prezentuje się z innymi informacjami przeznaczonymi do celów sprzedaży lub marketingu i nie gromadzi się ani nie śledzi żadnych danych użytkownika.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. b) wykaz składników może być podawany za pomocą środków elektronicznych wskazanych na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie. W takich przypadkach zastosowanie mają następujące wymogi:

a) nie gromadzi się ani nie śledzi żadnych danych użytkownika;

b) wykazu składników nie prezentuje się wraz z innymi informacjami przeznaczonymi do celów sprzedaży lub marketingu; oraz

c) oznaczenie danych szczegółowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, umieszcza się bezpośrednio na opakowaniu lub na załączonej do niego etykiecie.

Oznaczenie, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. c) niniejszego ustępu, obejmuje wyraz »zawiera«, po którym następuje nazwa substancji lub produktu wymienionego w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 33 uzupełniających niniejsze rozporządzenie poprzez dalsze szczegółowe określanie zasad regulujących oznaczanie i określanie składników do celów stosowania ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu.";

6) w art. 8 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nazwa oznaczenia geograficznego aromatyzowanych produktów sektora wina chronionego na mocy rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 podawana jest na etykiecie w języku lub językach, w których jest zarejestrowana, nawet w przypadku, gdy oznaczenie geograficzne zastępuje nazwę handlową zgodnie art. 5 ust. 4 niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli do zapisu nazwy oznaczenia geograficznego aromatyzowanych produktów sektora wina chronionego na mocy rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 używany jest alfabet inny niż łaciński, nazwa ta może również być podawana w co najmniej jednym języku urzędowym Unii.";

7) uchyla się art. 9;

8) uchyla się rozdział III zawierający art. 10–30;

9) w art. 33 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 5 ust. 7, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 7 grudnia 2021 r. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 6a ust. 4, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 8 grudnia 2023 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.";

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 4 ust. 2, art. 5 ust. 7, art. 6a ust. 4, art. 28, art. 32 ust. 2 oraz w art. 36 ust. 1, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.";

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 4 ust. 2, art. 5 ust. 7, art. 6a ust. 4, art. 28, art. 32 ust. 2 oraz art. 36 ust. 1 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.";

10) w załączniku I pkt 1 lit. a) dodaje się podpunkt w brzmieniu:

„(iv) napoje spirytusowe w ilości nieprzekraczającej 1 % całkowitej objętości.";

11) w załączniku II wprowadza się następujące zmiany:

a) w części A pkt 3 tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„– do którego mógł zostać dodany alkohol; oraz";

b) w części B wprowadza się następujące zmiany:

(i) w pkt 8 tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„– który jest otrzymywany wyłącznie z wina czerwonego, wina białego lub z wina czerwonego i białego,";

(ii) dodaje się następujący podpunkt:

„14) Wino ziołowe

Aromatyzowany napój na bazie wina:

a) który jest otrzymywany z wina i w którym produkty sektora wina stanowią co najmniej 85 % całkowitej objętości,

b) który poddano aromatyzacji wyłącznie preparatami aromatycznymi uzyskiwanymi z ziół lub przypraw korzennych,

c) który nie został zabarwiony,

d) który ma rzeczywistą zawartość alkoholu nie mniejszą niż 7 % obj.".

Artykuł 4

Zmiana rozporządzenia (UE) nr 228/2013

Dodaje się artykuł w brzmieniu:

„*Artykuł 22a*

Porozumienia międzybranżowe na Réunion

1. Zgodnie z art. 349 Traktatu, na zasadzie odstępstwa od art. 101 ust. 1 Traktatu i niezależnie od art. 164 ust. 4 akapit pierwszy lit. a)–n) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, w przypadku gdy organizacja międzybranżowa uznana na podstawie art. 157 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 działa wyłącznie na Réunion i uważana jest za reprezentatywną dla produkcji, handlu lub przetwarzania określonego produktu, Francja może, na wniosek tej organizacji, rozszerzyć na inne podmioty gospodarcze, które nie są członkami tej organizacji międzybranżowej, przepisy mające na celu wspieranie utrzymania i zróżnicowania lokalnej produkcji, aby zwiększyć bezpieczeństwo żywnościowe na Réunion, pod warunkiem że przepisy te mają zastosowanie tylko do podmiotów gospodarczych prowadzących działalność wyłącznie na Réunion w odniesieniu do produktów przeznaczonych na rynek lokalny. Niezależnie od art. 164 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 za reprezentatywną na mocy niniejszego artykułu należy uznać taką organizację międzybranżową, której wielkość produkcji, handlu lub przetwarzania danego produktu lub danych produktów stanowi co najmniej 70 %.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 165 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w przypadku gdy przepisy uznanej organizacji międzybranżowej działającej wyłącznie na Réunion zostają rozszerzone na mocy ust. 1 niniejszego artykułu i gdy działalność objęta tymi przepisami leży w ogólnym interesie gospodarczym podmiotów gospodarczych prowadzących działalność wyłącznie na Réunion w odniesieniu do produktów przeznaczonych na rynek lokalny, Francja może, po konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, zadecydować, że poszczególne podmioty gospodarcze lub grupy niebędące członkami danej organizacji, lecz działające na tym rynku lokalnym, mają wpłacać na rzecz danej organizacji całość lub część składek uiszczanych przez jej członków, w zakresie w jakim składki te są przeznaczone na pokrycie kosztów, które są bezpośrednio związane z prowadzeniem danej działalności.

3. Francja informuje Komisję o wszelkich porozumieniach, których zakres został rozszerzony na mocy niniejszego artykułu.".

Artykuł 5

Przepisy przejściowe

1. Przepisy mające zastosowanie przed dniem 7 grudnia 2021 r. stosuje się nadal do tych wniosków o objęcie ochroną, wniosków o zatwierdzenie zmiany i wniosków o unieważnienie nazw pochodzenia lub oznaczeń geograficznych, które Komisja otrzymała zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013 przed dniem 7 grudnia 2021 r., oraz do tych wniosków o rejestrację i wniosków o unieważnienie chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych lub gwarantowanych tradycyjnych specjalności, które Komisja otrzymała zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1151/2012 przed dniem 7 grudnia 2021 r.

2. Przepisy mające zastosowanie przed dniem 7 grudnia 2021 r. stosuje się nadal do tych wniosków o zatwierdzenie zmian w specyfikacji produktu w przypadku nazw pochodzenia lub oznaczeń geograficznych lub gwarantowanych tradycyjnych specjalności, które Komisja otrzymała zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1151/2012 przed dniem 8 czerwca 2022 r.

3. Przepisy mające zastosowanie przed dniem 7 grudnia 2021 r. stosuje się nadal do tych wniosków o objęcie ochroną, wniosków o zatwierdzenie zmiany i wniosków o unieważnienie nazw win aromatyzowanych jako oznaczeń geograficznych, które Komisja otrzymała zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 251/2014 przed dniem 7 grudnia 2021 r. Decyzję w sprawie rejestracji przyjmuje się jednak zgodnie z art. 52 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 w brzmieniu zmienionym art. 2 pkt 18 niniejszego rozporządzenia.

4. Art. 29–38 i 55–57 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 stosuje się nadal po dniu 31 grudnia 2022 r. w odniesieniu do wydatków poniesionych i płatności dokonanych na rzecz działań zrealizowanych przed dniem 1 stycznia 2023 r. w ramach programów pomocy, o których mowa w tych artykułach.

5. Art. 58–60 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 stosuje się nadal po dniu 31 grudnia 2022 r. w odniesieniu do wydatków poniesionych i płatności dokonanych przed dniem 1 stycznia 2023 r. w ramach programu pomocy, o którym mowa w tych artykułach.

6. Uznane organizacje producentów lub ich zrzeszenia w sektorze owoców i warzyw mające programy operacyjne, o których mowa w art. 33 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, zatwierdzone przez państwo członkowskie na okres wykraczający poza dzień 31 grudnia 2022 r., składają temu państwu członkowskiemu do dnia 15 września 2022 r. wnioski o:

a) zmianę swojego programu operacyjnego w celu spełnienia wymogów rozporządzenia (UE) 2021/2115; lub

b) zastąpienie swojego programu operacyjnego nowym programem operacyjnym zatwierdzonym na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/2115; lub

c) dalsze obowiązywanie swojego programu operacyjnego aż do jego zakończenia na warunkach mających zastosowanie na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

Jeżeli takie uznane organizacje producentów lub ich zrzeszenia nie złożą takich wniosków do dnia 15 września 2022 r., ich programy operacyjne, które zostały zatwierdzone na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, zakończą się w dniu 31 grudnia 2022 r.

7. Programy wsparcia w sektorze wina, o których mowa w art. 40 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, mają nadal zastosowanie do dnia 15 października 2023 r. Po dniu 31 grudnia 2022 r. nadal stosuje się art. 39–54 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do:

a) wydatków poniesionych i płatności dokonanych na rzecz działań zrealizowanych na podstawie tego rozporządzenia przed dniem 16 października 2023 r. w ramach programu pomocy, o którym mowa w art. 39–52 tego rozporządzenia;

b) wydatków poniesionych i płatności dokonanych na rzecz działań zrealizowanych na podstawie art. 46 i 50 tego rozporządzenia przed dniem 16 października 2025 r., pod warunkiem że do dnia 15 października 2023 r. takie działania zostały częściowo zrealizowane, a poniesione wydatki stanowią co najmniej 30 % całkowitych planowanych wydatków oraz że takie działania zostaną w pełni zrealizowane do dnia 15 października 2025 r.

8. Wino, które jest zgodne z mającymi zastosowanie przed dniem 8 grudnia 2023 r. wymogami w zakresie etykietowania określonymi w art. 119 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, oraz aromatyzowane produkty sektora wina, które są zgodne z mającymi zastosowanie przed dniem 8 grudnia 2023 r. przepisami dotyczącymi etykietowania określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 251/2014, mogą nadal być wprowadzane do obrotu do wyczerpania zapasów, jeżeli zostały wyprodukowane i opatrzone etykietą przed wskazaną datą.

Artykuł 6

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Art. 1 pkt 8 lit. d) ppkt (i) i (iii), pkt 10 lit. a) ppkt (ii) i pkt 38 stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r.

Art. 2 pkt 19 lit. b) stosuje się od dnia 8 czerwca 2022 r.

Art. 1 pkt 1, pkt 2 lit. b), pkt 8 lit. a), b) i e), pkt 18, 31, 35, 62, pkt 68 lit. a), pkt 69 i 73 stosuje się od dnia 1 stycznia 2023 r.

Art. 1 pkt 32 lit. a) ppkt (ii) i lit. c) oraz art. 3 pkt 5 stosuje się od dnia 8 grudnia 2023 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 2 grudnia 2021 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
D. M. SASSOLI	J. VRTOVEC
Przewodniczący	*Przewodniczący*

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej
L-2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL